

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 344)

Denizli Milletvekili Adnan Keskin ve 28 Arkadaşının, Uğur Mumcu Cinayetinin Açıklığa Kavuşturulması Amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergesi ve (10/86) Esas Numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Raporu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Failli meçhul cinayetler, ülke gündemindeki yerini korumaya devam etmektedir. Bu cinayetler kamuoyunca yakından izlenmekte ve toplumu çok derinden etkilemektedir. Ne var ki, yapılan soruşturmalar kamuoyunu tatmin edecek bir aşamaya ulaştırılamamıştır. Kamuoyu ve basın bu olayla ilgili esrar perdesinin kaldırılamamış olmasından büyük rahatsızlık duymaktadır. Diğer siyasî cinayetlerin önemli bir kısmında olduğu gibi, Uğur Mumcu cinayetinde de, suçluların bulunamamış ve cezalandırılmamış olması, bu meçhul failleri yüreklendirici bir ortam yaratmış, diğer yandan da devlete olan güveni ciddi bir biçimde sarsmıştır.

19 uncu Dönemde TBMM'de temsil edilen siyasî partilerin grup başkanvekillerince verilen Meclis Araştırma Önergesi, TBMM Genel Kurulunun 9.2.1993 tarihindeki 65 inci birleşiminde kabul edilerek bir Araştırma Komisyonu oluşturulmuştur. Bu komisyon 12.10.1995 tarihinde çalışmalarını tamamlayarak, hazırladığı raporu başkanlığınıza sunmuştur.

186 sayfadan ibaret bu rapor incelendiğinde, özellikle Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili olarak bazı kamu görevlilerinin adeta olayı örtbas etmeye dönük gayretler içinde oldukları izlenimi edinilmektedir. Bu nokta, basın ve kamuoyunca da fark edilmiş, olayın incelenmesi ile cinayetin bir an önce açıklığa kavuşması istemini içeren ve 3 milyona yakın yurttaşımızın imzaladığı dilekçelerden büyük bir bölümü 23.1.1995 tarihinde TBMM Başkanlığına ve İçişleri Bakanlığına iletilmiştir. Kamuoyu, cinayete ilgili soruşturmanın parlamento denetimince yapılmasını, siyasî partilerden ve TBMM'den talep etmektedir.

Uğur Mumcu cinayeti ile aynı günlerde ortaya çıkarılan İslamî Hareket Örgütünün, İran bağlantılı olarak, diğer eylemlerinin yanı sıra, Uğur Mumcu cinayetini de işlediği yolunda dönemin yetkililerinin açıklamaları, Türk ve dünya kamuoyunda yankı bulmuş ve örgütün diğer kadrosunun ele geçirilmesi halinde, Uğur Mumcu cinayetinin de çözümlenebileceği, yetkililerce ifade edilmiştir.

Örneğin, dönemin İçişleri Bakanı İsmet Sezgin, "bu örgüt üyelerinden Ekrem Baytap, Zübeyir Gümtüş, Abdullah Yiğit ve Mustafa Kayacan sahte kimlikli İrfan Çağırıcı isimli kişilerden, herhangi birinin yakalanması halinde, Mumcu olayının aydınlatılmasında önemli mesafe alınacağı"nı açıklamıştır.

27.5.1996 Pazartesi akşamı, Salih Güngör'ün hazırlayıp sunduğu ve ATV'de yayımlanan "operasyon" adlı programda, dönemin İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'in "Uğur Mumcu'yu İrfan Çağırıcı öldürdü" yolundaki açıklaması geniş yankı bulmuştur. Dolayısıyla bu iddia, bilgi ve bulgular karşısında olay yeni bir boyut kazanmıştır.

Diğer taraftan, İslamî Hareket Örgütünün soruşturması sırasında, örgüt üst düzey sorumlusu olarak açıklanan Şefik Polat'ın, yakalandığı halde serbest bırakılması, soruşturma komisyonunun

ortaya çıkardığı örgüt mensubu bazı kişilerin gözaltına alınma belgelerinde yapılan tutanak tahrifleri, Ayhan Aydın adındaki bir yurttaşın olaydan bir gün önce ve olay günü Uğur Mumcu'nun arabasının civarında dolaşarak bomba yerleştirdikleri konusunda yaptığı ihbar ve bu kişileri teşhis etmesine karşın hakkında, Ankara DGM Başsavcılığınca yalancı tanıklıktan dava açılması ve sanığın beraat etmesi, bu örgüte yönelik ihbarların zamanında değerlendirilmeyerek örgüt mensuplarının firarına neden olunması, delil toplamadaki baştan savma tutum ve özensizlik, Adalet Bakanlığının müfettişlerinin saptadığı gibi, olayı soruşturan eski DGM savcısı Ülkü Coşkun'un beklenen duyarlılığı göstermediği izlenimini uyandıracak tutum ve davranış içinde olduğu, Araştırma Komisyonunun paylaştığı önemli gelişmeler olmuştur.

Faili meçhul cinayetler içinde, Uğur Mumcu önemli bir halkadır. Bu cinayetin faillerinin ortaya çıkarılması, diğer siyasi cinayetleri ve bu cinayetleri işleyenlerin mensup oldukları örgütlü suç odağının da aydınlatılmasında en önemli aşama olacaktır.

12.10.1995 gün ve 10/90 esas numaralı Meclis Araştırma Komisyonu raporunda, Uğur Mumcu cinayetine ayrılan bölümdeki bilgiler ve son zamanlarda ortaya çıkan yeni gelişmeler, iddia ve bilgiler ışığında, yeni bir araştırma adeta kaçınılmaz hale gelmiştir.

Bu nedenlerle Anayasanın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını talep ediyoruz.

Saygılarımızla.

<i>Adnan Keskin</i>	<i>Önder Sav</i>
Denizli	Ankara
<i>Mahmut Işık</i>	<i>İsmet Atalay</i>
Sivas	Ardahan
<i>Eşref Erdem</i>	<i>D. Fikri Sağlar</i>
Ankara	İçel
<i>Fatih Atay</i>	<i>Nihat Matkap</i>
Aydın	Hatay
<i>Zeki Çakıroğlu</i>	<i>Yahya Şimşek</i>
Muğla	Bursa
<i>Ali Rıza Bodur</i>	<i>İrfan Gürpınar</i>
İzmir	Kırklareli
<i>Ali Şahin</i>	<i>Birgen Keleş</i>
Kahramanmaraş	İzmir
<i>Ahmet Güryüz Ketenci</i>	<i>Atila Sav</i>
İstanbul	Hatay
<i>Oya Araslı</i>	<i>Ayhan Fırat</i>
İçel	Malatya
<i>Fuat Çay</i>	<i>Yusuf Öztıp</i>
Hatay	Antalya
<i>Algan Hacaloğlu</i>	<i>Metin Arıfağaoğlu</i>
İstanbul	Artvin
<i>Şahin Ulusoy</i>	<i>Orhan Veli Yıldırım</i>
Tokat	Tunceli

Haydar Oymak
Amasya
Celal Topkan
Adıyaman

Mehmet Sevigen
İstanbul
Bekir Kumbul
Antalya

Altan Öymen
İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi (10/86) Esas Numaralı Araştırma Komisyonu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
(10/86) Esas Numaralı
Araştırma Komisyonu

4.6.1997

Esas No. : A.01.1.GEÇ.10/86-179

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Denizli Milletvekili Adnan Keskin ve 28 arkadaşının, Uğur Mumcu Cinayetinin açıklığa kavuşturulması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğüün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca kurulan (10/86) Esas Numaralı Meclis Araştırması Komisyonu” yaptığı araştırma sonucunda düzenlediği rapor ve ekleri ilişikte sunmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Ersönmez Yarbay
Ankara
Komisyon Başkanı

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ UĞUR MUMCU CİNAYETİNİN AÇIKLIĞA
KAVUŞTURULMASI AMACIYLA KURULAN (10/86) SAYILI
MECLİS ARAŞTIRMA KOMİSYONU
RAPORU**

BASLANGIC

Denizli Milletvekili Adnan Keskin ve 28 Arkadaşının 07/06/1996 tarih ve CHP GR.08 sayılı Meclis Başkanlığına verdikleri önerge ile,

Faili meçhul cinayetlerin ülke gündemindeki yerini koruduğunu, 19.dönemde T.B.M.M.'de temsil edilen siyasi partilerin grup başkanvekillerince verilen önerge ile, Genel Kurulun 09/02/1993 tarihinde 65. birleşiminde bir araştırma komisyonu kurulduğunu, bu komisyonun 12/10/1995 tarihinde çalışmalarını tamamladığını, bu raporda özellikle Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili bazı kamu görevlilerinin olayı örtbas etmeye dönük gayretlerinin açıklandığını, Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili İnan bağlantılı İslami Hareket Örgütünün bağlantısı olduğunu, bu örgütün lider kadrosunun ele geçirilmesi halinde cinayetin aydınlanacağını, bu meyanda dönemin İçişleri Bakanını İsmet Sezgin'in "örgüt üyelerinden Ekrem Baytap, Zübeyir Gümtüş, Abdullah Yiğit ve Mustafa Kayacan sahte kimlikli İrfan Çağırıcı isimli kişilerden herhangi birinin yakalanması halinde Mumcu cinayetinin aydınlatılmasında önemli mesafe alınacağı" nı açıkladığını, Salih Güngör'ün ATV'de 27.05.1996 tarihinde "Uğur Mumcu'yu İrfan Çağırıcı öldürdü" yolundaki açıklamasının yankı bulduğunu, İslami Hareket Örgütünün üst düzey sorumlusu Şefik Polat'ın yakalandığı halde serbest bırakıldığı, bazı örgüt mensuplarının gözaltına alındıkları süreler ile ilgili evraklarda tahrifat yapıldığı, Ayhan Aydın isimli kişinin ihbarında teşhis ettiği halde yalan tanıklıktan dava açıldığı, bu arada sanıkların firarına sebep olunduğu, delil toplamada baştan savma ve özensizlik olduğu hususunun Adalet Bakanlığı müfettişlerince saptandığı, olayı soruşturan eski DGM Savcısı Ülkü Coşkun'un beklenen duyarlılığı göstermediği izlenimi uyandıracak tutum ve davranış içinde olduğunu, Faili Meçhul Olayları Araştırma Komisyonun'da paylaştığını, faili meçhul cinayetler zincirinde Uğur Mumcu cinayetinin çözülmesinin birçok cinayeti de aydınlatacağını, Faili Meçhul Cinayetler Komisyonunun düzenlediği 12/10/1995 tarih ve 10/90 sayılı raporunda açıklanan ve son zamanlardaki gelişmeler de gözönünde bulundurularak yeni bir araştırma yapılmasının kaçınılmaz olduğunu, bu nedenle Anayasanın 98. TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddelerince bir Meclis Araştırma Komisyonu açılmasını arz ve talep etmişlerdir. (EK:1,1/1-2)

KOMİSYONUN KURULUŞU

Türkiye Büyük Millet Meclisi 20. Dönem Yasama Yılı 45. birleşimi 14/01/1997 tarihli toplantısı 478 sayılı kararında; Uğur Mumcu Cinayetinin açıklığa kavuşturulması amacıyla Anayasanın 98'inci, Meclis İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması yapılmasına, bu araştırmayı yapacak Komisyonun (9) üyeden oluşturulmasına, Komisyonun çalışma süresinin; Başkan, Başkanvekili, Sözcü ve Katip üye seçimi tarihinden başlamak üzere (3) ay olmasına ve gerektiğinde Ankara dışında da çalışmasına karar vermiştir. (EK:2)

Uğur Mumcu cinayetinin açıklığa kavuşturulması amacıyla kurulan 10/86 esas numaralı Meclis Araştırma Komisyonu'na verilecek üyelerin tespiti için 17/01/1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-10/86-2196 sayılı T.B.M.M. Başkanlığı yazısına istinaden Meclisde grubu bulunan bütün grup başkanlıklarına yazı yazılmıştır. (EK:3,3/1) Bu yazıya istinaden 23/01/1997 tarih ve 01-97/1135 sayılı yazı ile ANAP İstanbul Milletvekili Refik ARAS, ANAP Manisa Milletvekili Tevfik DİKER, (EK:4) 23/01/1997 tarih ve 2/343 sayılı yazı ile DYP Balıkesir Milletvekili Ahmet BİLGİÇ, DYP Trabzon Milletvekili Yusuf BAHADIR, (EK:5) 17/01/1997 tarih ve 97 sayılı yazı ile CHP Ankara Milletvekili Eşref ERDEM, (EK:6) 17/01/1997 tarih 891 sayılı yazı ile

DSP İzmir Milletvekili Ahmet PİRİŞTİNA, (EK:7) 21/01/1997 tarih ve 765 sayılı yazı ile RP Van Milletvekili Fethullah ERBAŞ, RP Karaman Milletvekili Abdullah ÖZBEY, RP Ankara Milletvekili Ersönmez YARBAY komisyon da üye olarak görevlendirilmişlerdir. (EK:8)

ARAŞTIRMA KOMİSYONUNUN SÜRESİ

Uğur Mumcu cinayetinin açıklığa kavuşturulması amacıyla kurulan 10/86 sayılı Araştırma Komisyonu üyeleri 31/01/1997 günü Saat 11.00'de toplanarak Komisyonun Başkan, Başkanvekili, Sözcü ve Katip seçimini yaparak; Komisyon Başkanlığına Ankara Milletvekili Ersönmez YARBAY'ı, Başkanvekilliğine Tefik DİKER'i, Sözcülüğüne Eşref ERDEM'i, Katip üyeliğe Ahmet BİLGİÇ'i getirmişlerdir. (EK:9)

31/01/1997 tarihinde çalışmalarına başlayan Komisyon Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğünde belirlenen (3) aylık süre bitiminde, çalışmalarını tamamlamadığı için, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığından (1) aylık ek süre talebinde bulunmuş ve Genel Kurulun 29/04/1997 tarih ve 493 sayılı kararı ile Komisyona tanınan ek sürenin bitimi olan 04/06/1997 tarihinde Komisyon çalışmaları sona ermiştir.

KOMİSYONUN YETKİLERİ

Meclis Araştırma Komisyonları Meclis İç Tüzüğü'nün 105. maddesinde açıklanan sınırlar içinde araştırma yapabilmektedir. Ancak, gerek Türk Ticaret Kanununun, gerekse Kamu hukukunu düzenleyen diğer genel Kanunlarda "Ticari Sır ve Devlet Sırrı"nın kapsamı, içeriği, niteliği, sınırları net olarak belli olmadığından Komisyon çalışmalarında bu genel sınırlama her araştırmada özellikle ilgili kurumlarca öne sürülebilmektedir.

Bu nedenle Millî İstihbarat Teşkilatı, Genel Kurmay Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve bankalar Komisyon tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri "devlet sırrı" gerekçesiyle vermektен kaçınmışlar ancak, iyi niyet ölçüleri içerisinde komisyona istediği bilgileri göndermişlerdir. Bu nedenle bu maddenin yeniden düzenlenerek Meclis araştırma komisyonunun görev alanıyla ilgili olarak tüm kurumlardan bilgi isteme yetkisiyle donatılması gerekmektedir. Ayrıca, çeşitli kişilerin bilgilerine veya birtakım belgelere başvurma zorunluluğu, bazı sorunları da beraberinde getirir. Örneğin, çağrıya uyulmayarak, araştırma komisyonuna, gerek bilgilerin açıklanması, gerek belgelerin verilmesi istenmezse ne yapılacaktır? Komisyonun bu durum karşısında yetkileri nelerdir? Bu sorunları çözebilmek için; araştırma komisyonunun, yürütme organı ve üçüncü kişiler karşısındaki yetkilerini ayrı ayrı ele almak gerekir.

a) Araştırma Komisyonunun Parlamenter Hükümet Sisteminde, Yürütmeye Karşı Yetkileri:

Parlamenter sistemde hükümetin, yasama organına karşı siyasal yönden sorumlu olması; Meclis araştırma Komisyonlarının, inceledikleri konu ile ilgili belgeleri ve gerekli bilgileri, hükümetten, hiç olmazsa teorik planda- kolaylıkla elde edebilmelerini sağlar. Çünkü, hükümet, bu konuda güçlük çıkarıp, kendisinden istenenleri araştırma komisyonuna vermezse, parlamentonun siyasal sorumluluk mekanizmasını harekete geçirmesi söz konusu olabilir.

Komisyonun, yürütmenin doğrudan vesayeti altında bulunan kurum ve kuruluşlarla ufak tefek geçişmeler dışında önemli bir sorunu olmamıştır. Araştırma Komisyonlarının süre ile kısıtlı olduğu dikkate alındığında bu komisyon çalışmaları ile ilgili işlemlerin geciktirilmesi yaptırımı bağlanmalıdır.

b) Araştırma Komisyonunun Üçüncü Kişiler Karşısındaki Yetkileri:

Meclis Araştırma Komisyonunun, incelemekte olduğu konuda, üçüncü kişilerin bilgilerine de başvurması gerekebilir. Özellikle, ileride çıkarılması düşünülen bir kanun için yapılan Meclis araştırmasında, bu gereksinme daha belirgin bir durum gösterir. Ancak, rasyonel bir düzenlemede bu

lunabilmek için yasama organınca gerekli olan bu bilgileri, üçüncü kişiler, araştırma komisyonuna vermek istemezlerse ne olacaktır? Komisyon bu kişileri gerekirse zorla getirme yoluna gidebilecek ve belgelere el koyabilecek midir? Bu soruya, kuvvetler ayrılığı prensibini göz önüne aldığımızda, olumsuz cevap vermek gerekir. Çünkü, yargısal nitelikteki bu tür yetkiler, ancak yargı organınca kullanılabilir. Bu nedenle, araştırma komisyonunun, gerekli bilgiyi vermekten çekinip gelmeyen kişileri zorla getirme ve belgelere el koyma işini, doğrudan doğruya kendisinin veya temsilcisi bulunduğu yasama organının yapmaması gerekir. Araştırma Komisyonu, böyle bir durumda, yargı organının ve güvenlik kuvvetlerinin yasal yardımını istemesi hükme bağlanmalıdır.

Demokratik yönetime sahip bazı ülkelerde komisyonların, üçüncü kişilerden, araştırma komisyonlarında bilgi ve belge edinmeleri için zorlayıcı yasal düzenleme olduğu görülmektedir.

Örneğin; İngiltere'de, bir araştırma komisyonu, herhangi bir konuyu inçelirken, kişiler üzerinde geniş yetkilere sahiptir. Bu tür yetkilere sahip Araştırma Komisyonları, bilgisine başvurduğu kişileri zorla getirebilir ve belgelere el koyabilir. Komisyonun, dinlemekte olduğu bir tanığa, yemin verdirebilme yetkisi de vardır. Bu husus, 1871 tarihli Parlamento Şahitlerinin Yemini Kanunu (Parliamentary Witnesses Oaths Act) ile düzenlenmiş bulunmaktadır. Bunların da ötesinde, bir kişinin araştırma komisyonunun isteklerine uymaması parlamentoya saygısızlık (contempt of parliament) sayılır. Böyle bir durumla karşılaşan Araştırma Komisyonu, olaydan Kamara'yı haberdar eder. Bunun üzerine Kamara, ilgili kişileri dinleyerek, hapis cezası ile cezalandırabilir. İngiliz parlamentosunun bu yargısal yetkileri, bir ölçüde, onun kaynağındaki yüksek mahkeme özelliğinin bir yansıması olarak görülebilir,

Amerika Birleşik Devletlerinde de üçüncü kişiler, araştırma komisyonlarının sorularını cevaplamak ve istenen belgeleri vermekle yükümlüdürler. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenler, geçen yüzyılın ortalarına kadar, doğrudan doğruya Kongre tarafından cezalandırılmaktaydılar. Ancak, Federal Yüksek Mahkeme, Kilbourn v. Thomson davasında, Kongreye herhangi bir şahsı yargılayıp cezalandırma yetkisi tanımadığından; hiçbir kimsenin, yasama organı tarafından özgürlüğünden yoksun kılınmayacağına karar vermiştir. 1857'den beri, Kongre tarafından sorulan sorulara cevap vermekten kaçınmak, bir suç olarak saptanmış bulunmaktadır. Bu tarihte bir araştırma komisyonunun incelemekte bulunduğu konu ile ilgili isteklerini yerine getirilmemesini cezalandırma yetkisi, Federal Mahkemelere tanınmıştır. Federal Yüksek Mahkeme, sadece belgeleri vermeme-yi değil, bunun yanısıra, bu belgeleri yok etmeyi de cezalandırma sebebi saymıştır. Böylece, Yüksek Mahkeme, belgeleri geri getirmede etkili olmayacağı halde geçmiş bir çekinmeyi cezalandırmaktadır. Bu ise, araştırma komisyonlarının isteklerine uymayanlara verilen cezanın, bir tazyik aracı olmaktan ötede bir anlam taşıdığını gösterir. Bu kanun, araştırma komisyonunun çağrısına uymayarak gelmeyen veya istenen belgeleri vermeyenlerin, yüz dolarla bin dolar arasında para ve bir ay ile bir yıl arasında hapis cezası ile cezalandırılacakları hükmünü taşımaktadır.

1924 yılında Adalet Bakanlığı bünyesinde yapılan bir başka araştırmada ise, Senato Araştırma Komisyonunun davetine uymayan bir kişi, Senato huzuruna zorla getirilmiş ve bu kişinin, konuya ilişkin sorulara cevap vermesi ve senatonun ileride vereceği emirler için de gözaltında bulundurulması kararlaştırılmıştır. Her ne kadar, ilgili kişinin başvurusu üzerine Bölge Mahkemesi (District Court), "habeas corpus"a dayanarak onu serbest bıraktıysa da; Federal Yüksek Mahkeme, yasama organının, yasama görevi görürken kişilerin bilgilerine başvurabileceğini ve bu nedenle, gelmeyen kişileri izharen getirebileceğini belirtmiştir.

Ülkemizde ise; Meclis araştırma komisyonlarının görevleriyle ilgili olarak 3. şahısları komisyona bilgi vermeye zorlayıcı veya komisyona zorla getirerek bilgi vermelerini sağlama yetkileri bulunmamaktadır. 3. şahıslar sadece iyi niyet kuralları çerçevesinde komisyona istedikleri takdir-

de bilgi verirler veya istedikleri takdirde komisyonun davetine icab ederler. Bu durum komisyonun çalışmasını zaafa uğratmakta ve bu komisyonu bu noktadan sonra işlevsiz hale getirmektedir. Komisyonun çalışmalarını engelleyen bu durumun düzeltilerek, Meclis araştırma komisyonlarına batabadıklarına benzer bir şekilde yetkiler verilmesi gerekmektedir.

c) Araştırma İsteminin Kapsamı:

Bir araştırma isteminin belirli konuya yönelmesi ve sadece bilgi edinmek amacını gütmesi yeterli değildir. Bu istemin, her konuyu kapsayıp kapsamayacağı üzerinde de ayrıca durmak gerekir.

Araştırma isteminin 3. kişiler ve kamu kuruluşları açısından sınırı ne olacaktır? Bu konuya açıklık kazandırmak amacıyla, Anayasamızın 20 nci maddesi, özel hayatın gizliliğini güvence altına aldığı ve 138. maddesinde görülmekte olan bir dava hakkında Yasama organında yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz hükmü ile; İçtüzüğün 105. maddesinde belirtilen "devlet sırrı ve ticari sır" kavramları ayrı ayrı ele alınarak belirtilen konularda Araştırma Komisyonları kurulup kurulmayacağını değerlendirmek istiyoruz.

aa) Devlet Sırları:

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü 105. maddesi son fıkrası, devlet sırlarının, Meclis araştırması kapsamı dışında kalacağını belirtmiş bulunmaktadır.

Askeri sırlar, uluslararası ilişkilerin bir kısmı, ülkenin ekonomik kalkınmasına ilişkin bazı bilgiler, devlet sırrı olarak nitelendirilebilir. Ancak, neyin devlet sırrı olup, neyin olmadığını önceden kesin bir şekilde belirlemek olanaksızdır. Bir bilgi, belirli bir öneme sahip bulunduğunda "devlet sırrı" iken; bu önemi yitirdiğinde sır olmaktan da çıkar.

Devlet sırrına ait kesin sınırlar bulunmamasına rağmen, bu konuyu Meclis araştırmasının kapsamı dışında bırakmak, özellikle siyasal araştırmanın etkinliğinin, önemli ölçüde yitirilmesi sonucunu doğuracaktır. Çünkü, hükümetin faaliyetlerine ilişkin bir konuda Meclis araştırması istendiğinde; Hükümet, bu konunun araştırılmasını arzulamıyorsa, sır olduğunu ileri sürebilecek, böylece araştırma yolunu kapatabilecektir. Başka bir deyişle içtüzükteki bu kuralla, parlamentoya ait olan ve hükümetin denetlenmesine yönelik bir yetkinin kullanılması; bir ölçüde, denetlenecek olan hükümetin iznine bırakılmış bulunmaktadır. Bunun özellikle siyasal araştırmanın niteliği ve amacı ile bağdaştırılabilmesi mümkün değildir. Nitekim, bu sorunlar, içtüzük teklifi üzerinde Millet Meclisinde yapılan görüşmelerde de dile getirilmiş ancak, kuralın içtüzüğe girmesine engel olunamamıştır.

Parlamentar sistemde, hükümetin yasama organı karşısında sorumlu olması ve yasama organının bir takım denetim araçlarına sahip bulunması gerekirken; kaypak bir kavram olan devlet sırrı, araştırma kapsamının dışında bırakılmakta ve parlamento denetiminin işlemesi durdurulmuş olmaktadır. Bu nedenle, içtüzükteki bu kural, parlamenter sistemin gereklerine uymamaktadır.

Parlamentar sisteme oranla, yürütme organının yasama organınca denetlenmesinin çok daha düşük düzeyde olduğu Başbakanlık Hükümeti Sisteminde bile, yasama organı, devlet sırrı sayılabilecek konuları araştırabilirken; bu kuralın, parlamenter sistem ile bağdaşabilmesi, söz konusu olamaz.

bb) Ticari Sırlar:

Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 105 inci maddesi son fıkrası, devlet sırlarının yanısıra, ticari sırları da Meclis Araştırması kapsamı dışında bırakmıştır. Böyle olunca, ticari sırrın söz konusu olduğu hallerde, Meclis araştırması istenemeyecektir.

Ticari sır kavramı da, tıpkı devlet sırrı gibi, belirgin değildir. Ticari işletmenin çalışma biçimi-

ne, ürettiği mal veya hizmete ve gelişimine ilişkin başkalarından saklı kalmasını istediği, kanuna ve kamu düzenine aykırı olmayan herşey, ticari sır kavramı içine girebilir. Ancak ticari sır kavramı bu genişlikte kabul edilirse, Meclis araştırmasının kapsamı da o kadar daraltılmış olur.

cc) Yargı Organına İntikal Eden Bir Konu:

Anayasanın 138 inci maddesinin üçüncü fıkrasında,

“Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclislerinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz...” hükmü yer almıştır. Bu kural karşısında, yargı organına intikal etmiş bulunan bir konuda Meclis araştırması istenip istenemeyeceği sorununun üzerinde de durmak gerekir.

Anayasanın 138 inci maddesinin, yargı organına intikal eden bir konuda Meclis araştırması yapılmasına engel olmaması gerekir. Çünkü, Meclis araştırması ile olayın sadece siyasal yönü ele alınmakta, kesinlikle suçlu tespitine gidilmemektedir. Bu nedenle, yasama organınca yapılacak meclis araştırması ile, mahkemelerin bağımsızlığının zedelenmesi, yargı organınca verilecek kararın etkilenmesi söz konusu olamaz. Esasen Anayasanın görülmekte olan bir dava hakkında yasama Meclislerine yasakladığı husus, sadece, yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulması, görüşme yapılması ve beyanda bulunulmasıdır. Ayrıca, Savcılıklarca hazırlık soruşturması yapılmakta olan veya yapılan ancak, dava açılmamış bir hususun bu kapsamda mütalaa edilebilir mi?

Herhangi bir olayda, yargı organı kovuşturmaya başlamış ise, bu organı etki altında bırakmak için, kovuşturma sonuçlanmadan, bir Meclis araştırmasının yapılması gerektiği düşünülebilirse de; Meclis araştırması suçluları saptamak gibi yargısal nitelikte sonuçlar elde etmeye yönelmeyeceğinden, yargı organının vereceği kararlar üzerinde bir etkisi de sözkonusu olamaz. Bu nedenle de; Anayasamızın yukarıdaki maddeleri çerçevesinde bir olayı yargı organına intikal etmesi, aynı olayın siyasal yönlerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması yapılmasına engel olmalıdır.

Anayasa Mahkemesinin görüşü de, bu yöndedir. Yüksek Mahkeme, aynı konu yargı organına intikal etmiş bulunduğu için, Başbakan hakkında yürütülmekte olan Meclis soruşturmasının, dava bitimine kadar ertelenmesine ilişkin TBMM Birleşik Toplantısı kararını Anayasaya aykırı bulduğundan, 18.06.1970 tarihinde iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesi, yasama organındaki görüşmelere 138 inci madde ile getirilen kısıtlamanın, sadece belirli bir davada kullanılan yargı yetkisi ile sınırlı olduğu ve yargı yetkisiyle ilgili soru sorulmasına, görüşme yapılmasına, beyanda bulunulmasına yer vermeden de Meclis soruşturmasının sürdürülebileceği görüşünde olup; 138 . maddenin, Anayasa düzenini olumsuz bir şekilde etkileyerek, yasama organına Anayasanın tanıdığı yetkilerin kullanılmasına engel olamayacağına karar vermiştir.

ABD’de Yüksek Mahkeme, Sinclair v. United States; devlet mülkünün hileli olarak kiraya verilmesi olayında, buna ilişkin bir yargısal kovuşturma yapılmasına rağmen, Meclis araştırması açılabileceğini kabul ederek; yasama organının yetkisini kısıtlamaya gerek olmadığını, çünkü elde edilmesine çalışılan bilgilerin, aynı zamanda mahkemede de kullanılabileceğini ileri sürmüştür.

Yukarıda belirtilen hususlarda İçtüzüğün 105. maddesine açıklık kazandıracak hüküm konması gerekmektedir.

KOMİSYON ÇALIŞMALARI

10/86 Esas numaralı Uğur Mumcu Cinayetinin Açıklığa Kavuşturulması Amacıyla kurulan Meclis Araştırma Komisyonumuzun kurulmasını takiben;

Üç ay içinde çalışmaların tamamlanması temenni edildi, Güldal Mumcu’nun dinlenmesi kararlaştırıldı, 03/02/1997 günü saat 12.30’da evine gidilmesi, üyelerin 03/02/1997 tarihli toplantıda

ayrı ayrı izlenecek metod ve öncelikle incelenecek Faili Meçhul Cinayetler komisyon raporu ve eklerinin istenmesi, Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili, basında çıkan tüm dokümanların istenmesi, bu konuda, araştırmacı yazarların kitaplarının incelenmesi, öncelikle bu konuda bilgisi olan gazeteci ve hukukçuların dinlenmesi, bir haftanın dokümanları incelemeye ayrılması, Devlet Güvenlik Mahkemesinden dava dosyasının istenmesi, İçişleri Bakanlığında Emniyet konusunda uzmanlaşmış bir Mülkiye Müfettişi istenmesi, ifadesi alınacak kişilerin isimlerinin ve adreslerinin belirlenmesi, Susurluk Komisyonunda Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili ifade verenlerin de ayrıca komisyona çağırılması, bundan sonraki toplantılarda konu ile ilgili şahısların ifadelerinin alınması kararlaştırılmıştır. (EK:10,10/1-17)

30/01/1997 tarih ve 10/86-5 sayılı yazı ile komisyon, Faili Meçhul Cinayetler Araştırma Komisyonu rapor ve eklerini T.B.M.M. Başkanlığından istemiştir. (EK:10/18)

Rapor ve ekleri elden alınmıştır.

Komisyon 30/01/1997 tarih ve 10/86-6 sayılı yazı ile İçişleri Bakanlığında Emniyet soruşturmaları hususunda uzmanlaşmış Mülkiye Müfettişi görevlendirilmesini istemiştir. (EK:10/19)

İçişleri Bakanlığı'nca görevlendirilen Mülkiye Başmüfettişi 10/03/1997 tarihinde görevine başlamıştır.

03/02/1997 tarih ve 10/86-10 sayılı yazı ile Ankara DGM Başsavcılığından Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili dava açılmışsa dava dosyasının bir sureti, hakkında dava açılmış sanık isimleri, dava açılmamış ise soruşturma ile ilgili her türlü belge, bilgi, ifade ve ihbar mektupları istenmiştir. (EK:10/20)

06/02/1997 tarih ve 10/86-19 sayılı yazı ile Ankara Valiliğinden; Uğur Mumcu cinayeti mahallinde bulunan Tunus Büyükelçiliğinde 24/01/1997 tarihindeki koruma görevlilerinin isimleri sorulmuştur. (EK:10/21) Yine Ankara Valiliğinden 06/02/1997 tarih ve 10/86-20 sayılı yazı ile Uğur Mumcu'nun öldürüldüğü sokakta bulunan Best Apart, Ankara Hilton, Ankara Sheraton, Büyük Ankara Otellerinin 24/01/1993 tarihinden 10 gün öncesi ve 5 gün sonrasına ait otel müşteri kayıtları komisyonca istenmiştir. (EK:10/22)

06/02/1997 tarih ve 10/86-21 sayılı yazı ile M.İ.T. Müsteşarlığı'nın Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili bilgi ve belgelerinin komisyona gönderilmesi Başbakanlıktan istenmiştir. (EK:10/23) Yine aynı tarih ve 10/86-22 sayılı yazı ile Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili yine Başbakanlıktan, Genelkurmay Başkanlığı İstihbarat birimlerinde bulunan bilgi ve belgeler istenmiştir. (EK:10/24)

06/02/1997 tarih ve 10/86-23, 10/86-24 sayılı yazılarla İçişleri Bakanlığı (J.G.Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü)nden Uğur Mumcu Cinayeti ile ilgili tüm bilgi ve belgeler istenmiştir. (EK:10/24-25)

06/02/1997 tarih ve 10/86-25 sayılı yazı ile Dışişleri Bakanlığı (İstihbarat Araştırma Genel müdürlüğü)'nden Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili bilgi ve belge istenmiştir. (EK:10/26)

06/02/1997 tarih ve 10/86-26 sayılı yazı ile TRT Genel Müdürlüğü'nden Ertürk Yöndem ve Reha Muhtar'ın Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili yapmış olduğu program bantları izlenmek üzere istenmiştir. (EK:10/27)

06/02/1997 tarih ve 10/86-28 sayılı yazı ile Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili ilk soruşturmayı yapan savcının ismi ve bugünkü görev yeri sorulmuştur. (EK:10/28)

Yazımıza cevap verilmemiştir.

Yine aynı tarih ve 10/86-33 sayılı yazı ile Adalet Bakanlığında Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili yazımız tarihine kadar soruşturma ile ilgili dosya, bilgi ve belgeleri ile ihbar mektuplarını, bu hususta sanık sıfatı ile soruşturulan kişiler varsa dosyalarının tümü istenmiştir.

Yazımızdaki taleplerimize cevap verilmemiştir.

20/02/1997 tarih ve 10/86-52 sayılı yazı ile Ankara Cumhuriyet Başsavcılığından Uğur Mumcu cinayetinin işlendiği mahalle ilk giden nöbetçi savcısı ismi ve görev yeri sorulmuştur. (EK:10/29)

Yazımıza cevap verilmemiştir.

20/02/1997 tarih ve 10/86-53 sayılı yazı ile Ankara Emniyet Müdürlüğünden 24/01/1993 tarihinde görev yapan Terör, Asayiş, İstihbarat Şube Müdürleri ile Çankaya Emniyet Müdürlüğü ve Esat Karakol amirlerinin isimleri istenmiştir. (EK:10/30)

21/02/1997 tarih ve 10/86-54 sayılı yazı ile Ankara Nöbetçi Sulh Hukuk Hakimliğinden; Büyük Ankara Otelinin 806 nolu odasından 22-23 Ocak 1993 tarihinde yapılan konuşmalar ile Uğur Mumcu'nun Karlı Sokak 65 numaralı apartmandaki kayıtlı telefonu, ayrıca Ankara Milletvekili Ömer Çiftçi adına kayıtlı telefonların 24/01/1992-24/02/1993 tarihleri arasındaki telefon konuşma dökümlerinin alınabilmesi için karar istenmiştir. (EK:10/31)

26/02/1997 tarih ve 10/86-62 sayılı yazı ile İçişleri Bakanlığında Komisyonca önemli bilgi veren J.Astsb.Kd.Bçvs.Hüseyin OĞUZ'un korunması istenmiştir. (EK:10/32)

27/02/1997 tarih ve 10/86-63 sayılı yazı ile T.B.M.M. Başkanlığı (Anayasa Komisyonu)'ndan Emekli DGM Başsavcısı Nusret Demiral'ın komisyonumuzda yargısal görev kapsamında yorumlanacak bilgi verip veremeyeceği sorulmuştur. (EK:10/33)

TBMM Başkanlığı, şifahi olarak, TBMM İçtüzüğü'nün 34 üncü maddesine göre, Komisyonların birbirinden doğrudan görüş alabileceklerini ifade etmiştir.

06/03/1996 tarih ve 10/86-75 sayılı yazı ile Adalet Bakanlığı (DGM)'na Uğur Mumcu cinayeti dosyasının komisyonumuzca Adalet Bakanlığında incelenebileceği bildirilmiştir. (EK:10/34)

10/03/1997 tarih ve 10/86-81 sayılı yazı ile İzmir Telekom Başmüdürlüğünden bazı telefonların mahkeme kararında açıklanan izne istinaden konuşma dökümleri istenmiştir. (EK:10/35)

12/03/1997 tarih ve 10/86-84 sayılı yazı ile Emniyet Genel Müdürlüğünden Milliyet Gazetesinin 10/03/1997 tarihli baskısında yayınlanan "Bantlar Emniyette" başlıklı haber içeriği bandlar istenmiştir. (EK:10/36)

12/03/1997 tarih ve 10/86-86 sayılı yazı ile R.T.Ü.K. Başkanlığından TGRT Televizyonunda yayınlanan "Uğur Mumcu'nun Katili Hepimizin Düşmanıdır" başlıklı yayın bandı istenmiştir. (EK:10/37)

12/03/1997 tarih ve 10/86-87 sayılı yazı ile P.T.T. Genel Müdürlüğünden Milliyet Gazetesinin 10/03/1997 tarihinde "Bantlar Emniyette" başlığı altında yer alan haberin P.T.T. Genel Müdürlüğü yetkililerince yapılan açıklamanın komisyonca da yapılması istenmiştir. (EK:10/38-39)

13/03/1997 tarih ve 10/86-90 sayılı yazı ile Adalet Bakanlığında 24/01/1993 tarihinde görevde bulunan Cumhuriyet Savcıları ile Savcı Yardımcılarının isimleri istenmiştir. Uğur Mumcu Cinayetinde görevli sanıkların isimleri istenmiştir. (EK:10/40), 13/03/1997 tarih ve 10/86-89 sayılı yazı ile Türk Telekom A.Ş. Genel Müdürlüğü'nden Milliyet Gazetesinin 10/03/1997 tarihli baskısında yayınlanan "Bandlar Emniyette" başlığında bahsi geçen 120 adet bandın komisyona ulaştırılması istenmiştir. (EK:10/41)

13/03/1997 tarih ve 10/86-91 sayılı yazı ile Adalet Bakanlığı'ndan ekli listede adı geçen İslami Hareket Örgütü üyelerinin tutuklanan, serbest bırakılan veya mahkum olanlarının ve Uğur Mumcu ile ilgili beyanları ile ilgili belgeleri soruldu. (EK:10/42-43), 13/03/1997 tarih ve 10/86-95 sayılı yazı ile İçişleri Bakanlığında RDX patlayıcı kullanılan 5 olayın faillerinin ve örgütlerinin belirlenip belirlenmediği sorulmuştur. (EK:10/44-45)

14/03/1997 tarih ve 10/86-98 sayılı yazı ile Başbakanlıktan 24/01/1993 tarihindeki Ankara MİT Bölge sorumlusu ile Mehmet Eymür'ün komisyona gönderilmesi istenmiştir. (EK:10/46) 18/03/1997 tarih ve 10/86-100 sayılı yazı ile İçişleri Bakanlığı'ndan İ. Albay Coşkun Kıvrak'ın komisyona gönderilmesi istenmiştir. (EK:10/47)

18/03/1997 tarih ve 10/86-102 sayılı yazı ile TRT Genel Müdürlüğü'nden 24/01/1993 tarihinde Saat 14.00'den itibaren 31/01/1993 tarihine kadar Uğur Mumcu Cinayeti ile ilgili Ana Haber Bültenlerinde yer alan haberlerin dökümleri istenmiştir. (EK:10/48)

18/03/1997 tarih ve 10/86-103 sayılı yazı ile MKE Genel Müdürlüğünden 28/02/1997 tarihli Milliyet Gazetesinde "100 bin adet silahın seri numaraları silinip, (11) kamyonu yüklenip JİTEM mensubu subay eşliğinde Kuzey Irak'a götürülmesi" şeklindeki haberin içeriğinin doğru olup olmadığı sorulmuştur. (EK:10/49-50)

19/03/1997 tarih ve 10/86-104 sayılı yazı ile Emniyet Büro Amirleri Hayrettin Özdemir ve Taccettin Aslan komisyona çağırılmıştır. (EK:10/51)

21/03/1997 tarih ve 10/86-106 sayılı yazı ile Uğur Mumcu'nun Harp Akademilerinde yaptığı konuşma Başbakanlık'tan istenmiştir. (EK:10/52-53)

21/03/1997 tarih ve 10/86-109 sayılı yazı ile Ankara Emniyet Müdürlüğü'nden Sağ Terör, İrticai Terör ve Hizbullah bölümünde görevli amir ve memurların isimleri istenmiştir. (EK:10/54)

21/03/1997 tarih ve 10/86-110 sayılı yazı ile Adalet Bakanlığı'ndan Murat Demir, Murat İpek, Velit Hüseyin ve Kadir Karataş'ın açık kimlik ve fotoğrafları istenmiştir. (EK:10/55)

24/03/1997 tarih ve 10/86-111 sayılı yazı ile İçişleri Bakanlığı'ndan Daşkın Akgün ve Kadir Karataş'ın komisyona gönderilmesi istenmiştir. (EK:10/56)

24/03/1997 tarih ve 10686-113 sayılı yazı ile Başbakanlık (MİT)'den Cizre ve Doğanşehir sorumlularının isimleri istenmiştir. (EK:10/57)

24/03/1997 tarih ve 10/86-114 sayılı yazı ile Adalet Bakanlığı'ndan Müfettişler Vehbi Aksoy ile Muharrem Coşkun'un komisyona gönderilmesi istenmiştir. (EK:10/58)

26/03/1997 tarih ve 10/86-116 sayılı yazı ile Emniyet Genel Müdürlüğü Personel Daire Başkanlığı'ndan Mumcu cinayetinin soruşturulması ile ilgili Mutlu Çeliker'in komisyona gönderilmesi istenmiştir. (EK:10/59)

24/03/1997 tarih, 10/80-45 sayılı 27/03/1997 tarih, 10/86-116 sayılı yazılarla İçişleri Bakanlığı'ndan Mutlu Çeliker, Ali Kalkan, Ali Sağlam, Cevdet Saral'ın Komisyon'a gönderilmesi istenmiştir. (EK:10/60)

27/03/1997 tarih ve 10/86-118,119 sayılı yazılarla Reha Muhtar ve Celal Kazdağlı komisyona çağırılmıştır. (EK:10/61-62)

28/03/1997 tarih ve 10/86-120 sayılı yazı ile Adalet Bakanlığı'ndan "Onursal Savcı" ünvanı sorulmuştur. (EK:10/63)

27/03/1997 tarih ve 10/86-122 sayılı yazı ile MİT Müsteşarı Sönmez Köksal komisyona çağırılmıştır. (EK:10/64)

27/03/1997 tarih ve 10/86-123, 02/04/1997 tarih ve 10/86-136 sayılı yazılarla İstanbul Milletvekili Necdet Menzir komisyona davet edilmiştir. (EK:65-66)

27/03/1997 tarih ve 10/86-124 sayılı yazı ile İsmet Sezgin komisyona davet edilmiştir. (EK:10/67)

28/03/1997 tarih ve 10/86-125 sayılı yazı ile İçişleri Bakanlığı'ndan tanık Ayhan Aydın'ın bulunup komisyona getirilmesi istenmiştir. (EK:10/68)

31/03/1997 tarih ve 10/86-126 sayılı yazı ile Mehmet Açar komisyona davet edilmiştir. (EK:10/69)

31/03/1997 tarih ve 10/86-127 sayılı yazı ile İstanbul Valiliği'nden İslami Hareket Örgütü üyeleri ile ilgili bilgiler istenmiştir. (EK:10/70-71)

31/03/1997 tarih ve 10/86-128 sayılı yazı ile Adalet Bakanlığı'ndan Savcılar Ülkü Coşkun, Nuh Mete Yüksel, Ahmet Soylu'nun komisyona gelmesi istenmiştir. (EK:10/72)

01/04/1997 tarih ve 10/86-130 sayılı yazı ile DGM eski Başsavcısı Nusret Demiral 2 defa komisyona davet edilmiştir. (EK:10/73)

01/04/1997 tarih ve 10/86-131 sayılı yazı ile Bekir Aksoy komisyona davet edilmiştir. (EK:10/74)

01/04/1997 tarih ve 10/86-133 sayılı yazı ile Scyfi Oktay komisyona davet edilmiştir. (EK:10/75)

01/04/1997 tarih ve 10/86-134 sayılı yazı ile İçişleri Bakanlığı'ndan Uğur Mumcu'nun korunması ile ilgili bilgi istenmiştir. (EK:10/76)

02/04/1997 ve 10/86-135 sayılı yazı ile itirafçılar, Murat Demir ve Murat İpek'in MİT ile ilgili ifadeleri MİT Müsteşarlığa gönderilmiştir. (EK:10/77)

07/04/1997 tarih ve 10/86-140 sayılı yazı ile İçişleri Bakanlığında Esat semtinde re'sen ve kendi istekleriyle korunan kişilerin isimleri istenmiştir. (EK:10/78)

Yazımıza cevap gelmemiştir.

07/04/1997 tarih ve 10/86-141 sayılı yazı ile Dışişleri Bakanlığında C4 RDX ile suikaste uğrayan diplomatlar sorulmuştur. (EK:10/79)

07/04/1997 tarih ve 10/86-142 sayılı yazı ile ODTÜ Rektörlüğünden C4 tipi patlayıcı uzmanı istenmiştir. (EK:10/80)

07/04/1997 tarih ve 10/86-143 sayılı yazı ile Yargıtay Başsavcılığında Uğur Tonik'in adresi istenmiştir. (EK:10/81)

09/04/1997 tarih ve 10/86-144 sayılı yazı ile Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nden Velit Hüseyin hakkında bilgi istenmiştir. (EK:10/82-83-84)

09/04/1997 tarih ve 10/86-145 sayılı yazı ile HBB TV'den Uğur Mumcu ile ilgili İstanbul eski Milletvekili Hasan Mezarıcı'nın katıldığı "Yüksek Tansiyon" adlı program bandları istenmiştir. (EK:10/85)

09/04/1997 tarih ve 10/86-146 sayılı yazı ile Muş Valiliği'nden Velit Hüseyin ile ilgili bilgi istenmiştir. (EK:10/86)

KOMİSYONA İNTİKAL EDEN BELGELERİN İNCELENMESİ

1-) Adalet Bakanlığı'nın 13/02/1997 tarih 6.13.5.1993/004495 sayılı yazı ile Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde bulunan soruşturma dosyasının bir suretinin gönderilemeyeceği, 11 klasörden oluşan dosyanın komisyon üyelerince DGM savcıları nezaretinde incelenebileceği bildirilmiştir. (EK:11,11/1-2)

2-) Jandarma Genel Komutanlığı'nın 17/02/1997 tarih 3-7559 sayılı Korgeneral Yalçın Erten imzalı yazısı ile Uğur Mumcu Cinayeti ile ilgili Jandarma Genel Komutanlığının herhangi bir birimince soruşturma yapılmadığı dolayısıyla bu konuda herhangi bir bilgi ve belge bulunmadığı bildirilmiştir. (EK:11/3)

3-) "Hilton Otel Ankara" Hukuk Müşavirliğince 15/02/1997 tarihli yazısı ekinde istenen tarihler arası müşteri listeleri komisyona gönderilmiştir. (EK:11/4)

4-) TRT Genel Müdürlüğünün 17/02/1997 tarih ve 814 sayılı yazısı ile "Perde Arkası ve Ateş Hattı" programlarının bandları komisyona gönderilmiştir. (EK:11/5)

5-) İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü)'nin 17/02/1997 tarih ve 03.02.1993/97 sayılı yazıları ekinde Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili polis laboratuvar raporları ve Emniyette bulunan bazı belgeleri ve dokümanları bir klasör halinde komisyona göndermiştir. (EK:11/6-190)

6-) MİT Müsteşarlığının 18/02/1997 tarih 4387 sayılı yazılarında Mumcu cinayeti ile ilgili, el-lerinde bilgi ve belge bulunmadığı, 2937 sayılı Kanunun 4. maddesi gereğince MİT'in cinayetleri inceleme görevinin bulunmadığı, bu konuda yetkinin DGM savcılığının olduğu belirtilmektedir. (EK:11/191-192)

7-) Ankara Valiliği (Emniyet Müdürlüğü)'nin 18/02/1997 tarih ve 025382 sayılı yazılarında Tunus Büyükelçi evinde görevli memurların isimleri komisyona bildirilmiştir. (EK:11/193-194)

8-) Ankara DGM Başsavcılığının 19/02/1997 tarih ve B-1997/166 sayılı yazılarında Uğur Mumcu Cinayeti ile ilgili 25/01/1993 tarihinden 18/07/1994 tarihine kadar yetkili savcının Ask.Hak.Binb.Ülkü Coşkun olduğu ve kendisinin görevlendirildiğine dair yazılar komisyona gönderilmiştir. (EK:11/195-199)

9-) Komisyon üyesi Tevfik Diker 25/02/1997 tarihli yazısına ekli Gazeteci Ümit Oğuztan'ın PKK itirafçıları ile ilgili yazısı ve gazete haberlerini komisyona sunmuştur. (EK:11/200-208)

10-) Grand Hotel Ankara Genel Müdürlüğü'nün 19/02/1997 tarihli yazısı ekinde 22-23 Ocak 1993 tarihinde otelin 806 nolu odasında Alaattin Çakıcı'nın kaldığı açıklanmıştır. (EK:11/209-216)

11-) Özel Lejyoner olduğunu ifade eden Abdullah Çetin'in Susurluk Komisyonunda vermiş olduğu 28/01/1997 tarihli ifadesi komisyona getirilerek incelenmiştir. (EK:11/217-239)

12-) Gazeteci Evren Değer ve Tuncay Özkan'ın Komisyona verdikleri Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili patlayıcılar, ifade tutanakları, telefon ihbar tutanağı, Mumcu'nun not defterinin fotokopile-ri, gazete havadisleri incelenmiştir. (EK:11/240-249)

13-) Grand Otel Ankara Genel Müdürlüğü, 20/02/1997 tarihli yazı ekinde konaklama belgesi, fatura dökümü, bilgisayarda adresi bulunanlarla, telefon ticketi ve personel listesini komisyona bildirmişti. (EK:11/250-264)

14-) Komisyona ifade veren Nezh Tavlş'ın 20/02/1993 tarihinde Faili Meçhul Cinayetler Komisyonuna verdiği ve bir örneğini Komisyonumuza sunduğu Başbakanlığa hitaben yazılmış, MİT Müsteşarlığı antetli ve Müsteşar Sönmez Köksal imzasını havi 02/02/1993 tarih ve 01.786.8879/435 sayılı yazıda "ABD'nin, güvenliğini ve hayat çıkarlarını yakından ilgilendiren Türkiye'nin, gerekli yerlerinde kuvvet bulundurmak ve bu maksatla Orta Doğu'yu kontrol altına alıp, Türkiye'nin dine dayalı bir yönetim altına girmesini önlemek amacıyla;

ABD Haberalma Servisi "CIA" denetiminde, İsrail Kabine görevlisi Haim Bar-Lev kontrolün- de, İsrail "GANDA" birliklerinde eğitim gören altı kişilik özel TİM "Hayf" Deniz Üssünden botla Türkiye'ye giriş yapmışlardır.

Mezkur timin ülkemizdeki görevleri, Teşkilatımızın değerli Haber kaynaklarından Gazeteci Uğur Mumcu ve Mehmet Ali Birand'ı öldürmektir.

Gazeteci Uğur Mumcu'yu öldüren tim elemanları ikinci görevleri olan Mehmet Ali Birand'ı öldürmek için ülkemizden çıkış yapmamışlardır. TİM elemanlarının yaptığımız istihbarat netice- sinde İsrail Hükümetinin Ankara Temsilciğinde kaldıkları tespit edilmiştir. (EK: 11/265-266)

15-) Emekli DGM Savcısı Tevfik Hancılar'ın Komisyona gönderdiği 24/02/1997 tarihli yazı- larında; mevcut soruşturma dosyasında bulunan bilgiler dışında bilgisi olmadığını, 1996 yılında emekli olduğunu, dosya içeriğinin Binbaşı Ülkü Coşkun tarafından takip edildiğini, bilahare Kemal Aydın tarafından yürütüldüğünü, emekli olana kadar ise dosyayı kendisinin takip ettiğini, dosyanın

14-15 klasörden oluştuğunu, içeriğini bilmesinin ya da özetlemesinin olanaksız olduğunu, elinde doküman bulunmadığından komisyona sağlıklı bilgi veremeyeceğini ifade etmiştir. (EK:11/267-268)

16-) Yasadışı Örgütlerin Devletle Olan Bağlantıları ile Susurlukta Meydana Gelen Kaza Olayının Arkasındaki İlişkilerin Aydınlığa Kavuşturulması Amacı İle Kurulan 10/89 sayılı Meclis Araştırması Komisyon Başkanlığı'nın 24/02/1997 tarih ve 10/89-247 sayılı yazıları ile Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili Astsubay Hüseyin Oğuz'un verdiği bilgilerle ilgili ifade tutanağını Komisyona göndermiştir. (EK:11/269-272)

17-) İçişleri Bakanlığı (Jandarma Genel Komutanlığı) 24/02/1997 tarih 43658 sayılı yazıları ile Astsubay Hüseyin Oğuz'un 24/02/1997 günü Komisyona gönderileceği açıklanmıştır. (EK:11/273)

18-) TGRT Genel Müdürlüğü 15/02/1997 tarih ve 97/19 sayılı yazıları ile Uğur Mumcu suikasti ile ilgili yayınlanan bandların yayın tarihinden itibaren bir yıl bekletilebildiğini, bilahare silindiğinden istenen programı sunamayacaklarını açıklamıştır. (EK:11/274)

19-) Avukat Ceyhan Mumcu, Komisyonumuzla birlikte TBMM'nde grubu bulunan parti Başkanlarının TBMM, MİT, Başbakanlık ve Milli Güvenlik Kurulu Başkanlığı'na gönderdiği 25/02/1997 tarihli yazısında; MİT Müsteşarlığı'nın Komisyona gönderdiği bir yazıda "Uğur Mumcu'nun Solcu, Kürtçü, Radikal İslamcı ve Ülkücü çevreler tarafından hedef alınabileceği mümkün görünmesine rağmen somut bir bilginin edinilmediği, soruşturmanın ise DGM tarafından yürütüldüğü, ellerinde belge ve bilgi bulunmadığını" açıkladığını basından duyduğunu, oysa Mumcu'nun yazılarında işlediği belgeli konuların ülke bütünlüğü ile ilgili olduğunu, cinayetin işlendiği tarihlerde DGM savcısının ise "bu cinayetin yabancı örgüt işi" olduğunu açıkladığını. bu nedenle zaman zaman İran, ABD ve İsrail'in suçlandığını, toplumda infial uyandıran cinayet olduğu Faili Meçhul Cinayetler Komisyonunca da tespit edildiği, kamu makamlarınca da bunun aydınlatılmasının "namus borcu" olduğunun açıklandığını, bu meyanda MİT Müsteşarlığı'nın bu cinayet soruşturmasını sadece DGM'nin üzerine yüklediğini, geçen dönemde DGM'nin ise gizlilik sebebi ile komisyonlara bilgi vermekten kaçındığını, 2937 sayılı Kanunun 4. maddesinin ilgi tutularak kayıtsız kalınmasının vehametinin giderilmesi için yasal ve yönetsel tedbirlerin alınmasını istemiştir. (EK:11/275-276)

20-) Ankara DGM Başsavcılığının 25/02/1997 tarih ve 1997/195 sayılı yazılarında da; Uğur Mumcu cinayetinin ilk incelemesinin 24/01/1993 tarihinde Nuh Mete Yüksel ve Ülkü Coşkun'un tarafından yapıldığı Ülkü Coşkun'un halen Ankara DGM Hakimi olduğu, Nuh Mete Yüksel'in ise halen Ankara DGM Savcılığı görevini yürüttüğü açıklanmıştır. (EK:11/277)

21-) DGM eski Başsavcısı Nusret Demiral 24/02/1997 tarihli yazısında; Mumcu cinayetinin halen Ankara DGM Savcılığınca inceleme ve araştırma aşamasında olduğunu, bu nedenle Komisyon'a soruşturmanın gizliliği açısından bilgi verilmesinin sakıncalı olduğunu, Meclis Araştırma Komisyonunun belli bir konuda bilgi edinmek için kurulduğunu, bu araştırmanın ise ancak, yargıya intikal etmemiş konularda olabileceğini, Komisyonun Anayasa ve Meclis İçtüzüğü'ne göre yargısal görev üstlenmesinin mümkün olmayacağını, görevde bulunduğu sürede bu konuda bilgi vermediği gibi aynı nedenlerle Uğur Mumcu Komisyonuna bilgi ve belge vermesinin mümkün olmayacağını açıklamıştır. (EK:11/278)

22-) Genel Kurmay Başkanlığı 26/02/1997 tarih ve 3050-232-97 F.E sayılı yazılarıyla Uğur Mumcu'nun öldürülmesi konusunun Genel Kurmay Başkanlığı'nın görev ve yetki alanına girmediğinden; sözkonusu cinayete ilgili olarak Genelkurmay İstihbarat birimlerince herhangi bir araştırma ve soruşturma yapılmadığını ve toplanmış bilgi ve belge bulunmadığını belirtmiştir. (EK:11/279-281)

23-) Tekin Coşkun vekili Avukat Oğuz Tekin 26.02.1997 tarih ve 374.47262.1997.2030 sayılı telgrafla, Astsubay Hüseyin Oğuz'un basında yer alan asılsız iddialar hakkında komisyona bilgi arz edeceği bildirilmiştir. (EK:11/282)

24-) Ankara Valiliği (Emniyet Müdürlüğü) 26.02.1997 tarih ve 045585 sayılı yazılılarıyla, Ahmet-Hatice oğlu 1964 doğumlu Kars ili Arpaçay ilçesi Aslanoğlu köyü nüfusuna kayıtlı Ayhan Aydın'ın dosyada belirtilen adresinin ilimiz Y.Dikmen Mahallesi 27.sk. No:96 sayılı yer olduğu, Müdürlüğünüz TEM Şube Müdürlüğü'nün 26/02/1997 gün ve B.05.1.EGM.4.06.00.14.İLL.Sor.(C) 1997/1182 sayılı yazılarından anlaşıldığı belirtilmiştir. (EK:11/283)

25-) Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 10.03.1997 tarih ve 53413 sayılı yazılarında; Komisyonun 07.03.1997 tarih ve A.01.1.GEÇ.10/86-76 sayılı yazısında, Mehmet Eymür'ün 10.06.1988 tarihinde emekli olduğunu, bilahare 31.01.1994 gün ve 71.01.252.9037.518 sayılı Başbakanlık oluru ile Müsteşarlıkdaki görevine yeniden başladığı, 1988-1994 tarihleri arası emekli olan Mehmet Eymür'ün menfur cinayetle ilgili bilgisinin olmasının maddeten mümkün olmadığı, bu nedenle komisyona gelmesinde fayda görülmediği belirtilmiştir. (EK:11/284)

26-) İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı 07.04.1997 tarih ve İst.h.Ş.56643 sayılı yazılılarıyla "Gazeteci yazar Uğur Mumcu'nun öldürülmesi olayı Polis sorumluluk bölgesinde vuku bulduğundan; yetki itibarıyla Jandarma Genel Komutanlığına hiçbir araştırma ve soruşturma yaptırılmamıştır. Bu nedenle Jandarma Genel Komutanlığı envanterinde bu konuda hiçbir bilgi ve belge" bulunmadığı belirtilmiştir.(EK:11/285)

27-) Başbakanlık Müsteşarlığı 13/03/1997 tarih ve 1900/00335 sayılı yazılılarıyla Avukat Ceyhan Mumcu'nun daha önce Komisyonumuza sunduğu ve 19. maddede özetlenen Başbakanlığa verdiği 24/02/1997 tarihli dilekçeyi komisyona gereği için sunmuştur. (EK:11/286-287)

28-) Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 17.03.1997 tarih ve 53910 sayılı yazıları ile, menfur cinayetin işlendiği 24.01.1993 tarihinde Ankara sorumlusu MİT personelinin şu an daimi görevle yurt dışında bulunduğu ve 19 Mart 1997 tarihine kadar komisyona gönderilmesinin şu an için mümkün olmadığını belirtmiştir. (EK:11/288)

29-) Türk Telekom İzmir Başmüdürlüğü 18.03.1997 tarih ve 002743 sayılı yazılılarıyla 2323458 numaralı telefonun 04.10.1985 tarihinden beri 1943 Bursa doğumlu Nihat oğlu İsmail Cansever adına kayıtlı olduğunu, 2630238 ve 3855661 nolu abonelerin Müdürlük sorumluluk alanında bulunmadığı bildirilmiştir. (EK:11/285)

30-) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 18.03.1997 tarih ve 1142 sayılı yazısıyla, 24.03.1993 tarihinde TGRT kuruluşunda yayınlanan Uğur Mumcu hakkındaki programın yayın bandının, talep edildiği ancak, "Üst Kurulumuzca Ulusal ölçekli yayın yapan televizyon kuruluşlarının yayınları kaydedilmekte ve bu kayıtlar belli bir süre muhafaza edildikten sonra silinmektedir. Üç ay gibi süreyi aşan yayınların kopyasının istenmesi halinde kurulumuz bu isteğe cevap verememektedir" denilmiştir. (EK:11/290)

31-) Makina Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü 21.03.1997 tarih ve 413 sayılı yazılılarıyla, 100 bin adet silahın üzerindeki seri numaralarının silinmek istendiği ve 11 kamyon eşliğinde gelen bir JİTEM mensubu subaya teslim edildiği hususunda MKEK Genel Müdürlüğü'nde herhangi bir kayıtların ve belgenin bulunmadığı belirtilmiştir. (EK:11/291)

32-) Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı, 21.03.1997 tarih ve 1997/497 sayılı yazılılarıyla, Denizli DEHA Televizyonunda Murat İpek ve Murat Demir isimli iki itirafçı ile yapılan röportajdan sonra, Denizli Emniyet Müdürü Necati Altıntaş ve 4 Emniyet görevlisi ile itirafçılar hakkında hazırlık soruşturması yapılarak gereğinin ifası için İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığına gönderildiği ifade edilmiştir. (EK:11/292)

33-) Bolu/Akçakoca Çayağzı Köyü nüfusuna kayıtlı 1946 doğumlu Ahmet oğlu emekli Jandarma Albay Durmuş Kıvrak PTT kanalıyla gönderdiği 24.02.1997 tarihli dilekçesinde, Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili en ufak bir bilgisinin olmadığını 1991 Temmuz-1993 Eylül ayları arasında Tunceli İl Jandarma Komutanlığı'nda görevli bulunduğunu, bunun Jandarma Komutanlığında ve Bölge Komutanlığında bulunan ceridelerden de anlaşılacağını belirtmiştir. (EK:11/293)

34-) Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 25.03.1997 tarih ve 53982 sayılı yazılarıyla, MİT Müsteşarlığının kanuni görev alanı içinde menfur cinayetin işlendiği tarihten bu yana ilgili devlet kuruluşlarına yardımcı olduğunu, buna karşın maksatlı bilgi sızdırmalar ve sorumsuz iddia sahipleri ve bunları araştırmadan bir devlet kuruluşunu zan altında bırakanlar hakkında hukuki yollara başvurulacağından, komisyonumuzda MİT Müsteşarlığı veya herhangi bir MİT mensubu ile ilgili beyanda bulunan şahısların ifade ve görüşme tutanaklarının çok ivedi Müsteşarlığa gönderilmesinin talep edildiği görülmüştür. (EK:11/294-305)

35-) TRT Genel Müdürlüğü Haber Dairesi Başkanlığı 26.03.1997 tarih ve 1438 sayılı yazıları ekinde gönderilen Ana Haber Bültenlerinde yer alan haber dökümlerinde 24.01.1993 (Pazar) 16.00-17.00-19.00-23.00 haberlerinde "Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Özgün Acar", olaydan sonra gazeteye telefon eden bir kişinin, Uğur Mumcu'nun İslami Kurtuluş Örgütü tarafından öldürüldüğünü bildirdiğini söylemiştir.

Yabancı haber ajansları Uğur Mumcu'nun ölüm haberini suikast'tan hemen sonra dünyaya duyurdular.

İngiliz Reuter ve Amerikan AP Ajansı haberinde Mumcu'nun radikal İslamcı ve bölücü hareketlere yönelik sert eleştirilerine ve Papa 2'nci Jean Paul'e düzenlenen suikast üzerine araştırmalarına dikkati çekti.

Fransız Haber Ajansı da, Mumcu'nun köşe yazılarında yolsuzluk olaylarına ve Türk mafyasına sık sık yer verdiğini kaydetti.

Ankara Valisi Şahinoğlu, Mumcu'nun korunup korunmadığının sorulması üzerine kendisinin koruma talep etmediğini belirtti.

24.01.1993 (Pazar) 19.00 haberleri yorum kısmında

Cumhuriyet Gazetesi köşe yazarlarından Uğur Mumcu, Ankara'da bombalı suikast sonucu öldürüldü. Cunayeti İslami Kurtuluş Örgütü ve İslami Büyük Doğuş Akıncılar Cephesi adlarında iki ayrı örgüt üstlendi.

Anadolu Ajansı'nın İstanbul bürosunu arayan bir kişinin de saldırıyı İslami Büyük Doğuş Akıncılar Cephesi adlı örgütün üstlendiğini bildirdi.

Amerikan AP Ajansı, haberinde Mumcu'nun "laikliğin ve Atatürk ilkelerinin yılmaz savunucusu olduğunu belirterek, radikal dinci gruplardan sık sık ölüm tehditi aldığını kaydetti"ğinin yer aldığı,

26.01.1993 (Salı) 13.00 haberlerinde İçişleri Bakanı İsmet Sezgin, Parlamentoda gazetecilerin sorularını cevaplandırırken

Uğur Mumcu'nun çalışmalarını ve araştırmalarını içeren bilgisayar disketlerinin uzmanlar tarafından incelenmekte olduğunu kaydeden Sezgin, "Mumcu'nun son çalışmasının PKK-MİT ilişkisi olduğunun hatırlatılması üzerine de;

Uğur Mumcu, PKK ile APO ile ilgili bir takım çalışmalar yapıyordu, Bizde kendisine her türlü yardımı yapıyorduk" haberinin yer aldığı, (EK:11/306-400)

36-)Dışişleri Bakanlığı (İstihbarat ve Araştırma Genel Müdürlüğü)'nün 25/03/1997 tarih ve 1121-254 sayılı yazı içeriği ve ekleri aşağıdaki maddelerde açıklanmıştır:

Dışişleri Bakanlığı'nın Komisyonun istediği bilgileri içerir cevabi yazısında mahremiyetine uyulmak kaydıyla yazışmalar, açık telgraflar ile dış basın özetleri başlığı altında gönderdiği belgeler incelenmiştir:

I- Uğur Mumcu Cinayeti ile ilgili olarak Dışişleri Bakanlığınca yapılan yazışmalar:

Almanya'nın Köln şehriden Ramiz Işık isimli şahsın postaya vermiş olduğu Uğur Mumcu ile ilgili ihbar mektubu ve ekleri ile gereğinin yapılması talimatı.

Sabah Gazetesi Brüksel Muhabirine telefon edip gazeteci Uğur Mumcu'nun ölümü ile ilgili elinde video kaset bulunduğundan bahsetmiş ancak göndermediğinden araştırılması istenmiştir.

Adalet Bakanlığı Cezaişleri Genel Müdürlüğü'nün Dışişleri Bakanlığından;

Londra'da faaliyet gösteren "Müslim İnstitute" isimli kuruluşun, araştırma talebi yerine getirilerek kurucularının bilgi notlarının hazırlanmış olduğu anlaşılmıştır.

II- Uğur Mumcu Cinayeti ile ilgili olarak Dış Basında yer alan haberlerle ilgili telgraflar:

1-) İran ile ilgili çekilen telgraf özetleri;

Türkiye'nin suçlamalarının dayanaktan yoksun,

- Türkiye İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'in, İran'ı suçlayarak Radikal İslamcıların Tahran'da eğitildiklerini açıkladığı, İslamcıların PKK'dan daha tehlikeli olduğunu, hükümeti devirmeye yönelik olduğunu, Türk Devlet adamlarının benzeri açıklamaları yapmaya devam ettiğini,

- Mumcu'nun şüpheli ölümünün sebebinin ortaya çıktığını, İran'ı suçladığı ölümünün siyonistler tarafından işlendiğinin anlaşıldığını, Türkiye Siyonistlerinin olayı İran'ın işlediğini açıkladığını,

- İran'daki mollalar rejiminin; Uğur Mumcu olayı ile bir ilişkilerinin olmadığını, batı basının ise J. Kamhi suikastlarının arkasında İran'ın olduğunu, Türk Daily News ise Mumcu'nun dinciler arasındaki ilişkiyi ortaya koyduğundan İran gizli servisi "Savama" tarafından öldürüldüğünü,

- Gazetecilerin ölümünden İranı sorumlu tuttuğunu, sert bir dille İran'ın eleştirildiği,

- İran'lı yöneticilerin bu sert tepkilere şimdilik cevap vermediği

- Süleyman Demirel'in İran Cumhurbaşkanı'ndan Mumcu ve Ali Akbar Gabari'nin öldürme failleri için yardım istediğini,

- Uğur Mumcu cinayetinden sonra yakalanan İslamcı Teröristlerin Tahran yakınlarında eğitildiğini Cumhurbaşkanı'nın açıkladığını,

- İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'in İranın bir devlet olarak terörist eylemlerin ardında olmadığını düşündüğünü,

Bu konuda Türkiye'nin İran'a bir dosya sunacağı ve ortak soruşturma komisyonu kurulacağı'nın kararlaştırıldığı,

- İslami Hareket Örgütü'nün Mumcu olayı ile bağlantısının araştırıldığı,

- İran'ın Türkiye'deki İslamcı Örgütlere parasal yardım yaptığı belirtiliyor

- İslami Hareket Örgütü'nün Mumcu olayına karıştığı şüphesi olduğu, Demirel'in bu örgütün ardında İran Gizli İstihbarat Örgütü SAVAK'ın olduğunu açıkladığı,

- Uğur Mumcu cinayetinde İran parmağı olduğu şüphesi sebebi ile Türk-İran ilişkilerinin kopma noktasında olduğunu,

— Mumcu'nun cenaze töreninde, 200 bin civarında kişinin "Mollalar İran'a" sloganı söylediğini,

— Türkiye Cumhurbaşkanı "Mumcu Cinayetinde İran'ın direkt suçlanamayacağını" söylediğini

— İran'ın 6 Şubat 1993 tarihli basın açıklamasında Türkiye'deki siyasi cinayetler, özellikle Uğur Mumcu cinayeti ile ilgisinin bulunmadığını açıkladığını,

— İran Büyükelçisinin Uğur Mumcu olayını gerçekleştirenlerin İran'a atfedilmesinin iki ülkenin arasının açılmasına yönelik olduğunu açıkladığını,

— İran Cumhurbaşkanına Mumcu cinayetinin hatırlatılması üzerine ilişkilerinin devam edeceğini açıkladığını bildirmişlerdir.

2-) Çekilen telgraflar Türkiye'nin Tahran, Moskova, Bonn, Cezayir, Kuveyt, Amman elçiliklerinden o ülkelerdeki radyo, TV ve gazetelerdeki Uğur Mumcu ile ilgili haberlerin T.C. Dışişleri Bakanlığına gönderildiği incelenmiştir.

III- Uğur Mumcu Cinayeti ile ilgili dış basında yer alan haber ve yorumların başlıkları:

— 13 Şubat 1993 Milli Gazete "Cinayetlerde CIA ve MOSSAD gölgesi", (TBMM tutanaklarından)"Gerçek belgeleri Şevket Kazan açıkladı, İşte belge"

— Gazeteci Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili Essen'deki WAZ gazetesinde 25/01/1993 tarihli yazıda "Bir Türk gazeteci daha öldürüldü" başlıklı haber yayınlanmıştır.

— Mumcu cinayeti ile ilgili 25/01/1993 tarihinde İngiltere'de; THE DAILY TELEGRAPH, THE TIMES, THE GUARDIAN, THE INDEPENDENT gazetelerinde yayınlanan haberler elçilikçe Türkiye'ye bildirilmiştir.

— İngiltere'deki bazı Türk gazeteciler 25 Ocak 1993 günü büyük elçilik Kançılıryası önünde yaptıkları sessiz protestoda (3) adet İngilizce mesaj sunmuşlardır.

— 26/02/1993 tarihinde Fransız Liberation gazetesinde "Türk gazetecinin ölümünü PKK üstleniyor, Ankara'da cinayet" başlığı ile yayınlanmış; yine aynı tarihte L'Mumanite gazetesinde "Türkiye'de suikast" başlığı ile Mumcu'nun otomobilinin fotoğrafı ile haber yayınlanmıştır.

— Viyana'da yayınlanan Derstandard ve Die Presse gazeteleri de, 25/01/1997 tarihli nüshalarında Uğur Mumcu'nun ölümünden bahsetmişlerdir.

— İtalya'da yayınlanan 25/01/1993 tarihli Il Messaggero, "Papa Suikastını yeniden inceleyen gazeteci öldürüldü" Gorrieve Della Sera; "İslamcı Gruplar Uğur Mumcu'nun Öldürülmesini üstlendiler, Ankara'nın merkezinde otomobil-Bomba, Mafya konusunda Tecrübeli Gazeteci öldürüldü" Il Cornaile "Türkiye, Papaya suikast Kitabının yazarı öldürüldü"

— 26/01/1993 tarihinde İngiltere'de yayınlanan THE Independent gazetesinde "Türkler Yas Tutuyor" başlıklı haber yayınlanmıştır.

— 26/01/1993 tarihinde Fransa'da yayınlanan Lellonde gazetesinde "İslamcı gruplar ünlü gazetecinin ölümüne sahip çıkıyor" başlıklı haber yayınlanmıştır.

— 26/01/1993 tarihinde B.A.Emirliği OMMAN MUSKAT da yayınlanan Times Of Oman gazetesinde "Türk gazeteci öldürüldü" başlıklı haber yayınlanmıştır.

— 25/01/1993 tarihli Hamburg'ta yayınlanan; Kieler Nachrichten "İslami Terör Ankara'da bir gazeteciyi öldürdü" Hamburgur Abendlatt "Gazeteci öldü" şeklinde yayınlanmıştır.

— 27/01/1993 tarihinde yayınlanan İspanya ELMUNDO gazetesinde de cinayet haber yapılmıştır.

– 27/01/1993 tarihinde Kuzey Kıbrıs Cumhuriyetinde yayınlanan Halkın Sesinde “Mumcu cinayetinde tutuklama”, ENF’de “Uğur bir deli ateşkes yapmaz”, Yenidüzen’de “İnançlar, tehditler ve düşünce özgürlüğü, Yenidüzen’de “Katliama tepkisi”, Yenidüzen’de “Tepkiler sürüyor”, Dirlik’de “Mumcu’yu öldüren bombanın sırrı çözüldü” KIBRIS’da “Suikastde plastik bomba” haberleri çıkmıştır.

– 26/01/1993 tarihinde Gümülcine’de yayınlanan Druna gazetesi “Türk Gazeteciyi Havaya Uçurdular” başlığı ile haber yapmıştır.

– 26/01/1993 tarihinde Mumcu Cinayeti ile Alman Frankfurter Allgemine’de “Türkiye Uğur Mumcu için yas tutuyor” General Anzeiger’de “O, Atatürk’ün idealleri uğruna öldü-Türk Kamuyu Mumcu’nun öldürülmesine kızıyor”, Stuttgarter Zeitung’de “Koruma görevlisi izinli olmasaydı”

– 26/01/1993 tarihinde Sudan Haber Ajansı bülteninde ve New Horizon gazetelerinde- Uğur Mumcu’nun ölümü haberi yorumsuz yayınlanmıştır.

– 27 Ocak 1993 tarihli Paris Le Monde gazetesinde “Uğur Mumcu’nun ölümünden sonra İstanbul’da İran aleyhtarı göstericiler” başlıklı haber yayınlanmıştır.

– Moskova’da yayınlanan 25/01/1993 tarihli İzvestiz ve 26/01/1993 tarihli Nezavisimaya gazetelerinde Mumcu cinayeti ile ilgili haberler yayınlanmıştır.

– 26/01/1993 tarihinde İsviçre Basınında; Journal de Geneve’de “Bir doğrunun ölümü” başlıklı yorum yazısı, ve üç haber yayınlanmıştır.

– 25/01/1993 tarihli Alman Frankfurter Rundschau gazetesinde “Türk gazeteci öldürüldü” Frankfurter Allgemeine Zeitung gazetesinde “Türkiye’de bir gazeteci öldürüldü”, Süddeutsche Zeitung’da “Türk gazeteci öldürüldü” General Anzeiger’de “Türk gazeteci bombalı saldırıda öldü” Kölner Stadt Anzeiger’de “Ankara’da Türk Gazeteci öldürüldü” Stuttgarter Zeitung’de “Türkiye’de suikast” başlıklı haberler yayımlanmıştır.

– 25/01/1993 tarihinde Beyrut’ta yayınlanan Leorient Lejour gazetesinde “Bir Tür Gazeteci Arabasında Düzenlenen Bombalı saldırı sonucu hayatını kaybetti” başlıklı haber çıkmıştır.

– 25/01/1993 tarihinde Tahran’da yayınlanan Resalet “İnter Star TV.’si Mumcu’nun ölümünü İslami Kurtuluş Örgütü üstlendi”, Abrar Gazetesi başlıklarıyla olayı duyurmuşlardır. An Mahar Gazetesi de Mumcu’nun öldürülmesini haber yapmıştır.

– Sidney’de yayınlanan Yorum Gazetesi 25/01/1993 tarihli nüshasında “Uğur Mumcu öldürüldü” başlığı altında Türkçe bir haber yayımlamıştır.

– 25/01/1993 tarihinde OECD nezdindeki Büyükelçiliğin Mumcu ile ilgili derlenen bülteninde her ülkenin görüşü yayınlanmıştır (9ülke)

– Filipide yayınlanan Maritsa gazetesinde Uğur Mumcu ile ilgili olarak 26/01/1993 tarihli nüshasında “Türk Gazeteci Bomba ile Parçalandı, Mumcu’nun ölümü Ankara’da şok tesir yapmıştır” haberleri yayınlanmıştır.

– Boines Aires’de yayınlanan Heralr gazetesinin 25/01/1993 tarihli nüshasında “Türk gazeteci bombalandı” haberi yayınlanmıştır.

– Dakka’da yayınlanan The Daily Star ve The Benglade gazetelerinin 27/01/1993 tarihli nüshalarında; “Uğur Mumcu’nun bomba ile öldürüldüğü” haberi verilmiştir.

– Kanada’da yayınlanan The Gazete’nin 25/01/1993 tarihli baskısında “Otomobile yerleştirilen Bomba Türk Gazeteciyi öldürdü” haberi çıkmıştır.

– Meksika’da yayınlanan El Hacional gazetesinde 25/01/1993 tarihinde yayınlanan “Türk gazeteci Ankara’da öldürüldü” başlıklı haber çıkmıştır.

- Bükreş'te yayınlanan Nine O'clock Adevarul, ve Dreptatea gazetelerinde 26/01/1993 tarihinde Mumcu'nun ölüm haberi çıkmıştır.
- Kopenhag'da yayınlanan Politiken; İnfomasyon gazetelerinde 25-26/01/1993 tarihinde Uğur Mumcu'nun ölümü ile ilgili haberler çıkmıştır.
- Stokholm'de yayınlanan Svenska Dağbladet gazetesinin 26/01/1993 tarihli nüshasında "Türkiye'de Meşhur bir gazeteci öldürüldü" haberi çıkmıştır.
- Berlin'de yayınlanan Neues Deutschland gazetesinde "Gazeteci öldürüldü", Berliner Morgenpost "Bir Türk gazeteci Suikast sonucu öldürüldü", Der Tafesspifel "Ankara'da Türk gazeteci öldürüldü" haberleri 25/01/1993 tarihinde yayınlanmıştır.
- Polonya'da yayınlanan Triybuna gazetesinde 25/01/1993, RZECZPOSPOLITA gazetesinde 26/01/1993 tarihinde Mumcu'nun ölüm haberleri yayınlanmıştır.
- Lüksemburg'da yayınlanan Luxemburger Wort gazetesi 26/01/1993 tarihli baskısında Uğur Mumcu'nun ölüm haberini vermiştir.
- Palermo "Eski Hakim Carlo-Palermo'nun Anti Mafya Esgüdüdün Derneği Başkanı'nun gönderdiği basın bildirisinde; Mumcu'nun ölümü kınanmıştır.
- Hollanda'da yayınlanan Valkskran gazetesinde 25/01/1993, Trouw gazetesinde 25/01/1993, Algemeen Dagblad gazetesinde 25/01/1993, NRC Handelsblad gazetesinde 25/01/1993, Haaysche Courant Monday gazetesinde 25/01/1993, Tebegrav Monday gazetesinde 25/01/1993, tarihlerinde Uğur Mumcu'nun ölüm haberleri verilmiştir.
- Karaci'de yayınlanan The News gazetesinde 28/01/1993 tarihinde "Türkler Katledilen yazar için Yürüyorlar" başlıklı bir haber vermiştir.
- Abu Dhabi'de yayınlanan Al Khaledj gazetesi 28/01/1993 tarihli baskısında "Suikaste uğrayan gazeteci sıkı güvenlik tedbirleri arasında toprağa verildi" Gulf News gazetesi 25/01/1993 tarihli baskısında "Türk gazeteci öldürüldü", haberlerini vermiştir.
- Roma'da yayınlanan Il Messaggero gazetesinde 26/01/1993 tarihli "Çok düşmanım var, beni öldürecekler" başlıklı yorum, 27/01/1993 tarihli Corriera della Seva'da "faillerin yakalandığı" yayınlanmıştır.
- Salzburg'da yayınlanan Tiroler Tagesztung gazetesinin 25/01/1993 tarihli baskısında Mumcu'nun ölüm haberi yayınlanmıştır.
- Berlin'de yayınlanan Neues Deutschland gazetesinin 28/01/1993 tarihli "Gazeteci defnedildi" Der Tagessigel'in 28/01/1993 tarihli nüshalarında "Genelkurmay başkanı Atatürk Prensiplerine Bağlılığını Teyit etti" başlıklı haberleri yayınlamıştır.
- Viyana'da yayınlanan 28/01/1993 tarihli Der Standard gazetesinde "Mumcu toprağa verildi" başlıklı haber çıkmıştır.
- Kahire'de yayınlanan 28 Ocak 1993 tarihli Al Akhbar ve Al Hayat gazetelerinde Mumcu'nun cenaze haberleri yayınlanmıştır.
- Karaci'de yayınlanan The News gazetesinin 28/01/1993 tarihli baskısında "Türkler öldürülen yazar için yürüdüler" başlığıyla bir haber vermiştir.
- Napoli'de yayınlanan Il Mattino gazetesinin 25/01/1993 tarihli baskısında "Uğur Mumcu Otomobil Bombası ile öldürüldü, Papaya Yapılan Suikast ile ilgili kitap yazmıştı, Türk Mafyası ve Kürtlerle bağlantı Rahatsızlık yaratan Gazeteci" başlıklı haber yorum yazılmıştır.
- Paris'te yayınlanan Le Monde gazetesi 28/01/1993 tarihinde "Gazeteci Uğur Mumcu'nun öldürülmesinden sonra Orta Doğu kökenli 11 şüpheli yakalandı" haberini vermiştir.

- İslamabad da yayınlanan The Müslim gazetesi 25/01/1993 tarihli baskısında Mumcu'nun öldürüldüğünü yazmıştır.
- Moskova'da yayınlanan The Moscow Times, gazetesi 28/01/1993 tarihli baskısında Uğur Mumcu'nun cenaze törenlerini, öldürülüş şeklini yazmıştır.
- Buenos Aires Herald gazetesinde 27/01/1993 tarihinde Mumcu'nun ölümü ile ilgili haber yazılmıştır.
- New York'da yayınlanan New York Times gazetesinin 27/01/1993 tarihli baskısında “Önde gelen Sol Eğilimli ve İslami Köktendencilğe Muhalif Gazeteci pazar günü öldürüldü. Dört İranlı, 1 Suriyeli olmak üzere 11 kişi tutuklandı” başlıklı haber çıkmıştır.
- Vatikan Avvenine gazetesinin 28/01/1993 tarihli nüshasında “Türk Gazetecinin cenaze töreninde büyük bir kalabalık toplandı” başlıklı haber yayınlanmıştır.
- Dublin'de yayınlanan 28/01/1993 tarihli The Irish Times gazetesinde “Türk Gazeteci öldürüldü” başlıklı haber yazılmıştır.
- Tokyo'da yayınlanan Mainichi gazetesinin 28/01/1993 tarihli baskısında Mumcu Cinayetine ait haber verilmiştir.
- Münih de yayınlanan Münchner Merkur gazetesinin 28/01/1993 tarihli nüshasında “Dini Köktencilığe Karşı” başlıklı haber çıkmıştır.
- Ottava'da yayınlanan The Toronto Star ve The Gazette “Türkler öldürülen gazeteci için yas tuttu, Türkler cenaze törenini laik devlet lehine protestoya dönüştürdüler” başlıklı haber vermişlerdir.
- Waşington'da yayınlanan The New York Times gazetesinde 28/01/1993'de “Türkiye'nin hiçbir zaman İran olamayacağı” başlıklı haber yer almıştır.
- Beyrut'ta yayınlanan L'orient-Lejour gazetesi 28/01/1993 tarihli baskısında “Türkiye Terörün Geri Dönmesinden Korkuyor” haberini vermiştir.
- Londra'da yayınlanan The Times gazetesinde 27/01/1993 tarihinde ölen ünlüler köşesinde Uğur Mumcu yazılmıştır.
- Fas basınından üç gazete yayınlanan Mumcu'nun öldürülmesini haber yapmıştır.
- Paris'de yayınlanan 28/01/1993 tarihli Liberasyon gazetesinde “Büyük bir kalabalık Uğur Mumcu'ya saygı gösterisinde bulundu” başlıklı haber yayınlanmıştır.
- Lahey'de yayınlanan Trouw, Algemeen Dageland, Volkskrant gazetelerinin 28/01/1993 tarihli baskılarında Mumcu'nun cenaze töreni haberleri yazılmıştır.
- Kıbrıs'ta yayınlanan Birlik, Ortam, Yenidüzen, Halkın sesi, Vatan Kıbrıs gazetelerinde Mumcu'nun cenaze törenleri ile ilgili haber ve yorumlar yazılmıştır.
- Tel-Aviv'de yayınlanan Davar ve Haanetz gazetelerinin 20/02/1993 tarihli baskılarında Türk-İran ilişkilerinin terör sebebi ile gerginleştiği yazılmaktadır.
- Bern'de yayınlanan 25/01/1993 tarihli Lasuisse “öldürülen onüçüncü gazeteci” Journal de Ceneve “En tanınmış gazetecilerden biri öldürüldü, 24 Heures” İslam Yanlısı Saldırı”, Berner Zeitung “Gazeteci öldürüldü” Neuve Zürcher Zeitung “Tanınmış gazeteci Ankara'da öldürüldü” başlıkları altında haberler vermiştir.
- Belçika'da yayınlanan 28/01/1993 tarihli De Mongen “Uğur Mumcu'nun Hasmı bölücü” 27/01/1993 tarihli Lesoir gazetesi Tekzip başlığında “Mumcu cinayetini PKK'nın işlemediğini açıklamaktadır”, De Mongen gazetesinin 27/01/1993 tarihli baskısında “Türkler Mumcu'nun ölü-

müne ağılıyor” başlığını koymuştur. 25/01/1993 tarihli De Mongen gazetesi “Gazeteci öldürüldü” başlığını koymuştur.

– Bern’de yayınlanan Journal de Cenere gazetesinde 26/01/1993 tarihli “Bir doğrunun ölümü” başlıklı yorum yazısı çıkmıştır.

– Tahran’da 03/02/1993 tarihli Cumhuri İslami Gazetesinde “Bir başka açıdan bakış” köşesinde “Türkiye Ordusunun Mumcu’nun öldürülmesindeki Rolü” başlıklı yazı yayınlanmıştır.

– Paris’te yayınlanan 3 Ocak-1 Şubat 1993 tarihli le Monde gazetesinde “Gazeteci Uğur Mumcu’nun katledilmesinden sonra İslami akınlara karşı olanlar kızgınlıklarını belirttiler” başlıklı yorum haber çıkmıştır.

– Üsküp’de yayınlanan Birlik gazetesinde 01/02/1993 tarihinde “Ünlü Gazeteci Uğur Mumcu’ya Bombalı suikast” başlıklı haber yazılmıştır.

– Lahey’de 17/02/1993 tarihinde MRC Handelsbland gazetesinde Uğur Mumcu’nun cenaze töreni ile ilgili haber yayınlanmıştır.

– 31/01/1993 tarihinde İran’da yayınlanan Kar ve Kargar gazetesinde “Siyasi Yorum” Resalet gazetesinde “Bir Gazetecinin öldürülmesi ve Türkiye hükümetinin Amacı” başlıklı siyasi yorum yazılmıştır.

– Avusturya’da yayınlanan 30/01/1993 tarihli Vorarlberger Nachrichten gazetesinde “Terör kurbanı toprağa verildi” başlığıyla Uğur Mumcu ile ilgili yazı çıkmıştır.

– Polonya’da yayınlanan Nowa Europa ve RZECZPOSPOLİTA gazetelerinde 28/01/1993 tarihinde Uğur Mumcu’nun cenaze törenleri yazılmıştır.

– Kanada’da yayınlanan The Toronto Star ve The Gazette’de 28/01/1993 tarihlerinde Uğur Mumcu’nun cenazesi ile ilgili haber yazılmıştır.

– Singapur’da yayınlanan The Straits Times gazetesinde 29/01/1993 tarihinde Uğur Mumcu ile ilgili haber yazılmıştır.

– İsrail’de yayınlanan Maariv gazetesinde 28/01/1993 tarihinde “Türk Gazeteci Hizbullah Örgütü tarafından öldürüldü” başlıklı haber çıkmıştır.

– Vatikan’da yayınlanan Sahato dergisinin 30/01/1993 tarihli makalesinde “Kurtlara Dokunanın başı derde girer” başlığı altında Uğur Mumcu ile ilgili bir haber yorum yazılmıştır.

Ayrıca Malta’da yayınlanan The Times Gazetesinin 25/01/1993 tarihli baskısında “Gazeteci bomba ile öldürüldü” başlıklı haber çıkmıştır.

– İngiltere’de yayınlanan The İntependend Gazetesinde 28/01/1993 tarihinde Uğur Mumcu’nun cenaze töreni ile ilgili haber çıkmıştır.

– Endonezya’da yayınlanan Media İndonesia Gazetesinin 29 Ocak 1993 tarihli “Türkiye is not İran” başlıklı Uğur Mumcu ile ilgili haber çıkmıştır.

– Salzburg’da yayınlanan Tireler Tages Zietung Gazetesinde 25/01/1993 tarihinde Uğur Mumcu ile ilgili ölüm haberi çıkmıştır.

– Portekiz’de yayınlanan Puplico gazetesinin 28/01/1993 tarihli nüshasında “Türkiye hiçbir zaman İran olmayacak” ilgili haber çıkmıştır.

– Bern’de yayınlanan Journal De Ceneve gazetesinin 28/01/1993 tarihli nüshasında Uğur Mumcu’nun cenaze töreni ile ilgili bir haber yer almıştır.

– Küba Kominist Partisi Yayın Organı Granma’nın 28/01/1993 tarihli baskısında “Türk gazetecisine görkemli cenaze töreni” başlıklı haber yazılmıştır.

– Fransa’da 28/01/1993 tarihinde L’Humanite gazetesinde “Uğur Mumcu’nun cenaze töreni Ankara’da yapıldı” başlıklı haber yayınlanmıştır.

– B.Arap Emirliklerinde, 28/01/1993 tarihinde Omman Daly Observer gazetesinde Mumcu’nun ölümü ile ilgili haber yayınlanmıştır.

– Buones Aires de yayınlanan Herald gazetesinin 28/01/1993 tarihli hüsnasında Uğur Mumcu’nun cenazesi ile ilgili haber yayınlanmıştır.

– Suudi Arabistan’da yayınlanan El-Şark, El EWSAT gazetesinde 25/01/1993 tarihli “Türk Hizbullah Örgütü ülkedeki rejimi devirmek istiyor”, Arap News’de 25/01/1993 tarihli “Arabasına bomba konan Türk gazeteci öldü”, Arap News’de 27/01/1993 tarihli “İstanbul’da binlerce kişi gazetecinin öldürülmesini protesto etti” başlıklı haberler çıkmıştır.

– Uğur Mumcu’nun ölümü ile ilgili 27/01/1993 tarihli İran Cumhuri İslami gazetesinde “Lakilere bir öğüt” başlıklı makale yayınlanmıştır.

– Stokholm’da yayınlanan Svenska Dagbladel gazetesinin 26/01/1993 tarihli nüshasında “Türkiye’de öldürülen gazeteci ile ilgili birçok kişi yakalandı” başlıklı haber çıkmıştır.

– İtalya’da yayınlanan La Stam gazetesinde 25/01/1993 tarihinde “Kürt Partisinden de şüpheleniliyor” başlıklı haber çıkmıştır.

– Helsinginde yayınlanan Helsingin Samonat gazetesinde 26/01/1993 tarihinde Uğur Mumcu’nun ölümü ile ilgili haberler çıkmıştır.

– Kuveyt’te yayınlanan Arap Times gazetesinde 27/01/1993 tarihinde “Türkiye ikinci bir İran olmayacak” başlıklı haber çıkmıştır.

– Uğur Mumcu’nun cenazesi ile ilgili Bern’de yayınlanan Journal De Ceneve gazetesinde 28/01/1993 tarihli haber çıkmıştır.

– Uğur Mumcu’nun cenazesi ile ilgili Almanya’da 28/01/1993 tarihli Westdeutsche Zeitung gazetesinde “Gösteri şeklinde anma” başlıklı aynı tarihli Rhernische Post gazetesinde “Kökten dinciliğe karşı büyük protesto” başlıklı 27/01/1993 tarihli Neue Zürchner Zeitung gazetesinde “Gazetecinin öldürülmesinden sonra İstanbul’da yürüyüşler”, 28/01/1993 tarihli Berner Zeitung gazetesinde “Müslüman Radikallere karşı gösteriler” başlıklı haberler çıkmıştır.

– Almanya’da yayınlanan Frankfurter Rundschau gazetesinin 28/01/1993 tarihli nüshasında “Yüzbinler mezar başında” başlıklı, aynı gazetenin 26/01/1993 tarihli nüshasında “Türk Gazeteci öldürüldü” başlıklı, 25/01/1993 tarihli nüshasında “Türkiye’de Gazeteci Cinayeti” başlıklı, Frankfurter Rundschau gazetesinin 27/01/1993 tarihli nüshasında “Türkiye Uğur Mumcu’nun yasını tutuyor” başlıklı haberler yazılmıştır.

– Almanya-Leipzig eyaletinde; 28/01/1993 tarihinde Saechsische Zeitung gazetesinde “Mumcu için cenaze töreni” başlıklı, 29/01/1993 tarihinde Mitteldentsche Zeitung gazetesinde “Aşırılığa karşı”, 29/01/1993 tarihli Saechsische Zeitung gazetelerinde “Kısa Notlar” başlıklı, 29/01/1993 tarihli Leipziger Velkszeitung gazetesinde “Ankara’nın Temsilcilere karşı savaş ilanı” başlıklı haberler yayınlanmıştır.

– Fransa’da yayınlanan Le Figaro gazetesinin 9/03/1993 tarihli nüshasında “Terörist tehdidin yeniden ortaya çıkışı İran’dan şüpheleniliyor”

– İran-Tebriz’de yayınlanan Erk gazetesinin 10-14 Şubat tarihli nüshalarında “Türkiye’de ki son olayların amili CIA ve MOSSAD’dır” başlıklı makale çıkmıştır.

– Alman-Karlsruhe de yayınlanan Badische Meuste gazetesinin 26/01/1993 tarihli nüshasında “Dini Köktendinciliğe Karşı” başlıklı haber yayınlanmıştır.

– Mumchmer Merkür gazetesinin 28/01/1993 tarihli nüshasında “Gazeteci öldürüldü” haberi yayınlanmıştır.

– Karlsruhe-Badische Zeitung gazetesinin 27-28/01/1993 tarihli nüshalarında Uğur Mumcu'nun ölümü ve cenazesi ile ilgili haberler yayınlanmıştır.

– Fasin Al Bayeni adlı gazetesinin 31/03/1993 tarihli nüshasında Uğur Mumcu'nun öldürülmesi ile ilgili bir haber yayınlanmıştır.

– Lahey'de yayınlanan Trouve, Valkskrent ve Teleksat gazetelerinde 05/02/1993 tarihinde Uğur Mumcu'nun öldürülmesi ile ilgili haberler verilmiştir.

– Almanya adresinde bulunan **Ramiz Işık** isimli şahsın “Uğur Mumcu ile Cemalettin Kaplan'ın bağlantısının olduğuna dair” ihbar mektubunun doğruluğunun araştırılması ilgili konsolosluktan istenmiştir.

– Almanya'nın Münih kentinde yayınlanan Münchner Merkür gazetesinin 28/01/1993 tarihli nüshasında “Türk Gazeteci otomobil bombası ile öldürüldü” başlıklı haber yazılmıştır. (EK:11/401-1075)

37-) MİT Müsteşarlığı 26.03.1997 tarihli basın açıklamasında PKK itirafçısı Murat İpek ve Murat Demir adlı şahısların, Uğur Mumcu Cinayeti ile MİT arasında asılsız bağlantı kurmaları hususunda yasal işlemlere başvurulacağı 24 Mart 1997 tarihli bazı gazetelerde, Uğur Mumcu Cinayeti ile ilgili olarak, bahse konu PKK itirafçılarının ve Hanefi Avcı'nın açıklamalarına dayanarak MİT müsteşarlığı'nın bilgi vermediği, ilgisizliği v.b. dayanağı olmayan görüşlere yer verildiği hatta, tüm ifadeler cinayeti açıkça MİT'in işlediği yolunda birleşiyor değerlendirilmesinin dahi yapılarak, teşkilatımız sorumsuz ve yakışsız bir suçlamanın muhatabı kılınmak istenmiştir. Asılsız iddiaların sahipleri ve olayları maksatlı şekilde yönlendirmek isteyenler hakkında gerekli yasal yollarla başvurulacağı belirtilmiştir. (EK:11/1077)

38-) İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığı 26.03.1997 tarih ve 1997/570 sayılı yazılılarıyla, İslami hareket operasyonunda yakalanan Mehmet Ali ŞEKER, Adil ATEŞ, Mehmet Zeki YILDIRIM, Hüsnü YAZGAN, Kutbettin GÖK'ün Metris cezaevinde tutuklu, İrfan Çağrırcı ve Ekrem Baytap'ın Bandırma Cezaevinde tutuklu, Mehmet Ali Bilici'nin gıyaben tutuklu, Mehmet Kaya, Ayhan Usta, Abdülaziz Ocaklıoğlu, Mehmet Şah Çınar, Mehmet Can DİREK, Yusuf ALTUN, Mehmet Zeki DENİZ, Fahrettin BAYTAP, Ali AKYÜZ, Mehmet Sait EKMEK, Hatip YILDIZ, Muhyettin YILDIRIM, Adnan GÜNAYDIN, Serdar ALTUN ve Sait ENGİN'in tutuksuz olarak yargılandığı belirtilmiştir. (EK:11/1079-1085)

39-) Türk Telekom Teknik İşletme ve Bakım Dairesi 24.03.1997 gün ve 809 sayılı yazısında, bant kayıtlarında konuşma yapmak için aranan telefon numarası, konuşmanın başladığı tarih, saat-dakika ve konuşma süresinin bulunduğu belirtilmektedir. Milliyet Gazetesinde yayınlanan habere atfen sorulan 120 adet bant kaydının dönemin İçişleri Bakanı İsmet SEZGİN imzası ile istendiği ve Emniyete teslim edildiği konusunda ilgili Müdürlüğümüzde arşiv araştırması yapılmış olup böyle bir yazıya ve bant teslimatı ile ilgili herhangi bir yazı veya belgeye rastlanmadığı belirtilmiştir. (EK:11/1086)

40-) Aydınlik Dergisi Ankara Temsilcisi Hikmet Çiçek'in 27.03.1997 tarihli (Komisyona hitaben) yazısında Uğur Mumcu'nun katledilmesinin Türkiye-İran ilişkilerini bozmak ve iki ülkeyi birbiri ile savaştırmak amacı ile CIA tarafından İran kontrgerillası MOD'un taşeronluğunda gerçekleştirildiği belirtilmiştir. İlgilinin bu iddiaları komisyonda dinlenmesi esnasında ayrıca tutanaklara geçirilmiştir. (EK:11/1087-1111)

41-) Avukat Ceyhan MUMCU Komisyona elden teslim ettiği 21.6.1996 tarihli Barolar Birliği Başkanlığına hitaben yazılmış, Uğur MUMCU suikasti ile ilgili bu suikastın Adli ve idari soruşturma ve Meclis araştırması hususunda görüşlerini şikayet ve temennilerini dile getirdiği yazısında özetle:

Olaydan kısa bir süre önce, taksi durağının kaldırılmasının, taksi kulübesinin buzlu camlarla kaplanmasının ve taksilerin duruş istikametlerinin niçin değiştirildiğinin araştırılmadığını ve ayrıca, olay günü Mumcu'ya "Ne zaman dışarı çıkıyorsun" sorusunu yönelten Ömer Çiftçi üzerinde yeterince durulmadığını;

10/90 Esas numaralı Meclis Araştırma Komisyonu bulgularının iyi değerlendirilerek Komisyonun çalışmasına engel teşkil ettiği belirtilen kanun boşlukları ve kanunun yanlış yorumlanmasının ortadan kaldırılması gerektiği,

Ayhan AYDIN olayında olduğu gibi, ortaya çıkan tanık ve ihbarcılarla ciddiyetle dinlenerek söylediklerinin dikkate alınmasını, henüz Komisyon dahi dinlemeden kamuoyu önünde sorgulanmasının yanlış olduğunu, bu gibi kişilerin İslami Hareket veya İBDA-C üyeleri hakkında söyledikleri hususların iyi değerlendirilmediğini, özellikle tahrif edilen tutanak hakkında Ankara DGM Savcısının İstanbulda konuyu araştırarak kapatmasının yanlış olduğunu,

24.1.1993 günü Uğur MUMCU cinayetinden 1-2 saat sonra İslami Hareket Örgütünün ele geçirildiği ve sorgulanmalarıyla cinayetin çözüleceğinin belirtildiği ancak, böyle bir örgütün varlığı hakkında Necdet Menzir ve DGM Savcısının İstanbulda konuyu araştırarak kapatmasının yanlış olduğunu;

Uğur MUMCU'nun korumaya alınmamasının nedeni olarak Teröre Karşı Korunma Yönetmeliğinin 2. ve 4. maddelerinin gösterilmesinin yanlış olduğunu, İslami Hareketin ileri gelenlerinden Şefik POLAT ve Necmi ASLAN'ın örgüt mensubu olduklarının bilindiği halde serbest bırakıldığını,

10/90 Esas sayılı Araştırma Komisyonu önerilerinin Meclis Genel Kuruluna getirilmemesi nedeniyle bu önerilerin hayatiyet kazanmadığı ayrıca Adalet Bakanlığı müfettişlerinin DGM savcılarını hakkında yaptıkları soruşturma sonucu Savcı Nusret DEMİRAL ve Ülkü Çoşkun'un kusur ve ihmalleri belirlendiği halde ilgili makamca gereğinin yapılmadığını;

Mumcu cinayeti ile ilgili kaç ihbar yapıldığının ve bunlardan kaçının değerlendirildiğinin, Özal'ın Yaşar KEMAL'den Uğur MUMCU aleyhine bir şikayet mektubu istemesi olayının araştırılması gerektiğini vurgulamıştır. (EK:11/1112-1127)

42-) Avukat Ceyhan MUMCU Komisyona hitaben Malatya seyahati ile ilgili olarak yazdığı 24.3.1997 tarihli fax'ta; Mustafa YILMAZ ile Malatya Güneş TV'de bir programa katıldığını, program sonrası isminin İbrahim UÇAR olduğunu belirten bir şahsın özel görüşme talebiyle yanlarına geldiğini, ilgili ile DSİ misafirhanesinde görüştiklerini, bu görüşmede İbrahim UÇAR'ın Tekin ÇOŞKUNER'in Uğur MUMCU'nun ölümü hakkında bilgisi olan, işin içinde olan kişilerden biri olduğunu, ÇOŞKUNER'in Fevzi ÇOŞKUN'un eski adamlarından biri olduğunu, Turgut ÖZAL ile bunlar arasında bağlantı bulunduğunu, bu bağlantının Fevzi ÖZ tarafından sağlandığını ve Tekin ÇOŞKUNER'inde Fevzi ÖZ'ün adamı olduğunu, Uğur Mumcu'nun öldürülme nedeninin bu olduğunu olayları daha detaylı bilen ve şu anda hapiste bulunan bir arkadaşı olduğunu, canından korktuğu için açıklama yapmaktan çekindiğini bu konuda teminat verilmesi halinde konuşacağını belirtmiştir. (Ek: 11/1128-1130)

43-) 10/86 sayılı Komisyonumuz 21.2.1997 tarih ve 10/86-54 sayılı yazıyla, Ankara 4. Sulh Hukuk Hakimliğine başvurarak Büyük Ankara Otelinin 806 numaralı odasından 22-23 Ocak 1993

tarihlerinde yapılan tüm telefon görüşmelerinin dökümü ile Komisyonumuzca yapıldığı tesbit edilen ve aşağıda numaraları belirtilen telefonların kimlere ait olduğunun ve adreslerin tesbiti için Mahkeme kararı alınması talep edilmiş, Ankara 4. Sulh Hukuk Mahkemesinin 24.2.1994 tarih ve 1997/305 D.İş sayılı kararı ile,

İSTANBUL	İZMİR
2664686	2630238
5296697	2322458
2630238	3855661

nolu telefonların 24.11.1992-24.2.1993 tarihleri arasındaki kayıtların Telekom İdaresi tarafından komisyona bildirilmesi karara bağlanmıştır. (Ek : 11/1131)

44-) T.C.Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlüğünün 28.2.1997 tarih ve 1552 sayılı yazıları ile, Büyük Ankara Otelı santraline bağlı telefonlardan yapılan görüşme bilgileri detay bantlarının silinmesi,

Uğur Mumcu'ya ait 4464243 nolu telefonun detay bantlarının silinmesi, 43666886 nolu telefon santralinin detay verme özelliğinin bulunmaması,

Ömer ÇİFTÇİ'ye ait 2310966 ve 4466106 nolu telefonların detay bantlarının silinmesi 4360558 nolu telefonun ise santral detay verme özelliğinin olmaması nedeniyle, görüşme bilgilerinin çıkarılmadığı bildirilmiştir. (Ek : 11/1132)

45-) DEHA.TV'de 25.2.1997 günü yayınlanan Muhabirler Cengiz AKHİSAR ve Bülent ÖZTÜRK ile PKK itirafçıları Murat İPEK ve Murat DEMİR ile yapılan röportaja ait bant'ın çözümlenmesinde, Muhabir Bülent ÖZTÜRK'ün itirafçılara yönelttiği "Yeterki can güvenliğimiz sağlansın konuşmaya hazırız diyorsunuz?" sorusuna itirafçı Murat İPEK "Evet hazırız", "Özellikle bir gazetecinin öldürülmesi konusunda bilgiler olduğunı söylediniz, eylemi kim yaptı nasıl yaptığını öğrenmek istiyorum ama öldürülen gazeteci kim?" sorusuna itirafçı Murat DEMİR "Burada tiyo vereyim. Türkiye gündeminde olan çok büyük bir gazeteci, daha doğrusu Uğur Mumcu "Bülent ÖZTÜRK'ün net bilgiler varmı elinizde?" sorusuna, Murat İPEK'in "Net bilgiler var. Şahısların fotoğrafları var, elimizde belgeler var.", Bülent ÖZTÜRK'ün "ispatlayabilecek misiniz?" sorusuna, Murat İPEK " sistemli bir sorguda ortaya çıkar", Bülent ÖZTÜRK "Bomba uzmanı mı?" sorusuna "ikiside bomba uzmanı", "sizinle aynı ekipten mi?" sorusuna Murat DEMİR "Evet aynı ekipten... Ama aramızda bazı farklar vardı. Biz üç birime bağlıydık. Biz Jandarma ve Emniyete bağlıydık. Onlar sadece MİT'e bağlıydı" cevabını verdiği. (Ek: 11/1133-1376)

46-) PTT İşletme Genel Müdürlüğü Muhasebe ve Finansman Daire Başkanlığı'nın 17 Nisan 1992 gün ve PTT.0.74.00.031 sayılı genelgeleri ile PTT Başmüdürlüklerine, "bandların altı ay süreyle saklanması zorunlu olduğu bildirilmiştir (EK: 11/1199)

47-) İçel Vali Yardımcısı Mustafa Ali ÖRNEK, komisyona hitaben yazdığı 13.3.1997 tarihli yazısında, Faili Meçhul cinayetleri Araştırma Komisyonu üyeleri Batman'a geldiklerinde Vali vekili olmadığını, komisyon üyeleri ile herhangi bir toplantıya katılmadığını ve hiç görüşmediğini beyan etmiştir. (Ek: 11/120-1207)

48-) Bila tarihli Mühimmat Fabrikasından bir yetkilinin RDX-A ve C4 bombaları ile ilgili teknik bilgileri içerir açıklamanın komisyona teslim edildiği, (Ek: 11/1177-1198)

49-) 21 Ocak 1997 tarihinde yayınlanan "40 Dakika" Programında Uğur Mumcu dosyası programının bant çözümünde, Program yapımcısı Can Dünder, Mumcu'nun 27.6.1975,28.3.1978 tarihli Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan yazılarını okuduğu, Hasan Fehmi Güneş'in 1980 öncesi hak-

kında değerlendirme yaparak, Uğur Mumcu'nun 27.11.1979 ve 21.9.1985 tarihli Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan makalelerinin okunmasını müteakip, Ceyhan Mumcu, Uğur Mumcu'nun daha Susurluk hadisesinden çok önce Abdi İpekçi cinayeti ile Abdullah ÇATLI arasında bağlantı kurarak bu çetenin varlığını ilan ettiğini;

Cüneyt Arcayürek belki o sırada Uğur Mumcu'nun olaylar arasında irtibat (kaçakçılık ve çete olayları) var mı, yok mu? araştıracaktı, beyanında bulunduğu, daha sonra Uğur Mumcu'nun İtalyan Televizyonun'da yayınlanan konuşmasının metni ve 13 Mayıs 1991 tarihli Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan yazımın okunduğu,

Uğur Mumcu davası Avukatı Emin Değer, Uğur Mumcunun bütün yazılarının istihbarata, gizli güçlere çıktığını, belki öyle bir yere geldi ki, eline geçen veya geçmesi olası bir kanıtla yaklaştı, o kanıtı elde etmeden... öldürülmüş olabilir, görüşünü dile getirdiği,

Cüneyt Arcayürek Uğur Mumcu'nun kendisine APO'nun geçmişini ve MİT'le irtibatının olup olmadığını araştırdığını ve "bunu sağlam temeller üzerine oturtabilirsem, kitabın girişi bomba gibi patlayacak" dediğini, Emin Değer Güldal Mumcu'nun, Mehmet Ağar'a "... herşey tuğla gibi bir duvar halinde yükseliyor. Altından bir tuğla çekseniz hepsi yıkılır" dediğini, Ağar'ın cevaben "Yapamam" dediğini belirtmektedir. (Ek: 11/1208-1230)

50- Cumhuriyet gazetesinden, Komisyon başkanı Sayın Ersönmez YARBAY'a iletilen, Uğur Mumcu'yu Cumhuriyet Gazetesinden Ocak 1993 tarihinde arayanların listesinde,

1 Ocak 1993 tarihinde, Denizli Acıpayam'dan Niyazi AKHAN'ın (Uğur Mumcu'nun asker arkadaşı olduğunu belirterek) aradığı,

4 Ocak 1993 tarihinde, Aksigorta ve Yeni Zemin Dergisinden Kenan Çamurcu'nun aradığını,

5 Ocak 1993 tarihinde Ertuğrul Ünlütürk (Cahit Aral ile ilgili olarak) ve Tuncay Çelen'in aradığı,

6 Ocak 1993 tarihinde, Şükran Yurdagül'ün (Mülteciler ile ilgili görüşmek için), Süreyya Şehitoğlu'nun (Dosyasını istediği) ve Nokta dergisinden Mehmet Güç'ün aradığı,

7 Ocak 1993 tarihinde, Cezmi Doğaner'in (Hollandadan gelmiş, apaydın otelinde kalıyor, faks yollamış notu ile), Milli Güvenlik Kurulundan Ahmet Çöreki'nin, Doç.Dr. Doğan Sevaslan'ın, Murat Tokdoğan'ın (Düzce ANAP lokali baştan sona PKK'lı dolu notu ile aradığı,

8 Ocak 1993 tarihinde, Ankara Basın Yayından Abdullah Çiftçi (Eğit-Sen Kırkkale Şb.sinin etkinlikleri hakkında) aradığı

9 Ocak 1993 tarihinde, Avukat Serap Alpay'ın (Adnan Hoca ile ilgili görüşmek için), Selim Sercan'ın (Barzani ile ilgili yazısındaki kitabı nereden bulacağı hususunda) aradığı,

10 Ocak 1993 tarihinde, eski Bayburt Kaymakamı İsmet Akyol, Hür Düşünce Kulübü, Jessica Lutz ve Yeni Zemin Dergisinden arandığı,

12 Ocak 1993 tarihinde Kapital Dergisinden Gülderen Koşal ile Anakent Belediyesi Özel Kalem Müdürü Birsan Hanım tarafından arandığı,

13 Ocak 1993 tarihinde, Ersan Arsever'in (İsviçre Televizyonundan, kontgerilla'nın öldürdüğü Doğan Öz hakkında bilgi notu ile) İnter Star Tv'den Nihat Halıcı'nın ve Ankara Milletvekili Baki Tuğ'un ve İsrail Büyükelçiliğinden (Yemek daveti notu ile) arandığı,

14 Ocak 1993 tarihinde, Kemal Can'ın (Saidi Nursi ile ilgili) Sabahattin Şen (Mülkiyeliler dergisi için) aradığı,

15 Ocak 1993 tarihinde, Fatih Odabaşı'nın, (Üniversite tezi ile ilgili olarak) aradığı,

16 Ocak 1993 tarihinde, Dr. Ruhi Koç (Görüşme isteğiyle) aradığı,

18 Ocak 1993 tarihinde, Atatürkçü Düşünce Derneğinden konferansla ilgili olarak arandığı, İbrahim Yılmaz'ın ve Arif Mertoğlu'nun aradığı ve 2000'e Doğru Dergisinden Hikmet Çiçek'in aradığı,

20 Ocak 1993 tarihinde, Hür Düşünce Kulübü, Barış Kitapevi ve Bursa Marmara Gazetesinden Hasan Dağcı'nın aradığı,

21 Ocak 1993 tarihinde, Azadi Gazetesinden Ziya Köseoğlu'nun ve Ünal Dinç'in aradığı,

22 Ocak 1993 tarihinde, Nail Gürman'nın, Çelebi Eligül ve İbrahim Solmaz'ın aradığı,

Bu bilgilerin Cumhuriyet Gazetesi Uğur Mumcu'nun sekreterinin notlarından çıkartıldığı (Ek:11/1231-1233)

51-) 14/02/1991 günü Hatay ili Reyhanlı ilçesi Cilvegözü kara hudut kapısından, üzerinde geçici 352 Z 6740, asıl 34 B 0491 plaka bulunan oto ile Ülkemize giriş yapmak isteyen, aslen Ürdün uyruklu Sa'd- Tamam oğlu 1945 doğumlu Moh'd Sa'd Jrouh AL MORDUJ yakalanarak gözaltına alınmış, yapılan sorgulaması sonucu;

Suriye uyruklu Hasan-Fatma oğlu 1959 doğumlu Mohammed Adel ASWAD isimli şahıs yakalanmış, söz konusu şahısların sorguları neticesinde örgütleri tespit edilememiş ve adı geçenler haklarında tanzim edilen tahkikat evrakı ile birlikte 25/02/1991 günü sevk edildikleri adli makamlarca tutuklanarak cezaevine konulmuşlar, söz konusu sanıklar ile iş birliği içinde olduğu anlaşılan Suriye uyruklu Hasan-Fatma oğlu 1961 doğumlu Mohammed Al ASWAD isimli şahsın halen firarı sanık arandığı anlaşılmıştır.

52-) MİT Müsteşarlığı, 31.3.1997 tarih ve 35331 sayılı yazıları ile, Müsteşarlığın Malatya İli Doğanşehir ilçesinde birimi ve birim sorumlusunun bulunmadığı, 1992-1993 tarihlerinde Cizre sorumlusunun bildirilebilmesi için bu mensubun kimliğinin bilinmesine neden ihtiyaç duyulduğunun ayrıntılı olarak bildirilmesi gerektiğini bildirmiştir.(Ek:11/1236)

53-) SHOW Haber Genel Yayın Yönetmeni Reha Muhtar 1.4.1997 tarihli dilekçesi ile rahatsızlığı nedeniyle seyahat edemeyeceğini, başka günde komisyonun emrine amade olduğunu bildirmiştir.(Ek:11/1237-1238)

54-) Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü 28.3.1997 tarih ve 009622 sayılı yazıları ile İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının 20.3.1997 tarih ve 1997/570 sayılı yazıları ile, Sanık Mehmet Ali Şeker, İrfan Çağrıncı, Mehmet Ali Bilici, Adil Ateş, Mehmet Kaya, Ayhan Usta, Abdulaziz Ocakhanoglu, Mehmet Şahçınar, Mehmet Can Direk, Yusuf Altun, Ahmet Zeki Yıldırım, Mehmet Zeki Deniz, Kubbettin Gök, Fahrettin Baytap, Ali Akyüz, Mehmet Sait Ekmen, Habip Yıldız, Muhyettin Yıldırım, Hüsnü Yazgan, Adnan Günaydın, Serdar Altun ve Sait Engin'in ifadelerinde Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili herhangi bir beyanda bulunmadıkları bildirilmiştir.(Ek:11/)

55-) Necdet Menzir komisyona gönderdiği 2.4.1997 tarihli yazı ile, İstanbul Emniyet Müdürlüğü olduğunu ve olayın sorumluluk bölgesi dışında kalması nedeniyle komisyona yardımcı olacak bilgiye sahip olmadığını bildirmiştir. (Ek:11/1240-1246)

56-) İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı 2.4.1997 tarih ve 79578 sayılı yazıları ile Jandarma Uzman Çvş. Daşkın Akgün ve Kadir Karataş olarak belirtilen kişilerin gerçek isimlerinin Uzm.Jn.Çvş.Daşkın Akgün ve Svl.İşçi Abdülkadir Karataş olduğu ilgililerin konu ile ilgili olarak Adli Müşavirlikçe alınan ifadeleri Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettirildiği belirtilmiştir. (Ek:11/1247)

57-) Emniyet Genel Müdürlüğü 2.4.1997 tarih ve Bila sayılı yazılarıyla Uğur Mumcu cinayeti tanığı olarak dinlenilmesi istenen Ayhan Aydın'ın belirtilen adreste bulunmadığı ve nerede olduğunun bilinmediği belirtilmiştir. (Ek:11/1248-1249)

58-) İstanbul Milletvekili Necdet Menzir 3.4.1997 tarihli yazısında, İslami Hareket Örgütü operasyonu hakkındaki belgelerin İstanbul Emniyet Müdürlüğünden ve Devlet Güvenlik Mahkemesinden temin edilebileceğini bildirmiştir. (Ek:11/1250)

59-) Van Cumhuriyet Başsavcılığı 3.4.1997 tarih ve B.03.4.65.00.00 sayılı yazılarıyla Murat Demir ve Murat İpek'in ileri sürdüğü iddialarla ilgili olarak Hz.1993/2289 sayılı evrakın ve takipsizlik kararının bulunmadığı, Adnan Işık'ın eşi Filiz Işık'ın yüzleştirmede sanığı teşhis edemediğini ve olayın sanık yada sanıklarının bugüne kadar bulunmaması sebebiyle takipsizlik kararının sözkonusu olmadığını belirtmiştir. (Ek:11/1251-1261)

60-) Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü 4.4.1997 tarih ve 22522 sayılı yazılarında Hakim ve savcıların emekli olduktan sonra yasal dayanağı bulunmayan onursal sıfatını kullanmalarının mümkün olmadığını ancak, Yargıtay 1. Başkanı, Başkan vekilleri, Daire Başkanları ve üyeleri ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcı vekiline Yargıtay Kanununun 65. maddesi mucibince Onursal Belgesi verilmekte ve bu şahısların "Onursal" sıfatı ile ünvanlarını kullanabildikleri belirtilmektedir. (Ek:11/1262)

61-) Emniyet Genel Müdürlüğü 4.4.1997 tarih ve 075316 sayılı yazılarında, Milliyet Gazetesinin 10.3.1997 tarihli nüshasında bahsedilen 120 adet telefon bant kaydına ait herhangi bir kayda rastlanmadığı ve dönemin İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'in imzası ile bu hususa ait bir talebin bulunmadığı belirtilmiştir.(Ek:11/1263)

62-) İstanbul Valiliği Emniyet Müdürlüğü 4.4.1997 tarih ve 8450 sayılı yazılarında İslami Hareket Örgütü mensuplarının İstanbul Emniyet Müdürlüğünce alınan ifadelerinde Uğur Mumcu cinayetine iştirak etmedikleri gibi olayı gerçekleştiren kişi veya kişilerin de bilmediklerini beyan ettikleri ikametlerinde ve gösterdikleri yerlerde olayla ilgili bir bulgu ve belge elde edilemediği,

Ankara Emniyet Müdürlüğünce alınan İrfan Çağrıncı'nın ifadesinde 1984 yılında Hizbullah adı altında bir örgütlenme çalışmalarına başladıklarını, üç yıl İranda kaldığını ve birçok kez İrana gidip geldiklerini ve İranda eğitim gördüklerini, Muammer Aksoy, Bahriye Üçok ve Uğur Mumcu'nun öldürülmesi olaylarında İran'ın parmağı olduğunu tahmin ettiğini, Uğur Mumcu'nun öldürüldüğü tarihte Mehmet Ali Şeker ve Aydın Usta'nın İstanbul Emniyet Müdürlüğünde gözetim altında bulunduğunun belirtildiği, (Ek:11/1264-1272)

63-) Av.Ceyhan Mumcu komisyona sunduğu 24.2.1997 ve 4.4.1997 tarihli yazısında Uğur Mumcu'ya yapılan suikastın, milletin bütünlüğüne, bağımsızlığına yönelik olmasına karşın, gerek MİT Müsteşarlığının gerekse, DGM savcılığının susmaktan başka birşey yapmadıklarını, İbrahim UÇAR'ın kendisini tekrar arayarak, Tekin Çoşkun'er'e iftira atmadığını istenirse yüzleşmeye hazır olduğunu söylediğini, Yargıtay Onursal Savcısı Uğur Tonik'in Çoşkun'er hakkındaki soruşturmayı engellediğini ve Çoşkun'er adına Sümerbank ve diğer bankaların Malatya şubelerine bol miktarda havale geldiğini belirttiğini,

Lejyoner Abdullah Çetin'in susurluk komisyonuna verdiği ifadenin özeti ile 24.3.1997 tarihli Başbakanlığa sunduğu MİT teşkilatının hizmet kusuru işlediğini belirtir dilekçesini yazı eki olarak komisyona göndermiştir. (Ek:11/1273-1301)

64-) Genel Kurmay Başkanlığı 2.4.1997 tarih ve 1700-811-97/Eğt.Öğt.Ş.(Ş.2) sayılı yazıları ekinde Uğur Mumcu'nun Harp Akademileri Komutanlığında yaptığı konuşmanın bant kaydını komisyona gönderdiği (Ek:11/1302-1303)

65- Nurzan Amuran komisyona sunduğu, 3.2.1993 günlü TRT Genel Müdürlüğü aleyhine ALBARAKA TÜRK A.Ş.'nin açtığı tazminat davasına ilişkin dilekçede, 21.11.1992 günlü TV.1'de "Ayda bir" programında spiker ve Uğur Mumcu'nun haksız isnatlarda bulunduğu gerekçesi ile tazminat davası açıldığı, Ankara 6.İdare Mahkemesinin 12.4.1995 tarih ve 1995/671 sayılı kararıyla tazminat talebinin reddedildiği açıklanmıştır. (Ek:11/1304-1313)

66- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, bila tarih ve 97017504 sayılı yazıları ile, Murat Demir'in 1970 Van Başkale İlçesi nüfusuna kayıtlı olduğu, PKK terör örgütü üyesi olmak ve 6136 S.-Muhalefet suçu ile Şemdinli Sulh Hukuk Mahkemesi 19.6.1989 tarih ve 1989/02 sayılı tevkif müzekkeresi ile tutuklandığı, 21.7.1989 tarihinde Diyarbakır E tipi cezaevine alındığı ve Diyarbakır 1 nolu DGM'nin 20.3.1991 tarih ve 1989/343 esas sayılı tahliye müzekkeresi gereği aynı tarihte tahliye edildiği,

Murat İpek'in 1973 Diyarbakır ili Eğil ilçesi nüfusuna kayıtlı olduğu, PKK terör örgütüne üye olmak suçundan Şırnak Sulh Ceza Mahkemesinin 26.2.1992 tarih ve 1992/30 sayılı tevkif müzekkeresi ile tutuklandığı, 27.2.1992 tarihinde Diyarbakır cezaevine alındığı ve Diyarbakır 1 nolu DGM'nin 16.4.1992 tarih ve 1992/108 sayılı tahliye müzekkeresi ile aynı tarihte tahliye edildiği, Velit Hüseyin'in 1960 Irak Kerkük doğumlu PKK terör örgütü üyesi olmak suçundan Diyarbakır 2.nolu DGM'si 3.5.1991 tarih ve 1989/127 esas s.1991/233 Karar s.İlamı ile hüküm giydiği, 12.11.1989 tarihinde Diyarbakır E tipi cezaevine alındığı, cangüvenliğinden 21.5.1992 tarihinde Muş E tipi cezaevine alındığı ve Muş Ağır Ceza Mahkemesinin 17.6.1992 tarih ve 1992/72 Müt.sayı kararı ile aynı tarihte tahliye edildiği,

Abdullah Karataş'ın 1960 Çukurca doğumlu olduğu Diyarbakır 1 nolu DGM'nin 1.1.1990 tarih ve 1989/353 E, 1990/283 K.sayıtlı İlamı ile PKK terör örgütü üyesi olmak suçundan 7 yıl hüküm giydiği, 6.10.1988 tarihinde Diyarbakır E tipi cezaevine alındığı ve Diyarbakır 1 nolu DGM'nin 14.4.1991 tarih ve 1991/72 sayılı şartla tahliye kararı gereği tahliye edildiği bildirilmiştir. (Ek:11/1314-1315)

67- Komisyonumuzca İçişleri Bakanlığı'ndan olay tarihinde olay mahalline yakın bulunan muntika üzerinde hangi binaların korunduğu sorulmuş, cevaben Emniyet Genel Müdürlüğü 11.4.1997 tarih ve 2415/97 sayılı yazılarında, 24.1.1993 tarihinde Atatürk Bulvarı No.197'de bulunan Birleşmiş Milletler Temsilciliği ile Sabah Gazetesi Ankara Temsilciliğinde Esat Karakol Amirliğince koruma personeli görevlendirildiği bildirilmiştir. (Ek:11/1316-1318)

68- İstanbul Valiliği Emniyet Müdürlüğü 16.4.1997 tarih ve 935 sayılı yazıları ile, Uğur Mumcu cinayeti tanığı olduğunu beyan eden Ayhan Aydın'ın İstanbulda belirli bir iş ve ikamet adresinin tesbitinin mümkün olmadığı gibi tanıyan ve bilenlerinde bulunmadığı bildirilmiştir. (Ek:11/1319)

69- Muş Valiliği Olağanüstü Hal bürosu 16.4.1997 tarih ve DS.VI-1-301 sayılı yazıları ile, Velit Hüseyin'in Mardin Kapalı cezaevinden 21.5.1992 tarihinde Muş E tipi kapalı cezaevine geldiği ve İlimiz Ağır Ceza Mahkemesinin 17.8.1992 gün ve 1992/72 Müt. sayılı kararı ile şartlı tahliye edildiği,

Cezaevinden tahliyesini müteakip sınırdışı edildiğine dair bir bilgi ve belge bulunmadığı, Emniyet Müdürlüğü Pasaport ve Yabancılar şubesinin bilgisayar kayıtlarında 27.4.1992 tarihinde İçişleri Bakanlığınca yurda girişinin yasaklandığı şeklinde bilgi bulunduğu anlaşılmış, şahıs hakkında başka herhangi bir bilgiye rastlanmadığı bildirilmiştir. (Ek:11/1320-1321)

70- İçişleri Bakanlığı Emniyet genel Müdürlüğü 16.4.1997 tarih ve 084688 sayılı yazılarıyla Ayhan Aydın'ın Ankara, İstanbul ve Edirne Emniyet Müdürlükleri tarafından yapılan araştırmada,

ilgilinin adresi tesbit edilememiştir. Adı geçenle ilgili araştırmanın , nüfusa kayıtlı olduğu Kars ili Arpaçay ilçesinden de sürdürüldüğü bildirilmiştir.(Ek:11/1322)

71- Dışişleri Bakanlığı İstihbarat ve Araştırma Genel Müdürlüğü 11.4.1997 tarih ve 1390-307 sayılı yazılarında, Yurtdışında görev yapan diplomatlarımıza karşı girişilen eylemlerden sadece birisinin bombalı şekilde olduğu, 16 Temmuz 1991 tarihinde Atina Büyükelçiliği servis aracının geçiş güzergahında park etmiş bir aracın uzaktan kumanda ile havaya uçurulması şeklinde gerçekleştiği, (Ek:11/1323)

72- Olağanüstü Hal Bölge Valiliği 17.4.1997 tarih ve 97/420 sayılı yazılarıyla Velit Hüseyin'in Silopi ilçesi Barbaros Mahallesi Yeşil Sokak Yeşil Çıkmazı No.1 sayılı yerde ikamet etmekte iken, Irak'a geri dönmek isteyen Irak uyruklu yabancılardan yardımcı olmak vaadi ile maddi menfaat sağladığı ve 5682 sayılı Pasaport Kanununa muhalefet etmekten yakalandığı, tanzim edilen tahkikat evrakları ile birlikte 25.12.1996 günü Silopi Cumhuriyet Başsavcılığına sevk edildiği, Sulh Ceza Mahkemesinin 25.12.1996 gün ve 96/77 Müt. kararı ile tevkif edildiği ve 24.1.1997 tarihinde Silopi Asliye Ceza Mahkemesinin Esas No.1996/128 sayısına kayden serbest bırakılarak sınırışı edilmesinde sakıncanın bulunmadığı bildirildiğinden, aynı gün Habur Hudut Kapısından Irak'a çıkışı sağlandığı bildirilmiştir. (Ek:11/1324-1367)

73- İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü 17.4.1997 tarih ve 2550/97 sayılı yazılarıyla Jn.Astsb.Kd.Bevş.Hüseyin Oğuz'un İl Koruma Komisyonu'nun 24.3.1997 tarihli kararı ile korumaya alındığı bildirilmiştir.(Ek:11/1368)

74- Kilis Milletvekili Doğan Güreş komisyona sunduğu 25.4.1997 tarihli yazısında, Uğur Mumcu ile bir sohbetinde "yakın korunup korunmadığımı" sorduğunu, Mumcu'nun "Birşeyler yapıyorlar" mealinde cevap verdiğini, öldürülmesine müteakip evine taziyeye gittiğinde mesken korumasının olmadığını öğrendiğini, bunun üzerine Ankara Valisi Erdoğan Şahinoğlu'na sorduğunu ve Validen "korumaya çalışıyorduk" mealinde bir cevap aldığını belirtmiştir. (Ek:11/1369)

75- İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü 29.4.1997 tarih ve 2765/97 sayılı yazılarıyla, Uğur Mumcu'nun belirtilen tarihler arası koruma talebi ve hakkında alınmış herhangi bir koruma kararı ile yazılı veya şifai olarak görevlendirilmiş koruma personelinin olmadığı, bunlara ait bilgi, belge ve doküman bulunmadığının kayıtların tetkikinden anlaşıldığı belirtilmiştir. (Ek:11/1370)

76- GÜNDEM- Strateji Grubu'nun komisyonumuza sunduğu, Uğur Mumcu cinayetinin İpuçları konulu çalışmada, Uğur Mumcu'nun 2 Şubat 1992 'den öldürüldüğü gün olan 24 Ocak 1993'e kadar geçen süre içinde Cumhuriyet gazetesinde Gözlem sütununda yayımlanan 330 köşe yazısı baz alınarak yapılan araştırma sonucu: Uğur Mumcu'nun yaşamındaki son bir yıl içinde 158 yazısını "Kürt" sorununa ayırdığı, bunun yazılarının yüzde 52.6'sını oluşturduğu en çok üzerinde durduğu ikinci konu 117 yazıyla ABD olurken, üçüncü sırada ise 114 yazıyla da PKK'nın yer aldığı belirtilmektedir. (EK:11/1371-1760)

77- Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı 28.04.1997 tarih ve 1997/2-353 B. sayılı yazıları ile MİT Müsteşarlığının 20.02.1997 tarihli dilekçesi ile PKK itirafçıları Murat İPEK ve Murat DEMİR hakkında devletin emniyet ve muhafaza kuvvetlerini alenen tahkir ve tezyif etmek suçlarından soruşturma yürütüldüğü bu nedenle, değerlendirmek üzere Murat İPEK ve Murat DEMİR'in komisyonca alınan ifadelerinin savcılığa gönderilesinin talep edildiği, (EK:11/1761-1764)

78- Emniyet Genel Müdürlüğü 06.05.1997 tarih ve 506/97 sayılı yazıları ile Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili patlama konusunda muhtelif Uzmanların farklı görüşlerinin Komisyonunuz tutanaklarına geçtiği ifade edilmekte ve patlama öncesi fünyenin ateşlenmesi, patlayıcının yerleştirilmesi, patlama sırasında da maktülün araca girip, girmediği veya yarı girdiği ya da hiç girmeden patlama-

nin meydana geldiği hususlarında ODTÜ'de bu konularda Uzman Prof. Dr. Ayhan S. Demir nezaretinde aynı tür araç ve maket eşliğinde yeni bir deneyin (mukayasesinin) yapılması hususunda, deneyde kullanılacak araç ve maketin temin edildiği takdirde bu deneyin Gölbaşı tesislerinde yapılabileceğini ve teknik konularda her türlü desteği vermeye hazır oldukları bildirilmiştir. (EK:11/1765-1766)

79-) Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığı 07.05.1997 tarih ve B-1997/506 sayılı yazıları eki, Hülya Ağansoy'un ifadesinde "Uğur Mumcu'nun öldürülmesi olayı ile ilgili bir bilgisinin olmadığını, kocasının bu olayla ilgili net bilgisinin olduğunu sanmadığı, Alaaddin Çakıcı'nın olaya katıldığına dair bilgisinin bulunmadığını" beyan ettiği,

Tekin COŞKUNER 08.03.1997 tarihli ifadesinde, "Astsubay Hüseyin OĞUZ'u tanıdığını, ilgilinin Doğan ERŞAHAN'ı yakalatmam için Uğur Mumcu cinayeti ile ilgil olduğunu bildiklerini söyleyerek tehdit ettiğini, bu husustaki baskı ve ilişkilerinin 1,5 yıl devam ettiğini, daha sonra kesildiğini, bende C4 patlayıcı olduğu yalandır, Uğur Mumcu cinayetinden sonra evimi İstanbul'a taşıdığım yalandır, Ahmet Özal'ı tanıdığım yalandır. Yargıtay Onursal Savcısı Uğur Tonik'i tanıdığını, kendisinin Malatya Emniyet Müdürlüğü'nde, Seyfi Oktay'a yapılması, planlandığı ve Uğur Mumcu cinayetine karıştığım iddiasını taşıyan ihbar mektubuna dayalı olarak alınan ifadesinde Uğur Tonik ile birlikte gittiklerini ve kendisine yardımcı olduğunu" ifade ettiği, (EK:11/1765-1773)

80-) İstanbul Valiliği Emniyet Müdürlüğü 05.05.1997 tarih ve 02.03.97/10605 sayılı yazıları eki, Murat Demir'in 19.04.1997 tarihli ifadesinde; "Uğur Mumcu cinayetinden bir hafta önce eski PKK itirafçısı Kuzey Irak Türkmenlerinden olan Velit Hüseyin isimli şahısla Van'da Mahsen isimli birahane de içki içtiğimiz sırada, kendisini Korkut Eken ve Mehmet Eymür'ün çağırdığını, ilk önce Malatya ili Doğanşehir ilçesine gelmiş orada Aytekin isimli MİT'çi birinin evinde kalmış ve bombaları oradan alarak Ankara'ya geldiğini; Ankara'da bir polis memurunun evinde kaldıklarını, Uğur Mumcu'yu olaydan iki gün önce telefonla tehdit ettiğini, olay günü Hizbullah Masasında çalışan Hayrettin isimli polis Şefinin yanına vermiş olduğu iki tane polis ile beraber gece başka bir polis otosunun onların güvenliğini sağlamak koşuluyla gece saat 1,30'tan saat 03.00'e kadar bir buçuk saat çalışarak arabaya üç bomba yerleştirdiğini bunlardan birini arabanın sileceğine, ikincisini kantağa ve sonuncusunu ise arabanın bagajına paralel bir şekilde bağlandığını ve daha sonra aynı polis memurunun evine döndüğünü ve Velit Hüseyin'in İran gizli servisinin ajanı olduğunu, bu şahsın bu şekilde anlattığı duyumu bu şekilde anlattım, başka bir polis otosunun onların güvenliğini sağladıklarıyla, İran gizli servis ajanı olduğunu da ben ekledim, o zaman bu anlatım bana çok abartılı geldi, ben gerek Korkut Eken'i gerekse Mehmet Eymür'ü tanıyan, kendileriyle hiçbir şekilde görüşüp, konuşmadım. Mehmet AĞAR, Özer ÇİLLER, Tansu ÇİLLER, Mehmet EYMÜR, Korkut EKEN ve Sedat BUCAK" yüzyüze görmedim ve kendileriyle görüşmedim... Kadir ÇELİK'in sunduğu Objektif programında Uğur Mumcu cinayeti hakkında konuştum, daha sonra Uğur Mumcu cinayetini araştırma komisyonuna da anlattım, ben itirafçı olarak maddi yönden bir bunalım yaşadım, içinde bulunduğum için o dönemde Susurluk olayları dolayısı ile TV'lerde bu konuda konuşanlara para verildiğini duydum, bu nedenle konuştum" çeşitli TV. ve Gazetelere çıktığını, bu gazetelerin ve TV'lerin yapımcılarınca Ankara ve İstanbul'da en güzel otellerde ağırlandıklarını, medya kuruluşlarına demeçler verirken Murat İPEK, Özer ÇİLLER ile birlikte resim çekildiğini söylediğini, kendisinin böyle bir resim çekmediğini, kendisinin Özer ÇİLLER'le hiç tanışmadığını, Murat İPEK'in söylediği bu yalan ile amaçlarının medyanın ilgisini çekmek olduğunu ifade ettiği,

İtirafçı Murat İPEK aynı tarihli ifadesinde, kendisinin itirafçı olarak devletin yanında yer aldığını, 1992 yılı sonuna doğru deşifre olduğunu ve PKK'lı teröristlerin, kendisi, ailesi ve çocuğu-

nu öldürme tehdidi ile karşı karşıya kaldığını, terör örgütünün medyada kendilerinin dikte ettiklerini söylememesi halinde Diyarbakır'daki ailesini topluca katledecekleri tehdidi ile medyada yer alan konuşmayı yaptığını, "Radikal Gazetesinden bize POLAT RÖNESANS Otelinde Yılmaz DUMAN ve İrfan BOZAN adına yer ayırıp kalmamızı sağladılar. Bu arada Radikal Gazetesi yayın Müdürü Reha MADEN ikimize ihtiyaçlarımızı gidermemiz için 200.000.000.- (İkiyüzmilyon) TL.sı verdi ve ayrıca bir gece bilgimiz dahilinde olmadan bize iki tane uyuğunu bilmediğimiz yabancı uyruklu bayan getirdiler, bu bayanı Radikal Gazetesi Muhabiri olan İrfan BOZAN getirmişti. Odalarımıza bu bayanları getirdi. Bu bayanlar bu akşam sizinle birlikte kalacaklar dedi ve bayanların biri benimle diğeri de Murat DEMİR ile birlikte kaldı. Sabahleyin bu bayanlar yanımdan ayrıldılar. İrfan BOZAN bu bayanları yanıma getirdiğinde bayanların bizimle olmaları karşılığında kendilerine 1.500 Amerikan Doları verdiğini söylemişti. Ayrıca, kadınlarında otel masraflarını da Radikal Gazetesi ödedi. Daha sonra konu ile ilgili roportajlarımıza devam ettik. Bu röportaj esnasında daha önce anlattıklarımızdan farklı olarak eski Başbakan Yardımcısı Murat KARAYALÇIN'ın, halen Doğruyol Partisi Genel Başkanlığı yapan Tansu ÇİLLER'in eşi olan Sayın Özer ÇİLLER hakkında yalan beyanlarda bulundum. Bunlardan Sayın Murat KARAYALÇIN'a ben ve Alaattin KANAT'ın silahlı saldırıda bulunacağımızı ve bunu bazı devlet büyüklerinin emriyle gerçekleştireceğimizi beyan ettim. Sayın Özer ÇİLLER'in kendilerinin Devlet Çetesinin başında olduğunu birçok olayı finans ettiğini, ve bu işler ile ilgili dış devletlerden talimat alarak yaptığını belirttim. Aslında bu açıklamalarım da asılsızdır." Otelde ayrılırken bazı fotoğraflarımızı kaybettik. Bu fotoğraflar daha önce beraber çalışmış olduğum bazı resmi görevliler ile çekilmiş fotoğraflardı. Fakat, Otel'den ayrılırken bunları Otel'de unuttuk ve gazetecilere bu fotoğrafların içinde Sayın Özer ÇİLLER'in fotoğrafının olduğunu söyledik. Aslında böyle bir fotoğraf yoktu. Bunu beni yönlendiren Demokrasi Gazetesinden Şanlı EKİN'in talimatı ile Radikal Gazetesinde söylemişim. Sadece İstanbul'da bir gün gezmek amacıyla geldiğimde kendileri de İstanbul'da Sanjozef Lisesinde bir yemeğe davetli iken bende kalabalığı görünce yaklaştım. Sayın Özer ÇİLLER o esnada çevresini saran insanlarla tokalaşırken tesadüfen elini bana da uzattı, ben de kendisi ile tokalaştım. Benim bundan başka kendisi ile hiçbir şekilde muhataplığım olmamıştır. Sansasyon yaratır diye Şanlı EKİN'e bunu bahsedince bunun çok önemli olduğunu ve kendisi ile yemek yediğimi söylememi istedi, ben de Radikal Gazetesi ile görüşürken istediği şekilde anlattım. Aslında, ne Özer ÇİLLER ile ne de ben kendileri ile hiçbir şekilde ilişkim olmamıştır.

Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili olarak, hiçbir şekilde açıklama yapmadım, ve olayın nasıl gerçekleştirildiğini bilmiyorum. Sadece benimle birlikte şu anda gözetim altında bulunan Murat DEMİR ile birlikte Ankara'ya giderek Uğur Mumcu Komisyonu'na müracaatta bulunduk. Bunu yine Ankara Demokrasi Gazetesinden Temel DEMİREL'in çağırması ile olduğu ve onun yönlendirmesi ile Komisyonla görüştük. Ancak, bu Komisyona bu konuda hiç bilgim olmadığını, bahse konu itirafçı Velit HÜSEYİN'İ Cezaevinde tanıdığımı olayın işlendiği tarihlerde Kuzey Irak'a gitmek istediğini biliyorum dedim, bunun haricinde bu konu ile ilgili hiçbir yerde beyanda bulunmadım. Temel DEMİR sadece benim Murat DEMİR'e yardımcı olmamı ondan farklı birşey söylememi istemedi. Gerçekte ben bu olay ile ilgili hiç bir şey bilmiyorum" ifadesinde bulunduğu, (EK:11/1774-1804)

81-) Tarihsiz ve imzasız olarak Komisyonumuza gönderilen yazıda; Uğur Mumcu'nun katledilmesinin ve olayın faillerinin Kuran'ı Kerim'den bazı ayetler anlatıldıktan sonra yakalanmasının sadece idari izne tabi olduğu belirtilmektedir. (EK:

82-) Alparslan Işık'lı tarafından komisyonumuza sunulan Mülkiyeliler Birliği Genel Başkanlığı'nın 27.01.1997 tarihli yazı ile DİSK'e 25 Ocak 1994 tarihinde gönderdiğimiz fax mesajı AK-

SOY ve MUMCU'nun ölüm yıldönümleri dolayısıyla 31 Ocak günü yapılacak basın toplantısında okunacak metnin belirlenmesi için 26 Ocak 1994 günü yapılacak ön toplantıya bir temsilci gönderilmesinin talep edildiği, DİSK tarafından Ömer ÇİFTÇİ ve Süleyman ÇELEBİ imzası ile gönderilen yazı sadece biçimsel olarak değil, içerik olarak da düşündürücü bulunmuştur. Emekten ve demokrasiden yanlı bütün örgütlerin katılımıyla oluşturulan ve daha etkin hale getirilmesi için çaba gösteren DEMOKRASİ PLATFORMU içinde görüşülmesi gereken bir bildirinin, içeriği her ne olursa olsun, farklı bir platformda tartışmaya açılmasını kabullenmek olanaklı değildir. Sadece Muhammer AKSOY ve Uğur MUMCU olayları değil, tüm faili meçhul cinayetler karşısında duyarlılığımı defalarca göstermiş olan DİSK'i bundan kaçınıyor muşçasına imzaya zorlamak ise, daha da anlaşılabilir bir tutumdur" cevabının verildiği, (EK:

83- Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığı, 16.05.1997 tarih ve B-1997/515 sayılı yazıları ekinde,

"Gazeteci -Yazar Uğur Mumcu'nun olayıyla ilgili Uğur Mumcu'nun oturduğu sokaktaki 63. Nolu apartmanın Av. Yusuf Ziya Ekinci'ye ait 15. Nolu dairenin 15.10.1991 tarihinde A. Çelik adlı şahsa satıldığı, A. Çelik ile Oral Çelik adlı şahıs arasında; yaptırılan soruşturmada herhangi bir ilişkisinin olmadığını belirlendiği," "Çankaya'nın Büyükesat Mahallesinde bulunan 5509 ada parseli teşkil eden 1223 m2. miktarındaki Bağ üzerine inşa edilmiş olan kargir apartmanın 1. Kat 15 Nolu mesken ile bunun kat irtifakına tekabül eden 21/262 arsa payı İsmail Özmen adında kayıtlı iken bu kerre malik bu meskenini 14.06.1988 tarih 2551 yevmiye numarası ile 4.500.000.-TL'si bedelle Yusuf Ekinci'ye satmış, Yusuf Ekinci ise, iş bu 15 nolu meskeni 15.10.1991 tarih 5837 yevmiye ile 50.000.000.-TS'si bedelle Ağa Çelik'e satmıştır. Halen 1. Kat 15 nolu mesken Ağa Çelik adına kayıtlı" bulunduğuna,

84- Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığı 16.05.1997 tarih ve B.1997/515 sayılı yazıları ekinde;

Ömer Çiftçi'nin, DGM Savcılığınca alınan 09.06.1993 tarihli ifadesinde, "Ceyhan Mumcu'nun belirttiği gibi ben olay günü Uğur Mumcu'ya seslenmedim ve herhangi bir şekilde konuşmadık, iddialar tamamen asılsızdır".

Tanık, Ayhan Aydın'ın Ankara DGM Savcılığınca alınan 06.05.1997 tarihli ifadesinde "Olayın meydana gelmesinden 7 gün kadar sonra, Emniyete giderek beyanda bulundum. Ancak, o tarihte işsiz ve maddi sıkıntı içinde bulunduğumdan çıkar amacı güderek daha önce belirttiğim şekilde beyanda bulundum. Beyanlarım ve teşhisim yalana dayanmaktadır. Gerçekte ben olayı yapanları görmedim"

...

Olaydan sonra olayı bilenler için ödül konulmuştu, benim de maddi sıkıntım olduğu için bu ödülü alabilmek için bu şekilde bir senaryo uydurdum. Benim şimdi burada verdiğim beyanım doğrudur. Bu beyanımın dışındaki tüm ifadelerimi ve teşhis tutanağımı kabul etmiyorum, doğru değildir."

Beyanında buldukları , (EK:11/1812-1817)

85- İstanbul Valiliği Emniyet Müdürlüğü 09.05.1997 tarih ve 03.97/7214 sayılı yazılarıyla,

İlgi tarih ve sayılı emir yazılar ile 10.05.1997 günü Saat 10.30'da T.B.M.M. Milli Saraylar Daire Başkanlığı Dolmabahçe-İSTANBUL adresinde hazır bulundurulmaları istenen şahıslardan:

Hülya (Aynur) Ağansoy'a gerekli tebligat yapılmış;

Dündar Kılıç'ın kendisi bulunamadığından kardeşi Mustafa Kılıç'a gerekli tebligat yapılmış;

Emekli Yargıtay üyesi Uğur Tonik'in belirtilen adresten başka bir adres vererek taşındığı tespit edilmiş, vermiş olduğu yeni adreste yapılan araştırmada orada da oturmadığı ve ev sahibi tarafından da tanınmadığı için tebligat yapılamamış;

Ayhan Usta hakkında yapılan araştırmada, adreste Şenol Arlı'nın oturduğu ve şahsı tanımadığı tespit edilmiş, binanın kapıcısı Seyfettin Karaz'ın beyanından şahsın 1993 yılında Polisler tarafından evinden alındığı o tarihten beri adrese uğramadığının öğrenilmesi üzerine İlimiz Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü ile yapılan yazışmada şahsın yasadışı örgüt mensubu olmak suçundan yakalanarak 07.02.1993 tarihinde İlimiz DGM Cumhuriyet Başsavcılığına sevk edildiği, aynı tarih ve Hz.1993/113, Sorgu:1993/22 sayıya kayden tutuklandığı, adres olarakta Batman ili Bahçelievler Mh. 1618 Sokak No:5 adresini verdiği tespit edildiği bildirilmiştir. (EK:11/1844-1858)

86-) Susurluk Araştırma Komisyonunun 29.01.1997 tarihli toplantısında Trabzon Milletvekili Eyüp Aşık'ın

Ben geçen sene 1994-1995 senesinde Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonunda çalıştım. Öncelikli incelememiz Uğur Mumcu cinayeti ve ona bağlı olarak diğer faili meçhul cinayetler, Güneydoğudakileri özellikle incelemiştik ve o zaman hissettim; ama, tam göremediğim bazı zorlukları daha sonra işte Susurluk'tan sonra daha net görmeye başladım. Şu anda bazı konularda sizin de aynı şeylerle karşılaşacağımızı zannediyorum ve zannedirim biz Faili Meçhul Cinayetler Komisyonu raporunda da belirlemiştik ben arkadaşlara onu okumalarını tavsiye ediyorum.

Raporda da görmüşsünüzdür, bir ara ATV'deki bir programda Siyaset Meydanı programında hem başkan Doğru Yol Partiliydi, arkadaşımız Sadık Avundukluoğlu hem başkan hem ben yani Uğur Mumcu cinayetini biz çözdük; ama, ne zaman elimizi uzattıysak elimizi geri ittiler ve kanatımız devletin bazı makamları bu işi biliyor diye açıklama yapmıştık televizyondan Türk milletine 1 sene 1,5 sene evvel bunu açıklamıştık, açıklamak zorunda kalmıştık. Yani biz bu işlerle uğraştık, uğraştık cinayeti bir iki sefer çözecek olduk; ama, işte ya Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı bu işle uğraşmayın dedi, ya bilmem emniyetteki adam bizim soruşturmaya çağırdığımız adamı kalktı götürdü polis Reha Muhtar'ın programına götürdü veya Reha Muhtar getirdi bizi sabote etti bilmem ne. Yani neticede anladık ki devlet bu işin önünün devletin bazı adamları bu işin önünü kesiyor dedik ve çıktık bunu açıkladık.

Beyanında bulunulduğu. (EK:11/1818-1843)

87-) İstanbul Valiliği Emniyet Müdürlüğü 23/05/1997 tarih ve 97/7955 sayılı yazıları ile,

“Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü ve Yabancılar Şube Müdürlüğümüzün arşiv tetkiklerinde, Suriye uyruklu Celal Zehabi hakkında kayıt bulunmadığı” bildirilmiştir. (EK:11/1858-1862)

88-) 23/05/1997 tarihli MİT Ekpertiz Raporunda Kriminal Polis Laboratuvarı Daire Başkanlığı 27 ve 29 Ocak 1993 tarihli ekpertiz hakkında “tahkikatın başlangıç aşaması teknik yönü itibarıyla kısmen sonucu anlaşıldığı, hiçbir delilin bozulmaması ve kaybolmaması için olay yerinin tescir edilmesi gerektiği, olay yerini kontrole almak ve emniyetini sağlamak amacıyla Çevre Emniyet Kuşağı tesis edilmelidir.”

Bu değerlendirmeye göre; görüntüde oldukça basit bir ateşleme düzeni ile teçhiz edilen ve etkin miktar ve türde patlayıcı madde ihtiva eden bomba, Uğur Mumcu'nun otomobilinin altına kolaylıkla yerleştirilmiş ve terörist eylem amacına ulaşmıştır. Ancak, burada dikkat edilmesi gereken husus; ateşleme düzeninin otomobilin altına ve mekanik bir hareket ile elektrikli devreyi tamamlayacak şekilde ustalıkla yerleştirilmiş olması ve eylemin, patlayıcı maddeler konusunda çok iyi eği-

tilmiş, uzman düzeyinde, soğukkanlı, becerikli bir kişi tarafından gerçekleştirilmesi ihtimalinin yüksekliğidir.

Bu eylemin, failin ilk işi olmadığı kesin gibidir ve imzasının, benzeri diğer bombalı eylemlerde de aranmasında zaruret vardır. Bu türdeki eylemlerin mukayeseli bir teknik araştırma ile ayrıntılı olarak ele alınmasında fayda mütalaa edilmektedir” değerlendirilmesinin yapıldığı (EK:11/1863-1884) bildirilmiştir.

89-) Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 23/05/1997 tarih ve 55052 sayılı yazılarıyla,

“Suriye uyruklu Muhammed Celal El-Zehebî

1972 yılında, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi’ne kayıt yaptırmıştır.

Kaçakçılık yaptığı gerekçesiyle, 20 Haziran 1973 tarihinde sınırdışı edilerek istenmeyen şahıs kapsamına alınmıştır.

1974 yılında çıkan Af Kanunu’ndan faydalanarak ülkemize gelmiş ve yeniden İ.Ü.Tıp Fakültesi’ndeki öğrenimine başlamıştır.

Adına konan tahdit fişleri, 19 Kasım 1985 tarihinde, İçişleri Bakanlığı tarafından iptal edilmiştir.

Betül (Özel) isimli T.C. uyruklu bir bayanla evli olan ve üç çocuğu bulunan adı geçen 1986 yılında İçişleri Bakanlığı’na müracaatla vatandaşlık talebinde bulunmuştur.

Ticaret hayatına atılması nedeniyle öğrenimini yarıda kesen anılan, 21.10.1985-31.10.1987 tarihleri arasında İstanbul’da faaliyet gösteren Zehebî Dış.Ti.Şti.nde çalışmak üzere Devlet Planlama Teşkilatı’ndan müsaade almış ve 1986 yılında ANAP Muş eski Milletvekili Alaattin Fırat’ın yardımıyla T.C. vatandaşlığına geçmiştir.

21 Mart 1989 tarihli Hürriyet Gazetesinde çıkan bir haberde; Türkiye’ye yıllık 70 ton kaçak altın girdiği ve bu konuda Celal Dehabi’nin (Muhammed Celal El-Zehebî) adı üzerinde durulması gerektiği, adı geçen Tahtakale’nin bir numaralı döviz ve altın indiricisi olduğu ve İsviçreli kuruluşlarla bağlantısının bulunduğu, ünlü kaçakçılardan olan ve halen İsviçre’de bulunan Magaryan Kardeşler ile Cillo kardeşler lakabıyla tanınan Mehmet ve Hüseyin Yıldırım ile ortaklığının bulunduğu ve anılan ülkeye 4-6 milyon dolar kaçırdıkları belirtilmiştir.

Suriye ve Ortadoğu’dan elde edilen külçe altınların ülkemiz üzerinden İsviçre ve Avrupa ülkelerine kaçak olarak sevk edildiği ve bu faaliyetin Suriye İstihbarat Servisinin bilgisi altında yapıldığı bilinmektedir.

M.C. Zehebî’nin Suriye’nin İstanbul Başkonsoloslugu’nda görevli istihbaratçı Muhammed Salameh ve Muhaberatın Türk Masası şefi Numan Dağdadı ile irtibatı mevcuttur.

Anılanla ilgili olarak organize kaçakçılık şebekesi içerisinde bulunduğu ve Çetin Emeç suikastinde rol aldığına dair çeşitli basın yayın organlarında yazılar yazılmıştır.

Sözkonusu iddialar doğrultusunda alınan ifadesinde; “1986 yılında ANAP Muş Milletvekili Alaattin Fırat vasıtasıyla Türk vatandaşlığına geçtiğini, döviz ve altın ticareti ile uğraştığını, Çetin Emeç ile ilgili olarak “o gazeteciyi derdest edip öldürün, onun anasını sinkaf edeyim” şeklindeki konuşmasının bir öldürme emri olmadığını, Çetin Emeç’i hiç tanımadığını, aleyhinde yazı yazan tüm gazeteciler için de aynı şeyleri söyleyebileceğini, İstihbarat servisleri ile ilişkisinin olmadığını”, belirtmiştir.

Kişisel başvurusu üzerine 12 Nisan 1995 tarihinde TBMM Faili Meçhul Siyasi Cinayetleri Araştırma Komisyonunda Çetin Emeç cinayeti ile ilgili olarak, daha önce belirttiği benzer beyanlarda bulunmuştur.

Suriye İstihbarat servisinin Suriye ile bağlantıları bulunan şahıslardan menfaat sağlamak veya baskı yapmak suretiyle M.C. Zehebi'den istihbari alanda yararlanmaya çalıştığı'nın

tespit edildiği belirtilmiştir. (EK:11/1885-1887)

90-) Yaşar Kemal'in müvekkili Av. Enver Nalbant Komisyonumuza gönderdiği 26/05/1997 tarihli yazılarında;

Ceyhan Mumcu tarafından ortaya atılan iddialar sebebiyle Yaşar Kemal'in ifadesini istediğiniz tarafımıza fax mesajı ile bildirilmiştir. Müvekkilimiz Yaşar Kemal, tamamıyla ciddiyetten ve dayanaktan uzak iddiaların, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir komisyonu tarafından dikkate alınıp, bir de kendisinden bu iddiaları cevaplandırmasının istenmesinden son derece rahatsızdır. Komisyonunuzun, sadece hayal mahsulü iddialarla vakit kaybedip, gerçek suçluları aramamasından da üzgündür. Müvekkilimizin isteği ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Kurumuna duyduğu saygıdan dolayı komisyonunuza bu cevap gönderilmektedir." (EK:11/1888)

91-) Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü 27/05/1997 tarih ve 6.135.5.1993/14383 sayılı yazılarıyla "tatbikat ve deneylerde araç ve diğer maddelerin kullanılması için Bütçe faslından Bakanlığımıza özel tahsisat ayrılmadığından söz konusu otomobillerin temin edilmesi cihetine gidilememektedir.

Tatbikatta Uğur Mumcu'nun vücut ölçüleri değerinde (boy,kilo,vb.) ve insan vücudu özelliklerine sahip (canlı hayvan veya kesilmiş hayvan, kauçuk,silikon vb.) olacak şekilde ve tatbikat sayısı kadar mankenin Adli Tıp Kurumunun bugünkü teknik imkânlarıyla hazırlanması mümkün görülmektedir.

Şayet, başka kurum ve kuruluşlardan yukarıdaki belirtilen imkânların sağlanması sonucu ve tatbikatın yapılmasına karar verilmesi ve keyfiyetin Bakanlığımıza bildirilmesi halinde görevli Cumhuriyet Savcılarımızın olay yerinde hazır bulundurulması cihetine gidileceği"

Belirtilmiştir. (EK:11/1889-1890)

92-) Komisyonumuzca Milli İstihbarat Teşkilatından, Uğur Mumcu cinayetinin MİT tarafından araştırılması halinde uygulanacak yöntem ve tekniklerin ne olduğu sorulmuş;

MİT Müsteşarlığı'nın Bila tarih ve sayılı yazılarında "Bu tür, bombalı eylemlerden sonra mevcut kurallar ve usul gereği "Patlama Sonrası Araştırma ve Olay Yeri İncelemesi" tabirleri ile tanımlanan işlemler; bu işlemlerden sorumlu ve yetkili kuruluş olan Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesindeki uzman birimler tarafından, olayın vukuu bulunduğu yerde, bilgili icra edilmek suretiyle derhal başlatılmış ve takiben gerçekleştirilen laboratuvar tetkikleri sonucunda hazırlanan 27 ve 29 Ocak 1993 tarihli Ekpertiz Raporları ile elde edilen teknik bulgular ve değerlendirmeler ortaya konmuştur. Böylece, tahkikatın başlangıç aşaması teknik yönü itibarıyla kısmen sonuca ulaştırılmıştır.

Olay yerinde yapılacak ilk işlemler, ilgili kuruluşların koordineli çalışmasını gerekli kılar, olay yeri civarındaki insanları ve araştırmacıları korumak ve olay mahallini muhafaza altına almak için, polis, itfaiye ve sağlık desteği olay yerinde bulunmalıdır.

Hiçbir delilin bozulmaması ve kaybolmaması için olay yerinin tecrit edilmesi gereklidir. Aynı zamanda olay yerine gelen meraklılar, muhtemel teröristler ve ganimet avcıları da güvenlik kapsamında ele alınmalıdır.

Olay yerini kontrole almak ve emniyetini sağlamak amacıyla "Çevre Emniyet Kuşağı" tesis edilmelidir. Bunun uygun usulü şöyledir:

- Patlama noktası (merkezi) belirlenir.

- Patlama merkezine nazaran en uzağa fırlamış parça bulunur.
- Patlama merkezi ile bulunabilen en uzağa fırlamış parça arasındaki mesafe ölçüldür.
- Ölçülen bu mesafe, yarısı kadar artırılarak, Emniyet Kuşağının yarıçapı belirlenir.
- Renkli ikaz şeridi çekilerek Emniyet Kuşağı tesis edilir ve araştırma sonuçlanana kadar araştırmacıların dışında kimsenin içeri girmesine izin verilmez.

Ne kadar küçük ve önemsiz gözüktürse gözüktür delil olabilecek bütün parçalar işaretlenir ve toplanır. Bütün delillerin; ne olduğu, kimin tarafından ve nerede bulunduğu, fotoğrafının çekilmesine gerek olup olmadığı belirlenir ve bu bilgiler delil kayıt cetveline kaydedilir.

Olay mahallindeki görgü tanıkları belirlenir, kimlikleri kayda alınır ve mülakata tabi tutulur.

Görgü tanıklarına;

- Bomba patladığı anda neredeydiniz? Tam yerinizi gösteriniz.
- Bomba patlamadan önce, ne kadar zamandır buradaydınız?
- Ne olduğunu gördünüz mü?
- Olay kurbanı o sırada ne yapıyordu?
- Alev ve dumanın rengi nasıldı?” sorularının yöneltileceği belirtilmektedir. (EK:11/1863-1884)

93- Ceyhan Mumcu Komisyonumuza gönderdiği 28/05/1997 tarihli dilekçesinde; “Olayın akabinde, patlamadan mütevellit çevreye dağılan parçaların tamamı, Ankara Emniyet Müdürlüğü’nün 01/02/1993 tarihli yazısına göre, uzman personel tarafından toplanarak, laboratuvar incelemeleri yapılmak üzere, Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Daire Başkanlığına gönderilmiş ve Ekpertiz Raporunun düzenlenmesinden bir süre sonra, bizdeki bilgilere göre, Terörle Mücadele Şube Müdürlüğünde muhafaza altına alınmıştır.

Aracın patlamadan sonra kalan parçalarının tümü, Uğur Mumcu cinayeti yönünden vazgeçilmez ve kaçınılmaz bir delildir. Titizlikle de muhafazası gerekir.

Hal böyle iken, bugünkü basında aracın parçalarının kaybolduğuna dair haberler yayınlanmaktadır. Vazgeçilmez bu önemli delilin muhafaza edilmeyip, kaybedilme iddiası doğru ise, çok büyük bir vahamet arzietmekte ve gerek ileride sanıkların bulunması ve gerekse olayın soruşturması ve kovuşturmasında sanıklar lehine büyük bir koz oluşturmaktadır.

Bu itibarla, aracın parçalarının tümünün ivedilikle bulunup muhafaza altına alınması, kayıp olduğu takdirde de sorumlu personel hakkında gene ivedilikle soruşturma açılması”nı talep ettiği, (EK:1892)

94- İstanbul Valiliği Emniyet Müdürlüğü’nün 28/05/1997 tarih ve 12494 tarihli yazıları eki inceleme ve imha raporunda ;

24/01/1993 günü Bostancı-Tünel Caddesi Tekbir Sitesi B.2 Blok D.17 sayılı, Halil oğlu 1961 Doğumlu Mehmet Ali Şeker’in kalmış olduğu evden ve yine 26/01/1993 günü Şile Ormanında gösterdiği yerden toprak altında gömülü olarak elde edilen patlayıcı madde ve bomba yapım malzemeleri gerekli inceleme sonucu: 1. kg.lık kutular içerisinde beyaz renkli toplam 8 kg. ağırlığındaki maddenin RDX ihtiva eden C4 patlayıcı maddelerden olduğu, toplam 35 kg. ağırlığında bulunan beyaz ve sarımtırak renkli maddenin ise RDX ihtiva eden C4 patlayıcı olduğu, 6 şişe sıvının Sülfirik Asit olduğu, saniyeli fitilin ise içerisinde Karabulut ihtiva eden fitillerden olduğu, İnfilaklı fitil içerisinde PETN patlayıcısı bulunduğu, 2 adet 250 gr. kağıtlar içerisinde beyaz renkli kristalize maddenin patlayıcı maddelerden Potasyum Klorat olduğu, 4 adet elektrikli fünyenin ise ana patla-

ycıların infilak işleminde kullanılan tahrip kapsüllerinden olduğu, Nobea marka kol saati ve flaş ampulünün ise saatli bomba yapımında kullanılan malzemelerden olduğu, belirtilen patlayıcı maddelerden çeşitli bomba düzenekleri yapılmakta olduğu ve bu bomba malzemelerinin terör amacı ile bulundurulduğu, muhafazaları sakıncalı olduğundan imha edilmeleri gerektiği,

Yukarıda belirtilen adreste elde edilen patlayıcı madde ve bomba yapımında kullanılan malzemelerin muhafazaları sakıncalı olduğundan Askeri imha sahasında münhal bir yerde patlatılmak ve yakılmak suretiyle imha edildiği,

03/02/1993 tarihli İnceleme ve İmha Raporunda;

23/01/1993 günü Maltepe-Küçükalya Kayalar Dervişbey Sitesi B Blok D.15 sayılı yerde M. Sait oğlu 1968 Gercüş doğumlu Mehmet Zeki Yıldırım'ın kaldığı evde yapılan arama sonucu: elde edilen niteliği belirsiz maddelerin incelenmesi sonucu:

1. şıkta belirtilen fitilin içerisinde PETN patlayıcı olan İnfilaklı fitil olduğu, 2. şıkta belirtilen 5 adet 32 parçalı haki renkli çekme pimli halkalı, fünyesi takılı ve içerisinde TNT patlayıcı bulunan Askeri tip savunma el bombası olduğu vahim ve vahamet güce sahip 2,4-3,2 saniyede infilak ettirilen bombalardan olduğu kullanılmasının tamamen yasak olduğu Askeri birliklerin işleri icabı kullandığı yapılan incelemeden anlaşılmıştır. 3. şıkta belirtilen sis bombalarının yanında çeşitli renkte duman çıkaran sis kutularından olduğu, 4. şıkta belirtilen bubi tuzağının patlayıcı maddelerin infilakı işleminde kullanılan malzemelerden olduğu, 5. şıkta belirtilen 2 adet kavanoz içerisinde bulunan toz ve topakcıklar halindeki maddenin ise Potasyum Siyanür olduğu, 6. şıkta belirtilen şişeler içerisindeki sıvı maddenin %30'luk sulu çözeltisi Hidrojen-Peroksit olduğu, 7,8 maddelerde belirtilen toz kalıp halinde bulunan maddelerin ise herhangi bir patlayıcı madde ihtiva etmeyen fotoğrafçılık maddelerinden olduğu, 9. maddede belirtilen yeşil renkli kartuşların içinde ince fitiller halinde Sevk Barutu bulunduğu, 10. şıkta belirtilen 250 gr. ağırlığındaki macunumsu maddenin ise RDX ihtiva eden C4 tipi plastik patlayıcı olduğu tespit edilmiştir. Bu bomba malzemelerinde çeşitli bomba düzenekleri yapılmakta olduğu ve terör amacı gayesi ile bulundurulduğu,

Yukarıda belirtilen adreste elde edilen bomba ve patlayıcı madde bomba malzemelerinin Askeri imha sahasında münhal bir yerde bombalar patlatılmak suretiyle, diğer patlayıcı maddeler ise yakılmak suretiyle imha edildiği,

YAKALAMA VE ZAPTETME TUTANAĞINDA

"23/01/1993 günü ilimiz, Kadıköy İlçesi, Kadıköy Emniyet Müdürlüğü, Araştırma Büro Amirliğince yapılan istihbari çalışmalar neticesi Kadıköy-Erenköy STFA Blokları, 7. Blok arka garajı içerisinde park halinde bulunan 34-BAE-08 sahte plakalı gri renkli Kartal marka oto çevresinde önceden alınan tedbirler ile anahtar ile otuyu açarak içerisine giren Süleyman Tokmaktepe isimli şahsın, 23/01/1992 günü Saat 15.00 sıralarında görevlilerimizce yakalanması ve şahsın yakalanırken kendi avuç içerisinde yazılı bulunan 305-66-38 sayılı telefon numarasını silmeye teşebbüs etmesi ve bilahare üzerinde bulunan çağrı cihazına gelen mesajlardan da aynı telefon numarasının tespit edilmesi ve bahse konu telefon numarasının PTT İstihbarat aracılığı ile kaydının tespit edilmesi üzerine aynı gün Saat 22.00 sıralarında Kadıköy İlçe Emniyet Müdürlüğü; 88-10 Kadıköy İlçe Emniyet Müdürü, 88-18, 88-19, 88-95, 88-130, 88-132 kod nolu ekipler olarak biz aşağıda isim ve imzaları bulunan görevlilerce bahse konu telefonun kaydı olan Maltepe-Küçükalya-Kayalar Beton Santrali yani Dervişbey Siteleri B-1 Blok D.15'e gelinerek daire kapısı çalınarak itildiğinde kapının açılması üzerine daire kapısına göre sağda mutfak bitişiğinde bulunan oturma odasında Şenol Devrim kod isimli kendi beyanına göre Mehmet ve Kezban oğlu 1968 Malatya doğumlu, Kamil Güngör isimli şahıs yakalanmıştır. Şahıs refakate alınarak 3 oda, 1 salon, 1 mutfak, 2 tuvalet-

ten oluşan ikamet içerisinde yapılan arama neticesinde; apartman yangın merdivenine açılan oda içerisinde;

- 1- Üç (3) adet; Z52982, Z52926 ve A37433 seri nolu seyyar dipçikli Kalaşnikof otomatik tüfek,
- 2- Bu silahlara ait onbir (11) adet şarjör,
- 3- Bu silahların yediyüzelli (750) adet 7,62 mm. çaplı dolu fişegi
- 4- Bir (1) adet uzun namlulu otomatik (ciz) 69-1-40-909635 seri nolu suikast tüfeği
- 5- Bu tüfeğe ait üç(3) adet şarjör ve mermileri
- 6- Suikast silahına ait BKNBb1Kn-An 625 seri nolu nokta dürbünü
- 7- İki (2) adet Law silahı ve bu silaha ait iki (2) adet Law roketi
- 8- Bir (1) adet RPG Roket Atar
- 9- Bu silaha ait iki (2) adet roket
- 10- İki (2) adet sevk fişegi (Pahator marka)
- 11- Bir (1) adet 9 mm. çaplı 76746 seri nolu Belçika Browning marka 14'lü tabanca ve bir (1) adet şarjörü ve bol miktarda dolu fişekleri
- 12- Bir (1) adet 9 mm. çaplı 3133709 seri nolu Irak yapısı Baretta marka tabanca ve bu tabancaya ait iki (2) adet şarjör
- 13- İki (2) adet Walter marka 9 mm. çaplı Bila seri nolu tabancalar ve bu tabancalara ait dört (4) adet şarjör ve bol miktarda dolu fişekler
- 14- Bol miktarda plastik patlayıcı maddeler
- 15- Bol miktarda kimyasal sıvı patlayıcı maddeler
- 16- Patlayıcı madde yapımında kullanılan bol miktarda patlayıcı tozlar
- 17- Bu patlayıcıların yapımında kullanılan bol miktarda fünüye-fiti ve malzemeler
- 18- Bol miktarda patlamaya hazır el yapımı bombalar ve bu bombalara ait malzemeler
- 19- Altmış yedi (67) adet 45 cal. dolu fişek
- 20- Bir adet (1) SHINWA marka el telsizi ve bu telsize ait aynı marka şarj kutusu ile iki (52) adet yedek telsiz anteni
- 21- Bir (1) adet USA marka dürbün
- 22- Üç takım armalı-rozetli, yaka numaralı kışlık ve yazlık polis resmi üniforması
- 23- Bir (1) adet polis flaması
- 24- Bol miktarda çeşitli boyutlarda oto anahtarları
- 25- Bol miktarda değişik otolara ait oto plakaları ve ruhsatları
- 26- İki (2) adet gaz tabancası
- 27- Bir (1) adet gaz maskesi
- 28- İki (2) adet (3) yeşil renkli orlondan örme kar başlığı
- 29- İki (2) adet kelepçe
- 30- Bir (1) adet kürek ve balta (Dağcı tipi)
- 31- Bol miktarda örgütsel dokümanlar
- 32- Sote mühür ve damga-kaşe yapımında kullanılan malzemeler

33- Bol miktarda yazısız, sahtecilikte kullanılan kaşeler

34- Bol miktarda çeşitli iş yerlerine ait sahte faturalar elde edilmiştir.

Şenol Devrim isimli şahıs kendi beyanına göre, Kamil Güngör isimli şahıs tarafımızdan yakalanmış, yukarıda bahse konu patlayıcı maddede, silahlar ve dokümanlar ve diğer malzemeler zaptedilmiş olup iş bu olay-yakalama ve zaptetme tutanağı yapılacak adli tahkikata esas olmak üzere üç (3) sayfadan ibaret olarak tarafımızdan olay yerinde temin ile altı okunduktan sonra imza altına alındı”ğ, belirtilmekte tutanağın tanzim tarihi 20/01/1993 gözükmele birlikte 23/02/1993 tarihinin (3) rakamının üzerinden geçilmesi suretiyle (3) rakamını (0) olarak değiştirip böylece tutanak tanzim tarihinin 23/02/1993 tarihinden 20/02/1993 tarihine dönüştürüldüğü ayrıca, bu düzeltme parafı onanmadığı,

Aynı operasyonla ilgili olarak düzenlenen 24/01/1993 tarihli Yakalama, Ev Arama ve Zaptetme Tutanağında 23/01/1993 günü saat 15.00 sıralarında ilimiz, Kadıköy İlçesi, Erenköy STFA Blokları 7. Blok Arka garajı içerisinde park halinde bulunan 34-BAE-08 sahte plakalı gri renkli Kartal marka oto çevresinde Kadıköy İlçe Emniyet Müdürlüğü Araştırma Büro Amirliği görevlilerince, otoyolu anahtarla açıp giden Süleyman Tokmaktepe sahte isimli şahıs aynı gün olayın siyasi yönü bulunması nedeniyle Müdürlüğümüze teslim edilmiş, yapılan sorgusu sonucu esas kimliğinin Mehmet Sait-Selime oğlu 1968 Gercüş doğumlu Mehmet Zeki Yıldırım olduğu, aynı zamanda İslami Hareket adlı örgüt mensubu olduğu belirlenmiştir. Sorgusuna devam edilen Mehmet Zeki Yıldırım ilimiz Bostancı İlçesi Tünel Cad. Tekfer Sitesi B Blok No:10 daire 17'nin örgüt evi olduğunu burada örgüt mensuplarının kaldığını, bu yeri gösterebileceğini bildirmesi, üzerine 26/01/1993 günü saat 09.00 sıralarında Mehmet Zeki Yıldırım yedeğe alınarak kendisine tabi olunup örgüt evi gösterilmesi istenmiş Tekfer Sitesi B Blok No:10 D.17 göstermiş olup bu yerde (İsa Kod adlı) Mehmet Ali Şeker ile (Eşref Kod adlı) Abdulaziz Ocakhan oğlu (İzzet Kod adlı) Mehmet Şah Çınar (Rafet kod adlı) Mehmet Can Dizek ve (İsmet kod adlı) Yusuf (Altun) isimli örgüt mensupları yakalanmışlardır.

Bahse konu evde yapılan aramada (25) kg. C4 plastik patlayıcı, (8) kutu (1) kg. olmak üzere toplam (8) kg. C4 plastik patlayıcı, (6) şişe sülfirik asit, (1) adet 2 m. limon renkli saniyeli fitil, (1) m sarı renkli saniyeli fitil (2) adet içerisinde patlayıcı bulunan intihar belkemer, (4) adet elektrikli füyne, (1) adet seiko marka kol saati (5) adet flaş ampülü, (250) gr. toz madde (250) gr. siyanür ile (1) adet 7,62 m.çaplı 1980 model WT 45748 seri nolu otomatik Polonya yapısı kalaşnikof tüfek ve şarjörü ve (20) adet fişek, (1) adet (9) m. çaplı parabellium tip Çekoslovak yapısı Ceska marka 121549 seri nolu 16'lı tabir edilen tabanca şarjörü (7) adet-mermisi, (1) adet 9 mm çaplı brezilya yapısı (PT) 1992 model tabanca, marka seri numarası kazınmış tabanca şarjörü ve (7) adet mermisi, (1) adet 9 mm. çaplı Brezilya yapısı (PT) 1992 model takorruf marka seri numarası kazınmış tabanca şarjörü ve (6) adet mermisi elde edilmiş başkaca suç unsuruna rastlanmamış olup elde edilen malzemeler geçici olarak zaptedilmiş yakalanan sanıkların ise şubeye haklarında yasal işlem yapılmak üzere celp edildiklerine dair iş bu yakalama ev arama ve zabt etme tutanağı tanzim altına alındı”ğ belirtilmekte olup tutanak tanzim tarihinin 24.1.1993 olduğu ancak, (4) rakamı üzerinde bir kaç kez geçilmesi suretiyle yazıldığı ve paraf bulunmadığı, ayrıca görüldüğü gibi operasyona 23.1.1993 günü başlandığı Mehmet Ali Zeki Yıldırım'ın yedde alınarak Bostancı ilçesi Tünel cad. Tekfer sitesi B Blok daire 17'de 26.1.1993 günü aramanın yapıldığı belirtilmektedir. Oysaki tutanak tanzim tarihi 24.1.1993 tür. Bu nedenle 26.1.1993 günü aranan ilgili daire hakkında 24.1.1993 tarihinde tutanak tanzim edilmesi mümkün değildir.

95-) Ankara Valiliği Emniyet Müdürlüğü 28/05/1997 tarih ve 1997/3747 sayılı yazılarıyla,

“Uğur Mumcu'nun otosunun olaya müteakip DGM Savcısının sözlü talimatlarıyla Emniyet

Müdürlüğüne muhafaza edilmek üzere getirildiği, halen Müdürlüğümüzde muhafaza altında bulunduğu, bugüne kadar da Müdürlüğümüzde otoyol almak üzere sahiplerinden herhangi bir miracaat olmadı” kayıtların tetkikinden anlaşılmıştır. (EK: 11/1912)

Komisyonomuza bilgi veren Adalet Bakanı Şevket Kazan, Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili olarak resmi hüviyete haiz biri tarafından kendisine gönderilen ihbar mektubunu savcılığa teslim ettiğini ifade etmesi üzerine Komisyonomuzun 29/05/1997 tarih ve A.01.1.GEÇ.10/86-177 sayılı yazı ile bahse konu ihbar mektubunun 1 suretinin Komisyonomuza gönderilmesi talep edilmiş ancak, rapor tanzim tarihine kadar gönderilmediği,

96-) Uğur Mumcu'nun Harp Akademisinde 14/01/1993 tarihinde yaptığı konuşmayı içeren video bant'ın çözümünde, Uğur Mumcu'nun uyuşturucu-silah kaçakçılığı ile terör arasındaki ilişkiyi anlattıktan sonra,

Bütün bunlar, tabii, maalesef çok acı; bu propagandaya alet olmaktadır. Buna karşı yayın yapan, PKK'yı sergileyen yayınlar da yine çeşitli çevrelerde baskıyla karşılaşmaktadır. Örneğin; ben hayatımda tehdit almadığım gün yadırgıyorum; telefonda, yazılı ve sözlü. Telgrafla tehdit; düşünebiliyor musunuz? Geçenlerde, Hasan Mezarıcı diye bir milletvekiliyle tartışmaya çıktık HBB televizyonunda, telgraf geliyor; “yakında öldürüleceksiniz” diyor. Mektubu alıyorum, telefonu da alıyorum. Bunlar terör örgütü. Yani, bizde şu anlayış vardır; -biraz da ona değinmek isterim- terörün sağı solu olmaz, katilin sağcısı, solcusu olmaz; katil'katildir” görüşünü dile getirdiği, (EK: 11/1905-1911)

97-) Komisyonomuzun 29/05/1997 gün ve 10/86-177 sayılı yazısı ile Ankara DGM Savcılığından Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın “ bir kamu görevlisinin Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili açıklamaları hakkındaki belgeyi DGM Savcılığına gönderdiği hususundaki Meclis tutanaklarındaki açıklamaları” sorulmuş, DGM'nin 30/05/1997 tarih ve B-1997/583 sayılı yazıları ekinde 06/06/1988 tarihli Müsteşar Sami Güner imzalı Orhan Yağar ile ilgili bilgi notu bulunduğu, 13/11/1996 tarih ve Şevket Kazan'a hitaben yazılı Şenkaya Kapalı Cezaevi Memurluğunda Cezaevi idare memuru Abdullah Yetkin “basın ve medyada izlediğim kadarıyla Cumhuriyet Gazetesi Köşe Yazarı Uğur Mumcu suikastı ile çok yakında resmi ve üniformalı bir kişinin tanıklık yapacağını beyan etmiş; Bu konu ile tanıklık derecesinde değilse de bazı olayların bulunmuş olduğum ortamda konuşulduğunu ve akibetinde sanırım iki veya üç hafta içerisinde bir feci bombalama olayıyla hayatına son verildi. Bu uzun süreden beri bende bir boşluk ve vicdan muhasebesiyle baş başa kalmamı yarattı ve sonucunda huzursuz oldum. Olay üzerine yapabileceğim tanıklık konusunda veya bilgilerimi can güvenliğim sağlarsa ne kadar faydalı olup olmayacağım konusunda kesin bir sözüm olmamakla beraber bildiklerimi Şenkaya Cumhuriyet Başsavcısı Orhan Usta (33211)'ya verebilirim” içerikli yazı bulunduğu, aynı kişinin 25/02/1997 tarihli DGM Cumhuriyet Savcısı Hamza Keleş tarafından alınan ifade tutanağı yazıya eklenmiştir.

Sözkonusu tutanakta Türkiye'de bulunan organize suç örgütleri ve bu örgüt adına basına çıkan kişilerin cezaevindeki duyularını uzun uzun sıraladıktan sonra Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili “hiçbir bilğim yoktur, kimlerin yaptığını ve nasıl gerçekleştiği yolunda herhangi bir bilğim yoktur. Tanığa Adalet Bakanlığına hitaben yazmış olduğum 13/11/1996 tarihli mektubu gösterildi. “doğrudur bu mektubu ben yazmışım” dedi. Ayrıca, Oltu Cumhuriyet Başsavcılığınca alınan 31/01/1997 tarihli ifadesi okundu “bu ifade de bana aittir” dedi. Can güvenliği konusunda diyecekleri soruldu: Benim size anlattığım bilgileri kendi daire amirlerimin bilmemesi için ben öyle söylemişim yoksa, beni Uğur Mumcu olayı ile ilgili haricen tehdit eden herhangi bir kimse yoktur zaten, Uğur Mumcu'nun öldürülmesi olayı ile ilgili herhangi bir net bilğimde yoktur dedi. Devamla: Orhan Yağar'la benim herhangi bir ilişkim yoktur Orhan Yağar'ı ben sadece Amerikan Konsolos-

luğunda-DEA yazan bölümde görmüştüm kendisi ile ortada da konuşmadım daha sonra bu şahısla herhangi bir ilişkim irtibatım olmadı. Avrupa'da da bu şahısla benim herhangi bir ilişkim olmadığı" nı beyan ettiği anlaşılmıştır. (Ek : 11/1913-1917)

MUMCU CİNAYETİ İLE İLGİLİ "ÜLKEMİZİN ÇEŞİTLİ YÖRELERİNDE İŞLENMİŞ FAİLİ MECHUL SİYASİ CİNAYETLER KONUSUNDAKİ 10/90 SAYILI ARASTIRMA KOMİSYONU" NUN TESPİT ETTİĞİ HUSUSLAR:

24.1.1993 günü saat 13.30 sıralarında Ankara İli Çankaya İlçesi Gaziosmanpaşa Karlı Sokak No : 63 önünde park halinde iken önceden yerleştirilmiş patlayıcı maddenin infilakı sonucu parçalanan 06 YR 245 Plakalı Renault Marka otomobil içerisinde sahibi Gazeteci-Yazar Uğur Mumcu hayatını kaybetmiştir.

Olayın akabinde, patlamadan mütevellit çevreye dağılan parçalar Ankara Emniyet Müdürlüğünün 1.2.1993 tarihli yazısına göre uzman personeller tarafından toplanarak, laboratuvar incelemeleri yapılmak üzere Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Daire Başkanlığına gönderilmiş ve alınan ekspertiz raporunda netice ve kanaat olarak; "patlayıcı maddenin RDX olduğu ve teröristlerin inceleme ve pratik yapmaları halinde bombayı 30-45 saniye arasında aracın altına yerleştirmelerinin mümkün olduğu, bütün bağlantıları hazırlanmış el yapısı ateşleme sistemi-ne sahip bombaya misina veya iplik bağlanarak hazır hale getirilip arabaya montajı sırasında zaman kaybını önlemek için yüksek güçte haporlörde kullanılan mknatis irtibatlandırılarak, dışarıdan araba alt seviyesinden ufki olarak bakılsa dahi görülmeyecek şekilde alttaki iki şasenin arasındaki boşluğa yerleştirilmiş ve misina veya ipliğin diğer ucu vites kolu leviyesine bağlanmış, 1. vitesdeki arabanın vites kolunu boşa almak için geriye çektiğinde vites kolu levyesine bağlı olan misina 2-2.5 cm. civarında öne doğru hareket edip bombanın patlamasını sağladığı belirtilmiştir.

Bu olaydan sonra Ankara Emniyet Müdürlüğü tarafından birçok şahıs gözlem altına alınmıştır. Bu arada Uğur Mumcu cinayetinden 4 gün önce 20.1.1993 günü İstanbul'da Mehmet Zeki Yıldırım isimli şahsın ifadelerinden yola çıkılarak Radikal görüşleri benimseyen ve dini esaslara dayalı şeriat devletini kurmak için eylemler yapan İslami Hareket adlı örgüte yönelik İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından operasyonlar başlatılmıştır. Bu şahıslar yakalandıktan sonra Uğur Mumcu hadisesinin vukuu bulması üzerine bu örgüte yönelik olarak Ankara'da da operasyonlar yapılmış, bu cümleden olmak üzere Ankara'da Necmi Aslan 30.1.1993 tarihinde yakalanmış, bu şahsın İstanbul'da yakalanan İslami Hareket Örgütü Üyeleri ile irtibatlı olduğunun anlaşılması üzerine İstanbul'da yakalanan İslami Hareket Örgütüne Mensup Mehmet Kaya, Ayhan Usta, Mehmet Zeki Yıldırım, Mehmet Ali Şeker, Hüsnü Yazgan, Gudbettin Gök, Fahrettin Baytap Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinin talebi üzerine Ankara'ya getirilerek Uğur Mumcu olayı ile ilgili olarak sorgulanmış ve Necmi Aslan'la yüzleştirme yaptırılmıştır.

Komisyonumuz kurulduktan sonra tüm Faili Meçhul Siyasal Cinayetlerde olduğu gibi Uğur Mumcu hadisesiyle ilgili evraklar Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinden istenilmiş, gelen dosyanın Komisyonumuzca incelenmesi sırasında ilk bakışta 2 husus tespit edilmiştir.

1. Komisyonumuzca ilk bakışta fark edilen husus İstanbul Emniyet Müdürlüğünün İslami Hareket adlı Örgüte yönelik olarak yaptıkları operasyonlar sırasında tutulan yakalama "ev arama zaptetme tutanağı" başlıklı bir yazı olmuştur. Bu yazıda aynen 23.1.1993 günü saat 15.00 sıralarında İlimiz, Kadıköy İlçesi Erenköy STFA blokları 7 blok arka garajı içerisinde park halinde bulunan 34 BAE 08 sahte plakalı gri renkli kartal marka oto çevresinde Kadıköy İlçesi Emniyet Müdürlüğü araştırma büro amirliği görevlilerince otuyu anahtarla açıp binen Süleyman Tokmaktepe sahte isimli şahıs aynı gün olayın siyasi, yönü bulunması nedeniyle müdürlüğümüze teslim edilmiş, yapılan sorgusu sonucu esas kimliğinin Mehmet Sait-Selime oğlu 1968 Gercüş doğumlu Mehmet Ze-

ki Yıldırım olduğu aynı zamanda İslami Hareket adlı örgüt mensubu olduğu belirlenmiştir. Sorgusuna devam edilen Mehmet Zeki Yıldırım ilimiz Bostancı ilçesi Tünel, Cad. Tekper Sitesi B-Blok No : 10 daire'nin örgüt evi olduğunu burada örgüt mensuplarının olduğunu kaldıkları bu yeri gösterebileceğini bildirmesi üzerine 26.1.1993 günü saat 09.00 sıralarında Mehmet Zeki Yıldırım yede alınarak kendisine sorulup örgüt evi gösterilmesi istenmiş Tekfer Sitesi B-Blok No : 10 daire 17 göstermiş olduğu bu yerde (İsa) Kod adlı Mehmet Ali Şeker ile (Eşref) kod adlı Abdul Aziz Ocakhan oğlu, (İzzet) kod adlı Mehmet Şahçınar, (Rafet) kod adlı Mehmet Candirek, (İsmet), kod adlı Yusuf Altun isimli örgüt mensupları yakalanmışlardır.

Bahse konu evde yapılan aramada (25) kilogram (C4) Plastik Patlayıcı (8) kutu (1) kilogram olmak üzere toplam (8) kilogram olmak üzere (C4) plastik patlayıcı, (6) sülfirik asit, (1) adet 2 miligram renkli saniyeli fitil, (1) m sarı renkli saniyeli fitil (2) adet içerisinde patlayıcı bulunan intihar belkemer, (4) adet elektrikli finye, (1) adet neko marka kolsaati, (5) adet flor ampirli, (250) gram toz madde (250) gram siyanür ile (1) adet 7.65 milimetre çaplı 1980 maden WT 45748 seri nolu otomatik Polonya yapımı kalaşnikof marka tüfek ve şarjör ve 20 adet fişek, (1) adet 9 mm çaplı parabellum tipi Çekoslovak yapısı Ceska marka 121549 seri nolu 16'lı tabir edilen tabanca şarjörü, (7) adet mermisi, (1) adet 9 mm çaplı Brezilya yapısı (PT) 1992 model tokorruif marka seri numarası kazınmış tabanca şarjörü ve (7) adet mermisi, (1) adet 9 mm çaplı Brezilya yapısı (PT) 1992 model tokorruif marka seri numarası kazınmış tabanca şarjörü ve (6) adet mermisi elde edilmiş başkaca suç unsuruna rastlanmamış olup elde edilen malzemeler geçici olarak zaptedilmiş yakalanan sanıkların ise şubeye haklarında yasal işlem yapılmak üzere celp edildiklerine dair iş bu yakalama ev arama ve zabt etme tutanağı tanzim altına alındı 24.1.1993 saat 11.00 de denilmekte ise de; 24 tarihi ekteki belgeden de anlaşılacağı üzere 26 iken, 24 yapılmış gibi okunmaktadır.

Yine bu operasyon sırasında tutulan başka bir "muavafakatlı ev arama ve yakalama tutanağında" aynen; "müdürlüğümüzce sürdürülen bir tahkikatla ilgili olarak yapılan çalışmalar neticesi yasadışı İslami Hareket Örgütü mensubu Sait oğlu 1968 Batman doğumlu Mehmet Zeki Yıldırım yakalanarak gözlem altına alınmış, yapılan sorgulamasında ilimiz Üsküdar ilçesi Kısıklı Emniyet mahallesi Aziziye sokak No : 11/4 sayılı evi yasadışı örgütün elemanlarının barınması için kiraladığını ve bu şahısları burada barındırdığını belirtmesi üzerine yasadışı örgüt mensuplarının yakalanıp, suç ve suç unsurlarının ele geçirilebilmesi için 23.1.1993 günü saat 07.00 sıralarında belirlenen adrese Mehmet Zeki Yıldırım'da refakata alınıp gelindiğinde zil çalınıp kendimizi tanıtıp, durum anlatıldığında, kapıyı açan Rahim-Mevlûde oğlu 1970 İst. doğumlu Sedat Kosova'nında muvafakati alınarak içeriye girildiğinde, üç oda ve 1 salon ile müstemilâtında yapılan aramada, herhangi bir suç ve suç unsuruna rastlanmamış, aramaya son verildikten sonra, ayrı ayrı odalarda yatmakta olan, Mahmut-Hamdiye oğlu 1974 Gercüş doğumlu Adnan Günaydın Abdullah-Meryem oğlu 1967 D. Bakır doğumlu Aziz Yakut ile Cevdet-Ayden oğlu 1972 Artvin-Borçka doğumlu Cumhuriyet Ergün ve Sedat Kosova (Toplam 4 kişi) tahkikata esas olmak üzere müdürlüğümüze celp edildiklerine dair iş bu "muavafakatlı ev arama ve yakalama tutanağı" mahallinde tanzim edilerek altı birlikte imza edildi. 23.1.1993 saat 07.30 olarak yazıldığı görülmekte ise de aslında 27 tarihinin gözle görülebilir bir şekilde ekteki (belgedede görüldüğü üzere) elle 23 olarak değiştirildiği görülmüştür.

Daha sonra ayrıntılı bir şekilde İslami Hareket Örgütüne yönelik İstanbul Emniyet Müdürlüğünün yaptığı operasyonun 20.1.1993 günü başladığı resmî evrakla da sabit olmasına rağmen ilk tutanakta bu operasyonun 23.1.1993 tarihinde başladığının belirtilmesi bir yana; bu operasyonun 23.1.1993 tarihinde başladığı kabul edilse bile bu tutanaklar arasında çelişkiler ve tahrifatlar söz konusudur.

a) Birinci tutanakta İstanbul Emniyet Müdürlüğünün operasyonu 23.1.1993 günü başlattıklarını belirtmelerine rağmen aynı tutanağın içerisinde Mehmet Zeki Yıldırım'ın 26.1.1993 günü ye-

de alınarak örgüt evine gidildiği belirtilmiş, 26.1.1993 günü örgüt evine gidildiğinin belirtildiği bu tutanağın sonuna 24 tarihi konulmuştur.

b) İlk tutanağa göre İslami Hareket Örgütüne yönelik operasyon 23.1.1993 günü 15.00 sıralarında başlamış ve Süleyman Tokmaktepe sahte isimli Mehmet Zeki Yıldırım'ın yer göstermesi üzerine yakalanan ve bu konuda ikinci tutanak tutulan Ayhan Usta, Serdar Altun, Fahrettin Baytap'ın yakalama tutanaklarında 23.1.1993 günü saat 7.30 yazılmıştır. Yani bu resmî ve tahrifatlı tutanaklara göre İslami Hareket Örgütü Mensubu olup, ilk olarak resmî evraklara göre 23.1.1993 günü saat 15.00 sıralarında yakalanan ve verdiği ifade ile diğer örgüt mensuplarının yakalanmasına sebep olan Mehmet Zeki Yıldırım yakalanmadan daha önce sabah saat 7.30 da kendi ifadesiyle yakalatacağı şahıslar yakalanmış gözükmektedir.

2. Komisyonumuzca Uğur Mumcu olayına ait Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinden gönderilen dosya incelendiğinde Ayhan Aydın isimli bir tanığın 31.1.1993 günü Emniyet Müdürlüğüne müracaat ederek Uğur Mumcu olayı olduğu sırada olay yerinde olduğunu belirterek bildiklerini anlattığı görülmüştür. Bu şahıs Emniyet Müdürlüğüne vermiş olduğu 31.1.1993 günlü ifadesinde aynen; "Ben yukarıda belirttiğim adreste eşim ve bir çocuğumla birlikte ikamet etmekteyim, değişik serbest işlerde çalıştım, şu anda boşta geziyorum, Uğur Mumcu'nun öldürüldüğü 24.1.1993 günü evimden iş bulabilmek gayesiyle ayrıldım, değişik yerlerde iş aradım ama bulamadım, ben ne iş olsa yaparım, kömür, odun, ve eşyada taşıırım, bunun için evimden çıkarken çuval ve ip aldım, iş bulamayınca Karlı sokağın üst tarafında bulunan cami inşaatı aklıma geldi, çünkü ben 8 nci ayda burada bir kaç gün çalışmıştım. İş bulabilmek maksadıyla bu camiye geldim, fakat burada bana göre iş olmadığını öğrendim, caminin alt tarafında bulunan Karlı Sokağın köşebaşındaki "Dede Efendi" isimli kebabçıya geldim, dışarıda garson kıyafetli bir şahıs içeriye ayran taşıyordu, ben yanına yanaşıp, "Hemşerim Benim Altıbin Türk Lirası Param Var, Bana Bununla Bir Yemek Verebilir misin" dedim, o da bana hitaben içeride bulunan sakallı şahıs göstererek buranın sahibinin bu şahıs olduğunu söyledi bende kendisine altı bin liram olduğunu bana bu paraya karşılık yemek verip veremeyeceğini söyledim, o da bana ayıp ediyorsun hemşerim, sen dışarıda bekle ben sana yemek getireyim dedi, tahminen 10 dakika kadar bekledim ve bana yemek getirdi, bende kıyafetim düzgün olmadığı için yemeğimi alarak dışarıda bulunan taksi durağının köşe başına geldim, taksi durağında bir bardak su içtim ve yemeğimi yemeğe başladım, o esnada elinde bir kola şişesiyle aynı zamanda kolayı içen "1.65-1.70 cm. Boyunda, Esmer, 30-35 yaşlarında, düz ve normal saç traşlı, bıyıklı, tahminen 70 kg. ağırlığında, sol yanağının kulak ve favorisinin olduğu yerde iyileşmiş elips şeklinde 3-4 cm. eninde boyu 1 cm. ebadında bir yara izi bulunan, siyah gözlüklü, siyah deri mont, kot pantolon, koyu mavi atkı bulunan, bozuk lisanlı benim bildiğim kadarı ile şark lisanlı" bir şahıs gelerek bana hitaben "Hemşerim buralı mısın?" dedi bende kendisini ilgilendirmediğini söyledim, bunun üzerine bana "Bende Doğuluyum-Hemşeri Sayılırız" dedi, bende işsiz olduğumu işsiz olduğum için burada iş aradığımı söyledim, tekrar bana "Bizde İş Var, Gel Bizimle Çalış, Bizde Sanada Ailenede İş Var" dedi. Bende bu adamdan adres ve telefon istedim, bunun üzerine bana "Bizim yerimiz belli değil, sen telefonunu bize ver biz seni iş olduğu zaman ararız dedi" ben evimin telefon numarasını verdim, o esnada lacivert bir Doğan marka hususi araba geldi, arabayı çok iyi gördüm, çünkü arabanın lastiği neredeyse yere oturmak üzereydi, yani patlamıştı, yanımdaki adam beni süzüyordu ve rengi değişmişti, korkulu bir görüntüsü vardı, o esnada adam beni lafa tutuyordu ve dolayısıyla beni meşgul etmeye çalışıyordu, ben gözümü lacivert Doğan otodan ayırıyordum, lacivert doğan otodan iki kişi çıktı, bunlardan şoför olan, "1.60 cm. boylarında kumral buğday tenli, saçları kestane rengi, göz rengini göremedim, büyük ve sakalı olmayan, siyah beyaz çizgili kumaş palto, siyah kumaş pantolon, "vardı, diğer şahıs ise "siyah deri montlu, kıvrırcık siyah saçlı, siyah pantolonlu, arkası bana dönük olduğundan yüzünü hatırlayamıyorum" yalnızca manto-

nun içerisinde bir şey gizliydi, çünkü sol eli devamlı karnında bulunuyordu, her iki şahısta arabanın patlayan lastiğini değiştirmek için arabaya kriko vurdular, çok seri bir şekilde somunları çıkarttılar, o esnada şoför diğer şahsa, "Mistik Arabanın Altına Somun Kaçtı" dedi, bunun üzerinde deri montlu şahıs Uğur Mumcu olduğunu sonradan öğrendiğim şahsın arabasının altına girdi ve burada tahminen bir dakika kadar kaldı, bu şahıs arabanın altından çıktıktan sonra benim yanımdaki adam yanımdan ayrılarak sağda bulunan aşağı kesimdeki sokağa doğru yürüterek devam etti, o sırada lastiği patlayan arabanın lastiği değişmişti, o sırada adam yürümüş olduğu istikamete doğru gitti, aradan 10-15 dakika kadar geçmişti yani saat 13.20 sıraları idi, adamlar benim yanımdan saat 13.05 de ayrıldılar, bunun üzerinden 10-15 dakika kadar geçmişti, üzerinde gri renkli palto, kahverengi çizgili renkli pantolon bulunan tahminen 45 yaşının üzerinde, gri yani tam ağarmayan saçlı, bıyiksız, şişmanca, şapkası olmayan atkısı olup olmadığını farkedemedim, elinde hiç bir şey olmayan yani elleri boş, bir erkek şahıs, kurşuni metal renkli, Renault marka otonun yanına geldi, otonun kapısını açtı, bu esnada karşı evden bir kadın balkonmuydu, camlıydı kesin hatırlamayacağım, bir bayan bir şeyler söyledi, ne söylediğini farkedemedim, adamda ona tamam canım dedi, adam arabanın kapısını açarak otonun içine bindi, o arabaya bindiği zaman yanımdan da bir araba geçti, arabanın rengini ve markasını hatırlayamıyorum, çocuk önde, yani arabada bir çocuk vardı ve çocuk arabanın sağ tarafında önde bulunuyordu, 40-45 yaşlarında da bir şahıs arabayı kullanıyordu, bu araba buradan geçtikten sonra, otonun yani patlayan otonun içinde bulunan şahıs "Sağ elini vites koluna atar atmaz araba infilak etti-patlama esnasında araba bir metre kadar yerinden yükseldi, ondan sonra havadan et ve metal parçaları gelmeye başladı, patlama esnasında mavi bir duman çıktı-bu duman birden çıkıp kayboldu, ondan sonra ben oradan kalktım, karlı sokağın bulunduğu sokağın üst tarafındaki ana caddeye çıktım-burada bulunan caddedeki bakkaldan bir şişe su aldım-içtim ve buradan uzaklaştım" ve doğruca evime gittim, ertesi gün korkumdan hiç biryere çıkmadım, itfaiye Meydanında bulunan eski eşya satın alan şahıslardan birine telefon ederek evimde bulunan televizyonumu sattım, yine korkumdan 8 gün dışarıya çıkmadım, bu gün yani 31.1.1993 günü de polise giderek durumu anlattım benim bu olay hakkında söyleyeceklerim bunlardan ibarettir, bilgim ve gördüklerim bu kadardır, dedi, tanık olarak alınan ifadesinde hiç bir cebir ve şiddet yapılmadığını, tanık olarak alınan ifadesini tamamen hür olarak ve serbest biçimde verdiğini beyan etti, ifadesini okudu, doğruluğunu imzası ile tasdik etti ve edildi. 31.01.1993 Saat : 19.30" denilmektedir.

Bu şahsın bu beyanı üzerine İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılan operasyon sırasında yakalanan ve Ankara'ya getirilen İslami Hareket Örgütünün militanları ile yüzleştirme yapıldığı ve bu yüzleştirme sırasında tanık Ayhan Aydın'ın Uğur Mumcu'nun arabasının altına bomba koyanların Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta olduğunu teşhis ettiği ve bu teşhis üzerine bu şahıslarla ilgili İstanbul Emniyet Müdürlüğünden gelen cevabı yazıda Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta'nın 24.1.1993 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğünde gözetim altında olduğunu bildirilmesi ve tanık Ayhan Aydın'ın beyanlarının doğru olmadığını bildirildiği görülmüştür.

Komisyonumuz bu şahsın dinlenmesini gerekli görmüş ve adı geçen şahısların bilgisine başvurulması sırasında Komisyonumuz Uğur Mumcu suikastında görgü tanığı olarak adı geçen Ayhan Aydın'ın adresinin tespit edilerek Komisyonumuza bildirilmesi istenilmiş ve daha sonra yetkililerce Ayhan Aydın'ın adresinin tespit edilerek bildirileceği ifade edilmiştir.

Bununla birlikte tanık Ayhan Aydın'ın açık adresinin tespit edilerek Komisyonumuza bildirilmesi 15.9.1993 tarih A.01.1.GEÇ/99-198 sayılı yazımız ile Ankara Emniyet Müdürlüğünden talep edilmiş, ancak bu yazımıza anılan Müdürlükten herhangi bir cevap gelmemiştir.

Komisyonumuz, tanık Ayhan Aydın'ın adresinin tespit edilerek bildirilmesini beklerken Ayhan Aydın'ın 20.9.1993 tarihinde TRT1 inci kanalda yayınlanan Ateş Hattı Programına çıkarıldı-

ğına tanık olmuştur. Olay bununla da kalmamış, 21.9.1993 sabahı tanık Ayhan Aydın polis nezaretinde Komisyonumuzun TBMM’de bulunan çalışma salonunun kapısına getirilerek bırakılmıştır. Oysa, Komisyonumuz yukarıda da belirtildiği gibi tanık Ayhan Aydın’ın mevcuden getirilmesini polisten talep etmemiş, sadece adresinin tespit edilerek Komisyonumuza bildirilmesini istemiştir.

Tanık Ayhan Aydın’ın mevcutlu olarak Komisyonumuza polis nezaretinde getirilip bırakılması üzerine gündemimizde o gün herhangi bir toplantı olmamasına rağmen Komisyonumuz gündemsiz olarak toplanmış ve tanık Ayhan Aydın’ın bilgisine başvurmuş, Gazeteci-Yazar Uğur Mumcu’nun öldürülmüş olduğu yerde Komisyonumuzca tanık Ayhan Aydın ile birlikte uygulama yapılmış ve ifadesinin tutarlı olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Tanık Ayhan Aydın 21.9.1993 tarihinde Komisyonumuzca alınan ifadesinde; “kendisini iki polisin evinden alarak Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğüne götürdüklerini, beş dakika kadar burada beklettikten sonra kendisine birşey sorulmadan Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumuna getirilerek Ateş Hattı Programına çıkarıldığını, TRT’ye götürülüş nedenini bilmediğini, programa çıkarıldığı sırada kendisini getiren polislerin de program sırasında içeride olduklarını, kendisine içeride komisyon kurulmuş seni bekliyorlar dediklerini, içeri girdiği zaman komisyon falan olmadığını yarım saat kadar yaptığı görüşmeden sonra kendisine polis tarafından bir tutanak imzalatıldığını ve bu tutanağı okumadığını, Uğur Mumcu’nun öldürülmesinden sonra İzmit’e hiç gitmediğini devamlı Ankara’da ikâmet ettiğini” beyan etmiştir.

Bu olay üzerine Komisyonumuzca 22.9.1993 tarih A.01.1.GEÇ/105-208 sayılı yazımızla Ankara Emniyet Müdürlüğünden tanık Ayhan Aydın’ın sabit ikâmetgah adresinin tespiti istenildiği halde adı geçenin evinden alınarak 20.9.1993 tarihinde TRT1 kanalda yayınlanan Ateş Hattı Programı çekimine götürüldüğü, program yayımlandıktan sonra Komisyonumuzun TBMM’deki toplantı salonuna mevcuden getirildiği ve yazılı talebimizin bu şekilde anlaşılıp uygulanmasının sebeplerinin Komisyonumuza bildirilmesi istenilmiştir.

Ankara Valiliği Emniyet Müdürlüğünden alınan 28.9.1993 tarih 1993/12298 sayılı cevabı yazıda “... belirtilen sebepleri içeren yazınız ilimiz Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettirilmiştir.” şeklinde ve talep konumuzla hiç ilgisi olmayan bir cevap verilerek Komisyonumuzun çalışmaları engellenmeye çalışılmıştır.

Tanık Ayhan Aydın’ın sadece adresinin tespiti istenilmesine rağmen Ankara Emniyet Müdürlüğüne bu talebimiz yerine getirilmeden, kendisi evinden alınarak 20.9.1993 günü Ateş Hattı Programına çıkarılıp, bilahare mevcutlu olarak ertesi günü sabahleyin Komisyonumuzun TBMM’de bulunan çalışma salonuna getirilmiş olmasının nedenleri Komisyonumuzun 11.11.1993 tarih A.01.1.GEÇ/153-277 sayılı yazısı ile İçişleri Bakanı Sayın Nahit Menteşe’nin adına yazılan yazımızla sorulmuş,

İçişleri Bakanı Sayın Nahit Menteşe imzası ile gönderilen cevabı yazıda ise “Komisyon Başkanlığınızın sürpriz tanık olarak adı geçen Ayhan Aydın’ın ikâmetgah adresinin bildirilmesi talep edilen yazısı Ankara Emniyet Müdürlüğüne ulaşır ulaşmaz görevlilerce, derhal tahkikata başlanılarak, 31.1.1993 tarihli ifade tutanağındaki adresinde bulunup bulunmadığının teyidi cihetine gidildiği, yapılan araştırmalar sonucu dengesiz yapıya sahip olan adı geçenin eşi ve çocuğunu terk ederek memleketine gittiği, evinde kalmadığı, muhtelif akraba ve arkadaşlarının yanında kaldığının belirlendiği, 15.9.1993 tarihi itibarı ile İstanbul iline gittiğinin tespit edilmesi üzerine, yakınları ile kurulan koordine sonucu 18.9.1993 tarihinde Ankara’ya geldiğinin öğrenilmesi ile derhal kendisi ile irtibata geçildiği, 21.9.1993 tarihli Komisyon Başkanlığında hazır olabileceğini belirtmesi üzerine kendisine yardımcı olunarak toplantı salonumuzda hazır bulundurulduğu, talebiniz ile adı geçenin Ankara’ya geliş tarihi arasında zaman farkı bulunduğundan, bir aksama olmaması için bu şe-

kilde bir işleme baş vurulduğu anlaşılmıştır.” şeklinde bir açıklamada bulunulmuş ve Komisyonumuzun talep ettiği konuya açık net bir şekilde cevap verilmediği gibi, Komisyonumuzun sormuş olduğu konunun farklı alanlara çekilmesi sağlanarak bu konuda ihmali olan kişilerin ihmalleri saklanmış olmaktadır.

Tanık Ayhan Aydın'ın 20.9.1993 günü saat 21.15'de TRT1 inci kanalda yayınlanan Ateş Hattı Programına çakırılarak program yapımcısı Reha Muhtar tarafından tanığın yüzünün 60 milyon kişiye açıkca gösterilerek adeta sorgulanır biçimde bilgisine başvurulması ve kamuoyunda çelişkili bilgiler veren bir kişi imajı yaratılmış olması üzerine, Komisyonumuzca 22.9.1993 tarih 104-207 sayılı yazımızla TRT Genel Müdürlüğüne bir yazı gönderilerek 24.1.1993 günü Uğur Mumcu'nun öldürülmesinden sonra yapılan çekimlerle, 20.9.1993 günü yayınlanan Ateş Hattı Programının video kayıtlarının Komisyonumuza gönderilmesi ve program yapımcısı Reha Muhtar ile Celal Kazdağlı'nın Komisyona bilgi vermek üzere müracaatları talep edilmiştir.

TRT Genel Müdürlüğünün 27.7.1993 tarih 4844 sayılı yazıları ile video bantları Komisyonumuza teslim edilmiş fakat adı geçen kişilerin Komisyonumuza müracaat etmemeleri üzerine 11.10.1993 tarih A.01.1.GEÇ/123-219 sayılı yazımız ile Reha Muhtar ve Celal Kazdağlı'nın Komisyonumuzun 13.10.1993 tarihinde yapacağı toplantıda hazır bulunmaları TRT Genel Müdürlüğünden istenilmiş ise de bu kişiler anılan tarihte yine Komisyonumuzda hazır bulunmamışlardır.

Bu defa Komisyonumuzun 13.10.1993 tarih A.0.1.1.GEÇ/127 sayılı yazısı faksla TRT Genel Müdürlüğüne gönderilerek adı geçen şahısların 18.10.1993 tarihinde Komisyonumuzun TBMM'de mevcut çalışma salonunda hazır bulunmaları istenmiştir.

Ateş Hattı Programının yapımcıları Reha Muhtar ve Celal Kazdağlı, Komisyonumuzun çalışma salonunda 18.10.1993 günü hazır bulunmuşlar ve adı geçenlerin bilgisine baş vurulmak istenilmişse de Reha Muhtar Komisyonumuzun Başkan ve üyeleri sorularına kaçamak cevap vermeye çalışmış, kendisinden konu ile doğrudan ilgili bilgi alınması mümkün olmamıştır.

Komisyonumuzca 21.9.1993 tarihinde dinlenen tanık Ayhan Aydın eski ifadesinde ısrar etmiş ve poliste vermiş olduğu ifadesinin aynısını komisyonumuza da tekrar etmiştir.

Tanık Ayhan Aydın'ın ifadesindeki ısrarı gözönünde tutulduğunda tutanaklarda bulunan tahrifatlar önem kazanmıştır, çünkü bu tanığın ifadesinin doğru olmadığına İstanbul Emniyet Müdürlüğünün tanığın tespit ettiği ve Uğur Mumcu'nun arabasının altına bombayı koyduğunu söylediği Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta'nın 24.1.1993 tarihinde kendilerinde gözlem altında olduklarını belirten yazısı esas alınmıştır. Yani İstanbul Emniyet Müdürlüğünün tahrifatlı tutanağının içeriğinde yer alan ve Mehmet Ali Şeker'in 26.1.1993 tarihinde yakalandığını belirten ibare doğru ise tanık Ayhan Aydın'ın ifadesi geçerlilik kazanacak ve bu tanığın teşhisi doğrultusunda Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta Uğur Mumcu'nun katil zanlıları olarak yargılanabilecektir.

Bu tespitimiz ve bulgularımız üzerinde kamuoyunda tartışmalar başlamış ve Uğur Mumcu'nun katillerinin Ayhan Aydın'ın teşhis ettiği kişiler olabileceği ihtimali üzerinde yoğun bir şekilde durulmuştur. Komisyonumuzun çalışmaları sonunda bulunan bu gerçeklerden bazı şahıslar rahatsız olmuş ve bu tarihten sonra Komisyonumuzun Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili olarak görevli olan kurumlardan daha aktif çalışarak insiyatifi ele alıyor olması Komisyonumuza karşı kanuni görevini yapmayan veya ihmal eden kişilerin cephe oluşturmasına yol açmıştır. Bu cümleden olmak üzere Komisyonumuzun yapmış olduğu tespitlerin yanlış olduğunu ve hiç bir mana ifade etmediğini ispatlamak için bir kısım çevreler yoğun bir çaba içerisinde girmişlerdir.

Soruşturmayı yürütmekle görevli Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı Ülkü Coşkun tutanaklarda tahrifat olmadığını ve Mehmet Ali Şeker'le Ayhan Usta'nın Uğur Mumcu

cu'nun öldürüldüğü tarih olan 24.1.1993 günü gözaltında olduklarını ispatlayarak Komisyonumuzun yapmış olduğu tespitleri boşa çıkartmak için İstanbul Emniyet Müdürlüğünde incelemeler yapmış ve bu incelemeleri neticesinde 4.10.1993 tarih 1993/415 muh. sayılı Adalet Bakanlığına sunulmak üzere Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına sunduğu yazısında sonuç olarak; "İstanbul Kadıköy İlçe Emniyet Müdürlüğü ve İstanbul Emniyet Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü"nın müştereken yaptığı İslami Hareket Örgütü ile ilgili operasyonun yukarıda özetlenen çalışmalar sonucu 23.1.1993 günü saat : 15-16.00 sıralarında Kozyatağı STFA Blokları okul sokak B-7 Blok'a ait oto parkta Kartal Marka şüpheli ve 34 BAE 08 sahte plakalı otda Süleyman Tokmaktepe sahte kimliği ile bilinen Mehmet Zeki Yıldırım'ın yakalanması üzerine başladığı ve Mehmet Zeki Yıldırım'ın derhal Kadıköy Emniyet Müdürlüğü'ne intikal ettirilip kimliği üzerinde ve faaliyetleri ile ilgili sorgulaması sonucu 23.1.1993 günü saat : 17-18.00 sıralarında dizi 53'deki yakalama zaptında belirtildiği üzere İstanbul Kadıköy Bostancı Tünel Caddesi Tekper Sitesi B. Blok No : 17'de İsa Kod adlı Mehmet Ali Şeker, Eşref kod adlı Abdülaziz Ocakhanoglu, İzzet kod adlı Mehmet Şahçınar, Rafet kod adlı Mehmet Candirek ve İsmet kod adlı Yusuf Altun'un yakalandıkları,

Yine Mehmet Zeki Yıldırım'ın yer göstermesi sonucu 23.1.1993 günü akşam saat : 19-19.30 sıralarında İstanbul Üsküdar Kısıklı Emniyet Mahallesi Aziziye Sokak No. : 11/4 sayılı evde Sedat Kosova sahte kimliği ile Ayhan Usta, Cumhur Ergin sahte kimliği ile Serdar Altun, Aziz Yakut sahte kimliği ile Fahrettin Baytap ve Habib kod adlı Adnan Günaydın'ın yakalandıkları,

Dosya dizi 60'daki yakalama tutanağına göre de 23.1.1993 günü saat :22-23.00 sıralarında Mehmet Zeki Yıldırım'ın sorgusu sonucu İstanbul Maltepe Küçükyalı Kayalar Beton santralı yanı Derviş Bey Siteleri B-1 Blok daire 15'de Şenol Devrim Kod adlı Kamil Güngör sahte kimlikli ve Ankara'da Eskişehir Yolu üzeri Konutkent A-1 Daire 15'de Sakıp Mirza sahte kimliği ile ev kiralaayan gerçek kimliği Kudbettin Gök olan ve 1993 yılı Ocak ayınının 20'si civarında Ankara'da tutukları bu evi boşalttıkları hususunda tespitler olan Kudbettin Gök'ün yakalandığı,

Mehmet Ali Şeker'le birlikte aynı evde Yusuf Altun ve 3 arkadaşının daha yakalandığı Yusuf Altun ile ilgili silah ve patlayıcıların ekspertiz incelemesinin 23.1.1993 tarihinde yapıldığına dair resmî kayıtların mevcut olduğu dolayısıyla 23.1.1993 saat :17-18.00 sıralarında Cumartesi günü Mehmet Ali Şeker'in, Yusuf Altun'u ve öteki örgüt mensuplarını yakalandıklarına dair site yöneticilerinin yeminli şahadetlerinin mevcut olduğu,

Sanık Ayhan Usta'nın ise 23.1.1993 günü akşam saat :07-07.30 sıralarında yakalanıp sorguya alındığı ve gözaltında bulunduğu sırada rahatsızlanması sonucu Haydarpaşa Numune Hastanesinde 23.1.1993 tarihinde akşam saatlerinde Doktor Deniz Hızlıbacak tarafından muayene edilip resmî kaydın mevcut olduğu ve bu muayene sırasında saat :21.00 sularında kalp grafisinin çekildiğine dair grafi belgesinin mevcut olduğu,

Süleyman Tokmaktepe sahte kimlikli Mehmet Zeki Yıldırım'ın İsa Kod adlı Mehmet Ali Şeker'in ve Sedat Kosova sahte kimlikli Ayhan Usta'nın yakalama tutanaklarının örgüt ile ilgili yakalanan kişilerin bir ve birden fazla sahte kimlik ile ele geçmeleri bu kimliklerin sahte olup olmadığının araştırılıp gerçek kimliklerin tespiti şahısların derhal sorguya alınma ihtiyacı zira bağlantılı olduğu örgüt mensuplarının tespiti ve zincir halkası şeklindeki örgütün diğer elemanlarının ele geçirilmesi aynı zamanda yakalanan örgüt mensuplarının İstanbul'un birbirlerinden uzak ve değişik bölgelerinde örneğin Yalova-Şile gibi ilçelerinde silah, patlayıcı, örgütsel doküman ve çalıntı otoların muhafaza edildikleri depolara yer gösterme çalışmaları nedeniyle yakalamayı yapan görevlilerin sanıkları yakalar yakalamaz yakalama tutanağını tanzim etmelerinin mümkün olmadığı ancak yukarıdaki çalışmaların tespitinden sonra birkaç gün sonra yakalama tutanaklarının görevli-

ler tarafından tanzim edilebildiği ve görevlilerin de uzun süre takip yer gösterme, sorgulama, yüzleştirme, silahlı müsademe ortamı içerisinde yorgunluk uykusuzluk ortamı içerisinde bulunmaları sonucu insanî ve beşerî hata ile yakalama tutanaklarındaki tarih ve saat çelişkilerinin meydana geldiği,

24. 1.1993 günü saat :13.00 sıralarında şahit Ayhan Aydın'ın Uğur Mumcu'nun otomobilinin infilak ettiği saat :13.20 sırasından 15-20 dakika önce Uğur Mumcu'nun arabasının yanında park etmiş ve lastik değiştirme çalışması içerisinde bulunan Doğan Marka otoyu kullanan ve lastiğin değiştirilmesi sırasında Uğur Mumcu'nun otosunun altına girip çıktığını söylediği Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta'nın kesinlikle Uğur Mumcu'nun öldürüldüğü gün ve saatten önce İstanbul'da yakalanıp Emniyet Müdürlüğünde gözaltında bulunduğu ve nitekim Mehmet Zeki Yıldırım ve Ayhan Usta'nın 24.1.1993 günü saat :14.00'de örgütsel faaliyet içerisinde çaldıkları Mazda ve Toyota marka otoları İstanbul Üsküdar Emniyet Mahallesi Aziziye Sokak B-1 Blok Daire 4 numaralı binanın önünde görevlilere teslim ettiklerine dair tutanak ve bu tutanağı tanzim eden yeminli tanıklar İsmail Sağlık, Muharrem Tayalan, Kadir Can'ın beyanları ile gün ışığına çıktığı,

Yani şahit Ayhan Aydın'ın ifadesinin doğru ve kabul edilebilir bir ifade olmadığına Savcılığımızca kesinlikle tespit edildiği,

Cumhuriyet Gazetesinde ve bazı yayın organlarında İslamî Hareket Örgütü mensubu sanıklarının Uğur Mumcu suikasti ile ilgilerinin olduğu ve bu konuda ikrarda buldukları ancak Savcılığımızca bu kişilerin sorgu sırasında baskıya maruz kalmaları nedeniyle bu ifadelerin geçerli kabul edilmeyip ifadelerinin alınmadığına dair haberler çıktığı,

Bu hususun hiçbir şekilde doğru olmadığı Uğur Mumcu suikasti ile ilgili İslamî Hareket Örgütü soruşturmasında hiçbir delilin elde edilmediği sadece İstanbul'da örgüt hücre evlerinde Uğur Mumcu'nun öldürülmesinde kullanılan plastik patlayıcı madde benzeri C4'lerin ele geçtiği ve İslamî Hareket Örgütü ile ilgili sanıkların gerek İstanbul Emniyet müdürlüğünde gerekse Ankara Emniyet Müdürlüğünde Cumhuriyet Başsavcılığımızın bilgisi tahtında son derece ciddi bir sorgulama ve soruşturmaya tabi tutuldukları buna rağmen bu konuda bir delil elde edilemediği ve netice olarak yukarıda arz edilen çalışmalar sonucu şahit Ayhan Aydın'ın bilgi ve görgüsünün doğru ve samimi ve itibar edilecek bir ifade olmadığı sonuç ve kanaatine varılmış olduğunu diyerek tanık Ayhan Aydın'ın yalan beyanda bulunduğunu kendisince ispatlamış olmuş ve böylece de komisyonumuzun tespit etmiş olduğu tutanaklardaki tahrifatın önemli olmadığını ispatlamış olmuştur. Daha sonra kendilerince tutanaklardaki tahrifatların önemli olmadığını ispatlayarak Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığı bu tarihten sonra tanık Ayhan Aydın hakkında 5.10.1993 gün ve 1993/ 415 Muh. sayılı yazılılarıyla TCK 285/1. Maddesinde yer alan İslamî Hareket Örgütünde Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta'ya karşı iftira fiilini işlediği iddiasıyla Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunmuştur. Bu konuda daha önceden tanıklık yapıp verdikleri ifadelerin gerçek olmadığı anlaşılanlar hakkında savcılığın suç duyurusunda bulunmaması bir yana, tanık Ayhan Aydın'ın Ankara Emniyet Müdürlüğüne başvurup Uğur Mumcu hadisesi hakkında bildiklerini anlattığı 31.1.1993 tarihinden beri neden dolayı Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığının Ayhan Aydın hakkında yalancı beyanda bulunmaktan suç duyurusunda bulunmadığı da ayrı bir çelişkiler zinciridir.

Başka bir komedi de; Ayhan Aydın'ın yalancı tanıklıktan yargılandığı dava sırasında gözlenmiştir. Ankara 8 inci Asliye Ceza Mahkemesinin 1993/1353 esasında görülmekte olan bu davada müşteki olarak gözükken İslamî Hareket Örgütünün liderlerinden Mehmet Ali Şeker'in tutuklu olduğu ve halen cezaevinde bulunduğu Ayhan Aydın hakkında suç duyurusunda bulunan savcılığın ihbar yazısına ekli fezlekeden açıkca anlaşılmasına rağmen bu şahıs adına duruşma gününü bildi-

rir davetiye çıkarılmasıdır. Bu dava dosyasında müştekilerin açık adreslerinin tespiti için Cumhuriyet Başsavcılığına yazı yazılması da dosyaların ne derece incelendiğine iyi bir örnek teşkil etmektedir.

Görüldüğü üzere komisyonumuzun görevi ve yetkisi gereği olay hakkında bilgi toplamasından rahatsız olan kişi veya kurumlar komisyonumuzun inandırıcılığına gölge düşürmek için yukarıdaki olayda olduğu gibi birçok işlemlerde bulunmuşlardır. Hatta Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı, Nusret Demiral Ankara Emniyet Müdürlüğüne göndermiş olduğu 18.10.1993 tarih B-1993/1493 sayılı yazısıyla Uğur Mumcu'nun öldürülmesi olayı ile ilgili olarak ifadesinin alınması için başvuran tanık Ayhan Aydın'ın beyanlarında teşhis ettiği Mehmet Ali Şeker ile Ayhan Usta'nın İstanbul Emniyet Müdürlüğüne başka bir olay nedeniyle 23.1.1993 günü gözetim altına alındıkları, bu nedenle 24.1.1993 günü Ankara'da bulunmalarının imkânsız olduğunu belirterek, siyasi nitelikteki faili meçhul cinayetleri araştırmakla görevli, örneğin Uğur Mumcu cinayetiyle ilgili olayın içindeki işlemler için Müdürlüğümüzden Meclis Araştırma Komisyonunca istenilen bilgiler için Cumhuriyet Başsavcılığımızın haberdar edilmesine, bilgimiz dışında anılan komisyona bilgi verilmesi yukarıdaki hükümler içeriğinde yasal engeli olduğu için bu duruma özenle uyulmasını rica ederim diyerek; komisyonumuzun yukarıdaki bölümde açıklandığı üzere Anayasal yetki ve görevine müdahale ederek işlevsiz hale getirmeye çalışmıştır.

Komisyonumuzu işlevsiz hale getirmeye çalışan ve komisyonumuzun yapmış olduğu tespitle-
rin bir anlam ifade etmediğini ispatlamaya çalışan Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Yetkilileri biraz daha dikkatli bir şekilde görevlerini yapıp, asılları kendilerinde ve Emniyet Müdürlüğünde olan dosyaları biraz daha iyi bir şekilde inceleselerdi İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından İslamî Harekete yönelik olarak yapılan operasyonların 20.1.1993 günü Kadıköy Ekipler Amirliği tarafından başlatıldığını görürlerdi. Nitekim Emniyet Müdürlüğü tarafından tarafımıza gönderilen dosya içerisinde bulunan olay yakalama zaptetme tutanağında; "20.1.1993 günü İlimiz, Kadıköy İlçesi, Kadıköy Emniyet Müdürlüğü, Araştırma Büro Amirliğince yapılan istihbarî çalışmalar neticesinde Kadıköy -Erenköy STFA Blokları, 7 nci Blok arka garajı içerisinde park halinde bulunan 34 BAE08 sahte plakalı gri renkli Kartal marka oto içerisinde önceden alınan tedbirler ile anahtar ile otoyolu açarak içerisine binen Süleyman Tokmaktepe isimli şahsın 20.1.1993 günü saat : 15.00 sıralarında görevlilerimizce yakalanması ve şahsın, yakalanırken kendi avuç içerisinde yazılı bulunan 305 66 38 sayılı telefon numarasını silmeye teşebbüs etmesi ve bilahare üzerinde bulunan çağrı cihazına gelen mesajlardan da aynı telefon numarasının tespit edilmesi üzerine bahse konu telefon numarasının PTTistihbarat aracılığı ile kaydının tespit edilmesi üzerine aynı gün saat 22.00 sıralarında Kadıköy İlçe Emniyet Müdürlüğü 88-10 Kadıköy İlçe Emniyet Müdürü, 88-18, 88-19, 88-95, 88-130, 88-132 kod nolu ekipler olarak biz aşağıda isim ve imzaları bulunan görevlilerce bahse konu telefonun kaydı olan Maltepe Küçükyalı Kayalar Beton Santrali yanı Derviş Bey Siteleri B-1 Blok Daire :15'e gelinerek daire kapısı çalınarak itildiğinde kapının açılması üzerine daire kapısına göre sağda mutfak bitişiğinde bulunan oturma odasında Şenol Devrim kod isimli kendi beyanına göre Mehmet ve Kezban oğlu 1968 Malatya doğ. Kamil Güngör isimli şahıs yakalanmıştır. Şahıs refakate alınarak 3 oda, 1 salon, 1 mutfak, 2 tuvaletten oluşan ikamet içerisinde yapılan arama neticesinde, apartman yangın merdivenine açılan oda içerisinde;

1) Üç (3) adet; Z.52982, Z.52926 ve A.37433 seri nolu seyyar dipçikli Kalaşnikof otomatik tüfek,

2) Bu silahlara ait 11 adet şarjör, 3) Bu silahların yediyüz elli (750) adet 7.62 mm. çaplı dolu fişek, 4) 1 (Bir) adet uzun namlulu otomatik 69-1-40-909635 seri nolu suikast tüfeği, 5) Bu tüfeğe ait 3 (üç) adet şarjör ve mermileri, 6) Suikast silahına ait BKNBblkn -An 625 seri nolu nokta dür-

bünü, 7) İki (2) adet Law silahı ve bu silaha ait iki (2) adet Law roketi, 8) Bir (1) adet RPGRoket atar, 9) Bu silaha ait iki (2) adet roket, 10) İki (2) adet sevk fişeceği (Phaton marka), 11) Bir (1) adet 9 mm. çaplı 76746 seri nolu Belçika Browning marka 14'lü tabanca ve bir (1) adet şarjörü ve bol miktarda dolu fişekleri, 12) Bir (1) adet 9 mm. çaplı 3133709 seri nolu Irak yapısı Baretta marka tabanca ve bu tabancaya ait iki (2) adet şarjör, 13) İki adet Walter marka 9 mm. çaplı seri nolu tabancalar ve bu tabancalara ait 4 adet şarjör ve bol miktarda dolu fişekleri, 14) Bol miktarda plastik patlayıcı maddeler, 15) Bol miktarda kimyasal sıvı patlayıcı maddeler, 16) Patlayıcı madde yapımında kullanılan bol miktarda patlayıcı tozlar, 17) Bu patlayıcıların yapımında kullanılan bol miktarda fünüye fitil ve malmemeler, 18) Bol miktarda patlamaya hazır el yapımı bombalar ve bu bombalara ait malmemeler, 19) Altmışyedi (67) adet 45 cal. dolu fişek, 20) Bir adet (1) SHINWA marka el telsizi ve bu telsize ait aynı marka şarj kutusu ile iki (2) adet yedek telsiz anteni, 21) Bir (1) adet USA marka dürbün, 22) Üç takım armalı-rozetli, yaka numaralı kışlık ve yazlık polis resmî üniforması, 23) Bir (1) adet polis flaması, 24) Bol miktarda çeşitli ebatlarda oto anahtarları, 25) Bol miktarda değişik otolara ait oto plakaları ve ruhsatları, 26) İki (2) adet gaz tabancası, 27) Bir (1) adet gaz maskesi, 28) Üç adet (3) yeşil renkli orlondan örme kar başlığı, 29) İki (2) adet kelepçe, 30) Birer (1) adet tüfek ve balta (Dağcı tipi), 31) Bol miktarda örgütsel dokümanlar, 32) Sahte mühür ve damga-kaşe yapımında kullanılan malmemeler, 33) Bol miktarda yazısız, sahtecilikte kullanılan kaşeler, 34) Bol miktarda çeşitli işyerlerine ait sahte faturalar elde edilmiştir. Şenol Devrim Kod isimli kendi beyanına göre Kamil Güngör isimli (gerçek ismi Ayhan Usta) şahıs tarafımızdan yakalanmış, yukarıda bahse konu patlayıcı maddeler, silahlar, dokümanlar ve diğer malmemeler zapt edilmiş olup iş bu olay yakalama ve zaptetme tutanağı yapılacak adli tahkikata esas olmak üzere üç sayfadan ibaret olarak tarafımızdan olay yerinde tanzim ile altı okunduktan sonra imza altına alındı. 20.1.1993 saat :23.00 (Bu tutanağın altında 20 (yirmi) polis görevlisinin sicil numarası ve imzaları bulunmaktadır). Ayrıca aynı yazı ekte görüldüğü üzere daktilo ile de kaleme alınmış bulunmaktadır.

Bu tutanaktan da açıkça görüldüğü üzere; DGM Savcısı Ülkü Coşkun'un İslamî Harekete yönelik operasyonun 23.1.1993 tarihinde başladığını ispatlama çabası boşa gitmiş ve bu operasyonun 20.1.1993 tarihinde Kadıköy Ekipler Amirliği tarafından başlatıldığı sabit olmuştur. Buradan da açıkça görüldüğü üzere Cumhuriyet Savcısı Ülkü Coşkun İslamî Harekete yönelik olarak yapılan operasyonun başlangıç tarihini tespit için İstanbul'a gidişinde görevini savsaklamış resmî belgeleri tam olarak dikkatli bir şekilde incelememiş olduğundan yanlış tespitleriyle soruşturmayı başka yöne sevk etmiştir.

Uğur Mumcu cinayetinde Komisyonumuzca tespit edilen dikkati çekici şüpheli noktalar.

1. Uğur Mumcu cinayetinden sonra kamuoyunda Uğur Mumcu'nun güvenlik güçleri tarafından korunup korunmadığı tartışması ortaya atılmış, dönemin İçişleri Bakanı İsmet Sezgin ve Ankara Valisi Erdoğan Şahinoğlu yaptıkları açıklamalarda Uğur Mumcu'nun kendileri tarafından korumaya alındığı beyanları kamuoyunda yer almıştır. Ancak komisyonumuz tarafından yapılan incelemeler ve araştırmalar sırasında güvenlik güçleri tarafından Uğur Mumcu ile ilgili olarak hiçbir koruma tedbirinin alınmadığı resmî evrak ile sabit olmuştur. TEMŞube Müdürlüğüne hitaben 8.3.1993 gün B.05.1.EGM.4.06.00.50/1103 sayılı yazısında Hassas Bölgeleri Koruma Şube Müdürü Yaşar Karaca aynen; "24.1.1993 günü saat 13.30 sıralarında Gaziosmanpaşa Karlı Sokak 63 sayılı yer karşısında park halinde bulunan otosuna bindiği sırada patlamada hayatını kaybeden gazeteci-yazar Uğur Mumcu'nun öldürülmesi olayı ile ilgili, eşi Güldal Mumcu tarafından DGM Cumhuriyet Başsavcılığına Hassas Bölgeleri Koruma Şube Müdürlüğü tarafından evinin ve otosunun korunacağı belirtilmişse de;

Ben Hassas Bölgeleri Koruma Şube Müdürü olarak 29.7.1991 tarihinde göreve başladım. 6.10.1990 günü Gaziosmanpaşa Köroğlu Caddesi 15 numarada ikamet eden Doç. Dr. Bahriye Üçok'un ölümünü müteakip o tarihte görevli Hassas Bölgeleri Koruma Şube Müdürü ile yapmış olduğum görüşmede yazılı veya sözlü herhangi bir talimatın kendisi tarafından verilmediğini bildirmiştir. Arşiv araştırmasında yazılı ve şifâî bir emrin olmadığı anlaşılmıştır.

Ayrıca Karlı Sokak No. :70'de Tunus elçi evinde görev yapan personele Gazeteci-yazar Uğur Mumcu'nun ikameti bilinmediğinden ve koruma ile ilgili herhangi bir talep olmadığından evinin ve arabasının korunması için herhangi bir emir verilmemiştir." denilmektedir. Komisyonumuzun bu tespitinin kamuoyunda yer alması üzerine yetkililer beyanlarını değiştirmişlerdir. Bu durumda idarenin kimi koruyup, korumadığını bilmesi açısından önemli olup, Uğur Mumcu gibi potansiyel olarak bir takım örgütlerin devamlı tehditine maruz kalan bir vatandaşın neden dolayı koruma tedbirlerinden faydalandırılmadığı düşündürüktür.

Kaldı ki Uğur Mumcu'nun ailesinin ve yakınlarının idare aleyhine hizmet kusuruna dayanarak açtığı Ankara 4 nolu İdare Mahkemesinin 1994/586 sayılı esasına kayıtlı davada; davalı İçişleri Bakanlığının cevap dilekçesinde, "Bakanlar Kurulunun 16.8.1991 gün ve 91/2114 sayılı kararı ile Teröre Karşı koruma tedbirleri yönetmeliğini Bakanlıklarının yürürlüğe koyarak, münferit kişilerin de özel olarak korunması görevini üstlenmiştir. Yönetmelik 4 üncü Maddesinin (a) bendinde ise taleplerine bakılmaksızın doğrudan korumaya alınacak olanları, (c) bendinde ise istekleri halinde İl Özel Koruma Komisyonunun uygun görmesi üzerine Merkez Özel Koruma Komisyonunun onayı ile korunması sağlanacak olanları saymıştır. Merhum gazeteci Uğur Mumcu'nun hayatının tehlikede olduğuna dair ne kendisinin, ne yakınlarının ne de üçüncü kişiler tarafından Bakanlıklara, Ankara Valiliği'ne veya Emniyet makamlarına herhangi bir başvuru yapılmadığı gibi bu konuda istihbari bilgide elde edilmemiştir." denilmekte ise de; 16 Ağustos 1991 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla çıkartılan "Teröre Karşı Koruma Tedbirleri Yönetmeliği"nin 2. Maddesi; terör örgütlerinin açık hedefi haline gelen veya getirilenleri kapsamına karşın, yönetmeliğin 4 üncü maddesinde bu kapsama giren ve kamu görevlisi ile asker olmayan sivil vatandaşların korunmasına ilişkin düzenleme yapılmadığı görülmektedir. Bu da idarenin yapmış olduğu yönetmeliğin 2 nci maddesi ile koruma kapsamına aldığı kişilerle ilgili 4 üncü maddede bir düzenleme yapmayarak açık bir kusur oluşturduğunu göstermektedir. Kaldı ki ailesinin beyanına göre rahmetli Uğur Mumcu'nun 12 Eylül'den önce ve sonra çeşitli defalar polis tarafından koruma altına alındığında göz önünde tutulursa, İçişleri Bakanlığının bu konudaki beyanlarının ne kadar dayanaksız olduğu da açıkça görülecektir.

2. Soruşturma sırasında yapılan en önemli hatalardan bir tanesinde İslamî Hareketin ileri gelenlerinden olan örgüt üyesi Şefik Polat ve Necmi Aslan'ın bir telefon ihbarı üzerine ele geçtiği halde polisin ihmali neticesinde serbest bırakılmasıdır. Telefon İhbar Tutanağında yazılan yazıda aynen; "26.1.1993 günü saat 9.45 sıralarında Şubemiz Nöbetçi Amirliğine ait telefonu arayan kimliğini açıklamayan bir beyan :Ahmet Refik Paşa Caddesi ile Atış Caddesinin kesiştiği köşede elektrik trafosunun bitişiğindeki yeşil renkli binanın orta katı, tek dairenin İslamî Cihat Örgütü tarafından tutulduğunu ve içinde kalan kişilerin durumlarının şüpheli olduğunu ihbarda bulunmuştur." denilmektedir. Bu tutanağın üzerinde el yazısı ile önemli olduğu notu düşülmüştür. Önemli notu olan bu ihbar tutanağı üzerine polisler verilen adrese giderek şu tutanağı tanzim etmişlerdir.

Terörle Mücadele Şube Müdürlüğüne hitaben yazılan yazıda aynen; "26.1.1993 günü Şubemiz Nöbetçi Amirliğine yapılan telefon ihbarına konu olan ikamet ile ilgili olarak yapılan tahkikatta;

Söz konusu yerin Ahmet Vefik Paşa Caddesi 72/2 sayılı yer olduğu, bu adreste Van İli Merkez İlçesi Şerefiye Köyü nüfusuna kayıtlı Yusuf oğlu 1958 doğumlu Necmi Aslan isimli şahsın eşi

ve (3) çocuğu ile beraber ikamet ettiği ve yine aynı adreste Gercüş 1959 doğumlu Şefik Polat isimli bir şahsı misafir olarak barındırdığı, Necmi Aslan isimli şahsın İrfan Baştuğ Caddesi 128/B adresinde oto alım-satım işi ile uğraştığı, doğulu olması itibariyle evine pek çok misafir geldiği, ancak bu misafirlerin kimler ve ne amaçla geldiklerinin anlaşılması mümkün olmamakla birlikte durumlarının şüphe arz etmediği çevreden yapılan tahkikattan anlaşılmıştır.” denilmiştir. Yani polis önemli olduğunu kendi tutanağıyla tespit ettiği ihbarın araştırılmasında, ihbara konu olan şahısların durumlarını çevreden yapılan tahkikatla tespit etmiştir. Polisin çevreden yaptığı tahkikatla durumlarının şüphe arz etmediğini bildirdiği şahısların ikisinde daha sonradan İslamî Hareket Örgütünün üst düzey yöneticileri olduğu tespit edilmiştir. 20.1.1993 günü başlayan operasyonda yakalanan İslamî Hareket Örgütü mensubu Mehmet Zeki Yıldırım İstanbul Emniyetine vermiş olduğu ifadesinde Şefik Polat ve Necmi Aslan’ın İslamî Hareket Örgütünün ileri gelen üyelerinden olduğunu bildirmiştir. Yani Ankara Emniyet Müdürlüğü ihbar üzerine evlerini bastığı ve ele geçirmesi mümkün olan Şefik Polat ve Necmi Aslan’la ilgili çevreden edindikleri bilgilerle yetineceklerine İstanbul Emniyet Müdürlüğüne bir şekilde sorsalardı bu şahıslar o tarih itibariyle ele geçebilecekleri. Kaldı ki Şefik Polat adlı şahıs Batman’da Sıddık Tan isimli bir PKKsempatizanının öldürülmesi olayından dolayı da 26.1.1993 günü aranmakta idi. Ankara Emniyet müdürlüğü yetkilileri bu şahısla ilgili olarak ufak bir soruşturma ile bu durumu da tespit edip bu şahsı gözetim altına alabilirlerdi. Bu konu ile ilgili neden dolayı yukarıda saymış olduğumuz ihmali hareketlerin yapıldığı. 23.8.1994 günlü yazımız ile İçişleri Bakanlığımıza sorulmuş ise de; İçişleri Bakanlığından gelen cevabı 30.9.1994 günü ve 243929 sayılı yazıda aynen;

“İlgi sayılı yazınız ile 26.1.1993 günü veya daha önceden aranıp aranmadıkları sorulan (İHÖ) İslamî Hareket Örgütü mensuplarından Necmi Aslan ile Şefik Polat adlı şahıslar hakkında yapılan tetkik ve incelemede;

Uğur Mumcu’nun ölümüne sebep olan meçhul sanık veya sanıkların tespiti ile yakalama çalışmaları sırasında, 26.1.1993 günü Ankara Emniyet Müdürlüğüne gelen telefon ihbarında; Ahmet Vefik Paşa Caddesi ile Atış Caddesinin keşiştiği köşede elektrik trafosunun bitişiğindeki yeşil renkli binanın orta katının (Ahmet Vefik Paşa Caddesi No. : 72/2) İslamî Cihad Örgütü tarafından tutulduğunun bildirildiği,

Yapılan ihbar anında değerlendirilmeye alınarak bahse konu yere gidildiği, anılan yerde Necmi Aslan isimli şahıs, eşi ve (3) çocuğu ile birlikte ikamet ettiği, yine aynı adreste Şefik Polat isimli şahsın misafir olarak bulunduğu, Necmi Aslan’ın Doğulu olması sebebiyle sık sık misafirin geldiği, 26.1.1993 tarihi itibariyle şahıslar hakkında yapılan arşiv tetkikinde; arandıklarına dair ilişik kayıtlarının bulunmadığı gibi, haklarında herhangi bir bilgi mevcut olmadığından o tarihte yakalanıp Ankara Emniyet Müdürlüğüne getirilmedikleri, konuyla ilgili çalışmalar sürdüğü sırada 28.1.1993 tarihinde İstanbul İlinde işadamı Jak Kamhi’ye karşı girişilen suikast olayını gerçekleştirenlerin yakalanması sonucu Şefik Polat ile Necmi Aslan’ın İslamî Hareket Örgütüne mensup olduklarının İstanbul Emniyet Müdürlüğüne belirlendiği, 30.1.1993 tarihinde Necmi Aslan’ın Ankara İlinde yakalandığı, sevk edildiği adli makamlarca tutuklanarak Ankara Merkez Kapalı Cezaevine kapatıldığı, yine aynı operasyonda söz konusu örgüt mensubu Şefik Polat’ın aramaya alındığı ve halen firarda olduğu anlaşmıştır.

Adı geçen şahısların, 26.1.1993 tarihinde veya daha önceden arandıklarına dair herhangi bir ilişik kayıtlarına rastlanılmamıştır.” denilmektedir. Her haliyle çelişkiler taşıyan bu cevabı yazıda belirtildiği ve yukarıda bahsetmiş olduğumuz tahkikat tutanağından da anlaşıldığı üzere, Şefik Polat ve Necmi Aslan’la ilgili hiçbir arşiv tetkikinde bulunulmamıştır. Eğer arşiv tetkikinde bulunulsaydı 26.1.1993 tarihinde Şefik Polat’ın Batman’da Sıddık Tan’ın öldürülmesi olayından ötürü

arandığı tespit edilirdi. Kaldı ki yukarıdaki cevabı yazıda belirtildiği üzere Şefik Polat ile Necmi Aslan'ın İslamî Hareket Örgütüne mensup oldukları 28.1.1993 tarihinde iş adamı Jak Kamhi'ye yapılan suikast olayını gerçekleştirenlerin yakalanması sonucu değil, 20.1.1993 günü İslamî Hareket Örgütüne yönelik olarak Kadıköy Ekipler Amirliği tarafından başlatılan operasyon neticesinde yakalanan sanıklar Mehmet Ali Şeker, Mehmet Zeki Yıldırım ve diğerlerinin beyanlarıyla tespit edildiği İslamî Hareket Örgütünün yargılandığı dava dosyası ile de sabittir.

3. Bir diğer hususta Mehmet Zeki Yıldırım ve Ayhan Usta isimli İslamî Hareket Örgütü mensuplarının Uğur Mumcu cinayetinden önce Ankara'ya getirdikleri ve Zeki Deniz'e teslim ettiklerini söyledikleri araçlarla ilgili olarak tutulan yer gösterme tutanağı ile ilgilidir. Bu yer gösterme tutanağında yazılan yazıda aynen; "24.1.1993 tarihinde İlimiz Çankaya İlçesi Karlı Sokak No. : 63 karşısında park halindeki otosuna bindiği sırada önceden bulunduğu belirlenen bombanın patlaması sonucu Müdürlüğümüz ve İstanbul Emniyet Müdürlüğünce başlatılan operasyonlar sırasında İstanbul Emniyet Müdürlüğünce yakalanan sanıkların yapılan sorguları sonunda İslamî Cemaat oluşturdukları ve bu cemaate maddî yardım sağlamak amacıyla İstanbul İlinde muhtelif semtlerden çaldıkları (4)otoyu Ankara İline getirerek satılmasını sağladıkları tespit edilen ve diğer sanıklarla birlikte teşhis için ilimize getirilen sanıklardan aslen Batman İli Merkez Pınarbaşı Mahallesi Gercüş İlçesi nüfusuna kayıtlı Şükrü ve Zümrete oğlu 1970 doğumlu Sedat Kosova sahte kimlikli Ayhan Usta ile aslen Batman İli Gercüş İlçesi Bağlarbaşı Mahallesi nüfusuna kayıtlı Mehmet Sait ve Selime oğlu 1968 doğumlu Mehmet Zeki Yıldırım isimli şahısların yapılan sorguları ve alınan ifadelerinde, İstanbul İlinden çaldıkları 3 adet Tempra ve 1 adet Reno 21 Concorde marka otoları yakın tarihlerde Ankara İlinde Zeki Deniz isimli şahısa satması için teslim ettiklerini beyan etmeleri üzerine adı geçenlerin otoyu teslim ettikleri yerin gösterme işlemi için her iki şahısta görevli ekip refakatına alınarak, İlimiz Hipodrum Caddesi üzerinde bulunan şehirlerarası otobüs terminaline intikal ettirildi, iki sanık birden Yenimahalle istikametinden Ulus istikametine doğru seyrederken sağ tarafta bulunan ve çok katlı otopark girişi yolunun hemen solunda bulunan taksi durağının yanındaki otopark yerini göstererek İstanbul İlinden birinci defada getirmiş olduğumuz üzerinde 41 FZ 046 plakalı Reno-21 Concorde marka otoyu ikinci defa getirmiştik, birinci defa getirdiğimiz otolar 06 LEZ 11 plakalı kırmızı renkli Fiat Tempra oto, hatta arkası İstanbul'da aldığımızda vuruk ve hasarlı idi, bu oto ile 35 ECH 60 plaka sayılı gri metalik Fiat Tempra otoyu şu anda göstermiş olduğumuz otopark girişinin bulunduğu yere birlikte park ettik. Ben, Mehmet Zeki Yıldırım otoyu park ettikten sonra otoyu alacak şahısın beni görmemesi için Terminal Otelinin alt kısmında bulunan Cafe'ye gittim, burada Ayhan Usta'nın otoyu teslim ederek gelmesini beklemeye başladım. Ben Ayhan Usta, her iki otoyu park ettikten sonra Mehmet Zeki Yıldırım gelecek şahısın kendisini görmemesi için yanımdan uzaklaştı ve aradan yarım saat geçtikten sonra kendisini Koşuyolu semtinde gördüğüm ve ismini Tahir olarak bildiğim Zeki Deniz isimli şahıs geldi, bu göstermiş olduğum park yerinde otonun yani her iki otonun anahtarını kendisine verdim, daha sonra Cafe'ye Zeki Yıldırım'ın yanına gittim, beyanlarını karşılıklı olarak teyit etmişlerdir.

Adı geçenler refakatté iken ikinci olarak Ankara İline getirdikleri, 41 FZ046 plaka sayılı Reno-21 Concorde marka oto ile 06 LFA31 plaka sayılı Fiat Tempra otoları teslim ettikleri yeri göstermek üzere biraz daha ilerlememizin gerektiğini beyanla, Yenimahalle istikametinde Ulus-Kızılay istikametine giderken A.Ş.O.T. önünde bulunan ve yolcu indiren taksilerin ön tarafında caddeye yakın yerde bulunan otopark yerini göstererek şu anda göstermiş olduğumuz bu otoparka yukarıda plakasını yazdırmış olduğumuz otoları İstanbul İlinden alarak ve Ben Mehmet Zeki Yıldırım, Reno-21 Concorde'yi kullanarak getirdim. Ben Ayhan Usta yukarıda plakasını yazdırdığım Fiat Tempra'yı kullanarak getirdik, birinci otoları İstanbul İlinden gündüz getirdik ve aynı şekilde teslim ettik, ikinci otoyu ise gece yola çıkmak suretiyle Ankara İline geldik ve otoyu gündüz teslim

ettik. Şu anda göstermiş olduğumuz yere geldiğimizde, Ben Mehmet Zeki Yıldırım, yine aynı şekilde otoları teslim alacak şahısın beni görmemesi için ben Terminal Otelinin altındaki Cafe-Pastane olarak faaliyet gösteren yere gittim. Ayhan Usta'nın otoları teslim etmesini beklemeye başladım.” diyerek Uğur Mumcu cinayetinden önce Ankara'ya getirdikleri otoları Zeki Deniz'e teslim ettiklerini beyan etmiştir. Bu otolar hakkında bilgilerin önemli olmasının bir nedeni Uğur Mumcu'nun aracına konan bombanın İstanbul'dan otolarla Ankara'ya getirilerek burada örgüt militanlarına teslim edilmesi ve ayrıca yine ayrı bir iddia olarak Uğur Mumcu'nun aracına bomba koyanların geldikleri otolarla ilgili iddialardır.

Yukarıdaki yer gösterme tutanağının içeriğine göre Zeki Deniz isimli şahıs yakalandığında Ayhan Usta'nın beyanına göre bu otolarla ilgili soru sorulması ve bu otoları ne yaptıklarını açıklaması gerekirdi.

Ancak Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün tutmuş olduğu bu tutanak içeriğinden İstanbul Emniyet Müdürlüğü haberdar edilmediğinden İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından daha sonraki bir tarihte yakalanan Mehmet Zeki Deniz isimli bu şahsa malum otolarla ilgili hiç bir soru sorulmamış ve bu konu bütün şahısların yakalanmasına rağmen açıklığa kavuşmamış ve Mehmet Zeki Deniz vermiş olduğu 17.10.1993 tarihli ifadesinde de kendisine bu konuda birşey sorulmadığından açıklama da yapmamıştır.

Yani Uğur Mumcu cinayetinin aydınlatılması için önemli bir nokta olarak görülen ve cinayetten önce Ayhan Usta tarafından Ankara'ya getirilen araçların cinayette kullanılıp kullanılmadığı, tüm sanıkların yakalanmış olmasına rağmen güvenlik güçleri arasında irtibat ve yeterli koordinasyon bulunmadığından tespit edilememiştir.

4. Soruşturma sırasında dikkati çeken diğer bir konu da DGM Savcısı Ülkü Coşkun tarafından 22.2.1993 gün ve 1993/415 muh. sayılı yazının içeriğidir. Bu yazı soruşturmanın hangi mantık ve ciddiyetle yürütüldüğüne iyi bir örnek teşkil etmektedir. Bu yazıda; “yapılan soruşturma sırasında Uğur Mumcu'nun eşi Gürdal Mumcu'nun evlerinde bulunan telefonların dinlendiğini, Uğur Mumcu'nun kendisine ifade ettiğini ve Uğur Mumcu'nun Refah Partisi milletvekili Hasan Mezarıcı ile televizyonda yaptığı açık oturumdan sonra çeşitli telefon tehditlerine maruz kaldığını belirtmesi sebebiyle bu telefonlar dinleniyorsa Uğur Mumcu'ya gelen tehdit telefonlarının tespiti ve bildirilmesi” istenilmiştir. Haberleşme hürriyetinin Anayasal bir hak olduğu Devletimizin Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı Emniyet Genel Müdürlüğüne ve Millî İstihbarat Teşkilatına resmî yazı yazarak hakkında hiç bir soruşturma olmayan ve bir suçu olmayan ve telefonlarının dinlenmesi için adli mercilerden herhangi bir izin verilmeyen vatandaşının telefonlarının illegal olarak dinlenip dinlenmediğini Emniyet Genel Müdürlüğüne ve Millî İstihbarat Teşkilatına sorması düşündürücü ve soruşturmanın hangi mantıkla yürütüldüğüne dair iyi bir örnek teşkil etmektedir. Ekteki cevabî yazılarda da görüldüğü üzere Emniyet Genel Müdürlüğü 1 Mart 1993 gün, Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı ise 4 Mart 1993 günlü cevabî yazıları ile Uğur Mumcu'nun telefonlarının dinlenmesinin mümkün olmadığını ve bu tür çalışmalar için adli mercilerden izin almak şartı bulunduğu hukuk kurallarını uygulamakla görevli Cumhuriyet Savcısına bildirilmiştir.

5. Uğur Mumcu cinayetinden sonra, failerin yakalanabilmesi için yapılan operasyonlar sırasında şüpheli görülerek gözaltına alınan Suriye Uyruklu Muhammed Aiman Abo Attot'un evinde ele geçen 68 adet arapça sözlü teyp kaseti, 2 adet video keseti ve 9 adet bilgisayar disketi çözüm için Ankara Emniyet Müdürlüğü tarafından, Emniyet Genel Müdürlüğüne gönderilmiş, Emniyet Genel Müdürlüğü vermiş olduğu cevabî yazının ekindeki rapor suretinde sözlü teyp kasetlerinin ve video kasetinin incelendiği, içeriklerinin raporda yer aldığı ancak; “bilgisayar disketlerinin Türk Standartlarına uygun olmadığından bahisle disketleri çalıştıracak makinenin bulunamadığı ve bu nedenle içeriklerinin incelenmesinin mümkün olmadığı” belirtilmiştir.

Emniyet Güçlerinin son teknolojiyle çalıştığının ve Avrupa standartlarında olduğunun belirtildiği bir dönemde çok önemli bir operasyon sırasında ele geçirilen ve halen çözülmemiş bilgisayar disketlerini çalıştıracak makinenin bulunamamış olması, Emniyet Güçlerinin operasyon sırasında elde ettikleri delilleri nasıl değerlendirdiklerine iyi bir örnek teşkil etmektedir.

6. Sonuca etkili olmamakla birlikte Uğur Mumcu cinayetinin araştırılması sırasında Emniyet Güçleri tarafından nasıl soruşturma yapıldığına iyi bir örnekte Ankara Emniyet Müdürlüğünün bu operasyonla ilgili olarak göz altına aldığı şahıslarla ilgili olarak tutmuş olduğu ev arama ve yakalama tutanakları örnekleridir. Ekdeki belgelerde de açıkça görüldüğü üzere operasyondan sonra Ali Mashad Deeb, Ali Salem Aoun, Muammad Aiman Abo Attot gözaltına alınmış ve bu şahısların evlerine gelişte polis tarafından muvafakatlı ev arama ve yakalama tutanağı tanzim edilmiştir. Bu tutanakların hepsinin sonunda tarih 26.1.1993'dür. Ancak ekdeki belgelerden de görüldüğü üzere 26 tarihindeki 6 rakamı 5 iken 6 yapılmıştır. Bu tutanaktaki 5 rakamını 6 olarak düzelterler tutanağın üzerindeki 25 Ocak 1993 tarihli Terörle Mücadele Şube Müdürlüğünde ilişik kaydına rastlanılmamıştır. İbaresindeki tarihi değiştirmeyi unutmuşlar böylece de adı geçen şahıslar gözaltına alınmadan yani şahıslar evlerinden Emniyet Güçlerince alınıp Emniyet Müdürlüğüne götürülmeden Terörle Mücadele Şube Müdürlüğüne götürüldükleri gibi bir durumun ortaya çıkmasına sebep olmuşlardır.

Tutanaklardaki bu tahrifat sonuca etkili olmamakla birlikte soruşturmayı yapan kişilerin soruşturmayı hangi mantıkla ve yöntemle yaptıklarına iyi bir örnek teşkil etmektedir.

7. Uğur Mumcu cinayetinden sonra 17.2.1993 günü 21.50 sıralarında 155 numaralı telefonu arayan ve kimliğini açıklamayan bir şahıs, Batmanlı Mehmet Tefvik Günaydın isimli kişinin Ankara DDY misafirhanesinde kaldığını ve bu kişinin Hizbullah Örgütü Kuryesi olduğunu ihbarda bulunmuş bunun üzerine de ekteki telefon ihbar tutanağı tutulmuştur. Bunun üzerine ihbardan 4 gün sonra 21.2.1993 tarihinde polis görevlileri adı geçen misafirhaneye gelerek; "ilgili yerin müdürü ile irtibata geçilerek misafirhanede kalan kişilerin isim listesinin istendiğini ellerinde bulunan şüpheli isimlerle karşılaştırılmasının yapıldığını ihbar edilen şahsın isminin listede mevcut olmadığına görüldüğünü, ihbar edilen şahsın ismini yazdırmadan odalarda kalabileceği ihtimali düşünülerek yine misafirhane müdüründen izin alınarak misafirhane resepsiyonunda görevli şahsında refakati ile tüm odaların kapısının tek tek çalınarak kimlik kontrolünün yapıldığını ve kontrol neticesinde ihbar edilen şahsın DDY misafirhanesinde kalmadığının anlaşıldığını" tespit etmiş ve bunu tutanağa geçirmişlerdir. Herşeyden önce, önemli sayılabilecek bu ihbar 17/02/1993 tarihinde yapılmış olmasına rağmen polis, belirtilen misafirhaneye niçin ancak 21'inde gitmiştir? Halbuki ihbar edildiği tarihte polis ihbar edilen yere gitmiş olsaydı belki de 20.1.1993 günü İstanbul'da başlayan İslamî Hareket Örgütü operasyonları sırasında ele geçen ve kod adı Hasib olan Batmanlı Adnan Günaydın ile bu şahıs arasında irtibat kurabilecek ve belki de gerçekten ihbarda belirtildiği gibi İslamî Hareketin kuryesi olan Mehmet Tefvik Günaydın yakalanarak Uğur Mumcu cinayetiyle irtibatları varsa bu konu açıklığa kavuşturulabilecekti.

8. Yine sonuca etkili olmamakla beraber soruşturmayı yöneten güvenlik güçlerinin soruşturmayı yürüttükleri konu hakkında ne kadar bilgi sahibi olduklarını gösteren diğer bir örnek de şudur :

Soruşturma sonrasında Necmi Aslan'ın ikametgâhında ele geçirilen Harameyn'in geleceği ve İslamın Siyasal Gücünün Doğuşu, yani Mekke ve Medine'nin (Harameyn)'in bulunduğu yerin geleceğiyle ilgili makalenin ismi resmî yazıya Hamaney'in geleceği olarak yazılmıştır. Yani radikal İslamî Örgütlere yönelik operasyon yapan polisimizin bilgisi İran'ın dinî lideri Ali Hamaney ile Mekke ve Medine'nin bulunduğu yerin adı olan Harameyn'i ayırd edebilecek düzeyde değildir. So-

ruşturmanın bu derece yetersiz şahıslar tarafından yapılmasının terörist örgütlerin işini kolaylaştıracağından kimsenin şüphesinin olmaması gerekir.

9. Uğur Mumcu cinayetinde en önemli noktalardan birisi de bombanın yapımında kullanılan C4 plastik patlayıcıdır. Bu patlayıcı daha önce İslamî Hareket Örgütü mensupları tarafından İran'lı iki rejim muhalifinin araçlarının havaya uçurulması için İstanbul'da kullanılmış, ancak polisin daha önceden müdahalesi ile, bunlar patlamadan polis tarafından patlatılmıştır. Uğur Mumcu cinayetinde de aynı patlatıcı kullanılmış ve yakalanan İslamî Hareket Örgütü mensuplarının evlerinde bu maddelerden kilolarca çıkmıştır. Polis yetkililerinin beyanlarına göre patlayıcılar daha önce başka olaylarda kullanılmamıştır. Yani polisin beyanına göre C4 patlayıcıyı İslamî Hareket Örgütü kullanmaktadır. Polisin bu noktalardan hareket ederek soruşturmayı İslamî Hareket Örgütü üzerinde ve İslamî Hareket Örgütünün kaynakları üzerinde derinleştirmesi gerekmekte iken olayı tamamen adli bir vaka olarak ele alıp, büyük gayret ve fedakârlık göstererek olayı açıklığa kavuşturmak istediklerinden kimsenin şüphe etmediği ancak meslekî tecrübeleriyle bu konularda araştırma yapabilecek kapasitede olmayan bir kaç polis memuruyla bir komserin bu olayın çözümüyle görevlendirilmesi düşündürücüdür. Âdetâ olayın açıklığa kavuşmaması için her türlü ortam hazırlanmaktadır. (EK:12,12/1-1174)

KOMİSYONUN ÇEŞİTLİ TARİHLERDE YAPTIĞI TOPLANTILARDA GÖRÜŞÜLEN KİŞİLERİN BİLGİ VE DÜŞÜNCELERİ :

1-) Komisyonun 5.2.1997 tarihli oturumunda aşağıda ifade özetleri sıralanan şahısların bilgi ve düşüncelerine başvurmuştur:

— **CHP Gençlik Kolları Başkanlık Temsilcisi:** Uğur Mumcu Cinayetinin katilini ve azmettirilenlerin ortaya konmasını dilemiştir.

— **Güldal MUMCU (Mumcu'nun eşi)** Uğur Mumcu'nun Perşembe günü İstanbul'da olduğunu, akşam döndüğünü, cuma günü öğleden sonra çocuklarla alışverişe çıktığını, cuma akşamı yemeğe gittiklerini, dönerken aracın direksiyonunun çektiğini söylediğini, kenara çekerek baktığını, eve geldiğinde evin önü kalabalık olduğundan karşı kaldırıma park ettiklerini, o gecedeki olay gününe kadar aracı kullanmadığını, Ocak ayı içinde Harp Akademilerine konferansa gittiği için yazım işlerinin aksadığını, cumartesi bütün gün çalıştığını, pazar günü hasta ziyaretine gideceklerini, gitmeden evin penceresini açarken komşuları Ömer Çiftçi'nin "dinamit programını izliyor musun?" diye sorduktan sonra "aşağı inecek misin?" diye sorduğunu, Uğur Mumcu'nun ineceğini belirttiikten sonra içeriye gelip televizyon seyrederken "Güldal sana birşey soracağım" dediğini ve "Ömer ÇİFTÇİ'nin kendisine dışarıya çıkıp çıkmayacağını sorduğunu, sebebinin ne olabileceğini" sorduğunu kendisinden bunun sebebinin anlayamadığını, bu durumun tuhaf ve garip olduğunu, geriye dönük şimdi düşündükçe bunun anlamını bulamadığını, bilahara hazırlandıklarını, kızı Özge'nin evde kaldığını, oğlu Özgür'ün daha önce çıktığını, 15'deki konser için saat 12.00'de Özgür'ün çıktığını, Özgür'ün çıkarken babasının kendisine "Cuma günü aracın direksiyonunun çektiğini lastik inikse kendisine haber vermesini" söylediğini, oğlunun bilahara kendisine aktardığını, Özgür'ün lastikleri kontrol ettiğini ve normal olduğu için babasına haber vermeden gittiğini, kendisinin hazırlanmış olduğunu kızı Özge'nin evde kaldığını, Uğur'un keşfinde acele etmesini söylediğini oysa saate baktığında 1.25 olduğunu, "Daha dönüp yazı yazacağını, acele etmesi gerektiğini" söylediğini, tahmini Uğur ile aralarında (2) dakika zaman farkı ile evden çıktıklarını, onun arkasından iç ve sokak kapılarını çekerek çıktığını, sokak kapısının tam kapanmadığını, Özge'nin evde olması sebebi ile kapının tam kapanmasını sağlarken yan apartmanın yöneticisi İbrahim Bey'in arabasını yıkadığını, ona tam günaydın diyecekken bir patlama olduğunu, bunun üzerine, terettütle geri dönme kararı verip vermeme halinde bulunurken, bir patlama daha olduğunu, yani terettütlü adım esnasında

tam üç patlama olduğunu, veya duyduğunu, araçlarına bomba konma hususunu hiç düşünemediğini, trafonun patlamış olacağını düşündüğünü, patlama ile yoğun bir sis ve toz bulutunun meydana geldiğini, hiç bir şeyin görünmediğini, bilahare eve dönmekten vazgeçip yoluna devam ettiğini, kaldırırna doğru gidip olayı gördüğünü, yani arabanın halini gördüğünü ve Uğur'un bahçede su deposunun olduğu yerde yatar halde olduğunu gördüğünü, Uğur'un gözlükleri, paltosu herşeyi üzerinde olduğunu, yüzünün isli ve kırmızı olduğunu, birilerine haber verme telaşı içinde komşu kızlarına kızının haberdar edilmeden piyano çalmaya geldiklerini söylemelerini, bu konuyu kendisinin kızına anlatacağını söylediğini, o sırada aynı apartmanda kalan DYP il başkanının yanına geleerek içeri girmesini söylediğini, içeri girmediğini 15-20 dakika oturduğunu, kimlerin gelip gittiğini gördüğünü, Ankara Emniyet Müdürünün geldiğini, birkaç soru sormak için Ömer Çiftçi'nin daire-sine indiğini, o sırada Ömer Çiftçi "evde sorabilirsiniz" şeklinde davet ettiğini, Emniyet Müdürünün kendisine "Aracı ne zaman kullandıklarını, Uğur Mumcu'nun düşmanlarının olup olmadığını, Güldal Mumcu bilahare eve girerken bir şahsın dikkatini çektiğini "bu adamı tanıyor musunuz" şeklindeki sorudan şaşırıldığını, bu şahsın uzun boylu, esmer, iri yapılı olduğunu, herkesin tanımadıklarını söylediklerini. Söz konusu şahsın evin öntündeki beyaz bir araca binip gittiğini, takiben eve girdiklerini, Süleyman Demirel başta olmak üzere pek çok kimsenin ziyarete geldiğini,

Bahriye Üçok'un öldürülmesinden sonra Hassas Bölgeler Koruma Müdürlüğünün Uğur beye gelip güvenliğin nasıl sağlanacağını, girişi çıkışların belli olmamasının saldırıyı zorlaştıracaklarını, kü-lübe yapmalarının zor olduğunu, Tunus Büyükelçiliği görevlilerine araç ve evi kontrol etmeleri ta-limatı verileceğini, Ayrıca herhangi bir yere gitmeden 45 dakika önce haber verilmesi durumunda eskort verileceğini, Uğur'un bunu istemediğini, gönderilen eskortun ne olacağını kestiremediğini söyleyerek istemediğini, bir kaç kez koruma istediğini bilahare vazgeçtiğini, Mehmet Ağar Emni-yet Genel Müdürü olunca Uğur'un öldürülmesi yıldönümünde evlerini ziyarete geldiğinde, dilek-çelerine cevaplarında "Uğur Mumcu'nun koruma istemediğini" cevaplarının, yanlış olduğu, koru-manın bilgileri dahilinde verildiğini ve geri çekildiğini kendilerine söylendiğini, bunun üzerine "bu soruşturmanın bir ekip kurdurularak yürüteceklerini" söylediğini,

Tutanaklardaki tahrifat olayında Mehmet Ağar ile ayrıca görüşme talep ettiğini, konuştukları- nı, tutanaklardaki tahrifatı kabul ettiğini, bu sebeple bu yolsuzlukları yapanların yakalanmasını, tuğlaların çekilmesini istediğini, "Ağar'ın bunu yapamayacağını" söylemesi üzerine, "bu tuğlalar devrilirse kendilerinin de altında kalacağını" söylediğini, bununda mümkün olmadığını, bu işin ar-kasında bulunanları çıkarmalarını Mehmet Ağar'dan istediğini, Ağar'ın ise "bunu yapamayacağını" söylemesi üzerine Savcı Ülkü Coşkun'un "bu işi devlet yapmıştır" sözünü Ağar'a aktardığını, bu- na da "bunlar da pek sersem oluyorlar" diyerek cevap verdiğini,

Savcı Ülkü Coşkun'un kendisinin olaydan 26 gün sonra (18/02/1997) evine gelerek ifadesini aldığı ancak, Muammer Aksoy'un ölümünden sonra çalışma mekanının sanki bir sanığın meka-nıymış gibi arandığını bildiklerinden avukatları M. Emin Değer kanalı ile Uğur beyin konut ve ça-lışma mekanlarının aranmayacağı yazı ile bildirildiğinden Ülkü Coşkun'un kendilerine kırıldığı, 18 Şubat 1993 tarihinde Ülkü Bey'in geldiğini, aralarında otopside yapılan hatalar sebebi ile tartış-ma çıktığını, Ülkü Coşkun'un gerekirse azlinin talep edebileceklerini söylediğini, kendilerinin de gerekirse bunu yapacaklarını, savcı Ülkü Coşkun'a ifade de üç patlama olduğunu anlatması esna-sında savcının yazıcıya yaz talimatı üzerine üç adet patlamayı iki defa ikazına rağmen zor not ettirdiğini, savcının ayrıntıların pek önemli olmadığını söylediğini, O gün Ertürk Yöntem'in prog-ramı olduğunu hatırlatarak "soruşturması devam eden bu olayın nasıl TV programı yapılacağını" sorduğunu, savcının ise "bu konudan haberi olmadığını, müdahale edeceğini" söylediğini, oysa bu-nun durdurulamayacağını savcıya söylediğini, polisin olay yeri raporunun düzensiz ve uygunsuz ol-

duğunu, mesafe ve sabit mekanların bile yanlış yazıldığını, çelişkili teknik rapor yazıldığını, savcı "rapor ve incelemeleri yeterli görmeme durumunda yeniden istersiniz" dediğini, savcının kendi olduğunu bunun kendisine sağlanması gerektiğini hatırlattığını, savcının yemek masasının kenarına oturarak "Güldal hanım üzerime fazla gelmeyin, bu işi devlet yapmıştır. Siyasi iktidar isterse çözer." Bunun üzerine temizlikçilerinin de yolladılar mı? sorusuna savcının "Evet" dediğini, ancak hatasını anlayınca "bunu basına vererseniz yalanlarım" dediğini, "siyasetçilerin bu olayla ilgilenmediğini", hususunu hatırlattığını, bu olaydan bir yıl sonra bir dilekçe verdiğini, savcının kendisine anlattıklarını içerenleri yazdığını, bir yıl sonra yazışmanın sebebinin bürokrasiye belge bırakmak gerektiğinden ve resmi kayıtlara bu sözlerin geçmesi gerektiğini düşündüğünü, çünkü bilahare "tam biz bu cinayeti aydınlatacaktık bize imkan tanınmadı" denmemesi maksadını güttüklerini, soruşturmanın hangi savcı gelse aynı şekilde yürüyeceğini, dilekçelerle ilgili Adalet Bakanlığı Müfettişlerinin rapor düzenlediği ancak Milli Savunma Bakanının asker olması nedeni ile önerilen cezayı uygulamadığını,

1992 yılı Özgür Gündem Gazetesinde çıkan Uğur'a yönelik yayınlar olduğunu, bir sabah Uğur Mumcu'nun kendisine "Güldal bunlar beni öldürecekler" ifadesini kullandığını, bunu söz konusu gazetenin Yaşar Kaya ile ilgili makalesinden anladığını, "Halkın dinamiği bu işin üstesinden gelecektir" sözünden bu sonuca vardığını, Mumcu ile Yaşar Kaya ve Behcet Cantürk arasında tartışmaların bulunduğunu, bu yayınları DGM'ye anlattıklarını, Yaşar Kaya'nın ifadesinin bile olmadığını şimdi ise yurtdışına kaçtığını, patlayan bomba ile ilgili rapor gizli olduğu halde Ertürk Yöntem'in programında açıklandığını, patlama şeklinin abartıldığını, Uğur'un paramparça olduğunu söylediklerini, bu söylenenlerin tatmin edici olmadığını, bombanın muhtemelen uzaktan kumandalı olduğunu, Uğur'un arabanın içine girmeden bombanın patladığını, vücudunun konumunun da bunu doğruladığını, labratuar amiri Muhiddin Kaya'nın kendisine uğradığını, uzaktan kumanda değil kendi raporlarında yazılı olduğu gibi olduğunu iknaya çalıştığını, oysa aksine ikna olmadığını çünkü raporda arabanın kapı kilitinin açılıp açılmadığının ele alınmadığını, ayrıca Uğur Mumcu'nun gözlükleri gözünden düşmemiş ve sağlam halde olduğunu, buna karşılık gözlük camı kırıkları bulunduğundan bahsedildiğini, **(bu olayla ilgili deneme yapıp da böyle bir sonuç mu elde etmişlerdir?)** Gözlük sapı, misina, ip parçasının mahalden bulunabileceği, bunların rapordaki savı doğrulanmadığını, laboratuvar yetkilisinin televizyona açıklama yapma yetkisi olmadığı halde nasıl açıkladığını sorduğunu, kendisine İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'in şifai olarak konuyu spekülasyonları kaldırmak maksadı ile açıklamasını söyleyerek yetki verdiğini, bilahere bu açıklamayı yapanında bu görevden alındığını, bu olaydan sonra Nusret Demiral'ın kendileri ile görüşmek istediğini, "yardım etmediler" denmemesi için görüşmeyi kabul ettiğini, savcıya gitmeden saat 08.00'de kendisini arayarak "bu olayı emniyetten yapanların" Şükrü Açıkbaz ve dört kişi daha olduğunu telefonda iletildiğini, bilahere diğer dört kişiyi komisyona bildireceğini, açıklamıştır.

Avukat Mehmet Emin Değer ile birlikte Nusret Demiral'a gittiklerini, olay yerinde çekilen bant kayıtlarını izlediklerini, bu bantlarda önemli bir şey bulmadığını, savcıya Ömer Çiftçi olayını kendilerine hatırlattığını, bilgisine başvurulması gerektiğini bildirdiğini, evlerinin karşısındaki taksi durağına karşı çıktığını, buna Uğur Mumcu'nun da karşı olduğunu Doğan Taşdelen'e söylediğini, oysa Doğan konuyu Uğur Mumcu'ya sorduğunda Uğur'un karşı çıkmadığını ifadesinin bu kişinin tavrını şüpheli hale getirdiğini, taksi durağının yapılmasına müteakip evlerinin park yerine bakan kısmının buzlu cam yaptırıldığını, bunu Ömer Çiftçi'nin yaptırıldığını, bu olayları Nusret Demiral'a hatırlattığında, bilgisini alacaklarını söylediğini, bu konuyu savcıya gereğince soruşturmadıklarını söylediğini, savcı ise "yetkilerinin bulunmadığını" söylediğinde yetkilerinin diğer ülkelerden fazla olduğunu, istenirse olayı çözebileceklerini söylediğini,

O esnada yanlarına Ülkü Coşkun'un geldiğini ve "bana bu olayı aydınlatın, bu olayı açığa çıkarın diye yazı verilsin" dediğini, kendilerine savcı olduğunu söylediğini, bu olayın üstüne gidemem demeye gelen sözler söylediğini ve güvence istediğini söylediğini,

Evlerine ziyarete gelen komşuları Şevki Ozan'ın hanımının "Olay günü oğlunu dersaneye götürmek amacıyla aracını park yerinden çıkarırken önlerine hızlıca gelip Kartal marka beyaz bir otunun park ettiğini ve içinde bir kişinin bitişik apartmana gittiği hususu dikkatini çektiğini" kendisine anlattığını,

"Bu olayı devlet yapmıştır" şeklindeki dilekçeden önce Karayalçın'a ve birçoklarına anlattığını, Ülkü Coşkun'un sözlerini hatırlattığını, birçoğu savcının böyle nasıl söylediğini kendisine söylediğini, devletin içinde devlet kurallarına karşı devlet güçleri olduğunu anlattığını,

Bu düşüncelerini MİT Müsteşarı Sönmez Köksal'a da anlattığını, kendisine "Teşkilatın (MİT) bu konuda dahil olmadığına teminat verdiğini" söylediğini, kendisine "emniyet teşkilatının ve yetkili kuruluşların da dahil olmadığını söyleyebilir misin?" diye sorduğunu, Müsteşarın "Onlar için birşey söyleyemeyeceğini" söylediğini, kendisinden bilgisini sorduğunu ancak müsteşarın cevaben "o sırada biliyorsunuz bu iş İran üzere ihale edilmek isteniyor, İran'ın üstüne gidiliyor" dediğini, bunun kanıtlarının "Sezgiler" olduğunu, buna karşı çıkınca "sadece Uğur Mumcu cinayetlerinin faili meçhul olmadığını Batman'da bir sürü faili meçhul olduğunu söylediğini, faili meçhul olaylar var ise kendilerinin niçin olduğunu müsteşara sorduğunu, buna karşılık "kendilerinin Batman'daki tüm faili meçhulleri bildiklerini" dediğini, bu nedenle bilinenlerin faili meçhul olmadığını söylediğini, buna karşılık müsteşar'ın "Bizim görevimiz sadece rapor etmektir" dediğini,

İhbarcı Ayhan Aydın hakkında İslami Hareket Örgütüne iftiradan dava açıldığını, yalancı tanıklık değil de, iftiradan dava açıldığını, bilahere beraat ettiğini,

Olay günü anoraklı uzun kişinin kendisinin dikkatini çekmemesinin nedeninin herkes gelirken bu şahsın gittiğinden olduğunu, fulu bir eşgalinin zihninde olduğunu, uzunboylu esmer, yapılı biri olduğunu hatırlayabildiğini,

Bu olayda DGM ve Emniyet güçlerinin kendilerini taraf görmediklerini, verdikleri bilgilerin ise yeterince kovuşturulmadığını, gerekli ifadeleri alıp arkasını araştırmadıklarını, o sırada Ağar'ın koruduğunu ve kendileri ile irtibat kurması söylenen ekibin de gelmediğini, neden gelmediğinin sonradan anlaşıldığını, konuyu RP'lilerin İsrail'e ihale etmeye, belli partilerinde İran'a ihale etmeye çalıştığını ama cinayeti gerçekte kimin işlediğine kimsenin eğilmediğini,

Bu olay hakkında hukuki boyutlarda Beyhan ve Ceyhan Mumcu'nun gerekli bilgileri komisyona vereceğini, bunların bilgilendirmesinden sonra kendisinin eksik bilgileri tamamlayacağını,

Uğur Mumcu'nun birgün uçaktan inerken Fikret Ekinci'nin kendilerine komşu olduğunu söylediğini, bir daire satın aldığı anlattığını, daha sonra aldıkları duymalarda o dairenin Oral Çelik veya yakınlarının olduğunu söylediğini, Ömer Çiftçi'nin ise DİSK'de ya da HAK-İŞ'de işe başladığını ifade etmiştir. (Ek:)

2-) Komisyonun 05/02/1997 tarihli toplantısında aşağıda sıralanan şahısların bilgilerine başvurulmuştur:

– **Berhan Gürson (Mumcu'nun kardeşi) 05/02/1997 tarihli sorulu cevaplı konuşmasında;**

Olayın oluş anını Güldal'ın anlattığını, olay öncesinde Özgür Gündem'de çıkan yazıların Güldal tarafından kendisine haber verildiğini, tehdit şeklinde yorumlanacak yazıların bulunduğunu, Uğur ile yakın bir kardeş ilişkisinin olduğu, yayımlanacak makaleleri bile kendisine okuduğunu ve gösterdiğini, Ayhan Aydın isimli tanıktan 9 ay sonra haberi olduğunu, tanığın Terörle Mücadele Şube Müdürlüğünde iki kişiyi teşhis ettiğini, karakoldaki ilk ifadesinde sanıkların eşgallerini hat-

ta birinin yüzündeki yara izini dahi tespit ettiğini, kendilerinin bu tanıktan ancak 20/09/1993 tarihinde haberdar olduklarını, Reha Muhtar'ın tanığı sanki sorguladığını, bu sebeple tanığın ne ifade ettiğinin anlaşılmadığını, Tanığı Komisyona götürüleceği diye polisin alıp Reha Muhtar'ın programına götürüldüğü, bilahare bir gün sonra Faili Meçhul Cinayetler Komisyonuna götürüldüğü, bu olaydan sonra tanığın teşhis ettiği kişilerin yakalama, yer gösterme tutanaklarında tutanak tarihlerinin 26 Mart 1993 yerine 23 veya 24 olarak değiştirildiği, bunu savcıya ve Adalet Bakanına ulaştırdıklarını, savcı Ülkü Coşkun'un bunu incelemek için İstanbul'a gittiğini, "tarih değişikliğinin doğru olduğunu, polislerin insani hatasından kaynaklandığı, Uğur Mumcu'nun öldürüldüğü tarihte bu kişilerin gözaltında bulunduğunu, bu tanığın İslami Hareket Örgütüne iftira ettiğini, hakkında dava açılması gerektiği" şeklinde bir rapor düzenlendiğini, bu tanık hakkında açılan davaya gittiğini, ifadelerden bir suret aldığını komisyona verebileceğini, Tanığı dinlediğinde bu konudan haberdar olduğunu ancak, tanık veya sanık mı olduğunu mahkemenin karar vermesi gerektiğini, bu tanığın hanımı ile arasının açık olduğu, karısı ile ilişkili kişi Karlı Sokaktaki durakta çalışıyor olabileceği için oraya geldiğini, tanık durakta beklerken Uğur Mumcu'nun aracının yanına sözü edilen aracın geldiğini park ettiğini (başka yerler müsait olduğu halde) lastik değiştirme bahanesiyle üç kişinin burada araçlarından çıktığı, lastik değiştirirken Uğur Mumcu'nun arabasının altına kaçan vidayı aldığını, vidayı alırken aracın altında bir müddet beklediğini, bilahare şahısların oradan ayrıldığını, tanığın ertesi gün yine aradığı şoförü bulmak için aynı yere geldiğini, pidediden pide aldığını, beklerken birgün önce gördüğü kişilerden beşaltı kişilik bir grubunun dolaştığını, onlardan ikisini teşhis ettiğini, birinin yüzündeki yara izini hatırladığını, şahsın kendisine dün de burada beklediğini "Hafiyemi" olduğunu sorduğunu, işsiz olduğunu iş aradığını söylediğini doğal olarak aile ilişkisini araştırdığını söylemediğini, kendisine şahsın bir telefon verdiğini bu telefonun Siyas' da bir hastane çıktığını,

Güldal Mumcu ve bu tanığın peşpeşe üç patlama olduğunu söylediğini, bu tanığa inanma sebeplerinden birinin de bu olduğunu, yine tanık "bu şahısların parkederken ve aracın altına girerken apartmanda bir yerin ışığının yandığı, daireden birisinin zaman zaman dışarı baktığını bu şahsın aracın yanındakileri görmüş olabileceğini" daireyi tarif ettiğini, Uğur'un öldüğü günlerde yas için toplanan gençlerin toplandığı sırada gelip gidenlerden birinin "Oral Çelik'in bir yakını adına ev aldığını" belirttiğini, bunu araştırdıklarını, Ömer Çiftçi'nin bulunduğu evin, patlamanın tam karşısındaki ev olduğu, Behçet Cantürk'ün Avukatı Yusuf Ekinci'nin bu evi sattığını bildiklerini, aynı avukatın Cantürk'ten biraz sonra öldürüldüğünü, sözkonusu dairenin sahibinin Oral Çelik olduğu, olay yeri filminde de bu konutta bir bireyin Robdöşambır giymiş olarak görüldüğünü, olay yerinde ziyarete gelen tüm kişilerin fotoğrafının bulundurulmasına karşı Uğur'un gözlüklerinin sağlam olduğu halde kırık gösterilmesi, kravat iğnesi kullanmadığı halde kravat iğnesinden bahsedilmesi delil olarak sayılması ve bomba raporuna yazılmasının örnek olduğu, Taksi durağındaki kulübenin Ömer Çiftçi tarafından buzlu cam yaptırılması sebebi ile taksicilerinde olay mahalini göremediklerini söyledikleri,

Uğur'un son günlerinde Kürt Dosyası kitabını hazırladığını, Abdullah Öcalan'ın 1972 yılında Savcı Baki Tuğ tarafından ağır şekilde cezalandırılmasının talep edildiği halde çok az bir ceza ile kayırlarak kurtarıldığını tespit ettiğini ayrıca, burs almaya devam ettiğinin 21 yaşını geçmesine rağmen bursunun devam ettiğini belirlediğini, Öcalan'ın İstanbul Hukuktan Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesine yatay geçiş yapmasında kovulduğunu ortaya çıkardığını, bu konuları Baki Tuğ'a sorduğunu, bu konudaki belgeleri kendisine vermek için Çarşamba günü randevu almıştı, ama buna yetişmeden Pazar günü Uğur'un öldürüldüğünü, Baki Tuğ'un Uğur'a olumlu davrandığını söylemesine yanılma ihtimali ile ihtiyatlı baktığını,

Ülkü Coşkun'un yedek hakim olması sebebi ile Uğur'un dosyasının bir müddet ortada kaldığını, bilahare kendi ısrarlı müracaatları sonucunda Savcı Kemal Ayhan'a dosyanın verildiğini, dosyayı yeniden gözden geçirip kendilerini telefonla aradığını ama hiçbir gelişme kaydedilmediğini, Çetin Emeç ile bağlantılı para ile öldürülme haberlerini savcıya sorduğunu, araştırılacağı cevabı verildiğini bilahare; savcı Kemal Ayhan'ında evinde ölü bulunduğunu, yerine Tevfik Hancılar'ın atandığını, dosyaların onun tarafından incelenmesi isteği cevabı geldiğini, dosyaların (10) klasör olduğunu, ilk tahkikatın gizli olması sebebi ile bilgi vermediklerini, işlerin yoğunluğunda yardımcı olacaklarını söylediklerini, ama dosyaları görmediklerini, Reha Muhtar'ın TV. programı ile ilgili hiçbir işlem yapılmadığını, bu programı durduracaklarını söyledikleri halde durduramadıklarını, bu konudaki durdurma yazısının haber yayınlandıktan sonra gönderildiğini öğrendiklerini,

Herşeyin araştırıldığı söylendiği halde sonucun alınmadığını, taksit durağı ve bitişik apartmanlardakilerin bilgi ve ifadelerinin bir ay sonra alındığını, şoförlerin bir kısmının başka yerlere gittiğini, bu tür konuların Ülkü Coşkun'un müfettiş raporunda bulunduğunu, Emniyetteki bilgilerin tamamında dosyasına girdiğinden emin olmadıklarını, Ankara, İstanbul, İzmir ve Diyarbakır'daki İslami Hareket davaları ile bağlantı kurulmadığını yeni savcının Hamza Keleş olduğunu, onunda dosyayı henüz incelediğini, Adalet Bakanının bu olayla ilgili bir tanıktan bahsettiğini, bunun sonucundan emin olmadıklarını, tüm istihbarat birim başkanlarının dinlenmesi gerektiğini, Taksit durağının çaycısının olayı müteakip ortalıktan kaybolduğunu, bunun araştırılmaya değer olduğunu,

Ömer Çiftçi'nin ifadesinin ve tavrının sık sık değişmesinin dikkat çekici olduğunu,

MİT'in basına vermiş olduğu yemekte Teoman Koman'ın "yakında önemli kişilere karşı terör yapılacağını, bunlardan birinin oradakilerden olabileceğini", burada Uğur Mumcu'nun kastedilmiş olabileceğini, Mustafa Yılmaz'ın da ilgili komisyonda MİT Yetkililerince, suikastın olabileceğinin Bakanlığa, Emniyete bildirildiğini doğruladığını, ancak bu bilgilendirme ile ilgili hiçbir işlem yapılmadığını, Emin Aslan ve Hanefi Avcı'nın dinlenmesinin faydalı olacağını, Tuncay Yılmaz, TEM eski Daire Başkanı Burhan Tansu'nun bilgilerine başvurulmasının uygun olacağını,

Uğur'un öldürüldüğü yere saat 15.00 civarında gittiğinde aracı kaldırıp göttürdüklerini, aracı bükerek kapı vesair aksesuarlarının olay yeri pozisyonu incelenmeden göttürüldüğünü, olay yerine geldiğinde Ankara Adliyesinden bir savcı geldiğini, bilahare Nusret Demiral gelince onların gittiğini, Uğur'unda sağ iken Muammer Aksoy ve Bahriye Üçok cinayetlerini Nusret Demiral gibi savcılarının çözmeyeceğini yazdığını, olay yerini itiraz ettikleri halde çalı stüpürgesi ile stüpürdüklerini, savcının olay çevresindekilerin ifadelerini almadığını,

Tanık Ayhan Aydın'ın teşhis ettiği, yüzü yaralı şahsın Uğur'un ölümünden 1 hafta önce çalınan araba ile Ankara'ya geldiğini, bir takım şeyler getirdiğini, bu kişinin adının Mehmet Ali Şeker olduğunu, bunun evinde 8 kg, gösterdiği yerde ise 35 kg patlayıcı bulunduğunu, yüzünde yara olanın Ayhan Usta olduğunu, Ayhan Aydın'ın tanık olarak ifadesinin polise alındığını, savcının ifade almadığını, hakkında iftira etmekten dava açtığını, iftira edilenlerin mahkemeye getirilmediğini, sonunda beraat verildiğini, tanığın Reha Muhtar'ın programında karısının sevgilisini aradığını tüm Türkiye'ye söylemesi beklenemediğinden iş aradığını söylemesinin doğal olduğunu,

Uğur Mumcu'nun "telefonum devamlı dinleniyor" dediğini, fakat bugün bunu kimsenin kabul etmediği ve söylemediğini, dinlenirken Uğur için "bir daha bizim için atıp tutmayın" laflarının söylenmesinin bu hususu kanıtladığını, bombanın uzaktan kumanda ile patlatıldığı düşüncesinde olduklarını, inşa halinde olduğu için camiden veya benzeri yerlerden uzaktan kumanda olabileceğini Uğur'un baş kısmında birşey olmamasının bunu göstermekte olduğunu, otopsi raporunda "Ak saçlı mavi gözlü 50 yaşında erkek" yazıldığını, bunların önemli olmadığını söylendiğini,

Ayhan Aydın'ın tarif ettiği sanık ile Güldal'ın tarif ettiği kaçan kişinin eşgallerinin uygun düş-
tüğünü, her ikisinde civit mavisı kaşkol gördüğünü, kebabçı ile Ayhan Aydın'ın yüzleştirilmediği,
dosya incelendiğinde görüleceği, her zaman bu konularda komisyona bilgi vereceğini,

ifade etmiştir.

— **Ceyhan Mumcu (Mumcu'nun kardeşi)** 05/02/1997 tarihli sorulu cevaplı konuşmasında
(özetle);

Bu cinayetin 4 yıldır en yüksek sesle tartışıldığını, Faili Meçhul Cinayetler Komisyonunun bu
dönemde gündeme gelmesi gerektiğini, bu komisyonun oluşmasına oy verenlere teşekkür ettiğini,
Türkiye Barolar Birliğinde hazırladığı raporu Tevfik Diker'e verdiğini, Tuncay Özkan'ın tanıklığı-
na başvurulmasını, Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili önemli gelişmelerin olduğu, Uğur'un ölümün-
den önce MİT'de basınla yapılan toplantıda MİT mensuplarının konuşmaların dinlendiğinin bilin-
mesinden yakındıkları, Turgut Özal'ın Uğur Mumcu'yu özel olarak takip için birim kurduğunu,
Uğur Mumcu'nun müracaatı üzerine SHP-DYP döneminde bu birimin dağıtılması istendiğini,
Uğur Mumcu'nun öldürüleceği hususundaki kuşularının 1992 Haziranından itibaren başladığını,
Pera Palas'ta Behçet Cantürk'ün PKK ve Özgür Gündem gazetesine yardım imcesinde işadamlar-
ının zorlandığını, "bu sorunun çözümünü Turgut Özal'ın gerçekleştireceğini ancak, Uğur Mum-
cu'nun ve benzerlerinin bu kirlı savaşın çözümüne engel olduklarını" söylemelerinden kuşkulandı-
ğını, ayrıca ekran yasağının kalkması üzerine HBB'de Hasan Mezarıcı ile açık oturumda Rabıta ko-
nusunun tartışılması kendisini endişelendirdiğini, Nezih Tavlas'ın sunacağı yazılarda 1992-siyasal
iktidarıyla büyük gelişmeler olduğunu, bunların Kürt Federasyonu ve ABD ile ortak Kürt Siyaseti
hususlarında olduğunu, Karabağ'a askeri yardım yapılması ve Özal'ın çocuklarının malvarlığı hu-
suslarında yazılarında işlemede olduğunu,

Uğur Mumcu'nun İran ile ilgili tek bir yazısının bulunmadığı, sadece ABD'nin Irak sorununu
çözdükten sonra İran için yeni provokasyonlar yapılacağını yazdığını, ayrıca İsrail Büyükelçisi ile
Uğur Mumcu'nun görüşmesine neden olan "MOSAD örgütünün Talabani'ye 50 Milyon dolarlık
yardım" ile ilgili yazısı endişe ve şüpheler içerdiğini,

Uğur Mumcu'nun ölümünden sonra; Savcı Ülkü Coşkun ile görüşmesinde Ömer Çiftçi'nin
bizzat ifadesinin alınmaması, taksı durağı şoförlerinin ifadesine başvurulmaması, olay günü Ömer
Çiftçi'nin araştırılmasını isteyen taksı şoförlerinin, bilahere büyük bir korku ve sinmeye uğramala-
rı, kendileri ile görüşmekten kaçınmaları, Ülkü Coşkun'un bunu polisin gayretkeşliği olarak nite-
lendirdiği, olaydan sonra 24 Mart 1993 günü Güldal Mumcu'nun evine gelen Ozan adlı bir kişi-
nin Uğur'un evraklarını almak istemesi, bu evrakların verilmemesinin tehdit unsuru olduğunun bil-
dirilmesi, bu kişinin kim olduğunu öğrendiğini, Ülkü Coşkun'a bunu bildirdiğini iki gün içinde bu-
nu almaması halinde basına bunu açıklayacağını, bu kişinin, bulunup yüzleştirildiğini, ancak tehdit,
devlete hakaret olduğu halde değerlendirilmediğini, bu kişinin kim olduğunu İçişleri yetkilile-
rinin açıklayabileceği, Güldal'ın korumasının kalktığı gün bu girişimin olduğu, verdiği telefonların
bir kısmının devlet telefonları çıktığını, kendisini Turgut Özal'ın İstihbarat elemanı olduğunu iddia
ettiğini, bu husunun Ülkü Coşkun, Demirel, İsmet Sezgin, Erdal İnönü'ye yansıttıklarını, Ülkü
Coşkun'a gittiklerinde "bu işi devletin isterse çözebileceğini" söylediğini, MİT Müsteşarı ile gö-
rüştüğünde Nusret Demiral'ın bu davaya bakmaması, tarafsızlığından şüphe ettiğini, Uğur'un ya-
zılarında Özal, Muammer Aksoy ve Bahriye Üçok suikastlarını çözemeyişini, İsrail diplomatına ait
aracın evrak takibini müteakip patlamasını olaylarını savcının çözemediğini, süresi bittiği halde gö-
rev süresinin uzatıldığını, bu süre uzatımının MİT'den geldiğini kanıtlamak istediği için gittiğini,
Savcının Mumcu cinayetini soruşturmasını istemediklerini, ancak savcının reddinin mümkün ol-
madığını, soruşturmayı yansız yürüteceğine inancının bulunmadığını, bunu ilk günden itibaren dü-

şüdüğünü, “bu cinayet dış örgüt işidir çözemeyiz” tarzındaki delil toplama aşamasındaki tavrını, Nusret Demiral’ın olay yerine gelen Ankara Cumhuriyet Savcısını geri gönderdiği gibi MİT görevlilerini de görev yerinden uzaklaştırdığı, bu görevlilerinde olayı bir tutanak ile Müsteşarlığa, Müsteşarlığın da Başbakanlığa bildirdiğini,

MİT’in Nusret Demiral’ın görevini uzatma talebi olmadığını, buna karşılık teşkilatın imajında bazı tutumları ile zarar verdiğinin Başbakanlığa bildirildiğinin kendisine MİT’de ifade edildiği,

Bu görüşmeden kısa bir süre sonra Nusret Demiral’ın; Emin Değer, Güldal Mumcu ve kendisini davet ettiğini, olay kasetlerini izlettiğini, bu toplantıda “Devlet isterse çözer, siz güçlü ailesiniz- Hükümette gerekli baskıyı oluşturun, gerekli mesaj ve talimat verilsin, çözümlensin ya da bu birimleri doğrudan bana bağlatın, bende söz veriyorum çözerim” şeklinde konuştuğunu, yine de DGM savcının emrini yapmayarak güvenlik gücü düşünemediklerini, bu söylenenleri Erdal İnönü’ye anlattıklarını, İnönü’nün “olur mu öyle saçma şey elbette devlet çözülmesini istiyor” cevabını verdiğini, ancak son Ömer Lütfi Topal cinayetinde Emniyet Müdürlüğünün Başbakan ve Cumhurbaşkanından garanti istemesi, sözleşme yapmak istemesi, muhalefet partisinin işe karışması olaylarının Nusret Demiral’ın tavrını doğruladığına inancını arttırdığını,

Ömer Çiftçi’yi 1974 yılından beri tanıdığını, taksi durağına karşı çıkmasının olağan olmadığını, bu karşı çıkmayı izah edemediğini, bağırma olayında da çelişkili tavırlar almasının şüphe uyardığını, TGRT’nin yayınladığı bandı izlediğini “Ömer Çiftçi’yi aklamamız için polis bize baskı yaptı” şeklinde taksi şoförlerinin ifadelerini gördüğünü, ancak bandı vermediklerini, taksi şoförlerinin bu işe karışmak istemediklerini, çekindiklerini, Ülkü Coşkun’a konuyu aktardığını ve ve şoförlerin tehdit edildiğini bildirdiğini, önce şikayet etme tavrında olan şoförlerin vazgeçtiklerini, bu şoförleri Ömer Çiftçi’nin etkilemiş olabileceğini, polisin şoförlerden hep aynı tip ifade aldığını, bazı şoförler ayrıldığı için ifadelerinin alınmadığını, ifadelerin sanki önceden yazılıp imzalatılmış göründüğünü, bu konunun Adalet Bakanlığı’na Ülkü Coşkun hakkında görevi savsaklamak şeklinde nitelendirildiğini, Ömer Çiftçi’nin CHP’den politika yaptığını, son dönemde Özgür Gündem’e yakınlığı konusundaki bilgisi olmadığını,

Tanık Ayhan Aydın’ın yalancı tanık olması durumunda eğitilmiş biri olması gerektiğini, İslami Hareket dosyası sanıkları hakkında bu şahsa birinin bilgi verdiğini sandığını, eylemi bu örgüte yönlendirmek isteyen birinin bu şahsı bilgilendirmiş olabileceğini, 31 Ocak tarihindeki anlatımdan sonra hiçbirşey yapılmadığını, ancak Meclis Komisyonu (faili meçhul) tutanak tahrifatını ortaya koyunca tanığın tekrar dinlendiğini, komisyondan önce Reha Muhtar’ın programına çıkarıldığını, dosyaların ve bilgilerin Meclis komisyonlarına DGM tarafından gönderilmediğini, oysa Uğur Mumcu Cinayetinin yargılama safhasında olmadığını, soruşturma aşamasında olduğunu, Anayasasının 138. maddesi ile alakalanacak aşamaya da gelmediğini, İstanbul DGM Savcısı Ahmet Köksal’ın tutanak tahrifatından sorumlu olduğunu, Ahmet Köksal’ın tutanak tahrifatını gözaltı süresinin yetmemesinden kaynaklandığını söylediğini,

Son Susurluk olaylarında bu cinayetin de devletten kaynaklandığını, komisyonun tetikçiden çok azmettiren aradığını bununda devlet içinde olabileceğinden bulunmasının zor olduğunu bunlara Tuncay Özkan’ın kitabında tanık olduğunu,

Uğur Mumcu’nun son disketinin “Kürt Dosyası” kitabının metni olduğunu, Cumhuriyet gazetesine verildiğini, yayımlandığını, kitabın ancak yarısı olduğunu, tamamlanmadığını, ölümünden bir gün önce “7 gün sonra tamamlanacağını” yayınevine bildirdiğini, TRT’den Nurzan Amiran Uğur Mumcu ile program yapılmasını, 26 Ocak 1993’de program planladığı, ancak ölüm olduğundan ertelendiği, bu programın Erdal İnönü, Abdulmelik Fırat, Ahmet Türk’ün planladığı, Uğur’un bu kişilere birer dosya vermeyi planladığı, bu dosyada PKK içindeki ajanlardan, Kürt isyanlarının arka-

sındaki güçlü devletlerden bahsedileceğini, ateşkes ve arkasındaki federasyon formülünden bahsedildiğini;

JİTEM ve Özel Harp Dairesi ile irtibatının olmadığını, sadece Genel Kurmay Başkanı Doğan Güreş'e gittiğini ve Güreş'in kendisine "Halkın Meclise yürüyüp DGM Savcılarının görev yapmalarının sorgulanmasının istenmesi"ni söylediğini, bu söylemden Genel Kurmay'ın Nusret Demiral'ın arkasında olmadığını anlaşıldığını,

Ülkü Coşkun ile davalarının olduğunu, Adalet Müfettişlerinin Görevi Savsaklama durumunu ve disiplin cezası önerildiğini, Milli Savunma Bakanlığının soruşturulmasına izin vermediğini, Disiplin cezası uygulamasının ise gizli olması sebebi ile açıklanmadığı, Askeri İdare Mahkemesine müracaat ettiklerini ancak halen görüldüğünü, Ayhan Aydın'ın Komisyonca dinlenmesi halinde güvenliğinin sağlanması gerektiği, korkutulmuş, TRT tarafından teşhir edilmiş olduğunu, aleyhinde dava açılarak sindirildiğini, elçilik korumalarına Uğur Mumcu'nun korunması için hiçbir talimat verilmediğinin anlaşıldığını, bu konunun da savsaklandığının Adalet Bakanlığı Müfettişleri raporunda vurgulandığı, Koruma Şube Müdürü'nün "Uğur Mumcu'nun hiçbir zaman korunmadığını, böyle bir isteğin bulunmadığını" korumanın zaman zaman verildiğini, alınmasının sebepsiz olduğu, delil toplamada, soruşturmada da aynı özensizliklerin bulunduğunu, her aşamada karşılama devlet adına özensizlikler paketinin çıktığını, Uğur Mumcu ile Eşref Bitlis'in görüşlerinde paralellik olduğunu, 1992 yılının MGK Genel Sekreteri Çörekçi'nin Uğur ile bu konuda görüştüklerini, Uğur'un bunu müteakip Harp Akademilerinde konferans verdiğini, bu konferansın bandlarının bulunduğunu, Hanefi Avcı gibi tanıkların gerektiğini, Emniyet, MİT, Genel Kurmay İstihbarat ve Dışişleri Bakanlığı İstihbarat notlarının belge olarak çok önemli olduğunu, sonuca varmak için bunların önemli olduğu, olay tarihinde bu istihbarat birimlerinin başkanlarının bilgilerinin önemli olduğunu, ayrıca bu kurumlara yapılan ihbarların önemli olduğunu, Behçet Cantürk'ün 25 bin dolar vererek Uğur Mumcu'yu öldürttüğü ihbarını Ülkü Coşkun'a ilettiklerini, yabancı basında çıkan haberlerin de değerlendirilmesi gerektiği, bazı eylemlerin Türkiye'de Ülkücü veya İslami Hareket üyesi olduğu halde Avrupa ülkelerinde PKK'lı olarak sığınma istedikleri ve hakimleri ikna edebildiklerini, iltica ettiklerini,

Uğur'un telefonlarının mutlaka dinlendiğinin artık sabit olduğunu ve bunun "Uğur'un telefonunda bir Danıştay üyesi ile Mümtaz Soysal hakkında konuşmasının Doğramacı'nın haberdar olması" örneğinden anlaşıldığını, bunu Ülkü Coşkun'a anlattığını, onunda yazı ile sorduğunu, ancak telefonların dinlenmediği cevabının verildiğini, oysa telefon dinleme emrinin bizzat Ülkü Coşkun tarafından verildiğini, Faili Meçhul Cinayetler Komisyonunda ifade veren MİT görevlisinin kayıtlara geçmesini istemediği ifadesinde "Uğur Mumcu'nun öldürüleceğinin MİT tarafından bilindiğini" açıkladığını Mustafa Yılmaz'ın kendilerine açıkladığını, bunu dilekçe ile Ülkü Coşkun'a yazdığını, Uğur Mumcu'nun korunması ile ilgili de ciddi hataların yapıldığını, adeta cinayetin işlenmesine göz yumulduğunu, özellikle Özgür Gündem Gazetesine verdiği cevabi yazılarda hedef halinde olduğunu açıkladığını,

Soruşturmada kimlerin görev aldığını, bilahere nerelere atandıklarında önemli olduğunu, buna, Mutlu Çelik'in görev yerinin oldukça çok değiştirilmesinin örnek olduğunu, bu kişinin çok bilgisi olduğunu, birgün Güldal hanıma açıklayacağını bildirdiğini,

Uğur'un yazılarında PKK'ya yardım ettiği, uyuşturucu işi yaptığı konusunda Behçet Cantürk hakkında yorumlar geliştirdiği, Özgür Gündem'in öldürülen iki gazeteciyi öldüren silahların bilahere PKK militanlarının operasyonunda ele geçirildiğini, bununda bu gazetecilerin Abdullah Öcalan ve Behçet Cantürk'ün gazeteye hükmetmelerine karşı çıktıklarından öldürüldükleri ortaya çıktığını, Pera Palas olayı ile ilgili DGM Savcılarının soruşturma açmadıklarını, sadece zamanın Başba-

kanının “biz bunların kim olduğunu biliyoruz, biz onlara gösteririz” dediğini, bilahere cesetlerin bulunduğu, daha önceleri Behçet Cantürk’ün Uğur Mumcu’yu acımasızca eleştirdiği, tehdit ederek ajanlıkla suçladığı, Uğur’un Behçet Cantürk ile ilgili Torino dosyasını açıkladığı, İnterpol tarafından arandığı halde yakalanmadığını, gazetesinde Ali Fırat ismi ile Abdullah Öcalan’a yazı yazdığını, bu yazıları yazdığı için Batman İnsan Hakları Derneğinin Cumhuriyet gazetesinin satılmasını istediğini, bu hususların cinayet saiki olabileceği endişesi içinde olduğunu,

Komisyonun bilgilendirilmesinde, belgelerin temininde “devlet sırrı” engeli çıkacağını, bu durumda da bu cinayetin devlet adına işlenmiş gibi durumla karşı karşıya kaldıkları, bu konudaki belgeleri komisyona takdim ettiğini, Mumcu’nun öldüğünde uğraştığı, yazdığı konularla, İkinci Cumhuriyet, rabıta, Hasan Mezarıcı konularının yanında sanki gizli bir elin cinayetten sonra İslamcı-laik kavgası çıksın istemişcesine planlandığını, Mumcu olayını üstlenen İslami Kurtuluş, İslami Hareket veya Akıncılar ve PKK, Lübnan’da Hizbullah, yerli basında Hüseyin Üzmez’in açıklamaları bu cinayeti üstlenmedikleri yönünde olduğunu, bunu Nusret Demiral’a anlattıklarını bu nedenle dosyanın Ankara Cumhuriyet Savcılığı’na gönderilmesini, çünkü failin örgüt olduğu emaresinin bulunmadığını,

Güldal hanıma telefon eden Şükrü Açıkbaş’ın ihbarını Nusret Demiral’a ilettiklerini, ancak bu tür ihbarlar olabileceği gerekçesi ile ciddiye almadığını,

İfade etmiştir.

3-) Komisyonun 18/02/1997 tarihli toplantısında aşağıda sıralanan kişilerin verdiği bilgiler özetlenmiştir:

– **Mehmet Elkatmış (Susurluk Komisyonu Başkanı)** 18/02/1997 tarihli sorulu cevaplı konuşmasında;

Komisyonların özel olması sebebi ile Uğur Mumcu cinayetine girmediklerini, dinledikleri bazı kişilerin bu konularda az da olsa bilgi verdiklerini, birinin tutanağını getirdiğini, bugün dinledikleri bir kişinde ifadesinde Mumcu’nun adının geçtiği, kendine göre bir ipucu verdiğini, bundan hareket edildiği takdirde bir sonuca varılabileceğini, Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili bir beyan dinlediklerini, Abdullah Çatlı’nın 28/01/1996 tarihindeki beyanında geçtiğini, dosyayı takdim ettiğini, dinledikleri Hüseyin Oğuz isimli Jandarma Astsubayın Malatya’da Uğur Mumcu cinayetine karışan kişileri himaye edenlerle götürüştüğünü ve o kişilerin kendilerine bazı şeyler söylediğini, özellikle Uğur Tonik diye bu kişiden bahsettiğini, bu kişinin eski Cumhuriyet Savcısı olduğunu, sonradan Yargıtay 8. Ceza Dairesine üye seçildiğini, emekli olduğunu, bunun dışında birşey hatırlamadığını, gazeteci Tuncay Özkan’ı dinlediklerini, Komisyona vereceği bilgilerin işe yarayabileceğini, ifadesinde Uğur Mumcu cinayetinden bahsettiğini, işe yarar bir tanımı olduğunu belirlemesi halinde tutanağı da göndereceğini, Hüseyin Oğuz’un Jandarma Bölge Komutanlığında görevli olduğunu, MIT’in Komisyonumuza bilgi vermemesini değerlendireceklerini, bu cinayete benzer cinayetlerin devletçe yapıldığına dair emarelerin başka örneklerinin bulunduğunu ancak spesifik olaylara bunu indirgemenin henüz mümkün olmadığını, gelen iddiaların doğruluğunun denenmemiş olduğu, yanlış da olabileceğini, Behçet Cantürk’ün Ermeni asıllı, PKK finansörü, uyuşturucu kaçakçısı olduğu söylendiğini, kendilerine çokça mektup geldiğini, bunları inceledikten sonra bulgu olursa komisyona sunacağını,

İfade etmiştir.

– **Sadık Avundukluoğlu (Faili Meçhul Cinayetler Araştırma Komisyonu Başkanı)** 18/02/1997 tarihli Komisyon huzurundaki sorulu cevaplı konuşmasında;

19. Dönemde Faili Meçhul Cinayetler Komisyonunda bu konuyu da incelediklerini, komisyonun kurulmasına Uğur Mumcu cinayetinin sebep olduğunu, Uğur Mumcu cinayetinde engellendik-

lerini, en önemli engellemenin Ankara DGM Savcısı Nusret Demiral ile Ülkü Coşkun'un oluşturduğunu, ayrıca Emniyetten ve İçişleri Bakanlığı'ndan gerekli ilgi ve desteği görmediklerini, Uğur Mumcu cinayetini soruşturan polislerin yetersiz olduğunu, daha açıkçası bu konuda ehil elemanların bu araştırmaya verilmediğini, bu tespitlerini objektif olarak rapora yazdıklarını, bu cinayete ilgili araştırmada mevcut yetkiler çerçevesinde ulaşılabilecek yere ulaştıklarını, bunun ötesine gitme ihtimali gözükmeyeceğini, yetkisi olmayan ancak resmi sıfat verilen birçok kişiye doğuda silah ruhsatı verildiğini, geçici köy korucusu belgesi verildiğini, doğuda bir başçavuşun bile istediği kişiye silah verebildiğini "bu silah taşıyabilir" belgesi verebildiğini, bunların hiçbirinin hukuki dayanağının olmadığını raporlarına yazdıklarını, Uğur Mumcu olayında Ayhan isimli tanığı tespit ettiklerini, 24 Ocak'ta işlenen cinayetin ardından 31 Ocak'ta bu tanığın ortaya çıktığını, bu tanığın komisyona getirilmesini Emniyetten istediklerini, tanığı komisyondan bir gün önce TRT'ye götürdüklerini, bu tanığı Karlı Sokağa götürdüklerini, uygulama yaptıklarını, Emniyete "önce TRT'ye tanığın niçin götürüldüğünü sorduklarını, "Reha Muhtar'ın bu gerçek dışı ifade veriyor, doğru söylemiyor" şeklinde tüm Türkiye'ye anons edildiğini, verilen cevapların tatmin edici olmadığını, bakana direk sorduklarını, Nahit Menteşe'nin imzası ile gelen yazınında hemen hemen aynı geçirtilme içerikli olduğunu,

Uğur Mumcu cinayetinin Türkiye'de bir örgüt işi olmadığını, yani şu anda ismi geçen örgütlerin bu cinayete ilgili olmadığını, bu cinayeti kendi tespitine göre gizli servislerin profesyonelce işlediklerini, bu konuda çok eğitilmiş kişilerce bu eylemin işlendiğini, eylem sonrası olanları da ancak yine bu gizli servislerin bileceği, Gizli servislerin Türkiye'de çok yoğun faaliyetlerin bulunduğunu, Dünya gizli servis örgütlerinin her yere sızdıklarını, Tanık Ayhan Aydın'ın olayı dakikası dakikasına hatırladığını, olayı filmde anlatıyormuş gibi anlattığını, bunu araştırmak istediklerini, bu arada Ülkü Coşkun'un yalancı şahitlikten dava açtığını, yalancı tanıklıktan dava açılabilmesi için olayın gerçeğinin bilinmesi gerektiğini, şikayetçi olarak tanığın olayda gördüm dediği İslami Hareket militanlarının isimlerinin geçtiğini,

Ayhan Aydın'ın olayı görmeden veya görerek anlatmasının gündeme girmek veya başka mak-satla olabileceğini, yönlendirme olabileceğini, bu eylemin İslami Hareket veya PKK tarafından işlendiği kanaatinde olmadığını, sonradan Diyarbakır'da PKK'nın buna benzer eylemlerini öğrendiğini ancak olayın PKK'nın yaptığı eylemler niteliğinde olmadığını, örneği bulunmadığını, Nusret Demiral'ın "Araştırma Komisyonuna bilgi ve belge vermeyin" talimatı verdiğini, Ülkü Coşkun ise belgelerdeki tahrifatı bizzat İstanbul'a giderek 40 sayfalık bir rapor düzenleyerek schven yazıldığını ortaya koyduğunu, bu kişilerin ajan olduğunu iddia etmediğini, ancak, ajan faaliyetlerinin bu kişilere ulaştığını, bu raporda bu hususun belgelerinin bulunduğunu,

Komisyonumuz da aynı ciddiyetle çalışmakta olduğu halde sonuca varamayınca siyasetçi, meclisin tartışıldığını, raporu sağ-sol gözü ile değil hukukun üstünlüğü çerçevesinde araştırıp ortaya koyduklarını, korucu, itirafçı veya başka şekilde adam öldürme olaylarının ajan faaliyeti olduğuna dair delilinin İçişleri Bakanlığı, Askeri Makamlar, Emniyet makamlarının olayı aydınlatmasını istedikleri halde görevli kişilere bir şekilde devletin ulaştığını, olayın yönünü saptırdığını, bunun başka türlü izahını bulamadığını, MİT'in kendilerine yardımcı olduğunu, bilgi esirgediklerini sezmediğini, Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili belge sorup sormadığını Uğur Mumcu ile ilgili belge sorup sormadığını hatırlamadığını ancak MİT'in kendilerine ciddi şekilde yardımcı olduğunu, daha önce bu cinayetten bilgileri olmadığını bildirdiklerini, MİT'in sahip olduğu bu tür bilgiyi anında ilgili yerlere bildirdiği kanaatinde olduğunu, ancak sıkıntının bundan sonra başladığını, Uğur Mumcu olayının tespit edilen 908 faili meçhul olaydan çok farklı olduğunu, Muammer Aksoy, Bahriye Üçok, Çetin Emeç olaylarından da farklı olduğunu, bu olayın ajan faaliyeti olduğunu, bu konuda MİT'de bilgi olmadığına gerçekten inandığını, bu olay ajan faaliyeti olduğu için failin tek

kişi olduğunu kanaat olanak belirtebileceğini, diğer faili meçhul ve terörist faaliyetler hakkında %90 MİT'in bilgisi olduğunu ve bilgi verdiğini bildiklerini, bunu ilgili yerlere bildirdiğini, belgelerinde verdiğini, Elazığ-Bingöl karayolunda "35 erin öldürüldüğü" olayı olayın olacağına bildirildiğini, Uğur Mumcu cinayetinden önce bilgi ve belge bulursa bunu bildirileceğine inandığını, sadece Uğur Mumcu'nun hedef olduğunun herkes tarafından bilinmekte olduğunu, bunu Uğur Mumcu'nun kendisinin de bildiğini, MİT'in PKK, Hizbullah içinde adamlarının olduğunu, İslami Hareket Örgütü içinde de adamları bulunduğunu, Uğur Mumcu olayı ile ilgili bu örgütlerden bir sızma olmadığı kanaatine vardığını, Nusret Demiral'ın Emniyet örgütüne "bu Komisyona bilgi veremeyin" şeklinde talimat yazıldığı, tüm soruları altalta yazdığına bu eylemi; PKK, Hizbullah, İslami Hareket Örgütlerinin yapmadığı, oluş şekli ile bu olayın tek olay olduğu, benzeri cinayetin işlenmemiş olduğu, ancak bu cinayeti işleyenlerin belki PKK gibi bir örgütü veya kişiyi taşeron olarak kullanmış olabileceklerini,

O zamanın savcılarının olay yerinde inceleme yaparken hiçbir tedbir almadıklarını, binlerce resmi kişi ve vatandaşın olay yerinde biriktiğini, oysa savcının belli mesafelerde sokağı kapatması gerektiğini, delillerin süpürge ile toplanmasının adli yönden uygun olmadığı, Nusret Demiral'ın bunu neden yaptığını anlayamadığını,

Raporunu Sayın Başbakana sunmak istediğini, ancak kendisini kalabalıkların içerisinde kabul ettiği için olayları anlatamadığını, kendisine kendi partilileri dahil hiçbir partili milletvekili yada liderlerinin yardımcı olmadığını, raporu siyasi destek olmaksızın hazırladıklarını, sadece Mumcu olayı için komisyon kurulmasının birçok soruyu akla getireceğini, zira binle ifade edilecek faili meçhul olduğunu, bu konuda ayrıca bir raporun bulunduğunu, kendi komisyonlarının ciddiye alınması durumunda Susurluk Komisyonunun olmayacağı kanaatinde olduğunu, DGM Savcısının kanunsuz iş yaptığının elimizde belgesi olduğunu bildiğini ve onunla ilgili kanaatinin kesin olduğunu, Dışişleri ve İçişleri Bakanlıklarının gönderdikleri belgelerin değerlendirmelerinde bizleri başka yöne yönlendirdikleri, diğer faili meçhul cinayetlerde bu başka yöne yönlendirme bulunmadığını Uğur Mumcu'da bunun bulunduğunu, Ayhan Aydın hakkında Başbakana bazı şeyler söyleyeceğini ama buna imkan bulamadığını, **Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili suç duyurusu yazdıklarını Nusret Demiral ve Ülkü Coşkun hakkında suç duyurusunda bulduklarını**, ancak hiçbir işlem yapılmadığını, Uğur Mumcu cinayeti faili meçhul cinayetler içinde en karmaşığı olduğunu, bunun çözülebilmesi için siyasal güç ve kanuni yetki gerektiğini, kanuni yetki bulunmadığına göre çözümlenmesinin zor olacağını, MİT, Emniyet'in yetkili kişilerinin röntgeninin çekilmesi gerektiğini, Ömer Çiftçi'nin bu olay ile ilgisi olmadığı kanaatinin oluştuğu, Uğur Mumcu'nun son 8-10 yıl içinde yaptığı araştırmaları, üzerinde durduğu konular, etkinliği, ileri sürdüğü konularda gerçeği yakalaması, son çalışmalarında uyuşturucu, mafya, PKK hususlarını işlediği, Özal'ın varmak istediği hususlara ters düştüğü, federasyon tezine karşı çıktığını, bunun için ortadan kaldırılmak istendiğini, Uğur Mumcu ile ilgili İçişleri Bakanlığında üst düzey bir kişi görevlendirilmediği sadece komiser düzeyinde görevlendirmeler yapıldığı, bunlarında yetersiz olduğu, bu konuda uzman polis şeflerine görev verilmediği, şu anda Uğur Mumcu Komisyonunun arkasında siyasi güç, medya ve kamuoyunun bulunduğu, Reha Muhtar'ın tanıdığı sorgulayıp "gerçeği söylemiyorsun" dediğinden basın huzurunda beyanını aldığı,

Faili Meçhul Cinayetler Komisyonunda belgelerin titizlikle incelendiğini, Komisyondan önce birçok savcılar emniyet görevlilerinin incelendiği belgelerde tahrifatı tespit ettiklerini, bugün sayılan isimlerin pekçoğunu raporlarına yazdıklarını, ancak hukuki belgeler yeterli olmadığından sadece rapora yazdıklarını, bazı kuşku ve eksiklikleri de yazdıklarını, Evraklar üzerinde yapılan incelemelerin bazı kişilerle görüşmeye gerek bırakmadığını, Emniyetle ilgili Genel Müdür Yardımcısı

Ali Akan'dan bilgi aldıklarını, onların verdiği bilgilerden bir sonuca ulaşamayacaklarını anladıklarını, bu olayda kullanılan C4 patlayıcısının etkisi ve niteliğinin farklı olduğunu,

İfade etmiştir.

– **Mustafa Yılmaz (Malatya eski Milletvekili)** 18/02/1997 tarihli sorulu cevaplı konuşmasında;

Uğur Mumcu'nun çok yönlü araştırmacı bir yazar olduğunu, yazdıklarında genelde belgeye dayandığını, aleyhine yazı yazdığı kişilerin ismini verdiğini, bu özelliği sebebi ile yetkili pekçok kişiyi suçladığını, hakkında pekçok dava açıldığını, birçoğundan beraat ettiğini, bu sebeble dostundan çok düşmanı olduğunu, silah kaçakçıları, uyuşturucu kaçakçıları, çek senet mafyası eski ülkücüleri, Abdi İpekeci'nin ölümünden sorumlu Ağca, Oral Çelik ve Çatlı'yı isimlerini ve belgelerini açıklayarak yazdığını, dolayısıyla üzerine husumet çektiğini, radikal teokratik düşüncedeki kişilerin eylemlerini, Cemalettin Kaplan'la Almanya'da görüşüp yazı yazdığını, Görevini tam yapmaması sebebi ile MİT'i eleştirdiğini, hatta M.S.B. Ercan Vural'ın zırhlı araç alımındaki yolsuzluklarını eleştirdiğini, Özal'ın bazı düşüncelerini açıkça eleştirdiğinden düşmanlarının bulunduğunu, ölümünde pek çok varsayımlar üretildiğini, "Örneğin: Uğur Mumcu APO'nun MİT tarafından kullanıldığını yazıp ispat edecekti ki öldürüldü" denildiğini, bunun ortaya çıkmasından zarar görecektir MİT'in bu eylemi yapmış olacağı ayrıca, Uğur Mumcu'nun Bulgaristan aleyhinde yazı ve belgeler derlediğini silah kaçakçılığı yapan Kintex firmasını ifşa ettiğinden öldürülmüş olabileceğini, bunun dışında Şevket Kazan'ın "bu ölüm olayını MOSSAD'ın yaptığını ve Müslümanlara yıktığını" açıkladığını,

Bu varsayımların üzerinde durulduğunu, Şevket Kazan'ın "Meclis'te Komisyon kurulurken "Uğur Mumcu olayının İsrail ajanlarınınca işlendiğini" iddia ettiğini, kurulan komisyona ise bu konuda belge verilmediğini, İslami Hareket örgütünün İran bağlantılı bu olayı yapmış olacağı ihtimali üzerinde durulduğunu, bu konuda İstanbul'da yapılan operasyonlarda C4 patlayıcıları bulunduğunu, Uğur Mumcu cinayetinde aynı patlayıcılardan kullanıldığını, İstanbul TEM Şube Müdürü Reşat Altay'ın komisyona verdiği bilgiye göre C4 patlayıcılarını ilk defa İslami Hareket Örgütünde ele geçtiğini, aynı örgütün araba çalıp satma, Batman'la ve İran'la bağlantılı eylemler yaptığının belirlendiğini, Ayhan Aydın'ın Mumcu'nun aracının yanında lastik değiştiren şahısların bijonu Mumcu'nun aracının altına kaçırmaması esnasında "Mistik arabanın altına bijon kaçtı" dediğini, üçüncü kişinin tanığı (A.Aydın) söze tuttuğunu, bu tanık ifadesine istinaden İstanbul'da ele geçen şahıslar tanığa gösterildiğinde içlerinden ikisini teşhis ettiğini, teşhis edilen bu şahısların yakalama tutanaklarının tahrifata uğradığını, tutanak tarihlerinin Uğur Mumcu'nun ölüm günü ve bir gün öncesi olarak değiştirildiği, bu tanığı dinlemek isterken TRT kanalı ile 65 milyona yalancı olduğu ilan edildiğini, bu sebeble İslami Hareket Örgütünün bu işte parmağı varolduğunun akla geldiğini,

Bunun dışında Behçet Cantürk tarafından 25 Bin Dolar karşılığı taşeron kullanarak Mumcu'nun öldürüldüğü, söylendiğini bunların hepsinin araştırılması gerektiğini,

Başbakan tarafından Bakanlar Kurulunda görüşülüp Cumhurbaşkanıya götürülen 59 kişilik liste bulunduğunu, bu listede Behçet Cantürk'ün isminin geçtiğini,

Ankara TEM Şubesinde komisyona gelen görevlilerin "iz üzerinde olduklarını, İslami Hareket Örgütünden şüphelendiklerini, Ekrem Baytap'ın yakalanması halinde olayın çözüleceğini, MİT görevlilerinin Uğur Mumcu, Aziz Nesin gibi kişilerin öldürüleceğine dair belgelerin kendilerine geldiğini bu ihbarları ilgili makamlara ulaştırdıklarını,

Uğur Mumcu ile ilgili halen araştırma ve takip yaptığını, kendisine bazı ihbarlar geldiğini, ancak, isim verilmediğini, iki ihtimal üzerinde durduğunu, ilkinin İran bağlantılı İslami Hareket Örgütü, ikincisi ise Uğur Mumcu'nun haklarında yazı yazdığı çetelerin olabileceğini, Ünal İnanç'a

göre Behçet Cantürk kanalı ile İslami Hareket Örgütüncü bu eylemin olabildiğini, cinayetin çok profesyonelce işlendiğini, kamuoyunun bu konudaki hassasiyeti ile basının ilgisinden yararlanmasını gerektiğini, bu konularda kendilerinin mektup ve telefonla tehdit edildiklerini, DGM ve birçok görevlinin sağlıklı bilgi vermediğini,

MİT'in "Uğur Mumcu'nun yazdıkları sebebi ile korunması gerektiğini yetkililerinin söylediğini, MİT'in ihbarları sadece rapor etmediğini, operasyonlar da yaptığını bildiğini, Uğur Mumcu olayında bilinen suikast bilgilerinin MİT tarafından ilgili yerlere, örgüt bazında ilgili makamlara bildirmedeğini, yeterince üzerinde durulmadığını, geçen hafta "Ben Türk Gladysuyum Avusturya adına çalışıyorum, Uğur Mumcu'yu Harrzt Goltmayer isimli kaçakçı Öldürttü" şeklinde söylendiğinin doğru olup olmadığını kestiremediğini,

4-) Komisyonun 19/02/1997 tarihli toplantısında sadece değerlendirme yapılmıştır.

5-) Komisyonun 20/02/1997 tarihli toplantısında aşağıda sıralanan kişilerin verdiği bilgiler özetlenmiştir:

-Evren Değer (Gazeteci) 20/02/1997 tarihli komisyon huzurundaki sorulu cevaplı konuşmasında;

C4 tipi patlayıcının olay sonrası hemen hemen tüm yetkililerce Çekoslovak malı olduğunun söylendiği, emniyet raporunda ise Amerikan malı olduğunun yazılı olduğunu, bu belge ve bulgunun yetkililerce nedense değerlendirilemediğini, Mumcu'nun komşusu İbrahim Öncü'nün kesinlikle kapının kapandığını duymadığını, Güldal hanımında bunu doğruladığını, bu nedenle uzaktan kumanda ihtimali üzerinde durulduğunu Tanık Vildan Akgün'ünün de Mumcu'nun arabasına binmediğini, altı metre mesafede olduğunu, Emniyet ise vites koluna takılı pim olduğunu uzaktan kumanda bulunmadığını iddia ettiğini, elçilikte görevli polis memuru Remzi Kahraman'ın patlamadan 5 dakika önce siyah bir Mercedes'in 63 nolu apartmanın önünde arabasını yıkayan kişi ile konuştuğunu ve Gap İdaresine doğru arabasının gittiğini, bu olaylardan uzaktan kumanda ihtimalinin dışlanabileceğini, Emniyete pek çok ihbarların yapıldığını,

Mumcu'nun katil zanlısı Şefik Polat'ın Ankara'da bir evde yakalandığını ve bilahare serbest bırakıldığını, 17/02/1993 tarihinde DDY Misafirhanesinde kalan bir şüphelinin ihbar edildiği ancak 21 Şubatta arandığını ve bulunmadığının öğrenildiğini, tutanak tahrifatının kendilerinin yayınladığını, Mumcu'nun komşusu Yunus Ertekin ve Ahmet Erdoğan Nahrozoğlu'nun ifadelerinin yeterince değerlendirilmediğini, olay günü bazı zenci kadınların o mahalde fotoğraf çekip gittiklerinin ifade edildiğini, Ağar'ın duvar ve tuğla tabirlerinin ilgi çekici şüpheli olduğunu, Mumcu'nun ölümünden önce 06/06/1992 tarihinde Mehmet Özbay isimli bir kişinin Mumcu'yu aradığını 2732300 nolu telefon bıraktığını, bu telefonun Dedeman Oteller zincirine ait gazinoların telefonu olduğunu, Mehmet Özbay'a Londra'da ulaştığını, bunu kendisinin yapmadığını, Mumcu'nun o tarihlerde zırlı araç ya da Çatlı ile ilgili yazı yazmadığını, ifade etmiştir.

- Tuncay Özkan (Gazeteci) 20/02/1997 tarihli sorulu konuşmasında;

Olay yerinde patlamayı müteakip herkesin gelip gittiğini, parçaları kalabalıkların topladığını, olay yerinin güvenliğinin sağlanmadığını, olay yerine gittiğini ancak, patlamayı sağlayan misina görmediğini, olay yerinden parçaların çalı süpürgesi ile toplandığını, karların kürekle toplanıp kamyonetle götürüldüğünü, misinaların yüksek ısıda bulunduğunu, bombanın uzaktan kumandalı olup olamayacağını bilinmediğini, Emniyetin raporuna güvenilemeyeceğini, olay yeri dellilleri toplanırken güvenlik önlemi alınmadığını, bombanın türünün tanımı hakkında dahi çelişkilerin bulunduğunu, Uğur Beyin aracı nasıl park ettiğini, kapıyı sol ve sağ eliyle mi açtığını, Uğur Beyin bu husustaki davranışlarının ailesinden sorulmadığını, bu hususların en azından ihmal edildiğini, bom-

banın araca buzlu bir zeminde misina ile bağlanıp tehlikeli, riskli iş yapılması yerine başka bir şekilde yapılmış olabileceğini, bombanın araca misina ile monte edilmesinin bir nevi intihar sayılabacağını, 26/01/1993 tarihinde emniyete İslami Hareket Örgütü evi ihbar edildiğini, evin adresinin verildiğini, bu notu Başkomiser Derviş Kaya'nın aldığı, eve operasyon yapıldığını, bu evde Şefik Polat olduğunu, evin de Necmi Aslan'a ait olduğunu belirlediklerini, bu kişilerden şüphelenilmediğini, Oysa Şefik Polat'ın İslami Hareket Örgütü'nün aranan elemanı olduğunu, şu anda PKK sığınmacısı olarak Almanya'da bulunduğunu, Şefik Polat'ın hala yakalanmadığını, Uğur Mumcu cinayetinin "sanki aydınlanmasın" gayreti bulunduğunu, 90'ı aşan tanık olduğu halde Ayhan Aydın hakkında dava açıldığını, diğerlerinin doğru söylendiğinin de bilinmediğini, olay yerinde Nusret Demiral'ın hatırladığını, görevi devraldığını, Başbakana izahat verdiğini, yüzlerce kişinin delillerin üstünde dolaştıklarını gördüğünü, bu olayın bu komisyona kadar gelmesinin skandal olduğunu, olayı çözmek görevinin savcılarının olduğunu, bu olayla ilgili savcılarının yeterince çalışmadığını, fazla senaryo üretilme sebebinin eksik bilgiden olduğunu, emniyetin raporu esas alındığında 100 senaryo üretilebileceğini, raporun yanlış olduğunu kabul edip, bombanın menşeyini, nasıl imal edildiğini ve bağlandığının belirlenmesi gerektiği,

"Ayhan Aydın'a gösterilen sanıklardan sadece İslami Hareket elemanlarının getirildiği, diğer zanlıların getirilmediği, oysa yabancı kişiler, öğrencilerin yüzleştirilmediği," (Evren Değer)'in,

Teoman Koman'ın "öldürülürsünüz" konusunu kendisine sorduğunu, ne olabileceğini sorduklarını, kendilerine "sansasyon yaratabilecek kişiler olabileceğini, genç bir gazetecinin "bizlerde var mıyız?" sorusuna Koman'ın "siz öldürüldüğünüzde büyük sansasyon olacaksa olabileceğini" söylediğini, bu sözlerin Uğur Mumcu'ya atfen söylenmediğini, MİT'in olayı detaylı araştırdığını ancak sonuç alamadıklarını söylediklerini, Emniyette bomba araştırması yaparken Yabancı gizli servislerin bu konuda yardım önerisi getirdiğini bildiğini, (Scotland Yard. CIA) Belli başlı gizli servislerin bu bombayı tanımlamada, nasıl yerleştirildiği, nasıl patladığı hususlarında yardım önerdiklerini bildiğini, T.C'nin bunu reddettiğini, bunu Emniyet Genel Müdürünün kendisine söylediklerini, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün bu olayı aydınlatacak tekniği bulunduğundan bu nedenle yardım alınmadığının belirtildiği, MİT'in Mumcu'nun öldürüleceğinden haberi olup olmadığını bilemediğini, bunun bilinipseyirci kalınmasının bu olaydan daha acı olacağını, bunun kabulünün zor olduğunu,

Evren Değer'in de değindiği gibi bu olayda gizli servislerin çalışmasına dikkat etmek gerektiğini, olay yerinde üç Amerikalıdan bahsedildiğini, zenci Amerikalı olarak kastedildiğini olay yerinde neden fotoğraf çektiklerini ve kısa bir süre sonra nasıl ortadan kaybolduklarının araştırılması gerektiğini, bu olayda dünya gizli servislerinin bir sisteminin dikkati çektiğini "(A) gizli servisinin (B) terör örgütünün böyle bir olay yapacağını öğreniyor, olayı izliyor gözlüyor kaydediyor ve kayboluyor" bu olaya bu açıdan bakılmadığını, bakılsa dosyasında bulunması gerektiğini,

MİT'in dış ve iç haberleşmede güçlü olduğunu, ama Türkiye gerçeklerinin vasatının üstünde de olmadığını düşündüğünü, olay günlerinde İran tezi üzerinde çok durulduğunu, SAVAMA, SAVAK, İran gizli servisinin desteklediği adamların işlediği cinayetler olarak Turan Dursun, Bahriye Üçok, Muammer Aksoy cinayetlerinde İran elçilik görevlileri ile onlarla bağlantılı M. Ali Şeker'in bulunduğunu,

Uğur Mumcu cinayetinde İran'ın parmağı olup olmadığını bilmediğini, hiçbir ülkede bu kadar çok adamın öldürüldüğü gizli servis çalışmasının görülemeyeceğini, ancak İran'ın bunu yaptığını, İran gizli servisinin Türkiye'de etkin olduğunu, CIA ajanlarının MİT içinde olduğunu, ancak delilendirilemediğini, bu olayın ancak adli normal araştırmalarla çözümlenmesinin mümkün olduğunu, ancak bu olanağın ilk araştırmada ortadan kaldırdıklarını, bombayı tanımlanmaz hale getirdiklerini,

bazı sanıkları yakaladıkları halde serbest bıraktıklarını, Süleyman Tokmaktepe isimli sanığın elinde yazılı İslami Hareket Örgütünün çağrı numarasını yakalayıp yok etmek istediğini, bilahare bu çağrı cihazının bu örgüte ait olduğunun anlaşıldığının örnek olduğunu, MİT ile ilgili bilgileri aldığı haberlerin kaynağını açıklayamayacağını, haber kaynağının kapanacağını, gazetecilik performansının düşeceğini, MİT'in Uğur Mumcu ile ilgili görevlendirilen kişilerin bulgularını kendisine aktardıklarını,

Patlamaların niteliğinin tanımlanmasının 3 veya tek olarak teknik yönden yapılmadığını, bunların balistik de ortaya çıkması gerektiğini, "Abdullah isimli bir kişinin Uğur Mumcu olayında kullanılan bomba ile ilgili bilgileri Emin Değer'e vermiş, bunu Azerbaycan'da da yaptığını açıklamış olduğunu"

Bu olayın oldukça profesyonel tarzda işlendiğini, C4 patlayıcı eğitiminin Ortadoğu'da bazı terör örgütlerinde verildiğini bildiğini söyleyerek ortaya çıktığını ama sonuç çıkmadığını, Evren ile birlikte kendilerine "olayı kimin yaptığını" sorulduğunda, kanaatleri istendiğinde; şu kişi veya örgüt yaptı diyemeyeceklerini, bu konudaki zanlıların savcılarca sıkı şekilde sorgulanmadığını, astsubayın bu konuda sorgulamasının savcılıkça hemen yapılması gerektiğini, bu yetkinin gazeteciler veya siyasetçilerin, seçilmişlerin olmadığını, olayı işleyenlerin İslami Hareket örgütüne yönelik yayınlarının yanlış olmadığını, ancak İslami Hareket Örgütünün yaptığını iddia edemediklerini, İstanbul'da örgütün yakalanan ve patlamadan ele geçirilen bombasının Mumcu'nunkine benzediğini, bomba yapısı ve hiç delil kalmaması nedeniyle cinayetin çok profesyonelce işlenmiş olacağı izlenimi edindiklerini Güldal Hanımın dediği gibi araca girmeden patlamış ise uzaktan kumandalı olma ihtimalinin kuvvetli olduğunu, tanık Ayhan Aydın ile görüştüğünü ama sonuç alamadığını, bu nedenle gerçeğini bilmenin mümkün olmadığını,

Uğur Mumcu'nun araştırmalarında kişilerle ilgili bilgileri belgelendirdiğini, eksik bırakmadığını, Mumcu'nun öldürülme sebebinin son bir iki yılda yazılanlar olabileceğini, zırhlı olayı, PKK, uyuşturucu, silah kaçakçılığı, Abdullah Öcalan ile ilgili yürütülen araştırmaların sebep olabileceğini, soruşturmaya yetkili makamlar dururken parlamentonun Mumcu olayı ile uğraşmasının parlamentoyu yıpratmış, parlamentonun Başbakanı, İçişleri Bakanın sorgulaması gerektiğini, yasal boşluk varsa bunun düzenlenmesinin önermesini, soruşturmanın yürütülme şekli her ihtimalin aynı derecede değişik sonuca çıkabileceğini, Apart Otel kayıtlarını ertesi gün Evren ile incelediklerini ancak polisin aynı işi bir hafta sonra yaptığını, diğer otellerle ilgili incelemelerin de aynı gecikme ile yapıldığını düşündüklerini, CIA- Fransız Ajansı ya da DPA ajanlarının ya da temsilcilerinin faaliyetlerinin kendilerince bilinemeyeceğini ancak polis ve diğer kuruluşların bu konudaki araştırmalarının çok ivedi ve tekniğine göre yapılmasının gerekli olduğunu, bu olayda tahrifat olduğunu, tanıkların doğru dinlenmediğini, dünya çapında aranan kişilerin yakalanıp salıverilmesi gibi yanlışların yapıldığını, bugüne kadar bu olayın önüne duvar örülmüş gibi çalışıldığı kanaatinde olduklarını, bu olayın milimi milimine hesaplanmış profesyonel örgütlü bir eylem olduğunu düşündüklerini, delillerin ortaya çıkarılacağı somut çalışmanın yapılmadığını, Mumcu sağ iken Cumhurbaşkanı Özal'ın Mumcu'nun sosyal, ekonomik, aile hayatını araştırmak için özel ekip hazırladığını, bu araştırmaların sonunda Mumcu'ya "seni araştırdık sizin gibi bir insanın varlığından mutluluk duyuyoruz" dediklerini,

İfade etmiştir.

- **Soner Yalçın (Gazeteci)** Komisyon huzurunda yaptığı sorulu cevaplı 20/02/1997 tarihli konuşmasında: Yorumla sonuca gidilemeyeceğini, bilakis yanlışla gidilebileceğini ancak bilgi ile sonuca varılabileceğini, Mumcu'yu uyuşturucu, kaçakçılarının ortadan kaldırıldığına inanmadığını, çünkü onun susturulmasının konuyu kapatmadığını bu bilgilerin alınabilir olması durumunda bu-

nu mutlaka birinin yapabileceğini, gazetecilerin ellerinden bilgi alınmasının uygun olmadığını, çünkü onların bilgiyi önce başkasına vermeden mutlaka yazdığını, Uğur Mumcu'nun öldürülmesinin oluşacak tepki ile "X" rejimi ya da yönetim tarzına ya da, yönlendirilecek düşünceye birleşmek işine yaradığını, Mumcu'da bir tepkinin daha görüntü olduğunu, bu sansasyonları planlayanların bir rejim bıkkınlığı ve arayışı planlamış olabileceklerini, yani "hangi rejimi getirirsem alkışlanır" duygusunu oluşturduğunu, RP'liler ve laiklerin yapabilecekleri arayışları olduğunu, arayışların olduğunu, her iki görüşünde yanlış olduğunu, Türkiye'de istikrarsızlık olmasının kimlerin işine geldiğine bakmak gerektiğini,

Dünyanın başka ülkesinde olsa Mumcu'nun kahraman olması gerektiğini, bizim koruma bile yapmadığımızın anlaşıldığını, Mumcu olayı ile ilgili detaylı araştırma yapmadığını, yorum yapar Komisyonun düşüncelerini de karıştırmak istemediğini, Mumcu olayının bir provokasyon olduğunu, suikast olmadığına inandığını, suikastın kişiyi ortadan kaldırmaya yönelik eylem olduğunu, provokasyonla ise kişiyi ortadan kaldırıp, arkasındaki güçleri harekete geçirme amaçlandığını, Mumcu, Aksoy, Üçok, Sabancı olaylarının ülkede kaos ve istikrarsızlık meydana getirilmesi için yapıldığını düşündüğünü, Mumcu'nun yazılarından dolayı öldürüldüğüne inanmadığını, PKK'nın veya Behçet Cantürk'ün Mumcu cinayetini düzenleyecek düzeyde bombacı olmadığını düşündüğünü, PKK'nın Büyükşehirlerdeki bombalama eylemindeki failerin çok kısa sürede yakalandığını, bu eylemlerin Türkiye'de karışıklık için 1989 yılından itibaren yapıldığını, bunu yorum olarak söylediğini, bu konuyu gerçekleştirecek güçlerin sağ-sol, bölücü tüm unsurları kullanabileceğini,

İfade etmiştir.

— **Nezih Tavlaş (Gazeteci)** Komisyon huzurunda sorulu cevaplı olarak yaptığı 20/02/1997 tarihli konuşmasında;

Tahminen tetikçisinde ortadan kaldırıldığına inandığını, Şevket Kazan'a verilen belgeyi getirdiğini, bu belgenin aslından alınmış bir fotokopi olduğunu, Sönmez Köksal'ın isminin üzerindeki yapıştırmanın çok aleni olduğunu, bu belgenin yanında da ikna edici olması için bordroyu verdiklerini, burada maksadın Şevket Kazan ve grubunu küçük düşürmek olduğunu, İslami kesimin İran kesiminin bu olayı kapatmaya çalıştığı izlenimi vermeye çalışıldığını, bu belgeye sarılanların sanki birilerini olayı başka yöne saptırarak savunma pozisyonuna sokmak istediğini, ayrıca eğer bu eylemi İran yapmış olsaydı, ya da benzeri marjinal gruplardan biri yapsaydı ABD'nin mutlak işin peşini takip edip onları ortaya koyacağını, bombanın yerleştirilişi, niteliği ve etkisinin profesyonelce olduğunu, bunun eğitiminin Türkiye'de yapılmadığını, olayın yabancı servislerin düzeyinde olduğunu. Ayhan Aydın'ın samimi olmadığını, bu tür eylemi işleyenlerin dikkati çekecek şekilde bu kişi ile muhatap olmalarının mümkün olmadığını, böyle birşeyin olması halinde bu kişinin ortadan kaldırılması gerektiğini, Tanığın samimi olmadığını anlaşılmakta olduğu, birilerinin böyle bir tanığın saptırmasını tupkı Şevket Kazan'ın belge olayında olduğu gibi istediğini, uzaktan kumandalı olması durumunda olay yeri temizliğinde bunun radyo vericisinin bir parçasının bulunması gerektiğini, pili, anteni vs. parçalarının bulunması gerektiğini, her şey çalı süpürgesi ile kaybolabilir ancak uzaktan kumanda aletinin belli parçalarının bulunmama ihtimalinin olmayacağını, olayın her yanının karmaşık olduğunu, olayın boyutu nedeni ile tanığın anlattığı saatte bombanın yerleştirilmesi ihtimalinin imkansız hale getirdiğini, tanığın kriminolojik tavırlarının değerlendirilmediğini, bugüne kadar duyulmamış, çıkmamış ya da telaffuz edilmemiş birtakım noktaların üzerine gidilmesi gerektiğini, MİT raporları, ihbarlar, yazışmalar, Dışişleri ve askeri istihbaratın elindeki verilerin uzmanlar tarafından tahlil edilmesi gerektiğini, komisyonun bunları inceleyip yerine oturtması durumunda ihmal edilmiş bazı durumların düzelleceğini, ihbarda genelde katilin isminin verildiği, ihbarların basının, güvenlik birimlerini nereye yönlendirmek istendiğini gösterdiğini, bunun

hedefi şaşırtmak, oyalamak için yapıldığını, Uğur Mumcu ile öldüğü gün, cumartesi Baki Tuğ'un Abdullah Öcalan'ı 12 Mart'ta tutuklaması, salıverilmesi hususunu görüştiklerini, Baki Tuğ'un bu konuda kendisine belge vereceğini söylediğini, pazar günü Baki Tuğ'u kendisinde arayarak bunu sorduğunu, hatırladığını, Abdullah Öcalan ile ilgili belgeyi söylediğini, bulduğunda olayı çözeceğini, bu konuşmayı banda aldığını, bilahare bu söylemini yalanladığını, Abdullah Öcalan için "bizim mensubumuzdur," şeklinde telkinde bulunulup salıverildiğinin belgesinin olduğunu, Mumcu'nun öldürülme sebeplerinden birinin bu belge ve bulgu olabileceği, değişenin Uğur Mumcu değil Baki Tuğ'un olduğunu,

1992 yılında Özal'ın ABD ziyaretinin ardından Mumcu'ya saldırıların başladığını, Özgür Gündem'de Yaşar Kaya'nın tehdit makalelerinin yayınlandığını, Behçet Cantürk-Özgür Gündem ilişkileri, İlhan Selçuk'a da aynı şekilde saldırıldığını, devletin ajanı vesair suçlamaların yapıldığı, bu suçlamaların en üst noktasında cinayetin işlendiğini, acımasız pervasız saldırı ve eleştirilerden üzüldüğünü söylediğini,

Aşkeri uzmanların C4 patlayıcıyı çok iyi bildiklerini, bu konuda çalışma yapıldığı takdirde aydınlatıcı bilgiler verebileceklerini, Mumcu'nun ölümünden önce 1992 yılında neler yazdığı, hakkında neler yazıldığının dokümanı hazırladığını ve sunacağını, Mumcu'nun savları içerisinde İran, İslam kurumlarının sık geçmediğini, kürt sorununun ağırlıkla vurgulandığını, İran konusunun burada çok az geçtiğini, ülke bütünlüğü ve dış ülkelerin oynadıkları oyunlar üzerine DİKOM'larda konferanslar verdiğini belirlediğini, sanıldığının aksine Mumcu'nun ölümüne neden olarak gösterilen İran rejimine ya da radikal dinci faaliyetlere yönelik yazılarının olmadığını, bu düşüncelerin hedef sapırma olabileceğini (Ek:)

Beyan etmiştir.

6-) Komisyonun 25/02/1997 tarihli toplantısında aşağıda sıralanan kişilerin verdiği bilgiler özetlenmiştir:

- Turgut Kazan (Avukat) 25/02/1997 tarihli komisyon huzurundaki sorulu cevaplı konuşmasında;

Daha önce 10/90 sayılı Faili Meçhul Cinayetler Komisyonunda da Uğur Mumcu Cinayeti için çaba harcanmış, Nusret Demiral ve Ülkü Çoşkun'dan kaynaklanan sorunlar sebebi ile ilerleme kaydedilmediğini, bir tanığın cinayeti gördüğünü, inanılmaz bir macera gibi olduğunu, kimi tanıklar delil çıkarabildiğini, kimilerinin de ünlenmek için konuşabileceğini, tanığın savcının önünde ifade vermesi gerekirken TRT ekranlarında sorgulandığı, hem de yalancı olduğunun söylenerek sorgulandığını, kişinin yalan söyleyip söylemediğinin anlaşılabilmesi için failin yakalanması gerektiğini, oysa tutanakların tahrif edildiğini bildirdiklerini, Menzîr'e sorduğunu insani bir hata olduğunu söylediğini, asıl fail yakalanmadan tanığın iftira ettiğini nasıl ileri sürdüklerini anlayamadığını, Uğur'un yazılarında Kemal Yazıcıoğlu'nun Bingöl'de MHP'li katilleri cezaevinde imiş gibi gösterdiğini, Ayhan Usta ve M. Ali Şeker'in gözlem altında olmadığını söylemediğini, ancak şüpheye dikkat çekmek istediğini, tutanaklardaki değişikliğin savcılarca tahrifat olabileceği gözönünde bulundurulmalıydı, tutanakların tahrifat olayının Ankara DGM savcısınca İstanbul'a gidilip incelenmesinin şüphe meydana getirdiğini, Başbakan ve Bakanların cinayeti çözme vaadlerine inanmadıklarını, Bakan İsmet Sezgin "failleri yakalamak üzereyiz, elimizdedirler" dediğini, buna inanmadığını, zira bilgiyi bakanlara ulaştırılanların samimi olmadıklarını bildiğini, MİT Müsteşarı Sönmez Köksal'ında kendilerine olayı bilmediğini, bilmelerinin de mümkün olmadığını söylediğini, Köksal'ın 2937 sayılı Kanununun 4. maddesine ilgi tutarak bu konunun kendilerini ilgilendirmediğini ifade etmesinin kabulünün mümkün olmadığını, olay ülkede kargaşa, çatışma kaos meydana getirmek istenmişse veya olayı yabancı ülke ajanları yine benzeri sebeplerle işlemişlerse bunun MİT'i nasıl

ilgilendirmediğine şaşırıldığını, olayı İran yanlısı örgüt, PKK, Ajanlar veya devlet içindeki çeteler yapmış olabilir diye düşündüğünü, İran bağlantılı veya İslami bir örgüt üzerine gidilmesinden bu işin devlet bağlantılı güçlerce yapıldığı kuşkusunu güçlü ihtimal haline getirdiğini, Adalet Bakanının bugünlerde öne sürdüğü ihtimalinde diğer ihtimalleri geri itme düşüncesini oluşturduğunu, Ömer Çiftçi ile ilgili iddia ve cevaplara tezat bir bulgu tespit ettiğini, Mumcu'nun evinden İstanbul'a gelmek üzereyken Çiftçi'nin kendisine yaklaştığını, hava alanına götürmeyi teklif ettiğini, bunu kabul etmediğini ve taksiye bindiğini, taksi şoförüne olayı sorduğunu, şoförün Ömer Çiftçi'nin camları buzlu yaptırması sebebi ile oraları göremediklerini anlattığını, bu cinayetlerin Abdi İpekçi'den başladığını, çözülmeyede oradan başlaması gerektiğini,

Olaya ilk müdahalenin Ankara Cumhuriyet Savcılığınca yapılması gerektiğini, DGM kapsamının hukuken tesbitine kadar görevin bu şekil yürütülmesi gerektiğini, olayı siyasi bir örgüt bildiri bırakarak üstlenmişse ancak, DGM kapsamına girebileceğini, bu konuda her şeyin yazı ile olabileceğini, DGM Savcısının ne gerekçe ile ve olayın nasıl uhdesine aldığını bilmediğini, her halükarda olayı Cumhuriyet Savcısının inceleyip, gerekçe ile birlikte DGM savcısına yazı ile sevk etmesi gerektiğini, Nusret Demiral'ın Özal Suikastını da çözmediğini, Mehmet Ağar'ın kendisine altın tabanca hediye ettiğini, DGM'nin olaya ilk el koyan savcılık olmasının hukuki bir aykırılık olarak yorumlanmayabileceğini, ancak acele uhdeye çekmenin delilleri yönlendirme tekelinin oluşturma arzusu şüphesini uyandırdığını, Nusret Demiral'ın aile ile birlikte değerlendirerek savcılığa itiraz edilmesi soruşturmayı zora koşar kanaati oluşturduğundan itiraz etmediklerini, bunu kendisinin de böyle düşündüğünü, ancak hata yaptığını,

Savcıların da bu konuda soruşturma, araştırma, sorgu ile ilgili birimlere yazı yazdığını ancak, bu birimler icra yaptığından tüm sorunu onların çözmesi gerektiğini, savcının ise yazışmalarla bunu sıkı takip etmesi gerektiğini, savcının da nihayetinde güvenlik birimlerinin vereceği sonuçla çalıştığını, bu birimlerden sonuç gelmezse yapacağı bir şey olmadığını, Demiral savcı değil "kabadayıcı" üst üste seçilmesinin ve uzun süre bu görevde kalmasının da dikkat çekmekte olduğunu, bazı yerlerden güç aldığını, bunu bilmediğini, Güldal hanımın savcılar ve cinayetin devletle bağlantılı kişilerle irtibatı ile ilgili söylediklerine katıldığını, dış istihbarat örgütlerinin işi olma ihtimalinin çözümünün MİT'in ve diğer istihbarat birimlerinin görevi olduğunu, İçişleri Bakanı Sezgin'in koruma yönetmeliğine uymadığı için koruma vermedikleri, oysa Uğur Mumcu'nun uluslararası kaçakçılık, mafya, yolsuzluklarla ilgili olduğundan 2937/4. maddesine ve emniyetin korunma mevzuatı kapsamına da girdiğini, ancak ilgili makamların bunu takdir etmedikleri, korunmadığı için uğrayacağı saldırıların da araştırılmadığını Sezgin'in "güvenlik istemedi" dediğini, ancak bunun düşünülmesi gerektiğini, Uğur'un devletle bağlantılı örgütlenme ve yolsuzlukları iyi takip ettiğini bu nedenle onlar için engel olduğunu bunları kitaplarında yazdığını, bu cinayeti çetelerin yaptığı kuşkusunu taşıdığını,

İfade etmiştir.

-Atilla Coşkun (Avukat) 25/02/1997 tarihli Komisyon huzurundaki sorulu cevaplı konuşmasında;

Uğur Mumcu cinayetini kitap şeklinde yayınladığını, cinayetin soruşturmanın uygun yapıлып yapılmadığını araştırdığını, Ankara DGM'nin soruşturmanın gizliliğine uymadığını, her belge ve bilginin basına sızdığını bu sebeple kendilerinin de yazdığını, soruşturmanın çok uygunsuz yürütüldüğünü, savcının olaydan yarım saat sonra açıklama yapmasının en dikkat çekici tarafı olduğunu, cinayetin İslami bir terör örgütünce işlendiğini, bu örgütlerin yönteminin uygulandığını, cinayeti izleme kurulu olarak tüm yetkililerle görüştüklerini, MİT'inde cinayeti İslami terör örgütlerinin işleme ihtimalinin ağırlığı üzerinde durduklarını, şimdi ise MİT'in ellerinde bilgi bulun-

madığı şeklinde açıklamada bulunduğunu, bunu mümkün bulmadığını, Menzir'in de islami terör ihtimalini söylediğini, MİT'in isterse bu olayın faillerini bulabileceğini, Uğur Mumcu cinayeti izleme kurulunun Avukat Ogat Halit Çelenk Başkanlığında Turgut Kazan, Emin Değer ve Muzaffer Özdoğan'dan oluştuğunu, ayrıca aile bireylerin de bulunduğunu, Hasan Fehmi Güneş'inde çalışmalarına katıldığını, hatırlamadığı isimler de olabileceğini, bu usullerle 15-20 cinayet işlendiğini bunların islami terör örgütü ağırlıklı olduğunu, ancak taşoren olarak yapıp yapmadıklarını MİT'in bilebileceğini, Uğur Mumcu'nun kendisine tehditlerin geldiğini söylediğini, son zamanlarda elinde bazı listelerin bulunduğunu, kara para aklanması, mafya ilişkileri, siyaset, devlet, ticaret ilişkileri gibi... Çevrede düşmanlarının bulunduğunu, silah taşıdığını, tehditlerle ilgili bilgi, mesaj ve belge bilmediğini, üç patlama olduğunu, Güldal Hanım, PKK itirafçıları bazı kişilerce ifade edildiğini, bunu bildiklerini ancak haricen bilmediğini, PKK itirafçısının Tekin Gencer'in Mumcu'yu MİT'in öldürdüğünü söylediğini bunu yayınladıklarını, gazetenin sekreterine telefon gelmesi ile ilgili DGM veya emniyetin ifade aldığı hususunu bilmediğini, ancak konunun basına yansıdığını Mumcu'nun telesekreteri ve faksının olduğunu ancak sürekli açık tutmadığını, Mumcu'nun ölümünden sonra çalıştığı bürolardan ayrılan olup olmadığını bilmediğini, zaten yazılarını bilgisayar modem sistemi ile İstanbul'a gönderdiğini, Ankara'daki büroya pek uğramadığını, sadece randevusu olduğunda gittiğini,

DGM Savcılığına Emniyetin gönderdiği laboratuvar raporunda benzer olayların dökümünün yapıldığını, bombanın hangi olaylarda kullanıldığının açıklandığının, bunu kitabının 50. sayfasında yazdığını, devletin bu cinayet hakkında bilgisinin olduğunu ancak açıklanmasında sakınca gördüğünü, kendisinin bu kanaatte olduğunu, kamu görevlilerinin olaya dahil olduğunda bilemediğini, bu tür olayların bir kapışma olması halinde çıkabileceğini,

İfade etmiştir.

— Hüseyin Oğuz (Jandarma Astsubayı) 25/02/1997 tarihli komisyon huzurundaki sorulu cevaplı konuşmasında;

Elazığ Jandarma İl Komutanlığında personel işlem astsubayı olarak çalıştığını, Malatya İli Pötürge Tosunlu köyünden Doğan Erşahin isimli şahsı takip ettiklerini, 1993-1996 yıllarında görevli olduğunu, bu şahsın arkadaşı Tekin Çoşkuner (Şişko Tekin), Ali Öztürk'ün İstanbul'dan geldiğini, Doğanşehir Çıglık Köyünden İbrahim Uçar (Tel 323 00 92 ve 325 51 96) isimli kişiyi tanık olarak yanlarına aldıklarını, kendilerine randevu verdiklerini, bildirilen Ramazan isminde bir şahsın dükkanında bulduklarını, ilgilinin (3) polis memuru ile geldiğini, oradan ayrıldıklarını Pötürge Tosunlu köyüne gittiklerini, Aydın'ın geldiğini kendisinden Tekin'i sorduğunu, "onun tehlikeli olduğunu" söylediğini, Doğan Erşahin'in şu anda cezaevinde yattığını, Gülbahar Ateş'inde halen cezaevinde yattığını, bu kadının bir İsrail ajanı olduğunu, İstanbul polisinden Mehmet Çağlar ile ilişkisinin olduğunu, bu kadının Doğan Erşahin ile uyuşturucu işinde bağlantısının olduğunu, paralarının Hollanda'da olduğunu, bu parayı getiremediklerini, bu kadının Celal Ateş'in eşi olduğunu, Mehmet Ateş'in bunların oğlu olduğunu, Doğan Erşahin'in gazetelerde yanlış yazıldığını, Gebze'de Jandarmanın elinden Mehmet Ateş'le kaçtıklarını,

Aydın Öztürk'ün verdiği bilgiye göre, Doğan Erşahin'in olmadığını, Siverek'te olabileceğini, Aydın Öztürk'ün "eğer Erdal İnönü bana garanti verirse Mumcu olayının nasıl yapıldığını anlatacağımı; onlar anlatsın diye beklediğini" kendisinin bunları anlatacağını Aydın Öztürk'e de anlatıp anlatmayacağını sorduğunu, Uğur Mumcu öldürüldükten üç gün sonra Ali Öztürk, Tekin Çoşkuner'in ev duvarından Ali Öztürk'ün C4 çıkarıp gösterdiğini, İbrahim Uçar'ın da bunları dinlediğini, (Tekin Çoşkuner'in de Oral Çelik'in arkadaşı olduğunu), bu patlayıcıyı İbrahim Erşahin'in traktörüne koyabileceklerini, dolayısıyla silahla uğraşmayacaklarını, Aydın Öztürk'le 36 gün beraber

olduklarını, Pötürge’de kaldığını, jandarmaya yakınlığının bulunduğunu, bölgesine terör örgütünü sokmadığını,

Ali Öztürk’ün C4’ ü gördüğünü olaydan (3) gün sonra Malatya’dan ayrıldıklarını, olaydan sonra Aydın Öztürk’ün tutuklandığını, Yargıtaydan emekli Uğur Tonik’in onu kurtardığını, Uğur Tonik’in “İşte Komünist birisi öldü” dediğini, bir ara Aydın Öztürk konuşacak olduğundan Alay Komutanına söyleyeceğini ancak gelişme olmadığını, Ali Öztürk ile Aydın Öztürk’ün akraba olduğu Ali Öztürk’ün kardeşi Erol Öztürk Doğan, Erşahin’se öldürüldüğü, C4 ün Doğan Erşahin akrabası İbrahim Erşahin’in arabasına konacağını,”

Uğur Mumcu’nun C4 ile öldürüldüğünü, İbrahim Erşahin’in Uğur Mumcu’nun C4 ile işinin bitireceğini” söylediğini, C4 ün normal vatandaşda bulunabilen bir madde olmadığını, ordu malı olduğunu, bunu bildiğini, komando kursunda kendisinin de bu maddeyi kullandığını, Uğur Mumcu olayından sonra Tekin Çoşkuner’in eşyalarının Ali Öztürk tarafından yüklendiğini, kaçtığını, daha sonra polislerin şahsı yakaladığını, bu aşamada Uğur Tonik’in devreye girdiğini, şahsın olay tarihinde Ankara’da olduğunu kanıtlayamadığını, ancak arkadaşlarıyla konuştuğunda Ankara’da olduğunu, 3 gün sonra eşyalarının gönderildiği, Tekin Çoşkuner’in Ali Öztürk, Aydın Öztürk ile beraber olduğu Ahmet Özal ile de direkt ilgisi olduğunu, Alaattin Çakıcı, Oral Çelik ile irtibatının olduğunu, Sedat Bucak’ın yanına gittiğini,

Tekin Çoşkuner’in de çek senet işi yaptığını, Çoşkuner’in Ağca’nın arkadaşı olduğunu, Oğuz isimli bir avukatının olduğunu, Fevzi Öz’ün Malatya’nın uyusturucu trafiğine yön veren kişi olduğunu, Özal’ın kızını özel kayıkları ile gezdirdiğini bildiğini,

C4 Bombasının malum tarihlerde Malatya’da bulunduğu ve kullanıldığı, Tekin Çoşkuner’in bu C4 patlayıcıyı para karşılığı yaptığını, bu işi yapanın uzman olması gerektiğini, arabanın tonajına göre imal edildiğini, Uğur Mumcu’nun katletilmesinde kullanılan C4’ün 2.5 kg olabileceğini, piyasada satılmadığını, Tekin’in Cem Ersever’i tanıdığını, bombaların Ersever’den sağlanmış olabileceğini, C4’ün Amerikan yapımı olduğunu ordunun haricinde bir yerde bulunamayacağını, Tekin’in C4 ü nereden aldığını bilmediğini, askeri kanattan aldığını sandığını, şu anda da hedef kişilerin olduğunu, Fettullah Erbaş’ın bu hedeflere örnek olabileceğini, Tekin Çoşkuner’in bu patlayıcıyı Uğur Mumcu için para karşılığı sağlayabileceğini, Doğan Erşahin’in kardeşi muhtarı 10 milyar karşılığında öldüreceklerini, Tekin Çoşkuner’in bombayı hem menfaat karşılığı satabileceğini hem de kullanabileceğini, yanındaki adamlarına da yaptırabileceğini, Tekin’in bunu ülkücü mafya adına veya Çakıcı adına yapabileceğini, Ahmet Özal’ın bağlantısının olamayacağını sadece Tekinler’le ilişkilerinin bulunduğunu bildiğini, Mumcu’nun aracına konan bombanın kendisine göre kumanda ile çalıştırıldığı, patlayıcının aracın altına uzaktan kumanda ile gönderildiği, istihbarat örgütlerince 2.5 kg patlayıcının uzaktan kumanda ile yerleştirilip ve (1) saat sonra patlatıldığını, taşıma uzaktan kumandalı arabalarla yapıldığını, bu uygulamayı yapmak için adam kullanmış olabileceğini, Çakıcı’nın S.Bucak’ın yanında olduğunu, C4 Askeri kanattan Cem Ersever’in ekibinden alındığını, bombayı Cem Ersever’in ekibinden Tekin Çoşkuner’le irtibatlı kişilerin yaptığını, Polis’in askeri kanata yönelik araştırmasının gelişmesi halinde bu işin uzmanının belli olması sebebi ile bulunacağını, Güvenlik ve güvencesinin olmadığını, bir beklenti ve menfaati olmadığını, dürtümlük savaşı verdiğini,

İbrahim Uçar’ın ardiyecilik yaptığını, 160 boylarında 1953 doğumlu Malatya Doğanşehir Çığlık köyünde bulunduğunu, 1993 de tanıştığını, kendisini gözaltında tanıdığını (1993), kendisi gözaltında olmadığı, başka sebeble bulunduğunu,

Komisyona her zaman ışık tutacağını, ancak güvencesinin bulunmadığını, koruma istediğini, Aydın Öztürk’ün konuşması durumunda olayın çözüleceğini düşündüğünü, Tekin Çoşkuner’in

Uğur Mumcu olayından tutuklanıp salındığını, eşinin Çoşkuneri tüccar zannettiğini, İbrahim Uçar'ın sosyal demokrat, ülkücü mafyaya karşı biri olduğunu, trafo işleri yaptığını, çiftçilik yaptığını, İbrahim Uçar'ın "Uğur Mumcu olayının üzerine gidelim" dediğini, bunu tehlikeli gördüğünden bunu yapacağını söylediğini, bu olayı yapan grubun çok güçlü olduğunu, Malatya ile bağlantılı olduğunu, Doğan Erşahin'in firarda olduğunu, Hollanda'da bulunduğunu, Türkiye'ye karapara getirmek istemekte olduğunu, adam öldürmekten arandığını, Gülbahar Ateş'in Bayrampaşa cezaevinde bulunduğunu, uyuşturucu zanlısı olduğunu, kocası Celal Ateş'in olması sebebi ile uluslararası uyuşturucu işini yaptığını,

Aydın Öztürk'ün Uğur Mumcu olayından çekindiğini, Murat İpek ve Murat Demir'in iddialarının doğru olduğunu, Uğur Mumcu ve E.Bilisin; siyasi atmosfer yaratmak, şiddete karşı oldukları için, ülkenin kurtuluşu için mücadele ettikleri için, menfaat çetelerinin menfaatine dokundukları için öldürüldüklerini, bu tür insanlardan MİT'de de olduğundan bu camia içinden eylemin gerçekleştirildiğini, Fethullah Erbaş'ın öldürülme gerekçesinin de kırsala gidenlerin azalmasının olacağını, bomba uzmanını açıklayamayacağını, itirafçıları tanımadığını, bunların şuanda Hanefi AVCİ'nin kontrolünde olduğu, itirafçıların adli makamlara teslim olması gerektiğini,

C4 patlayıcıların polisece nereden temin edildiğini açıklamasını, el yapımı bombalarda iz kalmabileceğini, C4 patlayıcı bombalarda hiç iz kalmadığını, uzaktan kumandalı araçla konduğunu, kişinin araca bindiğinde patlama kumandasına basıldığını, sadece orada bir kapıcının ayarlandığını, Uğur Mumcu'nun 24 saatlik çalışma takviminin istihbaratı kapıcının verdiğini bildiğini, bombanın (C4) parçasının olmadığını ancak izlerinin patlayıcısı hakkında bilgi verdiğini, MSB haricinde C4 patlayıcı serbest olmadığını, üç tane fünüye konması halinde üç patlama duyulabileceğini, ama tek patlama merkezinin oluşacağını, uzaktan kumandada elektronik parçaların bulunmadığını veya kalmayacağını, Tekin Çoşkuneri'nin Mumcu olayı için gözaltına alındığını bildiğini, isimleri vermesi durumunda Tekin Çoşkuneri'nin Aydın Öztürk ve diğerlerini tehdit edileceğini, Kaynağın Korkut Eken olduğunu, Komisyonlarda bilgi verme konusunda J.Komutanlığının bilgisi olduğunu, C4 patlayıcının Ankara dışından getirildiğini, Tekin Çoşkuneri'nin İbrahim Gül'ün söylediğine göre Mumcu'nun öldürüldüğü günler Ankara'da olduğunu, üç gün sonra Malatya'ya geldiğini söylediğini, Ankara'da Tekin Çoşkuneri'nin lüks otellerde kaldığını, kendi adına kayıt vermediğini, Çağrı cihazını da Elazığlı Murat adına kaydettirdiğini, bu Murat'ın gerçek olup olmadığını bilmediğini,

Beyanında bulunmuştur.

— **Necati Altıntaş (Denizli-Şırnak Eski Em.Md.)** Komisyon huzurunda 25/02/1997 tarihli sorulu cevaplı konuşmasında;

Uğur Mumcu'nun Türkiye'nin sevdiği bir yazar olduğunu, itirafçıların meşhur olmak için konuştuğunu, kendisinin Uğur Mumcu olayı ile ilgisinin bulunmadığını, itirafçıların bomba vasair sözlerini de televizyondan duyduğunu, Denizli'de bu kişilere Cumhuriyet gazetesinin temsilcilerinin itibar etmediğini,

Beyan etmiştir.

— **Ali Soysal (Denizli TEM Şube Müdürü)** Komisyonun huzurunda 25/02/1997 tarihli sorulu cevaplı konuşmasında; itirafçılardan sadece Murat İpek'i tanıdığını, Murat Demir'i televizyonlarda gördüğünü, Murat İpek'in kısa bir süre Denizli'de kaldığını, tahmini bir ay kaldığını bildiğini, tarihini hatırlamadığını, Emniyet Müdürlüğünün misafiri olarak Polisevinde, Uğur Mumcu ile ilgili birşey söylemediğini, Şırnak'ta devlet yanlısı olarak İstihbari işlerde çalıştığını (Murat İpek), Denizli'deki eylemler için Cumhuriyet savcılığının işlem yaptığını, korunmaları Kanun gereği olduğundan korunmaya en müsait olan polis evinde kalmalarının normal olduğunu, Uğur Mumcu ola-

yının güncel ve büyük olduğu, bu nedenle dikkati çekmek amacıyla itirafçıların bu tür iddiaları söylediklerini,

Beyan etmiştir.

— **Cengiz Akhisar (DHA Yön. Kur.Üyesi)** Komisyon huzurunda 25/02/1997 tarihli konuşmasında;

DH TV Genel Müdür Yardımcısı olduğunu, aynı zamanda DH-20 gazetesinde imtiyaz sahibi olduğunu, komisyonun sorularını Bülent Öztürkün cevaplayacağını,

İfade etmiştir.

— **Bülent Öztürk (DHA TV. Gen. Müd)** komisyon huzurundaki 25/02/1997 tarihli sorulu cevaplı konuşmasında;

29 Haziran 1996 tarihinde DH TV'nin tarandığını, incelemelerinin yapıldığını, bu olaydan 15-20 gün sonra telefonla M.İpek'in olayı kendisinin yaptığını sesinden daha önce "Milliyetçi Türk cephesi" adı altındaki tistlenme sesi ile kıyaslanabileceği, bunu müteakip Kadir Çelik'in programına girdiklerini, Radikal gazetesinde röportaj yapıldığını, bilahare kendilerinin de Murat İpek ve Murat Demir ile program yaptıklarını ve bunları takdim ettiklerini, itirafçıların Cumhuriyet gazetesi Denizli Muhabiri Ömer Yurtsever'e uğrayıp Mumcu'nun ölümü ile ilgili bilgi vereceklerini söylediklerini, ancak bu şahsın itirafçıları dinlemediğini, kendileri ile röportaj sonunda Murat Demir'in Uğur Mumcu ile ilgili "çok önemli bir gazetecinin öldürülmesi ile ilgili bazı bilgilerinin" bulunduğunu söylediğini, ancak söylemediğini, bu gazetecinin Uğur Mumcu olduğunu, öldürenleri tanıdıklarını söylediklerini, ismini bildiklerini, ellerinde fotoğrafları bulunduğunu söylediğini, söylediklerini ispat edeceklerini söylediğini, itirafçıların Mumcu'yu öldüren kişilerin MİT'çilerle çalıştıklarını, kendilerine bir fotoğraf gösterdiklerini, cezaevi ranzasında iri yarı hafif kirli sakallı bir şahıs gösterdiklerini, görüntüsünü almak istediklerini ancak izin vermediklerini, zamanı gelince bunu ortaya koyacaklarını, kayda geçmiyen ve Cengiz Akhisar'ın da tanık olduğu üç aşamalı bir bomba yerleştirdiği bunlardan birinin sileceğine, birini bağaja, birinin de kantağa bağlandığını söylediklerini, bu bombalardan birini patlamaması halinde diğerinin mutlaka patlayacağından şüphesi bulunmadığını, bundan kurtulma ihtimalinin bulunmadığını, bu eylemi iki kişinin yaptığını söylediklerini, bombacı şahsı çok kısa süreli gösterdiklerini, bu nedenle tam kavrayamadıklarını,

İfade etmiştir.

7-) Komisyon 26/02/1997 tarihli toplantısında aşağıda konuşmaları özetlenen kişilerin bilgilerine başvurmuştur;

— **Baki Tuğ (Emekli Hâkim Albay)** Komisyon huzurunda 26/02/1997 tarihli konuşmasında;

Mumcu hakkında bilgisi ve görgüsü bulunmadığını, suikastla ilgili bilgisinin bulunması durumunda ilgili makamlara bildireceğinden emin olunmasını, bu suikasttan 10 gün önce Mumcu'nun yanında olduğunu, Meclis Milli Savunma Komisyonuna geldiğini, kendisinden Abdullah Öcalan ile ilgili bilgi istediğini, sordukları hakkında arşivi araştırmadan bilgi veremeyeceğini, arşivini araştırdığını, Abdullah Öcalan ile ilgili mahkûmiyet kararları, ifadeler, iddianameleri bulunduğunu fotokopi ettiğini ve Mumcuya verdiğini, bunun dışında irtibatının olmadığını, kendileri ile düşünce bazında aykırı düşdüğünü, yazdığı yazıları tezkip etmesi halinde meselenin tathya bağlanacağını kendisine söylediğini, Milliyet gazetesinde "Sayın Tuğ'a övgü" başlığı ile bir yazı yayınladığını, bundan sonra dost olduklarını, bu dostluklarının vefatına kadar sürdüğünü, son zamanlarda da önemli hizmetlerinin olduğunu,

Mumcu'nun Öcalan'ın MİT ile ilgisinin bulunup bulunmadığı hususunu araştırdığını, kendisinin de arşivinde bu konuyu araştırdığını ancak böyle bir bilginin kendisinde bulunmadığını Mum-

cu'ya bildirdiğini, ancak Mumcu'nun Öcalan ve PKK hakkındaki araştırmalarının geniş çaplı ve güzel olduğu kanaatini taşıdığını, Mumcu'ya istediği hususda yardımcı olamadıklarını, cinayetin nasıl ve kimler tarafından yapıldığı hususunda bir kanaatinin olmadığını, olayı soruşturana ve araştıranların bunu en iyi şekilde yaptıkları kanaatinde olduğunu,

Mumcu'nun araştırdığı bağlantıyı belge bazında bilmediğini, devletin istihbarat konusunda herkesten yararlanma hakkının bulunduğunu, görevi esnasında istihbarat birimleri ile irtibatlı kişilerin listesini tutmadığını, Öcalan'ın 26 öğrenci ile birlikte tutuklandığını infazının yine aynı şekilde 26 kişi ile birlikte yapıp tahliye olduğunu, bir çok faili meçhul cinayetin olduğunu, özellikle Emeç, Aksoy, Mumcu ayırımı gerekmediğini, hepsinin çözülmesini arzuladıklarını, olaya DGM savcılarının görevi kapsamına girmesi sebebi ile el koymalarının doğru olduğu kanaatinde olduğunu, basının her gün bir sanık bulup savcı gibi yargılayıp, hâkim gibi mahkûm etmesinin görevli savcıların rahat çalışmasını engellediğini, tanığın TV'ye çıkarılmasının yanlış olduğunu, savcının evrak tahrifatını İstanbul'a gidip araştırmasının normal olduğunu, delillerin toplanma şeklinin normal olduğunu,

Aynı tür cinayetlerin İtalya'da işlendiğini, hâkimlerin, savcılarının aracı ile havaya uçurulduğunu, ancak sonucunda yargının bağımsız hale getirildiğini, sanıkların yakalanmaya başladığını gördüklerini, Türkiye'de de yargının bağımsız, hâkim ve savcılarında sorumluluğunun bilincinde olması durumunda, bu cinayetlerin çözüleceğini düşündüğünü, Mumcu konusunda devletin tüm imkanlarını kullandığını ancak sonuca ulaşamadığını, delillerin toplanmasında savcıların şekli zorluklarının olduğunu, hâkimlerin her ihtimale karşı her yöntemi geliştirme serbestilerinin olmadığını, Apo ile ilgili basında yazılanların yalan olduğunu

Beyanında bulunmuştur.

8-) Komisyonun 27/02/1997 tarihli oturumunda aşağıda beyanları sıralanan şahısların bilgi ve düşüncelerine başvurulmuştur:

– **Uysal Altuntuğ (Esat Karakol Eski Amiri)** 27/02/1997 tarihli sorulu cevaplı konuşmasında;

Olayların meydana geldiği tarihte Esat Karakol amiri olarak yıllık izinde olduğunu, bu nedenle olayın ilk müdahalesinden haberdar olmadığını, ilk güvenlik tedbirlerini karakolun sağladığını, bilahare mutlaka ilgili şube elemanlarının geldiğini, karakolun bu konularda fazla etkisinin olmadığını, 25/01/1997 günü göreve başladığını, Mumcu'nun konutunun bulunduğu sokak içi bekçi devriyesinin bulunmadığını, yakınında GAP Başkanlığının sabit bekçilerinin bulunduğunu, bu sokağa bekçi verilmesi imkanı bulunmadığını,

Olayın her boyutunu TEM Şubesinde incelendiğini, karakolun telsiz anonsunu müteakip bölgedeki tüm ekiplerin haberdar olduğunu, bölgelerindeki önemli kişilerin listesi içinde Mumcu'nun bulunup bulunmadığını hatırlamadığını, karakoldan araştırılması gerektiğini, bu konuda yazışma yapıp yapılmadığını hatırlamadığını, karakolların dosyasında bölgedeki önemli kişi ve yerlerin belirlendiğini, GAP İdaresindeki bekçinin kontrolü için sık sık bu sokağa gidildiğini, Uğur Mumcu'dan dolayı değil diğer yerler için burasının kontrolünün yapıldığını, burayı görevinden dolayı sık sık denetlediğini, karakolun alt kademe hizmetler verdiğini, bu meyanda şube müdürü ve savcının talimatlarına göre işlem geliştirdiklerini, karakolun soruşturma hiyerarşisinde en altta bulunduğunu, bu cinayetle ilgili hemen hemen tüm işlemlerin ilgili şube tarafından yürütüldüğünü, sömestr tatili sebebi ile izine ayrıldığı,

Beyanında bulunmuştur.

– **Erdogan Şahinoğlu (Ankara Valisi)** 27/02/1993 tarihinde Komisyon huzurunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Cinayet günü telsiz anonsunu müteakip olay mahalline gittiğini, gittiğinde emniyetin gerekli tedbirleri aldığını, **cenazenin kaldırıldığını, il Müdürlüğünün de olay yerinde bulunduğunu, Emniyet görevlilerinin DGM Savcısı Nusret Demiral ile birlikte çalıştığını gördüğünü**, Mumcu'nun eşi, Başbakan, Başbakan Yürümcüsünün orada olduğunu, olayı DGM Savcısı ile birlikte çalışmalarını talimatını verdiğini, Mumcu'nun koruma istemediğini, kendilerinden ne yazılı nede şifai koruma istemediği, eşinin de "koruması olanlar ne oldu ki sayın vali" dediğini, olay mahalli kırmızı şeritle emniyete alınmış, uzmanların gerekli çalışmalarını yürüttüğünü,

Kuvvetler ayrılığı prensibi gereği cinayetin neden aydınlatılmadığını savcılığa sormalarının mümkün olmadığını, **savcının olay mahalline kendinden 2 dakika sonra geldiğini**, DGM Savcısının nasıl görevi uhdesine aldığını bilmediğini, olay yerinden delillerin toplanmasından savcının sorumlu olduğunu, mahallin süpürge ile süpürülmesinden bilgisi olmadığını, olay mahallinden hal-kin uzaklaştırılmış, çevre emniyetinin sağlanmış olduğu,

Beyanında bulunmuştur.

Burhan Tansu (TEM Eski Şube Müdürü) Komisyon huzurunda 27/02/1997 tarihli sorulu cevaplı konuşmasında;

Çok güçlü bir araştırma yaptıklarını, mesleki tüm bilgi ve olanaklarını kullandıklarını ancak failleri çıkaramadıklarını, emniyetin üstünde çok baskıların olduğunu, devlet güçlerinin töhmet altında olduğunu, bu sebeple daha çok çalıştıklarını, bu cinayetin aydınlanacağına inandığını, Uğur Mumcu'nun teröre hedef olduğuna dair herhangi bir örgüt bildirisi, listesi bulunmadığını, ancak makaleleri ile birçok kişinin üzerine gittiğini, bu nedenle hedef olduğunu, herhangi bir örgütün ele geçen ölüm listesinde adı geçenlerin korunmaya alındığını, Uğur Mumcu için böyle bir şey bilmediğini, Mumcu ile ilgili sonuca gidecek bir ipucu bulamadıklarını, Mumcu'nun Almanya'da PKK ile ilgili araştırma yaptığını, Büyükelçiye uğradığını, bazı ihbarların geldiğini, araştırıldığında sonucunun menfaat beklentisi olarak tecelli ettiğini, ihbarcıların adlarını hatırlamadığını, sanıklardan Şefik Polat, Necmi Aslan'ı sorguladıklarını ve eylemleri ile ilgili de sorgulandıklarını, ancak belli bir yere kadar geldiklerini sonuç alamadıklarını, Ayhan Aydın'ın gazete ve TV. programlarını izleyerek senaryo hazırladığını, İslami Hareket Örgütünün tüm unsurlarının üzerine gidildiğini, Ekrem Baytap'ın bu örgütün lideri olduğunu, yakalandığını, İstanbul'da tutuklu bulunduğunu, sanıkların yakalanmasının uzun süreceğini, olayın boyutuna göre çözümünün de zor olduğunu, olayın profesyonel olduğunu,

Beyan etmiştir.

— Abdurrahman Toykar (İstihbarat Şube Müdürü) 27/02/1997 tarihinde Komisyon huzurunda yaptığı sorulu cevaplı konuşmasında;

İstihbarat Müdürlüğü'nün Mumcu cinayetinden önce herhangi bir bulgusunun bulunmadığını, bulgu bulunması halinde gerekli tedbirlerin mutlaka alınabileceğini, cinayetten sonraki bulgularında olumlu olmadığını, adli araştırmaların T.E.M. Şube Müdürlüğü'nce yürütüldüğünü, **C4 patlayıcısını İstanbul dışında Ankara'da PKK operasyonunda aldıklarını**, bununla eylem planlanmış olduğunu, bu patlayıcının diğer örgütlerde çıkmadığını, kendi bomba uzmanına C4 patlayıcısını Mumcu olayında olduğu gibi yerleştirilmesinin tatbikatını ne sürede yapabileceğini sorduğunu "bu bombayı patlatmadan, raporda izah edilen şekilde patlamadan yerleştirilemeyeceğini, bunun çok profesyonel bir kişi tarafından yerleştirildiğini", takma esnasında patlama riskinin çok yüksek olduğunu, Türkiye'de; İstanbul'da İslami Hareket Örgütünde ve Ankara'da ise PKK operasyonunda C4 patlayıcısının ele geçtiğini, bu tür olaylarda muhtemel herkesden şüphelenilmesi ve araştırılması gerektiğini, hatta bir sanık gelip itiraf etse bile yine araştırılması gerektiğini, PKK itirafçı-

larını dinlemeden söyledikleri hakkında birşey söylenemeyeceğini, Kocaeli’de “yeşil” isimli bir şahsın konuştuğunu ancak yakalanıp Mahkemeye sevk edildikten sonra serbest bırakıldığını, araştırmalarda kesinlikle art niyet olmadığını, tüm görevlilerin bu konuda elinden geleni yaptığını inandığını,

Beyan etmiştir.

— **Osman Öztürk (Ankara Emniyet Müdür Yardımcısı)** Komisyon huzurunda 27/02/1997 tarihinde sorulu cevaplı konuşmasında;

Patlamayı müteakip olay yerine gerekli ekipleri gönderip 15 dakikada kendisinin de ulaştığını, olay yerinde büyük bir kalabalığın bulunduğunu, çevre güvenliğini aldıklarını, olayı müteakip TEM Şube Müdürlüğü, Asayiş Şube Müdürlüğü ve Çevik Kuvvet ekiplerinin olay yerine intikal ettiğini, kendine bağlı birimlerin çevre güvenliği ile delillerin korunması görevini yerine getirdiklerini, delillerin toplanması ve değerlendirilmesinin ilgili şubelerdeki uzmanlarca yürütüldüğünü, bu çalışmaların geniş yapıldığını, süpürge olayını görmediğini, normal cinayetlerde olayları Asayiş Şube Müdürlüğü’ne bağlı cinayet masasının incelediğini, diğer ekiplerin sadece çevre güvenliğini sağladıklarını, Mumcu olayında Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü’nün görev yaptığını, polis bu konuda görevini yaptığı,

Beyanında bulunmuştur.

9-) Komisyonun 27/02/1997 tarihli oturumunda aşağıda ifade özetleri sıralanan şahısların bilgi ve düşüncelerine başvurulmuştur:

— **Mustafa Yılmaz (Malatya eski Milletvekili)** 04/03/1997 tarihli sorulu cevaplı konuşmasında;

Astsubay Hüseyin Oğuz ile bir vatandaşın olay hakkındaki görüşlerin çakıştığını tespit ettiğini, 1995 yılı seçim öncesi TV programı sonrası Doğanşehir’den bir vatandaşın kendilerine Polat kasabasıyla olduğunu Mumcu olayı ile ilgili bilgi vermek istediğini söylediğini, Mumcu’yu Özal’ın öldürttüğünü, bunu Tekin Çoşkun’er yaptırdığını, bu kişinin olayı yaptığını, evinde patlayıcı maddelerin bulunduğunu, Özal’ın öldürttüğüne dair delillerin olmadığını, Tekin Çoşkun’er’i fazla tanımadığını, “Aydın Öztürk’ün olay zamanı CHP veya SHP il Başkanlığına gittiğini ve can güvenliğinin sağlanmasını istediğini, bunun ardından açıklama yapacağını” gazetelerden öğrendiğini, İbrahim Uçar isimli birinin Ceyhan Mumcu’ya da kendisine de başvurduğunu ancak diğer şahısla görüşmediğini, hangi kanaldan giderseniz sonuçta Mumcu’nun ölümünün çeteye dayanacağını İslami Hareketten de gidilse sonunda bir çete çıkacağı kanaatinde olduğunu, İbrahim Uçar isimli bu kişinin Tekin Çoşkun’er ile bir çekişmesinin olup olmadığını bilmediğini,

Beyan etmiştir.

— **Mehmet Canseven (Ankara Eski Emniyet Müdürü)** 04/03/1997 tarihli sorulu cevaplı konuşmasında;

Olay anında konutta bulunduğunu, kısa zamanda olay mahalline gittiğini, ilk önce çevre emniyetini sağladıklarını, emniyet tedbirlerinin yeterli sağlandığını, delillerin Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Laboratuvar Daire Başkanı Muhiddin Bey nezaretinde en ince teferruatına kadar toplandığını, olayla ilgili zanlıların emniyetçe sorgulandığını, ancak bunların DGM Savcılığının kontrolünde yürütüldüğünü, DGM’nin gözaltı listesinde 13-14 yabancı uyruklu bulunduğunu, bunların sorgulamasından sonuç alınmadığını, bu sırada İstanbul’da İslami Hareket Operasyonu yapıldığını ancak, kendisinin İslami Hareket Örgütünün varlığına inanmadığını, bunun bir isim bulma olayı olduğunu, yakalanan bazı kişilerin birlikteliğine İslami Hareket ismi verildiğini, Mumcu hadisesini bunların yaptığını sanıldığını, bu konuda İstanbul ile beraber hareket ettiklerini, olayın basına intikalinin olumsuz etki yaptığını,

İstanbul ile bağlantılı bazı kişileri gözaltına aldıklarını, sorguladıklarını, İran ile bağlantılarını belirlediklerini, bu elemanların bir kısmının İran Büyükelçiliği kültür ateşeliği kanalı ile İran'a eğitime gittiklerini belirlediklerini, bu eğitimlerinde patlayıcı madde eğitimi olduğunu, sanıkların patlayıcı konmasının dinimize aykırı olduğu, araç çalınıp satılmasının dine aykırı olduğu hususunu izah edemediklerini,

Mumcu'nun kendini ziyaret ettiğini, Abdullah Öcalan'a ait bir derneğin kartlarını istediğini, kendisine ayrıca koruma verilmesini teklif ettiklerini, ABD Başkanı'nı bile koruyamadıklarını, bu nedenle bu korumanın sağlıklı olamayacağını, konutun iki tarafında sürekli korunan GAP ve Tunus Büyükelçiliğinin bulunduğunu, bu yerleri koruyanların çevreyi de kontrol etme görevlerinin bulunduğunu, konutun sık sık kontrol edildiğini, Mumcu'nun ailesinden maddi çıkar sağlamak maksadı ile pek çok ihbarın bulunduğunu, bu konuda bir ekip kurduklarını, konuyu tek merkezden takip ettiklerini, ayrıca tüm polisin takiplerini devam ettirdiklerini, akla gelebilecek tüm ihtimalleri araştırdıklarını, olayın arkasından 200-300 bin insanın toplanıp tepki göstermesi, bunların kontrolünün yapılması, provokasyonun önüne geçilmesi için büyük çalışmalar yaptıklarını,

Mumcu olayının Türk örgütlerince yapılması durumunda (sol,sağ,PKK) bunu mutlak şekilde ortaya çıkarabileceklerini, eylemi mevcut Türkiye'deki faal terör örgütlerinin işlemediğini ancak, bu örgütlerden taşeron kullanılmış olabileceğini, eylemi neden İran'a yöneltildiğini sorulduğunu bunu başka ülkelerin ajanlarının işlemiş olabilmesinin muhtemel olmasının gözönünde bulundurulmasını, Mumcu olayının benzeri olayların incelenmesinde bir paralellik olduğunu bununla faillerin bulunamaması bombanın 1-2 dakikada mıknaatla yerleştirilip misina ile bağlandığını, İstanbul'da yapılan operasyonlarda ele geçenlerin İslami Hareket olarak nitelendirildiklerini, ancak kesinlikle böyle bir örgüt ismine inanmadığını vurgulamak istediğini, Hizbul Tahrir isimli radikal örgütün bulunduğunu bildiğini, İstanbul'daki yakalanan kişilerden birinin bombayı koyduğunu söylemesi olayın çözüldüğü intibamı verdiğini, savcılık kanalı ile sanığı sorguladıklarını, bomba uzmanı eşliğinde ifadesinin alındığını, söylediklerinin gerçekçi olmadığını, bu olayın bu nedenle eylemin uluslararası dış kaynaklı olduğunu, bunu ülkenin başka kuruluşlarının çözebileceğini, emniyet tecrübesinden bu sonucu çıkarabildiğini, Mumcu olayı olana kadar İslami Hareket isimli Örgüte rastlanmadığı, bunun cemaat dayanışması olabileceğini, bunu şahsi görüş olarak söylediğini, olay yerine yakın tüm bekçi ve polisler hakkında inceleme yaptırdığını, itirafçıların beyanlarına inanmadığını, mevcut görevli kurumlarla araştırmacıların güçlendirilmemesi durumunda olayın çözülemeyeceğini, olayın dış örgütlerin işi olduğunu, aynı tür bir olay çözülebildiği taktirde bu olaya da varılabileceğini, o tarihlerde benzeri olayların, patlayıcıların kullanılması ortamının bulunduğunu bu ortam gereği bu fiilin işlendiğini,

Olayı hiçbir ülkeye atfetmenin doğru olmayacağını, bu konuda tahmin yürütemeyeceğini aynı yıl Sivas olayları, Batman'da DEP milletvekilinin öldürülmesinin infiale sebep olduğunu, bu olayı hiçbir örgüt resmi ya da belli olan yayınında kullanmadığını, İslami Hareket diye yakalananların taşeron olduğunu düşündüğünü, Ankara'da "örgüt evine geç gidilip evin boş bulunduğu" doğru olmadığını, tespit edilen ev boş ise içinde pusu kurulduğunu, bunun yerli bir unsur tarafından yapılması durumunda mutlaka sızacağını,

Ayhan Aydın'ın Komisyonca sorgulanmadan TRT'ye çıkarılmasının uygun olmadığını,

Olay mahalli, oteller ve diğer yerler Emniyet Müdürlüğüne belirlenen özel bir ekip tarafından incelenmiş olduğunu, İran'da eğitilen şahısların eylem yapılacak ülkelerdeki eylemler için taşeron olarak kullanıldığını, kendisinin Ankara'da görevli olduğu dönemde tüm örgütleri mutlak anlamda kontrol ettiklerini, bunu da istihbarat sayesinde sağladıklarını, eylemi yurt içindeki şahıslar yapmış olsalarda mutlaka bir şekilde bir yerde açık vereceklerini, olayı yerli örgütlerin işlemediği-

ni bildiğini, profesyonelce işlenmiş bir eylem olduğunu sıradan bir eylem olmadığını, MİT Bölge Başkanı, Başkan Yardımcısının olayı çözmeye büyük gayretleri olduğunu,

Bombanın yerleştirilmesinin profesyonel işi olduğu, bu konuda taşeron kullanılmadığı kanaatinde olduğunu, Türk taşeron kullanılmış olsaydı o kişinin de patlamada telef olacağını düşündüğünü, Astsubay Hüseyin Oğuz'un söylediklerinin abartılı olduğunu,

DGM dahil tüm devlet birimlerinin bu olayla ilgili gayret gösterdiğini, savaçlama olmadığını, hata olmuşsa bilmeden yapılmış olacağını, sabahlara kadar çalıştıkları günler olduğunu savcılardan da kendilerine katıldığını, DGM adına soruşturmayı CMUK 154. maddesi gereği emniyetin yürüttüğünü, telefon konuşmalarının da soruşturulduğunu, Laboratuvar Başkanının bu konuda dinlenmesinin faydalı olacağını, itirafçıların ifadelerinde doğruluk payı hissetmediğini

Beyan etmiştir.

10-) Komisyonun 05/03/1997 günü görüşlerine başvuru şahısların konuşmaları aşağıda sıralanmıştır:

– **Erol Demirci (Polis Memuru)** 05/03/1997 tarihli Komisyon toplantısında sorulu cevaplı konuşmasında;

Uğur Mumcu'nun evinin yakınında Tunus Büyükelçiliğinde olaydan önce görev yaptığını, Mumcu'nun evinin orada olduğunu bilmediğini, ayrıca kendisini tanımadığını, olayın olduğu anda istirahatli olduğunu, Mumcu ile ilgili herhangi bir talimat almadıklarını, görev yerlerinin çapraz karşısında bulunduğunu, birgün nöbet kulübesinin önünde Mercedes bir aracın park ettiğini gördüğünü kaldırmak istediğini ancak görev yerine bu araç ile ilgili not bırakıldığından görülecek yere park edildiğini, taksi durağının çaycısının kendilerine servis yapmadığını, yabancı kişinin tek takılabileceği taksi durağının olduğunu, sadece 25 metre uzaklıktaki mesafeyi kontrol ettiklerini, olaydan sonra 1 ay daha görev yaptıklarını, her hassas noktada 1 ay görev yaptıklarını, Uğur Mumcu'nun evinin tam karşısındaki görevlilerin başka olduğunu kendisinin elçi evinde görev yapmadığını, büyükelçilik binasında görev yaptığını, o mahalde olaydan altı ay önce görev yaptığını,

İfade etmiştir.

– **Ferhat Karagülle (Polis Memuru)** 05/03/1997 tarihli Komisyon huzurundaki sorulu cevaplı konuşmasında;

Kendisinin Mumcu olayının olduğu tarihte büyükelçilikte görev yaptığını, bu elçiliğin Kuleli Sokakta olduğunu, Karlı Sokak'ta görev yapmadığını, olay ile ilgisi olmadığını,

İfade etmiştir.

– **Seyfi Karahan (Durak Yöneticisi)** 05/03/1997 tarihli Komisyon huzurundaki sorulu cevaplı konuşmasında;

Bu konuda Emniyette bilgi verdiğini, olay günü orada olmadığını, duyunca geldiğini, Mumcu'yu tanıdığını, geçerken selamlaştıklarını bazen sabah erken gelip durakta çay içtiğini, hemşehrisi olduğunu, oralarda elçiliklerin olması sebebi ile hergün yüzlerce yabancı kişinin gelip gittiğini, bunu ayırmanın mümkün olmadığını, durakta 24 taksicinin olduğunu, şoförlerin ifadelerinin durakta alındığını, bu işlemin olaydan 3-4 gün sonra yapıldığını, patlamadan durağın camlarının kırıldığını, Ömer Çiftçi'nin durak için yıkım kararı aldığını, bilahare Çiftçi'nin evinin istikametindeki tarafa buzlu cam takmaya karşılık durağa müsaade ettiğini, Mumcu'nun olaydan iki üç gün önce erkenden uğrayıp çay içtiğini, duraktan bir kısım şoförlerinde kendisini tanıdığını, bir aşağı sokaktaki taksi durağının kendilerinin kuracağı durağın yakın olması sebebi ile Mumcu'dan durağı daha uzağa kurma şikayetinde bulunduğu, Mumcu'nun kendilerine durumu izah ettiği, ancak Be-

lediye ve Şoförler Cemiyetinin belirlediğini söylediklerini, Ömer Çiftçi'nin evi gördüğü için durağı istemediğini, çaycılarının olduğunu, şimdi ise Kırıkkale'de oturduğunu, Arabistan Konsolosluğu'na gelen bazı yabancıların bakkaldan birşeyler alıp taksi durağından çay istediklerini, durakla konsolosluk arasında dört-beş binanın olduğunu, Tunus Elçilik evininde durağa yakın olduğunu, burada polis bulunduğunu, taksi durağındaki şoförlerde değişiklik olmadığını, Ayhan Aydın'ı ilk defa duyduğunu, televizyondan anlattıklarını dinlediğini, şoförlerinde hatırlamadığını,

İfade etmiştir.

Nuri Kılıç (Taksi Şoförü) 05/03/1997 günü Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Taksi durağında çalıştığını, olay günü Kırşehir'de bulunduğunu, Mumcu'yu tanıdığını, birkaç kez arabasına bindiğini, samimiyetinin olmadığını, olay günü ve öncesi çevrede birşey göremiyecüklerini, buzlu cam ve perde olduğu için çevreyi göremediklerini, sokaktaki araçların genelde önlerinin park ederken yukarıdan aşağı doğru olduğunu, kışın elfreninin park esnasında donma sebebi ile çekilmediğini, aracın bu şekilde parkı ancak 1. vites veya geri vitesde olması gerektiğini, vitesde park edildiği takdirde aracın emniyetli olacağını,

İfade etmiştir.

— Suat Taşkın (Durak Çaycısı) 05/03/1997 günü Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Durakta yaklaşık altı ay çaycılık yaptığını, sadece telefonlara baktığını, olay günü sadece kendisinin durakta bulunduğunu, araç dahi bulunmadığını, pazar günleri fazla iş olmadığı için kimse- nin bulunmadığını, Mumcu'yu tanımadığını, telefon beklediği için dışarı çıkmadığını, olay günü hiç dışarı çıkmadığını, patlamayı müteakip camların kırılmasından sonra dışarı çıktığını, patlamadan sonra kazan patladığını söylediklerini, bu konuda ilk defa ifade verdiğini, sadece şoförlerin ifadelerini aldıklarını, Ayhan Aydın ile ilgili kimsenin kendisine, soru sormadığını patlama olduktan sonra olay mahaline kimseyi yaklaştırmadıklarını, çevrenin çembere alınması ile kimsenin ayrılmadığını, halen Koza Takside çalıştığını,

İfade etmiştir.

— Ahmet Tilav (Polis Memuru) 05/03/1997 günü Komisyonunda yaptığı sorulu cevaplı konuşmasında;

Bu konuda dördüncü kez bilgi verdiğini, olay gününü takip eden gece Tunus Elçiliğinde görevli olduğunu, (akşam saat 20.00, sabah saat 08.00 nöbetçisi) apartmandan 3-5 kişilik ailenin To- faş marka bir araca binerek gittiklerini, başka dikkatini çeken bir olayın olmadığını, buldukları kulübeden Mumcu'nun evinin görünmediğini, kulübenin önünde DYP İlçe Başkanı Yunus Beyin aracının bulunduğunu, Yunus beyin durumunu nöbeti devredenin kendilerine bildirdiğini, Uğur Mumcu öldüğünde kendisini çağırdıklarını ve sorduklarını, oysa ondan önce Uğur Mumcu'nun orada olduğunu bilmediğini ve kendisini tanımadığını, bu konuda kendilerine olaydan önce bir ta- limat verilmediğini, oradaki nokta görevlilerinin Tunus Büyükelçisinin evinin koruması olduğunu, 20 metreden uzağa gidemediklerini, gittikleri takdirde görev yerini terkten işlem gördüklerini, Yu- nus Bey'in korumasının bulunduğunu, bazen kendilerinden aracına göz kulak olmalarını istediğini, kendilerine talimat verilmesi halinde Mumcu'nun aracı ile elçilik arasında mekik turu yapma zo- runda olacaklarını, dolayısıyla Mumcu'nun aracını göz hapsinde bulundurup araca yaklaşanlara müdahale edebileceklerini, bu konuda kendilerine kesinlikle talimat verilmediğini,

İfade etmiştir.

— Yaşar Karaca (Koruma Şube Müdürü) 05/03/1997 tarihinde Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Olay tarihinde Hassas Bölgeleri Koruma Şube Müdürü olduğunu, iki ay sonra yabancılar Şube Müdürü olduğunu, olay anında istirahatli olduğunu, anons edilmesini müteakip olay yerine geldiğini, ilgilinin orada oturduğuna dair bir bilgisi bulunmadığını, sadece o mahalde Tunus Elçilik evinin valilik oluru ile korunduğunu, Hulusi Sayın Paşa ve Yekta Güngör Özden'in bu semtde koruma kararı alınmış şahıslar olduğunu, Tunus Büyükelçi evini koruyan polislere Mumcu'nun evinin ve aracının koruma görevi verilmemesini, nokta koruma görevlilerinin amirlerce denetlendiğini, o gün sadece 9.05'de amirlerce noktanın denetlendiğini, Elçilik görevlilerinin yerlerinden ayrılmalarının mümkün olmadığını, aracın patladığı yerin elçilikten 40-50 metre uzakta olduğunu, açık bir tehdit unsur olmadıkça görevlilerin buraya gidemeyeceklerini, Valiliğin bu konuda talimat vermesi durumunda görevlilere bu noktayı da kontrol talimatı verebileceğini, ya da ayrı bir memur verilebileceğini, ancak polisin görevli olmasa da yakınında görünür bir eyleme müdahale yetkisinin bulunduğunu, kendilerine Mumcu'nun korunması isteğinin intikalinin olması durumunda Valilik Koruma Komisyonuna teklifi götürüp görevlendirme yapılabileceğini,

İfade etmiştir.

Ömer Çiftçi (Eski Milletvekili) 05/03/1997 tarihinde Komisyon huzurunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu'yu çok evvelinden tanıdığını, Mumcu ile son olarak DİSK eski Başkanı Abdullah Baştürk'ü anma töreninde beraber olduklarını, Mumcu'nun konuşmacı olduğunu, bitişik binalarda oturdukları, bir ara raslaştıklarını, beraber bürosuna gittiklerini, Kürt sorunu ile ilgili yeni çıkan kitabını imzalayıp kendisine verdiğini, son olarak o gün kendisini gördüğünü, Uğur Mumcu ile dairelerinin birbirini görmediğini, bu nedenle balkondan Mumcu ile istesede konuşamayacağını, böyle bir konuşmanın olmadığını, teknik olarak bunun mümkün olmadığını, Mumcu ile ancak onun oturduğu apartmanın dış kapısında kendisinin yatak odasından görüşebileceğini, bununda olmadığını,

Olay akşamı Saat 18.00'de Mülkiyeliler Birliğinde A. Işıklı ile yayınlanacak taziye bildirisinde anlaşılmadıklarını, bildiriye yetersiz bulunduğunu, kapı komşusu olduğunu, yakın arkadaşı olduğunu söyleyerek bildiriye kabul etmediğini, taksi durağına apartman sakinlerinin rahatsızlık talepleri sebebi ile müdahale yaptığını, Şoförler Derneği Başkanının ise ekmek kapısının engellenmesi isteğini kendisine bildirdiğini, Mumcu'nun kendisini de aradığını ve şoförlerin isteğini bildirdiğini, "ekmeklerine mani olmamamı" istediğini, kendisi için önemli olmadığını apartman sakinlerinin isteğini yaptığını söylediğini, bilahare buzlu cam taktıklarını, bunuda patlamadan sonra öğrendiğini, taksi durağında buzlu camlar olmadığını ve bakan kişinin ayağa kalkması durumunda bile yine Mumcu'nun aracının görünemeyeceğini, bu konuda savcılık ve diğer yerlere derinlemesine araştırma yapılmasını kendisinin istediğini,

Durağa buzlu cam takılmasını istemiş olabileceğini, cinayeti Mumcu ile çıkar çatışması olanların yapmış olabileceğini, Mumcu'nun PKK, uyuşturucu, demokrasi dışı rejim savunucuları ile taştığını, olayı içte bağlantısı olan dış güçlerin yapmış olabileceğini,

Beyan etmiştir.

- Tekin Coşkuner (Malatya'da Serbest Meslek) 05/03/1997 tarihinde Komisyon sorulu cevaplı konuşmasında; iki yıl önce ihbarsız bir mektup geldiğini, İbrahim Şengöz ve Tekin Coşkuner Uğur Mumcu'nun öldürüldüğü, Malatya'da Emniyetçe evlerinin arandığını, bu sırada avukatı Oğuz Bey ile birlikte Uğur Tonik ile kendileri ile ilgilendiklerini, bu olaydan sonra Hüseyin Oğuz'un kendini aradığını, cinayet masasından bir arkadaşına bunu anlattığını, beraberce Hüseyin Oğuz ile götürdüklerini, Doğan Erşahin'in yakalanması için yardım istediğini, Uğur Mumcu cina-

yeti ile ilgili kedisine suç isnat edip yakalatacağını, bu nedenle Doğan Erşahin'i yakalatmaya yardımcı olmasını istediğini, onunla ilgisinin olmadığını söylediğini, Aydın Güzel kanalıyla Doğan Erşahin'in tuzağa düşürülmesini teklif ettiklerini, bu konuda Aydın Öztürk ile görüştüğünü, Doğan Erşahin'i yakalamak için Hüseyin Oğuz'un Aydın Öztürk'ten menfaat temin ettiğini, Mumcu cinayeti ile ilgisi olmadığını, Ali Öztürk'ün beyanından anlaşıldığı kadarı ile para sızdırmak üzere çeşitli teşebbüslerinin olduğunu söylediğini, İbrahim Uçar isimli şahsın da Hüseyin Oğuz'un adamı olduğunu, Korkut Eken, Alaattin Çakıcı, Ahmet Özal ile ilgisi olmadığını, telefonlarının kontrol edilmesi halinde bunun ortaya çıkacağını, H. Oğuz'un ajan olarak kullanmak istediğini, kimseye C4 göstermediğini, Ali Öztürk, Aydın Öztürk ile aralarını H. Oğuz'un açtığını, C4'ü tanımadığını, H. Oğuz'un PKK itirafçılara olayı kendisine atırıp tutuklatılacağını, para istediklerini,

Beyan etmiştir.

– **Oğuz Tekin (Avukat)** 05/03/1997 tarihinde Komisyonda sorulu cevaplı konuşmasında; Tekin Coşkun'er'in 1992 yılından itibaren müvekkili olduğunu, 1994 yılında müvekkilinin Emniyet'ten arandığını söylemesi üzerine emniyet ve savcılığı araştırdığını, bunun gerçek olmadığını anladığını, Cumhuriyet Başsavcısınca kendisinin Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili arandığını, Uğur Tonik bey tesadüfen beraberinde olduğundan Emniyet'e gittiklerini, Tekin Coşkun'er'i de götürdüklerini, Uğur Mumcu'yu öldürmekten sorgulanacağını söylediklerini, isimsiz bir ihbar olması ve DGM'nin de muvaffakata ile Tekin Coşkun'er'in serbest bırakıldığı, eşi Gülfem Tekin'i Coşkun'er'in aradığını, ve kendisini JITEM'den bir Astsubayın kendini aradığını, Tekin Coşkun'er'e Polis Cinayet Masasından Doğan Erşahin'in için baskı yaptığını, konunun basına yansımaları üzerine Cumhuriyet Gazetesinden Hikmet Çetinkaya'yı aradığını, bunun üzerine Komisyona müracaat ettiklerini, Albay Veli Kütçük ile müvekkilinin görüşmediğini, iki Astsubay ile görüştiklerini, onlarında Doğan Erşahin'in Tekin Coşkun'er'in evinde saklandığı iddiasını incelediklerini, müvekkili hakkında dava açılmadığını, kendilerini itham ederek Uğur Mumcu cinayetini saptırmak istediğini, Astsubay Hüseyin Oğuz'un ucuz kahramanlık peşinde olduğunu, Mumcu ile ilgili ihbar mektubunu kendilerine göstermediklerini, Hüseyin Oğuz hakkında iftira davası açtıklarını, müvekkilinin 14 yaşında iken ülkücü olarak bilindiğini,

İfade etmiştir.

– **Yunus Ertekin (DYP Eski İl Başkanı)** 05/03/1997 günü Komisyonda sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu cinayeti ile ilgili 3-4 defa ifade verdiğini, son olarak 3 ay önce savcı değiştiği için yeniden ifadesini aldıklarını, Mumcu'nun bir alttaki dairede oturduğunu, bir yere gitmek üzere oğlunu beklerken patlamanın olduğunu, giyinmiş olduğundan hemen dışarı fırladığını, çıkışta Güldal Hanımla karşılaştığını, Güldal Hanımın "senin araba mı bizim araba mı?" diye sorduğunu, çıkınca "eyvah Yunus senin araba sağlam, bizim araba" diye söylediğini, parçalanan aracın plakasını gördüğünü, Güldal Hanım "Uğur'da içindeydi" feryadını yaptığını, o an cesedi üst platformda gördüğünü, Güldal Hanımın onu görünce yığıldığını, olaya ilk inenin kendileri olduğunu, bilahare polisin geldiğini, olayı müteakip 3-5 saat koşuşturmalar vesaire sonunda Vali, DGM Savcısı, Emniyet Müdürü ve Genel Müdür temsilcisi olmak üzere evlerine gittiğini ve çay içtiklerini, beşinci kişiyi tanımadığını, onların tanıdığı gerekçesi ile sormadığını, savcı yardımcısı olduğunu sandığını,

Orada bulunanlara bir gece evvel tanık olduğu olayı anlattığını, saat 02.05'de polis noktasına aracını park ettiğini, Mumcu'nun evinin önünde üç aracın farları yanmış şekilde çalışır vaziyette gördüğünü, araçların içinin 2-3'er kişi ile dolu olduğunu, araçları tarif ettiğini, Uğur Mumcu'nun evini aydınlatan füme bir araç olduğunu, Mumcu'nun aracını aydınlatan Renault marka bir araç, polis noktasının yanında ise beyaz bir Kartal veya Şahin bir araç gördüğünü, Mumcu'dan değilde

kendisinden huylandığını, oğlunu araçtan indirmediğini, silahını hazırladığını, bilahare bu araçların üçünün birden hareket ettiğini, bu olayı hatırladığını, ancak bu anlatım esnasında orada bulunan 5. kişinin gazeteci olduğundan yanlarını terk ettiğini, bu kişinin Cumhuriyet muhabiri olduğunu, bu nedenle devamlı rahatsız ettiğini, araçları Ankara Emniyetine tarif ettiğini, bu sebeple gazetelerde yayınlanan bu haber sebebi ile defalarca tehdit edildiğini, yakalanan tüm benzeri araçların emniyetçe kendine gösterildiğini, ancak gördüğü araçlar olmadığını, markasını tespit edemediği aracın kendi aracına benzediğini, farları kendine yönelmiş olduğundan aracı görmesinin güçleştiğini, diğer araçların birinin Kartal, diğerinin Renault olduğunu, bu söylediklerinin fazla ciddiye alınmadığını, o gün polis noktasında polisin olup olmadığı ısrarla sorduğunu, oysa polisin o anda noktada bulunmadığını, noktada polisin bulunduğundan emin olduğunu, daha sonra o noktadaki olması gereken polisin Emniyet Müdür Yardımcısı Kürşat Ilgın'ca ifadesinin alındığını, Kırıkkaleli olduğunu, Kırıkkale'den geldiği için uyuklu olduğunu, dikkatinin bu şekilde dağılabileceğini, ya da GAP İdarisine ihtiyaç gidermeye gitmiş olabileceğini, kendisini polislerin tanıdığını ancak, Mumcu'yu tanıyıp tanımadıklarından emin olmadığını, Mumcu'nun sessiz sedasız bir insan olduğunu, gelip gittiğinden kimsenin haberi olmadığını, hatta kendisine "kendine dikkat et ya seni, ya beni öldürecekler" dediğini, Mumcu'nun cesedinin gövdesinin 3-5 m. yükseğe fırlanmış olduğunu ve kol ve bacaklarının parçalandığını, gövdesini hemen örtmek istediklerini, hanımını zorlukla ayıltıklarını, gündüz nokta görevlisinin oraya geldiğini gördüğünü, bitişik apartmandan insanların anında dışarı çıktıklarını, olay yerinin kısa sürede emniyete alındığını, dışarı çıkmadıklarını, gazetecinin yanında bir gece önceki olayı anlattırmasında Canseven'in hatalı olduğunu, yerlerde kar ve buz varken Renault marka aracın altına el veya ayak sığmayacağını bu nedenle bombanın oraya yerleştirilemeyeceğini, Mumcu'nun aracının altına konan bombanın mıknaısının en büyük ses düzeninin mıknaısı olduğunu polislerin öne sürdüğünü, bu düzenleri sağlayan firmaları söylediğini, polislerle tencere büyüklüğündeki bombanın aracın altına yerleştirilmesinde anlayamadıklarını, aracın kiriko ile kaldırılmadan polisin iddia ettiği bombanın yerleştirilemeyeceği, tek patlama olduğunu,

Uğur beyin arabayı çalıştırıp ısıtmak için önceden gittiğini,

Kapıcılar kanalı ile komşu apartmana misafir gelip gelmediğini araştırdığını, bu apartmanlara misafir gelmediğini öğrendiğini, bunun gördüğü üç araç içindeki şahısların misafir olmadığını kanıtladığını, bu bekleyen araçların içindeki şahısların dışarı çıkmamış olduğunu gördüğünü, bombanın bir kişi tarafından yerleştirilmediği hususunda emniyetçilerle anlayamadığını, bombanın gündüz konmasının mümkün olmadığını, yolun oldukça kalabalık olduğunu, şüpheli araçlardan kendisi için şüphe ettiğini, Mumcu için şüphe etmiş olsa polisi arayacak olduğunu, kendisine gösterilen şüpheli araçları teşhis edemediğini, kendisinin ilk anda Güldal hanımla meşgul olduğunu, herkesin bu taksi durağının kurulmasını istemediğini ve kendisinden bunu engellemesini istediklerini, mevcut evine taşındığında Mumcu'nun korumasının olduğunu, Mumcu'nun "beni kimse koruyamaz" dediğini, pencereden olayı görebilecek kişilerinde ifadesinin alındığını, olay günü tüm kalabalığın tarandığını, Mumcu'nun aracına kendisinden başkasının binmediğini,

Beyan etmiştir.

— Hüseyin Özalp (Eski Asayiş Şube Müdürü) 05/03/1997 tarihinde Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Olay tarihinde Asayiş Şube Müdürü olduğunu, görev bölümü gereği şubesinin adli olaylara baktığını, olay anında dolaşır halde olduğunu, olay yerine gittiğinde siyasi olay görevlilerinin olayı incelemeye başladıklarını, aracın paramparça olduğunu, kendilerinin sadece emniyet tedbirlerinde Çankaya İlçe Emniyet Müdürlüğü ile çalıştıklarını, İl Müdürlüğünün bu konuda çok ciddi bir

çalışma yaptığını, mevcut polis yapısının bu olayı çözmeye muktedir olmadığını, sağ sol çatışması olmadığından haber alma ihtimalinin bulunmadığını, dış kaynaklı olabileceğini, Ortadoğu ve Lübnan kaynaklı olabileceğini, olaydan kısa bir süre sonra İl Müdür Yardımcısı olduğunu, yıl sonunda ayrıldığını, Mumcu cinayetinin siyasi bir cinayet olduğunu, siyasi polisi bu tür cinayetlerde istihbarat polisinin desteklediğini, her siyasi örgütün araştırıcı masası bulunduğunu, istihbarata büyük kaynakların ayrılması gerektiğini, bu konuda eksikliklerinin bulunduğunu, vatanşahın bu konulara şüphe yaratacak delilleri bildirme alışkanlığının bulunmadığını, bu nedenle polisin işinin çok zor olduğunu, eğer çaycı birşey söylemekten çekiniyor ise bu konuda uğrayacağı mağduriyet endişesinden olduğunu, MİT'in bilgisi olması durumunda bunu mutlaka bildirdiğini, olayı komşu birkaç ilke çapında örgütlenmiş eylemcilerin yapmış olacağını, örgütlerinin operasyonlarında hata yapılması hususundan bilgisi olmadığını, Ağansoy, Çakıcı, gibi kişileri zahiren bildiğini, yakın bilmediğini, bunların taşeron olarak kullanılmasının ihtimalinin olmadığını, zira bu kişilerin adı olaylar ile ilgilendiklerini, ifade etmiştir.

— **Ahmet Erdoğan Nehrozoglu (Mumcu'nun Komşusu)** 05/03/1997 tarihinde Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Patlamadan sonra eşi ile pencereye koştuklarını, iki yada üç yabancının bağırıştığını, fotoğraf çektiğini, bilahare olay yerinin kalabalıklaştığını, Mumcu'nun eşinin bağırıldığını, sözkonusu yabancılardan zenci değil de Pakistan, Tunus gibi ilke halkına benzeyen çok esmer tipler olduğunu, bildiği kadarı ile oradan geçerken patlama olduğunu, bağırıştuklarını ve gittiklerini, tek enteresan tarafının fotoğraf çekmeleri olduğunu, bu semtte çok yabancı bulunduğunu bu kişilerinde öyle olduğunu sandığını, bunun dışında dikkat çekici bir kişi görmediğini, Mumcu devamlı tehdit aldığından önce aracını kendinin çalıştırdığını bilahere ailesinin geldiğini,

Beyan etmiştir.

— **İbrahim Öncül (Apartman Yöneticisi)** 05/03/1997 tarihinde Komisyonunda yaptığı sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu'nun bulunduğu evin bitişiğinde apartman yöneticisi olduğunu, olay anında aracını yıkadığını, hava güneşli olduğundan çocukların araçların arasında oynadığını, Mumcu'nun hanımının çıktığını komşu olduklarından selamlaştıklarını, ancak merhaba diyemeden patlamayı duyduklarını, trafonun patladığını zannettiğini, göz gözü görmeyecek bir sisin oluştuğunu, bu şaşkınlık içinde birbirlerine bakarken Mumcu'nun karşı tarafta yattığını, alt tarafının bulunmadığını, bunun ardından polisin geldiğini, apartmanlarda bulunanların tek tek ifadelerinin alındığını, kendisinin de ifade verdiğini, hatırladığı kadarı ile karşı komşusunun çocukları ile birlikte dışarda bulunduğunu, şu anda bu komşunun taşındığını, o esnada oradan geçen beyaz bir aracın durduğunu gördüğünü ortalık toz duman olduğunu, aracın içindekileri çıkarmak üzere kapısını açtığını, bu aracın camlarının kırıldığını, bu aracın Mumcu'nun aracı ile kendi aracı arasında olduğunu, Mumcu'nun apartman yöneticisinin kendi ya da hanımı olduğunu, kapıcıların olay anında mahallinde olmadıklarını, Mumcu'nun kapıcısının bir arka sokakta oturduğunu, yabancı bir bayanın fotoğraf çektiğini gördüğünü ancak gazeteci olabileceğini, zaten anında ortalığın kalabalıklaştığını, hatta sözkonusu bayanın fotoğraf çekebilmek için park yerinin üzerine çıktığını, patlamanın cesedi 10-15 metre aşağıya attığını, ilk patlamada olay mahallinde kendisinin ve Mumcu'nun eşinin bulunduğunu, bunun dışında çocukların bulunduğunu, bombanın gündüz yerleştirilmesinin mümkün olmadığını, çünkü camlarda mutlaka birilerinin bulunduğunu, yarım saat öncesine kadar orada araba yıkadığından şüphenilecek kimseyi görmediğini, sadece tanıdıkları bir dilencinin gelip para istediğini, bir müddet sonra çocuklarının geldiğini, kendi yüzünde et parçaları olduğunu gördüklerini, çevrede yerde aynı nitelikte parçaların olduğunu, arabanın kapılarının arka bahçeye düştüğünü, patlamanın tek ol-

duğu, kapının birinin kendi taraflarına düştüğünü, Mumcu'nun üst tarafının sağlam olduğunu bombanın, uzaktan kumandalı olabileceğini, aracın çalıştığını duymadığını, çalıştırılmış olsa duyabileceğini, polisler mercekle, cimbızla tüm parçaları topladığını, toplananları naylon torbalara koyduklarını, herşey toplanıp süpürüldükten sonra olay mahaline gazetecilerin salındığını, herkesin kendi aracısıyla uğraşması sonucunda bir patlamaya sebep olunduğunu zannettiklerini, Mumcu'nun geliş gidişlerinin vaksiz ve düzensiz olduğunu, kendi kapıcılarının çatının polislerce kontrol edilmesinde açılması için arandığını ve bulunamadığını, bu nedenle kapıcının olay anında orada bulunmadığını anladıklarını, tüm araçların altlarının kontrol edildiğini, Ömer Çiftçi'nin evi ile Mumcu'nun evinin karşlıklı olduğunu, ancak konuşacak gibi olmadığını, patlama yeri ile kendi arasında 5 metre civarında mesafe olduğunu, bu kadar yakın olmasına rağmen kendilerine birşey olmamasına hayret ettiklerini, apartmanın kapı camları, camları ve panjurlarının kırıldığını, patlama sonrası Mumcu'nun hanımı "nihayet dediklerini yaptılar" diye bağırdığını, gazetelerde devamlı adının çıktığını, olay sonrası kendisi için gelen telefonlarda bilgiler istendiğini, sadece polise mahallinde bilgi verdiklerini,

Beyan etmiştir.

11-) Komisyonun 06/03/1997 tarihli oturumunda bilgilerine başvurulan şahısların konuşmaları:

– **Ünal İnanç (Gazeteci)** 06/03/1997 tarihinde Komisyonda sorulu cevaplı konuşmasında:

Uğur Mumcu'nun gazetecilik olayını bir hukukçu gibi düşündüğünü, yazdıklarını ve bulgularını belgelerle takviye ettiğini, çalıştığı kurumu zor durumda bırakmadığını, belgelerinin masrafının dahi gazeteye yüklenmediğini, Mumcu'yu belge ve dokümanla desteklediğini, Rıza Altun ve kendisinin Abdullah Öcalan'ın fotoğraflarını çektiğini, o zamanlar Ulusal Kurtuluş Ordusu Örgütü içinde faaliyet gösterdiklerini, fotoğraflarını bazı polislere gösterdiğinde bu adamın iyi biri olduğunu söylediklerini, Mumcu'nun A. Öcalan'ın evveliyatını öğrendiğini, Kesire'nin Apoyu kurtaran kişi olduğunu, Kesire'nin babasının Tunceli İşyanını bastıran Alp Doğan Paşanın casusu olduğunu, Uğur'un bu evveliyatı çözerek geldiğini bildiğini, Behçet Cantürk'ün 1984 yıllarındaki davasının avukatlığını Hikmet Çetin'in baskısı ile Uğur Mumcu'nun muhalefetine rağmen Uğur Alacakaptan'ın yaptığını, Cantürk'ün danışmalarını izlediğini, uyuşturucuyu pazarladığı yerin İşviçre olduğunu, Paul isimli bir yabancının İşviçre ve İtalya'da Behçet Cantürk ve Sarı Avni'nin gönderdiği uyuşturucuları pazarladığını, bu şahsın Bahçet Cantürk irtibatını itiraf ettiğini, Cantürk'ün tüm Avrupa işbirlikçilerinin özellikle ceza aldığını ancak kendisinin Diyarbakır'da beraat ettiğini, Behçet Cantürk öldürülünce Yaşar Kaya'nın yurtdışına kaçtığını, bu kişinin gazetecilikle fazla ilgisinin olmadığını, Mumcu'nun Behçet Cantürk'ün emanetcisine 25.000 dolar karşılığında öldürtüldüğünü, bu emanetçinin profesyonel olduğunu, Lübnan ve Kuveyt'te eylem yaptığını, Mumcu'nun ölümlünden 3-4 ay önce Özgür Gündem Gazetesinde tehdit edildiğini, doğuda Kürt sorunu olmadığını sadece toz ekonomisinin, rantlarının sorunu olduğunu, Mumcu'nun bunu bildiğini ve dağa götürülüp katlettilen çocukların bu uğurda öldürüldüğünü ifade ettiğini, artık doğuda sorunun anlaşılmaya başlandığını, vatandaşın çocuğunun PKK'ya asker vermediğini, bunun askeri tedbirlerle sağlanmadığını, halkın bu oyunu anlamaya başladığından kaynaklandığını, Mumcu'nun da bunu yazıp anlattığını, bu olayda çok büyük paranın döndüğünü Uğur'un bildiğini, PKK uyuşturucuyu satmadığını sadece bu cirodan payını aldığını, bu olaya bir çok kamu görevlisinin karıştığını, sonunda 25.000 dolara Mumcu'nun öldürüldüğünü,

Eroin avcısı Pole Yericel'in İşviçre'de sağ olduğunu, Güven Hastanesi soygununun Apo'cuların emanetçisinin Türk veya Kürt olmadığını, B. Cantürk'le ilgili ABD, İşviçre, İtalya'daki tüm sanıkların şahitlik yapmasına rağmen beraat etmiş, daha doğrusu İnterpol'ün ifade ve ihbarları dik-

kate alınmadığını, Uğur'un delilleri ile bunu yazacağını, gizli servislerin bu konudaki rolünü yazacağını, Urfa'da Bucak'ın PKK ile takışmasının sebebinin bu aşiretten Ferit isimli plakçının öldürülmesi olayı olduğunu, oysa PKK ile Bucak'ın arasının iyi olduğunu, Sarı Avni'nin— Dündar Kılıç'ın eniştesi olduğunu, Mumcu'yu Çörekçi Paşa ile gösterdiğini, Mumcu'nun devlete çok bağlı olduğunu ve uluslararası bir gazeteci olduğunu, öldürülmesi ile mesaj verilmek istendiğini, Mumcu'nun Emniyet Genel Müdürü, MİT Müsteşarı, Genel Kurmay Başkanı, Mehmet Eymür, Hıram Abbas, Atilla Aytek ile ilişkisi olduğunu, kirli işleri olanları teşhir ettiğini, Uğur'un cenazesi-ne devleti karıştırmadıklarını, onun onur kurulu başkanları olduğunu, onunla çok ciddi araştırmalar yaptıklarını,

PKK itirafçılarının polisin yalakası olduğunu, silahlı görev yapmadıklarını, olayları abarttıklarını, ulaşmak istedikleri yerleri canlandırma telaşlarının olduğunu, Cem Ersever'in şaibeli bir kişi olduğunu, Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde yargıldığını, Ersever'in JİTEM ile ilgisinin olmadığını, Ersever'in Mumcu ile bağlantısının olmadığını, artık uyuşturucu trafiğinin durma noktasında olduğunu, Talabani ve diğerlerinin şiddetle silaha ihtiyacı olduğunu, ancak gerek jandarma gerekse polisin rüşvet kaynaklarının da durduğunu, savcıların birşeyler bildiklerini ancak, üzerine gitmediklerini,

Delillerle konuştuğunu, savcıların bu konuda cekince veya başka bir sebeple savsaklamaları olduğunu, bu konularda ilgili makamlar bilgi istemedikçe MİT'in bildiği halde bu konuları açıklamadığını, son zamanlarda B. Cantürk'ün PKK ile arasının açıldığını, bu nedenle işini devam ettirmek için Hüseyin Kocadağ gibi kişilerle lüks otellerde çalışma ve irtibatlar sağlandığını, bombayı koyan emanetçinin Kürt veya Türk olmadığını bildiğini, bu kişileri Almanların gizli servislerinin Ortadoğu'da yetiştirdiğini, bu uzmanların bina uçurduğunu, baraj uçurduğunu, kasa uçurduğunu, bazen da 25.000 dolar gibi bir para ile araba uçurduklarını bildiğini,

Mumcu'nun ölümünden önce benzeri şekilde 10'a yakın diplomatın benzeri şekilde öldürüldüğünü, bu konuda polisin fail bulamayınca dosyayı rafa kaldırması yerine konsensüs sağlayıp, savcının Başbakan'dan yardım isteyip MİT'in devreye girmesinin sağlanmış olacağını, MİT'in ancak, bu şekilde görevlendirilebileceğini, bu işin böylece çözüme kavuşmuş olabileceğini, Apo'nun MİT'le ilişkisinin olmadığını ancak MİT'in onları çok yakından izlediğini, olayı bildiğini, tetikçinin Mumcu olayında çok gelişmiş bir teknikle profesyonelce olayı gerçekleştirdiğini, çevredeki-lerden yardım alınmadan bu olayın planlanıp gerçekleştirilmiş olabileceğini, emanetçiye parayı verip "Uğur'u öldür" denmemiş olduğunu, yardımcı birilerinin araştırma yapmasına yardımcı olduğunu, kendisinin Mumcu'yu Behçet Cantürk'ün üzerine gitmeme konusunda uyardığını, başlarının iyice belaya girdiğini söylediğini, Behçet'in Uğur Mumcu'yu öldürme zorunda olduğunu hissetmesi, Mumcu'nun yapmak istedikleri ve üst düzey ilişkilerinin olayı hızlandırdığını, bu konuda ailesinden de sitem aldığı, Behçet'in gücünü bildiğini, arkasına bu eylemin yapılmasının kendini bu konuda araştırmaya ittiğini,

Beyan etmiştir.

— **Muharrem TUNÇ (Emekli Yüzbaşı)** 06/03/1997 tarihinde Komisyonda sorulu cevaplı konuşmasında;

1993 yılında Sıhhiye Orduevinde otururken adının Albay Durmuş Coşkun Kıvrak olduğunu öğrendiği bir kişinin "JİTEM temsilcisi olduğunu, birtakım belgeleri dosyaladığını, Talabani güneyden, Türk kuvvetleri kuzeyden olmak üzere PKK imha planı için Özal ile anlaştıklarını, bu meydana Talabani'nin silah istediğini, bu silahların verilmesi ile ilgili JİTEM ve Genel Kurmay olumsuz görüş vermesine rağmen, silahların sonunda PKK'nın eline geçeceği kaygısının dile getirilmesine rağmen silahların numaraları silinerek Talabani Kuvvetlerine verildiğini, bu konuları belgele-

diğini, emekli olunca kendisine vereceğini” söylediğini, 15-20 gün sonra bu albayın kendisini aradığını, bir suret dosyayı Uğur Mumcu’ya gönderdiğini, kendisine de gelerek bir dosya vereceğini söylediğini ancak, gelmediğini, bir müddet önce bir kısım gazetecilerin bu albay ile ilişkiyi kendisine sorduklarını, İlçe Jandarma Komutanı aracılığı ile gazeteci Ertuğrul Akçay’ın albay ile evinde görüştiklerini, ancak bunların sır olduğunu, söylenemeyeceğini, sonradan caymasına rağmen bu olayı kendisine 3-4 saat anlattığını, 80-100 bin civarında silahın teslim edildiğini söylediğini, numaraların nasıl silindiği konusunda bilgisi olmadığını, ancak silahların kalaşnikof olduğunun kendisine söylendiğini, bu konunun Albay Durmuş Kıvrak tarafından aydınlatılacağını, bu kişinin Mumcu, Eşref Bitlis’in ölümünden sonra Akçakoca’nın bir dağ köyünde yerleşmesinin bu konuda çekincesi olduğunu akla getirdiğini, Mumcu’ya evrakları gönderdiğini söylediğini,

İfade etmiştir.

– **Şevki Haznedaroğlu (Ankara Telekom Baş Müdürü)** 06/03/1997 tarihli Komisyondaki sorulu cevaplı konuşmasında;

Konuşmaların kiminle yapıldığının tespiti için kontür cihazına benzer bir cihazın takılması gerektiğini, bu cihazın sade konuşma miktarını kaydettiğini, bunun dışında kayıt yapmadığını, sayısal santralde ise bantlar bulunduğunu, bu bantlarda kontür bölmeleri bulunduğunu, bunların printe edilip buna göre konuşma faturalarının çıkarıldığını, bu bantların bilhassa şehirlerarası ve milletlerarası konuşmaların numarasını ve konuşma süresini tespitini, bu konudaki itirazları cevaplandırmak maksadına yönelik olduğunu, bu konudaki bantların altı ay içinde silindiğini, bantların muhafazasının mümkün olmadığını, arşivinin imkansız olduğunu, özel şartlarda muhafaza edilmediği takdirde çok kolay bozulan bantlar olduğunu, ayrıca bu bantların muhafaza ve arşivlendirilmesinde özel şartlarının gerektiğini, otellerin odalarından yapılan konuşmaları tespit mümkün olmadığını, ancak santral telefonundan nerelerle konuşulduğunu belirleyebileceklerini, bununla ancak (6) ay geriye dönülebileceğini, ondan öncesinin mümkün olmadığını, oda numaralarından yapılan konuşmaların ancak otel müşteri hesap printerinden anlaşılacağını, bununda PTT İdaresi ile ilgili bulunmadığını, Mumcu’nun öldüğü tarihte istenmesi durumunda verilmesi imkanının bulunduğunu, ancak o tarihte istenip istenmediğini bilmediklerini, bunun araştırılması gerektiğini, dinlemenin ancak savcılık kararı ile olabileceğini, bantların altı ay sonra iptal edilmesinin Genel Müdürlüğün yazılı talimatı ile yapıldığını,

İfade etmiştir.

– **Aydın Öztürk (Tamk)** 06/03/1997 tarihinde komisyonda sorulu cevaplı konuşmasında;

Hüseyin Oğuz’u 2 yıl önce tanıdığını, hasımlarından dolayı jandarmaya müracaatının olduğunu, Hüseyin Oğuz’un kendi hasımlarını takip için görevli ekip başı olduğunu, hasımlarının Doğan Erşahin, Mehmet Ateş, Taner Karakuş olduğunu, iki amcasının oğlunu öldürdüklerini, Hüseyin Oğuz’un kendilerinden para istemediğini, sadece devlet imkanlarının bulunmadığı hususlarda katkı yapmasını istediğini, bunu kendisinin isteyerek sağlamayı taahhüt ettiğini, Doğan Erşahin’i Tekin Coşkun’ın sakladığını söylediğini, bunun söylenmesi üzerine Hüseyin Oğuz’un bu kişi ile kendisini takıştıracağını sezdiğini, Tekin Coşkun’ın avukatı Oğuz Tekin’in aynı zamanda kendi avukatı olduğunu, Hüseyin Oğuz ile sadece kendi işi sebebi ile görüştiğini, hasımının Kocaeli Cezaevinden kaçtığını, Hüseyin Oğuz ile Uğur Mumcu’nun ölümü ya da C4 patlayıcılar hususlarını görüşmediğini, Mustafa Yılmaz’ı tanımadığını, onunla birlikte il başkanının yanında TV programına çıktığı hususunun yanlış olduğunu, Hüseyin Oğuz’a 10.000 dolar verdiğini, Hüseyin Oğuz’un karakteri bozuk biri olduğunu, Doğan Erşahin’in Tekin Coşkun’ın değil kendi akrabası olduğunu, buna rağmen kendinin kan davalısı olduğunu, Uğur Mumcu ile ilgili hususları kendisine Tekin Coşkun’ın bahsettiğini, kendisini Hüseyin Oğuz’un şahit gösterdiğini, Gülbahar Ateş’in hasımı

nın hanımı olduğunu, Fevzi Öz'ü çok az tanıdığını, Hüseyin Oğuz'un Tekin Coşkuner için kendi düşmanlarını saklaması sebebi ile Uğur Mumcu cinayetini üzerine atmayı gerektiğini kendisine bildirdiğini, gayesinin Tekin'den öç almak olduğunu, Hüseyin Oğuz'un birşey yapamayacağına inandığı için onunla irtibatını kestiğini ve İstanbul'a göçtüğünü,

Beyan etmiştir.

12-) Komisyonun 07/03/1997 tarihli oturumunda aşağıda ifade özetleri sıralanan bilgi ve düşüncelerine başvurulmuştur:

— **Ali Rıza Öztürk (Tanık)** 07/03/1997 tarihli komisyon huzurundaki sorulu cevaplı konuşmasında;

Hüseyin Oğuz'u tanıdığını, Tekin Coşkuner'le sadece merhabası olduğunu, Hüseyin Oğuz ile konuştuklarında Uğur Mumcu'nun adının geçmediğini, Hüseyin Oğuz'u ağabeyinin öldürmesinden dolayı tanıdıklarını, C4 maddesini bilmediğini ve görmediğini,

Beyan etmiştir.

13-) Komisyonun 12/03/1997 tarihli oturumunda aşağıda ifade özetleri sıralanan şahısların bilgi ve düşüncelerine başvurulmuştur:

— **Hanefi Avcı (İstihbarat Daire Başkan Yardımcısı)** Komisyon huzurundaki sorulu cevaplı konuşmasında;

Olay tarihinde İstanbul İstihbarat Şube Müdürü olduğunu, İstanbul'da Ç. Emeç, D. Dursun ve Ali Ekber Gorgani'nin faillerinin yakalandığını, yakalananların İslami Hareket Örgütü diye nitelenen örgütün bu tür eylemlerinin olduğunu, bu kişilerin sorgulandığının 2 veya 3. günü Uğur Mumcu'nun katledildiğini, bu sorgulamalar devam ederken Mumcu'nun öldürüldüğünü, sorguladıkları kişilerin Oktay Ekşi'yi hedef aldıklarını, bu örgüt eylem planında Uğur Mumcu'nun öldürüleceği şeklinde bir bilgi bulunmadığını, örgütün Ankara bağlantılarının araştırıldığını ancak, müsbet netice alamadıklarını, örgütün lideri olarak yakalanan İrfan Çağrı'nın en çok Uğur Mumcu'nun öldürülmesi olayından sorgulandığını, ilgili "eğer sizlerin amirlerinizin terfi etmesi için Mumcu olayını üstlenmesi gerekiyor ise bunun nasıl işlendiğini kendisine anlatılması halinde onuda üstleneceğini" söylediğini, bu olayı daha alt grupçukların yapmış olabileceğini bunların araştırılması gerektiğini aynı teröristin açıkladığını, J. Kamhi cinayeti sanıklarının yakalandığını, İran bağlantılarının çıktığını fakat İslami Hareket ile bağlantılarının bulunmadığını, bunun küçük örgüt olmayan eylem gruplarının varlığını ortaya koyduğunu, İslami Hareketçilerin çalışma ve eğitim şekillerini sanki istihbarat örgütlerine benzediğini, bunların İran İstihbarat Örgütünde eğitim görmüş olabileceklerini, İran'da eylem için eğitilen grupların tamamını tanımadıklarını, İran rejim muhaliflerinin öldürülmesi eylemlerini gerçekleştirenlerin İran İstihbaratı ve diplomatlarınca açıkca desteklendığının ortaya çıktığını, Uğur Mumcu olayının işleyiş tarzındaki diğer bombalama olaylarının ortak paydasının İran olduğunun görülebileceğini, ancak Mumcu olayını tek başına ele aldıklarını bu bağlantının kurulmasının net olmadığı kanaatinin ortaya çıktığını,

Bu konuda fazla birşey bilmediğini ancak iki konuda bilgi arzedeceğini; İstanbul'da yapılan operasyon tutanağındaki düzeltme ya da değişikliğin sebebinin farklı günlerde yakalanan kişilerin sorgulamasında zaman kazanabilmek için yakalama tutanağının en son yakalanan kişi ile birlikte düzenlenme isteğinden kaynakladığını, ayrıca ilgililerin hangi gün ve saatte yakalandıklarına dair mesajların normal tarihlerinde ayrıca Genel Müdürlüğe bildirildiğini, sadece sonradan yakalanan kişilerin daha önceliklerle birlikte biraz daha fazla sorgulanma arzusundan kaynaklanan bir yanlışlık olduğunu bildiğini, istihbaratta bu kişilerin yakalama kayıtlarının doğru olduğunu, ikinci konunun ise itirafçıların anlattıkları olaylar olduğunu, bunların basına yansımalarının çok abartılı olduğunu

nu, Murat Demir'i tanıdığını, çocuk yaşta tutuklanan bir kişi olduğunu, kendi aralarında uzunca konuşup hazırladıkları senaryoları sıraladıklarını, bu kişilerin verecekleri bilgilerin yanlış ve abartılı olmaları sebebi ile yanlış istikamete yönlendirilme ihtimalinin olduğunu,

Hüseyin Oğuz'un Hakkari Bölümünün doğru ve yaşanmış olabileceğini, diğer anlattıklarının hayal ürünü olduğunu. Hüseyin Oğuz'un vermiş olduğu isimlerin ciddi olmadığını, Mumcu'nun PKK'ya karşı olduğunu ancak bu örgütün eylem hedefi olmasını düşünmediğini, yazılarında karşı olduğu İran ve İslam karşıtlığı sebebi ile İran'ın daha ağırlıklı ihtimalle eylemi planlamış olabileceği kanaatinde olduğunu, Kuzey Irak'a silah gönderilmesini bilmediğini, o tarihlerde Diyarbakır'da olduğunu, böyle birşey bulursa bunu yüzlerce görevlinin bilmesi gerektiğini, bunca görevlinin bildiği konunun Mumcu tarafından bilinmesinin bu tür bir suikaste sebep olmasının mümkün olmadığını, bunların senaryo olduğunu,

Mumcu ile ilgili İstanbul'daki sanıkların Ankara'ya getirildiğini, sorgulandığını, uzantılarının araştırıldığını; ancak herhangi bir bulgu bulunmadığını, Mumcu olayının çok üst düzeyde takip edilmesi bu konuda polisi temkinli ve çekingen yaptığını, İslami Hareket Örgütünün ideolojik bir tarifinin bulunmadığını, güvenlik birimlerinin kolayca ulaşabileceği bir örgüt olmadığını, yakalanan İrfan Çağrı'cı'yı yakalandığında işin çözüleceğini düşündüklerini ancak bu kişinin örgütteki görevinin bir yerde kesilmesi sebebiyle çözümlenmediğini, bu gruplaşmaları İranlılarca elçilik veya benzeri kanallarla görevlendirildiğini, olayın dış kaynaklı ancak İslami Hareket Örgütünün dışında bir grupca yapılmış olabileceğini, PKK'nın bildiri ve talimatlarında Mumcu'ya karşı kin tuttuklarını bildiklerini, ancak cinayetin bu örgütçe işlendiği ihtimalinin zayıf olduğunu, Mumcu olayını herhangi bir eylem örgütü yapmış olsaydı bunu sonraki eylemlerinde, bilgi, yayın ve dokümanlarında kullanacağından örgüt işi olmadığı, cemaat, grup veya kişiler olabileceğini, İslami Hareket üyelerinin çok profesyonel olduğunu örgüt görevlisinden çok devletçe eğitilmiş kişiler görünümünde olduğu, kendilerine "İslami Hareket" denildiğinden bunu kabul ettiklerini ve "siz söylediniz biz kabul ettik" dediklerini, bu grubun çok profesyonel olduğunu, bu örgütün buna rağmen Mumcu cinayetini işlediği kanaatinin %10 civarında olduğunu,

Bu tür eylemleri yapabilecek 3-4 grup olduğu, bunların İslami Hareket, Jak Kamhi olayını gerçekleştiren grup gibi gruplarca yapılabileceğini, bu grupların klasik örgüt ölçülerine uymadığını, İslami Hareket Grubu ortadan kaldırıldığı halde yine Mumcu olayının faillerinin bulunmadığını, bununda bu tür eylem gruplarının yeni bir çeşit eylem türü olduğunu,

Emniyet görevlilerinin bu olayı soruştururken bırak savaştırmayı birazda takdir görmek için çok fazla çalıştıklarını, Uğur Mumcu'nun İran tarafından hedef alınmış ise yazılarından alınmış olabileceğini, İslami Hareket diye bir bildiri, dergi, afiş ve benzeri örgüt simge ve uzuvlarının bulunmaması bunun örgüt değil grup olduğunu, ancak kimin adına çalıştığını belirlemeden grubun söndüğünü, bu grubun eğitiminde istihbarat örgütlerinin yapacakları faaliyet ve tedbirleri yapabilecek yöntemleri bulunuyor olduğunu, bu tür grupların istihbarat servislerinin başka ülkelerdeki elemanları gibi çalıştıklarını, dokümanlarında buna göre dizayn edildiğini, İran menşeyli (10) operasyonun en az (2) sinin MİT'in bilgilendirmesi ile olduğunu, bunun dışındaki belki pek çok olayı diğer güvenlik istihbaratının haberi olmadan önlemsiz olabileceklerini bundan kendilerinin polis olarak bilgisinin olmadığını, verilen isimlerin (Mehmet Ali Şeker gibi) Mumcu olayına karıştığına ihtimal vermediğini İstanbul'da Mumcu gibi popüler kişi ölümlerinden faili meçhul olayının kalmadığını, ancak, Ankara'daki M. Aksoy, B. Uçok ve Mumcu olaylarının oluş anında hiç tanıklarının bulunmadığını, Mumcu cinayetindeki maddi delil içermeyen tüm ihtimaller infaiziye olmaktan ileri gidemeyeceği için kendisinin bu konuda faraziyesinin bulunmadığını,

Beyan etmiştir.

— Muhiddin Kaya (Eski Em.Lab.Bşk) Komisyon huzurunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Hüseyin Oğuz'un patlayıcı ile ilgili verdiği bilgilerin yanlış olduğunu, olay yerine kendisinin takriben bir saat sonra ulaştığını, çevre emniyetinin alındığını ancak vatandaşın buna uyduğunu fakat gelen devlet protokolünün ve korumalarının güvenlik kordonunun içerisine girmesinin ilk zorluklarının olduğu, buna rağmen, o güne kadar en iyi incelenen olayın Mumcu olayı olduğunu, Marvik olayında doğru dürüst güvenlik çemberi dahi yapmadıklarını, basındaki tenkitlerin yersiz olduğunu, gözle görülen tüm parçalar toplandıktan sonra olay yerinin süpürüldüğünü, hatta elektrik süpürgesi ile dahi süpürülecek olduğunu ancak yerlerin karlı olması sebebi ile bunun mümkün olmadığını, bu işlemleri gözle yapılan incelemeden sonra yaptıklarını, hatta bazı artıkları buzlarla birlikte kamyonete koyup götürdüklerini, bunları kuruttuktan sonra tasnif için elediklerini, mikroskop ile incelediklerini, aracın altına monte edilen bombanın içindeki mıknaatın üstünde patlayıcının parçalarının bulduklarını, patlayıcının RDX diye tabir edilen plastik patlayıcı olduğunu, kontağın kapalı direksiyonun kilitli olduğunu, patlamanın hangi hareketle meydana geldiğini bulmanın önemli olduğunu, motorun çalışmadığı kanaatine vardıklarını, sisteme elektrik verilmesi ile patlayacak metod kullanılmadığını buradan anladıklarını, bunun dışında araç lastiklerine veya debriyaj sistemine bağlanmış olabileceği ihtimallerini araştırdıklarını, Renault 12 tip araçların fren ya da debriyaj sistemlerinin bu patlama hareketini veremeyeceğini, zira bunların aracın normal diğer sistemlerinin tersine çalıştıklarını, artıklar içerisinde kavrulmuş naylon ip bulduklarını, bunun dışında çok küçük kablo parçaları bulunduğunu, bu kablo tellerinin aracın elektrik tesisatına ait olup olmadığını araştırdıklarını, böyle olmadığını bu telin tek tel olduğu oysa araç kabloları içerisinde fazla telli kablo sistemi bulunduğunu, bulunan bu telin bombanın fünyesinin elektrik kablosunun fün-ye ye bağlı olduğunun anlaşıldığını, Mumcu'nun otoyola bindiğini, vitesi boş duruma getirdiğini, vites kolunun hareketinin bombanın konduğu yere çok uygun olduğunu, kontak anahtarının Mumcu'nun elinde olduğunu, zira patlamadan dolayı anahtarın yamulduğunu, patlama esnasında el freninin 3. dişlide yarı çekik olduğunu, aracın bulunduğu yer ve meyil durumunun aracın mutlaka vitesde olmasını gerektirdiğini, vitesin boşa alınmasının vites koluna bağlı düzeneğin hareketini sağlayıp bombayı patlattığını, Deneyimli uzmanların bombayı yerleştirme işlemlerini 30-35 saniyede yapabileceğini, bir yolcu indirmiş bindirme süresinde bunun olabileceğini, Kendilerinin deneylerinde bomba değil ampul kullandıklarını, 4-5 kg TNT'nin patlama gücünün 400-500 gr plastik patlayıcıya eşit olduğunu, Mumcu'nun aracının patlama sonrası hangi parçalarının ne hale geldiğinin fotoğraflarının bulunduğunu, aracın tavanının da uçtuğunu, patlayıcının hızının Mumcu'nun kitlesinden daha hızlı olması sebebi ile önce çatıyı uçurduğunu, bombanın şoför koltuğu ile vites kolu ve koltuk arasına yerleştirildiğini, şoför koltuğunun sağ tarafına tekabül ettiğini, mevcut bulguların bombanın uzaktan kumandalı olmadığını gösterdiğini, bombanın araca konacağı yerin olduğu taraftan konabileceğini, bombayı hazırlayanların bununla ilgili Renault araç üzerinde araştırma yaptığını, deney yaptığını sandığını, aracın tavanının Mumcu'nun havaya uçmasından daha önce uçtuğunu, Mumcu'nun dışarda iken patlama olması durumunda ölmemesinin bile sözkonusu olabileceğini, Mumcu'nun araç içinde bulunmaması durumunda yukarı doğru fırlatılmayıp daha çok yana fırlatılmasının meydana geleceğini, oysa cesedin 2m. den yüksek olan duvarın üstüne fırladığını, otonun park edilirken vitesde bırakıldığını, zira el freninin tam çekili olmadığından bu meyilde aracı durduramayacağını, otonun, altına bombanın girilip konmaya uygun olduğunu, eğitilmiş bomba uzmanlarının bu bombayı gecede koyabileceğini, bombayı yerleştirenlerin kendi emniyetleri için "ip gerilip patlamasın" diye pim kullanabileceklerini, C3, C4, patlayıcıların cam macunu gibi olduklarını ve şekillendirilmelerinin kolay olduğunu, güçlerinin çok fazla olduğunu,

Her ülkenin ürettiği C3, C4'ün terkininin değişik olduğu, bu üretimlerinin de birliğe bildirdikleri, bu nedenle ele geçen C4 patlayıcının ne kadarının RDX ve diğer maddelerden oluştuğunun be-

lirlenmesin imal yerinin belirlenmesini sağlayacağını, İstanbul'da ele geçen C4 plastik patlayıcının tahlilinde aynı örgütte ele geçen patlayıcının iki ayrı tülkenin yapımı olduğunun ortaya çıktığını, menşei tespit edilemeyen 10 kg plastik patlayıcı belirlediklerini, İnterpol'e bildirdiklerini, Türkiye'de C4 kullanan özel şirketin bulunmadığını, sadece TSK'de bulunduğunu, bu konuda stok kontrolü için Genel Kurmay ile sağlıklı yazışmaların olmadığını, İstanbul'da ele geçen C4 patlayıcının Amerikan yapımı olduğunu, Mumcu olayındaki patlayıcının alt terkininin belirlenmesinin mümkün olmadığını, bu nedenle hangi tülkenin mamülü olduğunun belirlenemediğini, patlama sonrası patlayıcının ancak, nevinin belirlenebileceğini çeşitin terkininin belirlenmesinin mümkün olmadığını, bunun her ülkede ancak bu düzeyde olduğunu, C4'ün şişe içine, konserve kutusu içine, bez torbaya konabileceğini, tüm patlayıcıların patlama sonrası iz bıraktıklarını, önemli olan bunların derlenmesi olduğunu, patlayıcı kullanımlarında kendilerine kişi bazında bilgi, bağlantı ve diğer değerlerin gelmediğini, bu nedenle örgüt ve kişi bazında takip konusunda yetersiz kaldıklarını, patlayıcı ile ilgili sanıkların sorgulamalarında mutlaka bomba uzmanlarının bulunmasının gerektiğini, uzaktan kumandalı düzeneğin bu olayda mümkün görmediklerini, uzaktan kumandalı düzeneklerin mesafesinin azami 100-150 metre ve doğrusal görmesinin gerektiğini, uzaktan kumandayı kullananların patlamadan sonra olay yerini terk etme zorluğunun olduğunu, kendilerinin tespit ettikleri uygulamada patlayıcıyı koyanların bir riski ancak patlayıcıyı yerleştirmede olduğunu, ele geçen naylon ipin kavrulmuş olması patlayıcıya yakın monte edildiğinin işareti olduğunu,

Beyan etmiştir.

-Latif Gönültaş (Başkomiser) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

23 Ocak 1993 gününü 24 Ocak 1993'e bağlayan gece Çankaya İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde denetleme amiri olarak görev yaptığını, sabah saat 09.00'da görevinin bittiğini, olayı gündüz grup amiri Cem Akgün'ün kendisine bildirdiğini, olay yeri emniyeti çalışmalarının İlçe ve İl Müdürlüğün nezaretinde yürütüldüğünü, kendilerine Mumcu'nun korunması gerektiği hususunda bir talimat verilmediğini,

Beyan etmiştir.

Ali Sarıca (Bekçi) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Gap İdaresinde görevli olduklarını, patlama olduğunda duyduğunu, arabanın patladığını gördüğünü, arabanın dağıldığını gördüğünü, araba içinde insan olup olmadığını o an bilmediğini, vardığında herşeyin parçalanmış olduğunu, insanların ikazlarından yukarıda bir insan olduğunu öğrendiğini, oraya gittiğinde cesedi gördüğünü, aracın ruhsatından Mumcu'ya ait olduğunu anladığını, buna göre haber merkezine ve karakola haber verdiğini, ruhsatı otonun enkazından aldığını, o esnada çocuklarının geldiğini, taksi durağından gelenler olduğunu, haber verdiğinden ekiplerin geldiğini, ekiplerin 10 dakika olmadan geldiğini, Uğur Mumcu'nun cesedinin parçalanmış olduğunu, gövdesinin olduğu parçanın tizerini örttüklerini ve çevre emniyetinin alınmasını sağladıklarını, elçilikteki görevli polislerin bazı ihtiyaçlar için GAP İdaresine geldiklerini, çevrenin şüpheleneceği tarzda olay öncesi bir hareketlilikte olmadığını, zaten kar yağışı olduğunu,

İfade etmiştir.

-Rıza Türkoğlu (Bekçi) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

GAP İdaresinde görev yaptığını, buldukları yerden patlama yerinin görünmediğini, bugüne kadar yazılı ifade verdiklerini, şüpheli birşey olup olmadığının kendine sorulduğunu, bu bölgede 2 yıl görev yaptığını,

Beyan etmiştir.

— **Tahsin Ergene (Bekçi)** Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu'nun 1974 yılında Bilir Sokak'ta oturduğunu, beklendiğini, anarşi sebebi ile beklendiğini, Mumcu'nun mevcut yeri için kollama talimatının kendilerine verilmediğini, Mumcu'nun orada oturduğunu bilmediğini, sadece

DYP İl Başkanının kollanması talimatının kendilerine verildiğini, geçici olarak sözkonusu mahalde (3) yıl görev yaptığını,

Beyan etmiştir.

— **Ahmet Kırış (Muhtar)** Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Uğur Mumcu'yu tanıdığını, 20 yıldır bu muhallede muhtarlık yaptığını, gazete bayisi olduğunu, daha öncede tanıdığını, gazeteleri kendinden aldığını, bir gün dükkanda otururken büyük bir patlama duyduğunu, olay yerine vardıklarında Mumcu'ya suikast olduğunu öğrendiğini, gelen giden kişileri muhtar olarak oldukça sıkı denetlendiğini, şüphelendiği bir hususun bulunmadığını, olay öncesi şüphesini çeken bir konu olmadığını, emniyetten de benzeri bilgileri kendinden aldıklarını, Yusuf Ekinci'yi ve sattığı yerle ilgili bilgisi olmadığını, Mumcu'nun bütün gazeteleri aldığını, kendisine faturasını keserek parasını tahsil ettiğini, sohbetlerinin iyi olduğunu,

Beyan etmiştir.

Bayram Kurumlu (Kapıcı) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Uğur Mumcu'nun bulunduğu apartmana dışardan baktığını, olayın olduğu gün patlamayı duyduğunu, Kaptan Paşa Sokak'tan geldiğini, apartman içinde kendileri ile iyi olduğunu, hasmı olup olmadığını bilmediğini, Mumcu'nun Renault aracını tanıdığını, olay olduğunda ve sonradan da bu konuda ifade verdiğini, patlamadan sonra dikkatini çeken kişi olmadığını, patlama günü sadece gazete dağıttığını, Mumcu'nun aracının sağında solunda yabancı araç bulunmadığını, sadece komşuların araçlarının bulunduğunu,

Beyan etmiştir.

Satılmış Yumurtaş (Kapıcı) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Ömer Çiftçi'nin kaldığı apartmanda görev yaptığını, 1991 yılından itibaren görev yaptığını, Mumcu'yu tanıdığını ancak, görüşmediğini, sadece selamlaşıklarını, ne iş yaptığını dahi bilmediğini, patlama olduğunda pazarda olduğunu, daha önceden dikkatini çeken bir husus olmadığını, emniyetten ifadesini aldıklarını, ancak onlara da pek bilgi veremediğini, Uğur Mumcu'nun dairesinin yatak odası ile balkonunun Ömer Çiftçi'nin dairesini gördüğünü, arada 3 m. olduğunu, olay günü, ortalığın çok kalabalık olduğunu, Ömer Çiftçi'nin de orada olduğunu hatırladığını, Yusuf Ekinci'nin kendi zamanında dairesini sattığını 15 nolu bu dairenin boş olduğunu, bu dairenin caddeye baktığını, aracın park ettiği yeri görebileceğini, halen içinde oturanların 1992'den beri oturduğunu, sadece bir defa ifadesinin konutta alındığını,

Beyan etmiştir.

Murat İpek (İtirafçı) Komisyonunda yaptığı sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu olayı ile ilgili tanıdıkları kişinin adının Velit Hüseyin olduğunu, cezaevinde yatarken tanıdıklarını, patlayıcı uzmanı olarak isminin geçtiğini, ifadelerinde patlayıcı madde uzmanı olduğunun geçmediğinin sebebinin bunun ileride devletçe eylemlerde kullanılacak olmasından olduğunu, bilahare MİT Cizre sorumluları ile birlikte kendisini gördüğünü, bu nedenle askeri ve emniyet camiasından uzaklaştığını, MİT'den bazı Cizre sorumluları ile ilişkisi olduğunu bildiğini, Ankara'dan gelen Tansu Çiller, Mehmet Ağar, İbrahim Şahin, Korkut Eken, Ünal Erkan'ın bulunduğu grubun içinde de kendisini gördüğünü bu olaydan sonra Velit Hüseyin'in MİT'in içinde olduğuna karar verdiğini, Uğur Mumcu'nun ölümünden (3) gün sonra bu şahsı gördüklerini, para bakımından daha zenginleşmiş gördüğünü, Şırnak'ta bulunduğu zamanlarda da bomba işleri ile uğ-

raştığını bildiğini, bu kişiyi Şırnak bölgesinden çıkaramadıklarını, Velit Hüseyin'in kürtçe bilmediğini, Azeri Türkçesi konuştuğunu, Mumcu'nun öldürüldüğü günlerde Doğanşehir'den kendisine telefon ettiğini, ancak net olarak Uğur Mumcu'yu öldüreceğini söylemediğini, Aytekin'in evinde olduğunu, Şubat aylarında MİT'te bulunan Erhan Beyle yanına geldiğini, Kadir Karataş isimli itirafçı bir arkadaşı ile beraber geldiklerini, Karataş'ın JİTEM'de çalıştığını, Ankara'da bu şahıslara yardım eden polislerden Hayri Bey veya Kel Hayri isimli bir şahsın bulunduğunu,

Polisin bomba yerleştirilirken şüpheli görmediğini söylemek için mahallinde görevli bulunduklarını söyleyebilmek için orada bulduklarını, bombanın hazır olarak araca takılmasının zor olduğunu, zira araçta ısı olabileceğini veya elektrik kaçağı olabileceğini, Mumcu'ya 13 gün önce ölüm emri çıkarıldığını bir gazetecinin bildiğini, aynı gazeteci Mumcu'nun kaset ve disketlerinin bu gazetecide olduğunu, kaset ve disketler için bu gazeteciyi kaçırmayı bile düşündüklerini, Velit Hüseyin'in eylemini yaparken tüm alternatifleri hesaplayarak planlamış olduğunu, bu eylemlerin Arap olduğu, Türklerde bomba uzmanı bulunmadığını,

Beyan etmiştir.

— **Murat Demir (İtirafçı)** Komisyonunda yaptığı sorulu cevaplı konuşmasında;

Velit Hüseyin'in Irak vatandaşı olduğunu, bu şahsın akrabalarının Kerkük'de olduğunu, Şubat ayının 12-13 civarında bu şahsı Kuzey Irak'a geçirdiklerini, cezaevinde ilişkilerinin iyi olduğunu, Van'daki faaliyetlerini Kadir Karataş'ın evinde yaptıklarını, Suriye uyuşuklu Sabah Meltem'de bu hareketlerinde bulunduğunu, Mesut isimli bir MİT'ci şahsın cezaevinde ziyaretlerine gelen kişinin bu şahısla beraber hareket ettiğini, Mumcu olayı için Kadir Karataş'ın kendilerini Mehmet Eymür ve Korkut Eken'in çağırıldığını, bu kişilerin Şırnak'tan Malatya'dan üç tane C4 bombasını Aytekin'in evinden alıp Ankara'ya göttirdüklerini, olay öncesi gecesi Mumcu'nun aracına gece saat 01.30'da üç bombanın birinin sileceğe, birinin bagaja, birini ise marş'a bağlandığını, paralel bağlanmasının sebebinin ise bir tanesinin sekmesi halinde diğerinin devreye girmesi için olduğunu, Uğur Mumcu'yu çok iyi takip ettiklerini ve devamlı büyükçe çanta taşınması sebebi ile bagajı mutlaka açabileceğini, bagajı açmazsa kontağı mutlaka çevireceğini, kontağa bağlı bomba patlamadığı takdirde silecekleri çalıştırdığında bombanın patlayacağını planlandığını, bu bombaların milimetrik ölçümlerle yapıldığını kendilerine anlattıklarını, Eymür ve Eken'in kendilerinin yanına Mesut'u verdiklerini anlattıklarını, iki gün Kadir Karataş'ın evinde kaldıklarını, Şubat 1993 başlarında şeytan üçgeninden Şemdinli'den Kuzey Irak'a geçmeyi kararlaştırdıklarını, Kuzey Irak'da Harkuk'a gittiklerini, bölge olarak buraları iyi bildiklerini, bu şahısları huduttan geçirdiklerini Zaho'ya götürdüklerini, Ebu Gohan diye bildikleri Hüseyin isimli Irak peşmerge üst düzey yetkilisine, Lohan kampının sorumluluğunu yapan kişiye ve yardımcıları Hurşit ve Sadun isimli kişilere yanlarındaki kişileri teslim ettiklerini, Kadir Karataş'ın da bu seyahatte beraberinde olduğunu, JİTEM'den Daşkın Uzman Çavuş'un kendileri ile beraberlerinde olduğunu, Mumcu cinayetini yaptıklarını Kadir Karataş'ın bildiğini, ancak, Uzman Çavuşun bilmediğini, Kadir Karataş'ın JİTEM'de kadrolu eleman olarak çalıştığını, Mumcu olayını Velit Hüseyin'in nasıl işlediğini Kadir Karataş'ın evinde anlattığını, Velit Hüseyin ile cezaevinde beraber fotoğraflarının olduğunu, çok önce çekilmiş grup halinde fotoğraflarının komisyona gönderileceğini, bombayı Velit Hüseyin'in Mesut ile beraber yerleştirdiklerini söylediklerini, Ankara'da bazı polislerin kendilerine yardımcı olduğunu, Hizbullah masasında çalışan bir amirin bombalamayı yapanlara yardımcı olduğu, bombanın araca yerleştirilmesi esnasında yolun polislerce tutulduğunu, araç içinde 5-6 polis beklediğini, kendine anlattıklarını, Velit Hüseyin'i iyi tanıdığını iki yıl beraberce evinde kaldıklarından bunları kendine anlattığını, Kuzey Irak'a gittikten sonra bir daha bu kişilerin geri gelmediğini, Velit Hüseyin'in İran gizli servisi ile ilişkisi bulunduğunu, Mesut'un ise Suriye Muhaberatı ile ilişkisi olduğunu kendisine söylediklerini, eylemcilerin MİT ile çalışmaları olduğunu söylediklerini,

Uğur Mumcu'nun öldürülme sebebinin bilinen bir çeteyi çözmesi olduğunu, doğu ve Güneydoğuda yakalanan binlerce silah bulunduğunu, 100 bin silahın MKE'ye getirildiğini, işne ve mekanizmalarının değiştirilerek, seri numaraların silinip, KDP'ye verildiğini, bunun karşılığında KDP'nin elindeki "Baz Morfini" Türkiye'deki bazı kişilere verdiğini, bu şekil bir takas yapıldığını, Uğur Mumcu'nun bunu çözdüğünü, belgelerini ele geçirdiğini, Uğur Mumcu'nun çete tarafından devamlı tehdit edildiğini ve öldürüleceğini bildiğini, Velit Hüseyin'in anlattığına göre Mumcu'ya "sen öleceksin" şeklinde telefon ettiğini, bunu korku salmak için söylediğini, psikolojik bir etkileme taktiği olduğunu, araçtan uzak durup evden çıkmaması için bunu yaptıklarını bildiğini,

Bombaların bağlanmasının uzun süre aldığını çevrede de polis noktalarının bulunduğunu, bombayı araca 1,5 saatte yerleştirdiklerini anlattıklarını, füyeleri paralel koymadıklarını anlattıklarını, aracın altında rahat çalışma ortamı sağlanması gerektiğini, olayın paniklenmeden yapılması gerektiğini anlattıklarını, yerleştirirken apartmandan ışık yakılıp birinin kendilerine baktığını, yoldan araç geçmediğini, yolun polise kapatıldığını anlattıklarını, o esnada kendilerini bir aracın beklemediğini, yayan gittiklerini, eylemcilerin olayı İran Gizli Servisi adına yaptıklarını söylemediklerini, İran adına işlem yapmış olmadıkları Türkiye'de emir aldıkları kişilerden anlaşıldığı (Korkut Eken, Mehmet Eymür), Mumcu'nun kaset ve bandlarının ATV'de çalışan Mehmet Güç'de olduğunu, bunları kendilerine anlattıklarını "sizi kimse dinlemez anlatmayın, sizi deşifre ederiz" dediğini, Mehmet Güç'de Mumcu'nun 100 bin silah ve çetelerle ilgili kasetlerin bulunduğunu, bu kişinin MİT ile çalıştığını, bu bilgileri aldığını ve 13 gün sonra Mumcu'nun öldürüldüğünü, Velit Hüseyin'in Mehmet Güç için sık sık Mumcu'nun evine sık sık gidip geldiğini söylediğini, 7 video kaseti, 11 teyp kaseti, 3 disket'ten oluşan Mumcu'nun çalışmalarının ele geçirildiğini, Velit Hüseyin'in de öldürme sebebi olarak bu hususları öğrenip kendisine anlattığını, Mumcu'nun diğer faili Mesut'un da Kuzey Irak'a götürüldüğünü, bu kişilerin şu anda öldürülmüş de olabileceğini, Van Tugay'ında birleştiklerini, Van Tugay Komutanı Hakkı Paşa tarafından JİTEM'e getirilen failerin alınması için kendisine telefon eden Kadir Karataş tarafından çağrıldığını, giderek Velit Hüseyin ve Mesut'u teslim aldıklarını, Van'dan Yüksekova'ya gittiklerini, oradan Şemdinli'ye gittiklerini, JİTEM'in aracı ile gittiklerini, kendilerine Kadir Karataş ve Uzman Çavuş Daşkın Akgül ile gittiklerini, Daşkın'ın olayı bilmediğini, Kadir Karataş'ın kişi ve olayları bildiğini,

Beyan etmiştir.

14-) Komisyonun 13/03/1997 tarihli oturumunda ifade özetleri sıralanan şahısların bilgilerine başvurulmuştur:

Remzi Kahraman (Polis Memuru) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Olay tarihinde Tunus elçievinde görevli olduğunu, sabah 08.00'de görevi devraldığını, Pazar olduğundan ortalığın sakin olduğunu, herhangi bir şüpheli kişi veya davranış görmediğini, bombanın gecedan yerleştirilmiş olabileceğini, bu noktada 1 ay görev yaptığını, bu sürede yedi gün veya gece görevde olduğunu, olay günü Saat 13.30 sularında elçilik önünde bulunduğunu, patlama sis duman olduğunu, 3-5 saniye yerinde durakaldığını, sonra baktığında elektrik direğinin bulunduğu mahalde duman yükseldiğini, trafonun patladığını zannettiğini, olay yeri tozlu olduğundan araç olduğunu farketmediğini, Mumcu'nun kızının ağlayarak geldiğini, olay yerine yaklaştırmadığını, oradan gelen bir kişinin "bizim burada oturan gazeteci yazar Uğur Mumcu" dediğini, kendisinin bu ismi duyduğunu ancak, gördüğünde tanıyamayacağını, araca yanaşıp çevre güvenliğini aldığını, 1-2 dakika önce görev noktasında denetim yapıp ayrıldığından yakın bir yerde olduğundan hemen geldiğini, olayı onlara anlattığını ve onların da gerekli yerlere anons yaptıklarını, kendisinden

sonra kızı ve kapıcının olay mahaline geldiğini, araba yıkayan şahsın da bulunduğunu, yaklaşık (1) saat öncesinden aracını yıkamaya başladığını, Emniyetten Müdür dahil diğer görevlilerin gelmesinden sonra kendi görevine döndüğünü, araca birşey gece yerleştirileceğini gündüz bunun mümkün olmadığını, patlamanın sanki önce basınç sıkışmasını müteakip duyulduğunu, kesik bir ses değil uzun bir patlama olduğunu, aracın arka koltuğunun polis kulübesinin yanına düştüğünü, çevrenin tüm camlarının kırıldığını, Mumcu için kendilerine herhangi bir talimat verilmediğini, patlamanın tek olduğundan emin olduğunu, Terör Şubesinde ifadesinin alındığını, öz geçmişlerinin araştırıldığını, Ayhan Aydın'ı oralarda kesinlikle görmediğini, televizyonda gördüğünü, olay yerinde lastik değişmesi olayı yapılmış olsa bunun mutlaka görüleceğini, olay günü mahalline herhangi bir ekip gelmediğini, eylem gece olmuş olacağını, Best Otel'de sık sık hareketli toplantıların yapıldığını, bu kalabalıkta şahısların izlenmesinin mümkün olmadığını,

Beyan etmiştir.

— **Mustafa Ali Örnek (İçel Vali Yardımcısı)** Komisyonunda yaptığı sorulu cevaplı konuşmasında;

Kendisinin bu konu ile hiçbir şekilde ilgili olmadığını, bu konuyla o zamanın Vali Yardımcısı ve Vali vekili Ahmet Soley'in ilgilendiğini, bu konuda çıkan basın haberlerini de tekzip ettiğini, Vali vekilliği görevi dahi yapmadığını; bu konudaki dilekçesini komisyona sunduğunu,

İfade etmiştir.

— **Kemal Akgün (Polis memuru)** Komisyonunda yaptığı sorulu cevaplı konuşmasında;

Olaydan bir gün önce Tunus elçievi'nde nöbet tuttuğunu, olay günü istirahatli olduğunu, Cumartesi 08-19 arası görev yaptığını, cumartesi gecesi görevi Ahmet Tilav'a devrettiğini, Mumcu'yu o tarihten önce tanımadıklarını, nöbeti esnasında herhangi dikkat çekici bir olayın olmadığını, nöbeti devrettiği esnada karşı apartmana ellerinde pastalarla 3-4 araba misafir geldiğini gördüklerini, birinin doğum günü olabileceğini düşündüklerini, bu apartmanın Mumcu'nun apartmanının yan tarafı olduğunu, bunu daha önce de polise ifade ettiklerini, olay günü Saat 02.00'ye kadar emniyette ifade verdiklerini,

Beyan etmiştir.

— **Öztürk Şimşek (APK Uzmanı)** Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Uğur Mumcu olayı olduğunda Denizli'de Emniyet Müdürlü olduğunu, İslami Hizbullah Örgütünün Batman'da sansasyonel olayları yapabileceğini, bu eylemleri başka yerlerde de yapabileceklerini, ancak Mumcu olayı gibi bir olayı bu örgütün yapamayacağını, Mumcu eyleminin dış bağlantılı olduğu kanaatinde olduğunu, Batman'da İslami Hareketin olmadığını, Batmanlı kişilerin örgütte bulunabileceğini ancak, Hizbullah'ın bu eylemle bağlantılı Batman'da eylem planı yaptığını inanmadığını,

İfade etmiştir.

15-) Komisyonun 14/03/1994 tarihli oturumunda ifade özetleri sıralanan şahısların bilgilerine başvurulmuştur:

— **Tacettin Aslan (Komiser)** Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Kendisinin olay tarihinde Ankara'da bulunmadığını, Ankara'ya geldikten sonra sağ terör grup bölümü amiri olarak görev yaptığını, faili meçhul diğer cinayetler gibi Mumcu Cinayetinde araştırıldığını, Mumcu olayını soruşturmakla görevli özel bir ekibin bulunmadığını, sağ terör masasının bu cinayetide araştırdığını, 30/06/1994 tarihinden itibaren bu masanın amiri olduğunu, bu cinayeti araştırırken DGM Savcılarının talimatlarına göre çalıştıklarını, Uğur Mumcu soruşturması ile

ilgili atılacak her adımdan savcıların bilgi istediklerini, son günlerde basına intikal eden hususları savcıların takip ettiklerini, Ümit Oğuztan'ın Kuzey Irak'a gönderilen 100 bin silahla ilgili yazısını araştırdıklarını, kendilerinin bunun dışında bir çalışmasının olmadığını, Tekin Coşkun'er'i komisyondan sonra savcının yanına götürdüklerini, gözaltı yazısı alınarak emniyette misafir ettiklerini, bu sefer H.Oğuz'un ifadesinin alınmadan T. Coşkun'er'in ifadesinin alınmasının olmayacağı öne sürüldüğünü, bu nedenle 2 günlük daha gözaltı süresi verildiğini, Hüseyin Oğuz'u bulup ifadesi alındıktan sonra Tekin Coşkun'er'in ifadesinin alındığını, Coşkun'er ve Oğuz'un ifadelerinin bir sonuç getiremeyeceğini,

MİT'te Emniyetin terör masalarının karşıtları bulunduğunu, onlarla irtibat sağladıklarını, yabancı kaynaklı kişi yakalandığında onlarla görüştiklerini, Mumcu cinayetinin er veya geç aydınlanacağına inandığını, bu konuda görgü tanığı bulunmadığını sadece ekspertiz raporunun bulunduğunu, bu olayı birinin itiraf etmesi halinde dahi yargılanması ve ispat edilmesinin çok zor olduğunu, Uğur Mumcu ve Mısırlı diplomatın olaylarının benzetildiğini, Mumcu Cinayetini bu anlamda genişletmiş diğer olaylarla bağlantı kurulması gerektiğini, benzer olaylardan birinin çözülmesinde Mumcu olayını çözebileceğini düşündüğünü, Mumcu olayı ile ilgili (70) civarında ihbar olduğunu, Uğur Tonik'in bu konuda savcılıkça ifadesine başvurulacağını, kendisinin görevinin sadece Uğur Mumcu olmadığını, ancak Mumcu olayının görevi içinde olduğunu, sadece Mumcu ile ilgili oluşturulan bir yapılanma olmadığını, kendisinden önce bu görevi Başkomiser Hayrettin Özdemir'in yürüttüğünü, olay tarihindeki grup amiri yetersiz görüldüğünden bu görevden alınıp yerine Hayrettin Özdemir'in getirildiğini, konunun şu anda sağ terör masasına araştırıldığını ancak, operasyonlarda bulgu elde edildiğinde bölücü bölgeci ya da grup araştırma masasının da yardımcı olduğunu, çalışma grubunda (3) tim olduğunu, DGM savcısının yazısı üzerine bir timi bu Mumcu olayı ile görevlendirdiğini, yeknesaklık sağlamak maksadı ile bunu düşündüğünü, bu tim'in isim listesini DGM savcılığına yazdığını, daha önce böyle bir çalışma olmadığını, RDX kullanılıp faili yakalanan Düzce'de bir olay olduğunu, bunun da siyasi bir olay olmadığını,

Beyan etmiştir.

— **Mehmet Karataş (Başkomiser)** Komisyondaki sorulu cevaplı konuşmasında;

Ankara DGM Savcısının böyle bir isteğinin olduğunu, sürekli bir ekibin bakmasını istediğini, bunun savcı Cevdet Volkan zamanında istendiğini, (7) ay öncesine kadar tüm sorgulamaları kendisinin yürüttüğünü, şimdi ise tayin olduğunu, Mumcu olayı ile 27/01/1993 tarihinden itibaren ilgilendiğini, olayın oluşundan (3) gün sonra PKK masasında sağ-irticai ve dış terör masasında görevlendirildiğini,

Ayhan Aydın'ın kafasında tasarladığı senaryonun olaya uyduğunu, Dikmen Karakolundan şahsı alıp dinlediklerini, bilahere yakalanan 10 kişi içerisinde gördüğü kişileri teşhis etmesinin istediği, bunlar içinden iki kişiyi teşhis ettiğini bildirdiğini, Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta'yı tanıdığını açıkladığını, olay tarihinde bu sanıkların nerede olduğunun araştırıldığını, İstanbul DGM Savcılığının bilgisi tahtında bu sanıkların gözaltında bulunduğunun kendilerine teleksle bildirildiğini, bu olayı tanığa hatırlattığını, ancak tanığın bu şahısları gördüğünü söylemeye devam ettiğini, İstanbul'da gözaltı tutanaklarında tahrifat konusunun da gündeme gelmesi üzerine Savcı Ülkü Coşkun'un bunu incelemek üzere 15-20 gün İstanbul'a gittiğini, olayı incelediğini kasıt olmadığına dair rapor düzenlediğini, bunun doğru çıkması Ayhan Aydın'ın 5 milyarlık ödül için bu iddiayı yapabileceğinin akla geldiğini, çünkü maddi yönden oldukça muhtaç durumda olduğunu, yine Ozan isimli bir şahsın iddialarını Mersin'den itibaren incelediklerini yine sonucun asılsız çıktığını, ayrı-

ca ruhsal yönden dengesiz biri olduğunu, Uğur Mumcu'nun son çalışmalarında ele aldığını konular, yazdığı disketlerin incelenemediğini, bunun kendileri için eksik kalan bir taraf olduğunu, buna Güldal hanımın müsaade etmediğini, bu bilgiler içerisinde bir ipucu bulunma ihtimalini varsaydıklarını, Mumcu'nun kimlerin nasırına bastığını bu nedenle öğrenemediklerini, aile yakınlarının ifadelerinin sadece savcılıkça alındığını, oysa bunu kendi yönünden bir eksiklik olarak gördüğünü, adliyede ifadelerin genel hatları ile alındığını, örgüt üyelerinin ifadelerini doğduğu yer ve zamandan başlayarak aldıklarını, sadece 4-5 sayfa özgeçmiş yazdıklarını, mahallindeki taksi şoförleri, kahyalarının ifadelerinin de bilgidен eksik olduğu, durağın gerçekten buzlu cam ile kapatıldığı ve Mumcu'nun evini ve aracını göremeyecek şekilde olduğunu, disket ve kasetlerin istenmesi hususunu Güldal Hanımla Ülkü Coşkun'un görüştüğünü ancak, acılı olduğu için bunu vermediğini bildiğini.,

Mumcu'nun kaçakçılık, uyuşturucu, PKK- T.C. Devletine zararlı akımlar konusunda çalıştığını, ölümünü dinci örgütlerin üstlendiğini, PKK'nın önce üstlendiğini bilahare ERNK Avrupa kanadı ile üstlenmeyi kabul etmediğini, Behçet Cantürk ile illiyet kurulması gibi hususlarında konuşulduğunu, Doğu Bloku Ülkelerinin dağılmasından sonra RDX-C4 patlayıcıların elde edilmesinin kolaylaştığını, Bulgaristan'dan dahi alınabileceğini, herhangi bir olayda herhangi bir şahsın elde edilmesiyle olayın heran çözülebileceğini,

Mumcu'nun yazdıklarından en çok uyuşturucu tacirlerinin rahatsız olabileceğini, onların üzerine yazılarında çok gittiğini, PKK'nın uyuşturucudan sağladığı rantı Mumcu'nun vurguladığını, makalelerinde işlediği için hedef olduğunu, kendi polis meslektaşlarından olay yerine yakın olanları dahi araştırdıkları,

Beyanında bulunmuşlardır.

— **Turgut Gelekem, Şaban Kiraz, Atilla Ararat, Muammer Cangüllü (Polis memurları)**
Komisyonda yaptıkları ortak sorulu cevaplı konuşmalarında;

Dosyada hemen hemen akla gelen herşeyi işlediklerini, sorumlu amirlerinin Tacettin Bey olduğunu, herhangi bir gelişme olduğunda dosyalara eklendiğini, olayın olduğu yıllarda başka yerlerde görevli olduklarını, olayı tümüyle izleyip vakıf olduklarını, mevcut verilerin tamamını edindiklerini, kendilerince de önemli eksikliğin Mumcu'nun son çalışmaları ile ilgili dokümanların eşi tarafından anında emniyet görevlilerine gösterilmeyişi olduğunu, özel notları arasında Mumcu'nun yazdığı bir isim, bir telefonun çok önemli bir ipucu olabileceğini düşündüklerini, bu düşüncelerini savcılara bildirdiklerini ancak takdirin onlara ait olduğunu, Mumcu'nun evrak ve dokümanının incelenebilmesi durumunda bir yol tutunabilme imkanı bulabileceklerini, eşinin şoktan bu öneriye tepki gösterdiğini, bu incelemenin olay anında olması gerektiğini, artık fazla pek bir kıymetinin kalmadığını, komisyonda konuşan herkesin bilgilerinin basında yayınlandığını, çoğunun yorum olduğunu, bilmeden yapılan pekçok yorumun ciddiye alınmaması gerektiğini, sağ terör taraması yaptıklarından dolayı sağ örgütlerin yaptığı faraziyesi çerçevesinde İrfan Çağırıcı dahil pekçok kişiyi soruşturduklarını ancak, sonuç çıkaramadıklarını, başkalarının bu konudaki yorumlarının somut sonuç getirmedikçe sadece bilgi birikimi olduğunu, eylemi "yüzde yüz İran yaptı" diyemeyeceklerini,

Mumcu'nun telefon görüşmeleri ile ilgili kayıtların ölüm öncesinde çıkarılmadığını, bazı bilgi ve belgeleri DGM Savcısının kendi uhdesinde tutabileceğini, cinayetin çözülmesinin Türkiye açısından önemli olduğunu,

İfade etmişlerdir.

16-) Komisyonun 19/03/1997 tarihli oturumunda ifade özetleri sıralanan şahısların bilgilerine başvurulmuştur:

Yılmaz Ergun (Eski Emniyet Genel Müdüri) Komisyonunda yaptığı sorulu cevaplı konuşmasında;

Patlamadan 15-20 dakika sonra mahalline gittiğini, olay yerinde bir saat kadar kaldığını, DGM Savcılarının işe el koymaları, Ankara Emniyet Müdüri ve tüm görevli ekiplerin çalıştığını, bu nedenle olay yerinde fazla kalmadığını, olay yerine yakın resmi korumalar dahil tüm görevlileri araştırdıklarını, aynı zamanda çevre komşu şahısları incelediklerini, patlayıcının RDX-C4 olduğunu bildiğini, bunun Amerikalı çavuş olayında da kullanıldığını, olaydan bir müddet sonra Mumcu'nun kardeşleri ve avukatlarını bakandan sonra kendisinin de dinlediğini, Hitit Otelinde kalan bir şahsın Mumcu ailesine giderek failleri tanıdığını söylediğini, otelden bilahere kaybolan muhbirin söylediği kişilerin yakalanıp DGM'ye sevk edildiklerini ancak, delil yetersizliğinden salındıklarını, Mumcu'nun çalışma odasında görevlilerin inceleme yapmak istediğini ancak ailenin buna izin vermediğini bildiğini, ailenin zaman zaman görevlilere güvenmediğini bildiğini, Hitit Otelinden telefon edip gidecek şahsı takip etmelerine dahi izin verilmediğini, kriminoloji raporunda kendi dikkatini çeken bir husus bulunmadığını, Emniyetin çalışmalarında MİT ile birlikteliklerinden bilgisi olmadığını, Mumcu'nun son aylarda kimlerle konuştuğunun ve çalışma odasındaki kaset ve disketlerin incelenip incelenmediğini bilmediğini, sanıkların elde olduğuna dair bakan ya da başbakana herhangi bir bilgi vermediğini,

Beyan etmiştir.

Mehmet Güç (Gazeteci) Komisyonunda yaptığı sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu'nun ölümünden sonra İslami Hareket Örgütünün yakalandığını, nokta dergisi ve Cumhuriyet Gazetesi olarak bu soruşturmaları takip ettiklerini, dosyada şüpheli gördükleri hususları DGM Savcılığına sorduklarını ancak sonuç alamadıklarını, polis operasyonunda M. Zeki Yıldırım ile birlikte İrfan Çağrırcı'nın da olmasına rağmen onun ayrılmasından sonra operasyon başlatıldığı için İrfan Çağrırcı'nın yakalanmadığını; devamında Bostancı'da yapılan bir operasyonda M. Ali Şeker'in yakalandığını, İrfan Çağrırcı'nın ifadesinde Ankara'daki İran Gizli Servisi elemanları ile ilişkisi olduğunu söylemesi dosyalarda hiç bulunmadığını, bilahare elemanları ile birlikte örgütten atıldıklarını, öğrendiklerini, İrfan Çağrırcı'nın çok özel durumunun bu dosyada ele alınmadığını, Mumcu cinayetinden sonra dahi İslami Hareket operasyonunda ele geçenlerin bir kısmının kimliklerinin tespit edilemediğini kod adları ile yazıldığını, bunların içinde İrfan Çağrırcı'nın dahi bulunduğunu, bu soruşturmanın evveliyatındaki eylemlerle birleştirilmeden, ilgilendirmeden soruşturduklarını, Uğur Mumcu ile İslami Hareketin bağlantısının olmadığı hususunda bir görüntü bulunduğunu, yorum yolu ile bu örgütün Mumcu'yu hedef seçebileceğini ancak, dosyasında bunun incelenmediğini gördüklerini, Uğur Mumcu cinayeti ile İslami Hareket bağlantısının özellikle kurulmadığına inandığını, bu ilintinin kurulabilmesi için örgütün pekçok karanlık noktalarının açıklığa kavuşturulması gerektiğini düşündüğünü, M. İpek ve M. Demir ile ilk defa kendisinin görüştüğünü,

Uğur Mumcu ile ölümünden 3-5 gün evvel görüştiklerini, PKK ile bağlantılı resmi, askeri, korucuların bağlantılarını konuştuklarını, bu ilişkilerle uğraşmanın tehlikeli olduğunu bu nedenle söylediğini, Mumcu'nun kendisinde inanılmayacak bilgiler olduğunu, "bu bilgilerin geliş kaynağı nedeni ile kullanılıyor olabileceklerini" söylediğini, ancak somut olarak bilgileri söylemediğini, Mumcu ile ilgili gelişmeleri Ceyhan Mumcu ile gördüğünü, eşi ile sık görüşmediğini, Mumcu'nun öldürülmesi ile ilgili İsrail kaynaklı bilgileri beraber araştırdıklarını, ancak bunların da asılsız çıktığını, Uğur Mumcu'nun evinin üstünde kalan İran'lılarla ilgili dava dosyasında hiçbir araş-

tırmanın bulunmadığını, Mumcu'nun ailesine soruşturma ile ilgili bilgi ve belge verilmediğine inandığını, itirafçılar ile Diyarbakır dahil her mekanda kendileri de görüştiklerini, Diyarbakır'da M. Demir işlediği bazı cinayetlerle ilgili gömdüğü silahları göstermek için giden muhabire bunları gösteremediğini, yeşil tabir edilen kişi ile ilgili fotoğraflarında hepsinin doğru olmadığını tespit ettiklerini, Ersever ile ilgili iddialarında doğru olmadığını belirlediklerini, kendilerine anlattıkları belli olaylarla ilgili hususların çoğunun gerçek olmadığını anladıklarını, bunları Diyarbakır Jandarmaya sorduklarını, oradan "bunların anlattıklarını çok araştırın, doğruluğunu araştırın" uyarısında bulduklarını, bunların birileri tarafından yönlendirildiğini, bu itirafçıların anlattıklarından ayrıntılardan hedefi kaybettiklerini, itirafçıların anlattığı Velit Hüseyin'in Hizbullah içindeki bombacılarından olabileceğine, Emniyette bulunmuşlar ancak, eylemler konusunda emin olmadığını, herhangi bir görev yaptırma anlamında Emniyet görevlileri ile ilişkilerinin olduğuna inanmadığını, Uğur Mumcu ile son olarak kontgerilla hususunda görüştiklerini, itirafçıları son olarak hakaretle kovduğu için aleyhine birşeyler söylemiş olabileceğini, bu kişilerin anlattıkları ayrıntıların dikkate alınabileceği ayrıca, güvenlik kuvvetleri içinde bulduklarından pekçok şeye tanık olduklarının gerçek olduğunu, Mumcu ile son görüştüğünde tedirginliği ve şüpheciliğinin son haddine çıkmış olduğunu, Mumcu'nun ölümüne giden süreçte istihbarat örgütlerinde bilgi bulunmamasının imkanı olmadığını, mutlaka bilgileri olduğunu, bu cinayetin arkasında İran çıkabileceğini, İran bağlantılı Amerika olabileceğini, taşeron çıkabileceğini, bunları istihbarat örgütlerinin bildiğini, MİT tarafından sorgulanan yüzbaşı İsmail Hasebi isimli İran'ının büyük açıklamaları MİT'e yaptığını ancak, bunların açıklanmadığını, Mumcu'nun ölümünden sonra İran Gizli Servisinde büyük tasfiyeler olduğunu ancak, bunun değerlendirilmediğini, açıklanmadığını,

Beyan etmiştir.

Mehmet Eymür (MİT-Daire Başkanı) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu'yu tanıdığını, görevde olmadığı için bu konuda somut birşey söylemeyeceğini, yazıları ve araştırmaları sebebi ile hasım yelpazesinin geniş olduğunu, kaçakçılarla, Bulgarlarla da takıştığını, delillerin toplanmasında ve olay mahallinin incelenmesinde bir keşmekeşlik gördüğünü ve o zaman bunu söylediğini, bu olayların benzerlerinde olduğu gibi yüksek teknoloji kullanımasından gizli servislerin işi olduğunu düşündüğünü, Mumcu ile ilgili suikast öncesi bir bilgi notu vesair bilgidan haberi olmadığını, hem polis tarafından arandığı söylenen, hem de polis tarafından himaye edilen itirafçıların söylemlerinin bir yönlendirme olduğunu, bunları yönlendirenleri belirlemek gerektiğini, bu yönlendirmenin sebebini belirlemek gerektiğini, Emniyetin içindeki denetimsiz unsurların bu itirafçıları yönlendirdiğini, Hanefi Avcı'nın bunu yaptığını, MİT'in bahsedildiği gibi bir infaz timi olmadığı gibi yurtiçinde de böyle bir eyleminin bulunmadığını, terörden dolayı sektör oluştuğunu, bunun ortaya çıkmasından infiale uğrayanların olduğunu, Uğur Mumcu olayını İran'ın gerçekleştirdiği iddiasının bir faraziyeden ibaret olduğunu, bunun tersini düşündüğünü, bir batı ülkesinin olabileceğini, **Türkiye'nin laiklikten ayrılıp sağa kaymasını istemeyen ülkelerin servislerinin provokasyonu olabileceğini**, Mumcu ile ilgili delillerin olay tarihinde toplanması gerektiğini, en ufak pil, tel gibi delillerin olayın örgütü ve ülkesi hakkında bilgi verebileceğini, Aksoy ve Dursun cinayetlerinin ayrı nitelikte olduğunu, ancak, Bahriye Üçok ve Mumcu ayrı nitelikte katledildikleri düşüncesinde olduğunu, komşu ülkelerden İran-Suriye ve Irak'ın aynı şekilde Bulgaristan'ın bu tür eylemlerde bulunabileceğini, Mumcu cinayeti ve benzerlerinin cinayetlerinin devlet destekli olduğunu tahmin ettiğini, Uğur Mumcu'nun çok üzerinde durduğu gayrimişru para, kaçakçılık ve uyuşturucu gibi unsurların birçok şeyi kontrol eder hale geldiğini, hatta siyaseti dahi kontrol ettiğini, devletin belli kademelerinden güç almayan hiçbir sokak kabadayısının yaşıyamayacağını, Çakıcı, Kılıç ve benzeri kişilerin kimse ile ilgili olmadıklarını ve parazit olduklarını bildiğini, Polisin P.V.S. kanunu yetkilerini ancak, kontraespionaj faaliyetlerinde kullandıkları-

nı, bunun dışında pek bu yetkiyi kullanmadıklarını, ülke içinde bu konuda asıl görevin polis ve jandarmanın olduğunu, İran'ın hep birinci şüpheli olduğunu ancak, belgelerle kanıtlanmadıkça Uluslararası ilişkilere indirgenmesinin uygun olmayacağını,

İfade etmiştir.

17-) Komisyonun 20/03/1997 tarihli oturumunda ifade özetleri sıralanan şahısların bilgilerine başvurmuştur:

Hayrettin Özdemir (Başkomiser) Komisyonunda yaptığı sorulu cevaplı konuşmasında;

Olaydan 6 gün sonra Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi Müdürlüğünde görev başladığını, Mumcu olayını 1,5-2 ay sonra yürütmeye başladığını, 1,5 yıl bu masada görev yaptığını, Mumcu Olayına baktığında çevreyi araştırdıklarını, üstlenen örgütlerin durumunu araştırdıklarını, caddede bulunan ev sakinlerini dinlediklerini, Koza ve Yeni Köroğlu taksi duraklarını araştırdıklarını, bunların tutanaklarının mevcut olduğunu, göreve başladığında İstanbul'da Jak Kamhi suikastı ve İslami Hareket Operasyonunun yapıldığını, bu operasyonda bol miktarda C4 patlayıcı yakalandığından Mumcu olayı ile bağlantılarının olabileceğini düşündüklerini, İstanbul'da yakalananlar ve Ankara'da yakalanan 2 kişinin incelemesini yaptıklarını, ancak bir sonuç elde edemediklerini, bu konuda tüm ihbar ve ihtimalleri çok yoğun şekilde araştırıp sorguşturdularını, yabancı uyruklu şahıs ve öğrencilerde soruşturularak geniş bir sorgulama yaptırıldığını ancak, yine de sonuç alamadıklarını, Ayhan Aydın'ı ciddiyle dinlediklerini, buna mecbur olduklarını, ancak bu şahsın asıl maksadının para sızdırmak olduğunu belli olduğunu, Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta'yı teşhis ettiğini, tesadüfi Mehmet Ali Şeker'in örgütün bombacısı olduğunu bilindiğini, ancak, Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta'nın olay tarihinde göz hapsinde olduğunu anlaşıldığını, Ayhan Aydın'ın olayının çok ciddiyetsiz olduğunu,

Tutanaklarda tahrifatı DGM Savcısı ile birlikte İstanbul'da birlikte incelediklerini, sadece tutanaklarda değil de bu kişilerin yakalandığı apartman sakinlerinden de tarih sorduklarını, bu ifadelerinden de sözkonusu şahısların Mumcu'nun ölümünden önce yakalandığını gösterdiğini, en azından bir gün önce sanıkların gözaltında olduğunu anlaşıldığını, bunun kesin ve net olduğunu, Mumcu olayından sonra Ayhan Aydın'dan daha ciddi ihbarların olduğunu, Mumcu'nun çalışma odası ile ilgili bir çalışma yapmadıklarını, bunun yapılamayışının aileden kaynaklandığını, ailesince bandlar ve disketlerin verilmediğini, sokak çalışmalarının ancak son anına yetiştiğini, bu konuda eksiklik yapılmışsa ondan bilgisi olmadığını, Mumcu'nun aracını görebilecek tüm şahısların sorgulandığını, çevrede görüşülen kişilerde ön görüşmede bulgu varsa detay bilgisine başvurulduğunu, tespitlere göre robot resim dahi çizdiklerini, Mumcu'nun son aylarda herhangi bir telefon konuşmaları araştırmasını hatırlamadığını, Mumcu olayının benzerlerinin de aydınlatılmadığını, sağ terör ile ilgili masanın sadece Mumcu olayına bakmadığını, Mumcu'nun daha ölmeden önce tehdit edilmesi ile ilgili araştırma yapmadıklarını, Mumcu olayı ile İran'ın belge ile ilgilendiremediklerini,

Belirtmiştir.

Can Dündar (Gazeteci) Komisyonunda yaptığı sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu olayı genellikle dışarı ile irtibatlandırılıyordu, Mumcu'nun Susurluk çetesini deşifre etmiş olacağı, Mumcu'nun son dönemde özellikle APO dosyası üzerinde çalıştığını, sonuna geldiğini, yakınlarına söylediğini, istihbarat ajanları ile Kürt Milliyetçilerin işbirliğine özellikle dikkat çektiğini, Erbakan'ın o günlerde olayın kontrolleri tarafından yapıldığına dikkat çektiğini, bugün ise bunun sorgulanması gerektiğini, Doğan Öz'ün eşinin Uğur Mumcu ile yaptığı görüşmesini anlattığını, bu konuda kontrolleri'dan bahsedildiğini, itirafçıların Mumcu ile ilgili bölümünü komisyonunda sunduğunu, bu anlatımlarda çok ciddi teferruatın bulunduğunu ancak, tümüne baktığımızda hayal, ayrıntılarda ise gerçeklerin bulunduğunu,

Beyan etmiştir.

Emin Değer (Avukat) Komisyonunda yaptığı sorulu cevaplı konuşmasında;

Uğur Mumcu'yu 12 Mart 1971'de tanıdığını, avukatlığını yaptığını, Mumcu 12 Mart'ta hangi konuda yargılandığına aynı konudan öldürüldüğünü, tam bağımsızlığı, Atatürkçülüğü 27 Mayıs Anayasasını savunduğu için Mumcu'nun yargılandığını, Mumcu'nun Amerika'nın emperyalizm baskılarına karşı tam bağımsız düşündüğünü, Mumcu mehkemede 27 Mayıs devrimini savunduğundan "Sosyalist Devrim"i kastediyor gerekçesiyle yargılandığını, Türkiye'yi parçalamaya yönelik çabaların Mumcu tarafından belirlenip açıklandığı için hedef olduğunu, Mumcu ile birlikte öldürülen aynı düşüncede B. Üçok, M. Aksoy'un bulunduğunu, kontgerillaya ulaşamadıkça bu cinayetlerin çözülemeyeceğini, Mumcu'nun Harp Akademisinde 500 subaya konferans verdiğini, ayakta alkışlandığı 10 gün sonrada öldürüldüğünü, Doğan Güreş'in Mumcu ile ilgili söyledikleri, Mehmet Açar'ın Güldal Hanıma verdiği cevaplar, İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'in "tam elimizin altındaydı, katilleri kaçırdık" dediğini, bunlara bir mantık zincirinde akıl erdiremediğini, Ülkü Coşkun'a bu cinayetin aydınlanamayacağını söylediğini, onun da "istenirse çıkacağını" söylediğini, tetikçinin kim olduğunun önemli olmadığını (İran'lı, Afgan'lı v.s.) ama asıl failin Amerikan emperyalizmi olduğunu,

Mumcu'nun ölümünden 40 dakika sonra olay yerine vardığını, Nusret Demiral'ın tutanak tuttuğunu gördüğünü, tutanağın tutulmasından sonra "soruşturmayı Emniyet yapacak" diyerek savcı Demiral'ın mahallinden ayrıldığını, oysa delillerin savcı huzurunda toplanması gerektiğini, olay yerinin fotoğraflarının çekilmediğini, olay yerinin çalı süpürge ile süpürüldüğünü, görevli polisleri ikaz ettiğini, Uğur Mumcu'nun avukatı olduğunu hatırlatarak söylediğini, görevli polis "Uğur öldü" diyerek işine devam ettiğini, polis ekspertiz raporunun televizyonda tartışılması, tanığın "Ateş hattı" isimli programa çıkarılması yanlışlarının yapıldığını, tutanaklardaki tahrifatın Ankara DGM Savcısına yapılmasının da yanlış olduğunu, bu konunun İstanbul'daki savcılarca yapılmış olması gerektiğini, tanık Ayhan Aydın'ın Emniyet ve Savcılığa götürülmeden TV programına çıkarılarak sorgulandığını, ayrıca, bu tanık hakkında yalancı tanıklıktan dava açılmasının yanlış olduğu, tanığın yalancı olduğu ancak, Mumcu cinayeti davasının açılıp tamamlanmasına bağlı olması gerektiğini, bunların diğer tanıklara gözdağı verilmek için yapıldığını, Mumcu cinayeti ile ilgili Başsavcı Ülkü Coşkun'un özel bir ekip kurduklarını söylediklerini, Mumcu'nun çalışma odasının incelenmesi ile ilgili bir talep gelmediğini, izin verilmemesinin sözkonusu olmadığını, tehditlerin savcılığa bildirilmesi hususunu kendisine de yapılırsa müracaat etmeyeceğini, güveninin olmadığını, Mumcu'nun telefonunun dinlendiğini, dinleyenlerden bunun öğrenilebileceğini, Ülkü Coşkun'un birçok yere yazdığını ancak, belli konularda sonuç alamadığını bildiğini, şahsi görüşünün bu olayı "devlet istesede çözemez" olduğunu, Mumcu aleyhinde 30'a yakın dava açıldığını, bunların hepsinin basın davası olduğunu, uyuşturucu ile ilgili yazılarından dolayı Mumcu'nun tanıklığına başvurulmadığını, vefatında Mumcu'nun Yeni Asya ve Yeni Nesil gazeteleri hakkında davalarının bulunduğunu, bu nedenle hedef alındığını, duvara işeyen köpek karikatürünü yaptıklarını,

Tahrifat yapılan tutanakların hiçbir izahının olmadığını, savcının bunu kabul etmediğini, hatanın (x) işareti ile kapatılmayacağını (-) ile kapatılıp doğrusunun yazılıp tutanak altına doğrusunun izahatının yapılması gerektiğini, soruşturmanın her aşamasında yanlışlarla dolu olduğunu Ülkü Coşkun'un İstanbul'a gidip tahrifatı araştırmasının yanlış olduğunu, bunu talimatla İstanbul savcılarına yaptırması gerektiğini, birçok konuda Ülkü Coşkun'u şikayet ettiklerini ancak, Milli Savunma Bakanlığının izin vermediğini, gözüaltına alınma, savcılığa sevk etmede hukukun evrensel ilkelerinin işlemediğini, polisin töhmet altında kalmaması için tüm işlemlerini hukuka uygun yapması gerektiğini, böylece gözüaltında kaybolan insanlar var denilemeyeceğini,

İfade etmiştir.

Dursun Özbek (MİT Bölge Başkanı) Komisyonunda yaptığı sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu olayını müteakip Mehmet Canseven ile defalarca bir araya gelip durumun gördüklerini, karşılıklı bilgi alışverişinde bulduklarını, İstanbul'da yapılan İslami Hareket Operasyonu ve Ankara'daki devamı bu örgütün İran'la irtibatını sağladığını, ancak bizim olayla bağlantısı, yurtdışı bağlantısının kanıtlanmadığını, olay sonrası militanların Ankara bağlantılarının İstanbul'dan getirilmesine rağmen koptuğunu, Ankara'da yapılan operasyonlarda evlerin boş çıktığının görüldüğünü, bu olay sonrası 2 ay Ankara'da bulunduğunu gerisini bilemediğini, olayı MİT'in yaptığı iddialarının çok art niyetli olduğunu, Mumcu'nun telefonlarının hiçbir şekilde MİT tarafından dinlenmediğini, bunun yasal yönden mümkün olmadığını, elde ettikleri bilgileri İl Emniyet Müdürüne ve Müsteşarlığa mutlaka verdiklerini, Velit Hüseyin'i bilmediğini ve tanımadığını, bu konuda Mumcu ile ilgili cinayetleri araştırmak olmadığını, alınan bilgilerinde anında ilgili makamlara bildirildiğini, bu cinayetin oldukça profesyonel nitelikte işlendiğini, istihbarat servislerinin işine benzediğini, Çakıcı gibi kişilerin kendi faaliyet alanlarına girmediğini, B. Cantürk'ün sadece Diyarbakır'daki tahkikatını bildiğini, o tarihlerde Kolordu Komutanlığının ilgili bölümüne getirildiğini bildiğini, kendilerinin bu konuda yazılı rapor vermediklerini, eğer Mumcu hakkında rapor verilmişse bunun Müsteşarlık kanalı ile yapılabileceğini, PKK tarafından üst düzey kişilere suikast olayını bildiğini, bunu takip ettiklerini, MİT tarafından dış kaynaklı bir suikast belirlendiği takdirde ilgili makamlara mutlaka bilgi verilmiş olacağını, Şevket Kazan'ın açıkladığı bilgilerden kendisinin bilgisinin olmadığını, kendilerinin Mumcu cinayetini müteakip sadece İslami Hareket ile bağlantısı konusunda araştırma yaptığını, olaya DGM, MİT veya Emniyetin ilgisiz kalmadığını oldukça yoğun şekilde konunun soruşturulduğunu, olayı yabancı servisler yapmışlarsa mutlaka yerli işbirlikçilerinin bulunduğunu, en azından destek olabileceklerini, silah temini kişi ile ilgili bilgileri mutlaka yerli kişilerden edinmiş olunabileceğini, bu konuda ahlaki bir sınır olmadığını, herkesin kullanılabileceğini, Ülkü Coşkun'a isnat edilen sözlerin doğru olmadığına inandığını, ataklığı sebebi ile üzerine gidildiğini düşündüğünü, İslami Hareket elemanlarının Ankara'da sorgulanıp yer göstermesi sonucu operasyonlar yapıldığını ancak, evlerin boş çıktığını,

Beyan etmiştir.

18-) Komisyonun 25/03/1997 tarihli oturumunda ifade özetleri sıralanan şahısların bilgilerine başvurulmuştur:

Mustafa Ülker (Başkomiser) Komisyonudaki sorulu cevaplı konuşmasında;

23-24/01/1993 tarihli 20-08 devriye görevlisi olduğunu, 58 noktada 98 görevliyi kontrol ettiğini, görevinde o gece olay olmadığını, Uğur Mumcu'nun aracının suikaste uğradığını olay yerine ulaşan Çevik Kuvvet ve Asayiş ekiplerinden öğrendiğini, Tunus Büyükelçi evinin korumasında bulunan görevlilerinin bulunduğunu, bu mahalde şüpheli bir görüntü olduğunda bu görevlinin kendilerine bildireceğini, böyle bir şüphelinin kendilerine intikal ettirilmediğini, şu anda OR-AN semti-ne baktığını,

Beyan etmiştir.

Fuat Koçak (Başkomiser) Komisyonudaki sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu olayı olduğu gün kontrol amiri olduğunu, mahaldeki lokantada yemek yiyip, Tunus elçi evinin önündeki görevliyi denetleyerek, yemek yiyip yemediğini sorduğunu, TRT Genel Müdürünü koruyan görevliyide kontrol ettiğini, o esnada patlamanın olduğunu, oradan ayrıldığından 1 dakika sonra patlamanın olduğunu, siyah bir duman yükseldiğini, silahlarını çekerek olay mahalline yöneldiklerini, olayı telsizle anons ettiğini, Mumcu'nun hanımını olay yerinde gördüğünü, aracın içinde eşinin olduğunu söylediğini, bunu da anons ettiğini, ekiplerin, İl Müdürlüğün ve Valinin

olay yerine geldiğini, çevre emniyetine yardımcı olduğunu, Mumcu'nun üzerini örttüğünü, patlama olduğunda Mumcu'nun cesedinin 3 metre yükseklikte bir yere fırladığını, bir beyaz örtü ile Mumcu'yu örttüğünü, biraz yanında tabancasının olduğunu gördüğünü, bilahare diğer ekipler gelince görevine devam ettiğini, nöbet yerlerini günde iki defa denetlediğini, bazı günler hiç denetlemedikleri de olduğunu, devlet büyüklerinin geçişi ile ilgili görev verildiğinde denetleme yapmadıklarında olduğunu, olay yerinde yabancıları görmediğini, olay yerinde şoförü ve elektrik tamircisinin kendisine yardımcı olduğunu, yoldan geçen bir aracın bulunduğunu onunda camının patladığını, içinde bir kadın sürücü ve çocuk bulunduğunu, Mumcu'nun orada oturduğundan bilgisi olmadığını, patlama olduğunda 100-110 m. uzakta olduğunu, olay anında koşanlar ve pencereden bakanlar olduğunu ancak, sadece Mumcu'nun eşini hatırladığını, taksi durağının arkada bulunduğunu, koşan insanları olay mahallinden uzaklaştırmaya çalıştığını,

Beyan etmiştir.

Uğur Usta (Polis Memuru) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Kontrol ekibinin şoförü olduğunu, olay mahallinde dikkatini çeken birşey olmadığını, 23 Ocak gecesi nöbetçi olduğunu 24/01/1993 günü Saat 08.00'de görevden ayrıldığını, Tunus elçi evinin nöbetçisini denetlediklerini, kontrol defterine gerekli kayıtların yapıldığını, gece Saat kaçta kontrol ettiğini hatırlamadığını, kontrol formlarının muhafaza edilip edilmediğini bilmediğini,

Beyan etmiştir.

19-) Komisyonun 27/03/1997 tarihli toplantısında ifade özetleri sıralanan şahısların bilgilerine başvurulmuştur:

Emin Aslan (Emniyet İstihbarat Daire Başkanı) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu'nun suikastı esnasında İstihbarat Daire Başkan Yardımcısı olduğunu, olay günü taşrada bulunduğunu, döndüğünde İl Müdürü, DGM ve diğer ünitelerle beraber gerekli çalışmalarını yaptıklarına inandığını, konu ile ilgilendirebilir veya bağlantı sağlanır düşüncesi ile tüm illerdeki operasyonlara uzman gönderdiklerini ve sorgulamaları Mumcu olayı ile bağlantılı araştırdıklarını, İslami Hareket olarak nitelendirilen grubun araştırmasını ve ortaya çıkarılışını dahi kendilerinin sağladığını, bu grubun Ankara'ya getirilip sorgulanmalarını yine bu olayla bağlantılı olarak sağladıklarını, ancak buna rağmen sonuca ulaşamadıklarını, Amerikalı Marvick ve Mısırlı diplomatın, İsraili Ehut Sadan'ın öldürülmelerine Mumcu olayının çok benzediğini, Çetin Emeç, Turan Dursun, Onat Kutlar, Yasemin Cebenoyan olaylarında sonuca ulaşıldığını, buna paralel İslami Hareket lideri İrfan Çağrırcı'nın bu meyanda sonuç verecek bir sorgulamasında verim elde edemediklerini, bu olayın birgün aydınlanacağına inandığını, İslami Hareket'in Örgüt gibi değilde sanki bir kontraespionaj faaliyetini andırdığını, örgüt literatürüne benzemediğini, belli bir yerde kesildiğini, İslami Hareket diye nitelenmesine rağmen dinle alakası olmayan bir yapılaşma ile karşılaştıklarını, Hizbullah ile ilgili tüm operasyonların sorgulanmasında Mumcu olayını araştırdıklarını, sol PKK ve diğer örgüt operasyonlarında da aynı incelemelerle, bağlantıların araştırıldığını, bu konuda araştırma yapıldığı için varsayıma dayalı açıklama yapmanın yanlış olacağına inandığını, İslami Hareket kesilmiş ve bitmiş olduğundan devam eden örgütlerden PKK, Dev-Sol, Hizbullah gibi bunun da muhtemel faillerin içinde olma ihtimali olmadığı kanaati oluştuğunu, İslami Hareket'in kadrolu bir grup olarak değerlendirilebileceğini, yabancı bir ülkeden yönlendirilmiş dar kapsamlı kontraespionaj ekibi olarak nitelendirmenin daha doğru olacağını, bu grupların belli bir ülkenin ayrılıkçı grubunun o ülke ile Türkiye'nin ilişkilerini bozmaya yönelik çalışması bile olabileceğini, varsaymak gerekebileceğini,

Mumcu olayında her gözden kaçmış yeni bir noktanın sonuca varmayı sağlayabileceğini, Mumcu olayında yorum ve yönlendirme yapmak, belli bir örgütü nirengi almanın olaya faydasının olmayacağını, zira her ihtimalin mevcut olduğunu, ancak, belli bir delil çıktığında bu delil paralelinde yönlendirme yapabileceğini düşündüğünü, kendilerinin Mumcu ile ilgili ellerindeki tüm belgeleri komisyona sunduklarını, diğerlerinde DGM Savcılığında olduğunu, Çakıcı ihtimalinin yönlendirme olacağını düşündüğünü, Mumcu olayı ile ilgili net bir bulgu bulunmadığını, Mumcu ile ilgili pekçok ihbar geldiğini, bunların araştırmalarının aylar sürdüğünü, ihbarın niteliğine göre bunları muhtelif ünitelerin soruşturduğunu, asli görev DGM'nin olmasına rağmen her birimden bu konuda muntazam bilgi akışı olduğunu, Mumcu'nun koruma talebi bulunmadığını bildiğini, ihbar sayısının oldukça çok olduğunu ancak çoğunun basit, hamasi olması sebebi ile ciddiye alınmadığını, yerli örgütlerin eylemlerinin nihayet çözüldüğünü, ancak kontraespionaj niteliğindeki olayların çözülmesinin zaman aldığını, Mumcu konusunda MOSSAD ve CIA'nın bir yardımı olmadığını, İnterpol ile yardımlaşıklarını, Cantürk olayının araştırılabileceğini,

Beyan etmiştir.

Hikmet Çiçek (Gazeteci) Komisyonda sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu'yu 1972 yılında askeri cezaevinde tanıdığını ve ölünceye kadar da gördüğünü, cinayeti çözmek için araştırma yapmayı borç bildiklerini, Mumcu'nun ölümü ile ilgili oluşturulan senaryoların kafaları karıştırmaya yönelik olduğunu, Mumcu'nun bildiği birşey için öldürülmediğini, Uğur Mumcu'nun Pentagonun Ortadoğudaki plan ve programlarına karşı çıktığı için öldürüldüğünü, Mumcu'nun Kemalist, bağımsızlıkçı, Cumhuriyet devrimlerinin temel kazanımlarının savunucusu olduğunu, Eşref Bitlis'i de aynı olduğunu, bir iki kişinin Amerika'nın Kürt planına karşı çıktıkları için öldürüldüklerini düşündüğünü, bu planın en önemli parçasında Türkiye'nin İran ile savaşması olduğunu, Mumcu cinayetinin arkasında İran'ın bulunduğu iddialarının bundan kaynaklandığını, Mumcu'yu anma törenlerinin İran karşıtı protesto törenlerine dönüşmesinin bu savın bir parçası olduğunu düşündüğünü, o günlerde İran Bütükelçisi M. Rıza Bagheri ile görüştiklerinde "Hangi ülke Dışişleri bakanı o ülkede bulunurken bir aydını öldürtür?" dediğini hemen hemen her ülkenin diğerinde ajan faaliyetleri yürüttüğünü, İran tarafından bir Türk'ün öldürülmediğini, bu nedenle bu olayın Amerika'nın Cumhuriyet güçlerine karşı bir gözdağı olduğunu düşündüğünü, Mumcu'nun ölümünde Amerika'nın taşeron kullandığını, Ortadoğudaki terör örgütlerinin CIA ile bağlantılarının bilindiğini, CIA'nın Mumcu cinayetinde İran'ın kontgerilla örgütü MOD'u kullandığını, bu konuda soruşturma dosyasında hiçbir araştırma yapılmadığını, MOD'un İran devleti adına çalışmadığını, böyle olmuş olsaydı bunun CIA tarafından ortaya çıkarılacağını, ayrıca, Mumcu cinayetini PKK gibi örgütlerin yapmış olması durumunda cinayetin çoktan ortaya çıkarılabileceğini, cinayetin çözülmememesinin nedeninin MOD-CIA ilişkisi olduğunu, Ülkü Coşkun'un "Devlet isterse çözer" sözünün arkasında da bunun olacağını, Güldal Hanıma Açar'ın cevabında belki bunu hatırlatmak olduğunu, yeraltı örgütlerinin uyuşturucu trafiği ile bağlantıları olduğunu, Fransa'da bir gazetecinin MOD için "Kiralık katiller örgütüdür" deyimini kullandığını, Mumcu cinayetinden sonra MOD içinde büyük tasfiyelerin olduğunu, MOD'un lojistik destekle veya bizzat elemanları ile Mumcu'yu öldürtüğünü, MOD hakkında Genelkurmay, MİT ve Emniyetin bilgilerinin bulunduğunu, ancak açıklamadıklarını,

Beyan etmiştir.

20-) Komisyonun 01/04/1997 tarihli oturumunda ifade özetleri sıralanan şahısların bilgilerine başvurulmuştur:

Ali Kalkan (Ankara Eski İl Emniyet Müdür Yardımcısı) Komisyonda sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu olayını müteakip işlemlerin DGM Savcılığınca yürütüldüğünü, bu tür konularda haber akışının çok önemli olduğunu, Ankara'daki görevinden ayrılışının 2 yılı geçtiğini, terör şubesinin kendisine bağlı olduğunu, Mumcu için ayrı bir ekip bulunmadığını, Mumcu olayına benzer Hamit Fendoğdu, Bahriye Üçok olaylarının halen çözülmediğini, Türkiye'de faal örgütlerin yapmış olduğu hemen tüm olayların çözüldüğünü, kontraespionaj faaliyetlerinin kolay çıkmadığını, bu tür olayların anında yakalanması halinde faillerinin çözüleceğini ancak geçtikçe bunların çözülmesinin çok zor olduğunu, tahkikatı yapan görevlilerin en ince teferruatı değerlendirdiklerini, bu olayda taşeron kullanılmış olsa işin organizasyonunun dışarıda olmasının işin çözümünü güçleştirdiğini, olay mahalli incelemesi, duraktaki, çevredeki kişiler ve görevlilerle ilgili tüm araştırmaların yapıldığını, Ayhan Aydın'ın teşhis ettiği kişileri görünce çok sevindiklerini, İstanbul'u aradıklarını ve yakalama tarihlerini istedikleri, ancak yakalama tarihlerinin Mumcu'nun ölümünden 3-4 gün önceye rastladığını bunun üzerine tanıdığı sıkıştırdıklarını, neden yalan söylediğini sorguladıklarını, tanığın "eşinden ayrılması sebebi ile maddi yönden zor durumda olduğundan bunu para için yaptığını" söylediğini, bunun tutanaklarda bulunduğunu, buna benzer pekçok ihbar olduğunu, itirafların "Kel Hayri" ithamının incelemesinde yapılabileceğini, bunda doğru olduğuna inanmadığını, Hizbullah masasında böyle bir ismin bulunduğu inanmadığını, bu olayın kesinlikle yurtiçi örgütlerden kaynaklanmadığını, Mumcu olayının mutlaka dış kaynaklı olduğunu, bu tür olaylarda katil bulmanın zor olduğunu, eylemin Ortadoğu ülkelerinden yapılmış olabileceğini,

Cevdet Saral (TEM Eski Daire Başkanı) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Genel Müdürlük TEM Daire Başkanlığının direk icra görevinin olmadığını, sadece koordinasyon görevinin bulunduğunu, Mumcu olayı ile ilgili İl müdürlüğünün diğer illerdeki operasyonlarla koordinesini sağladıklarını, Genel Müdürlüğün Mumcu cinayeti ile ilgili başkaca bir eylemi olmadığını, Mumcu'nun korunması ile ilgili bilgisinin olmadığını, bu konuda Ankara İl Müdürlüğünün müstakil bir büro kurma şansının olmadığını ancak, ilgili büroda bir çalışma grubunun oluşturulabileceği, Kel Hayri isimli bir emniyet görevlisinin olamayacağını takdir edileceğini, kimlerin korunduğunu bilmediğini, Mumcu'nun korunması ile ilgili hususu duyduğunu ancak detayını bilmediğini, telefon kayıtlarının DGM savcılığınca istenmesi gerektiğini, Mumcu olayının adli bir olay olduğunu, bu nedenle Genel Müdürlüğün bu konuda icrai hiçbir faaliyetinin olamayacağını, terör olaylarını yorum ve analiz ettiklerini ancak, faili bulunanları değerlendirdiklerini,

Mumcu olayında iç kaynaklı terör örgütü olmadığını ancak, dış kaynaklı olabileceğini, Mumcu'nun son zamanlarda konuştuğu isimlerin telefon numaralarını ilgili DGM savcılığınca istenmesi gerektiğini, savcılığın ilgili kurumlardan direk istediği belgelerin poliste bulunamayacağını, Mumcu olayının uzun sürede sonuçlanabilecek niteliğe girdiğini, polisin ihtimalleri ancak şifai bir talimatla yürüttüğünü, ancak bulgu elde edildiğinde araştırmanın yazılı hale dönüştürüldüğünü, olay yerindeki zenci şahısların araştırılmadığı hususunun kabul edilemeyeceğini, cinayetin işleniş tarzının dış kaynaklı olduğunu çağırıldığını,

Beyan etmiştir.

Mutlu Çelik (TEM Şube Müdür Yardımcısı) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

TEM Şubesinde sağ terör masasından sorumlu Şube Müdür Yardımcısı olduğunu, Mumcu cinayetini çözenin her polisin hayali olduğunu, mevcut polis yapısı ile bu cinayetin çözülmesinin zor olduğunu, görevlilerin devamlı değiştirildiğini, Mumcu'yu araştıran polislerin Mumcu'yu tanımadığını, personelin pekçok olay ile birlikte böyle girift bir olayı araştırmasının zor olduğunu,

Uğur Mumcu'nun uyuşturucu parasından dolayı öldürüldüğüne inandığını, PKK'nın uyuşturucu ile ilgisinin sadece Mumcu tarafından ele alındığını, bu eylemin Behcet Cantürk ile bağlantı-

lı olduğunu düşündüğünü, bir olay çözülmeden başka olaya geçilmemesi kuralı getirilmedikçe Mumcu olayının çözülemeyeceğini, bunda kasit olmadığını ancak, şartların böyle olmasından kaynaklanan bir gelişme olduğunu ifade etmek istediğini, Yunus Ertekin'e görevli polis "iyi geceler" demesine rağmen bilahare görmediğini söylemesine anlam vermediğini, belki o anda oraya gelenlerin memura resmi kimlikler ibraz etmiş olmalarından dolayı duran araçlara müdahale etmemiş olabileceğini, itirafçıların ifadelerini doğru bulmadığını, Mumcu'nun ölümünden altı ay önce kimleri kızdırdığına bakmak gerektiğini, uluslararası ajanların yaptığına inanmadığını, Mumcu'nun son zamanlarda PKK ve uyuşturucuya yönelik çalıştığını, hanımındaki disketleri elde edemediklerinden bunu anlayamadıklarını, taşeron kullanılmış olabileceğini, İran bağlantılı olabileceğini, bununda kullanılan C4' den tahmin ettiklerini, disketlerin dağılmasının istenmemesinden ve-
rilmediğini düşündüğünü,

Beyan etmiştir.

Ali Sağlam (Polis Memuru) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Patlama olduğunda tüm ekiplerinin olay mahalline gittiğini, yarım saat sonra daktilograf istendiğini söyleyerek olay yerine çağrıldığını, çöp bidonunun üzerinde Nuh Mete Yüksel refakatinde kendisine tutanağı yazdırdıklarını, bunu müteakip Adli Tıp Kurumuna götürüldüğünü, kendisinin maktülü görmediğini savcıların giderek otopsiyi yaptıktan sonra Adli Tıp Başkanı bayanla gelerek otopsi raporunu yazdırdıklarını, Cumhuriyet Gazetesinde çalışan sakallı birinin ceseti teşhis ettiğini, bundan sonra oradaki görevinin bittiğini, Ankara Savcısını görmediğini ve tanımadığını, olay yerinde polislerin güvenlik şeridinde çalıştıklarını, kendilerinin şerit dışında tutanağı yazdığını, cesedin o anda bulunup bulunmadığını bilmediğini, İl Savcılığı ekibini tanımadığını, Mumcu'nun orada oturduğundan bilgisi olmadığını, Karakolda koruma kaydının olmadığını,

İfade etmiştir.

21-) Komisyonun 02/04/1997 tarihli oturumunda ifade özetleri sıralanan kişilerin bilgilerine başvurulmuştur:

Komisyon Başkanı Ersönmez Yarbay'ın Sayın Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'i ziyareti sonrası komisyonu bilgilendirmesinde;

Sayın Cumhurbaşkanımızın "Uğur Mumcu cinayetinin aydınlanmamış olması devletin ayıbıdır. Devlet, bu konuyu mutlaka aydınlatmalıdır. Devletin sırtında bir kambur olarak bu durmaktadır. O sebeple, komisyon kurulmasına sevindim. Komisyon, konuyu gündemde tutması ve ilgilileri harekete geçirmesi açısından faydalıdır. Olay olduktan sonra evini ziyaret ettiğimde, Ankara Valisi Uğur Mumcu'nun eşinin koruma istemediğini söyledi; Ayrıca, bu olaydan sonra, İran-Tahran'da bir telefon numarasının tespit edildiğini ilgililerin söylediğini ve bu telefon numarasıyla birlikte Mehmet Ali Şeker isminin zikredildiğini, dolayısıyla, o günkü ifadesinin o bilgilere dayandığını, ancak, daha sonraki araştırmalarda bunların boş çıktığını, olay Türkiye'de olmuştur. Dolayısıyla failler, bu olayı Türkiye'de icra etmiştir. Onun için, dış mihraktır diye ihtimalleri gözardı etmemek gerekir.

Ayrıca, MİT'in bu olayla uzaktan yakından, böyle adam öldürme gibi bir şeyle uzaktan yakından ilgisi olmayacağını, "devlet adam öldürtmez" devlet kuruluşlarının bir gazeteciyi öldürmekteki kârı nedir, ilk önce, bunun kârını, zararını tartışmak lazımdır. Neden öldürsün bir gazeteciyi devlet kuruluşları? O sebeple, devlet kuruluşlarının korunması, sonra bu konunun, Milli Güvenlik Kurulunda bir kaç kez gündeme geldiğini ve takip edildiğine dair yetkililerin ifadeye bulduklarını, olaydan önce ve sonra, MİT'in kendisine bu konuda özel bir bilgi getirmediğini,

Benim Komisyona doğrudan bilgi vermem, tarafsızlık konumum itibarıyla yanlış olur. Ben, şimdi, tarafsız bir konumdayım. O sebeple, MİT'in ilişkileri açısından, Başbakanı direk muhatap almanız gerekir; çünkü, benimle muhatap olduğunuz zaman, ben, sizi, tekrar başbakana havale edeceğim. O bakımdan, vakit kaybetmeye gerek yok. Doğrudan eğer, icrayla bir işiniz varsa, Başbakanın muhatabı olmanız gerekiyor; Komisyonun çalışmalarında başarı dileklerini" ilettiğini,

İfade etmiştir.

Sönmez Köksal (MİT Müsteşarı) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

MİT hakkında basında maksatlı haberlerin çıktığını, kurumunun zor durumda bırakılmak istendiğini, Müsteşar hariç tüm personelin gizli olması gerektiğini, hatta bu cinayetin MİT tarafından işlenebileceğine dair ithamların olduğunu, vatandaşın güvencesini kaybetme durumunda çalışma şartlarının zorlaşacağını, MİT Kanununun 4. maddesinde sorumluluklarını sıraladığını, hatta bu maddede "bu görevler dışında görev verilemeyeceğinin" hükme bağlandığını, vukuu muhtemel veya vuku bulacak olayları idareye bildirmek yükümlülüklerinin bulunduğunu, göreve geldiğinden itibaren 2937 sayılı kanun kapsamı dışına çıkmadığını, bu komisyonlarda anlatılanların gizli kalmadığını tecrübe ettiklerini,

24/01/1993 tarihinde meydana gelen Mumcu olayının öncesinde MİT'de bilgi bulunmadığını, bunu net olarak ifade edemediğini, Mumcu gibi öldürülen birçok faili meçhul cinayet bulunduğunu, bunların içinde MİT'in Müsteşar ve Müsteşar Yardımcılığını yapmış generallerin bulunduğunu, Mumcu olayının fevkalade profesyonelce işlenmiş bir olay olduğunu, Mumcu'nun geçmişte kimlerin hedefi olduğuna bakmak gerektiğini, bunları Mumcu'nun kendisinin de söylediğini, bu meyanda organize suç (mafya) örgütleri, aşırı sağ, aşırı sol, radikal dinci kesim, etnik kesim ve dış güçler olabileceğini, bunların hepsinin araştırıldığını, zaten belli bir aşamada olayın, polis ve savcılığa intikal ettiğini ve görevin bu makamlara geçtiğini, olayın büyük boyutta olması, kamplaşmaya ve büyük olaylara sebep olabileceği düşünüldüğünden bu olayla ilgilendiklerini, emniyete gerekli yardım yapılması talimatı verdiğini, olayı dış servislerin yaptığını söyleyip araştırmayı terk etmenin uygun olmayacağını, zira tüm iç örgütleri (sağ-sol-bölgücü) araştırıp eylemi bunların yapmadığını kanıtlamak gerektiğini, olayı dış servislerin yaptığına dair bir kanıt olmadıkça bunu söylemenin uygun olamayacağını, bu eylemi dış servisler yapmışsa bir kısmı taşeron kullanabileceğini, bir kısmında direk eylem yapabileceğini, olay sonuçlanmadığı takdirde tüm olasılıkları açık tutmak gerektiğini, bu tür olaylara görünmeyen katkıları olduğunu, bazen savcıların yazılı bilgi istemlerine cevap yazdıklarını, bazen de üçlü toplantılara iştirak ederek bilgi aktardıklarını, terör tanımı kapsamında olmayan kimsenin telefonunun dinlenmediğini, Mumcu'nun telefonunun bu örgütler çerçevesinde olmaması sebebi ile dinlenmediğini, iç terör kapsamı içinde sağ-sol, bölgücü ve radikal dinci örgütlerinde ulusal bütünlük açısından izlendiğini, bu örgüt takiplerinin dış kaynaklı araştırmalarını da etkilediğini, itirafçıların anlattıklarının hiçbir şekilde MİT'i bağlamadığını, ispatı mümkün olmadığını, bunların isnatdan öteye geçmeyeceğini, bu beyanların kamuya yansıtılmasının hatalı olduğunu, MİT'in Doğanşehir'de ünitesi ve görevlisinin bulunmadığını, itirafçıların ele geçirilmesi durumunda kontraespioner yetkisini kullanıp kime hizmet ettiklerini öğrenmeyi görev saydıklarını, MİT elemanlarının P.V.S.Kanunu yetkisini sadece yabancı parmağı emaresinin bulunduğu takdirde kontraespioner yetkisi kullanılacağı zaman istifade etme durumunda olabileceklerini, çok ağır itham bulunması durumunda bu yetkinin Türk vatandaşlarına karşı kullandıklarını,

Mumcu olayını beş yıl geriye doğru araştırdıklarını yaptığını ancak, bir bulgu elde edemediklerini, Mumcu olayı çok profesyonelce işlendiğinden fileye düşmediğini, düşseydi olayın mutlaka çözülecek duruma geleceğini, itirafçıları elde ettiklerinde iddia ettikleri kişilerle yüzleştirip araştıracıklarını, itirafçılarla hiçbir şekilde irtibatlarının olmadığı ve çalışmadıklarını, ülkelerin gizli ser-

visleri arasında tahminin üstünde ilişki ve yardımlaşma olduğunu, bunun normal olduğunu, uyuşturucu, kırmızı civa, nükleer maddeler hususunda birimler oluşturduklarını, Mumcu'nun başına bu olay yurtdışında gelmediği için dış servisler olasılığının söylenmesinin uygun olmayacağı, Mumcu konusunda Müsteşarlığın bir yazılı raporu bulunmadığını, Şevket Kazan'a gönderilen belgenin sahte olduğunu, bu belgeyi düzenleyenleri bulamamanın ayıbını hissettiklerini,

İfade etmiştir.

Celal Kazdağlı (Gazeteci) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Ayhan Aydın ile ilgili programı Reha Muhtar'la beraber yaptıklarını, tanıdığı tüm basın duyduğunu, kendilerinin de DGM Savcısı ile görüşerek bu tanıdığı istediklerini, Savcı ile yapılan görüşmeden olumlu sonuç alamadıklarını, nihayet Reha Bey'in Savcı ile konuşmaları sonunda polislerce tanığın TV. programına getirildiğini, polislerin çekim esnasında tanığı serbest bıraktıkları ve konuşmalarına müdahale etmediklerini gördüklerini, tanığın TV programına gönüllü geldiğini, komisyona gitme arzusunu söylemediğini, komisyona ise ne zaman müsait olursa o zaman gideceğini kendilerine söylediğini, bu tanığın kendilerine ciddi gelmediğini, konuşmalarında çelişkilerin bulunduğunu, kendilerinden önce Emniyetçe sorgulanıp serbest bırakıldığını, sanıklarla yüzleştirme yapılmış ve ondan sonra kendileri ile tanığın görüşülmesine imkân verildiğini, emniyetçe tanığın görüşlerinin ciddiye alınmama kararı verildikten sonra kendilerine program imkânı verildiğini, tanığın tutarlı olmadığını, ayrıca Reha'nın sert tavırlarının tanığı daha da etkilediğini, adeta sorgular gibi tavrın programın prensibinde olduğunu, tanığın bu haliyle serbest bırakılmaması gerektiğini düşündüklerini, en azından mahkemeye çıkarılması gerektiğini, tanığın Emniyetçe 13 Şubat 1993 tarihinde sanıklarla yüzleştirildiğini, komisyonun her bilgiyi basına sızdırmasının DGM ile sürtüşme meydana getirdiğinden bu tanığın savcılıkça Komisyondan önce programa çıkarılmasını istemiş olabileceği kanaatinde olduğunu, itirafçıların bu tanık gibi ve görgüstünün eksik olmadığını, TV programında tanığın yalancı olarak takdim edilmediğini, itirafçıların Mumcu ile ilgili bölümünü Can Dündar'ın komisyona getirdiğini, itirafçılarla (15) saatlik çekim yaptıklarını ancak, yayınlamadıklarını, Mumcu ile ilgili iddiaların başka şeylerle beslenmeden yayınlanmasının uygun olmayacağını düşündüklerini, kendilerine para verilemeyeceğini de peşinen söylediklerini,

Beyan etmiştir.

22-) Komisyonun 03/04/1997 tarihli oturumunda ifade özetleri sıralanan kişilerin bilgilerine başvurulmuştur:

Daşkın Akyüz (Jandarma Uzman Çavuş) Komisyona sorulu cevaplı konuşmasında;

Murat Demir'i tanıdığını, 1991-1992 yıllarında istihbarat timine gelerek çalışmak istediğini, o zamanın komutanının para karşılığı çalışmasını kabul etmediğini, bu olaydan sonra bir daha görmediğini, bu kişi ile Irak'a gitmediğini, TİM'de araç şoförü olarak çalıştığını, emirsiz hiçbir yere gitmesinin sözkonusu olmadığını, Zaho'nun yolunu bilmediğine yemin edebileceğini, itirafçılarla gittiğinin doğru olmadığını, Kadir Karataş'ın jandarmada işçi olduğunu, kendisinin onunla hiç bir yere gitmesinin mümkün olmadığını, bu kişinin birliğin çay işlerine baktığını, itirafçı olduğunu, kadrolu olarak çalıştığını, onu can güvenliğinden dolayı çalıştırdıklarını, Küzey Irak'a gitmediğini ancak, Hakkâri sorumluluk bölgeleri olduğundan buralara gittiğini, Velit Hüseyin'i tanımadığını, JITEM terimini kullananların bu birimde bulunmadığından yanlış söylediklerini, Murat Demir'in cezasını yatıp çıktığını, itirafçılıktan yararlanmadığını, Van Emniyet İstihbarat'ında çalıştığını bildiğini, Emniyette yardımcı olduğunu duyduğunu, rekabet duygusundan bu şahsın kendi ismini vermiş olacağını, Murat Demir ile 5-6 defa Emniyette görüştüğünü, Emniyetle ortak çalışmalarda gö-

rüştüklarini, bu kişinin insan öldürdüğüne inanmadığını, kendisine para verilmesi durumunda her türlü yalanı söyleyebileceğini, Emniyetle ortak çalışmalarda Murat Demir'in polis aracından dışarı çıkmadığını, sadece yer göstermede yardımcı olduğunu, Şemdinli'ye sadece bir defa gittiğini, Murat Demir'le hiç Şemdinli'ye gitmediğine yemin edebileceğini, Kadir'i hiçbir şekilde gezdirmediklerini, tanımadığı hele Kadir ve Murat gibi şahıslarla asla birlikte seyahat edemeyeceğini, böyle bir yolculuğun mümkün olmadığını ve olamayacağını, itirafçıların para sızdırmak için bu girişimleri yaptıklarını, bunların gazete ve TV'lerden para aldıklarını zannettiğini, 28 Milyar TL aldıklarını duyduğunu, bunların güvenlik makamlarını yıpratmak maksadını güttüklerini düşündüğünü, Murat Demir'in hayalperest ve reklamı seven bir kişiliği olduğunu, kendi timlerinden de para isteyerek iş yapmak istediğini,

Beyan etmiştir.

Abdulkadir Karataş (İtirafçı) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Murat Demir ile 1989-1990 yıllarında itirafçı koğuşunda beraber yattıklarını, Murat'ın itirafçı konumu olduğunu ancak, cezasını tam çektiğini, Diyarbakır Cezaevinde beraber olduklarını, Velit Hüseyin'i tanıdığını, Suriye'den PKK örgütüne katılmaktan hükümlü olduğunu, kendilerinden sonra tahliye olduğunu, Suriye asıllı olduğunu bildiğini, Velit Hüseyin'le sadece cezaevinde beraber olduklarını, tahliye edildiğinde sınırdışı edildiğini Türkiye'de bekletilmediğini, Van'a hiç gelmediğini, Velit Hüseyin'i cezaevinden sonra görmediğini, cezaevinde iken hiç dışarı çıkıp gelmediğini, cezaevinde 3,5 sene yattığını hiç kimsenin dışarı çıkıp tekrar geldiğini görmediğini, cezaevinde arkadaşlarla Müdürlerle toplu fotoğraflarının bulunduğunu, Velit Hüseyin'in yurtdışına çıkarıldığını duyduğunu, Türk vatandaşı olmayanların sınırdışı edildiğini bildiklerini, Murat Demir'in Van'da oturduğunu, ancak Velit Hüseyin'i uydurarak söylediğini, Murat ile Van'da zaman zaman karşılaştıklarını, Murat'ın pasif biri olduğunu kimse ile doğru dürüst konuşmadığını, kendisinin pasif biri olduğunu ve bir tavuk bile kesemeyeceğini bildiğini, söylediklerini kafadan uydurduğunu, para ve menfaat sızdırmak istediği için birçok yalan söylediğini, Velit Hüseyin'i Suriye'li olarak bildiğini, patlayıcılarla ilgisini duymadığını, devlete bazı tiyolar verdiği için itirafçılar koğuşuna alındığını bildiğini, Uzman Çavuşun Kuzey Irak'a gitmesinin mümkün olmadığını, Mumcu cinayeti ile ilgili Murat Demir'in söylediklerinin uydurma olduğunu, Velit Hüseyin'in cezaevinden çıkışını bilmediğini, Murat'ın ve Velit Hüseyin'in cezaevinden kendinden sonra çıktığını, Velit Hüseyin'i evine götürmediğini, Murat Demir'in jandarma timiyle ilgisinin olmadığını, kendisinde sadece jandarmada çay yapma görevi olduğunu, Murat Demir'in yüzüze gelse yalan dediğini kendisine söyleyebileceğini,

Beyan etmiştir.

Ahmet Sabuncu (Çalışma Bakanlığı Uzmanı) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Uğur Bey öldürülmeden iki defa görüştüklarini, ona görüntülerini anlatmak istediğini, yurtdışında konsolosluk ve büyükelçiliklere yapılan sabotajlarda Mumcu olayının bağlantısı olduğunu, Mumcu'yu ASALA'nın öldürdüğünü düşündüğünü, Yunanistan'ın Ermenileri, Ermenilerin ise Kürtleri kullandığını ve eylem yaptıklarını, bunların Mumcu'nun kitabında olduğunu, ASALA faaliyetlerine ara verdiğinden Mumcu olayını üstlenmediğini, Mumcu'yu laik mürteçilerin öldürdüğünü tahmin ettiğini, Mumcu'yu öldürenlerin bir taşla iki kuş vurduğunu, Mumcu'yu zinhar İslami kesimin öldürmediğini,

Beyan etmiştir.

İsmet Sezgin (Eski İçişleri Bakanı) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu'nun ölümünü Aydın'da öğrendiğini, olayı müteakip Ankara'ya geldiğini, kendisinden öncece Başbakan yardımcısının olay yerine geldiğini ve gerekli talimatları verdiklerini, olayı bil-

diğiniz gibi bazı örgütlerin üstlendiğini, benzer suikast olayları ile mukayese ve araştırmalarını yaptıklarını, laboratuvar sonucu raporda Marvik olayı, Mısır elçilik görevlisine yapılan eylemlere Mumcu'nun cinayetinin benzediğini, olayın profesyonelce işlenmiş olması Türk polisini doğrusu çok oyalamış, hem de şaşırttığını düşündüğünü, yerli eylem örgütlerinin tarzı olmadığından olayın çözülemediğini, İslami Hareket ve İrfan Çağırıcı'nın üzerinde durduklarını ancak, sonuç alamadıklarını, ihbarcılarının bir kısmı maceraperest, bir kısmının manyak olduğunu, bir kısmının ise para sızdırmak maksadı ile ortaya çıktıklarını, bu nedenle bunlardan olumlu yararlanamadıklarını, Emniyetin bu kabil cinayetlere karşı eğitimsiz olduğunu, polis istihbaratının bu konuda aciz kalmasının olayın dış kaynaklı olabileceğini akla getirdiğini, bu olayın bir şekilde birgün çözüleceğine inandığını, Polis Laboratuvar Başkanının halkı bilgilendirmesi için TV. programı yapmasını Genel Müdürdan istemiş olabileceğini ancak net hatırlamadığını,

Mumcu konusunu araştıran ekibin 8 gün evine dahi gitmeden çalıştığını, bunu haysiyet meselesi yaptıklarını, bu konuda özel ekip kurulmasına gerek olmadığını zaten bunun ekibinin ayrı olduğunu, buna göre görev taksimi bulunduğunu, Mumcu'nun korunup korunmadığını Vali ve Emniyet Müdürüne sorduğunu, ancak koruma talebinin bulunmadığının bildirildiğini, devletin korumak zorunda bulunduğu kişiler dışındakilerin korunmasının müracaata bağlı olduğunu, tehdit ve ihbarların çoğunun üzerine gidildiğini ancak, aslının çıkmadığını, bu soruşturmada Emniyetin görevinde belli bir yerde kalabildiğini, zira yetkinin DGM Savcısına ait olduğunu,

İstihbarat birimleri arasında bir kıskanma, yarış olduğunu, her Bakanın inemeyeceği detaya kadar inerek bu olayı araştırdıklarını, her ne olursa olsun bu konuda bir savsaklama düşünmediklerini, DGM'nin bu konudaki çalışmalarını ise değerlendirmeye mezun olmadığını, bu tarzın daha çok Filistin Örgütü, Hamas ve Ortadoğu ülkelerine benzediğini, bu tür olayların tekniği yüksek ancak, riskinin az olduğunu, bu dönemde ASALA'nın faal olmadığını sadece PKK'ya yardım yaptığını bildiklerini, uyuşturucu mafyasının bu eylemi taşeronla yaptığını tahmin etmediğini,

Beyan etmiştir.

23-) Komisyonun 08/04/1997 tarihli oturumunda ifade özetleri sıralanan kişilerin bilgilerine başvurulmuştur:

Nurzan Amuran (Gazeteci) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

1992 yılında Hasan Mezarıcı ile yaptığı bir TV programına cevap almak üzere Uğur Mumcu ve birçok kişi ile görüşme yaptığını, Mumcu ile yaptığı görüşmede genel olarak Suudi Arabistan kaynaklı Rabıdatül-İslam'ın yaptığı yardımları değerlendirdiklerini, Mezarıcı ile yapılan ve yayınlanmayan programı Mumcu ile telafi ettiklerini, Mumcu ile yapılan programın yayını ve sonrası çok tehditler aldığını, konuyu Mumcu ile görüştüğünü, tehditlerin "kendisine de geldiğini, bunları okumadan yırtıp atmasını" istediğini, kendisinin de buna uyduğunu, "Albaraka Türk'ün" kendilerine sataşma gerekçesi ile yazılı cevap okunmasını istediğini, bunu kabul etmeyince TRT'yi mahkemeye vereceklerini söylediklerini, 22 Ocak 1993 tarihinde dava açtıklarını, bunu 23 Ocak günü Mumcu'ya bildirdiğini, Mumcu'nun ise "bunu gelerek cevaplandıracağını" söylediğini, Uğur Mumcu'ya da açılan davanın Mumcu'nun ölümünden sonra devam etmediğini, Mumcu'nun ölümünden sonra mektupları attığına pişman olduğunu, bu olaydan sonra gelen mektupları emniyete verdiğini, dönemin İçişleri Bakanı İsmet Sezgin ile görüştüğünü,

Ayrıca, Mumcu'nun son zamanlardaki önemli araştırmasının PKK üzerinde olduğunu, Abdullah Öcalan'ın MİT ile bağlantısının Baki Tuğ tarafından belgesinin Mumcu'ya verileceğini Mumcu'nun kendisine söylediğini, Apo'nun CIA tarafından desteklenen uyuşturucu ve silah kaçakçılarınca desteklendiğini, bunu artık açıklamak gerektiğini Mumcu'nun kendisine telefonla söylediğini, ölümü tarihinden 1 veya 2 gün sonra buluşup kürt sorunu, kürtlerin kandırılması hususlarında

bir program hazırlığı yapacaklarını konuştuğunu, terör olaylarını ve örgütlerini sağ, sol, bölücü ayırmaksızın Mumcu'nun eleştirdiğini ve bunları hedef aldığını bildiğini, Mumcu'nun kendisine "PKK'nın ve işbirlikçilerinin ipliğini pazara çıkaracağını" söylediğini, Mumcu'nun PKK'yı ABD'nin desteklediğini ifade ettiğini, Mumcu'nun düşüncelerini daima belge ile desteklediğini, belgeleride çok irdeleyerek değerlendirdiğini bildiğini, Mumcu'nun Radikal İslami gruplarla PKK'nın aynı yerden beslendiğini kendisine anlattığını, Mezarçı'nın programının TRT'de yayınlanmadığı ancak, HBB'de yayınlandığı, hatta Mumcu'nun kendisine "merak etme ben soruları orada soracağım" dediğini, Mumcu'nun TRT'de ayrıca, Reha Muhtar'ın Mehmet Altan ile birlikte sunduğu 2. Cumhuriyetçiler programına çıktığını bildiğini,

Mumcu cinayeti ile ilgili Emniyete bilgi verdiğini, bunu müteakip kendisine koruma verildiğini, Mumcu'nun ölümünden sonra tehdit mektuplarının kesildiğini, Mumcu'nun PKK ve diğer terör örgütleri ile ilgili bilgileri devletin istenen her kuruluşuna verdiğini, bu nedenle sol çevrelerce eleştirildiğini, hatta Genelkurmay ile de bilgi alışverişinde bulunduğunu, kimsenin veya herhangi bir grubun egemenliğinde gözükmemek gerektiğini kendisine anlattığını, bu nedenle objektif kalmak istediğini,

Beyan etmiştir.

Şevket Kazan (Adalet Bakanı) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu cinayetinin faili meçhul kalan tek cinayet olmadığını, bu tür cinayetlerde gazetecilerin ağırlıklı olduğunu, 9 Şubat 1993 tarihinde meclis görüşmesinde önemli hususları açıkladığını, bu konuşmanın incelenmesinde önemli faydalar olduğunu, Faili Meçhul Cinayetler Komisyonundan sonra kendilerine faks ile bir belge geldiğini, bunu DGM'ye verdiklerini, bu belgede cinayetin Mossad tarafından işlendiğini, bu belgedeki imzanın MİT Müsteşarına ait olup olmadığını test ettiklerini, bunun doğru çıktığını, ancak metnin düzmece olduğunun açıklandığını, bu belgedeki isimlerin gerçek olduğunun bilindiğine göre araştırılmasının uygun olacağını düşündüğünü, 1978 yılında aynı şekilde Hayta Limanından Taşucu'na gelen bazı ajanların Ecevit ve H. Fehmi Güneş zamanında yakalandığının bilindiğini, bu ajanların tutuklandığını, bilahare bu ajanların İsrail gizli servisi elemanı olduğunun bir kısım çevrelerce doğrulandığını, ancak her nasılsa bu kişilerin ABD'ye gönderilmesinin sağlandığını, bu olayın bilinmesi, belgede adı yazılı Naim Barler isminin doğru olmasının bu belgenin araştırılmasını gerektirdiğini,

Mumcu'nun ölüm yıldönümünde Meclis'te yaptığı konuşmada bir elçilik mensubunun Mumcu'nun katilini bildiğine dair beyanının bulunduğu belgeyi okuduğunu ve fotokopisini yırttığını, ancak, bu belgenin aslının DGM Savcılık dosyasında bulunduğunu, Mumcu'nun ölmeden kısa bir süre önce MOSSAD ile ilgili yazılar yazdığını bunun akabinde öldürüldüğünü, bu hususun profesyonel bir örgüt olan MİT tarafından araştırılması gerektiğini düşündüğünü, elçilik görevlisinin beyanı ile ilgili belgeyi komisyona sunabileceğini, MİT'in soruşturma yapmadığını sadece haber ürettiğini ve bunun ötesine geçmediğini, ancak Sabancı olayının failini takip ederek yakaladığını, o halde Mumcu olayını da takip etmesi gerektiğine inandığını, kendilerine gelen MİT Müsteşarının imzasını taşıyan yazının ekinde herhangi bir belge bulunmadığını, bu belgede ismi geçen Naim Barler'in İsrail gizli servisinde bulunup bakan olduğunu belirlediklerini, komisyonun bakanlığından Murat İpek, Murat Demir ile Velit Hüseyin hakkındaki istediği bilgileri göndereceğini, DGM savcılarının elinde bulunan dosyaların incelenecek belgelerinde de gerekli kolaylığı sağlayacaklarını, Türkiye'deki İstihbarat Servislerinin haberleşme koordinasyonunun bulunmadığı kanaatinde olduğunu, bu olayla ilgili Cumhurbaşkanının tarafsızlığı nedeni ile işe karışmama sözlerinin uygun olmadığını, siyasi olmayan bu hususta her şekilde yürütme ile ilgili müdahale ve talimat verilebileceğini düşündüğünü,

Beyan etmiştir.

24-) Komisyonun 09/04/1997 tarihli oturumunda ifade özétleri sıralanan kişilerin bilgilerine başvurulmuştur:

Mehmet Ağar (Eski İçişleri Bakanı) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Uğur Mumcu olayının olduğu tarihte Erzurum Valisi olduğunu, konu ile fazla ilgisinin bulunmadığını, İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı iken PKK uyuşturucu bağı konusunda bazı görüşmeleri Mumcu ile yaptığını, bunların Ankara Emniyet Müdürlüğü görevi esnasında doğrulandığını gördüğünü, bu konularda ciddi araştırmaları olduğu için alınan bazı istihbari bilgiler çerçevesinde kendisini koruduğunu, islami hareketin Mumcu olayı bağlantısında sonuç vermemesi kendisinden önce belirlendiğini, Güldal Hanımın söylediği hususu hatırlamadığını, İstanbul'daki tutanak tahrifatı hususunun yeniden incelenmesini istediğini ancak, bunun mümkün olmadığını kendisine bildirdiklerini, bu imkansızlığın sebebinin ise sadece DGM Savcısının bu konuyu soruşturup sonuçlandırmasından kaynaklandığını, bu soruşturmayı yapan savcının düzgün vatansever biri olduğunu bildiğini, bu savcının gayri kanuni iş yapacağına inanmadığını, Güldal Hanıma "bir tuğla çekilirse sistem yıkılır" gibi sözler söylediğini hatırlamadığını, böyle sistemi yıkacak bir sebep olduğunu sanmadığını, Türkiye'de kim görevde bulunursa bulunsun Mumcu'nun cinayetinin ortaya çıkarılmasının borcu olacağını düşündüğünü, bugün de aynı sıcaklıkta bu olayın takip edildiğini düşündüğünü,

Bu tür olaylarda yorum yapılmaması kanaatinde olduğunu, bu yorumların devamlı kafaları karıştırdığını, Türkiye'de herkesin yorum yapmasının, dedektif gibi bazı olaylara müdahale etmesinin adli bir olayın zorlaşmasına sebep olduğunu, ayrıca, bazı yorumların olayı ideolojik çekişme sebebi haline getirdiğini, olay ile ilgili polis laboratuari raporlarının bulunduğunu, kendisinin detayı bilmediğini, Mumcu'nun araştırdığı, yazdığı konularla ilgili gruplarında üzerine gidildiğini ve soruşturulduğunu, halende bu konularda incelemelerin devam ettiğini düşündüğünü,

Mumcu'nun koruma talebinin bulunmadığını, bu tür isteklerden de hoşlanmadığını, kendilerinin isteği dışında Mumcu'yu bir müddet koruduklarını, PKK ile ilgili çalışmalarından yararlandıkları için Mumcu'yu istemesede koruduklarını, koruma ile ilgili kararının daha çok Mumcu ve eşi ile olan özel arkadaşlıklarından kaynaklandığını, Güldal Hanıma söylediği gibi bir konuşma yaptığını hatırlamadığını, cinayetin aydınlatılması çalışmalarında hiçbir şekilde siyasi veya ideolojik tavır olamayacağını, bunu düşünmek dahi istemediğini, daima tarafsız güvenlik araştırması yaptırdığını, Mumcu ailesinin savcının bu olayı kapatma temayülü kanaati olduğunu söylediklerini, kendisinde onlara bunun mümkün olmadığını söylediğini hatırladığını, gözaltına alınanların anında savcıya bildirilmiş olduğunu ancak, süre kazanmak veya tutanağını sonradan düzenlemiş olabileceğini, devletin Uğur Mumcu ile hiçbir sorunu olmadığı, resmi devlet ideolojisi ile Mumcu'nun görüşü arasında da bir fark olmadığını, bu nedenle olayı devlete yönlendirmenin büyük hata olacağını, Mumcu'nun öldürülüş şeklinin açıkca terör eylemi olduğundan DGM Savcılığınca soruşturulmasının doğru olduğunu,

Olay sonrası DGM, MİT ve Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün çok yüksek düzeyde ortak olarak yoğun bir işbirliği ile çalışıp olayı araştırdıklarını bildiğini, Mumcu'nun oturduğu apartman kapıcısının ifadesinin (15) gün sonra alınmasının yanlış olduğunu, ancak, olaya o kadar müdahale olmuştur ki görevliler bir ara şaşkına döndüklerini müşahade ettiklerini, itirafçıların Mumcu cinayeti ile ilgili ne söylediklerini bilmediğini, ancak bu itirafçıların devletin onları koruması, kollaması sebebi ile öğrendikleri ve bildiklerini menfaatlerine kullanma temayüllerinin olduğunu bildiğini, bu itirafçıların belli yerlerden yönlendirildiklerini, söylediklerinde gerçek olmakla birlikte oldukça abartılı konuştuklarını, bu bilgilerin ön elemeden geçmesi gerektiğini, itirafçıların eylem elemanı olarak kullanılmasının imkanı olmadığını ancak, bilgi alınabileceğini bildiğini, bu kişilere can gü-

venliği için silah verildiğini ancak, hiçbir şekilde operasyonlara iştiraklerinin mümkün olmadığını, sadece yer gösterme, bilgi almada kullanıldıklarını,

Plastik patlayıcıların silahlı kuvvetlerden çalınmış olma ihtimalinin DGM Savcılığınca araştırılmış olması gerektiğini, olay tarihinde Mumcu'nun konuştuğu telefon numaralarının geriye dönük 2-3 ay araştırılmasının yapılmış olması gerektiğini, yapılmamış ise bunun bir eksiklik olduğunu,

Çakıcı gibi şahısların C4 patlayıcı kullanacak profesyonellikte elemanlarının olmadığını, ifade etmiştir.

Seyfi Oktay (Eski Adalet Bakanı) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Olayı Nusret Demiral Başkanlığında üç savcının yürüttüğünü, olayın tam anlamı ile aydınlanamamasında sistemin hatalarının bulunduğunu, savcıların emniyet güçlerine göre hem yasal hem de lojistik yönden zayıf kaldığını, polislin mevcut yapısı ile ideolojik yönden farklı oluşum içinde olması sebebi ile fazla birşey beklenemeyeceğini düşündüğünü, "adli kolluk" kanunu çıkarılması gerektiğini, savcı Ülkü Coşkun hakkındaki Mumcu ailesinin yakınmalarını Adalet Bakanlığının Millî Savunma Bakanlığına yazdığını, iddiaların genel yakınma olduğunu, somut bir yakınma olmadığından ilgili askeri savcının soruşturulmasının uygun bulunmadığını bildiğini, bunu müteakip Güldal Mumcu'nun somut yakınmalarını yazmasından sonra soruşturma izninin verildiğini, Adalet Bakanlığı müfettişlerinin soruşturmayı yapıp Millî Savunma Bakanlığına gönderdiklerini, bu Bakanlığın ceza verilmesini uygun görmediğini, bunun üzerine Askeri İdare Mahkemesine başvurulduğunu ancak, davanın orada devam ettiğini bildiğini, Nusret Demiral ile ilgili ise teftiş heyetince yapılan incelemelerden, ayrıca süre bitiminde tayin olması için hazırlanan kararnameden sonuç çıkaramadıklarını,

Tutanak tahrifatı ile ilgili İstanbul DGM'nin hazırladığı fezlekenin İstanbul Cumhuriyet Savcılığına gönderildiğini, ayrıca Ankara DGM Savcısınada aynı konuyu kamuoyuna yansıdığı için gidip soruşturduğunu, aynı hususları tespit ettiğini ve geniş bir rapor hazırladığını, bu sonuçların İstanbul DGM Savcılığı incelemesi ile çakışması işlemin sonucunda Mumcu olayına müsbet etki yapmamasının resmi gelişmeyi ve gayretleri kuşku hale getirmemesi gerektiğini ortaya koyduğunu, katillerin yakalandığı, elde olduğu hususundaki gazetelere yansıyan hususların tahkikatın gizliliğini etkilediğini, Mumcu olayına DGM Savcısının el koymasının yasal olduğunu düşündüğünü, bombanın konuluş biçimi, türü ve benzeri emarelerin bu suikasti eğitilmiş militanların yaptığını, ancak adı bilinmeyen örgüt veya devletlerin ancak yoğun olarak İslami Örgütlerin bu eylemi yaptığının yorum olarak söylenebileceğini, biraz da Mumcu'nun kimleri daha çok rahatsız ettiğine bakıp soruşturmayı o yönde yoğunlaştırmak gerektiğini düşündüğünü,

Beyan etmiştir.

Mehmet Açıktan (Gazeteci) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Mumcu ile uzun yıllar beraber çalıştıklarını, ölümünden önce Perşembe günü İstanbul'da Cumhuriyet Gazetesinin krizinin nasıl çözüleceği ile ilgili toplantıda beraber olduklarını, Ankara'ya döndüklerini ve Pazar günü suikastin olduğunu, en son Cumartesi görüştiklerini, Pazar günü akşamı görüşebileceklerini kendisine söylediğini, bir profesörün hastane ziyaretine gideceğini kendisinin oraya çiçek göndermesini söylediğini, bilahere bu ziyerete giderken patlamanın olduğunu, önceki konuşmalarında ufak tefek tehditler aldığını espri ile kendilerine anlattığını, aracını pek kullanmadığını, ancak o gün kullanmak istemesinin bu sonucu oluşturduğunu, kısa sürede olay yerine geldiğini, Güldal Hanımı gördüğünü, o esnada Özgür'ü konserden gidip aldığını, olay yerinin telaşı içinde polislerin birinin Mumcu'yu "teşhis tanığı olarak belirlemesi" gerektiğini söy-

lediklerini, kendisinin gidebileceğini söylediğini, morga gittiklerini, Ülkü Coşkun ve bir bayan doktorun huzurunda Mumcu'nun teşhis edilmesini istediklerini, ancak kapıdan bakabildiğini, Mumcu'nun masa üzerine otopsi için konduğunu gördüğünü, otopsiyi bir üst katta beklediğini, otopsi raporunun ve üzerinden çıkan eşyaların teslimini istediklerini, ancak Güldal Hanımın bunları almamayı ikazı sebebi ile almadığını, onları Mumcu'nun evine teslim ettiklerini, raporda teşhis tanığı olarak imzasını aldıklarını, bu olaydan sonra gazetede idareci olarak çalışmasına rağmen önemli bir ipucu gelmediğini, olayı sahiplenme hususunda ihbar hatırlamadığını, kendisinden sonra gazetenin avukatı Fikret İkiz'in zaman zaman morga gidip cenazeyi kontrol ettiğini, otopsi sürecinde bulunmadığını, otopsi yapılırken kendisinin de bulunmadığını,

Olay yerinin süpürüldüğünü ve temizlendiğini, oysa çevreden buna tepkilerin geldiğini de bildiğini, Mumcu'nun ölmeden önce Kürt Dosyası üzerinde çalıştığını, heyecanlandığında bulduğu belgeleri kendilerine zaman zaman söylediğini, Güldal Hanımın Mumcu'nun çalışma bürosunu kilitlediğini ve kimseye, polise ve diğer görevlilere göstermediğini bildiğini,

Beyan etmiştir.

25-) Komisyonun 10/04/1997 tarihli oturumunda özetleri sıralanan kişilerin bilgilerine başvurulmuştur:

Ahmet Soylu (Eski Ankara Savcısı) Komisyonunda yaptığı sorulu cevaplı konuşmasında;

Olay günü I. Bölge Nöbetçi Savcısı olduğunu, olayı TRT'den öğrenir öğrenmez mahalline gittiğini, olay yerine ulaştıklarında olay yerinin oldukça kalabalık olduğunu, Nusret Demiral'ın Ankara Emniyet Müdürlüğü ile birlikte olayın işlemlerine başlamış olduklarını gördüğünü, olayı soruşturmaya geldiklerini söylediklerinde Nusret Demiral'ın "olay bizi ilgilendiriyor soruşturmayı başlattık" dediğini, bu nedenle kendilerinin çekildiğini, olay anında meslektaşlar arasında itilafın soruşturmayı etkileyeceğinden ve cinayeti bir örgütün üstlendiği söylendiğinden çekilmeyi uygun bulduklarını, bu nedenle bir tutanak düzenleyip olay mahallinden çekildiklerini, bu tür olayların genelde siyasi mahiyette olması sebebi ile DGM kapsamında olduğunu düşündüğünü, durumu o zamanın il başsavcısına bildirdiklerini, olumlu bir talimat gelmeyince bu soruşturmayı girmediklerini, dışardan duygusal ya da sapırtıcı görüşlerin Mumcu suikastinin tahkikatını yanlış yöne götüreceğini düşündüğünden bu konuda görüş bildirmesinin uygun olmadığını, olay yerine geldiklerinde gördüklerini tutanağa geçirdiklerini, diğer savcıların ne şekilde tutanak yaptıklarının kendilerini ilgilendirmediklerini,

Araç ve Mumcu'nun cesedinin paramparça olduğunu gördüklerini, olay yerine gittiklerinde DGM Savcılarının orada bulunmaması söz konusu olsaydı kendilerinin soruşturmayı başlatacaklarını, DGM orada olduğu için ayrıldıklarını, yaptıklarının kanuni olarak böyle olduğunu, olayın siyasi görüntüde olması sebebi ile yaptıklarının yasal olduğunu,

Beyan etmiştir.

Nuh Mete Yüksel (DGM Savcısı) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Olay günü Nusret Demiral ile birlikte olay mahalline gittiklerini, olaydan sonra bazı ajanslara telefonla olayı İBDA-C, İslami Kurtuluş Örgütü, İslami İntikam Örgütü, PKK'nın üstlendiklerini, olayın oluş şeklinin terör olayı olduğunu gösterdiğini, bu nedenle DGM olarak olaya el koyduklarını, olay günü terör uzmanları, bomba uzmanlarının olay yerini incelediklerini, kendisinin bundan sonraki safahatında bulunmadığını, bu nedenle bundan sonraki safahattan bilgisi olmadığını, Ankara Cumhuriyet savcısınada olay günü orada bulunduğunu, ancak olayın terör olayı niteliğinde olduğunu söylemeleri üzerine diğer savcının olay yerini terk ettiğini,

Olay mahallinden insanları uzaklaştırdıklarını, sadece PKK'nın Avrupa'da yayımlanan bir dergisinde olayı üstlenmediğini yazdığını, diğer örgütlerin bunu yalanlamadıklarını, tutanak tahrifatını Ankara DGM Savcısının İstanbul'a gidip incelemesinin normal olduğunu, diğer türlü olayın hem uzun sürebileceğini hem de savcının olayı bizzat görüp incelemesinin tereddütleri ortadan kaldıracığını düşündüğünü, Mumcu'nun kafasında parçalanma olmadığını, sadece kol ve bacaklarında parçalanma olduğunu, telefon konuşmaları ile ilgili bir çalışmanın mutlaka yapılmış olduğunu sandığını ancak kesin bilgisi olmadığını

Beyan etmiştir.

Bekir Aksoy (Devlet Bakanı) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Cinayetin işlendiği tarihlerde Adana Valisi olduğunu, Temmuz 1993 tarihinde Müsteşar olduğunu, Müsteşar olarak Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili bazı yazıları imzalamış olabileceğini, bunun dışında bir bilgisinin bulunmadığını, ancak belli periyotlarda bu konuda kamuoyuna bilgi sunmak için gelişmeleri izlediklerini, tüm görevlilere bu konuda gerekli talimatları verdiklerini ve bir an önce olayı aydınlatmalarını istediklerini,

Beyan etmiştir.

26-) Komisyonun 24.4.1997 tarihli oturumunda özetleri sıralanan kişilerin bilgilerine başvurulmuştur:

Abdullah ÇETİN (Paralı Asker) komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

1984 yılında Fransız lejyonuna katıldığını, 1989 yılına kadar Fransa'da kaldığını, 1989 yılından sonra Güneydoğu ve Azerbaycan'da paralı askerlik yaptığını, Güneydoğu'da Cem Ersever'in emrinde çalıştıklarını, "A" timi olarak görev yaptıklarını, 1993 yılında Azerbaycan'da Abdullah Çatlıya bağlı olarak çalıştıklarını, PKK itirafçıları Murat Demir ve Murat İpek ile fazla ilişkilerinin olmadığını, onlarla ortak çalışmadıklarını, Mumcu konusunda söylediklerinin nitelik yönünden araştırılması gerektiğini,

Mumcu cinayetini işleyenlerle direk irtibatı olmadığını, tanımadığını, patlayıcının vites kolu-na bağlı olarak çalışmadığını bildiğini, bunu bütün antiterör uzmanlarının da bildiğini, araca binildiğinde kontak anahtarları takılmadan vites ve el fireni gibi kısımlarının çalıştırılmadığını, ayrıca bu tür araç bölümlerine bağlı patlayıcıların yerleştirilmesinin çok zor ve uzun süreli olduğunu, aracın altına yatıp bomba yerleştirme eyleminin zor ve uzun süreli olması sebebi ile artık kullanılmadığını, uzaktan kumanda ile patlamanın olmadığını bununda riskli olduğunu, bu tür patlatma için failin olay yerine yakın olması gerektiğini bununda zor olduğunu, bu patlamada cıvalı fünye kullanıldığına emin olduğunu, Jefi Kamhi suikastını planlayan kişileri Azerbaycan'da eğittiklerini, onlara silahlı saldırı eğitimi verdiklerini, C4 patlayıcı eğitimini vermediklerini, Mumcu olayını işleyenleri tanımadığını, kendisinin C4 plastik patlayıcının fünye uzmanı olduğunu, patlayıcının fünyesinin hazırlanmasının uzmanlık gerektiğini, C4 eğitimi verirken aracın altında çalışmak gerektiğini, çünkü her aracın alt yapısının değişik olduğunu, patlayıcının monte edileceği yerin en kısa sürede bağlanacak şekilde eğitiminin görülmesi gerektiğini, fünye ve bombanın aracın altına misina yada kablo ile bağlanabileceğini, Mumcunun otopsi raporu olmadığını, Mumcu'nun vücudunda sağ ayak ve sağ kolda tahrifatın daha çok olduğunu, Abdullah ÇATLI'nın emri ile fünye hazırlamadığını, bulunduğu kampta hangi görüşten olursa olsun sağ-sol, radikal, bölücü aynı eğitimi verdiklerini, ancak sadece kampın komutasının Çatlı tarafından yürütüldüğünü, C4 bir kaba konması gerektiğini, C4 ün aliminyum folye içinde olduğunu, fünye plastik olduğu için plastik patlayıcıya istendiği gibi yerleştirilebileceğini, cıvalı fünyede Ağırlık değişikçe iletken civanın ağırlığın basıldığı istikamete alındığını ve elektrik devresini tamamladığını, yani maktül araca bi-

nerken sağ ayağını basdığında amortisörler kayıp aracın dengesi sağa kaydığında civanında sağa akıp elektrik devresini tamamlaması sonucunda patlamanın gerçekleştiğini, bu nedenle maktülün sağ kol ve sağ bacağı tarafının daha çok parçalandığını, Mumcu'nun aracı açıp araca ayağını bastığından emin olduğunu, kapı açılmadan patlamanın olması ihtimalinde cesedin yukarı değil geriye itilmesi gerektiğini, çünkü C4 plastik patlayıcıların basınç ile çalıştığını, patlama alttan olduğu için aracın her tarafına aynı basınç ve tahrifatı yapacağını, civalı fünyenin iz bırakmayacağını, fünyenin küçük bir plastik muhafazada hazırlanıp monte edildiğini, elektrik pil ateşleyici olarak kullanıldığını, C4'ün basınçla tahrip ettiğini bu nedenle patlama sonrası pil vesaire kalıp kalması sorusunu bilemediğini, diğer patlamalarda da fünyenin elektrik sistemin parçalarının bulunup bulunmamasının izah etmek zorunda olmadığını, sade vatandaşların civalı fünyeyi bilme olasılığının bulunmadığını, civanın sadece belli servislerce kullanılabileceğini, bu metodu ancak çok sınırlı örgüt ve servislerin kullanabileceğini, MİT'in bu tür fünyeden haberinin olmamasının imkansız olduğunu, bunun Fransa'da Antiterör eğitiminde Fransız İstihbaratınca öğretildiğini, bu tür bomba fünyelerinin MOSSAD, CIA ve KGB tarafından bilindiğini ve bu servislerce yapılandırıldığını, civalı fünyenin yeni olduğunu, antiterör eğitiminde polis, asker ve MİT de civalı fünye eğitimi yaptırıldığını, civalı fünyenin çok kesin ve risksiz sonuç verdiğini, uzaktan kumanda gibi metotları her örgütün kullanabileceğini, civalı fünyeyi yapan uzmanın kendi inisiyatifini kullandığını, civalı fünye için çok iyi istihbarat yapılması gerektiğinin, bu tür fünyelerin aracın altında ancak 16 saat kalabileceğini, bu süreden sonra fünyenin çalışmadığını,

Mumcu'nun evinin bulunduğu sokaktaki polis noktalarına 20-08 saatlerindeki nöbetçilere ve araçla ziyarete gelen araçların tesbiti gerektiğini, bu noktaları imza ile denetleyen amirlerin tespit edilmesi gerektiğini, bu konunun iyi irdelenmesi gerektiğini, bunu birşey bildiğinden söylediğini, herşeyi açıklamanın zor olduğunu, bazı şeyleri kişinin kendine saklaması gerektiğini, yakın zamana kadar Mumcu'nun aracı içinde öldüğünün iddiası bulunduğunu, oysa artık diğer ihtimallerinde MİT tarafından kabul edilir hale geldiğini, Mumcu olayının çözülebilmesi için Alman Hansen Grillmayer denilen kaçakçının sorgulanması gerektiğini, civalı fünyelerde ateşleyici pillerin devresini aracın sağa veya sola yatması ile akan iletken civanın devreyi tamamladığını ve patlamanın olduğunu, burada sadece şoför mahaline göre ayarlama yapıldığını ve şoförün yerine oturmasını müteakip aracın o yöne yatması sonucunda fünyenin ateşlemeyi tamamladığını,

Hansen Grillmayer'in yanında bulunan Kanadalı Erich'in beraber Azerbaycan'dan uluşturucu aldıklarını ve batıya göttördüklerini, Ahbazlardan uyuşturucu aldıklarını buna karşılık onlara silah sattıklarını, bu iki şahsın kamplarına geldiğini ve iki fünye yaptırdıklarını, bunu yapıp verdiklerini, nereye gittiğini hiçbir şekilde sormadıklarını, Türkiye'de de C4 patlayıcı fünye uzmanlarının bir elin parmağı kadar olduğunu, buna polis ve askerinde dahil olduğunu, bunun uzmanlık isteyen kısmının fünyesinin olduğunu, fünyenin C4 plastik patlayıcıya monte edilmesinin ise devreyi tamamlayan uclara yerleştirilen yalıtıcılarla olabileceğini, yerleştirdikten sonra yalıtıcıların çıkarıldığını, fünyenin yapılmasının bir saati geçmeyeceğini, bunu araca yerleştirenin uzman olması gerektiğini, bu işleminde uzun sürmemesi gerektiğini, bombanın bağlanması gerektiğini, miktatsızla kış şartlarında patlayıcı yerleştirmenin zor olduğunu, bu fünye ve Mumcu olayını düşünenlerin iz bırakmamayı planladıklarını, örgütlerin ise imza, bildiri bıraktıklarını, olayın nasıl olduğunu ima ettiğini, hazırladığı fünyenin nereye gideceğini bilmediğini, ayrıca birde ısıya duyarlı fünye yaptıklarını, Erich ile Grillmayer'ın üst düzeyde kabul gördüklerini, fünyeyi gönderdiklerinde Azerbaycanda bulduklarını, Grillmayer'in Mumcunun ölüm haberlerine sevinir gibi bir halde olduğunu gözlemlediğini, Almanca bildiği için Grillmayer'e "neden Mumcu'nun ölümüne sevindiğini" sorduğunu, "eskiden kendisi ile aralarında özel problemlerinin olduğunu" söylediğini, Grillmayerin o

tarihde Uğur Mumcu'nun ölümüne neden sevindiğini anlayamadıklarını, bir müddet sonra Grillmayer tarafından para yönünden ödüllendirildiğini, bu şahsın sorunların Mumcu ile ne olduğunu bilmediğini ancak Grillmayer'in Uğur Mumcu'nun ölümünden sevindiğini müşahade ettiğini, C4 patlayıcıyı o tarihlerde sık bulamadıklarını, sadece Grillmayer'in kampa gelişinde C4 temin edebildiklerini, bu maddeyi gizli servislerin çok iyi izlediklerini, Avrupa'da sadece Çekoslovak malı C4 patlayıcı kullanıldığını, kendi fünyesinin başka yerde kullanılmadığını, o sıralarda Çankaya'da Prof. Yuda Yurim'e de C4 patlayıcı kullanıldığı ancak fünyesinin başka türlü olduğunu bildiğini, Grillmayer'in işi Erich'e devretmek üzere olduğunu bildiğini, civanın patlama sonrası bulunmasının imkanı çok zayıf olduğunu, olay yerindeki 20-08 nöbetçisi ve bu nöbetçiye uğrayanların iyi araştırılması gerektiğini, kendinin Murat İpek ve Murat Demir gibi vatana ihanet edemeyeceğini, kendinin yaptığı fünyenin başka bir olayda kullanılmadığından emin olduğunu, Mumcu'nun faillerinin 10 yıl sonra dahi bulunamayacağını, bu bombayı araca koyan kişinin en alttaki insan olduğunu bunu bulmanın imkanı olmadığını, bildiklerini söylediğini, Fransada aldıkları eğitimde büyük sansasyona ve infiale olay eylemi arkasından kolay ele geçecek bir eylem yapılmasının sağlandığını, Mumcu olayının arkasından Jefe Kamhi olayının olmasının buna örnek olduğunu,

Beyan etmiştir.

27-) Komisyonun 30/04/1997 tarihli oturumunda özeti sıralanan kişinin bilgisine başvurulmuştur:

Profesör Dr. Ayhan S. Demir (ODTÜ Öğretim Üyesi) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Benim vereceğim bilgi patlayıcının analizi konusunda. Aslında RDX'yi patlattığı zaman bulmak zor. Ama polis bulmuş. Patlayıcının RDX olduğunu polis laboratuvarında tesbit etmişler. RDX çok kuvvetli bir patlayıcı, kolay kullanılabilir bir hale getirmek için plastik katılır. Katılan plastik miktarına göre patlaması geciktirilebilir.

Polis raporunda yapılan tahlil sonucu patlayıcının ya RDX-A ya da C4 olduğu belirtiliyor. Bunun önemi büyük. Analiz uluslararası geçerliliği olan 3 yöntemden biri ile yapılmış. Genel anlamda analizde eksiklik veya hata var diyemem. Genelde C4 askeri menşelidir. RDX-A değişik yerlerde kullanılır. Patlayıcının içindeki katkılar analiz edilebilirse kesin olarak RDX-A mı yoksa C4' mü tesbit edilebilir. RDX'yi üreten firmalar dünyada bellidir. Doğu Avrupa'da, Amerika'da ve Batı Avrupa'da yapılan üretimler birbirinden farklıdır. Patlayıcının başlangıç maddesinden, katkı maddesi oranlarından üretim şekli buradan da hangi ülkede üretildiği çıkartılabilir. İkinci olarak kirlilikten patlayıcının menşeyine ulaşılabilir. Yani RDX'nin içindeki kirlilikten kaynağa ulaşmak mümkün. Patlamada bir kirlilik oluşur, bu kirlilik analiz edildiğinde RDX mi, C4' mü kesin tesbit edilebilir.

Polis laboratuvarında patlayıcının türüne yönelik çok güzel analiz yapılmış, ne türde bir RDX olduğu bulunamamış. RDX-A katkı maddesi mum türü maddelerdir. Vaks'lar için tipik bir analiz alınır, poliizobutilen için değişik bir analiz alınır, bulunabilirdi. RDX-A' mı, C4' mü belirlenebilirdi. Genel analizde, polis laboratuvarının yaptığı analiz yapılır, çok özel konularda daha hassas aletlerle kirlilik üzerine gidilip, menşei hakkında belki ipucu verebilir. Eğer parçalar çok iyi korunmuşsa kirlilik analizi yapılabilir.

Bombanın nasıl patlatıldığı konusunda bir şey diyemem. O benim alanım değil.

Birde kör deneyde patlayıcının türüne ve menşei'ne ulaşmak mümkün. Şöyle ki miligram düzeyinde değişik patlayıcıları laboratuvar ortamında patlatıp, kalıntıları analiz eder, hangisinin olay yerindeki kalıntıyı tuttuğunu tespit ederek buradan kaynağa ulaşabilirsiniz. Gerek kirlilik ana-

lizi ve gerekse kör deney eğer, kalıntılar çok iyi korunmuşsa bugünde yapılabilir. Tabii kalıntıların toplanma şeklide çok önemli. Arkadaşların kullandığı yöntem RDX' i bulmada uluslararası yöntem, o konuda bir sorun yok, menşesine götürme açısından raporda bir bilgi gözüküyor. Şimdi patlayıcının hangi ülke yapımı olduğu hususunda yapılacak çalışma yaklaşık bir fikir verir.

Eğer RDX' i bulduysanız, RDX' i C4' e dönüşmesi için gerekli ilave maddenin bulunması zor çünkü; endüstriyel bir madde ama, herhangi türden mum kolay bulunur. Eğer ehli olmayan bir kişi tarafından bu bomba yapılmışsa o zaman mum kullanılmıştır, eğer profesyonel ise o zaman polizobitüleni kullanılmıştır. Bombanın güçlü ve patlamadaki gecikmesi içindeki katkı maddesinin miktarına bağlı C4 askeri kaynaklı bütün kitaplarda bu şekilde geçiyor. Bunu üretmeyen endüstriyel ülke yok. Kör deneyde kalıntılar iyi korunmuşsa hangi ülkenin üretimi olduğu bulunabilir. Bu bugünde o gün de yapılabilirdi.

Beyanında bulunmuştur.

28-) Komisyonun 06.05.1997 tarihli oturumunda özetleri sıralanan kişilerin bilgilerine başvurulmuştur:

Muammer Coşkun (Adalet Bakanlığı Müfettişi) komisyonda sorulu cevaplı konuşmasında;

Adalet Bakanının hazırlık soruşturmasını yürüten Ülkü Coşkun hakkında inceleme yapılması emri üzerine inceleme yaptıklarını, inceleme sonucu soruşturma onayı istedikleri Milli Savunma Bakanlığınca onay verilmesi üzerine Soruşturma Raporu düzenlediklerini,

Ülkü Coşkun' un soruşturmayı çok istekli yürütmediği düşüncesi oluştu ve disiplin cezası istemiyle rapor hazırladıklarını; Raporun Savunma Bakanlığına gittiğini ve sonucundan bilgisi olmadığını, kendilerinin olayı soruşturmadıklarını, olayı soruşturan savcının bir kayıtsızlığı, bir ihmali var mı, yok mu? Bunu soruşturdularını, TCK kapsamında suç oluşturan bir ihmale rastlamadıklarını, Ülkü Coşkun' un “bu işi devlet yapmıştır, siyasi iktidar isterse çözer” sözünü bir savcının söylememesi gerektiğini, gerek bu sözde, gerekse tutanakların tahrifini incelemesinde açık kastını tesbit edemediklerini bunları disiplin cezasını gerektiren türden bir davranış olarak değerlendirdiklerini, kendilerinin disiplin cezası talep ettiklerini ancak, disiplin cezası verilmediğini zannettiğini, cinayetin akabinde maktülün telefon görüşmelerinin incelenmemesini ve bazı tanıkların dinlenmemiş olmasını savcının soruşturmada isteksiz davranması olarak değerlendirdiklerini, bu isteksizlikte kasit unsuru görmedikleri için disiplin cezası önerdiklerini,

Beyan etmiştir.

Erdal İnönü (Eski Başbakan Yardımcısı) Komisyonda sorulu cevaplı konuşmasında;

Bu feci olay bütün Türkiye' yi sarstığı gibi, bizide hem yönetici hem de insan olarak son derece üzümüştür. Olaydan hemen sonra, ailesini ziyarete gittim, kalabalıktı, olay yerini gezdik daha sonra kalabalıkla olay yerinde dolaşmamızın doğru olup olmadığını zaman zaman düşündüm, ceza töreninde bu olayın aydınlatılacağı sözünü verdiğini ve bu doğrultuda olayı takip ettiğini, güvenlik güçlerince kendisine “cinayetin çok profesyonelce işlendiğini, muhtemelen İran' da eğitim görmüş olabileceklerinin, bütün ihtimallerin değerlendirildiğini, iyi bir soruşturma, bilimsel bir inceleme yapıldığını” belirttiklerini, benim kanaatim, güvenlik güçleri uğraştılar, ama bulamadılar. Kendisinin olayın aydınlatılması için namus sözü verdiğini, bu sözü vermekte amacın güvenlik güçlerinin olaya ciddi yaklaşmasını temin etmek olduğunu, Başbakan Yardımcılığı ve kısa bir dönem için Başbakan Vekilliği döneminde konunun MİT tarafından soruşturulması için bir talepte bulunmadıklarını, İçişleri Bakanlığı nezdinde konuyu takip ettiklerini, o zaman bugünkü havanın olmadığını, bu nedenle kendilerinin normal kanallarla, normal yollarla işlerin ilgilerince tabikini istediklerini, o zaman çete de vs. şeylerin olmaması nedeniyle DGM Savcısı Ülkü Coşkun' un “Devlet isterse bulur” sözünü bu açıdan hiç düşünmediklerini, bu cinayeti işleyenlerin çe-

te de olabileceğini, bu ihtimal üzerinde de durulması gerektiğini, o zaman tek doğrultuda düşünül-
düğünü, İran faktöründen bir netice çıkmadığından o zaman başka ihtimal üzerinde durulması ge-
rektiği intibahı aldığını ve sonuca ulaşamadığına göre soruşturmanın eksik olduğunu,

Beyan etmiştir.

Ayhan Aydın (Tamık) Komisyonunda sorulu cevaplı konuşmasında;

Ben 3 Ocak 1993'te Gaziosmanpaşa Karlı Sokak civarında iş arıyordum. Eskiden camii inşa-
atında çalıştım. Bir miktar paramı dahi alamamıştım, o gün tekrar gittiğimde, kalfanın olmadığını
gördüm, paramı almam için beklemem gerektiğini söylediler, Saat 24.00'e kadar bekledim, bu sa-
atten sonra gelmez diye eve gidiyordum, ama caddeye çıktığımda 3 kişi gördüm, beni çağırdılar,
niçin gezdiğimi sordular, bende durumu anlattım. Ertesi gün öğle saatlerinde tekrar cami inşaatına
gittim, kalfa yine yoktu, cebimde fazla para yok idi, tek lokanta Karlı Sokakta oraya gittim yemek
aldım, taksi durağına geldim Saat 13.20 civarında. Tam taksi durağının yanında bir sütun var, ve
orada bir araba duruyordu, o arabanın arkasına bir araba geldi lacivert renkte, o arabanın yanına
çektiler ve tekerlek değiştirmeye başladılar. Bu esnada civata veya bujimi düştü diyor arabanın al-
tına, iki kişiydiler. Biri diğerine dedi ki " ya Mıstık, bijon arabanın altına gitti, git çıkart" diğeri ara-
banın altına girdi ve çıktı. Bu yaklaşık bir dakika sürdü. Ondan sonra çektiler gittiler. Bu yana gel-
dim deri mont giymiş bir arkadaş gözlüklü idi. Bana necisin falan dedi, ben evlere kömür falan çe-
kiyorum dedim. Bana senin işin var mı dedi, dedim yok. Sana iş verelim dedi, bende kendisine ev
telefonumu verdim. Ben seni arayacağım dedi, ismini sorduğumda isminin Yılmaz KARA olduğunu
söyledi ve arabanın gittiği yöne gitti. Ben su almak için taksi durağına gittim. Arkadaş bir bardak
su verirmisin dedim ve suyu aldığımda patlama oldu. Sonra o korku ile yürüdüm. Orada mar-
ket vardı, marketten 175 bin bira para aldım ve evime taksi ile gittim. 25 Ocak'ı 26 Ocak'a bağla-
yan gece Saat 00.15 civarında 5-6 kişinin benim evin önünde bir yarı yıkık bina var oradalar. Ben
korktum, beni öldürecekler sandım, o telaşla Yıldız Karakoluna başvurdum. Terörle Mücadeleden
bir polis geldi ve Emniyette ifademi aldılar. Ondan sonra 6 ay hergün Emniyete gittim, geldim. 9.
ayın 17'disi 1993 günü Mehmet KARATAŞ isimli polis beni komisyona götüreceğim diye aldı,
TRT'nin Ateş Hattı'na çıkarttı. Reha MUHTAR bir hakim bir savcı gibi beni sorguladı.

Patlamadan hemen önce ikinci katta, kiremit rengi giymiş bir kadın ölen arkadaşına nereye gi-
diyorsun dediğini duydum. Patlamanın iki sefer art arda olduğunu, olay yerine ilk bu kadının gel-
diğini, kendisi ile konuşan 3 kişinin emniyette resimlerinin çizildiğini, daha sonra, Em-
niyette İstanbul'dan getirdikleri kişileri teşhise gittim. Bana gösterdikleri kişilerden 2 kişiyi teşhis
ettim. Bunlar arabayla gelen ve lastik değiştiren kişiler, biri 1.65 boylarında, kot pantolon ve kare-
li palto giymiş mavi atkısı vardı. Diğeri 1.70 boylarında sarışın dişi hafif görünüyor, kot giymiş ve
sırtında deri gocuk var, üçüncü kişi mavi kaşkol atkı, deri mont giymiş ve siyah gözlüklü idi. Ben-
le konuşan kişi bıyıklı, diğerleri bıyıksızdı. Gözlüklü olanın yüzünde yara izi vardı.

Kahveden eve gelirken evinin önünde bir takım kişileri gördüğünü korktuğunu eniştesine gi-
tiğini, konuyu izah ettiğini, sonrada Yıldız Karakoluna gittiğini, Uğur MUMCU'nun arabaya bin-
diğini, kontağı çevirir çevirmez patlamanın olduğunu ancak, motor sesi duymadığını,

Patlamadan hemen önce taksi durağında çaycıdan su aldığını, kendisiyle konuşan gözlüklü ki-
şinin, yani iş bulma vaadinde bulunan 3. kişinin kendisine telefon numarası verdiğini, bu numara-
yı polise verdiğini, kendisinin bu telefon numarasını aradığını ancak, Sivas çıktığını, bu telefon
numarasının 7 rakamlı olduğunu,

Sorulması üzerine, Uğur Mumcu'ya yan taraftaki binanın ikinci katından bir adamın bugün
nereye gidiyorsun diye bir şey söylediğini, bu adamın yanında kiremit rengi bir kazak giymiş ba-

yanın olduğunu, adamın 2. kattan pencereden konuştuğunu, bu şahitliği para için veya şöhret olmak için yapmadığını,

Kendisinin Kürtçe bilmediğini, Emniyetteki ifadesinde bombayı koyan kişilerin kürtçe konuştuğu şeklindeki ifadenin yanlış geçmiş olabileceğini, olaydaki 3 kişiden 2 kişiyi yüzleştirmede tanıdığını, 3. kişinin orada olmadığını sorulması üzerine, Cumhuriyet Gazetesine gittiğini, orada olup önüne resimler konduğunu aynı kişileri orada da tanıdığını, o gün basının kendisini koruyacağını, yanına aldığını, bu resimlerin Cumhuriyet Gazetesine nasıl geldiğini bilmediğini, Cumhuriyet Gazetesine gittiği tarihi hatırlamadığını,

Daha önceki ifadesinin birinde, olay yerinde olmasının sebebini, taksi durağında çalışan birinin ailesi ile yakın ilişkisinin olduğunu belirttiğini ancak, şimdi iş aramak ve cami inşaatı kalfasından alacağını olmasını belirtmesinin nedeni sorulması üzerine, Emniyette böyle bir ifadesinin olmadığını, bunun DGM Başsavcılığının açtığı bir davada olduğunu, onun kendi sorunu olduğunu, sonra kendisini toparladıktan sonra yaklaşık olarak 10 gün sonra polise giderek olayı gördüğünü söylediğini, olayın faillerini 23 Ocak gecesi Saat 24.00'te ve 24 Ocak günü olaydan hemen önce olmak üzere 2 kez gördüğünü, 23 gecesi 24 günü Tunus Büyükelçiliği önünde bir polis memurunun olduğunu, faillerin bombayı koyduktan sonra araçlarıyla bu polisin önünden geçip gittiğini, onunda bu kişileri görmüş olması gerektiğini, bunu oradaki taksicilerin, lokantadakilerin kendisine "sen delimisin, başına bela alıyorsun" dediklerini,

23 Ocak günü olay mahalline Saat kaçta gittiğini ve kaçta ayrıldığı ve niçin gittiğinin sorulması üzerine, camii inşaatından alacağını olduğunu bunu almak için oraya Saat 6'da gittiğini ve gece 24.00'te evine döndüğünü, Saat 06.00 ile 24.00 arası faillerin caddede gidip geldiklerini, birini bekliyormuş gibi hareket ettiklerini, o gece taksi durağında bir taksi ve çaycının bulunduğunu ve lokantacısında bunu görmüş olması gerektiğini, ancak polise görmediklerini söylediklerini,

9. ayın 17'sinde Mehmet KARATAŞ isimli polisin kendisini komisyona götürmek için geldiğini, hatta kendi el yazısı ile yazdığı kağıdı verdiğini ancak, Reha MUHTAR'ın programına çıkarttığını, olayla ilgili Emniyetteki ifadesi ve Faili Meçhul Komisyonundaki ifadesi haricinde, DGM Savcılığında bile ifadesinin alınmadığını, sadece yalancı tanıklıktan hakkında dava açıldığını ve beaaret ettiğini, Reha MUHTAR'ın programına çıkmadan önce, kendisini Emniyette sorgulayanların, bulunduğu odaya makina getirdiklerini ve kendisini karşısına oturtturarak "seni yalan makinasına bağladık, sen yalancı çıktın" dediklerini, aynı odada karikatürlerden robot resim çizdiklerini ve Mehmet AĞAR'ın kendisine hakaret ettiğine, yalan makinasına bağlanması esnasında ellerine veya vücuduna herhangi birşey bağlanmadığını, sadece karşısında normal bir sandalyeye oturttuklarını,

Sorulması üzerine, 24 Ocak günü olayın olduğu saatte ve yerde araba yıkayan birini görmediğini, orada sadece kendisinin ve taksi durağının çaycısının bulunduğunu, daha sonra bu kişi ile yüzleştirmeye gittiklerinde, çaycının Adana'ya gittiğinin söylendiğini, olayın failleri ile tekrar yüzleşmek istemediğini,

Beyan etmiştir.

29-) Komisyonun 13.05.1997 tarihli toplantısında aşağıda sıralanan kişilerin verdiği bilgiler özetlenmiştir:

Ülkü COŞKUN (Eski DGM Savcısı, halen DGM Hâkimi) 13.05.1997 tarihli sorulu cevabılı konuşmasında özetle;

"Olayın olduğu gün, olay mahallinde yaptığımız müzakere sonucu, daha önceden, benzer olayların Ankara'da meydana gelmiş olması dolayısıyla ve basın organlarına olayı üstlenen İsla-

mi ifadeyi kullanan terör örgütlerinin çıkması nedeniyle, hadiseye el koyduk. Uğur Mumcu cinayetinin aydınlatılması için, gerçekten, terörle mücadelenin istihbaratın, seçkin ve uzman personeliyle çalıştık. Ben de, büyük fedakarlıklarda bulunduğumu düşünüyorum. Yani, kendime, özeleştiri olarak getirdiğim zaman, sabah Saat 05.00'te, 06.00'da soruşturma mahallinden ayrılıp, evime gelip, bir traş olup, duruşmalara çıktığım günler çoktur. Böylesine fedakar bir çalışma ortamında bulunmamıza karşılık, daha sonraki safhada, görevi savsakladığımız gibi iddialar ileri sürüldü. Aslında görevi savsaklayan hiçbir şey yapmadık. Bir yalancı şahit çıktı ve yalancı şahitle ilgili birtakım çalışmalar yapıldı. Adamın yalan söylediği çıplak gözle dahi görülebilir durumda, teşhis ettiği kişiler Uğur Mumcu cinayetinden önce yakalanmış ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü nezarethanesinde olduğuna dair maddi deliller var" sorulması üzerine; "Mumcu cinayetinin meydana geldiği tarihte İslami Hareket adı altında İstanbul'da bir örgüt hakkında operasyonlar başlamıştır. Bu operasyonlar geniş bir alanda dağda taşa yapılmıştır. O ortam içerisinde yakalama tutanaklarını, derhal yakalama yapılır yapılmaz tanzim etme imkanlarının olmadığını ilgililer ifade ettiler; dolayısıyla yakalama tutanaklarını o an yapamadıklarını, bir hafta on gün sonra tutanaklarını ilgili evrakları tanzim ettik ve biz kötü niyetli olmuş olsak, kendimizin tanzim ettiği evrakı yırtar yeniden yazardık dediler; Bunlarla ilgili yapılan operasyonda, sanıkların sorgu sırasında rahatsızlık geçirmeleri dolayısıyla hastaneye sevkleri var, hastanede doktor tarafından muayene edilip kalp grafileri çekilmiş durumda bunlara ait hastane kayıtları var ve bunların hepsi benim yapmış olduğum soruşturma evrakının içerisinde. Dolayısıyla, Uğur Mumcu'yu öldürüldüğü tarihte öldürülmezden 15 dakika önce gördüğünü söyleyen şahit, yanılmıyorsa Ayhan Aydın'ın söylediğine itibar edebilmek mümkün değil; çünkü, maddi delillerle teşhis ettiği kişiler İstanbul Emniyet Müdürlüğünde nezarethanede durmaktadır. Böylesine çıplak bir açıklık karşısında kalkıp da doğru söylemeyen kişinin üzerinde durmanın alemi yok yani, hedefi saptırırsanız, zamanda çok önemli. Bunun yanında karı koca arasında kavga dövüş edip birbirlerinden şikayetçi durumunda olan insanların birbirlerini Uğur Mumcu'nun katili olarak bize ihbar ettikleri vakiadır, dosyanın içerisinde bunlar mevcuttur. Yine, Uğur Mumcu cinayetiyle ilgili para vaatleri veyahut şöhret olabilme düşüncesiyle pek çok dengesiz kişilerin, zaman zaman, olay hakkında bilgisi ve görgüsü varmış gibisinden ortaya çıkıp açıklamalarda bulunduğu da bir vakiadır. Biz de buradan hareketle Ayhan Aydın'ın üzerinde durmadık; ama, ısrarla Ayhan Aydın hakikate aykırı beyanlarda bulunmaya devam edince suç ihbarında bulduk, devletin diğer birimleriyle koordine sağlanıp sağlanmadığının sorulması üzerine; " Uğur Mumcu cinayetinde daha tecrübeli bir şekilde hareket ederek, soruşturmanın tabiriyle komuta merkezi olarak DGM Savecılığı olarak ve DGM Savecılığının etrafında terör ve istihbarat birimleri... Biz, bunlarla birlikte çalıştık. Yani, çokbaşlılık diye bir olay kesinlikle yoktur ve takdir edersiniz ki, günde pek çok ihbarlar, şifahi veya yazılı geliyor. O ihbarlar için yazı yazarak, tek tek araştırma cihetine gitmedik, şifahi emir ve talimatlar verdik. Verdiğimiz emir ve talimatlar doğrultusunda, terörle mücadele ve istihbarat birimleri, detaylı çalışmalar yaptılar. Buna rağmen, olayı aydınlatamadık" larını,

Soruşturmada bazı tanıkların dinlenmemesi veya eksik delil toplandığı şeklindeki kanaatin sorulması üzerine;" Şimdi, biz dosyayı size tevdi ettik, dosyada birtakım eksikliklerin olabilmesi düşünülebilir; ama, bunlar iyi niyetli yapılan çalışmalar sonucunda bazı eksiklikler şeklinde tezahür etmiştir; yani, bir kasta dayanan, bir olayın aydınlanmaması için bir gayret ve çabaya dönük olabilmesi mümkün değildir. Biraz önce de ifade ettiğim gibi, Uğur Mumcu hadisesi Ankara'da meydana gelen başka olaylardan bir zincir halkasıdır ve olayın aydınlatılabilmesi için biraz önce ifade ettiğim gibi, emniyette günlerce, sabahlara kadar fedakarlık içinde çalıştık. Yani, ben bu işi siyasi iktidar isterse çözer şeklinde bir söz söyleyebilmem mümkün değil, ben devletin cumhuriyet savcısıyım, zabıta benim emirlerimi yerine getirmek durumunda, kanun bu şekilde belirtmiş, zabıtaya

olayın aydınlatılabilmesi için müteaddit defalar yazdığım yazılar dosyanın içerisinde, her tarafta yazdım; yani, bu olayın aydınlatılabilmesini sağlayabilecek Türkiye Cumhuriyeti Devletinin üniteleri nelerse, o ünitelere yazdığım yazıların örnekleri dosyanın içerisinde. Ben bir savcı olarak; yani, tabii ki olayın aydınlatılması için gayret ve çaba sarf edeceğim ama, yani başka birimlerin yapması gereken işi benim yapabilmem mümkün değil, ben o işin uzmanlığını, ihtisasını görmüş bir insan değilim. Bunun yanında bu işi devlet yapmıştır. yaptırmıştır gibisinden iddialar ileri sürülüyor, bunlar kesinlikle doğru değildir, bunları kabul etmiyorum. Sonra böyle bir söz söylediği iddiası iki sene sonra ileriye sürülüyor, bu da gözden kaçmaması gereken bir husus. Olayın meydana geldiği günü ben gözümlün önüne getirdiğim zaman, orası o kadar büyük bir kalabalık halindeydi ki, ben olay mahalline gittiğim de olay mahalline ben kendim zor girdim, gerçi güvenlik görevlileri etrafı bantlarla çevirmeye çalışmışlar; ama, başta basın mensupları olmak üzere, o bantları çiğneyerek, olayın fotoğrafını çekmek gayreti içerisinde olan çok yoğun bir kalabalık vardı ve üst düzey politikacıların, yöneticilerin hemen hepsi olay mahalline çevrelerindeki kalabalıklarla gelmişlerdi, o ortamda suç delillerinin elde edilebilmesi için yapılabilecek azami gayreti gösterdik”lerini,

DGM Savcılığınca yürütülen soruşturmanın içinde Ayhan AYDIN’ın ifadesinin olmamasının sorulması üzerine “Emniyette var. Yalan söylediği çıplak gözle belli adamın; yani, son derece açık ve net, ben ne diye bu adamın tekrar ifadesini almak ihtiyacında olayım ama, adam yalan söylemeye ısrarla devam etti ve soruşturmanın sapsmasına yol açacak ortamlar yarattı, biz bunlarla uğraşsak, asli görevimizi yerine getiremeyiz.”

Uğur Mumcu’nun çalışma odasının ve en son çalışmalarının incelenip incelenmediğinin sorulması üzerine; “Hayır hiç girilmedi, ailesi müsaade etmedi ve girilmedi. Karşı çıktılar. Ailesi mutlak surette karşı çıktı, hatta biz, çalışma odasında bize done teşkil edebilecek hususların tespiti konusunda müracaatta bulunduğumuzda hayır dediler, müsaade etmediler, biz zor kullanarak girerdik; ama, acılı, ölümlü ve büyük ıstıraplar içerisinde olan bir aileyi bir de sert bir davranışla kırmayalım, üzmeylem dedik. Ben kendisinin ifadesini de o nedenle evine gidip” aldım. Uğur Mumcu’nun ev telefonundan görüştüğü kişiler ile ev telefonundan Mumcu’yu arayanların tesbit edilip edilmediğinin sorulması üzerine; “PTT”den onu sormak aklımıza gelmedi ama, o dönemde Uğur Mumcu’ya müteaddit defalar özellikle gazeteye tehdit telefonlarının geldiğini, Cumhuriyet Gazetesinin santralında görev yapan tanıklar marifetiyle tespit ettik; ama, ev telefonu ile ilgili bir tehdit geldiğine dair herhangi bir şey tespit edemedik”lerini,

Bu eylemin son derece profesyonel bir eylem olduğunu, profesyonel eylemlerde gerçek kimlik kullanılmadığını ve ellerinde yegâne delil durumunda olan şeyin ekspertiz raporu olduğunu, onun dışında ciddi bir delil bulunmadığını,

Olayın muhtemel faillerinin sorulması üzerine, “Şimdi çeşitli ihtimaller var görebildiğim kadarıyla, tabii Uğur Mumcu’nun mücadele ettiği kesimlere bakmak suretiyle nerelerden tepki aldığını görerek ihtimalleri bunların üzerinde yoğunlaştırmak lazım. Bu ihtimallerin üzerinde yoğunlaşmış ondan sonra hangisi daha ağırlık kazanabilir ona dikkat etmek lazım. Ortadoğu’da bir teokratik devlet sistemiyle yönetilen, Ortadoğu’da yabancı bir ülkenin servisinin bilgisi var gibi geliyor bana, bilmiyorum yani, kesin bir şey söyleyeme”diğini, sorulması üzerine, kısmen kişi olarak devletin içinde bulunan herhangi bir koruma konumunda olduğu gibi, bir takılmadığı, gidemediği, soruşturmanın tıkandığı bir şeyle karşılaşmadığı, Behçet CANTÜRK veya Alaattin ÇAKICI gibi mafya babalarının bu cinayetin işlendiği veya işletildiğini sanmadığını, tabancayla ateş edilmiş olsa düşünülebileceğini,

DGM Başsavcısı Nusret DEMİRAL’ın “Basın konunun üzerine çok gitti elimizdeki sanıklar kaçtı” açıklamasının sorulması üzerine; “basında yer alan her arkadaş, kendisini dedektif, kendisini

DGM savcısı veya Cumhuriyet savcısı, hâkimi yerine koyup olayın aydınlatılması için bilfiil görev yapmaya gayret ettiler, tabii bu arada birtakım kendilerine uygun davranışlar sergileyecek kişileri de bulup, olayın biraz insanların kafasında karışmasına, olayın aydınlanması konusundaki yapılan çalışmaların hedefinden sapsmasına gibi tavırlar olmuş olabilir tabii bilemiyorum; yani, benim görebildiğim bu olduğunu, Uğur Mumcu'nun devlet tarafından korunmadığının sorulması üzerine "Uğur Mumcu'ya maruz kaldığı tehdit dolayısıyla koruma verilmiş, koruma verilmesine karşılık koruma hizmetlerinin ifası sırasında bazı aksaklıklar olmuş, Uğur Mumcu Bey de gazeteci, gelip gittiği yerlerin, herkes veya koruması tarafından belki bilinmesi kendisi açısından sakıncalıydı. Zannediyorum daha sonraki safhada ben onu o şekilde hatırlıyorum, belki evrakta var belki yok deyimi bilemiyorum. Uğur Mumcu korumaların geri çekilmesini istedi" gi,

Beyanında bulunmuştur.

— **Suat TAŞKIN (Taksi Durağı Çaycısı) ve Seyfi KARAHAN (Taksi Durağı İşleticisi)**'nin 13.05.1997 tarihli sorulu cevaplı beyanında özetle;

Köroğlu taksi durağı çaycısı Suat Taşkın, Köroğlu takside 2 kişi vardiyalı olarak 24/24 çalıştıklarını, olaydan 20—22 gün önce diğer çaycının askere gittiğini ve sadece kendisinin kaldığını bu nedenle durakta yatıp kalktığını, gece 24.00' ten sonra kanepenin üzerinde yattığını, olay günü olaydan hemen önce kimseye su vermediğini, olaydan önceki gecede kimseye çay vermediğini zaten, dışardan gelen vatandaşa çay vermediğini sadece, personele verdiğini, taksi durağında Yılmaz KARA diye bir taksicinin olmadığını ve böyle bir kişiyi tanımadığını, sorulması üzerine, Askere giden vardiya arkadaşının ismini şuan hatırlamadığını; Patlama olduğunda, kalorifer kazanı patladığını zannettiğini dışarı çıktığını ancak, taksi durağını terketmediğini, Patlama öncesi ve hemen sonrası sokakta kimseyi görmediğini, Adana'ya hiç gitmediği beyanında bulunmuştur.

Köroğlu taksi durağı işleticisi Seyfi KARAHAN ise, durakta genelde 24/24 olarak 2 çaycının çalıştığını, olaydan 20-22 gün önce diğer çaycının askere gittiğini, bu nedenle Suat'ın 20 gün kadar yalnız çalıştığını, bu kişinin adını unuttuğunu ve şimdi nerede olduğunu bilmediğini çünkü, çaycıların genelde 2-3 ay çalışıp ayrıldıklarını bu nedenle çok sık değiştikleri

Beyanında bulunmuştur.

Mehmet KARATAŞ (Terörle Mücadele Şb.Polis Memuru) 13.05.1997 tarihli sorulu-cevaplı beyanında özetle, Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili ifade alınması, yazışma ve tebligat yazılması işlerinin o tarihte kendisi tarafından yürütüldüğünü, bu nedenle Ayhan AYDIN'ı tanıdığını hatırladığını, ismini ve çalıştığı büronun telefonunu ilgiliye verdiğini, ilgilinin Faili Meçhul Cinayetler Araştırma Komisyonundan davet edildiğini belirtir tebligatıda kendisinin yazdığını ancak, tebligat yapmak ve tanığı komisyona götürmek görevi olmadığı için, kendisinin tanığı komisyondan önce Reha MUHTAR'ın programına götürmesinin mümkün olmadığını

Beyanında bulunmuştur.

— **Recep PALANCI (Polis Memuru)** 13.05.1997 tarihli sorulu-cevaplı beyanında özetle, Ayhan AYDIN'ı tanıdığını, ilgilinin Faili Meçhul Cinayetler Araştırma Komisyonuna götürüldüğünü, Ayhan AYDIN'ı öğle üzeri evinden aldığını ve öyle saatlerinde komisyona teslim ederek ayrıldığını, ilgiliyi Reha MUHTAR'ın programına komisyondan önce çıkarttığının doğru olmadığı, Ayhan AYDIN'ın komisyondan sonra kendisinin programa çıkmış olabileceği,

Beyanında bulunmuştur.

30-) Komisyonun 09.05.1997 tarihli Bandırma Kapalı Cezaevinde İslami Hareket Davası sanıkları ile yapılan sorulu-cevaplı konuşmasında,

Mehmet Ali Şeker, Uğur Mumcu öldürüldüğü zaman gözaltında olduklarını, bunun resmi kayıtlarla sabit olduğunu zaten, polisin yüzleştirmeden sonra bunu İstanbul polisine sorduğunu, doğrulanması üzerine Ayhan Aydın'ın ifadesinin doğru olmadığını anlaşıldığını ve ilgili hakkında yalancısı tanıklıktan dava açıldığını olayı kendileri üzerine yıkılmak istendiğini bu amaçla tutanakların bile tahrif edildiğini,

Sorulması üzerine kendisinin evinde silah yakalandığını, bunları satmak için getirdiğini ancak kesinlikle C4 yakalanmadığını,

Ekrem Baytap, “Uğur Mumcu cinayetinin bizimle hiçbir ilgisinin olmadığını devletin bütün birimleri biliyor, devletin bütün birimleri yani, polisi biliyor, MİT'i biliyor, askeri istihbaratı da biliyor, hatta o zamanki hükümetin bütün erkanı biliyor, İçişleri Bakanı Sezgin'den tutunuz, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e kadar tümü bu işi biliyorlar yani, yani bu işin bizimle ilgisinin olmadığını, bildiklerini sırf kamuoyu oluşturmak için özellikle bu işi ortaya çıkarıp işlemeye çalıştıklarını, yani devletin istihbarat teşkilatlarıdır ki bunlar bir tane değil birkaç tane istihbarat teşkilatı vardır, polisin istihbarat teşkilatı vardır, askeri istihbarat vardır, MİT'in de istihbaratı vardır. Hepimiz bunu biliyoruz yani. Hepsisi de bu işte bizi sorguladılar. Bu işi araştırdılar, bizimle ilgisi olmadığını da biliyorlar ve bunu ifade ettiler.

Polisin daha evvel yapmış olduğu böyle bir operasyon vardı, bu operasyonda arkadaşlar evden alınmışlar, belli bir isim çıktı ya da isim bellidir yani, aynı şehrin insanları, birbirini tanıyan insanlar, aynı okulda okuyan insanların, operasyon başlatmış, operasyonda 20-30 kadar ev hemen hemen kimin evi varsa oralara baskın yapılmış ve toplanmıştır insanlar. Operasyonun herhangi bir şeyi yoktu o zaman belli bir amacı şeyi, hedefi yoktu. Sonradan olay patlak verince yani, Uğur Mumcu olayı patlak verdikten sonra olay biraz daha büyüdü ve sansasyona dönüştü, şekil kazanmaya başladı, örgüt ismi takıldı, ondan önce ne örgüt ismi vardı, bu tip olaylar Türkiye'de çok sık olur yani, siyasi olaylarda özellikle. Bir isimle, bir insanın ifadesiyle 20-30-40 tane insan gözaltına alınır, belli evlere baskın yapılır, toplanılır, neticede ya bırakılır ya da belli dava açılır, soruşturmaya tabi tutulurlar. Bizim olay daha farklı seyretti, o an işte Uğur Mumcu olayı patlak verdiği için olayın şekli değiştirildi, hem örgüt ismi o anda takılmaya başlandı, hem operasyon biraz büyütüldü, başka bu bir sefer zanlılar, siyasiler katıldı olayın, olay ona göre büyüdüğüne,

Hatta İstanbul Emniyet Müdürlüğü Necdet Menzir'in kendilerine “Sizin Uğur Mumcu cinayetiyle ilginiz yok dediğini, buna rağmen Menzir'in ve İsmet Sezgin'in kendilerini suçlayıcı beyanlarının olduğunu,

İrfan Çağrı, bir kez terörist damgası vurulduktan sonra ve eğer tipinizde müsait ise, bütün suçları bu insanın üzerine yıkabilirsiniz

Beyanında bulunmuşlardır.

31-) Komisyonun 10.05.1997 tarihinde İstanbul-Dolmabahçe Sarayında Hülya Ağansoy'un sorulu-cevaplı konuşmasında;

Rahmetli eşi Tefvik Ağansoy'un ölmeden önce, kendisinin Uğur Mumcu'nun “Toplum Mafya AĞCA” isimli kitabını okurken eşine Ağca'nın kaçırılmasıyla ilgili bir bölüm okuduğunu ve “adam tam yazmış hemen hemen aynısını yazmış” dedim çünkü, Ağca ile aynı cezaevinde beraber yatıldılar ve Tefvik tahliye oldu, bana demişti, “Ağca bir hafta sonra kaçacak”, “nasıl biliyorsun” demiştim, “öyle biliyorum” demişti. Ben de onu okuyunca tabii, dedim ki, bak aynen senin söylediğin gibi olmuş olay dedim, adam gerçekleri yazmış, bu adam bayağı iyi yazmış dedim, iyi bir gazeteciymi falan deyince, o da “evet, öyleydi, yazık oldu” dedi. Bunu öldürmelerin kastı, sebebi ne dedim. Bazı bölümleri okuduğum zaman o bana yorum yapar veya onun imalarından ben ne demek istediğini anlardım yani. “Yazık oldu, tabii, iyi bir gazeteciymi” dedi, ellerini kollarını şöyle

yaptı; ama, arkasından da bu kadar sorma dedi, niye dedim, “bu konularla ilgili ne kadar az şey bilirsen o kadar çok yaşarsın”dedi, Sen biliyormusun dedim, “sen ne yapacaksın, ben sana ne diyorsam sen onu dinle” dediğini, ölmeden bir ay evvel “beni öldürecekler Hülya, bunu çok iyi biliyorum” diyordu. “Benim konuşmam kimsenin işine gelmez dediğini, nitekim bir süre sonra eşinin öldürüldüğünü ve bildikleri ile gittiğini, kendisinin bunun dışında bu konuda bir ilgisi olmadığı, Alaattin Çakıcı'nın bu olayı gerçekleştirecek bir konumda olmadığını ve bu olayla ilgisinin olduğunu zannetmediği,

Beyanında bulunmuştur.

32-) Komisyonun 14.05.1997 tarihli toplantısında aşağıda sıralanan kişilerin verdiği bilgiler özetlenmiştir.

Prof. Dr. Alparslan Işıklı sorulu cevaplı konuşmasında: Uğur Mumcu'nun öldürülmesinden hemen sonra, demokratik kitle kuruluşları ile Mülkiyeliler Birliğinde bir toplantı yaptıklarını, bu toplantıda, DİSK temsilcisi Ömer Çiftçi'nin kendisine “Hocam, Uğur'un hanımından sonra, ailesinden sonra bu olayın en yakın tanığı benim.” Nasıl oldu dediğinde; “İşte, ben o gün, pencereden kendisiyle konuştum. Dinamit programı vardı, bu programı izleyip izlemediğini sorduğunu, sohbet ettiklerini sonra aşağı incek misin? dediğini, bunun üzerine Uğur Mumcu'nun inceğim cevabını verdiği, daha sonra bu konuyu Güldal Mumcu'ya anlattığında, Güldal Hanım hakikaten Uğur'la o gün pencereden böyle bir konuşma oldu dediğini, daha sonra bunu Ömer Çiftçi'nin inkar ettiğini ve kendisine bunu söylediği için husumet duyduğunu, Ömer Çiftçi'nin bu inkarını ve taksi duruşunun kaldırılması konusundaki tavrının kuşku doğurduğunu, Bu olaydan sonra biz Mülkiyeliler Birliği olarak, bir yıl sonra bir basın toplantısıyla olayı kınamak, failleri bulunamaması nedeni ile demokratik kitle örgütleriyle beraber bir çıkış yapma ihtiyacı içerisinde olduk. Bütün örgütlere sirküler yazı yolladık, DİSK'e de yolladık. DİSK yanıt vermedi; yanıt vermeyince, ben, tabii, DİSK adına o arkadaşa... Bunları Nebioğlu'na da anlattım ve o çok üzüldü. Sonra ben bir yazı daha yolladım. DİSK'e yolladığım yazı bu. Bu yazıya verilen cevap “biz, böyle bir bildiriye katılmayacağız” diye cevap verildiği

Beyanında bulunmuştur;

Ömer Çiftçi (DİSK Temsilcisi-Eski Milletvekili-Mumcu'nun komşusu) Sorulu-cevaplı konuşmasında;

Olay günü Uğur Mumcu ile görüşmediğini, görüşmüş olsa bunun çok doğal olduğunu çünkü, Uğur Mumcu ile aynı dünya görüşünü paylaştıklarını ama görüşmediklerini; Daha önce komisyona verdiği ifadede “Uğur Mumcu ile pencereden pencereye görüşmelerinin fiziken mümkün olmadığını” belirttiği ancak, komisyonun olay yerinde yaptığı incelemede, bunun fiziken mümkün olduğunun belirlendiğinin sorulması üzerine, “Ben tekrar ediyorum; çalışma odası demir şeklinde kaplı, orasını zaten rahmetli Mumcu, bizim apartmanın yatak odalarına bakıyor, orasını hemen hemen komşular da fark etmişlerdir, kullanması, açması vaki değil; ama, esas, çoluk çocuğuyla oturduğu bölüm zaten bizi görmüyor” bunu kastettiğini,

Prof. Dr. Alparslan Işıklı tarafından “belirtilen yazının tarafından sadece biçimsel olarak değil, içerik olarak da düşündürücü bulunduğunu, emekten, halktan ve demokrasiden yana bütün örgütlerin katılımıyla oluşturulan ve daha etkin hale getirilmesi için çaba gösteren demokrasi platformu içinde görüşülmesi gereken bir bildirinin içeriği her ne olursa olsun, farklı bir platformda tartışmaya açılmasını kabullunmek olanaklı olmadığı,

Beyanında bulunmuştur.

Muhittin Kaya (Em.Kriminoloji Lab.Bşk) Muhittin Kaya, Uğur Mumcu'nun katledilmesi olayında, Yapılan çalışmalarda, kırkın üzerinde analiz yapıldı. Kırkın üzerinde analiz derken, bir-

çok olay yeri artıkları üzerinden ekseksiyon işlemleri yapıldı, yapılan bu çözümlerle, analizler rutin olarak devam etti. O gün, o artıklar üzerinde yapılan analizin üzerine bugün daha ilave edilecek başka bir analiz teknik veya yöntemi zaten mevcut değil. Eğer, bu RDX'le birlikte gerek bağlayıcı maddeler ve gerekse safsızlıklar mevcut olsaydı, zaten o analizler rahatlıkla, bilhassa bu kütle spektro cihazında, bunlar rahatlıkla dedekte edilebilecek maddelerdir; ki kütle spektronun özelliği de onbinde bir oranında dahi olsa, bu oranları dahi, dedekte edilecek nitelikte bir cihazdır. O bakımdan, bu analizlerin vardıği sonuç bizce kesin ve tartışmasızdır.

Patlayıcının kompozisyon A mı, yoksa C4 mü olduğu hususunda sonuca varamayışımızın sebebi, patlama olaylarında, eğer, yanmamış artıklar mevcutsa, o takdirde, kompozisyon içindeki bütün maddelerin tamamının tespiti mümkün derken kesinlikle tespit edilebilir. Ancak, bu olayda, birçok parça üzerinden, artık üzerinde toprak ve çakıl taşları dahil eksalaksiyon işlemleri yapıldı ve bunların hepsi analize tabi tutuldu; zaten hiçbirinde bulunamadı, tek bulduğumuz şey disk parçası metal var, onun üzerinde yapılan incelemeler sonucunda RDX' i bulabildik ve bu da bize gösteriyor ki, kalan patlayıcı artıkların tamamen yandığı, sadece ve sadece esas patlayıcı olan RDX' i tespit edebildik. Eğer, yanmamış kitleler, parçacıklar partiküller olsaydı, analizde, rahatlıkla kompozisyon A' mı yoksa, C4 mü? olduğu tesbit edilebilecekti, Bu olayda da ana patlayıcı olan RDX tespit edilmiştir, onun yanında, kompozisyonda yer alan diğer materyallerin tespiti mümkün olmamıştır, nedeni de patlayıp tamamen yanmış olduğundan tesbitin mümkün olmadığını, bütün analizlerin yapılmadığını, ilave yapılacak bir analizin olmadığını, eğer patlamamış bir parça (yanmamış) olsa idi patlayıcı maddenin hangi ülke yapısı olduğunun tesbitinin mümkün olduğunu ama, yanmamış bir parçanın elde edilememiş olması nedeniyle bunun mümkün olmadığını, şu an tekrar bir analizin yapılmasının mümkün olup olmadığını sorulması üzerine, Biraz teknik detaya giriyor, diyelim ki, o disk şu büyüklükte bunun üzerinde gözle mikroskopla falan değil eksaksiyon işleminde, zaten, kimyasal sıvının içerisine tamamen koyup orada belli bir süre bekletiyoruz, çözülmeye bırakıyoruz. Patlamamış bir parçacık onun üzerinde olsa dahi, o uzun süre beklediğinden, o arada zaten o metal parçanın üzerinden, yüzeylerinden çözülecektir, çözümlüp bizim kimyasal sıvıya ve bu çeşitli yöntemlerle diğer atıklar uçurulup esas analizi yapılır eğer, öyle bir parçacık dahi olsaydı, bizim yaptığımız ekseksiyon işlemindeki analizlerde bu ortaya çıkacaktı, bu nedenle şu an bu analizin hiçbir yararının olmadığını, toplanan meteryal bir kere patlama merkezinden çevreye dağılan bütün büyük parçacıklar dahil, neticede birden patlama merkezindeki çöptüne kadar hepsi toplandı ve bunlar eleklerde, laboratuvarıda elektronik eleklerde, boyutlara göre elendi ve hepsi tek tek, neticede patlama merkezine yakın olan bütün parçacıklar üzerinden de ekseksiyon işlemleri yapılarak patlayıcı arandığını,

Beyan etmiştir.

Nafiz ERTUĞRUL (Bomba İmha Uzmanı) Komisyonumuzda sorulu-cevaplı konuşmasında özetle;

Patlama sonucu parçalar aşağı yukarı 150 metre yarıçapında bir alana dağılmıştı. Kaldı ki, biz, bu parçaları titizlikle toplamaya çalıştık ve bir kamyonla patlama yerine yakın o çevrede bulunan karı dahi getirdik, daireye erittik ve eleme işlemine tabi tuttuk küçük parçacıkları bulabilmek için. bulunabilen, görülebilen bütün parçalar toplandı. Patlayan araba olduğu için metal aksan, saç demir, kablo v.s. bunlar yoğunlukta, bazı kişiler ve yazarlarca tenkide uğradık, çalı süpürgesiyle süpürüldü gerekçesi ile ve yeterli dikkat gösterilmedi gibi tenkide uğradık, dünyada bunun tekniği bu. Sath düzgün olursa belki, Avrupa' da domuz kılı sert olduğu için onunla toplanabilir; ama, bu üstündeki asfalt gözenekli asfalt, elimizde, o zaman buna uygun olan çalı süpürgesi, asfalttan ancak, bununla o küçük gözeneklerden parçalar alabilirsiniz; gayet iyi süpürüldü. Şunu arz edebilirim,

olay yeri en iyi incelenen... Uğur Mumcu olayı; Bu olayda uluslararası standartlarda ne yapılması gerekiyorsa hepsi yapıldı,

Bombanın güçlü bir mıknatısla arabanın altına vites kolu ile eksozun arasındaki boşluğa yerleştirilerek fünyenin misina ile vites koluna bağlandığı, kesinlikle uzaktan kumanda ile patlatılmadığını, ekspertz raporunun incelenmesi halinde bunun çok açık görüleceğini, kendilerinin deneyler yaptıklarını ve beşinci denemede 35-38 saniyede bombayı arabaya bağladıklarını, zaten analizde 4-5 cm. uzunluğunda kavrulmuş naylon ip bulduklarını, elektrikli fünye kullanıldığını buna ait teller bulunduğunu, analizlerde bunların fünyelerde kullanılan teller olduğunun anlaşıldığını,

Uzaktan kumandalı bombayı çok yüksek teknolojide yaparsa, doğru; ama, sıradan bir teknoloji uygularsa, yan etkenlerle; yani, telsizle veya başka haberleşme araçlarıyla bombanın patlama ihtimalinin olduğunu, sağlıklı bir frekans filtreleme sistemi kullanması gerektiğini, bu nedenle uzaktan kumanda ile bombanın patlatılmasının mümkün olmadığını,

Kendisinin eski bir araçta mankensiz olarak deney yaptığını, bunda amacının bu olayda ne kadar patlayıcı kullanıldığının tespiti olduğunu ve bu deney sonucu 1.800 gr. patlayıcı ile hemen Uğur Mumcu'nun aracının tahribatına eş değer bir netice aldığını ancak, bu deneyin resmiyeti olmadığını,

Beyan etmiştir.

Ertan SEVEN (Emniyet Kriminoloji Lab.Kimyageri) Komisyonumuzda sorulu-cevaplı konuşmasında özetle; Uğur Mumcu olayındaki bulguların, incelemesini yapan ekibin başındaki kişi de bendim. Bu tür olaylarda, sistematik olarak yapılan işlem şu; olay yeri inceleme uzmanlarının ki, bomba uzmanları bunlar, onlar tarafından elde edilen bulgular, patlayıcı madde açısından analizlenmek üzere bölümümüze geliyor, bölümümüzde tarafımızdan incelemelere tabi tutuluyor. Bu yapılan incelemelerde bir analiz protokolumüz mevcuttur ki, bu protokol, bu iş konusunda ileri ülkeler denilebilecek olan Amerika Birleşik Devletleri İngiltere, İrlanda gibi ülkelerin laboratuvarında uygulanan protokole uygun bir protokoldür, öncelikle bu elde edilen bulgular, üzerlerinde orjinal kalıntı olup olmadıkları açısından incelemeden geçirilmektedir. Bu inceleme, normal gözle incelenmesi yapıldığı gibi, mikroskop altında veya büyük bulgular durumunda da büyük boyutlu büyüteçler kullanılarak, orjinal, fiziksel kalıntı olup olmadığı açısından incelenmektedir. Onlarca bulgu bu açıdan değerlendirilmiştir bu olayla bağlantılı olarak ki, bunların arasında bombaya ait olduğu belirlenen parçalara ilave olarak, otomobilin, patlama merkezine yakın olan kısmında bulunan otomobil parçaları, döşeme parçaları, rahmetlinin üzerinde bulunan giysiler, onun vücut parçaları gibi incelemelerden geçmiştir.

Patlama sırasında çok hızlı gerçekleşen bir yanma olayı oluyor ve bunun sonucunda, bu madde önemli ölçüde gazlara dönüşerek yanıyor ve fiziksel şeklini bu şekilde korumuyor, o patlama olayında yaklaşık 3-4 bin dereceye ulaşan bir sıcaklık da sözkonusu çok kısa bir süre içerisinde, o sıcaklık etkisiyle, çok az bir kalıntı bulaşma şansı olabiliyor bazı durumlarda; ancak, o tamamıyla böyle erimiş, fiziksel şeklini kaybetmiş, orjinalliğini kaybetmiş bir yapıda, sıvanmış ya da bulaşmış, bulaşık halde diyebileceğimiz konumda oluyor, şu şekilde göze hitap edebilecek veya söylediğimiz ayrıntılı analizleri yapmaya imkan verecek düzeyde elle tutulur miktarda bulunmuyor. Bir de bu miktarın, bu kadar düşük bir miktarın, karmaşık, topraklı, karlı, çamurlu birtakım kirli maddelerle karıştığını düşünceniz, bu tespitin imkansızlığını anlayabilirsiniz. Bu eski bulgulardan giderek bu maddeye tekrar ulaşılabilir mi sorusu sanıyorum gündemde. Bu bulgular, tek tek bu söylediğim işlemlerden geçmiş bulgular, yani, kimyasal yıkamalara da maruz kalmış bulgular. Onların üzerinde tekrar böyle bir inceleme yapmak zaten çok çok düşük miktarda olan bir kalıntıyı ki, o da ilk işlemlerle alınmış olacak burada, o bulgular üzerinde böyle bir kalıntı kalması sözkonusu ol-

mayacağını, patlayıcı açısından, olayın eğer simule edilmesi, yani, taklit edilerek yeniden gerçekleştirilmesi gerekiyorsa, ideal sonuca ulaşabilmek için oradaki koşulların, iklim şartlarıyla olsun, otomobiliyle olsun yerine getirilmesi gerektiğini. Patlama neticesi çok ani yanma meydana geldiğini bu nedenle RDX'e bile ulaşmanın büyük bir şans olduğunu,

Beyan etmiştir.

Prof. Dr. Ayhan S. Demir (ODTÜ Öğretim Üyesi) Komisyonumuzda yaptığı sorulu-cevaplı konuşmasında özetle;

İki şey belirteyim ben, başlangıçta size de belirttiğim gibi, aslında, RDX'i bulmak çok büyük başarı, yani, bu tür olaylarda bulmak zor ve laboravatuarı burda itham yok, şimdi, ben, bu raporu okuduğum zaman, yalnızca RDX'i bulunduran patlayıcılardan, RDX bulunduğunu okuduğum an, benim aklıma gelen, RDX'i bulmak büyük başarı; ancak, bulduysam, katkı maddelerini de bulabilme olanağım olması lazım. Bu noktada söylüyorum ben; bu da, aslında, bu tür araştırmalarda genelde, mesela bende Amerikan ordusunun dokümanları var, "scanning elektro mikroskopi" diye bir şey kullanıyorlar, yani oradaki pisliklerin içerisinde acaba herhangi bir yanmadan önce veya sonra onların uyguladıkları yöntem şu; aşağı yukarı belirli bir miktarı uygulayıp, yani açık havada, herhangi bir lif türüyle kullanılan katkı maddesi arasında bir ilişki arıyorlar. Bu ilişkiler, bazen bunlara yardımcı olabiliyor. Şimdi ben bunu okuyunca diyorum ki, RDX bulunduğuna göre, katkı maddelerinde bulunması imkanı olması lazım.

Diğer bir söyleyeceğim konu, aslının RDX numunelerinin toplanmasında, genelde, özel vakum süpürgeleri var; yani, bölgenin önce yüzeyinden numune alan vakum süpürgeleri var. Bunlar, belki biraz daha şans artırabilirdi; yani, bilmiyorum ne kadar artırırdı; Bir de bu yanma esnasında, polimerin oluşturacağı, yani katkı maddesinin oluşturacağı belirli proliz türleri vardır. Belki bu proliz türlerinin üzerine gidilip, menşei tespit edilebilirdi. Bu sadece benim konuya bilimsel açıdan bakışım

Beyanında bulunmuştur.

Muhittin Kaya tekrar söz alarak, Olay yerinde elektrik süpürgemiz vardı bizim: ama, zemin karlı olduğu için, tkanıyor, çalışmıyordu,

Beyanında bulunmuştur.

– Susurluk Araştırma Komisyonunun 29.01.1997 tarihli toplantısında Trabzon Milletvekili Eyüp Aşık'ın;

Ben aynı bu salonda, geçen sene 1994-1995, senesinde Faili Meçhul Cinayetler Komisyonunda da çalıştığım bu salonda, aynı arkadaşlar var ve öncelikli incelememiz Uğur Mumcu cinayeti ve ona bağlı olarak diğer faili meçhul cinayetler, Güneydoğudakileri özellikle incelemiştik ve o zaman hissettim; ama, tam göremediğim bazı zorlukları daha sonra işte Susurluk'tan sonra daha net görmeye başladım. Şu anda bazı konularda sizin de aynı şeylerle karşılaşacağınızı zannediyorum ve zannederim biz Faili Meçhul Cinayetler Komisyonu raporunda da belirlemiştik ben arkadaşlara onu okumalarını tavsiye ediyorum.

Raporda da görmüşsünüzdür, bir ara ATV'deki bir programda Siyaset Meydanı programında hem başkan Doğru Yol Partiliydi, arkadaşımız Sadık Avundukluoğlu hem başkan hem ben yani Uğur Mumcu cinayetini biz çözdük; ama, ne zaman elimizi uzattıysak elimizi geri ittiler ve kanatımız devletin bazı makamları bu işi biliyor diye açıklama yapmıştık televizyondan Türk milletine 1 sene 1,5 sene evvel bunu açıklamıştık, açıklamak zorunda kalmıştık. Yani biz bu işlerle uğraştık, uğraştık cinayeti bir iki sefer çözecek olduk; ama, işte ya Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı bu işle uğraşmayın dedi, ya bilmem emniyetteki adam bizim soruşturmaya çağırdığımız adamı kalktı götürdü polis Reha Muhtar'ın programına götürdü veya Reha Muhtar getirdi bizi sa-

bote etti bilmem ne. Yani neticede anladık ki devlet bu işin önünün devletin bazı adamları bu işin önünü kesiyor dedik ve çıktık bunu açıkladık.

Beyanında bulunulduğu. (EK:11)

33-) Komisyonun 22.05.1997 tarihli toplantısında tekrar dinlenilmesinde fayda görülen, Sayın Güldal Mumcu Komisyonumuza verdiği beyanında özetle,

Mehmet Ağar'la sınıf arkadaşı olmadıklarını, sayın Ağar'ın Emniyet Genel Müdürlüğü olduktan sonra kendisini ziyarete geldiğini ve bu ziyarette herşeyin üst üste tuğla gibi yığıldığını söylemesi üzerine, alttan bir tuğlayı çekmesi halinde duvarın yıkılacağını söylediğini, bunun üzerine Ağar'ın, cevaben çekmem dediğini, Ömer Çiftçi'nin komisyondaki ifadesinde olay günü Uğur Mumcu ile konuşmadığını belirttiğinin sorulması üzerine, Uğur Mumcu'nun olaydan hemen önce kendisine "Ömer Çiftçi dışarı çıkıp çıkmayacağını soruyor" dediğini, Uğur'un çalışma odasını incelemek istemediklerinin sorulması üzerine, Muammer Aksoy cinayeti sonrası Muammer beyin çalışma bürosunun nasıl arandığına tanık olduklarını bu nedenle Savcı olmaksızın Uğur'un çalışma odasının aranmasını istemediklerini, Savcı ve Kendilerinin gözetimleri altında çalışma odasında inceleme yapılmasına muvaffakat ettiklerini Avukat Emin Değer vasıtasıyla ilettiklerini ama, tekrar bu konuda bir talep gelmediğini, olay günü hatırladığı kadarıyla olaydan 15 dakika kadar sonra tombulca zenci kadınların geldiği dikkatimi çekti, hayret ettim, ağıtlar yakarak, hani vardır ya bizde de, zenciler de o şekilde ağıtlar yakarak, ağlayarak ve ellerinde fotoğraf makineleriyle, sokağın aşağı tarafından, taksi durağından değil de, öbür tarafından yürüterek geldiler; bağıştılar, çağırıştılar, fotoğrafları çektiklerini ve daha sonra gittiklerini, Mehmet Ağar'ın Ankara Emniyet Müdürlüğü döneminde, Uğur Mumcu'nun korunmaya alındığını, aynı şekilde Bahriye Üçok'un öldürülmesinden sonra bir koruma verildiğini, daha sonra herhangi bir neden olmaksızın bunların çekildiğini, gerek koruma yapılması gerekse, korumaların çekilmesi hususunda Uğur Mumcu'nun talebi olmadığını ancak, Uğur'un defalarca tehdit edildiğini bu nedenle, talebe bağlı olmaksızın korunması gerektiğini,

Beyhan Gürson Komisyonumuza verdiği beyanında özetle;

Bu cinayet hakkında tanık olarak ortaya çıkan kişilerin komisyona verdikleri ifadelerini bilahare enteresan şekilde değiştirdiklerini, Ülkü Coşkun'un Güldal Mumcu'nun ifadesini alırken, sanırım 18 Şubatı-olay, Ocak 24'te oluyor, yirmi günden fazla bir gün sonra-ifadesini alırken, aynen "devlet yapmıştır, siyasiler isterse bu iş çözümlür" cümlesini kullanınca, Güldal, şaşırды birden, dedi ki; yani, Amerikan filmlerindeki gibi mi? Cevap, evet. Yani, temizlikçilerini de mi gönderdiler. Evet cevabını verdiğini, tanıkların ifadelerinin orta okul mezunu Polis memurlarınca alındığını, DGM savcılarının gerekli, itinayı göstermediğini, kendisinin tanık Ayhan Aydın'a o günlerde Cumhuriyet Gazetesinde İslami Hareket örgütü mensuplarının basına yansıyan resimlerini gösterdiğini ve tanığın 2 kişiyi teşhis ettiğini, taksi durağı çaycı'sının üzerinde hiç durulmadığını, Uğur Mumcu'nun çalışma odasının incelenmesinde savcının başında bulunmasını talep ettiklerini,

Ceyhan Mumcu komisyonumuza verdiği beyanında özetle;

Ömer Çiftçi ile 2,5-3 saat tartıştıklarını, orada Ömer Çiftçi'nin olay günü Uğur'la konuştuğunu söylediğini, şimdi ben böyle bir şey söylemedim demesinin doğru olmadığını, Ayhan Aydın'ın tanıklığına önem verilmesi gerektiğini, Ayhan Aydın'ın Asliye Ceza Mahkemesindeki (iftira suçlaması nedeniyle) duruşmasına dinleyici olarak katıldığını, o duruşmada Ayhan Aydın'ın komisyona verdiği ifadenin aynısını söylediğini, bir gün Ayhan Aydın'ın kendisi arayarak tehdit edildiğini, Ayhan Aydın'ın 31 Ocak 1993 günü ihbarı yaptıktan sonra hiç basına çıkmadığını, itirafçıların aksine basından kaçtığını, buna rağmen komisyona çağırıldığında zorla Reha Muhtar'ın programına

çıkartıldığını, komisyondan hemen sonra gözaltına alındığını, konunun basına yansımından sonra serbest bırakıldığını, daha evvel ifadelerini ciddiye almamışız, bari bu sefer ciddiye alalım gibi bir prosedürün hiç işletilmediğini, Uğur'un son 320 yazısının, kürt lobisi, Özal'ın kürt siyasetleri, Amerika'nın Kürt siyasetlerini ve PKK'yla işbirliği yapan yabancı servislerle ilişkin olduğunu, bu konular ortaya çıktıkça, o lobinin bu cinayeti işlemiş veya işletmiş olabilir mi sorusunun akla geldiğini Yaşar Kemal'in Uğur Mumcu hakkında Amerika'ya bir mektup yazdığını, Yaşar Kemal'in, bu mektubun içyüzlü ortaya konulması gerektiğini, komisyona davet edilmesi gerektiğini, bu mektubu ne için yazdı, kimi ne için aracı etti? Amerika'da nereye verildi bu mektup? Bunlar ortaya çıkarılmalıdır.

Beyanında bulunmuşlardır.

Önder Sav 22.05.1997 tarihinde Komisyonumuza verdiği beyanında özetle,

Cumhuriyet Gazetesindeki Uğur Mumcu komisyonun görevini bırakması nedeniyle, ailenin isteğiyle, Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı döneminde Uğur Mumcu izleme komisyonu, Türkiye Barolar Birliği Başkanlığının, ciddi bir hukuk kuruluşu olan Barolar Birliği Başkanlığının bünyesinde bir komisyon oluşturduklarını, ne yazık ki, bence, en önemli deliller, savcıların ve emniyet güçlerinin gözleri önünde bir sokak süpürgesiyle süpürülüp, torbalara konularak, mahallinden uzaklaştırıldı. Oysa, böyle bir cinayette, en ufak, bir milimetrekarelik delilin bile ne kadar önemli olduğunu, benzer olayları titizlikle inceleyen kimi kurumların izlemelerinden görüyoruz, anlıyoruz. Uğur Mumcu cinayetinde, evinde herhangi bir tespit, bir uzman heyeti katılımıyla bir araştırma yapılamamış olması da, bence, delil toplama açısından bir yetersizliğin kanıtı oluyor. Başlangıçta, cinayeti izleyen, yarım saat, bir saat içinde maalesef deliller karartıldı, bu olayı soruşturan savcının Uğur Alacakaptan ve Güldal Mumcu'ya, kendi odasında, bu cinayeti devlet yapmıştır, siyasi iktidar isterse bulunur, diyen savcı olduğunu, Ayhan Aydın isimli tanıgım ciddiye alınmadığını iddia makamı Uğur Mumcu cinayetinde sınıfta kalmıştır; fevkalade yanlış iş tutmuştur, fevkalade üstün körü iş tuttuğunu, en azından bir görevi savsamanın sözkonusu olduğunu Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesinde bir komiser, bir başkomiser, 3' de polisten oluşan bir ekip görevlendirildiğini, Uğur Mumcu cinayeti gibi çok özelliği olan bir cinayeti, işin uzmanı olduğu kuşkulu bir başkomisere, bir komisere 3 polise havale edilmesinin ciddiyetsizlik olduğunu, savcının gözleri önünde Uğur Mumcu'nun parçaları, bombanın parçaları süpürülüp torbalara konulup uzaklaştırılınca bir Başbakanın ne yapabileceği, Başbakan Yardımcısı ne yapabileceğini, Asıl suçlunun, kuşurlu oraya nezaret eden savcının olduğunu, onun emrindeki devletin güvenlik güçleridir, onların bu konuda uzman kişiler olarak sokağı her tarafından kesip, anında, hiç dokundurmadan derhal uzmanını çağırıp, vaziyet edip, bombanın niteliğini, patlayış şeklini, parçalarından şuradan buradan bilmeleri lazım. O yapılmayınca, siyasi adamlar burada bu işin takibi konusunda, fikri takibi yapmalarından dolayı suçlanmasının yanlış olduğu

Beyanında bulunmuştur.

34-) Komisyonumuzun 23/05/1997 tarihli toplantısında Sayın Eyüp Aşık sorulu-cevaplı konuşmasında özetle;

Biz, sonuca ulaşmak için belli kişileri dinledik; ama, akıl almaz tesadüflerle karşılaştık. İster istemez o tesadüfler, Mumcu'nun katilinin bulunmasını istemeyenlerin organizasyonu gibi, bize geldi ve açıklamamız o doğrultuydu. Ben, bunu Susurluk Komisyonunda da anlatmaya çalıştım. Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonunda karşılaştığımız hâdise, sizin komisyondaki bazı arkadaşlarla görüştüm, onları siz de dinlemişsiniz, yani bir kişi çıkıyor, "ben bu katili gördüm, tanıyorum" diyor ve bir isim tarif ediyor bize ve biz o kişiyi dinleme kararı alıyoruz; ama, ne hikmettir, o kişiyi bizim dinlememizden bir gün evvel, kişi, televizyona getiriliyor, o zaman özel tele-

vizyonlar da yoktu, devletin televizyonuna getiriliyor ve Reha Muhtar'ın programında kişi, kamuoyuna akıl hastası gibi takdim ediliyor. Olayın genel şekli, bizi düşündüren şey bu.

Biz bunun, arkasındaki soru işaretlerine bakıyoruz, kişiyi televizyona getiren, polis. Kişi, bunu bize kendisi söylüyor. Devletin polisi, kişiyi, Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonuna götürüyorum diye, alıp TRT'ye getiriyor. Biz, ertesi gün Reha Muhtar'dan bilgi almaya çalışıyoruz, Mumcu'nun katilinin bulunmasına çok sevinecek, memnun olacak, ona katkıda bulunacak bir kişi olarak tanıdığımız, zannettiğimiz Reha Muhtar, tam tersine, komisyonda olay çıkartmak için gayret sarfediyor; sorulan her soruya, bizi kızdıracak şekilde cevap veriyor, "siz kim oluyorsunuz, mecbur muyum" gibi. Tavrından anlıyoruz ki, bize yardım etmek değil, tam tersine olay çıkartmak için gelmiş, nitekim sonunda kavga çıkarıyor ve bize bir kelime demeden, komisyonu terk ediyor; "Ben buraya geldim... Size söylemek mecburiyetinde değilim, kaynağını açıklamak mecburiyetinde değilim" falan...

Karşımıza çıkan ikinci bir engel, bahsedilen zanlı kişi, İstanbul Emniyetince, olaydan bir gün evvel tutuklanıyor ve deniliyor ki, sizin söylediğiniz, o bahsedilen kişi olay günü tutuklu idi. Olaydan bir gün evvel tutuklanmış olması bile şüphe uyandırırken, evrak üzerinde yapılan araştırmada tahrifat olduğu, yani 22 veya 23 Ocak'ta adam tutuklanıyor gösteriliyor, halbuki 25 Ocak'ta tutuklanmış, evrakta tahrifat yapılmış, bir de Başsavcılık ve Devlet Güvenlik Mahkemesinden bize bir nevi, "falancayı sorgulamayın, şu işlere gitmeyin" şeklinde uyarılarda bulunuldu. Karşılaştığımız bu olaylarda... anladığımız bu olayın aydınlanmasına yardımcı olması gereken kişinin, tam tersine, olayın kapanması için, aydınlanmaması için gayret ediyor, yani emniyette, adalette, televizyonda, MİT'te, her tarafta Mumcu'yu öldürenlerin profesyonel olmaması mümkün değil; çok amatörce, kız kaçıрма olayından falan öldürülmedi. Çok profesyonelle düşünülmüş, seçilmiş bir kişidir ve bunu Milli İstihbaratın bilmemesi mümkün değil,

Beyanında bulunmuştur.

DEĞERLENDİRME

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 14/01/1997 tarih ve 478 sayılı kararı ile kurulan, (10/86) Esas sayılı Komisyonumuz, menfur cinayetin işlendiği tarihten bugüne kadar yapılan çalışmaları değerlendirdiği gibi, Komisyonca yapılan çalışmalar bölümünde belirtilen faaliyetleri de titizlikle yürütmüş olup, olayın incelenmesinde, merkezden çevreye doğru araştırma yapılmış, bu doğrultuda öncelikle Uğur Mumcu'nun yakınlarından çalışma arkadaşlarına kadar uzanan yakın çevre öncelikli olarak dinlenilmiş, ileriye sürmüş oldukları görüş ve düşünceler özenle değerlendirilmiştir. Komisyon çalışmalarında elde edilen bilgi, kanıt ve bulgular, cinayetten bugüne kadar yapılan diğer çalışmalarla (Faili Meçhul Cinayetler Komisyonu, Susurluk Araştırma Komisyonu çalışmaları ve DGM Savcılığı dosyaları) karşılaştırılmak suretiyle, ileri sürülen delil ve beyanların doğruluğu ve tutarlılığı araştırılmaya çalışılmıştır. Bütün bu çalışmalarda, herhangi bir etki altında kalınmaksızın olayın araştırılmasına çaba gösterilmiş, bulguların değerlendirilmesinde ön yargılardan uzak bütün olasılıklara eşit mesafede bulunmaya özen gösterilerek, şemsiyenin geniş tutulmasına çalışılmıştır. Tüm Komisyon üyeleri olayın çözülmesi için azami gayreti sarfetmişlerdir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 14/01/1997 tarih ve 478 sayılı kararı ile "Uğur Mumcu Cinayetinin Açıklığa Kavuşturulması Amacıyla Araştırma Komisyonu" kurulması kararlaştırılmış (10/86) sayılı Komisyonumuz, 30 Ocak 1997 tarihinde göreve başlamış olup, bu tarihten itibaren, 04/06/1997 tarihine kadar (42) toplantı yapmış, halen Bandırma Kapalı Cezaevinde tu-

tuklu bulunan İslami Hareket Örgütü üyeleri de dahil olmak üzere konuyla ilgili (122) kişinin bilgisine başvurmuş, (2) inceleme gezisi yapmış, (2) adet konuya ilişkin olarak brifing almış, bütün bu çalışmalar sonucu, elde edilen bilgi ve belgeler ışığında, olay değerlendirelerek saptanan hususlar aşağıda sıralanmıştır:

1-) Komisyon Tutanakları ve Belgeler Işığında, Uğur Mumcu Cinayetinin Muhtemel Sebeppleri

a) Radikal İslami Örgütlerin eylemi olması

Uğur Mumcu'nun, 24/01/1993 tarihinde Saat 13.30 civarında katledilmesini müteakip, muhtelif basın kuruluşlarına, olayı, İslami Cihat, İBDA-C (İslamcı Büyük Doğu Akıncılar-Cephesi), İslami Kurtuluş Örgütü (İKO) gibi örgütlerin üstlendikleri ileri sürülmüş, ancak, bugüne değin bunu kanıtlayacak herhangi bir delil ortaya konulamamıştır.

Olayı, siyasi örgütlerin üstlenmesi sebebi ile Ankara DGM Başsavcılığı olaya el koymuş ve olay yerinde DGM Savcıları Ükü Coşkun ve Nuh Mete Yüksel'i soruşturma için görevlendirmiştir.

Olayı üstlenen örgütlerden İBDA-C'nin, olayın doğurduğu infial ve tepkiden yararlanmak ve propaganda amacı ile olayı üstlendiği, bu örgütün bugüne kadar gerçekleştirdiği eylemler ile suikastin oluş biçiml karşılaştırıldığında, örgütün, bunu gerçekleştirecek teknik kapasitede olmadığı, bu nedenle olayın İBDA-C örgütüncü üstlenilmiş olmasının, siyasi propaganda veya yönlendirme amacı taşıdığı ileri sürülmüştür. Ayrıca, bu örgüt yayınlarında, Uğur Mumcu cinayetinin üstlenilmesi ile ilgili zımnen de olsa bir yayına rastlanılmadığı ve komisyonda bilgisine başvuru istihbarat elemanları örgütün bu cinayeti işlediği konusunda bulgu ve tahminlerin tahminlerinin olmadığını ifade etmişlerdir.

İslami Cihat Örgütü veya Filistin İslami Cihat Örgütünün, müstakil örgüt disiplinine sahip olmadığı, başka eylemlerde maske isim olarak kullanıldığı, Emniyet arşiv kayıtlarından anlaşılmaktadır. Ayrıca, bu örgütlerin yurt düzeyinde propaganda maksatlı eylemlerine rastlanmadığı, bilgilerine başvuru güvenlik görevlilerince ifade edilmiştir. Yine emniyet arşiv kayıtlarında bulunduğu bilinmektedir.

İslami Kurtuluş Örgütünün ise, ismen mevcut olduğu ancak, örgüt literatürü sayılabilecek yayın, şema, bildiri gibi unsurlarla takviye görmediği ve Mumcu cinayetinden sorumlu tutulacak bir delil elde edilemediği çeşitli güvenlik birimleri amirlerince ifade edilmiştir.

Mumcu cinayetini gerçekleştirebilecek diğer bir örgüt ise, İslami Hareket Örgütüdür. Elde edilen bulguların tartışılmalı olması şüphenin en fazla bu örgüt üzerinde yoğunlaşmasına neden olmuştur. Ancak, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkan Yardımcısı Hanefi Avcı ve Emniyet Genel Müdürlüğü eski İstihbarat Daire Başkanı Emin Aslan'ın verdiği bilgilerden anlaşıldığı üzere, İslami Hareket Örgütü olarak nitelendirilen grubun klasik örgüt yapılarına uymadığı, örgüt olmaktan ziyade, başka ülkelerin servislerinin kontrespiyonaj faaliyetlerini yürüten grup niteliğini gösterdiğini ifade etmişlerdir. Komisyonumuzun, bilgisine başvurduğu diğer görevliler, İslami örgüt olarak bahsedilen bu grubun, örgüt olarak nitelendirilmesinin zor olduğunu, çünkü, belli bir yerde örgütsel hiyerarşinin kesildiğini ve bu grubun maddi çıkar elde etmek amacıyla araç hırsızlığı gibi menfaat sağlamak amacıyla da eylem yapması, yabancı ülkelerin gizli servislerinin kontrespiyonaj faaliyetlerinin taşeronu olduğunu gösterdiğini söylemişlerdir. Ayrıca, Uğur Mumcu cinayetinin işleniş tarzı ile Çetin Emeç cinayetinin işleniş tarzının birbirinden çok farklı olduğunu, Uğur Mumcu cinayetinin, profesyonelce işlenmesine karşılık, Çetin Emeç cinayetinin vasat bir planla amatör sayılabilecek nitelikte olduğunu, dile getirmişlerdir.

Uğur Mumcu cinayetinin işlendiği tarihlerde, İstanbul'da başlayan operasyonlar neticesinde çeşitli eylemlere karıştıkları belirlenen İslami Hareket Örgütü elemanlarının yakalanması, bu örgüt elemanlarının gösterdikleri yerler ve örgüt evlerinde elde edilen C4 patlayıcıları ile Uğur Mumcu cinayeti tanıdığı olduğu ileri sürülen Ayhan Aydın'ın, örgüt elemanlarından iki kişiyi teşhis etmesi şüphelerin bu örgüt üzerinde yoğunlaşmasına neden olmuştur.

Komisyon'a bilgi veren Hanefi Avcı'nın beyanından anlaşıldığı üzere, o tarihte İstanbul'da yapılan operasyonlarda, örgüt elemanlarının, diğer örgütlerle bağlarının tespit edilememesi ve örgütün bilinen örgütsel şemalara uymaması nedeniyle, bu hareketi nitelendirmek amacıyla İslami Hareket Örgütü isminin kendilerince verildiğini beyan etmiştir.

Tanık Ayhan Aydın'ın İslami Hareket Örgütü üyelerinden Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta isimli kişileri teşhis etmesi ve operasyon neticesi yakalanan sanıkların, gerek yakalama tutanaklarında, gerekse ev arama ve yer gösterme tutanaklarında tahrifat yapılmış olması konuyu tartışmalı hale getirmiş dolayısıyla bu ihtimalin gündemde kalmasına neden olmuştur. Ancak, İslami Hareket'in bu cinayeti işlediğine dair dava yeterli delil ve bulgu elde edilemediği için açılmamıştır.

Komisyonumuza çeşitli tarihlerde bilgi veren, Gazeteci Mehmet Güç, Avukat Mehmet Emin Değer, Emniyet Müdürü Ali Kalkan, TEM Şube Müdür Yardımcısı Mutlu Çelik, Adalet eski Bakanı Seyfi Oktay yorumlarında, Mumcu Cinayetinin İran, Ortadoğu'daki bazı ülkelerden kaynaklanan terör örgütlerince işlenebileceği, bunun Türkiye'deki dini terör gruplarının taşeron kullanılarak yapılmış olabileceğini, bazı uzmanların (Hanefi Avcı, Mehmet Eymür, Mehmet Canseven, Emin Arslan) ise batı ülkelerinin bile Mumcu cinayetini işlemek için radikal dini örgütleri kullanarak işlemiş olabileceklerini ifade etmişlerdir. MİT Müsteşarı Sönmez Köksal ise Komisyonumuza verdiği bilgide, Uğur Mumcu suikastının İslami terör örgütlerince işlenmiş olma ihtimalinin, tüm ihtimallerle aynı derecede olduğunu, delil olmadan hiçbir ihtimale farklı ağırlık verilemeyeceğini söylemiştir.

b) Uğur Mumcu Cinayetinin Bölücü Örgütlerin (PKK, Hizbullah) eylemi olması

Suikastın olduğu gün, olayın PKK adına telefon ile üstlenildiği ancak, daha sonra PKK'nın Avrupa'nın muhtelif yerlerinde yayınlanan yayın organları ve açıklamalarında bu üstlenmeyi kabul etmediklerini, yurt düzeyinde PKK'nın yayınladığı dokümanlarında da bu eylemi kabul eden haberler bulunmadığı yine Emniyet ve diğer birimlerin kayıtlarından anlaşılmaktadır. Ülkemizin Batman, Siirt, Diyarbakır yörelerinde faaliyet gösteren Hizbullah isimli bölücü örgütün de, üstlendiğine dair bir bilgi Komisyonumuza ulaşmamıştır. Emniyet ve diğer güvenlik birimlerince yürütülen sorgulamalarda, Hizbullah örgütü ile bağlantılı bulgu ve belge ile Mumcu cinayetinin ilişkisi kurulamamıştır. PKK'nın Avrupa yayın organı ERNK Mumcu cinayetini kabul etmemiştir.

Komisyonumuza ifade veren Güldal Mumcu, 05/02/1997 tarihli beyanında;

1992 yılı Kasım ayında Özgür Gündem Gazetesinde çıkan Uğur'a yönelik yayınlar olduğunu, bir sabah Uğur Mumcu'nun kendisine "Güldal bunlar beni öldürecekler" ifadesini kullandığını, bunu sözkonusu gazetenin Yazarı Yaşar Kaya'nın makalesinden anladığını, "Halkın dinamiği bu işin üstesinden gelecektir" sözünden bu sonuca vardığını, Mumcu ile Yaşar Kaya ve Behçet Cantürk arasında tartışmaların bulunduğunu, bu yayınları DGM'ye anlattıklarını, Yaşar Kaya'nın ifadesinin bile alınmadığını, şimdi ise yurtdışına kaçtığını" ifade etmiştir. Bu da PKK'yı da bununla bağlantılı Behçet Cantürk'ün organize suç örgütünü de gözden uzak tutmamak gerektiğini gösterir. Bu konuda da MİT Müsteşarı Sönmez Köksal'ın her ihtimali açık tutmak gerekir düşüncesinin gündeme geldiği anlaşılmaktadır.

Ayrıca, Komisyon'a bilgi veren uzmanların, genelde PKK ve Hizbullah gibi bölücü örgütlerin yurtiçinde bu tür eylemleri işlemesi durumunda mutlaka "Silahlı propaganda" yayınlarında bu-

nu kullanacaklarını, kullanmasalar bile bir delil elde edilmesinin mümkün olacağını ifade etmişlerdir. Gazeteciler, Hikmet Çiçek ve Ünal İnanç ise, cinayette PKK veya diğer bölüclü unsurların taşeron olarak kullanılabileceği yolunda bir yorum yapmışlardır.

c) Mumcu Suikastinin, Organize Suç Örgütlerinde İşlenmiş olması

Hukuk Literatürüne, Organize Suç Örgütleri olarak yeni giren, halk dilinde “Mafya” olarak tabir edilen örgütlenmeler, maalesef Susurluk Komisyonu araştırmalarından sonra daha yoğun bir şekilde gündeme gelmiştir.

Komisyonumuzda bilgisine başvuru Uğur Mumcu'nun eşi Güldal Mumcu, kardeşleri Beyhan Gürson ve Ceyhan Mumcu'nun organize suç örgütlerinin, bu cinayeti işleyebileceğini, diğer ihtimallerle birlikte açıklamışlardır. Aile bireyleri, açıklamalarında, daha çok Uğur Mumcu'nun sağlığında organize suç örgütleri ilişkisi bulunan Behçet Cantürk'ün eylemlerini araştırıp yazdığından bu kişinin suikasti yaptırabileceğinin ihtimaller arasında olduğunu açıklamaktadırlar. Özellikle Ceyhan Mumcu'nun bu konudaki tezi farklı bir şekildedir. Şöyleki; Çetin Emeç'i Celal Zehabi isimli Suriyeli “Altın Kaçakçısı”nın İrfan Çağrıncı ve ekibine öldürttüğü bilgileri bulunmasına rağmen, İrfan Çağrıncı'nın Çetin Emeç'in öldürülmesi emrini kendinin verdiğini itiraf etmesi nedeni ile organize suç örgütü niteliğindeki eylemcilerin, adalet karşısına getirilemedikleri, benzeri bir eylem planının Uğur Mumcu için, Behçet Cantürk tarafından yaptırılmış olması da muhtemeldir.

Ancak, Behçet Cantürk öldürüldüğü için tetikçilerin bir şekilde elde edilmesi dışında, bu iddianın kanıtlanmasının oldukça zor olduğu görülmektedir.

Komisyonuna bilgi veren gazeteci Nezih Tavlaş, Özgür Gündem'de Yaşar Kaya ve Behçet Cantürk'ün İlhan Selçuk ve Mumcu'yu tehdit ettiğinin bilindiğini açıklamıştır. Yine Komisyonumuza ifade veren Jandarma Astsubay Hüseyin Oğuz, Uğur Mumcu'yu ülkücü mafya kanalıyla 2,5 kg. C4 patlayıcı ile Tekin Çoşkuner ve Çakıcı ekibinin öldürttüğünü ileri sürmüştür.

27/02/1997 günü Komisyonunda 2. defa ifade veren eski Milletvekillerinden Mustafa Yılmaz “Mumcu'nun öldürülmesini, İslami Hareket veya başka bir örgüt işlese bile arkasında mutlaka cinayet azmettiricisinin çete çıkacağını” ileri sürmüştür.

Komisyonumuza 10/05/1997 tarihinde bilgi veren Hülya Ağansoy, eşi Tevfik Ağansoy'un ölmeden önce, kendisinin Mumcu hakkında sorduğu soruya “iyi bir gazeteciydi, değerli yazıları vardı ama (ellerini yana açarak) ne çare ki öldürüldü” anlamında işaret yaptığını, kendisinin kocasına öldürülme sebebini sorduğunda, bu konuda bilgi veremeyeceğini, “bu tür konularda ne kadar az şey bilirse, o kadar çok yaşayacağını” ifade ettiğini, ancak neyi kastettiğini bilmediğini, bu sırları ile birlikte öldüğünü, ifade etmiştir. Celal Zehabi, Ömer Topal gibi kişilerle irtibatı bulunan Tevfik Ağansoy'un Uğur Mumcu cinayeti hakkında birşeyler bildiğini ima ettiğini ifade etmiştir.

Gazeteci Ünal İnanç, 06/03/1997 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu beyanında; Uğur Mumcu'nun Behçet Cantürk, Yaşar Kaya ve bunlardan hissesini alan PKK'nın silah ve beyaz zehir kaçakçılığını belgeli olarak belirlediğini, bu sebeple 25.000 dolara Ortadoğu ülkelerinden kiralanmış taşeronlarla cinayeti yaptırdığını ileri sürmüştür. 14/03/1994 tarihinde komisyonumuzda, Başkomiser Mehmet Karataş, Mumcu'nun yazılarında en çok uyuşturucu tacirlerini ve PKK'nın bu konudaki yandaşlarını kızdırdığını, bu nedenle hedef olduğunu açıklamıştır. Bu ifade sahibi Ankara Emniyet Müdürlüğü Sağ Terör masası Amiri olduğu dikkate alınır, bu tezin ciddiye alınması gerektiğini çağırıştırılmaktadır. 27/03/1997 günü komisyonuna bilgi veren Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat eski Daire Başkanı Emin Aslan'ın, Mumcu olayı ile ilgili “Behçet Cantürk bağlantısının araştırılabilir bir ihtimal olduğunu ancak, diğer ihtimalleri de araştırmak gerektiğini, bir bulgu bulunduğunda, o yöne ağırlık verilmesi gerektiğini” ileri sürmüştür. 01/04/1997 tarihinde komis-

yona bilgi veren TEM Şube Müdür Yardımcısı Mutlu Çelik, Mumcu'nun uyuşturucu parasından dolayı öldürüldüğüne inandığını, PKK-uyuşturucu ilişkisini sadece Mumcu'nun ele aldığını, olayın Behçet Cantürk ile bağlantılı olduğunu düşündüğünü açıklamıştır. 24/04/1997 tarihinde Komisyonaf ifade veren Abdullah Çetin, Mumcu olayını, silah ve uyuşturucu kaçakçılarının yaptırmış olduğunu düşündüğünü, bu konuda Avusturyalı Hansen Grillmayer ve Kanadalı Erich isimli kaçakçıların sorgulanması gerektiğini vurgulamıştır.

Uğur Mumcu cinayetinin organize suç örgütlerince, işlendiği savının, diğer ihtimallerden farklı bir delili olmamakla beraber, Gündem Strateji grubunun derlediği, Uğur Mumcu'nun makalelerinin ağırlık merkezinin bu tür organize suç örgütlerine yönelik olduğu görülmektedir.

Komisyonumuzda ifade veren Abdullah Çetin, PKK itirafçıları, Murat Demir ve Murat İpek beyanlarında, devletin Emniyet, Jandarma, MİT, Valilik gibi bazı kurumlarının eylem yaptıkları, hukuk dışı müdahaleler yaptıkları, bunu kendi bünyelerinde oluşturdukları illegal vasıflı unsurlarla planlayıp gerçekleştirdiklerini ifade etmişlerdir. Abdullah Çatlı'nın Azerbeycan'a bazı kişileri gönderip eğitmesi, Ahmet Cem Ersever'in resmi sıfatı olmayan kişilerle Doğu'da istihbarat timleri kurup çalıştırmaları, PKK itirafçıları Murat Demir ve Murat İpek'in Vali, Emniyet Müdürü gibi makamlarla yetkili olmadıkları operasyonları gerçekleştirdikleri iddiaları örnek gösterilebilir.

d) Uğur Mumcu Cinayetinin Yabancı Ülke Servislerinin Eylemi Olması

Komisyonada bilgilerine başvuruEmniyet Uzmanları "Uğur Mumcu cinayeti, hiçbir delil bırakılmaksızın işlenmiş profesyonel bir eylemdir. Bu tür eylemler yabancı ülke servislerince en ince ayrıntısına kadar planlanıp kontrespiyonaj usulü ile tamamlanır. Bu eylemlerde yerli taşeron örgütler ya da yerli tetikçi şahıs kullanılabilir" şeklinde yorumlar yapmışlardır. Dönemin Ankara Emniyet Müdürü Mehmet Canseven ifadesinde, bu konudaki tezini bir adım ileri götürerek "Mumcu olayını yerli örgütlerin yapmadığı, yabancı servis ya da örgütlerin profesyonelce eylemi işlediğini, yerli unsurların bu eylemi işlemei durumu mutlaka bir ipucu elde etmeleri gerektiğini" öne sürmektedir. Komisyonada 05/03/1997 tarihinde bilgi veren Ankara Asayiş eski Şube Müdürü Hüseyin Özalp, Ortadoğu Lübnan kaynaklı bir suikast olabileceğini söylemiştir. Batman Emniyet eski Müdürü Öztürk Şimşek, 13/03/1997 tarihinde komisyonada verdiği bilgide "Mumcu olayının ancak, dış kaynaklı olabileceğini" beyan etmiştir. Terörle Mücadele eski Daire Başkanı Cevdet Saral, komisyonada, 01/04/1997 günü "Mumcu Cinayetinin profesyonel bir eylem olduğunu, bu nedenle dış kaynaklı olabileceğini" açıklamıştır.

Komisyonada bilgi veren MİT Daire Başkanı Mehmet Eymür'ün, 19/03/1997 tarihli beyanında, Mumcu cinayetinin yabancı devlet destekli olduğunu tahmin ettiğini, MİT Müsteşarı Sönmez Köksal ise, 02/04/1997 tarihli konuşmasında; Mumcu cinayetinin çok profesyonel bir cinayet olduğunu ancak, yabancı ülke servislerinin eylemi olma ihtimalinin yerli terör örgütlerinin eylemi ile aynı derecede olduğunu, zira yerli örgütlerin bu eylemi yapmadığının henüz kanıtlanmadığını ifade etmiştir. MİT Ankara Bölge eski Başkanı Dursun Özberk ise, profesyonelce işlenmiş Mumcu cinayetinin yabancı servislerce işlenmesi halinde mutlaka yerli işbirlikçileri, en azından destekçilerinin olabileceğini ileri sürmüştür.

Eylemin uzmanlarca yabancı servislerin işi olduğu hususundaki yorumlarının sağlıklı dayanakları olduğu halde MİT Müsteşarı ise, cinayetin, yabancı servislerce yapılması ihtimalinin içerdeki örgütlerce yapılması ihtimali ile aynı ağırlıkta olduğu savının gerekçesini belirtmemiştir.

Avukat Mehmet Emin Değer ise Komisyonada vermiş olduğu 20/03/1997 tarihli beyanında, Uğur Mumcu'nun ABD Servislerince öldürüldüğü, taşeron olarak İran veya Afganistanlıların kullanılmasının işin mahiyetini değiştirmedeğini iddia etmiştir.

Komisyonada 27/03/1997 tarihinde bilgi veren Gazeteci Hikmet Çiçek, Mumcu cinayetini CIA İran'ın MOD Kontgerilla örgütüne işletti, yine Araştırmacı Gazeteci Nezih Tavlaş, Tuncay Özkan ve Evren Değer Mumcu cinayetinde gizli servislerin tarzını gördüklerini belirtmişlerdir.

e) Mumcu Cinayetinin Türkiye’de Mevcut Sol Örgütlerin Eylemi Olması

Mumcu cinayetinin araştırılması, DGM Savcılığınca cinayetin irticai terör gruplarıncı işlendiği savıyla Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü Sağ Terör Masası İrticai Terör kısmına verilmiştir. Halen de soruşturma bu bölüm, kısım ya da masa tabir edilen tim tarafından yürütülmektedir. Mumcu’nun sol görüşlü olduğu düşüncesinden hareketle, sol örgütlerin Mumcu ile husumeti olmayacağı varsayılarak araştırma, irticai terör örgütleri üzerinde yoğunlaştırılmıştır.

Komisyona ifade, bilgi veren ya da belge ve doküman gönderen kişi ve kurumlar, bir tanesi istisna, bu ihtimale değinmemişlerdir. MİT Müsteşarı Sönmez Köksal, Komisyonumuza bilgi verirken kesin bilgi, belge, itiraf, bulgu ile olayın tespiti yapılmadıkça tüm örgütlerin bu cinayeti işleme olasılığı aynı oran ve ihtimal içinde olduğunu söylemiştir.

Olay aydınlatılmadığına göre ve olayın şahidi bulunmadığına göre, Uğur Mumcu cinayetinin sol terör örgütlerince de işlenebileceği olasılığı göz ardı edilmemelidir.

f) Mumcu Cinayetinin Türkiye’de Mevcut Sağ Örgütlerin Eylemi Olması

Türkiye’de mevcut sağ örgütlerle ilgili Mumcu cinayetinin bağlantısı ya da belgeli bir delili bulunmamaktadır. Sadece, 25/01/1993 tarihinde Emlak Bankası İstihbarat Şube Müdürlüğünde görevli Ayşe Aslan isimli bir bayanın 155 Polis imdat telefonunu arayarak, 310 65 44 nolu telefonunu arayan ve Türk İntikam Tugayı isimli örgüt adına kendisine ihbarda bulunduğunu iddia etmiştir. Ancak, bu hususda yüzlerce ihbar müracaatlarında olduğu gibi bundan da herhangi bir sonuç alınamamıştır.

Mumcu cinayeti soruşturmasında, DGM ve bu makam adına soruşturmayı yürüten Ankara İl Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü, irticai terör örgütleri dışındaki sağ örgütlerin bu eylemi işleyebileceği hususunda ayrıntılı bir araştırma yapmamıştır. Bu konuda tanık, ihbar ya da herhangi bir suçlama da bulunmamaktadır. Ayrıca, komisyona bilgi veren kişiler, uzmanlar, belge gönderen kurumlar, bu ihtimalden bahsetmemişlerdir. Sadece, bir üst maddede açıklanıldığı üzere, MİT Müsteşarı Sönmez Köksal, bu konuda da aynı yorum ve varsayımı yapmıştır. Bu varsayımın, bu konuda da gözardı edilmemesi uygun olacaktır.

g) Mumcu Cinayetinin Yabancı Ülkelerde Bulunan Siyasi veya Etnik Örgütlerin Eylemi Olması

Komisyona bilgi veren Emniyet uzmanları ve gazetecilerin bir kısmı ile MİT Müsteşarı Sönmez Köksal’ın Mumcu cinayetinin yabancı ülkelerde bulunan siyasi ve etnik örgütlerce işlenmiş olabileceğine değinmişlerdir. Gazeteci Soner Yalçın, Ankara eski Emniyet Müdürü Mehmet Canseven bununla ülkede panik, sansasyon yaratarak iç çatışma ortamının hazırlanmasının planlanabileceği, ya da belli ülkenin eylemi gibi gösterilip bu ülke ile çatışma ortamı oluşturmak maksadının güdülebileceğini vurgulamıştır. Bu tür örgütlere, İran’da rejim aleyhtarı örgütler, Irak’ta Talabani ve Barzani ayrılıkçı örgütleri, Suriye’de rejim aleyhtarı örgütler, Lübnan’da Hizbullah, İsrail’de Hamas ve Asala terör örgütleri örnektir. Mumcu’nun Kuzey Irak’a gönderildiği iddia edilen 100 bin adet silahın Talabani kuvvetlerine verilmesini araştırması buna en çarpıcı örnektir. Ancak, bu konuda maddi delil veya emare bulunmaması ve dikkatlerin başka yöne kanalize edildiğinden bu ihtimal hiç araştırılmamıştır.

h) Mumcu Cinayetinin Belge ve Tutanaklarda Gündeme Gelen Diğer Sebepleri

Komisyon çalışmaları sırasında, PKK itirafçıları Murat Demir ve Murat İpek, Uğur Mumcu’nun MİT tarafından öldürüldüğünü, 12/03/1997 tarihinde beyanlarında ifade etmişlerdir. Bu konudaki iddialarını Radikal Gazetesine ve muhtelif televizyonlarca yapılan programlarda tekrar et-

mişlerdir. Komisyonca bu itirazçıların iddiaları, Olağanüstü Hal Bölge Valiliği, Van Valiliği, Van Cumhuriyet Savcılığı, Jandarma Genel Komutanlığı resmi kayıtları araştırılmış, savlarını doğrulayacak herhangi bir kanıt elde edilememiştir. Ayrıca, Murat Demir ve Murat İpçek İstanbul Emniyet Müdürlüğüne gözetlinalındıklarında her ikisinin verdikleri ayrı ayrı 19/04/1997 tarihli ifadelerinde bu konudaki iddialarından tamamen vazgeçtiklerini, daha önceki iddialarının sebeplerini izah ederek imzalı tutanaklarda beyanda bulunmuşlardır.

Bunun dışında M. Emin Değer ve Mumcu ailesi bazı ifadelerinde herhangi maddi bir delil öne sürmeden bu cinayeti kontgerilla ya da devlet güdümlü organizasyonların yapmış olabileceğini yorum olarak açıklamaktadırlar.

2-) Suikastin Gerçekleştirilmesi ve Olay Yeri İncelemesi

Uğur Mumcu'ya yapılan suikastten günümüze kadar yapılan tartışma ve soruşturmalarda üzerinde, en az tartışılan ve durulan konu; suikastin gerçekleşme biçimi ve olay yeri incelemesi hususudur. Konunun özel ihtisası gerektirmesi (Teknik bir husus olması) ve olayın hemen akabinde 27/01/1993 ve 29/01/1993 tarihli ekspertiz raporunun kamuoyuna açıklanması nedenleriyle bu konunun açıklığa kavuştuğu izlenimi doğmuştur. Gerek DGM Savcılığı gerekse, Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonu, Kriminal Polis Laboratuvarları Daire Başkanlığının 27/01/1993 ve 29/01/1993 tarihli raporunu esas almış, ilgili raporun geçerliliği hiç sorgulanmamıştır.

İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Daire Başkanlığının 29/01/1993 tarihli Ekspertiz raporunda;" Olay yerinde ve oto üzerinde yapmış olduğumuz incelemelerde, maktül araç içerisinde oturmuş vaziyetteyken, kontak anahtarını takmadan önce patlama meydana gelmiştir.

Patlama; aracın taban saçlarındaki kıvrılma ve bükülmelerden alt taban sacına bitişik, iki ön koltuk ara hizasına gelen sol koltuğa daha yakın, vites kolu levyesi ile el freni teli arasında, her iki şasenin bittiği egsoz susturucusunun üst kısmındaki iki şase arasındaki boşlukta meydana gelmiştir.

Patlamanın etkisiyle otunun alt kısmı ortadan ikiye ayrılmıştır, tavan saçı da bağlantı yerlerinden bütün olarak kopmuştur. Maktülün, yan tarafındaki 280 cm. yükseklikteki duvar ve parmaklığı aşarak, 6,5 metre mesafedeki bahçeye düştüğü tespit edilmiştir, bombanın misina ile vites kolu levyesine bağlandığında aracın birinci vitesden boşa alındığında 2-2,5 cm.'lik bir hareket sağlanmaktadır. Bu hareket bombaya bağlanan misinanın diğer ucunu bombadan 2-2,5 cm. uzaklaştırmaktadır. Bu nedenle bombanın ateşleme anahtarında çekme sistemi (mandal, ilmekanahtar vb.) tabir edilen sistemlerden birisinin kullanıldığı tahmin edilmektedir.

Yukarıda izah edilen nedenlerden dolayı;

Teröristler tarafından, bütün bağlantıları hazırlanmış el yapısı ateşleme sistemine sahip bombaya, misina veya iplik bağlayarak hazır hale getirilmiş bombanın; arabaya montajı sırasında zaman kaybını önlemek için, yüksek güçlü hoparlörde kullanılan mıknatısa irtibatlandırılarak dışardan araba alt seviyesinden ufki olarak bakıldığında görülmeyecek şekilde alttaki iki şasenin arasındaki boşluğa yerleştirilmiş ve misina veya ipliğin diğer ucu vites kolu levyesine bağlanmıştır.

Uğur Mumcu aracını alt kısmına yukarıda belirtilen şekilde bakmış olsa bile bombayı görememiş, kapıyı açıp araca oturmuş ve kapıyı kapatmıştır. Kontak anahtarı muhtemelen sağ elinde olup, arabayı çalıştırma hazırlığındadır. Bu nedenle anahtarı kontak kilidine takmadan 1. vitesteki arabanın vites kolunu boşa almak için geri çekmiştir. Bu işlem esnasında vites kolu levyesine bağlı olan misina 2-2,5 cm. civarında öne doğru hareket ederek, el yapısı ateşleme sistemine sahip bubi tuzaqlı bombanın patlamasını sağladığı" belirtilmektedir.

Komisyonumuzca yapılan çalışmalarda ve bilgisine başvuru alan kişilerden elde edilen bilgilere göre; Bombanın patlatılış biçimi ve maktülün araç içinde olup-olmadığı ile arabayı çalıştırıp çalıştırmadığı noktalarında bir mutabakat görülmemektedir. Güldal Mumcu, Ayhan Aydın ve itirafçı Murat Demir art arda 3 patlama olduğunu beyan ederken, olay anında patlamanın olduğu anda Uğur Mumcu'nun aracına 5-6 metre mesafede aracını yıkamakta olan apartman yöneticisi İbrahim Öncül ve olay yerine Güldal Mumcu ile birlikte gelen maktülün komşusu Yunus Ertekin tek patlama sesi duyduğunu beyan etmektedir. Diğer taraftan olayın tanığı olduğunu iddia eden Ayhan Aydın, Uğur Mumcu'nun arabaya bindiğini ve kontağa elini atar atmaz patlamanın olduğunu, motor sesi duymadığını belirtirken, Yunus Ertekin kapı sesi duymadığını belirtmektedir.

Bombanın muhtemel patlatılışı hakkında şu görüşler dile getirilmiştir. JİTEM mensubu Hüseyin Oğuz komisyona verdiği 25/02/1997 tarihli ifadesinde, Mumcu'nun aracına konan bombanın kendisine göre kumanda ile çalıştırıldığı, patlayıcının aracın altına uzaktan kumanda ile gönderildiği, 2,5 kg patlayıcının yerleştirilip uzaktan kumanda ile ve (1) saat sonra patlatıldığını, taşıma uzaktan kumandalı arabalarla yapıldığını, belirtirken Güldal Mumcu, Ceyhan Mumcu, Gazeteci Nezih Tavlaş ve Tuncay Özkan bombanın uzaktan kumanda ile patlatıldığı olasılığı üzerinde de durmaktadırlar.

Bir diğer ihtimal, paralı asker olduğunu belirten Abdullah Çetin tarafından dile getirilmektedir ki; C4 patlayıcısının cıvalı fünye ile patlatıldığını, Mumcu'nun aracı açıp araca ayağını bastığından emin olduğunu, kapı açılmadan patlamanın olması ihtimalinde cesedin yukarı değil geriye itilmesi gerektiğini, çünkü C4 plastik patlayıcıların basınç ile çalıştığını, patlama alttan olduğu için aracın her tarafına aynı basınç ve tahribatı yapacağını, cıvalı fünyenin mahallinde iz bırakmayacağını, fünyenin küçük bir plastik muhafazada hazırlanıp monte edildiğini, ateşleyici olarak pil kullanıldığını belirtmesine karşın, Bomba uzmanı Nafiz Ertuğrul bunun mümkün olamayacağını çünkü, cıvalı fünyede iki ucun temas etmesi için dikey duran civanın yatay hale gelerek akım geçişini sağlaması gerektiğini, oysa ki, bir kişinin arabaya binmesiyle amortisörlerin ancak, 3-4 cm. esneyeceğini, bunun yeterli olmadığını ve cıvalı fünye ile aracın istenilen noktada patlatılamayacağını belirtmiştir.

Bütün bu ihtimallerin değerlendirilmesi sonucunda:

a) Yapılan incelemede kontağın açılmadığı belirlenmesine karşın, aracın kapı kilidinin üzerinde bir incelemenin yapılmadığı, anlaşılmaktadır. Halbuki kontağın açılmadığının tespit edildiği gibi kapı kilidinin açık mı, kapalı mı olduğu tespit edilmiş olsaydı, Uğur Mumcu'nun araca binip binmediği konusu kesinlik kazanmış olurdu.

b) Patlayıcının misina ile vites koluna bağlanarak vites kolunun hareketiyle patladığı belirtilmekle birlikte, bu varsayım el freninin çekilmemiş olması ve aracın 1. vitesde park edildiği düşüncesine dayandırılmaktadır. Bu durumda Uğur Mumcu araca bindiğinde önce vitesi boşa almadan (caddenin meyilli olması nedeniyle) ya el frenini çekecek veya frene basacaktır. Uğur Mumcu aracı çalıştırmak üzeredir. Bu durumda sağ ayak gaz pedalı üzerinde olacaktır. Bu nedenle frene basması mümkün değildir.

c) Patlayıcının misina ile vites koluna bağlanmasının 5 kez denendiği ve 5. deneme sonunda 35-38 saniyede araç altına yerleştirildiği belirtilmiş ama, cıvalı fünye ile hiçbir deney yapılmamıştır. En azından Uğur Mumcu ile aynı ağırlıkta olan bir kişi aynı model ve marka araca oturtularak amortisörlerin kaç santim esnediği tespit edilebilirdi.

d) Patlamaya müteakip olay yerine ilk intikal eden GAP İdaresi beğçisinin haber vermesi üzerine, 15 dakika içinde güvenlik güçlerinin olay yerine intikal ettiği ancak, olay yerinin koruma altına alınmasında sıkıntı yaşandığı, olay yerinin plastik güvenlik kuşağına alınmasına rağmen, Uğur

Mumcu'nun tanınan ve çok sevilen bir yazar olması nedeniyle, başta Başbakan olmak üzere bütün devlet erkânının yanlarında çok sayıda vatandaşla olay mahalline geldiğini ayrıca, olayın duyulmasının müteakip bir takım kitle örgütlerinin olay mahallinde toplandığı bu nedenle güvenlik kuşağının ihlal edilerek, patlama sonucu 150 metre yarı çaplı alana yayılan araba parçaları v.b. delillerin üzerinden geçilmesine engel olunamamıştır. Her ne kadar güvenlik güçleri olay yerine gelen üst düzey siyasi liderleri engel olmalarının mümkün olmadığını beyan etmişlerse de, burada bir ihmâl olduğu açıktır.

Olay yerinden maddi delil teşkil edebilecek araç parçalarının önce gözle görülebilenleri toplanmış, kalan kısımlar süpürge ile toplanarak kamyonla yüklenerek götürülmüştür. Komisyonumuzca bilirkişi olarak bilgisine başvurulmuş ODTÜ öğretim üyesi Prof. Dr. Ayhan S. Demir "Bu tür patlamalarda, patlama sonucu oluşan toz zerreciklerinin ve partiküllerin vakkumla toplanması gerektiği, dünyanın diğer ülkelerinde bu yöntemin uygulandığını" belirtmektedir. Her ne kadar olayın olduğu gün zeminin karlı ve buzlu olduğu bu nedenle güvenlik güçlerinin yanlarında elektrik süpürgesi olduğu halde bu yöntemi uygulamadıklarını belirtmişlerse de, bunun geçerli bir gerekçe teşkil etmediği açık olup, olay yeri incelemesinin titizlikle yapılmadığının açık bir delilidir. Ekspertiz raporuna esas araç parçalarının büyük çoğunluğunun fotoğraflarının laboratuvarında çekildiği, Oysa; Emniyet Genel Müdürlüğü Teknik Hizmetler Yönetmeliği'ne göre fotoğrafların olay yerinde çekilmesi gerekmektedir.

Komisyonumuzca MİT Müsteşarlığından bu tür bir olayın olması halinde olay yerinin incelenmesinde gözönünde bulundurulması gereken hususlar sorulmuş, MİT Müsteşarlığının cevabi yazılarında; güvenlik kuşağının patlama merkeziyle en uzağa fırlayan parça arasındaki uzaklığın 1,5 katı olması gerektiği ve güvenlik kuşağı içindeki alana kesinlikle araştırma yapacak uzman personel dışında hiç kimsenin alınmaması gerektiği, toplanan parçaların bulunma noktalarının işaretlenerek kimin tarafından bulunduğu belirtilerek delil kayıt cetveline işlenmesi, bulunan delillerin buldukları yerde ve şekilde fotoğraflarının çekilmesi gerektiği, belirtilmektedir.

Bu bilgiler ışığında, patlama sonucu etrafa dağılan ve olayın çözülmesinde büyük önemi olan, delil olabilecek parçaların tekniğine uygun olarak toplanmadığı anlaşılmaktadır.

e) Merkez Kriminal Polis Laboratuvarı'nın 27/01/1993 Tarihli Ekspertiz Raporunda;

"Yapılan bu test ve incelemeler sonucu; sözkonusu bulgularda patlayıcı maddelerden RDX (Cyclotrimethylenetrinitramin) kalıntıları olduğu tespit edilmiştir.

RDX, yüksek güçlü patlayıcı maddelerden olup genel olarak "Plastik Patlayıcılar" diye tabir edilen patlayıcı maddelerin bileşiminde bulunan esas patlayıcılardan birisidir. Sözkonusu olayda RDX dışında başka bir patlayıcı madde kalıntısı bulunmamış olması, bu olayda, bileşiminde patlayıcı madde olarak yalnızca RDX'i bulduran plastik patlayıcılardan (C4 veya Composition-A gibi) birinin kullanılmış olabileceği kanaatini oluşturduğu belirtilmektedir.

Komisyonumuzca bilgisine başvurulmuş ODTÜ öğretim üyesi Prof. Dr. Ayhan S. Demir "Polis laboratuvarında patlayıcının türüne yönelik çok güzel analiz yapılmış ancak, ne türde bir RDX olduğu bulunamamış. RDX-A katkı maddesi mum türü maddelerdir. Vaks'lar için tipik bir analiz alınır, poliiizobutilen için değişik bir analiz alınır. Onu bulabilirdi. RDX-A'yı yoksa, C4'ü belirlebilirdi. Genel analizde, polis labrotuvarının yaptığı analiz yapılır, çok özel konularda daha hassas aletlerle kirlilik üzerine gidilip, menşei hakkında belki ipucu verebilir. Eğer parçalar çok iyi korunmuşsa kirlilik analizi halen yapılabilir.

Bir de kör deneyle patlayıcının türüne ve menşei'ne ulaşmak mümkün. Şöyle ki miligram düzeyinde değişik patlayıcıları laboratuvar ortamında patlatıp, kalıntıları analiz eder, hangisinin olay yerindeki kalıntıyı tuttuğu tespit ederek buradan kaynağa ulaşabilirsiniz. Gerek kirlilik analizi, ge-

rekse kör deney, eğer kalıntılar çok iyi korunmuşsa bugünde yapılabilir. Tabii kalıntıların toplanma şeklinde çok önemli. Arkadaşların kullandığı yöntem RDX' i bulmada uluslararası yöntemdir. Konuda bir sorun yok, menşesine götürme açısından raporda bir bilgi gözüküyor.

Eğer RDX' i bulduysanız, RDX' i C4' e dönüşmesi için gerekli ilave maddenin bulunması zor endüstriyel bir madde ama, herhangi türde mum kolay bulunur. Eğer ehli olmayan bir kişi tarafından bu bomba yapılmışsa o zaman mum kullanmıştır, eğer profesyonel ise o zaman polliizobitülene kullanılmıştır. Bombanın gücü ve patlamadaki gecikmesi içindeki katkı maddesinin miktarına bağlı C4 askeri kaynaklı bütün kitaplarda bu şekilde geçiyor. Bunu üretmeyen endüstriyel ülke yok. Kör deneyde kalıntılar iyi korunmuşsa hangi ülkenin üretimi olduğu bulunabilir. Bu bugün de, o gün de yapılabilir” görüşünü dile getirmesine karşın, Emniyet Kriminoloji Laboratuvarı Kimyageri ve Daire Başkanlığı görevlileri “Patlama sırasında çok hızlı gerçekleşen bir yanma olayı oluyor ve bunun sonucunda, bu madde önemli ölçüde gazlara dönüşerek yanıyor ve fiziksel şeklini korumuyor, o patlama olayında yaklaşık 3-4 bin dereceye ulaşan bir sıcaklık da sözkonusu çok kısa bir süre içerisinde, o sıcaklık etkisiyle bazı durumlarda çok az bir kalıntı bulaşma şansı olabiliyor ancak, o tamamıyla böyle erimiş, fiziksel şeklini kaybetmiş, orjinalliğini kaybetmiş bir yapıda, sıvanmış ya da bulaşmış, bulaşık konumda oluyor, söylediğimiz ayrıntılı analizleri yapmaya imkân verecek düzeyde elle tutulur miktarda bulunmuyor. Bir de bu kadar düşük bir miktarın, karmaşık, topraklı, karlı, çamurlu birtakım kirli maddelerle karıştığını düşünürseniz, bu tespitin imkânsızlığını anlayabilirsiniz. Eski bulgulardan giderek katkı maddesine ulaşılabilir mi? sorusu gündemdedir. Bu bulgular, tek tek söylediğim işlemlerden geçmiş bulgular, yani, kimyasal yıkamalara da maruz kalmıştır. Onların üzerinde tekrar böyle bir inceleme yapmak zaten çok çok düşük miktarda olan bir kalıntıyı ki, o da ilk işlemlerle alınmış olacak burada, o bulgular üzerinde böyle bir kalıntı kalması sözkonusu olmayacak. Patlayıcı açısından, olayın eğer simule edilmesi, yani, taklit edilerek yeniden gerçekleştirilmesi gerekiyorsa, ideal sonuca ulaşabilmek için oradaki koşulların iklim şartlarıyla olsun, otomobiliyle olsun aynı koşulların oluşturulması gerekir. Patlama neticesi çok ani yanma meydana geldiğini bu nedenle RDX' e bile ulaşmanın büyük bir şans olduğunu,” belirtmektedir.

Görüldüğü gibi, akademisyenlerle uzmanlar arasında bu konuda mutabakat bulunmamaktadır. Oysa ki, patlayıcının RDX-A veya C4' mü olduğunun tespiti patlayıcının menşesine ulaşılmasında son derece önemli olup kaynağa ulaşılması halinde cinayetin hangi ülke veya kesimin desteği ile gerçekleştirildiği bulunabilirdi.

Aynı zamanda İstanbul' daki İslami Hareket operasyonunda ele geçirilen plastik patlayıcıların tamamının imha edilmesiyle olayda kullanılan patlayıcıların karşılaştırılma şansı yok edilmiştir.

Olay yeri incelemesinde temel hatanın, olay yerinin güvenlik kuşağına alındığı halde, bu kuşağın korunmasında hassas davranılmayarak, yüzlerce insanın güvenlik kuşağını geçmesi nedeniyle belki de delillerin yok olmasına neden olunmuştur.

Toplumda infial uyandıran bu cinayette güvenlik kuşağının ihlâl edilmemesi gereğine gerekli önemin verilmediği, bunun da ipuçlarının yok olmasına neden olduğu anlaşılmaktadır.

Komisyonca bilgi veren uzman ve DGM Savcılarının verdiği bilgiler ve belgelerden, Mumcu cinayetinde kullanılan RDX, (C4) ile 23/01/1993 ve 26/01/1993 tarihlerinde İstanbul' da ele geçirilen toplam 68 kg. plastik patlayıcı ile askeri el bombalarının askeri depolardan, jandarmadan veya adli emanet depolarından çalınmış olabileceği ihtimalinin araştırılmadığı, oysa bunun DGM Savcılığınca bir yazı ile tüm bu maddeyi bulduran kurum ve kuruluşlardan araştırılması gerektiği kanaati oluşmuştur.

3-) Uğur Mumcu Cinayetinin Soruşturulması Sürecindeki Eksikliği Tespit Edilen Hususlar

a) Uğur Mumcu'nun Korunmasına İlişkin Hususlar

Suikast öncesi Uğur Mumcu'nun korunmadığını, İçişleri Bakanlığının 29/04/1997 tarih 2765/97 sayılı yazılarında koruma kararının bulunmadığını, aynı yazı ekinde bulunan Esat Karakol Amirliğinde Mumcu'nun bulunduğu semtte korunan kişiler ile ilgili listenin bulunduğunu, bu listede görevli memurların isimlerinin yazılarak Komisyona gönderildiği, ikinci defa istendiğinde beş (5) kişinin isminin bulunduğu, bunların içinde ise gazeteci ve Uğur Mumcu'nun isminin bulunmadığı incelenmiştir. Mumcu'nun neden koruma istemediği hususunun net olmadığı, daha önce korunduğu halde korumasının neden kaldırıldığı sağlıklı izah edilemediği, gerek Emniyet sorumluları, gerekse Vali tarafından verilen beyanlardan anlaşılmaktadır. Mumcu'nun korunması ile ilgili eşi Güldal Mumcu'nun Meclis Faili Meçhul Cinayetler Komisyonunda verdiği beyanda "Prof. Dr. Muammer Aksoy'un öldürülmesinden sonra Mumcu'nun korunması için konut önünde koruma maksatı ile konacağını bildirdiklerini, bilahare konmadığını, birkaç gün silahlı bir görevli gönderildiğini, ardından elçilik korumalarına Uğur Mumcu'nun araç ve konutu için gerekli talimatın verildiğinin kendisine söylendiğini, Komisyonumuzda ise Bahriye Üçok'un öldürülmesinden sonra Hassas Bölgeler Koruma Müdürlüğünden Şube Müdürlüğün kendilerine gelip Uğur Mumcu'nun nasıl korunacağını konuştuklarını, bu konuşmada Hassas Bölgeler Koruma Şube Müdürlüğün Mumcu'nun evine giriş-çıkışlarının periyodik olmamasının avantaj olduğunu, konutun önüne kilitte yapmalarının zor olduğunu, Tunus Büyükelçiliği koruma görevlilerine Mumcu'nun araç ve evinin kontrol edilmesi talimatı verildiğini, herhangi bir yere gitmeden 45 dakika önce Mumcu'nun haber vermesi halinde kendisine eskort verilebileceğini belirttiğini, Uğur Mumcu'nun bir kaç kez eskort istedikten sonra eskortun trafikte faydasının olmadığı düşüncesiyle sonra vazgeçtiğini açıklamıştır. Mehmet Açar'ın cinayet sonrası Güldal Mumcu'ya koruma hususunda söylediğini öne sürdüğü hususlarla Açar'ın komisyondaki beyanları arasında çelişkiler bulunmaktadır. Çünkü, Komisyonumuzda bilgilerine başvuru Ankara Valisi 27/03/1997 tarihli açıklamasında Mumcu'nun koruma hizmeti istemediğini, yazılı ya da şifai müracaatının bulunmadığını açıklamıştır. Zamanın Ankara Emniyet Müdürü Mehmet Canseven ise Komisyonumuza vermiş olduğu 27/02/1997 tarihli beyanında "Mumcu'nun kendini ziyarete geldiğinde kendisine koruma vermeyi teklif ettiklerini, ABD Başkanı Kenedi'nin dahi korunamadığından bahisle kendisinin sağlıklı korunamayacağını söylediğini, Tunus Büyükelçi evi ve GAP İdaresindeki devamlı korumaların çevreyi kontrol ettiklerini" ifade etmiştir.

Ayrıca, Komisyonda bilgisine başvuru Tunus Elçi evi koruması Polis Memuru Erol Demirci, Polis Memuru Ferhat Karagülle, Başkomiser Latif Gönültaş (23-24 Ocak 1993 gecesi Çankaya Em.Md. denetleme amiri) GAP İdaresinde görevli bekçi Tahsin Ergene beyanlarında, Mumcu'nun evinin yakınlarında olduğunu bilmediklerini, aracının ve evinin korunması ya da kontrol edilmesi talimatının kendilerine verilmediğini, sadece DYP İl Başkanı Yunus Ertekin'in aracının kontrol altında tutulduğunu bildirildiğini açıklamaktadırlar. Olay gecesi görevli Polis memuru Ahmet Tilav 05/03/1997 tarihli ifadesinde DYP İl Başkanı Yunus Ertekin'in aracını gözetlediklerini, Uğur Mumcu'nun o mahalde olduğunu dahi bilmediğini, Mumcu'nun aracının ve evinin kontrol edileceğine dair kesinlikle kendisine talimat verilmediğini açıklamıştır.

Uğur Mumcu'nun aracının ve evinin bulunduğu sokağa yakın Tunus Büyükelçilik evinin 23/01/1993 saat 20.00, 24/01/1993 saat 08.00 arasında koruma yapan Ahmet Tilav'ın 24/01/1993 günü saat 19.00'da İl Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğünde verdiği yazılı ifadesinde; "Uğur Mumcu'nun aracının bulunduğu yerdeki elektrik direğindeki lambanın o gece yanmadığını, bu hususun dikkatini çektiğini" ifade etmiştir.

Lambanın söndürülmesi eylemin gerçekleştirilmesinde bir kamufraj işlevi yapmış olması açısından üzerinde durulmaya değer bir husus olarak görülmelidir.

Dönemin koruma Şube Müdürü Yaşar Karaca da 05/03/1997 tarihinde Komisyona yaptığı açıklamasında; Mumcu'nun evinin ve aracının koruma görevinin kendilerine verilmemesini bildirmiştir. Koruma Şube Müdürlüğü kontrol amiri Fuat Koçak'ın komisyona vermiş olduğu ifade de olay anında olay yerine ilk gelen görevli olmasına karşılık, bu konuda kontrol yapan kişi olarak Mumcu'nun bu mahalde oturduğunu dahi bilmediği ve bu konuda bilgilendirilmediğini ifade etmiştir.

Komisyona 09/04/1997 tarihinde bilgi veren İçişleri eski Bakanı Mehmet Ağar, "Uğur Mumcu'nun koruma talebi bulunmadığı, kendisinin Ankara İl Emniyet Müdürü iken Mumcu'yu re'sen isteği dışında koruduğunu, PKK tarafından tehdit edildiği, PKK'nın ölüm listesinde bulunması sebebi ile kendi inisiyatifi ile Mumcu'yu koruduğunu" ifade etmiştir.

Uğur Mumcu'nun 1977 yıllarından 1980 Eylül'üne kadar korunduğunu ancak, Bahriye Üçok, Muammer Aksoy, Turan Dursun'un ölümünden sonra belirgin ve açıkca tehdit altında olduğu güvenlik makamlarınca da belirlenmiştir. Bunun kanıtı da Güldal Mumcu'nun anlattığı hususdur. Koruma Şube Müdürlüğünün "Mumcu'nun eve geliş gidişi ile seyahatlerinin düzenli olmaması nedeniyle ancak, bomba ile öldürülmesini mümkün hale getirebilir" şeklinde ifadesi koruma hususunun ihmal edildiğinin işareti olduğu kanaatini oluşturmaktadır.

Mumcu suikasti tarihinde Genel Kurmay Başkanı olan Kilis Milletvekili Doğan Güreş Komisyonumuza gönderdiği 25/04/1997 tarihli yazısında "olay mahallinde Ankara Valisi Erdoğan Şahinoğlu'na Mumcu'nun korunup korunmadığı sorusuna Valinin net bir cevap veremediğini" açıklamıştır.

Terörle Mücadele Kanununun 20. maddesine göre 16/09/1995 tarihinde Başbakan oluru ile yürürlüğe konan Koruma Hizmetleri Yönetmeliği ve Uygulama Yönergesi İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü)'nün 11/04/1997 tarih ve 36.07.02-2415/97 sayılı yazıları ile Komisyona gönderilmiştir. Bu yönetmeliğin 11. maddesine göre Mumcu'nun re'sen korunması gerekmektedir. Ancak, mumcu'nun öldürüldüğü tarihteki geçerli yönetmelik bahsi geçen yönetmelik olmadığından Mumcu'nun re'sen korunması hususunda çeşitli mazeretler ileri sürülebilir. Fakat, bunların hiçbirinin kabul görmesi mümkün değildir. Çünkü, Uğur Mumcu son zamanlarda gerek aldığı tehditler, gerekse benzeri şahsiyetlerin suikaste uğramaları ya da Mumcu'nun PKK- Organize Suç Örgütleri ve diğer yıkıcı unsurlar hakkında yazdığı makaleler sebebi ile zaten potansiyel hedef olduğu tartışma götürmeyecek kadar açıktır.

Uğur Mumcu'nun ölümünden 10 gün önce Harp Akademilerinde verdiği konferansda "mek-tupla, telefonla, basın yolu ile tehdit edilmeye alıştığını ancak, telgrafla dahi tehdit edildiğini" ifade etmiştir. Bu ifade komisyonumuza gönderilen söz konusu konferansın video bandından izlenmiştir. Bu hususun tespiti Mumcu'nun kendi ağzından önemli şekilde tehdit altında olduğu hususunun Komisyonumuzca elde edilen somut delillerden olduğu kanaatine varılmıştır. Uğur Mumcu, telgrafla tehdit aldığının altını önemle çizmesine karşın, bu konuda dahi herhangi bir soruşturma yapılmamıştır.

Bundan hareketle Mumcu'nun korunması gerektiği ve gerekli koruma tedbirleri almayan Vali ve diğer sorumlularının hizmet kusuru işlediği sonuç ve kanaati oluşmuştur.

b) Uğur Mumcu'nun Çalışma Odasının, Band ve Bilgisayar Disklerinin İncelenmemesi

Komiyon çalışmaları esnasında tespit edilen ve gerek emniyetten gerekse yargı mensuplarının ısrarla araştırılan Uğur Mumcu'nun çalışma mekanı, özel notları, mesaj ajandaları, randevula-

rı, ses ve görüntü kayıtları, bilgisayar disketleri ve bilgisayar ana belleğinde bulunan kayıt, not ve belgelerin gerek Emniyet, gerekse DGM Savcılığınca incelenmediği anlaşılmıştır.

Bunu teyit etmek maksadı ile Uğur Mumcu'nun eşine komisyonca bu mekanın incelenip incelenmediği sorulmuştur. Güldal Mumcu 05/02/1997 ve 22/05/1997 tarihlerinde Komisyona verdiği bilgiye; Uğur Mumcu'nun çalışma mekanının incelenmediğini doğrulamıştır. Güldal Mumcu'ya 28/01/1993 tarihli İçişleri Bakanlığına verdiği ve bazı belge ve çalışmaların kayıp edilmesi, sanık evi arar gibi dağıtılması ihtimaline karşı tedbir alınması hususundaki dilekçesi sorulduğunda; bu dilekçelerine savcılığın çok alındığını ve kendilerine sitem ettiklerini oysa bu incelemeyi yapmalarını hususunda herhangi bir istekleri bulunmadığını açıklamıştır. Başkomiser Mehmet Karataş 14/03/1997 tarihinde Komisyona verdiği ifadede "Uğur Mumcu'nun son zamanlarda yaptığı çalışmalar hakkında bilgileri bulunmadığını, belge, bilgi ve disketleri inceleyemediklerini, buna Güldal Hanımın izin vermediğini, bu nedenle Mumcu'nun son zamanlarında kimlerin nasırına bastığını bilemediklerini, bu incelemeyi yapmamayı önemli bir eksiklik olarak nitelendirdiğini" ifade etmiştir. Aynı tarihte komisyona bilgi veren TEM'de görevli polis memurları Şaban Kiraz, Atilla Ararat, Muammer Cangüllü'de aynı nitelikte bir eksikliği ifade etmişlerdir. Bu görevliler üstelik Uğur Mumcu cinayetini soruşturan Masa'nın elemanlarıdır. Zamanın Emniyet Genel Müdürlüğü Yılmaz Ergun da "Mumcu'nun odasının aranmasına ailesinin izin vermediğini" 19/03/1997 tarihli beyanında açıklamıştır. Komisyona bilgi veren Ankara TEM Şube Müdürlüğünde görevli Başkomiser Hayrettin Özdemir 20/03/1997 tarihli beyanında; "Mumcu'nun çalışma odası ile ilgili bir çalışma yapmadıklarını, buna ailesinin izin vermediğini, ayrıca band ve disketlerin de incelemek için verilmemesini ifade etmiştir.

Uğur Mumcu'nun eşi Güldal Mumcu tarafından İçişleri Bakanlığı'na verilen 28/01/1993 tarihli dilekçesinde; Uğur Mumcu'nun çalışma mekanının ve konutunun hiçbir şekilde aranmayacağına dair bur husus bulunmadığı, sadece daha önce Prof. Muammer Aksoy'un ölümünü müteakip çalışma mekanının incelenmesi esnasında herşeyin dağıtılmış olması ve bazı şeylerin tahrip olması örnek olayından esinlenmeleri sebebi ile Uğur Mumcu'nun çalışma mekanının aranması esnasında aynı şeyin meydana gelmemesi içeriğinde bir müracaat olduğu incelenmiştir. Ancak, buna rağmen gerek Emniyet gerekse DGM Savcılığınca yanlış yorumlandığı ve çalışma mekanının aranmak istenmediği izlenimi verildiği anlaşılmıştır. Oysa, hiçbir şekilde hangi koşullarda olursa olsunlar görevlilerin bu hususu atlamaması ve dilekçede istenen hassasiyeti de gözönünde bulundurarak gerektiğinde aileye rağmen gerekli incelemenin cinayetin hemen sonrasında yapılmasının çok önemli olduğu ve bu hususun gözardı edildiği açıktır.

Komisionumuza 13/05/1997 tarihinde bilgi veren DGM Eski Savcısı Ülkü Coşkun; "Uğur Mumcu'nun çalışma bürosunun içinde bulunan bilgi, belge, band ve bilgisayar disketlerinin Savcılığınca incelenmediğini, Mumcu ailesinin buna mutlak surette karşı çıktığını, bu konuda veri elde etmek üzere kendilerine müracaat ettiklerinde müsaade etmediklerini, bunu Savcılık yetkisini kullanarak zorla yapabilecekleri halde, ailenin acılı durumu dikkate alınarak yapmadıklarını bundan maksatlarının ızdırıp içerisinde bulunan aileyi daha sert bir davranışla üzmemek olduğunu, Güldal Mumcu'nun ifadesinde evinde gidip alındığını" ifade etmiştir.

Bu konunun savcılıktaki dosyasında bulunmadığı gerçek olup önemli bir soruşturma ve araştırma eksiği olduğu kanaatini oluşturduğundan bu konuda DGM Savcılığının ihmali olduğu kanaati oluşmaktadır.

c) Uğur Mumcu'nun evinin, bürosunun ya da gazetede ki irtibat telefonlarının ölümünden geriye 2-3 ay süreyi kapsayacak şekilde kimlerin hangi numaralı telefonlardan arandığını, arayan kişilerin kim olduğunu araştırılması gerekiyorsa soruşturulmaması hususu;

Komisyonumuz telefonlarının konuşmalarının araştırılması maksadı ile Türk Telekom'a basında çıkan yazıları da ilgi tutarak sormuş ilgili kurumun 23/04/1997 gün ve 809 sayılı yazısında kurumlarınca "telefon konuşmaları ile ilgili Milliyet Gazetesinde yayınlanan; 120 adet band kaydı İçişleri Bakanlığına teslim edilmiştir, başlıklı haberin aslı olmadığını, bu konuda band kayıtlarının gönderildiğine dair arşivlerinde bilgi olmadığını komisyona yazmıştır.

Yine aynı kurumdan Komisyonumuzca Uğur Mumcu'nun üzerine kayıtlı telefonlarından ölmü tarihinden önceki tarihleri kapsayacak şekilde konuşulan telefonların detay kayıtları istenmiştir. Türk Telekom 28/02/1997 tarih ve 1552 sayılı yazılarında "Uğur Mumcu'ya ait 446 42 43 nolu telefonun detay bandlarının silinmesi, 436 68 86 nolu telefonun santralinin detay verme özelliğinin bulunmaması sebebi ile konuşmalar ile ilgili telefon numaralarını veremeyeceklerini" bildirmiştir.

Güldal Mumcu'nun Komisyonumuzda yaptığı konuşmada Mumcu'nun telefonlarının belli kurumlara dinlendiğini, hatta bir gün konuşma yaparken dinleyen ünite görevlisinin araya girerek "bir daha bizim için atıp tutmayın" şeklinde ikaz edildiğini, Mumcu'nun dinlendiği bilindiğine göre tehdit edilmesinin de tespit edilmiş olduğunu açıklamıştır. Mumcu'un telefonunun dinlendiğinin diğer bir kanıtının ise "bir danıştay üyesi ile yaptığı Mümtaz Soysal hakkındaki telefon konuşmasının İhsan Doğramacı tarafından bilinmesi" örneğidir.

Komisyonunda bilgisine başvuru Ankara Türk Telekom Baş Müdürü Şevki Haznedaroğlu 06/03/1997 tarihinde; "manuel santral abonelerinin kiminle ne kadar konuştuğularının sağlıklı belirlenebilmesi için kontür cihazına benzer bir cihazın takılması gerektiğini, sayısal santral abonelerinin ise bandlarının bulunduğunu, bu bandlarda konuşulan numaraların ve konuşma sürelerinin belirlenebildiğini, ancak, bu bandların altı ay muhafaza edilebildiğini, sonra bu bandların silindiğini, muhafazasının mümkün olmadığını, bu bandların özel şartlarda muhafaza edilmemesi halinde çok kolayca bozulduğunu, Mumcu'nun ölümü tarihinde bu bandların istenmesi durumunda geriye dönük bulunmasının mümkün olabileceğini" ifade etmiştir.

Bundan, anlaşıldığı üzere Uğur Mumcu'nun öldürüldüğü tarihte bu konuşmalar ve konuşulan telefon numaraları istenmesi durumunda geriye dönük altı aylık bir sürenin telefon numaraları ve sürelerinin printe edilip incelenmesinin mümkün iken bunun sağlanmadığı görülmüştür.

Komisyonunda bilgisine başvuru Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü Büro amiri Başkomiser Hayrettin Özdemir'in 20/03/1997 tarihli beyanında "Mumcu'nun son aylarda telefon konuşmalarının araştırıldığını hatırlamadığını" açıklamıştır. Oysa Mumcu cinayetinin soruşturma büro amiri olarak görev yaptığı dikkate alınırsa bunun yapılmadığı anlaşılmaktadır. Yine, Komisyona bilgi veren zamanın TEM Daire Başkanı Cevdet Saral "ilgili DGM savcısının telefon konuşmalarını temin edip, araştırmasını istemesi gerektiğini" açıklamıştır. Buna karşılık Komisyona bilgi veren DGM Savcısı Nuh Mete Yüksel'in 10/04/1997 tarihli beyanında "telefon konuşmaları ile ilgili çalışmanın mutlaka yapılmış olduğunu sandığını ancak, kesin bilgisi olmadığını" ifade etmiştir. DGM eski Savcısı Ülkü Coşkun'un Komisyonumuza verdiği 13/05/1997 tarihli beyanında; "Uğur Mumcu'nun telefonla konuştuğu numaraları PTT'den sormanın akıllarına gelmediğini, bu konuda bir tespit ve soruşturma çalışma yapmadıklarını bu konuda da önemli bir tespitlerinin olmadığından araştırma yapmadıklarını" açıklamıştır. Oysa, Güldal Mumcu ilk ifadesinde DGM savcısına 18/02/1993 tarihinde, telefonlarının dinlendiğini, bu hususta soruşturma yapılması gerektiğini iletmiştir.

Mumcu'nun telefon konuşmalarının soruşturulmadığı incelenmediği, zamanında kayıtların PTT'den alınmadığından kayıtların silinmesine sebep olduğu kesinleşmiştir. Bu konuda DGM Savcılığının ihmali olduğu kanaati oluşmaktadır.

d) Mumcu Cinayeti ile ilgili istihbaratın zayıflığı, istihbarata karşı koyma eyleminin etkisi

Uğur Mumcu Cinayetinin işleniş şekli, işleyecek örgüt, servis ya da şahısların belirlenmesi ile ilgili istihbaratın bulunmadığı tüm soruşturma, meclis araştırması ve basın araştırmalarında ortaya çıkmıştır. Sadece İstihbarat birimlerinde belli düzeydeki gazetecilerin suikaste uğramalarının muhtemel olduğu hususunda bilgiler bulunduğu ve hatta basında dahi bu bilgilerin çıktığı incelenmiştir.

Komisyonumuzca bu konuda istihbarat olup olmadığı, MİT Müsteşarlığından sorulmuş, MİT Müsteşarlığı 18/02/1997 tarih ve 4387 sayılı yazılarında, Mumcu cinayeti konusunda bilgi ve belge bulunmadığı, 2937 sayılı kanunun 4. maddesinde sıralanan görevleri arasında cinayet araştırması olmadığı açıklanmıştır. Buna karşılık Komisyonumuza bilgi veren zamanın Ankara Emniyet Müdürü Mehmet Canseven, MİT Bölge Başkanı, Savcı ve kendisinin ortak toplantılar yapıp, Mumcu cinayeti konusunu günlerce araştırdıklarını söylemiştir. Aynı husus zamanın MİT Bölge Başkanı Dursun Özberk tarafından doğrulanmıştır. Bilahare Komisyonumuza bilgi veren MİT Müsteşarı Sönmez Köksal da aynı hususu teyit etmiştir. İslami Hareket Elemanı Ekrem Baytap'ın Komisyonumuza vermiş olduğu 09/05/1997 tarihli ifadesinde; MİT ve Askeri İstihbaratın Mumcu olayının kendileri ile alakası olmadığını bildiklerini, kendilerini bu hususta emniyetten ayrı olarak sorguladıklarını beyan etmiştir.

Bu da MİT'in olayı incelediğini ancak alınan sonuçları ve değerlendirmelerini komisyona ancak, komisyonun ısrarlı talep ve ricalarından sonra verebildikleri de bir gerçek olarak tespit edilmiştir.

Mumcu'nun yanısıra, Oktay Ekşi, M. Ali Brand gibi gazetecilerin de suikaste uğrayabilecekleri zamanın MİT Müsteşarı Teoman Koman tarafından muhtelif vesilelerle dile getirdiği Komisyonumuzda ifade edilmiştir.

Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın TBMM'nde açıkladığı MİT Müsteşarlığına ait 02/03/1993 tarih ve 01.786.8879/435 sayılı belge içeriğinin doğru olmadığından belirlenmesinden sonra, belgenin MİT tarafından yapılan yazılı açıklamalarla sahte olduğu belirtilmiştir. Ancak, zamanın Başbakanının 11/02/1993 tarihli Sabah, Milliyet gazetelerinde "sahte belgenin MİT'de hazırlandığı" hususundaki beyanları yayınlanmıştır. Komisyonumuza 02/04/1997 tarihinde bilgi veren MİT Müsteşarı Sönmez Köksal "bu belgenin düzenleyicisini üzülerek bulamadıklarını" ifade etmiştir. Bunlarla istihbaratın sağlıklı yapılmadığı, istihbaratı engelleyici bu tür faktörlere karşı tedbir alınmadığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Elde edilen istihbaratın gizliliği hususunda bazen asayiş görevlilerinin dikkat çekici hatalar yaptığı incelenmiştir. Şöyle ki; komisyonumuza bilgi veren Uğur Mumcu'nun komşusu Yunus Ertekin'in "24/01/1993 günü akşamı olayın incelemesine gelen dönemin Ankara Emniyet Müdürü Mehmet Canseven, dönemin Ankara Valisi Erdoğan Şahinoğlu, dönemin DGM savcısı ve tanımadığı, ancak, Emniyet Genel müdürlüğünden olduğunu tahmin ettiği 4. kişi ile konutlarına gittiklerini ve çay içtiklerini, bu esnada Mehmet Canseven'e gizli bir şey söyleyeceğini ifade ettiğini o da "yanımızda yabancı yok" diyerek anlatacağımı sorduğunu, Ertekin'in yine gizli konuşmak istediğini, bu esnada Ankara Valisinin gücendiğini görünce kendilerine "bir gece önce elçi evinin önüne park etmesi esnasında şüpheli gördüğü üç binek aracını anlatması, bu hususdaki şüphelerini sıralamasını müteakip "günlerce konunun gazetelerde yazıldığı, bu sebeple telefonla tehdit edildiği,

bundan dolayı telefonunun numaralarını değiştirdiğini” beyan etmiştir. Bu da 4. kişi olan gazeteci-yi ilgililerin bildiği halde bilhassa Canseven’in haberi syleterek, bazı haberlerin ve bilgilerin dikkatli değerlendirilmediğini göstermektedir.

İstihbaratın gizliliğine zen gösterilmemesi, uzmanlar, DGM Savcuları ve MİT Msteşarliğı tarafından müteakip defalar komisyonunda dile getirilmiştir. Nitekim Mumcu’nun öldürülmesini müteakip bilgi, belge, tanık, ihbar, itiraf elde etmek hususunda büyük zorluklarla karşılaşılmıştır.

e) İstanbul’da Elde Edilen İslami Hareket Elemanlarının Yakalama ve Arama Tutanağında Yapılan Tahrifatın Değerlendirilmesi

Tanık Ayhan Aydın 13/02/1993 tarihli Teşhis tutanağında Mumcu cinayeti ile ilgili oldukları-nı iddia ettiği Mehmet Ali şeker ve Ayhan Usta’yı sanık olarak teşhis etmiş ve aynı tarihte yüz-leştirme tutanağı düzenlenmiştir.

Komisyonumuzca Bandırma Cezaevinde bilgisine başvurulan İslami Hareket yesi Mehmet Ali şeker 09/05/1997 tarihli ifadesinde; “kendilerinin yakalandıkları operasyonda patlayıcı madde elde edilmediği, sadece tabanca ve kaleşnikof marka makinalı tüfek elde edildiğini, bu silahları sa-tıp gelir elde etmek maksadı ile bulundurduğunu” aklamıştır.

Bu beyan zerine İstanbul Emniyet Müdürlüğünden Komisyonumuzca patlayıcının elde edil-diği tutanaklar 28/05/1997 tarih ve 10/86-176 sayılı yazı ile istenmiştir. İstanbul Emniyet Müdür-lğ 28/05/1997 tarih ve 97.(12494) sayılı yazıları ekinde gönderilen tutanakların incelenmesinde; Mehmet Zeki Yıldırım’ın yakalanmasını müteakip yer göstermesi sonucunda 23/01/1993 tarihinde Maltepe, Kkyalı, Kayalar Santrali yanı Dervişbey Sitesi B-1 Blok Daire 15’de şenol Devrim kod adlı Kamil Güngör tutanakta açıklanan bol miktarda patlayıcı tabirleri ile dolu odalar da silah elde edilmesi belirlenmiştir. Bu yakalama tutanağının 3. sayfasında ise, önce 23/01/1993 tarihi ya-zılımiş bilahare üzerinden kalemlle geçilmek suretiyle 20/01/1993 olarak düzeltildiği incelenmiştir. 24/01/1993 tarihli tutanakta Terörle Mücadele şubresinden 85 yaka nolu Başkomiser, 13301 yaka nolu Terörle Mücadele şubesi Memuru, ismi okunamayan görevli, yer gösteren Mehmet Zeki Yil-dırım, 26/01/1993 tarihinde yakalanan sanıklar Mehmet şah ınar, Yusuf Altun, Abdülaziz Ocakhanoglu, Mehmet Candirek ve Mehmet Ali şeker isimli kişilerin isimleri ve imzaları bulun-maktadır. Aynı tutanağın 1.sayfa 1. paragrafında 23/01/1993’de Mehmet Zeki Yıldırım yakalan-mış, bu kişinin gösterdiği Bostancı Tünel Cad. Tekfen Sitesi B Blok 10 nolu dairede Mehmet Ali şeker ve arkadaşlarının 26/01/1993 tarihinde (25) kg. C4 ve 1 kg.lık torbalar içinde (8) kg. plastik patlayıcılarla bahsi geçen diğer teferruat ile tüfek ve tabancalar sayılmıştır. Bu tutanakta patlayıcı ele geçtiği ve patlayıcının (33) kg. gibi yüksek miktarda olduğu belirlenmiştir. Sanıklar dan Meh-met Zeki Yıldırım 23/01/1993 tarihinde yapılan operasyonla yakalanmış, ele geçirilen patlayıcının ise 26/01/1993 tarihinde yapılan ev aramasında ele geçirildiği aynı tutanakta belirtilmektedir. Tu-tanak tanzim tarihi 24/01/1993 olarak imza altına alındığına göre, 26/01/1993 tarihinde ele geiri-len patlayıcılar, nasıl olup da 24/01/1993 tarihinde tanzim edilen tutanağa yazılmıştır.

23/01/1993 gnt saat 07.00’de Mehmet Zeki Yıldırım’ın yer göstermesi ile yakalanan Sedat Kosova sahte isimli Ayhan Usta’nın tutanaklarında da belirsizlik ve tahrifat vardır. şöyle ki; 23/01/1993 gnt saat 15.00 sıralarında ele geçen Mehmet Zeki Yıldırım’ın aynı gün saat 07.00’de Ayhan Usta’yı nasıl olur da şkdar ilçesi kısıtlı Emniyet Mahallesi Aziziye sokak 11/4’de göste-rerek yakalanmasını sağlar? Ayhan Usta’nın arama ve yakalama tutanağında saat 07.00 olarak kay-dedilmiş, tutanağın aslından görüldüğü kadarıyla tarihlerde oynama olduğu anlaşılmaktadır. Bu oy-namanın Saat 07.00 ile 15.00 arasında 8 saat fark olduğu bundan da Ayhan Usta’nın kesinlikle 23/01/1993 tarihinde yakalanmadığı ancak, hangi günde yakalanmış ise saat 07.00’de yakalandığı anlaşılmaktadır. 23/01/1993 gnt saat 15.00’de yakalanan Mehmet Zeki Yıldırım’ın yer gösterme-

si ile yakalanan Mehmet Ali Şeker'in 26/01/1993 'de yakalandığı gözönünde bulundurularak bu kişinin 23/01/1993 günü ele geçmiş olan Mehmet Zeki Yıldırım'ın sorgulanmasını müteakip 3 gün sonra ele geçmesi anlaşılmaktadır. Doğaldır ki, aynı sorgulama sonunda yer gösterme suretiyle ele geçen Ayhan Usta'nın da tutanaktaki saatlerin aynı gün için tezat teşkil etmesi Ayhan Usta'nın tutanağının tarih kısmının şüpheli olduğunu ortaya koymaktadır.

Operasyonlar da elde edilen patlayıcı maddelerin imha tutanağı da şüphelerle doludur. Şöyle ki; yakalanan patlayıcı ile ilgili dava açılmadan, patlayıcının kimyasal tahlilinde bileşimi (RDX-A veya RDX-C4 mi olduğu) hangi ülkenin üretimi olduğu açıklanmadan TCK'nun 189 ve 264. maddeleri kapsamında olduğu açıklanarak 03/02/1993 tarihinde "Askeri imha sahasında imha edilmiştir" ibaresi kullanılarak bomba uzmanı polis memurları Mahmut Ak, Kemal Karasan, Memduh Etekl tarafından tutanağın imzalandığı evrak üzerinde incelenmiştir. Patlayıcılarla ilgili DGM Savcılığının adli işlemlerle dava açılmadan al el acele patlayıcıların imha edilmesi delilin yok edilmesi değil midir?

Komisyonumuzca, İslami Hareket Örgütü operasyonunda elde edilen patlayıcıların hangi mevzuat kapsamında imha edildiği İstanbul Emniyet Müdürlüğünden sorulmuş, İstanbul Emniyet Müdürlüğünün 03/06/1997 tarih ve B.05.1.EGM.4.34.00.14.05-12991 sayılı cevabi yazılarında; "Söz konusu madde ve malzemelerin Ekspertiz raporunda da belirtildiği gibi muhafazaları sakıncalı olduğundan bomba imha uzmanları tarafından incelendikten sonra, İçişleri Bakanı Teoman Ünüsan imzası ile yayınlanan B.04.1.EGM.034.04.86/1986 sayılı genelgelerin birleştirilmesi konulu genelgenin 23. sayfa depolama başlığında belirtilen usule uygun imha" edildiği belirtilmiştir. Görüldüğü gibi, 1993 yılı 03/02/1993 tarihinde imha edilen anılan patlayıcıların 1996 yılında yayınlanan genelgeye göre imha edildiği belirtilmektedir. Ayrıca, ilgili genelgeye göre, elde edilen bu patlayıcıların al el acele imha edilmeleri de mümkün değildir.

Mehmet Ali Şeker'in çelişkili ifadesi, bunun aksinin görüldüğü operasyon tutanağı düzenlenmesi operasyon tutanağında Mehmet Ali Şeker'in 26/01/1993 tarihinde ele geçmesinin tanık Ayhan Aydın'ın tanıklığını doğrular hale getirdiği, operasyonda Mehmet Ali Şeker'in Komisyona verdiği ifadenin aksine bulunduğu, evde C4 patlayıcı elde edilmesi, patlayıcıların imha edilmesinin belli tespitlerin yapılmadan usule aykırı olarak, 03/02/1993 tarihinde sadece üç polis tarafından "Askeri imha sahası" tabiri kullanılarak imha edilen patlayıcıların imha mekanının net olmadığı, ve savcılık talimatı olmaksızın delilin imha edilmek suretiyle yok edilmediği kanaat ve sonucuna varılmakla;

Bu konuların ilgili bakanlıklarca incelenip gerekli işlemin ikmal edilmesi uygun olacaktır. Bu konuda bilhassa patlayıcıların gerçekten ele geçmişse adli emanete girmeden ve savcı bulunmadan imhası ile, Mehmet Ali Şeker'in 26/01/1993 tarihinde ele geçmesi dikkatle incelenip irdelenmeye değer görülmüştür.

Oysa İslami Hareket operasyonunda, elde edilen bu şahısların 24/01/1993 tarihinden önce polis tarafından yakalanmaları ve gözetim altında bulundurulmaları operasyonda elde edilmesi bu konudaki tutanak tarihlerinin bazılarının değiştirilmesi iddiası, teşhis tutanağındaki iddiayı ortada bırakmıştır. DGM Savcısı Ülkü Coşkun ve Ankara Emniyet Müdürlüğü TEM Şubesinden Başkomiser Hayrettin Özdemir birlikte yakalama tutanaklarındaki tahrifatı incelemek üzere İstanbul'a gitmiş ve olayı incelemişlerdir. Bu konuda toplantılarda komisyona bilgi vermişlerdir. DGM Savcısı Ülkü Coşkun ve Başkomiser Hayrettin Özdemir'in 20 gün süre ile inceleyip hazırladıkları raporda, kesin ve net olarak teşhis edilen sanıklar Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta'nın, Uğur Mumeu suikastinin yapıldığı 24/01/1993 tarihinden önce gözaltına alındığının belirlendiği, her iki görevlinin komisyondaki ifadesinden anlaşılmaktadır. Aynı görevliler, sanıkların gözaltına alındıklarını,

operasyon mahallindeki sabit ikametli sakinlerden de ifade alarak belirlediklerini ileri sürmektedirler.

Bu durumda, tutanakta tahrifat yapan ya da yaptırnanlar tanık Ayhan Aydın ile anlaşarak olayı saptırmak maksadını güdüyor olabilirler. Eğer bu maksat güdülmemiş ise tahrifat görevlilerce bilerek yapılmış ise, görevlilerin içinde, bu olayla bağlantılı organize kişilerin de olabileceği ihtimalini de akla getirmektedir.

f) Necdet Menzir'in İslami Hareket Operasyonu döneminde sorumlu İstanbul Emniyet Müdürlüğü olmasına rağmen Komisyona bilgi vermekten kaçınması

İstanbul Milletvekili Necdet Menzir iki defa Komisyona "İslami Hareket operasyonu yakalama tutanağında tahrifat yapılması" hususunda bilgi vermesi için davet edilmiştir. Ancak, bu konudaki bilgi ve belgelerin İstanbul Emniyet Müdürlüğü ve DGM Savcılığında bulunduğu 03/04/1997 tarihli yazısında açıklamıştır. Elbetteki İstanbul Emniyet Müdürlüğünde ve İstanbul DGM Savcılığında belgelerin bulunması doğaldır. Ancak, komisyonun burada araştırdığı, Uğur Mumcu cinayetinin (tahrifat sehven bile olsa) İslami Hareket'e yönlendirilip, böylece çıkmaza sokulması hususunda Menzir'in açıklamalarının önemli olduğudur.

Ayrıca, İstanbul'da güvenlikden I. derece sorumlu olan ve DGM Başsavcısı ile tartışma için de olduğu hususu basına da yansıyan Menzir'in bu konuda bilgi vermesinin ve tahrifat ile ilgili idari inceleme yapıp yapmadığının komisyona açıklamasını yapması gerekmekte olduğunu taktir etmesi gerekmektedir.

g) İhbar ve Tanıklık

Ülkemizde tanıklık, yazı ile ihbar hususundaki vatandaşların katkısı oldukça alt düzeyde veya düşük orandadır. Bu konuda C.M.U.K. ile T.C.K.'nda gerekli düzenlemelerin yeterli olmadığı bir gerçektir. Ayrıca, polis ve savcılıklarda tanıklara yardımcı olabilecek kolaylık olmadığı gibi vatandaşın "karakola, savcılığa gidip de başımı derde koymayayım" ön yargısı aşılamamıştır. Türkiye'de sanıkların güvenlik makamlarında oldukça geniş itirafları olduğu halde, savcılıkta bu itiraf azalmakta, mahkemelerde ise "diğer ifadeleri korkumdan verdim şimdi ise bu ifadelerimden sarfı-nazar ediyorum" diyebilmektedir. Tanıklarda bunun hiç olmaması gerektiği halde tanıkların güvenliğinin sağlanamaması, devletten daha seri infaz yapan örgütlü ya da örgütsüz taraflar sanık ve tanıkları öğrenir öğrenmez infazlarını yapmaktadırlar.

Komiyonumuzca tanık Ayhan Aydın'ın (başka illerde de bulunması ihtimali gözönünde bulundurularak) Emniyet Genel Müdürlüğünden Komisyona getirilmesi istenmiştir. Ancak, uzun müddet bu tanık Emniyet Teşkilatınca bulunamamasına karşın Komiyonumuz iki üyesince bulunup, 28/04/1997 günü Komisyon huzuruna güvenlik güvencesi verilerek getirilmiştir. İfadeyi müteakip komisyon üyelerinden biri tarafından konutuna bırakılmış, konutuna bırakıldıktan yarım saat sonra, polis her nasılsa bu tanığı hemen buluverip DGM Savcılığına götürmüştür. Aylarca Komisyona getirilemeyen tanığın, Komiyonumuza geldikten sonra derhal emniyetçe mevcutlu olarak götürülmesi dikkat çeken bir husus olarak değerlendirilmiştir. Daha vahimi, bu tanığın DGM Savcılığına Saat 7.30'da götürülüp 21.30'da alınan ifadesinde Komisyonda ve daha önce söylediklerinin tamamını inkar ettiği, aynı ifadenin Komisyona gelen suretinden anlaşılmuştur. Bu da tanığın güvenliği, güvenilirliği ile ilgili düzenlemelerin yetersiz olduğu, polis ve yargıdan tanıkların çekindiğini göstermektedir.

Ayhan Aydın isimli tanığı TRT ekranlarında, Ateş Hattı programında adeta sorgular gibi deşifre eden Reha Muhtar'ın, bu konuda Faili Meçhul Cinayetler Araştırma Komiyonuna gidip komiyona bilgi vermemesi, hakaret eder tavır sergilemesi, Komiyonumuza ise hastalığını ve rapor-

lu olduğunu öne sürerek gelmemesi, daha sonra hiç olmazsa bunu yazılı olarak göndermesi ve gereken cevabı yerine getirmiş olması gerekirken; Bu gazetecinin bir meslektaşına yardımcı olmak yerine, cinayet ile ilgili tanığı deşifre ederek, bu konuyu daha zorlaştırdığı izlenimini oluşturmuştur.

Tanık Ayhan Aydın gibi çok sayıda kişi ihbarda bulunmuş ya da ifade vermiştir. Bunlar hakkında herhangi bir işlem yapılmazken, Ayhan Aydın hakkında iftiradan dava açılmış olması, hususu yeniden değerlendirilmelidir. Ayhan Aydın'ın gerek polis ve gerekse savcılık karşısında güvencesi olmadığından Komisyonumuzda anlattıklarından savcılıkta vazgeçmesi bu tanığın baskı korku ya da cezadan yıldıgını göstermektedir. Bu tanığın tüm söylediklerini yalan kabul etmek bile sadece, "başka delil, iddia, ihbar, tanık yok, ya da fail bulunmamış ise benim dediklerimin aksini kanıtlayamazsınız" biçimindeki sözünü önemsemek ve ciddiye almak gerektiği kanaatindeyiz.

h) İstihbarat birimlerinin koordinasyonunun eksik olması, istihbaratın bir merkezde toplanmamasının, zamanında haberlerin ulaşamaması sebebi ile sonuç alınamaması hususunun değerlendirilmesi;

Komisyonumuz istihbarat birimleri arasında yeterli koordinasyon olmadığı ve haberlerin zamanında istenilen icrai birimlere ulaştırılmadığı kanaatindeyiz. Bu hususun çarpıcı örneklerinden biri Uğur Mumcu cinayeti esnasında İslami Hareket grubunun Ankara'daki bir ihbarın değerlendirilerek elde edilip gözaltına alındıktan sonra masum bulunup serbest bırakıldıktan sonra Şefik Polat ve Necmi Aslan'ın İstanbul'da yapılan operasyonun değerlendirilmesi sonucunda grubun önde gelenlerinden olduklarının anlaşılması, tekrar arandıklarında elde edilememeleri ve halen Şefik Polat'ın sorgulanamaması ve firarda bulunmasıdır.

Buna benzer koordinasyon eksiklikleri farklı kurum birimlerinde olay öncesi ve olay sonrası meydana gelebilmektedir. Hele son zamanlarda basından da izlendiği üzere bazı istihbarat birimleri arasında rekabet, sataşma veya karşılıklı yalanlama girişimleri bulunduğu müşahade edilmiştir, bu birimlerin çalışma verimini oldukça düşük düzeye indirmektedir.

Tüm istihbarat birimlerinin koordine edildiği Başbakanlık bünyesinde müsteşarlık düzeyde bir birim oluşturulup Emniyet, MİT, Jandarma, Genel Kurmay, Dışişleri haber alma birimlerinden gelen bilgilerin süratle değerlendirilip icracı birimlere ulaştırılmasının sağlanması uygun olacaktır.

Mumcu cinayeti öncesi ve sonrası kurumlar arası eşgüdüm eksikliği ve iletişim eksikliği olduğu gözlemlenmiştir.

ı) Otopsi raporu

Uğur Mumcu'nun cesedi başlangıçta olaya el koyması gereken Ankara Cumhuriyet Savcısı gelmeden DGM Başsavcısı Nusret Demiral tarafından kısa sürede Ankara Adli Tıp Kurumu morguna kaldırılmıştır. Olay mahalli keşif ve inceleme zaptının ceset kaldırıldıktan sonra tanzim edilmiş olması önemli bir hata olarak değerlendirilmiştir. Adli Tıp Kurumu yetkililerince 24/01/1993 tarihli "Ölü muayene ve otopsi zaptı" düzenlenmiştir. Mumcu ailesinin iddiasına göre, Uğur Mumcu ak saçlı olmadığı halde "ak saçlı" tabiri kullanıldığı, bu hatanın yapılması muhtemelen otopsi raporunun sağlıklı yapılmadığı şüphesi dile getirilmiştir. Otopsinin teknik yönden irdelenmesinin geriye dönük olanaksız olduğu ancak, görünür hataların yapılması başka hatalarında yapılmış olabileceğini çağrıştırmaktadır.

Adli Tıp Kurumunun teknik yönden yetersiz ve sadece adi adli vakalara göre teşkilatlandırıldığı izlenimi vardır. Adli Tıp Kurumundan Mumcu cinayeti ile ilgili araç içinde maket yapılarak deney düşünüldüğü Komisyonumuzca telefon irtibatı sonucunda Ankara Adli Tıp Bölge Temsilciğinin bu hususta yeterli teknik donanımının bulunmadığı ve bu konuda İstanbul'daki Adli Tıp Kurumu Başkanlığının yetkili olduğu açıklanmıştır. Adli Tıp Kurumunun tüm terör olaylarının bilhas-

sa patlayıcı kullanılan olayların tatbikatlarını yaptırarak ve teknik raporunu hazırlayacak şekilde örgütlenmesinin ülkemiz için artık zorunlu olduğu dikkate alınarak gerekli eğitim ve teşkilatlandırma yaptırılmalıdır.

Adli Tıp Kurumunun sanıkların muayenesi ve rapor düzenlemelerinde de ciddi hatalar yaptığı incelenmiştir. Şöyle ki; Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili 26/01/1993 tarihinde gözaltına alınan (13) yabancı uyruklu kişinin (7) gün gözaltında tutulduktan sonra 01/02/1993 tarihinde işkence görüp görmediklerinin belgelenmesi için polisce rapor almak üzere Adli Tıp Kurumuna getirilmesini müteakip saat 10.20'de 5 kişi, 10.25'de 3 kişi, 10.30'da 4 kişi için aynı doktor tarafından muayene ve rapor tanzim edilmesi, diğer bir sanığın ise raporunun dahi bulunamaması, yine 01/02/1993 tarihinde gözaltına alınıp aynı konuda (7) gün polisce gözetim altında tutulduktan sonra Adli Tıp Kurumuna 08/02/1993 tarihinde getirilen 8 kişinin aynı saat ve dakikada aynı doktor tarafından muayene edilip savcılığa gönderilmesi örnektir. Adli Tıp Kurumu bu uygulaması ile İnsan Hakları konusunda en önemli hatayı işlemektedir. Bu tür sanıkların her yönü ile tek tek muayene edilip, psikolojik yönden müdahil bir uzman ile adli bir görevi olmayan Türk Tabipler Odasından gelecek bir doktorun da gözetimi altında muayeneni yapılmasının uygun olacağından bu öneriyi kapsayacak düzenleme ve teşkilatlanmanın bir an önce Adalet Bakanlığınca yapılması sağlanmalıdır.

i) Komisyon'a ifade veren PKK itirafçılarının iddialarındaki çelişkiler;

12/03/1997 tarihinde Komisyonumuza bilgi veren PKK itirafçısı Murat İpek ve Murat Demir ifadelerinde; Uğur Mumcu'yu MİT'in öldürttüğünü Mehmet Eymür, Korkut Eken, gibi kişilerin talimatı ile görev yapan birçok asılsız ismin bu cinayeti Velit Hüseyin isimli Irak asıllı kişiye yaptırdığını iddia etmişlerdir. Bu itirafçılar yine ifadelerinde; Mumcu'nun ikametine yakın yerde aracına patlayıcının yerleştirilmesi esnasında tetikçilerin polis tarafından korunduğunu, ayrıca tetikçinin Van Jandarma istihbaratınca Kuzey Irak'a gönderildiği ileri sürülmüştür. Aynı kişiler ayrı ayrı 19/04/1997 tarihinde İstanbul Emniyet müdürlüğünde vermiş oldukları ifadelerinde ise bu iddialarının tamamen yönlendirme ile gerçekleştirilme maksadları olduğu, anlattıklarının gerçek olmadığını yazılı olarak ifade etmişlerdir.

Devlet itiraflarından yararlandığı, bu kişileri güvenlik bünyesinde muhafaza ettiğinden bir çok önemli çalışmalara tanık olmaları sebebi ile devletin kurumlarını hem karalamakta hem de tutarsız iddiaları ile kurumları birbiri aleyhine suçlama durumu meydana getirmektedirler. Bu itirafçıların iddialarının tutarsız, çok büyük bölümünün yalan olduğu, PKK ile de az da olsa halen en azından bu örgütün basın sorumluları ile irtibatlı olduğu kanaati oluşmaktadır.

k) Uğur Mumcu'nun suikaste uğradığı sokak ya da çevredeki kişilerin yeterince soruşturulmaması, taksi şoförleri ile Tunus Elçievi görevlilerinin tektip ifade tutanağı düzenlenerek soruşturulması;

Komisyon'a bilgi veren Güldal Mumcu, Beyhan Gürson, Ceyhan Mumcu "Uğur Mumcu'nun öldürülmesinden sonra polisin çevrede bulunanları doğru araştırmadığını, taksi durağının çaycısının ortadan kaybolduğunu, şoförler ile Elçilik görevlilerinin ifadelerinin tektip alınmasının konu üzerinde ciddiyetle durulmadığı"ni ifade etmişlerdir.

Bazı polis ya da kişiler (Yunus Ertekin)'in birçok kere ifadelerine başvurulduğu halde taksi durağı şoförleri ile Tunus Elçievi görevlileri, apartman kapıcılarının, görgü tanığı komşularının kısaca, hatta tektip ifade tutanakları ile ifadelerinin alınması hususundaki dikkat çekici bir eksiklik olduğu kanaatini oluşturmaktadır.

Uğur Mumcu'nun konutu yakınında bulunan taksi durağı çaycısının Komisyonumuza iki defa verdiği bilgide "kendisinin bugüne kadar emniyet ya da savcılıkça ifadesinin alınmadığı" beyanı yukarıda izah edilen eksikliğe çarpıcı bir örnektir. Uğur Mumcu'nun Cumhuriyet Gazetesinde-

ki sekreteri Lütfiye Baltacıoğlu'nun ifadesinin 28/01/1993 günü saat 19.45' de alınması ise muhtemel failleri takip edecek savcılık ve güvenlik güçleri için gecikmiş bir girişimdir.

d) DGM eski Başsavcısı Nusret Demiral'ın Komisyon'a karşı tavrı, soruşturmadaki tutum ve sözlerinin değerlendirilmesi

Emekli Ankara eski DGM Başsavcısı Nusret Demiral Komisyonumuza iki defa bilgi vermek üzere davet edilmiştir. Nusret Demiral 24/02/1997 tarihli yazısında "Mumcu cinayetinin, halen Ankara DGM Savcılığında devam ettiği, araştırma komisyonunun yargısal bir görev üstlenemeyeceği, görevde iken de bu konuda bilgi ve belge vermediğini bundan böyle de bilgi vermeyeceğini belirtmiş, ikinci defa da aynı mahiyette bir cevap vererek komisyona gelmekten ısrarla kaçınmıştır. Uhdesinde hiçbir yargısal görev bulunmamasına rağmen DGM'nin tüm görevli savcılarının bilgi vermesine karşılık Nusret Demiral'ın bilgi vermekten kaçınmasının sebeplerinin irdelenmesi gerektiği kanaatini oluşturmuştur.

Ankara Eski DGM Başsavcısı Nusret Demiral Komisyonumuza yazdığı 24/02/1997 tarihli yazıda Onursal Cumhuriyet Başsavcısı ünvanı kullanmıştır. Konu Adalet Bakanlığına yazı ile sorulmuş, Adalet Bakanlığının 04/04/1997 tarih ve 22522 sayılı yazıları ile "Hakim ve Savcıların bu ünvanı kullanamayacağını, sadece Yurgıtay I.Başkanı, Başkanvekilleri, Daire Başkanları, Üyeleri, Yargıtay Başsavcısı, Yargıtay Başsavcı vekillerine emekliliklerinde onursal ünvanı kullanmaları Yargıtay Kanununun 65. maddesinde düzenlenmiştir" şeklinde açıklanmıştır.

Uğur Mumcu'nun öldürülmesini müteakip Nusret Demiral soruşturmaya el koymuş, sonradan işlem ikmalî yetkisini 25/01/1993 tarih ve B-1993/129 sayılı yazı ile sadece Ülkü Coşkun'a vermiştir. Nuh Mete Yüksel Komisyonumuzda kendisinin de görevlendirildiğini söylemesine rağmen, yetki belgesi yazısı bulunmadığı anlaşılmıştır.

Komisyonumuzda bilgi veren Güldal Mumcu'nun Nusret Demiral'ın diyaloglarında kendilerine "yeterli soruşturma yetkilerinin bulunmadığını" söylediğini. Güldal Mumcu'nun kendisine "birçok ülkeden daha yetkili kanunî yetkilerinin bulunduğu" hatırlatması üzerine Nusret Demiral'ın tüm güvenlik birimlerinin kendisine bağlanması uygun olacağını ifade etmiş olduğu açıklanmıştır. Nusret Demiral'ın bu tür cinayetleri çözümedeki engeli olarak gördüğü güçleri veya yasal görevini engelleyen makamları komisyonumuzda açıklaması gerekirdi. Aksi takdirde ima yolu ile de olsa yetkilerini kullandığını söylediği makam, güç veya kişileri belirtmesi gerekirdi. Ayrıca, kendi savcılığı döneminde olmuş Mumcu benzeri birçok cinayet in aydınlığa kavuşturulmamasını gerek Komisyon gereksiz hukukî mercilere açıklaması gerekirdi. Mumcu, Bahriye Üçok ve Muammer Aksoy cinayetlerinin aydınlanamamasındaki hissesi eksik soruşturma sebebi ile en azından Nusret Demiral hakkında inceleme ve gerekiyorsa soruşturma yapılması kanatine varılmıştır.

m) Uğur Mumcu'nun komşusu Ömer Çiftçi'nin ifadelerindeki çelişkilerin değerlendirilmesi

Eski Milletvekili ve Uğur Mumcu'nun komşusu Ömer Çiftçi Komisyonumuza 05/03/1997 tarihinde vermiş olduğu ifade de Güldal Mumcu'nun daha önce bahsettiği konuşmayı Uğur Mumcu ile yapmadığını, evinin konumu itibarıyla bunun mümkün olmadığını, Mumcu'nun apartmanının dış kapısını ancak yatak odasının penceresinden görebileceğini söylemiştir. Oysa Prof. Dr. Alparslan Işıklı'nın da doğruladığı üzere Uğur Mumcu ile ölmeden önce konuştuğunu Mülkiyeliler Birliğinde 24/01/1993 günü akşamı söylediğini, aynı kişinin Ankara Emniyet Müdürlüğünde verdiği ifade de ise farklı bir ifade verdiği tespit edilmiştir. Ömer Çiftçi Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde "evinin yatak odasından Mumcu'nun çalışma bürosunu görebildiğini, Mumcu'nun büronun penceresini ve panjurunu açmadığını, sadece silüetinin görülebildiğini" ifade etmiştir. Komisyon üyelerince de mahallinde yapılan incelemede Ömer Çiftçi'nin penceresinden Mumcu'nun bürosunun görülüp konuşmaya uygun mesafede olduğu tespit edilmiştir.

Komisyonumuzca ikinci defa 14/05/1997 tarihinde ifadesi alınan Ömer Çiftçi; “Mumcu ile pencereden görüşmediğini, evinin yatak odasının Mumcu’nun bürosunu gördüğünü onunda pence-resinin açılmadığını” açıklamıştır. Komisyon üyesi İzmir Milletvekili Ahmet Piriştina’nın “bu konuşmayı yaptığını ancak, her an bunun bir şekilde karşına çıktığı sebebi ile mi söylemediği” sor-ması üzerine; yine Ömer Çiftçi’nin “Mumcu ile görüşmediği ve bunun mümkün olmadığı” cevabı, bu konudaki çelişkinin soruşturmada değerlendirilmesi gerektiği kanaatini oluşturmuştur.

n) Adalet Bakanlığı Müfettişlerinin DGM Savcısı Ülkü Coşkun Hakkındaki Soruşturmala-rının Değerlendirilmesi

DGM Saveciliğınca Müşteki Güldal Mumcu’nun ifadesinin evinde ancak, 18/02/1993 tarihin-de alınmasının soruşturmada oldukça sakıncalı bir geciktirme olarak değerlendirilmiştir. Mum-cu’nun suikaste uğramasının en yakın şahidi, olay öncesi ve sonrası pek çok ayrıntı hakkında bil-gisi olan I.derece tanık, mağdur ve müşteki bir kişinin cinayetden (26) gün sonra ifadesine başvu-rulmasının önemli bir eksiklik olduğu belirlenmiştir.

Komisyonumuza ifade veren Ceyhan Mumcu 05/02/1997 tarihli beyanında DGM Savcısı Ül-kü Coşkun’un Mumcu cinayeti ile ilgili tavırlarının konunun önemine paralel olmadığı ve Adalet Bakanlığı Müfettişlerinde aynı hususu belirlediği incelenmiştir. Adalet Bakanlığı Müfettişleri A. Vehbi Aksoy ve Muharrem Coşkun’un 04/08/1995 tarihli ortak raporunda;

“Uğur Mumcu’nun öldürülmesi olayı ile ilgili olarak oluşturulan hazırlık kağıtlarının incelen-mesi ve yukarıda açıklanmasına çalışılan kimi konulardan da anlaşılacağı üzere;

Soruşturmayı yürütmekle görevlendirilen DGM savcısı Ülkü Coşkun’un, toplumda derin tep-ki uyandıran ve kamuoyunun çok yakından ilgilendiği anılan olayda, yukarıda belirtilen biçimde, doğrudan icra etmesi gereken kimi işleri yerine getirmemek suretiyle, arzulanan özveri ve duyarlı-lığı göstermediği izlenimini uyandıracak tutum izlediği, “Bu işi Devlet yapmıştır, siyasi iktidar is-terse çözülür” biçimindeki sözleriyle, olaya bakış açısını dile getirdiği sonuç ve kanaatına ulaşılmıştır.

Uygulanması Düşünülen İşlem:

Hakim Kıdemli Bnb. Ülkü Coşkun hakkındaki soruşturma maddesi gerçekleştiğinden, (DİSİP-LİN CEZASI TAYİNİ) gerektiği düşünülmüştür.”

Önerileri, bu cinayet soruşturmasında hiç değilse belli bir hususta görevlilerin gerekli hassa-siyeti göstermediği kanaatini oluşturmaktadır.

4-) Uğur Mumcu Cinayetinin Maksadı ve Sonuçlarının Değerlendirilmesi

a) Provokasyon, ekonomik, sosyal, siyasi istikrarsızlık meydana getirmek

Komisyonumuza bilgi veren uzmanlar büyük ağırlıkla Uğur Mumcu cinayetinin işleme sebe-bini provakasyon olarak nitelendirmektedirler. Bu ihtimal, sebebin veya sonucun Emniyet Teşkila-tı uzmanları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı ve diğer uzmanların bu konudaki değerlendirm-eleriyle paralellik oluşturmaktadır.

Mumcu cinayetinin, ülkede ekonomik, siyasi ve sosyal hayatın istikrarsız hale gelmesi sonu-cunu elde etmeye yönelik yapıldığı ve sonucu itibariyle bir ölçüde amacına ulaştığını ifade etmek mümkündür. Türkiye’de bu tür olaylarla siyasi ve ekonomik hayatı istikrarsızlığa itmek amacıyla şiddete başvurulduğu bir gerçektir. Mumcu cinayetinin ekonomik, siyasi ve sosyal yönden maksadına az da olsa ulaşıldığını, toplum vicdanında derin iz bıraktığını ve güvensiz bir ortam meydana getirdiğini söyleyebiliriz.

Zira cinayet sonrası siyasi makamlar bu cinayetin normal, adi nitelikte bir eylem olmadığını, ülkeyi etkilediğini, bunun faillerinin yakalanmasının “Devletin namus borcu olduğunu” söyledikleri bilinmektedir. Ayrıca, mevcut yöneticilerin ve siyasetçilerin olayın etkisinden bu konuda devamlı bilgi edinmek ve halka bilgi vermek gereksinimi duydukları gözlemlenmiştir. Bu da gösteriyor ki; Uğur Mumcu cinayeti ülke siyasetini, ekonomisini, uluslararası ilişkilerini etkilemiştir.

b) Devletin bazı kurumlarının sansasyon ya da basın haberleri ile zan altında bırakılması

Uğur Mumcu cinayetini işleyenler, fısltı haberlerle, Türk ve Dünya basınında çıkan haber ve yorumlar ise bazı kurumları zan altında bırakarak Devleti, bu bağlamda yargıyı, güvenlik güçlerini, MİT ve Askeri kurumları zor durumda bırakmıştır.

Türk basınında Uğur Mumcu cinayetinin MİT tarafından işlendiği, olayda devletin parmağı olduğu iddiası, kontgerrillanın bu cinayeti işlemesi muhtemeldir tezi, (M. Emin Değer), DGM Savcılarının olayı sonuçlandırmak istemediği, Emniyetin İslami Hareket Operasyonu gözaltı tutanaklarının tahriyatı ile ilgili haberler devlet kurumlarını oldukça zor durumda bırakmıştır.

Çeşitli özel televizyonlarda Mumcu cinayetinin MİT tarafından işlendiğinin PKK itirafçılarına söylenmesi devletin bu kurumlarını zan altında bırakmıştır. Belki de ülkemizde ilk defa MİT tarafından bunu yapanlar hakkında dava yoluna başvurulması ve basın açıklaması yapılması zorunluluğu doğmuştur. Aynı basın açıklaması Komisyonumuza da gönderilmiştir.

TGRT’de yayınlanan Uğur Mumcu ile ilgili program kasedi Komisyonumuzca istenmiş, cevaben yayını müteakip (3) ay içinde silindiği yazı ile bildirilmiştir. Bu tür yayınların (5) yıl muhafazası ile ilgili yasal düzenleme yapılmalıdır.

Komisyonumuzca TGRT yayın yöneticilerinden, Uğur Mumcu ile ilgili program kasedi istenmiş, verilen cevapta bantların bir yıl muhafaza edilip kaldırıldığı, buna karşılık R.T.Ü.K. tarafından verilen cevapta ise, bu tür bantların mevcut mevzuata göre ancak, 3 ay muhafaza edilebildiği bildirilmiştir. İlgili kurumların yapacakları mevzuat değişikliği ile ileride belge ya da delil niteliği olabilecek bu tür yayınların belli bir sistemle muhafaza edilmesinin “asgari 5 yıl olarak düzenlenmesi” uygun olacaktır.

c) Cinayetin meydana getirdiği sansasyon akabinde isyan, ayaklanma, bölünme, yağmalama gibi beklentilerinin olması

Mumcu cinayetinin sonrasında eylemcilerin ülkede bu cinayet sebebi ile isyan, ayaklanma, bölünme veya yağmalama planlamış oldukları uzmanlarca komisyonumuza ifade edilmiştir. Mumcu cinayetinin yapıldığı tarihteki Ankara Emniyet müdürü Mehmet Canseven komisyona verdiği bilgide, bunu sezdiklerini ancak, aldıkları tehbirlerle bilhassa Mumcu’nun cenazesinde yüzbinlerce katılım olmasına rağmen hiçbir taşkınlığa imkân vermediklerini açıklamıştır.

Olayın bu yönünün güvenlik kuvvetleri ile adli soruşturmayı direk ilgilendirmediğini, ancak husus istihbarat servisleri ile yöneticilerin takip, değerlendirme ve tahlil etmeleri gereken bir hususdur. Eylemciler bu konudaki maksatlarına ulaşamamışlar ve bir hayli tahrik ve satışma olmasına rağmen bir çatışma olmamıştır. Bununla beraber olay sonrası ülkere laik-antilaik kampaşmanın tirmandığı da bir gerçektir.

d) Devlet kurumları arasında çatışma meydana getirmek güvenlik güçlerine ve adalete karşı güvensizlik oluşturmak

Mumcu cinayeti ve benzeri cinayetlerin uzun süre çözüme kavuşmaması kamuoyunun, yargıya ve güvenlik güçlerine güvensizliğinin oluşması sonucunu doğurmaktadır. Hamit Fendoğlu’nun, Bahriye Üçok’un ve bazı diplomatların uğradığı cinayetlerin 10-15 yıldır aydınlanamaması bu güvensizliği pekiştirmektedir. Ancak, failleri bulunamayan bu olayların hemen hemen hepsinin profesyonel tarzda işlenmiş olması ayrı bir nitelik arz etmektedir.

PKK itirafçıları Murat Demir ve Murat İpek'in yazılı ve görsel basında Mumcu cinayetinin Milli İstihbarat Teşkilatı üst düzey yöneticileri Mehmet Eymür ve Korkut Eken'in emri ile hareket eden kişilerce işlendiğini açıklamaları, ayrıca kendilerinde polis ya da jandarmanın talimatı ile eylem yaptıklarını söylemeleri kamuoyunda kurumlar hakkında farklı düşünceler oluşturmaktadır. Kamuoyunda PKK itirafçılarının polis veya jandarma tarafından korundukları izlenimi uyanmıştır. Bu bağlamda MİT ile Emniyet üst düzey yöneticileri arasında davalık olacak bir çatışma havası oluşmuştur.

e) Uğur Mumcu suikasti eylemini işleyenlerin bu faillerin ileride yeni eylemler yapmaları halinde daha büyük sonuçları elde etme ölçüsüne ulaşmaları olgusunun değerlendirilmesi

Türk toplumunda, Uğur Mumcu cinayetini işleyenlerin yukarıda sayılan pek çok amacına ulaştığı kanısının yaygınlaşmış olduğu bir gerçektir. Bu cinayette eylemciler sadece husumetlerini sergilemekle kalmamış, toplumumuzda pek çok iz bırakacak sonuçlarında ortaya çıkmasına yol açmışlardır.

Türkiye gibi demokrasisi, yargısı, ekonomik ve sosyal değerleri oturmamış toplumlarda bu tür sansasyonel eylemlerin çok süratli sonuçlar almalarının yanı sıra derin izler bıraktığı da bir gerçektir.

Bu nedenle güvenlik, istihbarat, idari makamlar ve yargının bundan sonra işlenecek benzeri eylemler için bugüne kadar ki deneyimlerden de yararlanarak yeni cinayetler ve akabinde büyük provakasyonlar ihtimaline karşı gerekli önlemleri almakta, bugüne kadar profesyonelce işlenmiş bu tür cinayetlerin faillerinin bulunamaması duygusundan yararlanılmaması için Türk İstihbarat birimlerinin planlı, hazırlıklı ve çok çalışması gerekmektedir. Yargının ise hızlı, teknik, tarafsız ve bağımsız çalışması yasal düzenlemelerle sağlanmalıdır. Hükümet ve idarenin ise bu konudaki koordine eksikliğini giderici tüm müdahaleleri planlayıp sağlaması gerekmektedir.

Mevcut istihbarat birimlerini çok süratle tüm yıkıcı eylemleri anında tespit edecek düzeye çıkarmak gerekir.

f) Uğur Mumcu cinayetinde kullanılan RDX-A,RDX-C4 patlayıcıların değerlendirilmesi

Komisyonumuza bilgi veren Emniyet görevlilerinin RDX-A veya RDX-C4 patlayıcısının ülkeye sokulmasının zor olmadığını ifade etmişlerdir. Yine Emniyet görevlileri bugüne kadar Türkiye'de İslami Hareket dışında bu patlayıcıların PKK örgütünün operasyonlarında ele geçtiğini açıklamışlardır. Bunun dışında Düzce'de örgüt dışı kişiler (RDX) patlayıcı kullanıldığı Emniyet literatürlerine geçmiştir.

Ortadoğu Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ayhan S. Demir'in komisyonumuzda verdiği bilgiye göre plastik patlayıcılardan (RDX-A)'nın terör örgütlerince katkı maddelerinin üretildiği, RDX-C4 plastik patlayıcının ise genelde askeri maksatlı üretilip kullanıldığını açıklamıştır.

Bu sebeple ülkemizde bu ve benzeri patlayıcılar kullanılarak Uğur Mumcu cinayeti gibi cinayetler ya da intihar saldırıları gerçekleştirilebilir. Bunların önlenmesi için; ciddi çalışmalar yapılarak daha önceki cinayetleri işleyenlerin bulunması, muhtemel saldırıların ise karşılanması için istihbaratın yoğunlaştırılıp güvenlik tedbirlerinin buna göre alınması gerekmektedir.

Ülkeye patlayıcı getirip eylem yapan siyasi örgütler ve şahıslar dışında belirlenemeyen ancak, eylem tarzı sebebi ile profesyonel olarak nitelendirilen eylemlerin yabancı ülke servisleri dışında "Organize suç örgütlerince de" işlenip işlenmediği güvenlik birimlerince araştırılıp açıklığa kavuşturulmalıdır. Ya da profesyonel tarzda işlenen cinayetlerin ülkelerin servislerince organize suç örgütleri ile işbirliği halinde ortaklaşa veya taşeron kullanılmak suretiyle işleniyor ise; ülkelerin gizli servislerini ortadan kaldıramayacağımıza göre organize suç örgütlerini ortadan kaldıracak yasal idari tedbirlerin acilen yerine getirilmesi gerekmektedir.

Ankara DGM'nin 08/09/1993 tarih ve 1993/415 sayılı yazılarında savcı Ülkü Coşkun imzası ile "izah edildiği üzere RDX patlayıcı ile meydana gelen olaylar hakkındaki soruşturmalar Cumhuriyet Savcılığımızca sürdürülmekte ve bugüne kadar bu olayların adli açıdan aydınlanması hangi örgütlerin bu eylemleri ifa ettiği, olay fail ya da faillerinin kimler olduğu ve kimliklerinin tespit edilemediği, yakalanamadıklarının görüldüğü ve hadiselerin değerlendirilmesi sırasında RDX plastik patlayıcı ile yapılan eylemlerin profesyonel eylemler olduğu ve gizli servis faaliyetleri kapsamında bulunabileceği savcılığımızca müşahade edilmesi sebebi ile bu kapsamda araştırma ve soruşturmalar yapıp savcılığımıza bildirilmesi" içerikli yazı ile Milli İstihbarat Müsteşarlığından bu konuda yardım istemesi bu tür olayların profesyonel ve faillerinin yakalanması güç olan olaylar olduğunu göstermektedir.

RDX-A veya RDX-C4 patlayıcısı ile Türkiye'de meydana gelen tüm eylemlerin failleri yakalanamamış ve yargılanamamıştır. Bu da Türk polisi ve diğer istihbarat servislerinin patlayıcı kullanılarak gerçekleştirilen suikastlar konusunda eğitimsiz olduğunu göstermektedir. Bilhassa, Emniyet Teşkilatının RDX-A,RDX-C4 patlayıcıları hususunda özel eğitim gören timler oluşturması, bu konudaki laboratuvar teknik donanımının eğitime paralel geliştirilmesinin acilen sağlanması gerekmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 31/03/1997 tarih ve 5157/97 sayılı yazısında belirtildiği gibi (46) kg. RDX maddesi 34.S.7594 plakalı araçta 19/12/1983 tarihinde Ürdün uyruklu Musa Abdulhadi ve Suriye uyruklu Abdullah Salman'la birlikte yakalanmıştır. Söz konusu (2) kişi firardadır. Ancak, bu patlayıcının ne amaçla bulundurulduğu araştırılmamıştır. Bu açıklama yeterli ve hukuki değildir. Zira bu şahısların ne maksatla kimlere yönelik suikast hazırlıkları içinde olduğu, bu şahısların servis elemanı mı, örgüt mensubu mu, yoksa kaçakçı mı oldukları belirlenememiştir. Bunların açıklanmaması veya bilinmemesi önemli eksikliklerdir.

Yine aynı yazıda, 21/12/1983 tarihinde 34.T.5269 plakalı taksinin RDX patlayıcı ile infilak etmesi sebebi Suriye uyruklu Ahmet Mahmoud ve İran uyruklu Muhammet Mehdi Hasmati'nin tutuklandıkları bildirilmiştir. Bu kişilerin akibetinin ne olduğu ve hangi örgüt ya da servis elemanı olduğunun açıklanmaması önemli eksikliklerdir.

5-) Diğer İncelenen Konular

a) Araştırma Komisyonunun Yetkileri

Meclis Araştırma Komisyonları Meclis İç Tüzüğü 105. maddesinde açıklanan sınırlar içinde araştırma yapabilmektedir. Ancak, gerek Türk Ticaret Kanununda, gerekse Kamu hukukunu düzenleyen diğer genel Kanunlarda "Ticari Sır ve Devlet Sırrı"nın kapsamı, içeriği, niteliği, sınırları net olarak belli olmadığından; özellikle güvenlik birimlerince Komisyon tarafından talep edilen bilgi ve belgeler "devlet sırrı" gerekçesiyle yerine getirilmesinden kaçınıldığı için ancak, iyi niyet ölçütleri içerisinde komisyona istediği bilgileri göndermektedir. Bu nedenle maddenin yeniden düzenlenerek Meclis araştırma komisyonunun görev alanıyla ilgili olarak tüm kurumlardan bilgi isteme yetkisiyle donatılması ve talebin yerine getirilmemesi veya savsaklanmasının müeyyideye bağlanması gerekmektedir.

Demokratik yönetime sahip bazı ülkelerde üçüncü kişilerin "araştırma komisyonlarına bilgi ve belge vermelerini zorlayıcı yasal düzenlemeler olduğu bilinmektedir.

Örneğin; İngiltere'de, bir araştırma komisyonu, herhangi bir konuyu incelerken, kişiler üzerin- de geniş yetkilere sahiptir. Parlamentonun, bu tür yetkileri tanımış olduğu durumlarda, araştırma komisyonu, bilgisine başvurduğu kişileri zorla getirebilir ve belgelere el koyabilir. Komisyonun, dinlemekte olduğu bir tanığa, yemin verdirebilme yetkisi de vardır. Bu husus, 1871 tarihli parla-

mento Şahitlerinin Yemini Kanunu (Parliamentary Witnesses Oaths Act) ile düzenlenmiş bulunmaktadır. Bunların da ötesinde, bir kişinin araştırma komisyonunun isteklerine uymaması parlamentoya saygısızlık (contempt of parliament) sayılır. Böyle bir durumla karşılaşan araştırma komisyonu, olaydan Kamara'yı haberdar eder. Bunun üzerine Kamara, ilgili kişileri dinleyerek, hapis cezası ile cezalandırabilir. İngiliz Parlamentosunun bir yargısal yetkileri, bir ölçüde, onun kaynağındaki yüksek mahkeme özelliğinin bu yansıması olarak görülebilir.

Amerika Birleşik Devletlerinde de üçüncü kişiler, araştırma komisyonlarının sorularını cevaplamak ve istenen belgeleri vermekle yükümlüdürler. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenler, geçen yüzyılın ortalarına kadar, doğrudan doğruya Kongre tarafından cezalandırılmaktaydılar. Ancak, Federal Yüksek Mahkeme, Kilbourn v.Thomson davasında, Kongreye herhangi bir şahsı yargılayıp cezalandırma yetkisi tanımadığından; hiçbir kimsenin, yasama organı tarafından özgürlüğünden yoksun kılınmayacağına karar vermiştir. 1857'den beri, Kongre tarafından sorulan sorulara cevap vermekten kaçınmak, bir suç olarak saptanmış bulunmaktadır. Bu tarihte bir Araştırma Komisyonunun incelemekte bulunduğu konu ile ilgili isteklerini yerine getirmeyenleri cezalandırma yetkisi, Federal Mahkemelere tanınmıştır. Federal Yüksek Mahkeme, sadece belgeleri vermemeyi değil, bunun yanı sıra, bu belgeleri yok etmeyi de cezalandırma sebebi saymıştır. Böylece, Yüksek Mahkeme, belgeleri geri getirmede etkili olmayacağı halde, geçmiş bir çekinmeyi cezalandırmaktadır. Bu ise, araştırma komisyonlarının isteklerine uymayanlara verilen cezanın, bir tazyik aracı olmaktan ötede bir anlam taşıdığını gösterir. Bu kanun, araştırma komisyonunun çağırısına uymayarak gelmeyen veya istenen belgeleri vermeyenlerin, yüz dolarla bin dolar arasında para ve bir ay ile bir yıl arasında hapis cezası ile cezalandırılacaklarını saptamıştır.

Ülkemizde ise; Meclis Araştırma Komisyonlarının görevleriyle ilgili olarak 3. şahısları komisyona bilgi vermeye zorlayıcı veya komisyona zorla getirerek bilgi vermelerini sağlama yetkileri bulunmamaktadır. 3. şahıslar sadece iyi niyet kuralları çerçevesinde içerisinde komisyona istedikleri takdirde bilgi verirler veya istedikleri takdirde komisyonun davetine icabet ederler. Bu durum komisyonun çalışmasını zaafa uğratmakta ve bu komisyonu bir noktadan sonra işlevsiz hale getirmektedir. Araştırma Komisyonunun çalışmalarını engelleyen bu durumun düzeltilerek, Meclis Araştırma Komisyonlarına batıdakilerine benzer bir şekilde yetkiler verilmesi gerekmektedir.

aa) Devlet sırları:

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü 105. maddesi son fıkrası, devlet sırlarının, Meclis araştırması kapsamı dışında kalacağını belirtmiş bulunmaktadır. Askeri sırlar, uluslararası ilişkilerin bir kısmı, ülkenin ekonomik kalkınmasına ilişkin bazı bilgiler, devlet sırrı olarak nitelendirilebilir. Ancak, neyin devlet sırrı olup, neyin olmadığını önceden kesin bir şekilde belirlemek olanaksızdır. Bir bilgi, belirli bir öneme sahip bulunduğu "devlet sırrı" iken; bu önemi yitirdiğinde sır olmaktan çıkar.

Devlet sırrına ait kesin sınırlar bulunmamasına rağmen, bu konuyu Meclis Araştırmasının kapsamı dışında bırakmak, özellikle siyasal araştırmanın etkinliğinin, önemli ölçüde yitirilmesi sonucunu doğuracaktır. Çünkü, hükümetin faaliyetlerine ilişkin bir konuda Meclis araştırması istendiğinde; Hükümet, bu konunun araştırılmasını arzulamıyorsa, sır olduğu ileri sürebilecek, böylece araştırma yolunu kapatabilecektir. Başka bir deyişle İçtüzükteki bu kuralla, parlamentoya ait olan ve hükümetin denetlenmesine yönelik bir yetkinin kullanılması; bir ölçüde denetlenecek olan hükümetin iznine bırakılmış bulunmaktadır. Bunun ise özellikle siyasal araştırmanın niteliği ve amacı ile bağdaştırılabilmesi mümkün değildir. Nitekim, bu sorunlar, İçtüzük teklifi üzerinde Millet Meclisinde yapılan görüşmelerde de dile getirilmiş; ancak, kuralın İçtüzüğe girmesine engel olunmamıştır.

Parlamentar sistemde, hükümetin yasama organı karşısında sorumlu olması ve yasama organının bir takım denetim araçlarına sahip bulunması gerekirken; kaypak bir kavram olan devlet sırrı, araştırma kapsamının dışında bırakılmakta ve parlamento denetiminin işlemesi durdurulmuş olmaktadır. Bu nedenle, İktidardaki bu kural, parlamenter sistemin gereklerine uymamaktadır.

bb) Ticari Sırlar:

Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 105 . maddesi son fıkrası, devlet sırlarının yanısıra, ticari sırları da Meclis Araştırması kapsamı dışında bırakmıştır. Böyle olunca, ticari sırrın söz konusu olduğu halde, Meclis araştırması istenemeyecektir.

Ticari sır kavramı da, tıpkı devlet sırrı gibi, belirgin değildir. Ticari işletmenin çalışma biçimi, ürettiği mal veya hizmete ve gelişimine ilişkin başkalarından saklı kalmasını istediği, kanuna ve kamu düzenine aykırı olmayan herşey, ticari sır kavramı içine girebilir. Ancak ticari sır kavramı bu genişlikte kabul edilirse, Meclis araştırmasının kapsamı da o kadar daraltılmış olur.

cc) Yargı Organına İntikal Eden Bir Konu:

Anayasanın 138 inci maddesinin üçüncü fıkrasında,

“Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclislerinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz...” hükmü yer almıştır. Bu kural karşısında, yargı organına intikal etmiş bulunan bir konuda Meclis araştırma sı istenip istenemeyeceği üzerinde durmak gerekir.

Anayasanın 138 inci maddesinin, yargı organına intikal eden bir konuda Meclis araştırması yapılmasına engel olmaması gerekir. Çünkü, Meclis araştırması ile olayın sadece siyasal yönü ele alınmakta, kesinlikle suçlu tespitine gidilmemektedir. Bu nedenle, yasama organınca yapılacak meclis araştırması ile, mahkemelerin bağımsızlığının zedelenmesi, yargı organınca verilecek kararın etkilenmesi söz konusu olamaz. Esasen Anayasanın görülmekte olan bir dava hakkında yasama Meclisinde yasakladığı husus, sadece, yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulması, görüşme yapılması ve beyanda bulunulmasıdır.

Yargı organına intikal etmiş bulunan bir konu ile ilgili Meclis araştırmasının görüşülmesinde, yargı yetkisinin kullanılmasına değinilmeyeceğine göre; böyle bir konudaki Meclis araştırması isteniminin, 138 inci maddeye aykırılığı söz konusu olamaz.

Anayasa Mahkemesinin görüşü de, bu yöndedir. Yüksek Mahkeme, aynı konu yargı organına intikal etmiş bulunduğu için, Başbakan hakkında yürütülmekte olan Meclis soruşturmasının, dava bitimine kadar ertelenmesine ilişkin TBMM Birleşik Toplantısı kararını Anayasaya aykırı bulduğundan, 18.06.1970 tarihinde iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesi, yasama organındaki görüşmelere 138 inci madde ile getirilen kısıtlamanın, sadece belirli bir davada kullanılan yargı yetkisi ile sınırlı olduğu ve yargı yetkisiyle ilgili soru sorulmasına, görüşme yapılmasına, beyanda bulunulmasına yer vermeden de Meclis soruşturmasının sürdürülebileceği görüşünde olup; 138 inci maddenin, Anayasa düzenini olumsuz bir şekilde etkileyerek, yasama organına Anayasanın tanıdığı yetkilerin kullanılmasına engel olamayacağına karar vermiştir.

Herhangi bir olayda, yargı organı kovuşturmaya başlamış ise, bu organı etki altında bırakmak için, kovuşturma sonuçlanmadan, bir Meclis araştırmasının yapılmaması gerektiği düşünülebilirse de; Meclis araştırması suçluları saptamak gibi yargısal nitelikte sonuçlar elde etmeye yönelmeyeceğinden, yargı organının vereceği kararlar üzerinde bir etkisi de söz konusu olamaz. Bu nedenle de; Anayasamızın yukarıdaki maddeleri çerçevesinde bir olayı yargı organına intikal etmesi, aynı olayın siyasal yönlerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması yapılmasına engel olmalıdır.

b) Yetkili Savcının Belirlenmesi Hususu

Uğur Mumcu suikastini müteakip olay yerine gelen savcıların ayrı ayrı “olay mahalli keşif ve inceleme zaptı” düzenledikleri incelenmiştir. Olay mahalline saat 14.00’de gelen DGM Başsavcısı Nusret Demiral’ın derhal DGM savcıları Nuh Mete Yüksel ve Ülkü Coşkun’u olay mahalline çağırarak tutanak hazırlamalarını ve olaya nüfuz etmelerini emrettiği anlaşılmıştır. Ayrıca, olay yerine Ankara Nöbetçi Cumhuriyet savcısı Ahmet Soylu’nun ekibi ile beraber saat 15.00’de geldiği ve çalışmaya başlamak istediği ancak, geldiğinde Uğur Mumcu’nun cesedinin DGM Başsavcısı tarafından morga kaldırıldığını gördüğünü, cesedin kaldırılmasına rağmen çevrede ceset parçaları bulunduğunu, hazırladığı 24/01/1993 tarihli “olay yeri, keşif ve bilirkişi tutanağı”na yazdırmıştır. Nöbetçi Cumhuriyet Savcısı Ahmet Soylu’nun kendisine Nusret Demiral’ın bu cinayeti Star TV ve Milliyet Gazetesine telefonla ulaşan ihbarlardan İslami Kurtuluş Örgütünün telefonla üstlendiğinden bahisle soruşturmanın kendi görev alanlarına girdiğini ifade ederek Ankara Valisinin de hazır bulunduğu ve doğruladığı örgüt üstlenmesi sebebi ile normal adli savcının tutanağı düzenleyerek mahallinden ayrıldığı anlaşılmıştır.

DGM Başsavcısı Nusret Demiral, cinayetin örgütlerce üstlenilmesi olayı kesinleşmeden cinayet soruşturmasının çok istekli olarak yetkili nöbetçi savcıdan önce olay yerine gelip cesedi kaldırma talimatının verilip re’sen olayı incelemeye başlaması, ayrıca bomba uzmanları ve diğer teknik elemanların tam bir inceleme yapmasına imkân tanımadan, Uğur Mumcu’nun otomobilinin çekilerek olay mahallinden kaldırılması gibi davranışları sebebi ile DGM Başsavcısı Nusret Demiral’ın bu davranışlarının soruşturma tekniği, hukuki prosedür, teknik inceleme usullerine uyulmadan yapıldığı kanaati oluşmuştur.

Oysa ki, DGM kapsamının hukuken tespitine kadar bu görevin Ankara Cumhuriyet Savcılığına yapılması gerektiği, olayın siyasi bir örgüt tarafından gerçekleştirildiğine dair bildiri vs. gibi yazılı bir delil olmaksızın doğrudan DGM savcısının konuyu soruşturmaya almasının mümkün olmadığı açıktır. Bu durum karşısında olaya öncelikle Ankara Cumhuriyet Savcısının bakması ve yukarıda belirtilen bir tür kanıt ortaya çıkması halinde bir yazı ile konunun DGM Savcılığına intikali gerekirdi.

c) Adalet Bakanı Şevket Kazan’ın Genel Kurul’da Verdiği Bilginin Değerlendirilmesi

Adalet Bakanı Şevket Kazan TBMM Genel Kurulunun 45. birleşiminin 2. oturumunda, 14/01/1997 tarihinde “Gerçekten, Ankara DGM Başsavcılığımız bahsedilen ekiple bu çalışmaları sürekli olarak devam ettirmektedir. Bugün Ankara DGM Başsavcılığından Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü’ne gönderilmiş bulunan bir yazıda, tanığın ismi belli çok önemli bir tanığın tespit edildiği ve bu kişinin ifadesinin alınmak üzere ilgili makamlara ki, bu kişi resmi bir kişi, yazı yazıldığı ifade edilmiştir. Benim tahkikatın gizliliği açısından bu ismi vermem, bu kürsüden açıklamam mümkün değildir. O nedenle, ben Meclis Araştırmasının müzakere edileceği böyle bir ortamda, sadece Bakanlığımıza intikal eden bu bilgileri arz ediyorum” ifadesinde bulunmuştur. Yine, Adalet Bakanı Şevket Kazan Komisyonumuzda verdiği bilgide aynı beyanını yinelediği ve bu kişinin dilekçesiyle diğer bilgileri Komisyona göndereceğini açıklamıştır.

Komisyonumuzun 29/05/1997 tarih ve 10/86-177 sayılı yazısı ile bu konu DGM Başsavcılığına sorulmuş ve bahse konu belge istenmiştir. Ankara DGM Savcılığının 30/05/1997 tarih ve B-1997/583 sayılı yazıları ekinde; Adalet Bakanı Şevket Kazan’a hitaben yazılmış, Şenkaya Cezaevi İdari memuru, 36227 sicil numaralı Abdullah Yetkin’in dilekçesi, Adalet Bakanı Şevket Kazan’ın önemli kaydı havaleli notu ile DGM Savcılığına gittiği, Abdullah Yetkin’in Ankara DGM savcılığında vermiş olduğu 25/02/1997 tarihli ifadesinde “Gardiyanlığa girmeden önce Kavak ilçesinde asfaltlama şantiyesi işinde çalıştım, bana iş veren İsmet Özkan adlı müteahhit bu şahsın ben

aslen Ermeni olduğunu daha sonra öğrendim. Yahudi olduğunu da biliyorum ben aslında Yahudi ile Ermeninin aynı olduğunu tahmin ediyordum dedi. Devamla: Şantiyenin İstanbul yakınındaki Cevizli bölgesinde, Genel Müdürlük binası vardı, asfalt döküm makinasının bir şarj dinamosu zaman zaman şarj yapmak üzere İngiltere'ye gönderiliyordu. Ben de bunu neden gittiğini sordum bana; Sen karışma işine bak diye söylediler daha sonra bu şarj dinamosu içerisine külçe altın konulduğunu gördüm ve böylece bu dinamo İngiltere'ye gönderiliyordu. Ben de o zaman mutaassıp bir vatandaş olduğumdan ülkemin altınları kaçırılıyor diye Cumhuriyet Gazetesi Yazarı Uğur Mumcu'ya mektupla bildirdim. Şirkette çalıştığıma dair belgeler de vardı bunları da mektuba eklemiştim. 12 Eylül'den sanıyorum bir süre önce idi benim bu mektubum üzerine Uğur Mumcu gazetede yurtdışına servet kaçırınlar şeklinde yazmıştı bu yazıda İsmet Özkan'ın ismi de vardı. Benim bildiğim kadarıyla altınlar İstanbul'da RABAK bölgesinden ki bu Kağıthane'dedir. Gelen altınlar belirttiğim gibi şarj dinamosu içerisine yerleştiriliyordu. Benim yazım üzerine gazetede yazı çıkınca ben Uğur Mumcu'nun yanına gittim Kızılay'da kendisi ile Sağlık Bakanlığının biraz ilerisinde yolda rastladım ve kendisine Uğur Mumcu siz misiniz? diye sordum. O da bana benim dedi, mektuplarımı gösterdim mektupları gönderen şahıs benim dedim. Bu sırada beni tanıdı kucaklaştık ve bana oralarda bir yerde çay söylediydik. Kendisine konu ile ilgili üç adet mektup göndermiştim. Tarihini hatırlamıyorum. Ben babamın Almanya'da olduğunu ve nafaka ücreti gönderdiğini ancak, bunları alamadığımızı yanlış oldu nafaka göndermediği için yardımcı olmasını istedim o da bana İstanbul'da ABİDİN ERDOĞDU adlı İstanbul Mahkemeleri Yeminli Bilirkişisi olarak görev yapan şahıs bana söyledi ben de bu şahsa mektup yazdım işlerimizi ücretsiz olarak yaptı ve Mahkemeye bizi gönderdi ben de tahsili için Adalet Bakanlığı'na gönderdim. İlk tanışmamız Uğur Mumcu ile böyle olmuştur ikinci tanışmamız ise 12.01.1993 tarihinde olmuştur bu tarihte Gardiyanlıkta Cezaevi İdare Memurluğuna geçmek için sınav yapılıyordu. (Mülakat) o zaman Bakan Seyfi Oktay'da referans getirenlere ilgileniyorlardı ben de Uğur Mumcu ile tanışıklığımız olduğu için kendisinin bana referans olması için yanına gittim. Bana senin notunu aldım seninle ilgileneceğim dedi. Ama daha sonra benimle ilgilenip ilgilenmediğini bilmiyorum daha sonra kendisi ile görüşmedim. 15 Ocak 1993 tarihinde mülakat imtihanına girdim, imtihandan sonra kendisi ile tekrar görüştüm imtihana girdiğimi söyledim hayırlı olsun dedi kazandığımı sana bildiririm diye bana söylemişti. Ancak, ben başkalarına da referans olmaları için girmiştim. Hilmi Çopuroğlu'nun Hanımına, İrfan Bacaksız'a gittim. Daha sonra görüşemedim dedi. Bu tarihleri belirtilen yani bu tarihlerde Ankara'da olduğumu belirten Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün 12 Ocak 1993 tarihli yazısı ile ekli rapor aslını verdi, evraka eklendi. Devamla: Bu tarihlerde ben Sinop Cezaevinde görevliydim dedi. 15 Ocak 1993 tarihinden 3-4 gün kadar önce imtihana girmek için referans aradığım zamanlarda Ankara'da Meşrutiyet Caddesinde bir muhasebe bürosu idi burada daha ziyade Kavak İlçesinden gelenler oturuyordu yanında bir kitabevi vardı biraz ilerisinde Belediye Başkanlarının Oteli olduğunu biliyorum, bu muhasebe bürosuna tavsiye üzerine gittim bana orayı tavsiye eden Samsun CHP İl Başkanı Sezai Önder'in bana bu muhasebe bürosuna söylemişti kendisi de CHP'nin yönetiminde idi buraya daha ziyade kendi partinin insanları ve bölgenin insanları gelir diye bana söylemişti. Ben de oraya gittim orada bazı insanlar vardı bu insanlardan birisi bana ben Zeki Güngör'ün arkadaşıyım senin işini yaptırabilirim diye söyledi dedi. Daha önce niye gelmedin diye söyledi. Bu sırada insanlar kendileri ile konuşuyorlardı Muharrem Bartın adındaki şahıs da konuşuyordu kendisinin Ankara Emniyet Müdürlüğü yaptığını söyleyerek Abdullah Öcalan'ı yakaladığını ancak, bir adli işlem yapılmadığını söyleyerek kendisinin daha sonra MİT Ajanı olduğunu öğrendiğini bu husustaki belgeleri de MİT'e verdiğini yanlış oldu Uğur Mumcu'ya verdiğini anlatıyordu ben de dinledim. Daha sonra burdan ayrıldım. 1984 Nisanında Samsun'da görevli iken Kavak İlçesinde Cezaevi gardiyanlarından birisi görevden alınmıştı. Ben de onun yerine geçici olarak

gittim cezaevinde esrar eroinden tutuklu olan Ferit Çalışkan adlı bir hükümlü vardı bu hükümlü kimsesiz olduğu için ben buna yardım etmek istedim Afyon Dinar nüfusuna kayıtlı idi kendisi bana Samsun Emniyet Müdürlüğüne hitaben bir mektup yazdı Emniyet Müdürü Mehmet Öz idi ben de mektubu açıp okudum para istediğini gördüm ben de Emniyet Müdürünün makamına giderek hükümlünün yardıma muhtaç olduğunu söyledim ve bana Müdür Bey hatırladığıma göre 500 lira verdi ben de getirip kendisine vardım aradan kısa bir süre geçince Ferit Çalışkan bir mektup daha bana verdi bu mektubu da Atilla Aytek'e vermemi söyledi. Ben de bu mektubun üzerine bir mektup yazdım ikisini birlikte gönderdim bunun üzerine Atilla Aytek Samsun Narkotik Şube Müdürü Mehmet Öz'ü bana göndermişti cezaevinde şahıs Diyarbakır yakınında 30 kilo kadar eroin saklı olduğunu ve bunu bildireceğini söylemişti daha sonra gidildi ve oradan bulundu Atilla Aytek'le tanışmamız bu şekilde olmuştur. Benim bu yardımın üzerine Atilla Aytek beni Ankara'ya çağırdı ben Ankara'ya geldim tarih 1986 yılı yanılmıyorsam Haziran-Temmuz ayları idi aynı zamanda senelik iznide almıştım bu nedenle önce İstanbul'a gittim orada Acıbadem Karakoluna bir yakınımı sormak için gidince orada bulunan Hamdi Ası adındaki bir Karakol Komiseri benim üzerimi aradı ve üzerimde bulunan ve Emniyet Genel Müdürlüğüne bana verilen belgeyi aldılar bu belge bana Atilla Aytek tarafından yani onun talimatı ile Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Narkotik Şubesi tarafından verilmişti ve içinde bu belge sahibi elemanımızdır diye yazıyordu bu belge yüzünden beni nezarete aldılar İstanbul'da bu nedenle hakkımda dava açıldı. 3. Asliye Ceza Mahkemesinde yargıldım hakkımda beraat kararı verildi tarih 1987 idi suçumda kendisine polis süsü vermek şeklinde idi. Ben İstanbul'dan polis nezaretinde Ankara'ya getirildim ve Ankara polisine teslim ettiler. Başkomiser Duran Aygün bana belgeyle ilgili bir şey söyledin mi dedi ben de söyledim dedim. Bunun üzerine bana yol harçlığı verip Samsun'a gönderdiler. Ben Samsun Cezaevinde iken cezaevinde bulunan uyuşturucu kaçakçıları ile ilgili bilgileri Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Şubesine mektup ve telefonla bildiriyordum onlarda gerekli gördüğünde beni Ankara'ya merkeze çağırıyorlardı aynı bilgiyi ben sol örgütlerle ilgili de veriyordum. Benim Ankara'ya gidiş gelişlerim izinli oluyordu. Bizim cezaevinde uyuşturucudan tutuklu bulunan Enbiya Yılmaz adlı şahsa Dündar Kılıç Diyarbakır Cezaevinden para göndermişti, bende bunu Genel Müdürlüğe bildirmiştim bu nedenle beni Ankara Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Şubesine çağırışlardı bu tarihte Uğur Mumcu olayı daha olmamıştı Merkez Narkotik Bürosunda otururken Kaçakçılık ve İstihbarattaki görevliler kendi aralarında Diyarbakır'da uyuşturucu işinin Mehmet Özbay adlı şahsın sahiplendiğini kendi aralarında söylediler bende duydum. Bu gelişimde Narkotik Büroda 2-3 gün kalmıştım Ulus'ta bir otelde kalmıştım ismini bilemiyorum parayı narkotik şube ödemiş. Erteki gün ben narkotik şubeye tetrar gittiğimde beyaz saçlı 1.70 boylarında bir şahıs emniyete geldi ordakiler bu şahsın MİT elemanı olduğunu söylediler Mehmet Özbay isminin gazetecilerin eline yani Uğur Mumcu'nun eline geçtiğini gazetelerde yayınlanmaması için görüşün diye söylediler ben bunları duydum bu sırada benim hakkımda bir yazı yızıldı ve beni Emniyetten bir görevli Amerikan Konsolosluğuna götürdü orada Ali Cerüt adlı şahısta vardı bu şahıs yetkili bir şahıs idi benim parmak izimi aldılar ve fotoğrafımı çektiler hangi okulu bitirdiğimi sordular daha sonra kimlik tanzim ettiler ayrıca bana 200 Dolarda para verdiler kimliği almam için daha sonra beni çağırdılar ancak ben gitmedim bu olaylar 1993 tarihinden önce olmuştur. Bizim Uğur Mumcu olayı ile ilgili haricen herhangi bir bilgisi olmadığını, Uğur Mumcu'nun öldürülmesi ile ilgili tehdit edilmediğini" ifade etmiştir. Yukarıda ifadesi aynen özetlenen Abdullah Yetkin'in cezaevindeki organize suç örgütü liderleri ve elemanlarının bilgileri ve bunlarla Uğur Mumcu'nun bağlantısı hususunda sıraladıkları açıklanmıştır. Ayrıca, komisyonumuza ifade veren Evren Değer 16/06/1992 tarihinde Mehmet Özbay adlı bir kişinin Uğur Mumcu'yu telefonla aradığını, ancak kendisinin daha sonra yaptığı araştırmada arayan kişinin bıraktığı telefon numarasının Dedeman Otelleri zincirine ait olduğunu

nu söylemiştir. Araştırmasını derinleştiren Evren Değer Londra'da Mehmet Özbay isimli bir kişiye ulaşmıştır.

Susurluk kazasında Mehmet Özbay ismi ile ölen Abdullah Çatlı'nın Abdullah Yetkin'in ifadesinde geçen Mehmet Özbay ismi ile aynı olup olmadığı araştırılmalıdır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Uğur Mumcu Cinayetinin Açıklığa Kavuşturulması maksadı ile kurulan komisyonumuzun çalışmaya başladığı 31/01/1997 tarihinden itibaren 04/06/1997 tarihine kadar; (43) toplantı (5) inceleme gezisi yapmıştır. Komisyonca (172) adet yazı ile muhtelif kurum ve kişilerden araştırma konusu hakkında bilgi ve belge istenmiştir. Çalışma süresi içinde Komisyona (5647) adet belge ve döküman intikal etmiş olup; bu belgeler, Komisyona bilgi veren kişilerin tutanakları ve diğer incelemeleri değerlendirilerek saptanan sonuçlar ve öneriler aşağıda sunulmaktadır.

1- Dosya henüz dava açılma aşamasına getirilememiştir.

Uğur Mumcu Cinayeti ile ilgili bilgi belge, ifade tutanakları, diğer dökümanlar ve DGM dosyasındaki bilgiler değerlendirildiğinde, cinayetin failinin halen bulunamadığını, hazırlık soruşturmasının da dava açılma aşamasına getirilemediği görülmüştür.

Bütün olasılıkların yeterince değerlendirilmediği ve çok yönlü bir soruşturmanın yapılmadığı açıktır. Âdeta olayın zaman zaman belli bir yöne kanalize edilmesi ve delil toplamadan başlayarak her kademedede belli savsaklama ve ihmallerinin olduğu açıktır.

Dolayısıyla Uğur Mumcu dosyası ile ilgili olarak soruşturmanın DGM'ce genişletilerek yeniden ele alınması uygun olacaktır.

2- İstihbarat birimleri arasında eşgüdüm yeterli değildir.

Ülkemizde istihbarat birimleri arasında merkezi bir değerlendirmeye ışık tutacak ve elde edilen bilgilerin tek merkezden değerlendirilmesini sağlayacak yeterli düzeyde bir işbirliği yoktur.

İstihbarat birimleri Mumcu olayı öncesi ile ilgili olarak somut bilgi elde edemediklerini, olay sonrası ise Jandarma İstihbaratı, MİT ve Genel Kurmay İstihbaratının bu tür olayları görev alanlarında görmediklerinden birinci öncelikle araştırmadıklarını çeşitli vesilelerle komisyona bildirmişlerdir. Emniyet Teşkilatı ise istihbarat çalışmalarında Mumcu olayını takip yerine, Türkiye'de gerçekleştirilen operasyonlarda Terörle Mücadele birimlerinin Mumcu cinayeti ile ilgili bulgu ve bilgi araştırdıkları ifade edilmiştir. Dolayısıyla bu dağınıklığı ortadan kaldırmak için istihbarat birimleri arasında eşgüdümlü sağlamak için yasal düzenlemenin yapılması uygun olacaktır.

3- Uğur Mumcu Korunmamıştır.

Uğur Mumcu gibi Türkiyede hatta uluslararası düzeyde çeşitli odakların, çevrelerin örgütlenmelerin hedefi haline gelmiş ve tehtit altında olduğu herkes tarafından açıkça bilinen bir gazetecinin korunmamış olması büyük bir ihmaldir. Bir Yönetmeliğin arkasına sığınarak koruma yapıldığını söylemek hiç bir şekilde kabul edilebilir mazeret değildir. Nitekim bu husus açıkça görülmüş olmalı ki yeni yönetmelikte bu tür insanların resen koruma hükmü getirilmiştir.

Bu çerçeveden bakıldığında bir daha bu tür üzücü olaylarla karşılaşmamak için koruma konusunun yeniden bu anlayışla değerlendirilmesi gerekmektedir.

Açıkça Uğur Mumcu bir cinayete kurban gitmesinde koruma yetersizliğinin önemli bir faktör olduğu, bu nedenle de kusur ve ihmali görülen her kademedede yetkili ve görevliler için haklarında gerekli işlemin yapılması gerekmektedir.

Devletin Mumcu ailesine tazminat ödemeye mahkûm edilmiş olması, koruma konusundaki ihmalin de kanıtıdır.

4- Soruşturmanın Gizliliği ihlal edilmiştir.

TRT'de Ertürk Yöndem'in sunduğu, Perde Arkası programı, Ankara DGM Savcısının yazılı müdahalesine rağmen yayımlanmıştır. Ertürk Yöndem'in sunduğu program komisyonumuzca bandları TRT'den alınarak izlenmiştir. Programda, Mumcu cinayetinin önemli sayılabilecek bir delil olan Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminoloji Laboratuvar Başkanlığının hazırladığı Ekspertiz raporu, bu yolla tüm dünyaya ilan edilmiştir. DGM Savcılığında soruşturmanın devam ettiği ve failerin henüz belli olmadığı bu olayda en önemli delil sayılabilecek bu raporun gizli tutulması gerektiği halde, alenileştirilmesi olayı zora sokmuştur.

Failli Meçhul Cinayetler Komisyonunca bilgisine başvurulmak üzere komisyona davet edilen tanık Ayhan Aydın Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğünde görevli polis memurlarına program yapımcılarından Celal Kazdağlı'nın ifadesine göre DGM savcısının bilgisi içinde evinden alınarak Reha Muhtar'ın "Ateş Hattı" programına çıkartılmıştır. Bu programda Ayhan Aydın sorgulanırcasına, hatta "yalan söylüyorsun" ithamı ile teşhir edildiği halde, gerek program yapımcısı ve sunucuları, gerekse, tanığı komisyon huzuruna çıkartmadan ilgilinin iradesi dışında TV programına çıkartan polis memur ve yetkilileri hakkında, Ankara DGM Başsavcılığınca hiçbir işlem yapılmamıştır. Aksine, olayı gördüğünü iddia eden Ayhan Aydın hakkında "iftiradan" dava açıldığı tespit edilmiştir.

Savcılığın bu tavrı ilgili tanığın sindirilmesi olarak değerlendirilmiştir.

Bu konularda birinci derecede sorumlu olan zamanın DGM Başsavcısı Nusret Demiral hiçbir soruşturma ve dava açmamıştır. Komisyonumuza, soruşturma hakkında, şu anda görevde olmadığı halde soruşturmanın gizliliğini öne sürerek, bugün bile bilgi vermekten kaçınan Nusret Demiral'ın, talimatına rağmen, programın yayınlanmasından sonra sorumlular hakkında herhangi bir işlem yapmamış olması önemli bir eksikliklerdir.

DGM savcılığının talimatına rağmen gizliliği ihlal ederek programı yayınlayan program yapımcıları ve programda görüş belirten kamu görevlileri hakkında gerekli işlemin yapılması gerekmektedir.

5- Gerektiğinde savcı da red edilebilmelidir.

Uğur Mumcu'nun sağlığında makalelerinde eleştirdiği Ankara DGM Başsavcısı Nusret Demiral Mumcu cinayeti sonrası, cinayetin soruşturulmasında yetkili DGM Başsavcısı olarak görevli kılınmıştır. Evveliyatındaki gelişmeler sebebi ile cinayet sonrası Mumcu ailesi ile Nusret Demiral arasında küçümsenemeyecek ihtilaflar meydana gelmiştir. Bu soruşturma ile Başsavcı tarafından görev taksimi yapılan DGM Savcısı Ülkü Coşkun ile de aynı şekilde ihtilaflar meydana gelmiştir. Çok istisnai bir durum olmakla birlikte bu durum savcıya olan güveni sarstığı gözönünde bulundularak, Ceza Muhakemeleri Kanununa hiç olmazsa belli şartların gerçekleşmesi halinde taraflara "Savcının Reddi" imkânının verilmesi gerektiği kanaat ve sonucuna varılmıştır.

6- TBMM İçtüzüğü'nün Araştırma Komisyonları ile ilgili maddelerinde yeni düzenlemeler yapılmalıdır.

Meclis Araştırma Komisyonları Anayasal bir temele dayanmaktadır. Komisyon Araştırmalarından olumlu ve verimli sonuçlar elde edilmesi için İçtüzüğü'nün yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Ülkemizde; Meclis Araştırma Komisyonlarının görevleriyle ilgili olarak 3. şahısları Komisyonca bilgi vermeye zorlayıcı veya komisyona zorla getirerek bilgi vermelerini sağlama yetkileri bu-

lanmamaktadır. 3. şahıslar sadece iyi niyet kuralları çerçevesi içerisinde Komisyona istedikleri takdirde bilgi verirler veya istedikleri takdirde komisyonun davetine icap ederler. Bu durum komisyonun çalışmasını zaafa uğratmakta ve komisyonu bu noktadan sonra işlevsiz hale getirmektedir. Komisyonun çalışmalarını engelleyen bu ve benzeri durumların düzeltilerek, Meclis Araştırma Komisyonlarına batıdakilerine benzer bir şekilde yetkiler verilmesi gerekmektedir.

Meclis Araştırma Komisyonlarının süre ve yetki yönünden tahditli olmaları sebebi ile keşif, inceleme, deney veya tatbikat yapmaları ile ilgili zorluklarını ortadan kaldırıcı mevzuat düzenlenmesi sağlanmalıdır. Genel konularda araştırma yapılıyor ise bu konuda, basın huzurunda konunun bilgilendirilmesi için sempozyum, panel ya da benzeri tartışma yapılarak araştırılan hususlara toplumun katkısını sağlayacak tüzük değişikliği düzenlenmelidir.

Herhangi bir olayda, yargı organı kovuşturmaya başlamış ise, bu organı etki altında bırakmak için, kovuşturma sonuçlanmadan, bir Meclis Araştırmasının yapılmaması gerektiği düşünülebilir de; Meclis Araştırması suçluları saptamak gibi yargısal nitelikte sonuçlar elde etmeye yönelmeyeceğinden, yargı organının vereceği kararlar üzerinde bir etkisi de sözkonusu olamaz. Bu nedenle de; bir olayı yargı organına intikal etmesi, aynı olayın siyasal yönlerinin incelenmesi amacıyla Meclis Araştırması yapılmasına engel olmamalıdır.

Meclis Araştırma Komisyonlarının çalışmalarını engelleyen “devlet sırları-ticari sırlar” kavramlarının sınırlarının, kapsamının ve niteliklerinin içtüzükte tarif edilmesi gerekmektedir.

7- İtirafçılarla ilgili yasal düzenleme yapılmalıdır.

Devletin kendisine içerden ve dışardan yönetebilecek tehdit ve tehlikeler karşısında çok geniş bir istihbarat ağı kurması ve bu bağlamda herkesden yararlanılması son derece doğaldır. Nitekim, Devletimiz bu gerekçe ile de itirafçılardan yararlanabilmek için yasal bir düzenleme yapmıştır. Komisyonumuza bilgi veren bazı itirafçılar Emniyet Genel Müdürlüğü, MİT ve Jandarma Genel Komutanlığı birimlerince itirafçılardan bazılarının operasyonlarda kullanıldığını belirtmişlerdir. İfadelerden anlaşıldığına göre uygulamada bazı yanlışlıklar ve istenmeyen sonuçlar ortaya çıkmıştır. Yine bazılarının ifadesine göre cezaevlerinde hükümlü olup cezasını çekmekte olan bazı itirafçılardan operasyonlara götürülerek cezaevlerinde var gösterildiklerini söylemişlerdir.

Kamuoyunu rahatsız edebilecek bu tür sonuçların ortaya çıkmaması için itirafçılıkla ilgili yasal düzenlemenin gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Bu bilgilerin bir bölümü itirafçılardan Murat Demir ve Murat İpek tarafından verilmiştir. Ancak, daha sonra gözaltına alınan bu kişiler İstanbul Emniyet Müdürlüğün de alınan ifadelerinde Komisyona söylediklerini tamamen inkâr etmişlerdir.

Bu konuda soruşturma derinleştirilmeli ve bu husus üzerinde ayrıca durulmalıdır. İfadelerde adı geçen Velit Hüseyin ile ilgili bilgilerde şöyledir;

Velit Hüseyin isimli Irak uyruklu itirafçının 1992 yılında cezaevinden tahliye edilmesine rağmen 24/01/1997 tarihine kadar yurdumuzda bulundurulmasının sebebinin, bu süre içinde neler yaptığının incelenmesi ve gerekiyorsa soruşturulması ilgili bakanlıklarca sağlanmalıdır.

Ayrıca, Velit Hüseyin'in Komisyonumuz kurulduktan (10) gün sonra ve Mumcu olayının yıldönümü olan 24/01/1997 tarihinde sınır dışı edilmesi dikkat çekici ve araştırmaya değer görülmüştür.

8- Adli Tıp Kurumu çağdaş bir yapıya kavuşturulmalıdır.

Adli Tıp Kurumunun teknik yönden yetersiz ve sadece adi adli vakalara göre teşkilatlandırıldığı izlenimi vardır. Adli Tıp Kurumundan Mumcu cinayeti ile ilgili araç içinde maket yapılarak

deney düşünülmediği, Komisyonumuzca telefon irtibatı sonucunda Ankara Adli Tıp Bölge Temsilciğinin bu hususta yeterli teknik donanımının bulunmadığı ve bu konuda İstanbul'daki Adli Tıp Kurumu Başkanlığının yetkili olduğu açıklanmıştır. Adli Tıp Kurumunun tüm terör olaylarının bilhassa patlayıcı kullanılan olayların tatbikatlarını yaptırarak ve teknik raporunu hazırlayacak şekilde örgütlenmesinin ülkemiz için artık zorunlu olduğu dikkate alınarak gerekli eğitim ve teşkilatlanma yaptırılmalı, Uğur Mumcu olayının emsal koşulları sağlanarak bir deney patlama yapılmalı, DGM'ye Raporu sunulmalıdır.

Adli Tıp Kurumuna sevk edilenlerin sanıkların muayenesi ve rapor düzenlemelerinde de ciddi hatalar yaptığı incelenmiştir. Şöyle ki; Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili 26/01/1993 tarihinde gözaltına alınan (13) yabancı uyruklu kişinin (7) gün gözaltında tutulduktan sonra polisçe 01/02/1993 tarihinde işkence ve baskı görmediklerine dair rapor almak üzere Adli Tıp Kurumuna getirilmesini müteakip saat 10.20'de (5) kişi, saat 10.25'de (3) kişi, saat 10.30'da (4) kişi aynı doktor tarafından muayene ve rapor tanzim edilmesi ve (1) kişinin ise raporunun verilmemesi, yine aynı konuda 01/02/1993 tarihinde polisçe gözaltına alınıp (7) gün emniyette bekletildikten sonra Adli Tıp Kurumuna 08/02/1993 tarihinde getirilen (8) kişinin aynı saat ve dakikada aynı doktor tarafından muayene edilip savcılığa gönderilmesi örnektir. Adli Tıp Kurumu bu uygulaması ile İnsan Haklarını ihlal etmektedir. Bu tür sanıkların her yönü ile tek tek muayene edilip, psikolojik yönden müdahil bir uzman ile ayrıca, Türk Tabipler Odasından gelecek bir doktorunda gözlemleyeceği şekilde rapor düzenlemesi uygun olacağından bu öneriyi kapsayacak düzenleme ve teşkilatlanmanın bir an önce Adalet Bakanlığınca yapılması sağlanmalıdır.

9- Uğur Mumcu'nun ikametgâhında ve çalışma odasında tespit yapılmamıştır.

Uğur Mumcu'nun öldürülmesini müteakip çalışma odasında bulunan band kayıtları, özel notları, randevuları ile ilgili kayıtları, bilgisayar bandları ve bilgisayar belleğinin incelenmediği belirlenmiştir.

Bunu teyit etmek maksadı ile Uğur Mumcu'nun eşine komisyonca bu mekânın incelenip incelenmediği sorulmuştur. Güldal Mumcu 05/02/1997 ve 22/05/1997 tarihlerinde Komisyona verdiği bilgide; Uğur Mumcu'nun çalışma mekânının incelenmediğini doğrulamıştır. Güldal Mumcu'ya 28/01/1993 tarihli İçişleri Bakanlığına verdiği ve bazı belge ve çalışmaların kayıp edilmesi, sanık evi arar gibi dağıtılması ihtimaline karşı tedbir alınması" hususundaki dilekçesi sorulduğunda; bu dilekçelerine savcılığın çok alındığını ve kendilerine, sitem ettiklerini oysa bu incelemeyi yapmalarını hususunda herhangi bir istekleri bulunmadığını açıklamıştır. Başkomiser Mehmet Karataş 14/03/1997 tarihinde Komisyona verdiği ifadede "Uğur Mumcu'nun son zamanlarda yaptığı çalışmalar hakkında bilgileri bulunmadığını, belge, bilgi ve disketleri inceleyemediklerini, buna Güldal Hanımın izin vermediğini, bu nedenle Mumcu'nun son zamanlarında kimlerin nasırına bastığını bilemediklerini, bu incelemeyi yapmamayı önemli bir eksiklik olarak nitelendirdiğini" ifade etmiştir. Aynı tarihte komisyonca bilgi veren TEM'de görevli polis memurları Şaban Kiraz, Atilla Ararat, Muammer Cangüllü'de aynı nitelikte bir eksikliği ifade etmişlerdir. Bu görevliler üstelik Uğur Mumcu cinayetini soruşturan Masa'nın elemanlarıdır. Zamanın Emniyet Genel Müdürü Yılmaz Ergun'da "Mumcu'nun odasının aranmasına ailesinin izin vermediğini" 19/03/1997 tarihli beyanında açıklamıştır. Komisyona bilgi veren Ankara TEM Şube Müdürlüğünde görevli Başkomiser Hayrettin Özdemir 20/03/1997 tarihli beyanında; "Mumcu'nun çalışma odası" ile ilgili bir çalışma yapmadıklarını, buna ailesinin izin vermediğini, ayrıca band ve disketlerin de incelemek için vermediğini ifade etmiştir.

Komisyonumuza 13/05/1997 tarihinde bilgi veren DGM Eski Savcısı Ülkü Coşkun; "Uğur Mumcu'nun çalışma bürosunun içinde bulunan bilgi, belge, band ve bilgisayar disketlerinin Savcı-

lıgınca incelenmediğini, Mumcu ailesinin buna mutlak surette karşı çıktığını, bu konuda veri elde etmek üzere kendilerine müracaat ettiklerinde müsaade etmediklerini, bunu Savcılık yetkisini kullanarak zorla yapabilecekleri halde, ailenin acılı durumu dikkate alınarak yapmadıklarını bundan maksatlarının ızdırap içerisinde bulunan aileyi daha sert bir davranışla üzmemek için olduğunu, Güldal Mumcu'nun ifadesinde evinde gidip alındığını" ifade etmiştir.

Bu cinayeti soruşturmakla yetkili savcının aile karşı çıkışa bile re'sen yapması zorunlu bir işlemi yapmamış olması önemli bir eksikliktir. Bu konuda, ihmali olan her kadamedeki görevliler hakkında yasal işlem yapılması uygun olacaktır.

10- Güvenlik güçleri çağın birikim bilgi ve teknolojisinden yararlanmalıdır.

Her ne kadar yetkililerce Türkiye'de en iyi olay yeri incelemesinin Uğur Mumcu cinayetinde yapıldığı belirtilmekte ise de, Değerlendirme Bölümü 2. kısmında belirtildiği gibi, olay yeri incelemesi ve Polis Kriminal Labrotuarları Daire Başkanlığının ekspertiz raporlarının, MİT Teşkilatının bu tür olaylarda uyguladığı formata uymadığı, patlamayı müteakip olay yerinin güvenlik kuşağı altına alınmasında ve bu alanın korunmasında hassasiyet gösterilmediği, delillerin toplanmasında ve muhafazasında hata ve noksanlıklar bulunduğu, tenkide konu bu hata ve eksikliklerin olayı soruşturan personelin bilgi ve becerilerinin yetersizliğinden kaynaklandığı,

Olayı soruşturan DGM Savcılarının yapılan teknik incelemeleri yeterli gördükleri, irdeleyici, muhakeme edici bir tavır göstermedikleri, bilimsel kuruluşların görüş ve imkânlarından faydalanmadıkları kanaatine ve sonucuna varılmakla;

Bu tür olayların çözümlenmesi için olayı soruşturan ve olay yerini inceleyen personelin yetiştirilmesi, bilgi ve deneyimlerinin artırılması uzmanlık alanına göre yetiştirilmeleri ve sürekli bu alanda görev yapmalarının sağlanması gerekir. Güvenlik birimleri bünyesinde Araştırma ve Geliştirme Merkezi kurulması sağlanmalı ayrıca, hiç olmazsa bu tür terör eylemlerini soruşturma görev ve yetkisine sahip bulunan adli mercilerin gerek CMUK'da gerekse diğer usul kanunlarında kendilerine verilen yetkileri kullanmak suretiyle, olayı bir kanaldan değil (bilimsel kuruluşlar gibi) birden fazla kanaldan soruşturmaları sağlanmalıdır.

11- Uğur Mumcu'ya ait telefonlarda yapılan görüşmelerin detay kayıtları Telekom'dan istenmemiştir.

Uğur Mumcu'nun evinin, bürosunun ya da gazetede ki irtibat telefonlarının ölümünden önceki 2-3 ay süreyi kapsayacak şekilde kimlerin hangi numaralı telefonlardan arandığını, arayan kişilerin kim olduğunun araştırılması ve soruşturulması hususunun yerine getirilmediği anlaşılmıştır.

Yine aynı kurumdan Komisyonumuzca Uğur Mumcu'nun üzerine kayıtlı telefonlarından ölümü tarihinden önceki tarihleri kapsayacak şekilde konuşulan telefonların detay kayıtları istenmiştir. Türk Telekom'un 28/02/1997 tarih ve 1552 sayılı yazılarında "Uğur Mumcu'ya ait 446 42 43 nolu telefonun detay bandlarının silinmesi, 436 68 86 nolu telefonun santralinin detay verme özelliğinin bulunmaması sebebi ile konuşmalar ile ilgili telefon numaralarını veremeyeceklerini" bildirmiştir.

Komisyonunda bilgisine başvuru Ankara Türk Telekom Baş Müdürü Şevki Haznedaroğlu 06/03/1997 tarihinde; "manuel santral abonelerinin kiminle ne kadar konuştuklarının sağlıklı belirlenebilmesi için kontür cihazına benzer bir cihazın takılması gerektiğini, sayısal santral abonelerinin ise bandlarının bulunduğunu, bu bandlarda konuşulan numaraların ve konuşma sürelerinin belirlenebildiğini, ancak, bu bandların altı ay muhafaza edilebildiğini, bundan sonra bu bandların silindiğini, muhafazasının mümkün olmadığını, bu bandların özel şartlarda muhafaza edilmemesi halinde çok kolayca bozulduğunu, Mumcu'nun ölümü tarihinde bu bandların istenmesi

durumunda geriye dönük bulunmasının mümkün olabildiğini” ifade etmiştir. Bundan, anlaşıldığı üzere Mumcu'nun öldüğü tarihte bu konuşmalar ve numaraların istenmesi durumunda geriye dönük altı aylık bir sürenin telefon numaraları ve sürelerinin printe edilip incelenmesinin mümkün iken bunun sağlanmadığı kanaati oluşmuştur.

Komisyonunda bilgisine başvurulmuş Ankara Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü Büro Amiri Başkomiser Hayrettin Özdemir'in 20/03/1997 tarihli beyanında; “Mumcu'nun son aylarda telefon konuşmalarının araştırıldığını hatırlamadığını” açıklamıştır. Oysa, Mumcu Cinayetinin soruşturma büro amiri olarak görev yaptığı dikkate alınırsa bunun yapılmadığı anlaşılmaktadır. Yine, Komisyona bilgi veren zamanın Terörle Mücadele Daire Başkanı Cevdet Saral, “ilgili DGM Savcısının telefon konuşmalarını temin edip, araştırmasını istemesi gerektiğini” açıklamıştır. Buna karşılık, Komisyona bilgi veren DGM Savcısı Nuh Mete Yüksel'in 10/04/1997 tarihli beyanında “telefon konuşmaları ile ilgili çalışmanın mutlaka yapılmış olduğunu sandığını ancak, kesin bilgisi olmadığını” ifade etmiştir. DGM eski Savcısı Ülkü Coşkun'un Komisyonumuza verdiği 13/05/1997 tarihli beyanında; “Uğur Mumcu'nun telefonla konuştuğu numaraları PTT'den sormanın akıllarına gelmediğini, bu konuda bir tespit ve soruşturma çalışma yapmadıklarını bu konuda da önemli bir tespitlerinin olmadığından araştırma yapamadıklarını” açıklamıştır.

Mumcu'nun telefon konuşmalarının soruşturulmadığı, incelenmediği, zamanında kayıtların PTT'den alınmadığından kayıtların silinmesine sebep olduğu kesinleşmiştir. Bu konuda DGM Savcılığının görev kusuru olduğu, kanaat ve sonucuna varıldığından ilgililer hakkında soruşturma açılmalıdır.

12- İslami Hareket Örgütü elemanları ile ilgili operasyon tutanaklarında tahrifat yapılmıştır.

Komisyonumuza 09/05/1997 tarihli ifadesinde; “yakalandığında konutunda ve üzerinde patlayıcı bulunmadığını ve patlayıcılar hakkında bilgisi olmadığını” beyan eden, İslami Hareket elemanı Mehmet Ali Şeker'in ifadesinin doğruluğu araştırılmıştır. Araştırma sonucunda, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün 28/05/1997 tarih ve 97.(12494) sayılı yazıları ekindeki operasyonlara ait “olay yakalama ve zaptetme tutanaklarının birisinde toplam (68) kg. patlayıcı bulunduğu yazılmaktadır. Aynı tutanağın incelenmesinde, 23/01/1993 tarihinde ele geçen Mehmet Zeki Yıldırım'ın yer göstermesi üzerine Mehmet Ali Şeker'in 26/01/1993 tarihinde ele geçtiği yazılmasına rağmen, tutanağın en altına 24/01/1993 tarihi yazıldığı görülmüştür.

24/01/1993 tarihli tutanakta, 23/01/1993 tarihinde saat 15.00'de yakalanan Mehmet Zeki Yıldırım'ın yer göstermesi sonucu 23/01/1993 günü saat 07.00'de Üsküdar'da tutanakta yazılı adreste Ayhan Usta'nın yakalandığı açıklanmaktadır. Zira Mehmet Zeki Yıldırım'ın yer göstermesi ile yakalanan Ayhan Usta yakalanmışsa aynı gün saat 15.00'den sonra olması gerekmektedir. Mehmet Zeki Yıldırım 23/01/1993 tarihinde saat 15.00'de yakalanmış ve yer göstermesi sonucu 26/01/1993 tarihinde Mehmet Ali Şeker yakalanmıştır. Tutanakta metnin içinde “26/01/1993 tarihinde saat 09.00'da Mehmet Ali Şeker yazılmıştır. Oysa, tutanak sonundaki 24/01/1993 tarihi üzerinde tahrifat yapılmıştır. Yine aynı şekilde Ayhan Usta'nın yakalanma tutanağının ise tarihi 23/01/1993 tarihi kalemle düzeltilmiştir. Fakat, yakalanma saatlerinde önemli yanlışlıklar, bu tahrifatların yapıldığını kanıtlamaktadır. Çünkü, 23/01/1993 günü saat 15.00'de yakalanan Mehmet Zeki Yıldırım'ın, Ayhan Usta'nın yerini gösterebilmesi için ya aynı gün saat 15.00'den sonra bir saat yazılması lazım ya da başka bir gün yer göstermesi gerekir. Yakalanan Mehmet Zeki Yıldırım (3) gün sorgulanıp Mehmet Ali Şeker ve ekibini 26/01/1993 günü yakalattığına göre, Ayhan Usta'yı da sorgulamadan sonra yakalatacağından Ayhan Usta'nın yakalama tutanağının da tahrifat yapıldığı kesindir.

Bu nedenle tutanakların tahrifatının tartışmasız olduğu kanaati oluşmaktadır.

Ayrıca, ele geçen (68) kg.'lık C4 patlayıcının 03/02/1993 tarihinde sadece bomba uzmanı polis memurları tarafından düzenlenen bir tutanakla alele acele TCK'nun 189. ve 264. maddeleri kapsamında olması gerekçesi gösterilerek bunun 43 kg.'nın imhası imza altına alınmıştır. Geri kalan (25) kg. patlayıcının akibeti konusunda herhangi bir bilgi yoktur. Patlayıcıların imhasının mekânı, imha tarzı, gerekli açıklamalara esas tahliller, nitelikleri belirlenmeden imha edilmelerinin mevzuata göre irdelenip diğer hususların da ayrıca incelenmesi, yakalama tutanağında 26/01/1993 tarihinde yakalanan Mehmet Ali Şeker, yakalama tutanağı tahrifatlı ve hatalı olan İslami Hareket elemanı Ayhan Usta'nın, bu işlemlerinin, Ayhan Aydın'ın tanıklığındaki teşhisi sebebi ile ilgili Bakanlıklarca yeniden incelenmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

Öte yandan 23/01/1997 günü Kadıköy'de Süleyman Tokmaktepe Kod adlı Mehmet Zeki Yıldırım'ın yakalanmasının ardından Kızılköy'deki adresde Şenol Devrim Kod adlı Kamil Güngör'ün yakalanmasına dair bir başka tutanak vardır.

Bu tutanakta bol miktarda plastik patlayıcı, kimyasal sıvı patlayıcı, patlayıcı madde yapımında kullanılan toz, bu patlayıcı maddelerin yapımında kullanılan fünye ve fitiller ile tutanakta sayıları belirtilen ateşli silahlar ve el bombalarının ele geçirildiği imza altına alınmıştır. Tutanağın metin girişinde 23/01/1993 ve metnin sonunda tutanak tanzim tarihi olarak yer alan 20/01/1993 tarihlerinin her ikisinde de tahrifat vardır.

İmha tutanaklarının gerçeği yansıtmadıkları konusunda da komisyonumuzda tereddütler ortaya çıkmıştır. Zira sözkonusu tutanakta bol miktarda patlayıcıdan söz edilmesine rağmen, ilgili imha tutanağında imha edilen plastik patlayıcının (250) gr. olduğu yazılmıştır, O zaman bol miktarın gerisinin ne olduğu araştırılmalıdır.

Öte yandan komisyonumuz sözkonusu İslami Hareket operasyonlarında ele geçirilen patlayıcıların akibeti konusunda İstanbul Emniyet Müdürlüğüne yazı yazılmıştır.

03/06/1997 tarih ve 12991 sayılı cevabi yazıda; "sözkonusu patlayıcıların RDX ihtiva eden C4 plastik patlayıcı, TNT, Sülfirik Asit, Karabarut ihtiva eden saniyeli fitil ve potasyum Klorat olduklarının tespit edildiğini, sözkonusu madde ve malzemelerin muhafazalarının sakıncalı olduğundan bahisle genelgenin 23. maddesi uyarınca imha edildiği" bildirilmiştir.

Ancak, imha tutanaklarında belirtilen miktar ile zaptetme tutanaklarında belirtilen miktarlar birbirini tutmayıp imha edilmeyen patlayıcı maddeler konusunda bilgi verilememektedir.

Hem tahrifat konusunda, hem de imha edilen malzeme konusunda önemli bir görev ihmali sözkonusudur.

Görevliler ve ilgililer hakkında yasal işlem yapılmalıdır.

13- Üç yıl sonunda dava açılmamışsa mağdurun avukatları dosyayı inceleyebilmelidir.

Uğur Mumcu olayında dosya içeriğinde bulunan bazı bilgi, belge ya da dokümanların mağdur avukatları tarafından elde edilmesi ve değerlendirilmesi halinde biraraya getirilecek ipuçları sonuç alınmasına katkı yapacağı kanaatindeyiz.

Bu nedenle Faili Meçhul Cinayet dosyaları ile ilgili hazırlık soruşturmaları 3 yıl geçtiği halde dava açılmamışsa, mağdur avukatlarının yardımının sağlanabilmesi için, dosyanın içeriğini inceleme haklarının isteğe bağlı olarak getirilmesi için, ilgili yasalarda gerekli düzenlemenin Adalet Bakanlığı'na yapılması uygun olacaktır.

14- Ülkü Coşkun'la ilgili dosya işleminden kaldırılmıştır.

DGM Savcısı Ülkü Coşkun hakkında Uğur Mumcu soruşturmasında genelde insiyatifi em-

niyete bıraktığı, gerekli hassasiyeti göstermediği ve “bu işi devlet yapmıştır, siyasi iktidar isterse çözer.” sözleri nedeniyle; Adalet Bakanlığı müfettişlerinin yaptığı soruşturmalar sonunda disiplin cezası istemine rağmen, dosya Milli Savunma Bakanlığınca işlemden kaldırılmıştır.

Bütün demokratik ülkelerde böyle bir cinayet davasının hemen arkasından hele hele faili bulnamamış ise derhal bazı görevliler hakkında soruşturma açılır. Oysa olaydan dört yıl geçmesine karşın hiç bir görevli hakkında en azından bir idari soruşturma bile başlatılmamıştır. Aksine bu olayla görevi nedeniyle ilgisi olanların büyük bölümü terfi etmiştir.

15- Deliller muhafaza edilmelidir.

Olayla ilgili tüm deliller cinayet aydınlatılınca kadar ilgili makamlarca saklanmalı ve özenle korunmalıdır.

16 - Delil toplama ve ifade almada gerekli özen gösterilmemiştir.

Patlamanın hemen arkasından olay mahalli tam kontrol altına alınamamıştır. Gelenlerin siyaset adamları ve üst düzey kişiler olması, bu ihmal için mazeret olamaz. Deliller ayaklar altında çığnenmiştir. Bu husus olay sonrasında çekilen fotoğraflarda görülmektedir.

Görgü tanıklarının bir listesi ve delil tespit cetveli yapılmamıştır. Bazılarının ya ifadesi alınmamıştır yada çok geç alınmıştır. Olay mahalline çok yakında bulunan taksi şoförleri ve Tunus Büyükelçi evinde görev yapan polis memurlarının ifadeleri tek tiptir. Burada bir yönlendirmenin olduğu konusunda kuşku vardır. Olay sonrasında fotoğraf çektiği ifade edilen zenciler ile ilgili bir araştırma yapılmamıştır. Uğur Mumcunun komşusu Ömer Çiftçinin bugüne kadar vermiş olduğu ifadelerde ki çelişkiler DGM Savcılığınca değerlendirilmelidir. Ayrıca büyük otellerde bir araştırma yapılmamış olması tizerinde durulması gereken bir eksiklikler.

Yüce Meclisin Sayın Üyeleri,

Uğur Mumcu, ülkemizin yetiştirdiği uluslararası düzeyde üne ve değere sahip, araştırmacı-yazar bir gazetecimizdir. Çoğulcu parlamenter rejime, laik demokratik cumhuriyete hukukun üstünlüğü ilkesine yürekte inanan yılmaz bir demokrasi savunucusudur. Çok sevilen Mumcu'nun cenazesine katılan yüzbinler bunun kanıtıdır.

Bu soruşturma yapılırken, son yıllarda Mumcu'nun teşhir ettiği çevrelere bakmak gerçeğe ulaşmada, doğru bir çıkış noktası olacaktır. Bu konuda ölümünden sonra geliştirilen senaryolar da bu tezin üzerine bina edilmektedir.

Mumcu, laik-demokratik cumhuriyete inanıyordu, bunun için radikal islamcı örgütler; ülkenin bölünmez bütünlüğüne inanıyordu, bunun için bölücü örgütler; devletin içinde yuvalanan ve mafya diye adlandırılan uyuşturucu ve silah kaçakçılığı yapanlar ile çek-senet tahsilatına bulaşan odakları her gün teşhir ettiği için, bu tür organize suç örgütlerince öldürülmüş olabilir.

Daha farklı bir tez de, Mumcu'nun Türkiye'de oluşturulacak istikrarsızlıklardan çıkarı olan ülkeler ve bunların istihbarat örgütlerince öldürülmüş olabileceğidir.

Bütün bu tezler, nihayet birer iddiadan ibarettir.

Komisyonumuz, soruşturmanın bu çerçevede yeteri kadar genişletilmediği ve derinleştirilmediği kanaatindeyiz.

Bu nedenle komisyonumuz,

sonuç bölümünde açıklanan gerekçelerle;

1 - Soruşturmayı savaştıran ve görev kusuru olan, DGM eski Başsavcısı Nusret Demiral ve DGM Eski savcısı Ülkü Coşkun,

2 – Uğur Mumcu'yu koruma konusunda gerekli önlemleri almayan Ankara Valisi ve her kademedeki görev yapan diğer ilgililer,

3 – Soruşturmanın gizliliğini ihlal eden ve 18.02.1993 tarihinde TRT'de yayınlanan Perde Arkası programına katılarak görüş belirten kamu görevlileri,

4 – Soruşturmanın gizliliğini ihlal eden ve 20.09.1993 tarihinde yayınlanan Ateş Hattı Programına tanık Ayhan Aydın'ı götüren güvenlik görevlileri,

5 – İstanbul Emniyet Müdürlüğünde görevli polisler olup, tutanakta tahrifat yapan ve imha tutanaklarını tanzim edenlerle, diğer ilgili ve görevliler hakkında,

İnceleme, araştırma ve gerekli soruşturmanın yapılması uygun olacaktır.

Yüce Meclisin bilgilerine saygılarımızla sunarız.

Başkan	Başkanvekili
<i>Ersönmez Yarbay</i>	<i>Tevfik Diker</i>
Ankara	Manisa
Sözcü	Kâtip
<i>Eşref Erdem</i>	<i>Ahmet Bilgiç</i>
Ankara	Balıkesir
Üye	Üye
<i>Refik Aras</i>	<i>Ahmet Piriştina</i>
İstanbul	İzmir
Üye	Üye
<i>Abdullah Özbey</i>	<i>Yusuf Bahadır</i>
Karaman	Trabzon
Üye	
<i>Fethullah Erbaş</i>	
Van	

